

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIFVEN AF

KUNGL. STATISTISKA CENTRALBYRÅN.

[Häft. 122—124.]

1901.

STOCKHOLM

P. A. NORSTEDT & SÖNNERS FÖRLAG

INLEDNING

TILL

Sveriges officiella statistik i sammandrag / utgiven av Kungl. Statistiska centralbyrån. – Stockholm : SCB, 1860-1913.

Fr. o m. årgång 1871 publicerad som första nummer i Statistisk tidskrift. – 1871-1913 även med innehållsförteckning på franska.

Efterföljare:

Statistisk årsbok för Sverige / SCB - Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1914- . – (Sveriges officiella statistik).

Fritt tillgänglig från 1914 på internet.

Anmärkning: Vid digitalisering av Statistisk tidskrift, 1860-1913, har häftena med *Sveriges officiella statistik i sammandrag* och tre bilagor brutits ut ur sin årgång och behandlats som separata häften.

Statistisk tidskrift. 1901: häft. 122-124.
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån 2010.

urn:nbn:se:scb-st-1901_h123-124

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIFVEN AF

KUNGL. STATISTISKA CENTRALBYRÅN.

[Häft. 122—124.]

1901.

STOCKHOLM
P. A. NORSTEDT & SÖNERS FÖRLAG

STOCKHOLM
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
1902

INNEHÅLL AF ÅRGÅNGEN 1901.

[Häft. 122.] Årgångens N:o 1.

Sveriges officiella statistik i sammandrag	Sid. 1.
--	---------

[Häft. 123.] Årgångens N:o 2.

Från de senaste bostadsräkningarna i Stockholm	» 97.
Kostnaderna för Sveriges undervisningsväsen	» 106.
Rikets folkmängd åren 1899, 1900 och 1901, fördelad efter yrkesgrupper .	» 108.
Rikets folkmängd åren 1898 och 1899, fördelad åldersvis efter civilstånd .	» 110.
Rikets folkmängd åren 1750—1899, fördelad åldersvis efter civilstånd .	» 118.
Folkmängdens förändringar under år 1900	» 186.

[Häft. 124.] Årgångens N:o 3.

Statistiska öfersigtstabeller för olika länder	» 193.
--	--------

Från de senaste bostadsräkningarna i Stockholm.

De första bostadsräkningarna i Stockholm höllos i samband med folkräkningarna åren 1868 samt 1880 och 1890. Från de senaste årens räkningar skilja sig dessa derigenom att undersökningen afsåg mera *husen* än lägenheterna, hvilka senare icke klassificerades efter rumantal. Härjemte är att märka att vid dessa tidigare räkningar upplysningar icke inhemtades om hyrorna och ej heller om antalet i hvarje lägenhet boende personer.

Den första bostadsräkningen i Stockholm af den nyare serien afser slutet af år 1893. Redan året derpå (slutet af 1894) anordnades en ny räkning, men derefter gjordes sex års uppehåll, så att den tredje och hittills senaste räkningen afser utgången af år 1900.

Den förstnämnda af dessa trenne räkningar bekostades af Stockholms Inteckningsgarantiaktiebolag, de andra båda af Stockholms Stadsfullmäktige. Utförandet har vid alla tillfällena varit uppdraget åt samma person (förf. af dessa rader), och tillvägagångssättet har i hufvudsak varit enahanda; dock gjorde i fråga om 1893 års räkning sakens nyhet, att resultatet i vissa punkter ej blef fullt tillfredsställande. De båda räkningarna af 1894 och 1900 utfördes efter så godt som identiska metoder och äro derfor med hvarandra fullt jemförliga.

Bostadsräkningen af 1900 verkställdes i samband med 1901 års mantalskrifning. Primäruppgifterna inkommo från rotemännen i början af april 1901, och resultatet förelåg tryckfärdigt i början af juni månad samma år. Resultatet offentliggjordes, liksom 1893 och 1894 års räkningar, i Stockholms Kommunalberättelse.

Särskildt för år 1900 äro de i tryck meddelade upplysningarna ganska omfattande och kunde gifva anledning till närmare behandling från flere olika synpunkter. I tidningar och tidskrifter har en dylik behandling också i viss mån kommit dem till del. Då desamma här upptagas till skärskådande, sker detsamma utan alla anspråk på fullständighet: afsigten är endast att belysa en eller annan punkt, särskildt med hänsyn till frågan om bostadshyrorna äfvensom dessas stegring under mellantiden mellan 1894 och 1900 års räkningar.

Vid 1894 års räkning redovisades i allt för 65,287 lägenheter, för hvilka sammanlagda hyresbeloppet uppgick till 33,356,832 kronor. År 1900 hade lägenheternas antal stigit till 71,703 och hyressumman till ej mindre än 48,671,274 kronor. Af hela hyresbeloppet kommo hvarterdera året, å ena sidan å de s. k. rena bostadslägenheterna, å andra sidan å affärs- och anstaltslägenheter (med eller utan bostadsrum derjemte):

	Rena bostadslägenheter.	Andra lägenheter.
År 1894.....	19,486,251 kronor.	13,820,966 kronor.
År 1900.....	28,783,594 ,	19,833,900 ,

Härförutom hafva såsom en särskild grupp — af mycket ringa betydelse — räknats Sommarbostäder (mest å Djurgården), med en sammanlagd hyra det förra året af 49,615 och det senare året af 53,780 kronor.

Af talen här ofvan framgår, att af de båda stora gruppernas summa 41.50 % år 1894 och 40.80 % år 1900 föllo på Affärs- och anstaltslägenheterna. Förändringen i denna proportion är alltså icke synnerligen stor, men med tanken på mängden af nybygda offentliga anstalter och modernt utrustade affärslokaler under dessa år skulle man väl snarast väntat att *riktningen* varit den motsatta. Redan här får man en *aning* om att hyresstegringen varit relativt större i fråga om bostads- än i fråga om affärslägenheter.

Antalet rena bostadslägenheter uppgick vid den förra räkningen till 53,699 och vid den senare till 58,573. Medelhyran för hvarje dylik lägenhet har alltså stigit från 363 till 491 kronor, eller med 35 %. Antalet affärs- och anstaltslägenheter var resp. 11,415 och 13,014, med en genomsnittshyra alltså af resp. 1,211 och 1,524 kronor; här är stigningen således 26 %.

Ofvanstående stegring af medelhyrorna kan naturligtvis till en del vara framkallad af ett ökad antal rum för hvarje lägenhet. Huru härmed förhåller sig kan man till en viss grad göra sig en föreställning om. Samtliga bostadslägenheter omfattade nämligen vid 1894 års räkning 166,428 rum och kök och vid 1900 års 188,013; på hvarje eldstad kom alltså vid förra tillfället en medelhyra af 117 kronor och vid det senare af 153 kronor. Stegringen är alltså nu något mindre än förr, eller 31 %, hvilket visar att hyrans ökning till någon del framkallats af ett ökad antal lägenheter om många rum. Att härförutom en del af ökningen rättfärdigas af att rummen i genomsnitt nu äro större och bättre än förr, är väl mycket rimligt att antaga, men härom stå icke några upplysningar till buds.

Hvad angår affärs- och anstaltslägenheterna omfattade dessa vid 1894 års räkning 51,074 lokaler af alla slag och vid 1900 års 56,970. På

hvarje rum e. d. kommer alltså en hyra af 271 kronor vid det förra tillfället och 348 kronor vid det senare. Tillväxten är alltså här 28 %, d. v. s. att hyran har ökats något *mera* pr rum än pr lägenhet (26 %). Här har således rummens relativa *antal* pr lägenhet icke stigit — men deras utrustning väl i stället så mycket mer. Anmärkas må dock att i detta fall »rummen» äro af så vidt skilda slag, att hvarje jämförelse blir sväfvande.

Inom samtliga rena bostadslägenheter uppgåfvos vid 1894 års räkning 225,837 *personer* vara boende, och vid 1900 års 260,504. Jemför man dessa siffror med hyressumman för *begagnade* bostadslägenheter (alltså med frånräkning af de outhyrda) — hvilken summa utgjorde resp. 19,112,151 och 28,322,654 kronor, — så kommer på hvarje person en hyra af 84·63 kronor vid den förra räkningen och 108·72 kronor vid den senare; tillväxten utgör alltså 28 %. Då hyresökningen pr rum utgjorde 31 %, men pr person 28 %, så framgår att man pressat ned tillökningen i någon mån genom att tränga sig samman flere än förr i hvarje rum. I 163,786 begagnade rum och kök bodde ock 225,837 personer år 1894, medan år 1900 i 185,951 rum och kök bodde 260,504 personer, eller i förra fallet 1·38 person pr eldstad, i det senare 1·40. Denna ökning är ju jämförelsevis mindre betydlig, men härvid må erinras, att otvifvelaktigt redan år 1894 rådde brist på bostäder för de mindre bemedlade, med deraf följande öfverdrifven sammanhopning, och att således hvarje ytterligare försämring måste vara i hög grad ovälkommen — så mycket mera när man måste betala 30 % större hyra och likafullt bo trängre än förr.

Afser man en närmare undersökning af hyresförhållandena i fråga om **de rena bostadslägenheterna**, bör man först och främst inskränka sig till de *uthyrda* lägenheterna, enär för de öfriga (fritt upplåtna, af egaren begagnade eller slutligen outhyrda) hyran uppgifvits blott på grund af vederbörande husegares *uppskattning*, som i regeln synes hafva utfallit något för lågt. Härnäst är ock nödigt att skilja mellan olika slag af lägenheter, med gruppering efter rummens antal. Beräkningar af sålunda angifven art äro meddelade i tab. A—D. För de viktigaste rumsgrupperna är i dessa tabeller angifven medelhyran för *uthyrda* lägenheter såväl år 1894 som år 1900 (vid årens slut) inom en hvar af hufvudstadens rotar och församlingar.

Att tillökningen af bostadshyrorna i Stockholm under dessa sex år uppgått till vid pass 30 % eller ännu mera, är redan flere gånger offentligen påpekadt, och utan tvifvel måste en så stor stegring på en så kort tid räknas såsom en sällsynt företeelse. Då denna höjning sammanfaller med en betydande prisstegring äfven å livvets förnödenheter i öfrigt, kan ej förnekas, att lefnadsomkostnaderna i Stockholm under senare år undergått en ovanligt omfattande förändring i ogynsam riktning.

Tab. A. Uthyrda lägenheters medelhyra i Stockholm, vid slutet af år 1894.
I kronor.

Församlingar. ¹⁾ Rotar.	Ett rum.	Ett rum och kök.	Trå rum och kök.	Tre rum och kök.	Fyra rum och kök.	Fem rum och kök.	Sex rum och kök.	Sju rum och kök.	Åtta rum och kök.
<i>Storkyrkan.</i>									
Storkyrkoroten	129	190	297	411	551	732	933	1,280	1,197
<i>Klara.</i>									
Klara kyrkorote	145	208	328	482	607	858	1,045	1,321	1,649
Hötorgsroten	130	198	312	449	617	809	983	1,242	1,602
<i>Jakob. ¹⁾</i>									
Jakobsroten	135	201	326	463	633	828	1,072	1,461	1,799
<i>Hedv. Eleonora.</i>									
Humlegårdsroten	129	201	352	519	682	856	1,126	1,475	1,743
Nybroroten	130	212	336	495	641	820	1,056	1,330	1,670
Grefvbroroten	131	192	325	468	579	774	1,003	1,235	1,573
Narvaroten	118	186	302	414	608	744	1,044	1,387	1,514
<i>Johannes. ¹⁾</i>									
Roslagsroten	121	192	301	465	583	766	984	1,173	1,439
Vanadisroten	120	181	275	361	389	601	.	.	.
<i>Adolf Fredrik.</i>									
Tegnérroten	131	206	314	475	601	771	1,022	1,245	1,417
Norrstullsroten	121	188	294	431	530	674	902	1,018	.
Sabbatsbergsroten	126	184	301	429	539	676	768	1,000	.
<i>Kungsholmen.</i>									
Kungsbroroten	120	191	296	429	526	653	846	993	1,260
Kronobergsroten	115	176	263	382	463	511	575	.	.
<i>Maria.</i>									
Maria kyrkorote	112	191	284	405	533	656	844	992	1,204
Tantoroten	109	171	248	349	455	574	.	.	.
Skinnaviksroten	115	167	266	395	497	633	894	1,022	.
<i>Katarina.</i>									
Barnängsroten	102	163	233	328	406	481	.	.	.
Stadsgårdsroten	107	169	260	384	513	646	838	1,073	1,300
Skanstullsroten	105	163	249	375	500	628	778	.	.
Hela Stockholm	120	181	295	443	585	759	1,006	1,296	1,606

¹⁾ Jakob och Johannes utgöra blott en kyrkoförsamling, men de båda församlingsdelarna äro här åtskilda. Till Jakobsdelen höra egentligen äfven tre kvarter af Roslagsroten (Sparfven, Kåkenhusen och Polacken), men i dessa tabeller har Roslagsroten i sin helhet förts till Johannesdelen.

Tab. B. Uthyrda lägenheters medelhyra i Stockholm, vid slutet af år 1900.
I kronor.

Församlingar. ¹⁾ Rotar.	Ett rum.	Ett rum och kök.	Två rum och kök.	Tre rum och kök.	Fyra rum och kök.	Fem rum och kök.	Sex rum och kök.	Sju rum och kök.	Åtta rum och kök.
<i>Storkyrkan.</i>									
Storkyrkoroten	153	227	362	496	654	824	1,078	1,370	1,583
<i>Klara.</i>									
Klara kyrkorote	165	244	374	572	712	1,058	1,254	1,488	1,837
Hötorgsroten	178	259	410	584	800	1,000	1,257	1,558	1,918
<i>Jakob. ¹⁾</i>									
Jakobsroten	168	250	395	599	774	1,071	1,418	1,813	2,102
<i>Hedv. Eleonora.</i>									
Humlegårdsroten	168	268	437	667	884	1,087	1,423	1,776	2,159
Nybroroten	149	250	415	631	827	1,068	1,337	1,610	2,051
Grefbroroten	162	244	425	605	835	1,147	1,431	1,760	2,226
Karlaroten	171	257	468	680	897	1,098	1,414	1,759	2,214
Narvaroten	128	220	415	610	826	1,139	1,517	1,853	2,393
<i>Johannes. ¹⁾</i>									
Roslagsroten	148	243	401	622	823	1,016	1,300	1,496	1,636
Vanadisroten	161	251	394	587	624	908	.	.	.
<i>Adolf Fredrik.</i>									
Tegnérroten	171	259	397	604	795	1,064	1,322	1,548	1,697
Observatorieroten	148	236	403	597	804	933	1,207	1,468	.
Sabbatsbergsroten	153	254	404	619	795	1,006	1,254	1,412	.
Norrullsroten	173	273	453	656	828	1,016	1,259	1,828	.
<i>Kungsholmen.</i>									
Kungsbroroten	142	241	398	602	740	912	1,156	1,412	1,556
Kronobergsroten	152	250	412	602	766	934	1,209	.	.
Stadshagsroten	153	239	385	520	731	759	.	.	.
<i>Maria.</i>									
Maria kyrkorote	145	239	373	559	702	854	1,054	1,206	1,467
Tantoroten	131	220	326	438	548	734	810	.	.
Skinnaviksroten	144	205	341	504	684	860	1,072	1,361	.
<i>Katarina.</i>									
Danviksroten	138	229	336	465	589	645	980	.	.
Barnängersroten	126	209	289	326	471	.	.	.	.
Stadsgårdsroten	129	199	330	496	696	858	1,106	1,389	1,478
Skanstullsroten	134	209	370	547	723	827	1,012	1,167	.
Hela Stockholm	149	236	394	593	789	1,023	1,317	1,636	2,007

¹⁾ Se anm. 1 sid. 100.

Tab. C. *Medelhyran inom de särskilda församlingarna år 1894 och år 1900. I kronor.*

Församlingar. ¹⁾	Ett rum.	Ett rum och kök.	Två rum och kök.	Tre rum och kök.	Fyra rum och kök.	Fem rum och kök.	Sex rum och kök.	Sju rum och kök.	Åtta rum och kök.
<i>Storkyrkan.</i>									
År 1894.....	129	190	297	411	551	732	933	1,280	1,197
År 1900.....	153	227	362	496	654	824	1,078	1,370	1,583
<i>Klara.</i>									
År 1894.....	138	203	319	462	613	829	1,011	1,281	1,619
År 1900.....	171	252	397	580	764	1,022	1,256	1,528	1,889
<i>Jakob. ¹⁾</i>									
År 1894.....	135	201	326	463	633	828	1,072	1,461	1,799
År 1900.....	168	250	395	599	774	1,071	1,418	1,813	2,102
<i>Hedv. Eleonora.</i>									
År 1894.....	128	197	329	482	669	807	1,061	1,374	1,667
År 1900.....	156	251	433	643	857	1,102	1,413	1,748	2,175
<i>Johannes. ¹⁾</i>									
År 1894.....	121	185	293	456	568	759	984	1,173	1,439
År 1900.....	154	248	398	617	793	1,011	1,300	1,447	1,636
<i>Adolf Fredrik.</i>									
År 1894.....	126	190	302	447	569	723	962	1,195	1,368
År 1900.....	161	257	416	617	800	1,017	1,286	1,537	1,706
<i>Kungsholmen.</i>									
År 1894.....	117	181	284	419	519	638	815	979	1,167
År 1900.....	150	244	400	594	748	907	1,159	1,348	1,517
<i>Maria.</i>									
År 1894.....	112	176	270	394	515	644	855	991	1,185
År 1900.....	139	221	352	525	681	851	1,049	1,247	1,427
<i>Katarina.</i>									
År 1894.....	105	164	249	375	505	627	819	1,053	1,044
År 1900.....	131	214	339	498	691	822	1,058	1,299	1,425
<i>Hela Stockholm.</i>									
År 1894.....	120	181	295	443	585	759	1,006	1,296	1,606
År 1900.....	149	236	394	593	789	1,023	1,317	1,636	2,007

Det nya i här förebragta tabeller är hyrornas olikhet inom hufvudstadens skilda delar. Att Södermalm är den billigaste delen af Stock-

¹⁾ Se anm. 1 sid. 100.

Tab. D. Hyran år 1900 öfverstiger 1894 års med, %:

Församlingar. ¹⁾	Ett rum.	Ett rum och kök.	Två rum och kök.	Tre rum och kök.	Fyra rum och kök.	Fem rum och kök.	Sex rum och kök.	Sju rum och kök.	Åtta rum och kök.
Storkyrkan.....	19	19	22	21	19	13	16	7	32
Klara.....	24	24	24	26	25	23	24	19	17
Jakob ¹⁾	24	24	21	29	22	29	32	24	16
Hedv. Eleonora.....	22	27	32	33	28	37	33	27	30
Johannes ¹⁾	27	34	36	35	40	33	32	23	14
Adolf Fredrik.....	28	35	38	38	41	41	34	29	25
Kungsholmen.....	28	35	41	42	44	42	42	38	30
Maria.....	24	26	30	33	32	32	23	26	20
Katarina.....	25	30	36	33	37	31	29	23	36
Hela Stockholm	24	30	34	34	35	35	31	26	25

holm, känner hvarje Stockholmare bostadsräkningen förutan, men näppeligen torde man hafva tänkt sig att skillnaden är så stor som nu visar sig vara fallet. Till och med å Kungsholmen äro hyrorna betydligt högre än å Söder.

Anmärkningsvärdast torde vara de antydningar, som tab. D innehåller. Af densamma framgår, att hyrorna i de centralare stadsdelarna icke stigit lika mycket som i de öfriga. Mycket egendomligt är att finna, att inom så godt som alla grupper af lägenheter hyresstegringen är allra starkast utpräglad å *Kungsholmen*. För grupperna två—sex rum öfverstiger höjningen här 40 %. Närmast Kungsholmen komma i regeln Adolf Fredriks och Johannes församlingar.

Tabellerna här ofvan sluta med »åtta rum och kök», enär för större lägenheter talen blifva väl små att dela på rotar.²⁾ För Stockholm i dess helhet har hyran i genomsnitt utgjort för uthyrda lägenheter om

	År 1894.	År 1900.	Tillväxt.
Nio rum och kök.....	1,900 kronor	2,472 kronor	30 %
Tio » » ».....	2,228 »	2,829 »	27 »
Elfva » » ».....	2,722 »	3,055 »	12 »
Tolf » » ».....	2,504 »	3,333 »	33 »
Tretton och flere rum och kök ...	3,405 »	4,212 »	24 »

I det hela är således stegringen något lägre än för de smärre lägenheterna. I betraktande af den stora mängden af outhyrda lägenheter inom nu senast behandlade kategorier är man snarast böjd att förvåna sig öfver att höjningen är så stor som den är. Men saken är att vi under

¹⁾ Se anm. 1 sid. 100. — ²⁾ Äfven för de i tabellerna behandlade grupperna hafva talen för vissa rotar i några fall varit så små, att det ej ansetts lämpligt att uppföra medeltalen.

dessa år fått en del hus med rent af furstligt inredda våningar, hvilka knappast ens med de höga hyror, vi vant oss vid i Stockholm, lemna någon större vinst öfrig för husegaren.

Öfvergå vi till **affärs- och anstaltslägenheter**, äro dessa i regeln från hyressynpunkt af mindre intresse. Ett undantag göra dock butiklägenheterna och af dem i synnerhet **butik- och bostadslägenheterna**, d. ä. de lägenheter som utgöras af en butik i samband med en, nästan alltid mindre, bostadslägenhet. Denna grupp utgör en mycket specifik klass af lägenheter, hvilken lemnar bostad åt vid pass 8,000 människor, till stor del personer, som sträfvat att höja sig upp till de lägsta trappstegen af ekonomiskt oberoende eller göra en sista ansträngning att vidmakthålla en tidigare gynsamare ställning.

Vid 1894 års räkning funnos i allt 2,165 dylika lägenheter, och vid 1900 års 2,254. Tillväxten är icke stor. Vid den förra räkningen kommo i genomsnitt 2·40 boningsrum och kök på hvarje lägenhet, vid den senare 2·35; af butik- och lagerrum kommo 1·44 pr lägenhet vid förra räkningen och 1·53 vid den senare. Dessa tal visa, att lägenheterna af detta slag tendera att blifva mera affärslokaler och mindre bostäder, d. v. s. att det för gruppen karakteristiska draget icke längre befinner sig i utveckling. Hvad hyran angår, utgjorde denna i medeltal 765 kronor år 1894 och 1,049 kronor år 1900. Antager man då för boningsrummen och köken hvarterdera året samma medelhyra som för bostadslägenheterna i allmänhet, eller resp. 117 och 153 kronor pr eldstad, och fråndrager motsvarande belopp från hela hyressumman, skulle för butiklokaler återstå resp. 484 och 689 kronor i medelhyra (pr butikrum resp. 336 och 450 kr.). Tillväxten belöper sig alltså till ej mindre än 42 % (pr butikrum 34 %), hvilken tämligen stora stegring vittnar om att butikernas utrustning äfven här »följt med sin tid». Men delvis beror ökningen naturligtvis också på den allmänna hyresstegringen, som gör sig så mycket kraftigare gällande som lägenheter af detta slag tydligen äro mycket efterökta. Af hela antalet år 1900 voro nämligen blott 1·5 % outhyrda.

Af samtliga 2,254 hithörande lägenheter år 1900 voro 1,894 försedda med kök. De öfriga 360 bestodo alltså blott af butikrum och boningsrum — väl så godt som alltid ett af hvarterdera slaget — och bilda den anspråkslösa gruppen lägenheter af nu behandlade klass.

En helt annan ställning intaga **de rena butiklägenheterna**. Dessa utgöra en af de få lägenhetsgrupper, å hvilka Stockholm för närvarande har öfverflöd: af det befintliga antalet år 1900 voro ej mindre än 6·4 % outhyrda. Hela antalet dylika lägenheter uppgick år 1894 till 2,231, med i genomsnitt 1·82 butik- och kontorsrum för hvarje och en medelhyra å 1,214 kronor. År 1900 var antalet ökad till ej mindre än 2,910, med 1·79 rum för hvarje och en hyra af 1,464 kronor. Då antalet

rum pr lägenhet till och med något nedgått och hyran ökats med blott 21 %, framgår tydligt att det i främsta rummet är af *smärre* dylika lägenheter som tillgången så väsentligt ökats, och detta blir ej heller oväntadt för den som iakttagit, huru i så godt som hvarje nybygdt hus hela undervåningen numera inredes till butiker. Men det hela vittnar ock om den allmänna ekonomiska planlöshet, som vidlåder byggnadsverksamheten i Stockholm och som regelbundet återkommande bostadsräkningar vore egnade att i någon mån motarbeta.

G. Sundbärg.

Kostnaderna för Sveriges undervisningsväsen.

I den historisk-statistiska handboken »Sveriges land och folk» har undertecknad meddelat en beräkning angående kostnaderna för det svenska undervisningsväsendet år 1898. Ett försök till beräkning efter samma grunder af dessa kostnader för år 1900 lemnas här i vidfogade tablå. Härvid måste dock anmärkas, att de kostnader, som bestridas af undervisningsanstalternas fonder, terminsafgifter o. dyl., i vissa fall endast kunnat uppskattas på ett ungefär, och att i ett par andra, mindre viktiga fall 1899 års siffror äro använda, då motsvarande för år 1900 icke kunnat erhållas. Under rubriken »Bidrag af kommuner, skoldistrikt och landsting» äro upptagna äfven bidrag från sparbankerna i vissa kommuner. Bland statsbidrag till aflöningar vid folkskolan äro inräknade statsanslagen ej blott till vikariatersättningar och till fortsatt undervisning, utan äfven anslagen till slöjd, enär dessa till största delen användas till slöjdlärares aflöning och en specialisering icke här är möjlig. Af liknande skäl äro folkskolornas inkomster af fonder och dylikt i deras helhet förda på raden »öfriga behof». Säsom för öfrigt af tabellen framgår, är här ingen hänsyn tagen till rena fackskolor, säsom militärläroverken, navigationsskolorna o. dyl.; ej heller har här kunnat medräknas kostnaderna för hemundervisning, hvilka undandraga sig hvarje beräkning, och bland flickskolorna äro endast sådana medräknade, som erhålla statsunderstöd, hvaremot lemnats utom räkningen smärre flickskolor utan offentligt understöd samt främmande trosbekännares folkskolor. Tabellen kan sålunda ej göra anspråk på fullständighet i sträng mening, men torde dock gifva en föreställning om de kostnader, svenska folket ikläder sig för sitt offentliga undervisningsväsen.

Af de särskilda hufvudgrenarne inom undervisningen drager, som naturligt är, folkskoleväsendet den största kostnaden. På detta område visar sig också den största ökningen: medan kostnaderna år 1900 stego till, i afrundadt tal, 25,994,000 kronor, utgjorde de år 1898 20,958,000 kronor och år 1895 endast 16,400,000 kronor. Således har kostnaden ökats på de senaste två åren med 24 procent och på de senaste fem åren med öfver 58 procent. För hela undervisningskostnaden har ökningen utgjort resp. 21 och 49 procent. Beträffande öfriga poster kan framhållas, att kostnaden för Uppsala universitet år 1900 är ovanligt hög, beroende på tillfälliga byggnadsanslag.

Utgifter för svenska undervisningsväsendet år 1900.

	Bidrag af		Af egna fonder, terminsafrgifter o. dyl.	Summa.
	staten.	kommuner, skoldistrikt och landsting.		
Folkskoleväsendet:				
Afföning	5,638,722	7,485,389	—	13,124,111
Pensioner	565,773	274,994	—	840,767
Lokaler och inventarier	—	5,829,409	—	5,829,409
Undervisningsmateriel	—	338,358	—	338,358
Öfriga behof	—	3,805,868	410,000	4,215,868
Folkskoleseminarier m. m.	546,742	—	—	546,742
Folkhögskolorna	105,070	64,947	—	170,017
Abnormundervisning	549,235	380,000	—	929,235
Allmänna läroverk och pedagogier	4,009,788	400,000	240,000	4,649,788
Högre enskilda skolor för gossar	32,500	—	75,000	107,500
» » » flickor	201,540	178,262	1,173,475	1,553,277
Högre lärarinneseminarium	54,750	—	—	54,750
Uppsala Universitet	631,284	—	431,318	1,062,602
Lunds »	350,219	—	145,000	495,219
Karolinska Institutet	222,348	—	21,700	244,048
Stockholms Högskola	—	—	125,400	125,400
Göteborgs	—	88,000	9,894	97,894
Tekniska läroverk (inber. Tekn. högsk.)	573,550	375,000	—	948,550
Summa	13,481,521	19,220,227	2,631,787	35,333,535
<i>Sammandrag:</i>				
Folkskoleväsendet med seminarier, folkhögskolor och abnormundervisning	7,405,542	18,178,965	410,000	25,994,507
Högre undervisning för gossar	4,042,288	400,000	315,000	4,757,288
Högre undervisning för flickor	256,290	178,262	1,173,475	1,608,027
Universitet och enskilda högskolor	1,203,851	88,000	733,312	2,025,163
Teknisk undervisning	573,550	375,000	—	948,550
Summa	13,481,521	19,220,227	2,631,787	35,333,535

I procent af hela kostnaden för hvar och en af undervisningsväsendets skilda grenar fördelade sig bidragen på följande sätt:

	Bidrag af		Egna fonder, termins- afgifter o. dyl.
	staten.	kommuner, skoldistrikt och landsting.	
Folkundervisningen (i vidsträckt bemärkelse).....	28.5	69.9	1.6
Högre undervisning för gossar.....	85.0	8.4	6.6
Högre undervisning för flickor.....	15.9	11.1	73.0
Universitet och enskilda högskolor.....	59.4	4.4	36.2
Teknisk undervisning.....	60.5	39.5	—
Hela undervisningsväsendet.....	38.2	54.4	7.4

E. Arosenius.

Rikets folkmängd fördelad efter yrkesgrupper, åren 1899, 1900 och 1901.

I likhet med hvad som skett i föregående årgångar meddelas här en approximativ beräkning af befolkningens fördelning mellan de fyra stora hufvudgrupperna af yrke, denna gång för slutet af åren 1899 och 1900. Hvad angår sistnämnda år hölls, såsom bekant, vid dess utgång den sedvanliga folkräkning, som hvart tionde år återkommer och som gifver *direkta* svar utom annat äfven å de frågor, som här äro före. Men då resultatet af yrkesräkningen ännu icke på ett eller annat år kan öfver-
skådas, torde här utförda provisoriska kalkyl i alla fall hafva ett visst intresse under afvaktan af definitivt besked i ämnet.

Beträffande de fyra hufvudgrupper, som här nedan särskiljas, må erinras att under första gruppen inbegripas jordbruk och boskapsskötsel jemte fiske, under den fjerde gruppen allmän tjenst jemte litterära och konstnärliga yrken, sjuk- och fattigvård m. m.

Beräkningen gifver för *landsbygden* och de fyra grupperna (se nedan) för år 1899 resp. talen 2,800,000, 774,000, 205,000 och 232,000, och för år 1900 resp. 2,798,000, 793,000, 209,000 och 232,000. För *städerna* blifva 1899 års tal resp. 43,000, 587,000, 323,000 och 133,000, och 1900 års tal resp. 43,000, 598,000, 329,000 och 134,000.

För riket i dess helhet blifva siffrorna, om för jämförelses skull upprepas jemväl talen för 1870, 1880 och 1890:

	År 1870.	År 1880.	År 1890.	År 1899.	År 1900.
Jordbruk m. m.	2,995,844	3,078,274	2,914,984	2,843,000	2,841,000
Grufvbrytning och industri	613,414	810,341	1,087,072	1,361,000	1,391,000
Handel och samfärdsel.....	210,940	326,091	426,911	528,000	538,000
Allmän tjenst m. m.	348,327	350,962	356,014	365,000	366,000
Summa	4,168,525	4,565,668	4,784,981	5,097,000	5,136,000

Eller i % räknadt:

	År 1870.	År 1880.	År 1890.	År 1899.	År 1900.
Jordbruk m. m.	71·87	67·42	60·92	55·78	55·31
Grufvbrytning och industri...	14·71	17·75	22·72	26·70	27·08
Handel och samfärdsel.....	5·06	7·14	8·92	10·36	10·48
Allmän tjenst m. m.	8·36	7·69	7·44	7·16	7·13
Summa	100	100	100	100	100

Huru pass sannolikt det här vunna resultatet för 1900 är, detta är en fråga, för hvars besvarande inga som helst stödjepunkter ännu föreligga. Men om en gissning får vågas, så synes åtminstone ej omöjligt att industriebefolkningen år 1900 kan hafva varit ännu talrikare än som här ofvan framträder, men jordbruksbefolkningen kanske deremot fåtaligare.

Tages emellertid beräkningen här sådan den är och jemföres med resultatet af 1870 års folkräkning, framträder för de trettio åren en minskning i den af jordbruket och dess binäringar lefvande befolkningen, hvilken minskning uppgår till mer än 150,000 personer. Grufvbrytning och industri skulle deremot nu för tiden gifva uppehålle åt nära 1,400,000 menniskor, mot blott något mer än 600,000 för en mansålder sedan, och den af Handel och transportarbete lefvande befolkningen skulle ha ökats från 210,000 till 540,000. Hvad angår den sista gruppen här ofvan, Allmän tjänst samt litterära och konstnärliga yrken m. m., har den länge varit ungefär stationär, hvilket beror derpå, att vissa stora grupper af i statens tjänst anstälde (menige vid hären och flottan m. m.) i allmänhet minskats i antal. Att statens jernvägs-, telegraf- och telefonbetjening o. s. v. i stället starkt ökats har intet inflytande på gruppen i fråga, enär sagda personal är här ofvan inräknad under gruppen Handel och samfärdsel.

Jordbrukets andel af befolkningen i dess helhet går sin ovägerliga gång tillbaka och har nu hunnit ned till omkring 55 %. Det har länge varit en frestande uppgift att beräkna, när den betydelsefulla siffran 50 % skall passeras. Fortsättes såsom hittills, kan denna tidpunkt nu ej vara mer än kanske ett årtionde aflägsen.

Efter det ofvanstående var uppsatt har folkmängden äfven blifvit känd för 1901 års slut och möjlighet sålunda uppstått att utföra beräkningen också för detta år. Rikets hela folkmängd år 1901 uppgick till 5,175,000 personer, hvaraf på landsbygden 4,053,000 och i städerna 1,122,000. Räknadt på samma sätt som förut, blifva de fyra yrkesgruppernas tal å landsbygden resp. 2,794,000, 813,000, 214,000 och 232,000, i städerna resp. 43,000, 609,000, 335,000 och 135,000. Hela rikets tal blifva alltså 2,837,000, 1,422,000, 549,000 och 367,000 personer, och procenttalen af det hela resp. 54.82, 27.48, 10.61 och 7.09 procent.

G. S—g.

Rikets folkmängd åren 1898 och 1899, fördelad åldersvis efter civilstånd.

På samma sätt som för åren 1891—97 har för de år, som nämnas här ofvan, beräknats folkmängdens kombinerade fördelning efter kön, ålder och civilstånd, af hvilka beräkningar tab. A och B å nästa och följande sidor meddela resultatet.

Slutsummorna för hvarje civilståndsgrupp innehållas i följande tabell:

G r u p p.	År 1897.	År 1898.	År 1899.	Tillväxt år 1898.	Tillväxt år 1899.
Minderårige (under 15 år)....	1,642,808	1,656,976	1,658,209	+ 14,168	+ 1,233
Vuxna ogifte män	686,312	698,765	711,211	+ 12,453	+ 12,446
Vuxna ogifta kvinnor.....	720,846	729,691	737,629	+ 8,845	+ 7,938
Gifta män	820,179	827,838	832,909	+ 7,659	+ 5,071
Gifta kvinnor.....	828,519	836,050	840,953	+ 7,531	+ 4,903
Enklingar och fränskilde.....	98,601	99,562	101,107	+ 961	+ 1,545
Enkor och fränskilda	212,367	214,036	215,384	+ 1,669	+ 1,348
Summa	5,009,632	5,062,918	5,097,402	+ 53,286	+ 34,484
Deraf:					
Män	2,437,926	2,466,638	2,486,447	+ 28,712	+ 19,809
Kvinnor	2,571,706	2,596,280	2,610,955	+ 24,574	+ 14,675

Folkökningen år 1898 var den högsta i vårt land under de senaste tjugu åren, och om än 1899 står betydligt tillbaka för sin närmaste föregångare, måste dock äfven detta år räknas tillhöra den period af jemförelsevis stark folkökning, som begynte med år 1894 och fortfar ännu (1902).

Från 1893 års slut till slutet af år 1899 växte Sveriges folkmängd med 273,000 personer. För mankönet var tillväxten 150,000 personer, men för kvinnkönet blott 123,000; disproportionen mellan könen har alltså under dessa år fått vidkännas en betydlig förändring till det bättre. Under samma tidrymd ökades de giftes antal med 73,000 personer, medan folkmängden af vuxna ogifte ökats med 128,000, ett förhållande som blir så mycket mera underligt om man erinrar sig de lysande konjunkturerna under denna tid för så godt som alla våra näringar. Den utomordentligt låga äktenskapsfrekvensen i vårt land är i sjelfva verket ett af de betydelsefullaste problem, som Sveriges sociala historia för närvarande erbjuder forskningen och socialpolitiken.

Tab. A. *Folkmängden den 31 december 1898 samt medelfolkmängden 1898, fördelade efter kön, ålder och civilstånd.*

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Åldersår.	Män.	D e r a f			Qvinnor.	D e r a f		
		Ogifte.	Gifte.	Enkl. o. frånsk.		Ogifta.	Gifta.	Enkor o. frånsk.
a) Ettårsklasser den 31 december 1898.								
0—1.....	65,504	65,504	—	—	62,342	62,342	—	—
1—2.....	60,749	60,749	—	—	58,200	58,200	—	—
2—3.....	58,938	58,938	—	—	57,325	57,325	—	—
3—4.....	59,149	59,149	—	—	57,120	57,120	—	—
4—5.....	56,732	56,732	—	—	55,231	55,231	—	—
5—6.....	56,716	56,716	—	—	54,354	54,354	—	—
6—7.....	54,359	54,359	—	—	52,964	52,964	—	—
7—8.....	55,759	55,759	—	—	54,214	54,214	—	—
8—9.....	52,862	52,862	—	—	52,008	52,008	—	—
9—10.....	52,258	52,258	—	—	51,548	51,548	—	—
10—11.....	53,896	53,896	—	—	52,703	52,703	—	—
11—12.....	54,849	54,849	—	—	53,650	53,650	—	—
12—13.....	53,718	53,718	—	—	52,555	52,555	—	—
13—14.....	52,531	52,531	—	—	51,222	51,222	—	—
14—15.....	52,453	52,453	—	—	51,067	51,067	—	—
15—16.....	50,037	50,037	—	—	48,425	48,425	—	—
16—17.....	49,012	49,012	—	—	47,458	47,453	5	—
17—18.....	47,820	47,820	—	—	45,862	45,673	189	—
18—19.....	46,931	46,920	11	—	45,272	44,541	730	1
19—20.....	47,517	47,468	49	—	45,760	44,004	1,751	5
20—21.....	44,139	44,012	127	—	42,789	39,473	3,304	12
21—22.....	44,448	43,356	1,090	2	43,072	37,709	5,337	26
22—23.....	41,498	38,623	2,863	12	40,456	32,866	7,546	44
23—24.....	40,021	35,111	4,880	30	39,562	29,763	9,722	77
24—25.....	37,208	30,147	7,010	51	37,517	25,666	11,737	114
25—26.....	35,928	26,675	9,165	88	36,575	22,921	13,495	159
26—27.....	34,133	22,643	11,357	133	34,918	19,581	15,136	201
27—28.....	34,336	21,142	13,025	169	35,264	18,418	16,605	241
28—29.....	31,655	17,038	14,409	208	32,643	15,115	17,243	285
29—30.....	30,172	15,187	14,750	235	31,580	13,883	17,344	353
30—31.....	26,321	11,108	14,971	242	28,694	10,982	17,316	396
31—32.....	29,607	11,880	17,395	332	31,862	11,803	19,556	503
32—33.....	32,629	12,094	20,128	407	34,464	11,874	21,970	620
33—34.....	31,666	10,396	20,856	414	33,941	10,668	22,559	714
34—35.....	31,519	9,451	21,615	453	34,536	10,337	23,379	820
35—36.....	30,991	8,378	22,129	484	33,797	9,631	23,270	896
36—37.....	29,478	7,358	21,612	508	32,818	9,002	22,851	965
37—38.....	27,525	6,086	20,938	501	30,924	7,975	21,889	1,060
38—39.....	29,029	6,140	22,295	594	32,933	8,320	23,340	1,273
39—40.....	29,157	5,695	22,833	629	32,957	8,051	23,493	1,413
40—41.....	28,636	5,307	22,616	713	32,296	7,649	23,074	1,573
41—42.....	25,698	4,334	20,671	693	29,199	6,658	21,251	1,590
42—43.....	24,804	4,042	20,065	707	28,224	6,134	20,440	1,650
43—44.....	25,031	3,746	20,499	786	27,732	5,759	20,127	1,846
44—45.....	26,321	3,838	21,554	929	29,641	6,039	21,474	2,128

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Åldersår.	Män.	D e r a f			Qvinnor.	D e r a f		
		Ogifte.	Gifte.	Enkl. o. fränsk.		Ogifta.	Gifta.	Enkor o. fränsk.
45—46.....	23,768	3,320	19,555	893	26,803	5,391	19,262	2,150
46—47.....	22,130	2,842	18,382	906	25,111	4,823	18,110	2,178
47—48.....	23,330	2,922	19,390	1,018	26,081	4,953	18,678	2,450
48—49.....	23,041	2,915	19,069	1,057	26,186	5,036	18,461	2,689
49—50.....	23,642	2,785	19,696	1,161	27,023	4,982	19,072	2,969
50—51.....	21,421	2,471	17,826	1,124	25,013	4,610	17,377	3,026
51—52.....	20,347	2,251	16,935	1,161	23,351	4,272	16,108	2,971
52—53.....	19,827	2,066	16,566	1,195	22,546	3,926	15,384	3,236
53—54.....	20,476	2,032	17,160	1,284	24,014	4,198	16,224	3,592
54—55.....	21,469	2,119	17,837	1,513	24,789	4,337	16,386	4,066
55—56.....	19,999	1,825	16,672	1,502	23,251	3,849	15,302	4,100
56—57.....	19,860	1,887	16,344	1,629	23,587	3,949	15,195	4,443
57—58.....	18,727	1,681	15,364	1,682	22,013	3,710	13,821	4,482
58—59.....	19,139	1,702	15,640	1,797	22,517	3,741	13,924	4,852
59—60.....	17,144	1,508	13,832	1,804	20,620	3,403	12,497	4,720
60—61.....	16,402	1,486	13,094	1,822	19,710	3,304	11,629	4,777
61—62.....	16,884	1,482	13,291	2,111	19,993	3,218	11,696	5,079
62—63.....	16,996	1,450	13,260	2,286	20,523	3,310	11,641	5,572
63—64.....	17,380	1,421	13,446	2,513	20,727	3,230	11,370	6,127
64—65.....	17,179	1,368	13,119	2,692	20,532	3,110	10,997	6,425
65—66.....	16,654	1,234	12,632	2,788	19,882	3,000	10,404	6,478
66—67.....	14,730	1,157	10,831	2,742	17,370	2,624	8,732	6,014
67—68.....	13,158	990	9,499	2,669	15,884	2,329	7,702	5,853
68—69.....	13,426	966	9,422	3,038	16,531	2,423	7,743	6,365
69—70.....	13,585	1,000	9,305	3,280	16,515	2,379	7,444	6,692
70—71.....	12,161	790	8,190	3,181	15,235	2,097	6,585	6,553
71—72.....	10,738	682	7,030	3,026	13,331	1,828	5,380	6,123
72—73.....	11,411	674	7,241	3,496	14,444	2,067	5,455	6,922
73—74.....	11,130	670	6,812	3,648	13,961	1,849	4,976	7,136
74—75.....	9,506	587	5,515	3,404	12,390	1,628	4,195	6,567
75—76.....	9,681	628	5,345	3,708	12,103	1,530	3,830	6,743
76—77.....	8,231	456	4,429	3,346	10,799	1,468	3,158	6,173
77—78.....	7,539	471	3,839	3,229	9,452	1,239	2,544	5,669
78—79.....	6,069	381	2,920	2,768	7,806	950	1,942	4,914
79—80.....	5,126	290	2,286	2,550	6,678	812	1,539	4,327
80—81.....	4,388	214	1,930	2,244	5,917	736	1,290	3,891
81—82.....	3,433	211	1,396	1,826	4,932	616	932	3,384
82—83.....	3,250	181	1,194	1,875	4,724	574	855	3,295
83—84.....	2,516	138	891	1,487	3,897	474	659	2,764
84—85.....	1,911	94	546	1,271	2,958	405	424	2,129
85—86.....	1,229	103	349	777	1,918	200	247	1,471
86—87.....	1,232	83	311	838	1,929	211	248	1,470
87—88.....	940	83	208	649	1,641	155	210	1,276
88—89.....	682	48	148	486	1,189	112	141	936
89—90.....	267	17	62	188	582	65	58	459
90—ω.....	744	40	126	578	1,848	195	90	1,563
Summa	2,466,038	1,539,238	827,538	99,562	2,596,280	1,546,194	836,050	214,036

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Åldersår.	Män.	D e r a f			Qvinnor.	D e r a f		
		Ogifte.	Gifte.	Enkl. o. fränsk.		Ogifta.	Gifta.	Enkor o. fränsk.
b) Femårsklasser den 31 dec. 1898.								
0—5.....	301,072	301,072	—	—	290,218	290,218	—	—
5—10.....	271,954	271,954	—	—	265,088	265,088	—	—
10—15.....	267,447	267,447	—	—	261,197	261,197	—	—
15—20.....	241,317	241,257	60	—	232,777	230,096	2,675	6
20—25.....	207,314	191,249	15,970	95	203,396	165,477	37,646	273
25—30.....	166,224	102,685	62,706	833	170,980	89,918	79,823	1,239
30—35.....	151,742	54,929	94,965	1,848	163,497	55,664	104,780	3,053
35—40.....	146,180	33,657	109,807	2,716	163,429	42,979	114,843	5,607
40—45.....	130,490	21,267	105,395	3,828	147,392	32,239	106,366	8,787
45—50.....	115,911	14,784	96,092	5,035	131,204	25,185	93,583	12,436
50—55.....	103,540	10,939	86,324	6,277	119,713	21,343	81,479	16,891
55—60.....	94,869	8,603	77,852	8,414	111,988	18,652	70,739	22,597
60—65.....	84,841	7,207	66,210	11,424	101,485	16,172	57,333	27,980
65—70.....	71,553	5,347	51,689	14,517	86,182	12,755	42,025	31,402
70—75.....	54,946	3,403	34,788	16,755	69,361	9,469	26,591	33,301
75—80.....	36,646	2,226	18,819	15,601	46,838	5,999	13,013	27,826
80—85.....	15,498	838	5,957	8,703	22,428	2,805	4,160	15,463
85—90.....	4,350	334	1,078	2,938	7,259	743	904	5,612
90—ω.....	744	40	126	578	1,848	195	90	1,563
Summa	2,466,638	1,539,238	827,838	99,562	2,596,280	1,546,194	836,050	214,036

c) Medelfolkmängd under år 1898.

0—5.....	299,477	299,477	—	—	288,697	288,697	—	—
5—10.....	271,182	271,182	—	—	264,891	264,891	—	—
10—15.....	265,995	265,995	—	—	259,650	259,650	—	—
15—20.....	239,739	239,694	45	—	231,394	228,770	2,618	6
20—25.....	204,356	188,736	15,524	96	201,356	164,262	36,849	275
25—30.....	161,940	100,103	61,037	800	167,673	88,322	78,124	1,227
30—35.....	154,567	56,229	96,460	1,878	166,573	56,993	106,488	3,092
35—40.....	145,533	33,335	109,444	2,754	163,243	42,960	114,639	5,644
40—45.....	128,645	20,888	103,961	3,796	145,206	31,554	104,932	8,720
45—50.....	115,408	14,684	95,695	5,029	130,872	25,058	93,363	12,451
50—55.....	103,568	10,825	86,442	6,301	119,487	21,141	81,412	16,934
55—60.....	93,946	8,627	76,974	8,345	110,998	18,549	70,055	22,394
60—65.....	86,121	7,260	67,265	11,596	102,643	16,204	58,073	28,366
65—70.....	70,667	5,287	50,928	14,452	85,186	12,509	41,506	31,171
70—75.....	55,367	3,476	34,956	16,935	69,603	9,442	26,625	33,536
75—80.....	35,606	2,155	18,281	15,170	45,545	5,862	12,588	27,095
80—85.....	15,074	872	5,781	8,421	21,800	2,698	4,026	15,076
85—90.....	4,369	329	1,096	2,944	7,323	763	899	5,661
90—ω.....	722	38	120	564	1,823	182	88	1,553
Summa	2,452,282	1,529,192	824,009	99,081	2,583,993	1,538,507	832,285	213,201

Tab. B. *Folkmängden den 31 december 1899 samt medelfolkmängden 1899, fördelade efter kön, ålder och civilstånd.*

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Åldersår.	Män.	D e r a f			Qvinnor.	D e r a f		
		Ogifte.	Gifta.	Enkl. o. fränsk.		Ogifta.	Gifta.	Enkor o. fränsk.
a) Ettårsklasser den 31 december 1899.								
0—1.....	63,253	63,253	—	—	60,917	60,917	—	—
1—2.....	61,487	61,487	—	—	58,927	58,927	—	—
2—3.....	59,343	59,343	—	—	56,823	56,823	—	—
3—4.....	58,059	58,059	—	—	56,473	56,473	—	—
4—5.....	58,451	58,451	—	—	56,550	56,550	—	—
5—6.....	56,209	56,209	—	—	54,708	54,708	—	—
6—7.....	56,314	56,314	—	—	53,959	53,959	—	—
7—8.....	53,994	53,994	—	—	52,620	52,620	—	—
8—9.....	55,441	55,441	—	—	53,869	53,869	—	—
9—10.....	52,564	52,564	—	—	51,751	51,751	—	—
10—11.....	51,965	51,965	—	—	51,298	51,298	—	—
11—12.....	53,684	53,684	—	—	52,472	52,472	—	—
12—13.....	54,598	54,598	—	—	53,401	53,401	—	—
13—14.....	53,517	53,517	—	—	52,299	52,299	—	—
14—15.....	52,341	52,341	—	—	50,922	50,922	—	—
15—16.....	52,147	52,147	—	—	50,614	50,613	1	—
16—17.....	49,696	49,696	—	—	47,861	47,854	7	—
17—18.....	48,525	48,525	—	—	46,772	46,569	203	—
18—19.....	47,135	47,133	2	—	45,142	44,365	776	1
19—20.....	46,106	46,056	50	—	44,516	42,711	1,800	5
20—21.....	46,320	46,162	164	—	44,998	41,580	3,407	11
21—22.....	43,543	42,367	1,172	4	42,095	36,483	5,587	25
22—23.....	43,796	40,748	3,035	13	42,424	34,446	7,926	52
23—24.....	40,922	35,648	5,240	34	39,914	29,639	10,195	80
24—25.....	39,575	32,059	7,455	61	39,101	26,774	12,213	114
25—26.....	36,779	27,113	9,581	85	37,055	22,909	13,987	159
26—27.....	35,585	23,825	11,629	131	36,182	20,462	15,510	210
27—28.....	33,860	20,108	13,575	177	34,597	17,446	16,899	252
28—29.....	34,048	18,864	14,965	219	34,964	16,611	18,046	307
29—30.....	31,439	15,146	16,041	252	32,431	13,681	18,398	352
30—31.....	29,966	13,684	16,006	276	31,300	12,690	18,186	424
31—32.....	26,177	9,902	15,986	289	28,457	9,986	18,015	456
32—33.....	29,447	10,774	18,280	393	31,594	10,930	20,087	577
33—34.....	32,387	10,993	20,931	463	34,216	11,095	22,405	716
34—35.....	31,434	9,457	21,504	473	33,711	9,991	22,901	819
35—36.....	31,269	8,683	22,072	514	34,221	9,729	23,556	936
36—37.....	30,746	7,737	22,473	536	33,516	9,089	23,418	1,009
37—38.....	29,248	6,805	21,874	569	32,537	8,537	22,898	1,102
38—39.....	27,345	5,657	21,132	556	30,675	7,611	21,877	1,187
39—40.....	28,779	5,744	22,378	657	32,638	7,956	23,273	1,409
40—41.....	28,923	5,328	22,892	703	32,684	7,732	23,390	1,562
41—42.....	28,351	4,992	22,564	795	32,020	7,366	22,920	1,734
42—43.....	25,452	4,096	20,608	778	29,250	6,444	21,059	1,747
43—44.....	24,606	3,848	19,975	783	27,981	5,940	20,230	1,811
44—45.....	24,777	3,551	20,361	865	27,493	5,592	19,884	2,017

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Åldersår.	Män.	D e r a f			Qvinnor.	D e r a f		
		Ogifte.	Gifte.	Enkl. o. fränsk.		Ogifta.	Gifta.	Enkor o. fränsk.
45—46.....	26,061	3,646	21,408	1,007	29,359	5,856	21,179	2,324
46—47.....	23,520	3,178	19,381	961	26,576	5,247	19,000	2,329
47—48.....	21,872	2,716	18,194	962	24,878	4,703	17,820	2,355
48—49.....	23,036	2,786	19,164	1,086	25,829	4,843	18,340	2,646
49—50.....	22,735	2,803	18,814	1,118	25,921	4,928	18,096	2,897
50—51.....	23,354	2,673	19,437	1,244	26,734	4,874	18,679	3,181
51—52.....	21,141	2,370	17,565	1,206	24,713	4,509	16,974	3,290
52—53.....	20,055	2,148	16,656	1,251	23,094	4,183	15,728	3,183
53—54.....	19,545	1,981	16,283	1,281	22,239	3,838	14,967	3,434
54—55.....	20,164	1,946	16,850	1,368	23,702	4,099	15,757	3,846
55—56.....	21,113	2,047	17,460	1,606	24,448	4,255	15,868	4,325
56—57.....	19,636	1,751	16,263	1,622	22,920	3,763	14,796	4,361
57—58.....	19,436	1,805	15,877	1,754	23,254	3,861	14,669	4,724
58—59.....	18,335	1,599	14,934	1,802	21,644	3,642	13,277	4,725
59—60.....	18,757	1,622	15,196	1,939	22,161	3,670	13,882	5,109
60—61.....	16,757	1,449	13,375	1,933	20,262	3,325	11,980	4,957
61—62.....	16,010	1,434	12,626	1,950	19,298	3,221	11,092	4,985
62—63.....	16,466	1,414	12,813	2,239	19,548	3,121	11,119	5,308
63—64.....	16,477	1,362	12,683	2,432	20,045	3,219	11,018	5,808
64—65.....	16,830	1,350	12,807	2,673	20,240	3,140	10,744	6,356
65—66.....	16,567	1,266	12,446	2,855	19,932	2,997	10,329	6,606
66—67.....	16,031	1,177	11,892	2,962	19,246	2,896	9,704	6,646
67—68.....	14,194	1,108	10,186	2,900	16,806	2,531	8,126	6,149
68—69.....	12,542	914	8,845	2,783	15,307	2,222	7,111	5,974
69—70.....	12,825	900	8,743	3,182	15,867	2,308	7,076	6,483
70—71.....	12,899	928	8,577	3,394	15,748	2,258	6,727	6,763
71—72.....	11,490	730	7,498	3,262	14,511	1,974	5,927	6,610
72—73.....	10,069	622	6,341	3,106	12,547	1,714	4,765	6,068
73—74.....	10,652	619	6,490	3,543	13,527	1,922	4,795	6,810
74—75.....	10,304	596	6,015	3,693	13,055	1,723	4,339	6,993
75—76.....	8,702	517	4,843	3,342	11,488	1,497	3,619	6,372
76—77.....	8,842	568	4,645	3,629	11,146	1,401	3,260	6,485
77—78.....	7,402	395	3,813	3,194	9,861	1,341	2,675	5,845
78—79.....	6,713	414	3,222	3,077	8,551	1,114	2,114	5,323
79—80.....	5,349	330	2,424	2,595	6,971	862	1,579	4,590
80—81.....	4,459	232	1,875	2,352	5,855	689	1,256	3,940
81—82.....	3,748	176	1,546	2,026	5,114	624	1,027	3,463
82—83.....	2,863	170	1,069	1,624	4,234	526	747	2,961
83—84.....	2,657	144	905	1,608	4,004	481	665	2,858
84—85.....	2,002	108	670	1,224	3,231	394	514	2,323
85—86.....	1,507	65	380	1,062	2,353	332	324	1,727
86—87.....	907	86	222	599	1,489	158	180	1,151
87—88.....	967	68	206	693	1,488	164	193	1,131
88—89.....	699	73	133	493	1,266	124	163	979
89—90.....	482	42	83	357	856	73	111	702
90—ω.....	636	35	109	492	1,599	176	88	1,335
Summa	2,486,447	1,552,431	832,909	101,107	2,610,955	1,554,618	840,953	215,384

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Åldersår.	Män.	D e r a f			Qvinnor.	D e r a f		
		Ogifte.	Gifte.	Enkl. o. fränsk.		Ogifta.	Gifta.	Enkor o. fränsk.
b) Femårsklasser den 31 dec. 1899.								
0—5.....	300,593	300,593	—	—	289,690	289,690	—	—
5—10.....	274,522	274,522	—	—	266,907	266,907	—	—
10—15.....	266,105	266,105	—	—	260,392	260,392	—	—
15—20.....	243,609	243,557	52	—	234,905	232,112	2,787	6
20—25.....	214,162	196,984	17,066	112	208,532	168,922	39,328	282
25—30.....	171,711	105,056	65,791	864	175,229	91,109	82,840	1,280
30—35.....	149,411	54,810	92,707	1,894	159,278	54,692	101,594	2,992
35—40.....	147,387	34,626	109,929	2,832	163,587	42,922	115,022	5,643
40—45.....	132,139	21,815	106,400	3,924	149,428	33,074	107,483	8,871
45—50.....	117,224	15,129	96,961	5,134	132,563	25,577	94,435	12,551
50—55.....	104,259	11,118	86,791	6,350	120,482	21,503	82,105	16,874
55—60.....	97,277	8,824	79,730	8,723	114,427	19,191	71,992	23,244
60—65.....	82,540	7,009	64,304	11,227	99,393	16,026	55,953	27,414
65—70.....	72,159	5,365	52,112	14,682	87,158	12,954	42,346	31,858
70—75.....	55,414	3,495	34,921	16,998	69,388	9,591	26,553	33,244
75—80.....	37,008	2,224	18,947	15,837	48,017	6,215	13,247	28,555
80—85.....	15,729	830	6,065	8,834	22,468	2,714	4,209	15,545
85—90.....	4,562	334	1,024	3,204	7,512	851	971	5,690
90—w.....	636	35	109	492	1,599	176	88	1,335
Summa	2,486,447	1,552,431	832,909	101,107	2,610,955	1,554,618	840,953	215,384
c) Medelfolkmängd under år 1899.								
0—5.....	300,833	300,833	—	—	289,954	289,954	—	—
5—10.....	273,238	273,238	—	—	265,998	265,998	—	—
10—15.....	266,776	266,776	—	—	260,794	260,794	—	—
15—20.....	242,463	242,407	56	—	233,841	231,104	2,731	6
20—25.....	210,738	194,117	16,518	103	205,964	167,199	38,487	282
25—30.....	168,968	103,870	64,249	849	173,104	90,513	81,332	1,280
30—35.....	150,577	54,870	93,836	1,871	161,387	55,178	103,187	2,992
35—40.....	146,783	34,141	109,868	2,774	163,508	42,951	114,932	5,643
40—45.....	131,315	21,541	105,898	3,876	148,410	32,657	106,924	8,871
45—50.....	116,567	14,957	96,526	5,084	131,884	25,381	94,009	12,551
50—55.....	103,899	11,028	86,557	6,314	120,098	21,423	81,792	16,874
55—60.....	96,073	8,714	78,791	8,568	113,207	18,921	71,366	23,244
60—65.....	83,690	7,108	65,257	11,325	100,439	16,099	55,953	27,414
65—70.....	71,856	5,366	51,900	14,600	86,670	12,855	42,346	31,858
70—75.....	55,180	3,449	34,854	16,877	69,374	9,530	26,553	33,244
75—80.....	36,827	2,225	18,883	15,719	47,428	6,107	13,247	28,555
80—85.....	15,613	834	6,011	8,768	22,448	2,759	4,209	15,545
85—90.....	4,456	334	1,051	3,071	7,386	797	971	5,690
90—w.....	690	37	118	535	1,724	186	88	1,335
Summa	2,476,542	1,545,835	830,373	100,334	2,603,618	1,550,406	838,502	214,710

I föregående årgångar af dessa redogörelser hafva tabellerna beledsagats af några kortfattade öfversigter af Sveriges befolkningsförhållanden i allmänhet under redogörelseåret. Från och med berättelsen för år 1899 är emellertid en del af dessa öfversigter öfverflyttad till textafdelningen uti den officiella befolkningsstatistiken (Bidrag till Sveriges Officiella Statistik Litt. A). Hvad angår de öfriga, mera specifika, hvilka i tidskriften ej kunnat, för utrymmets skull, meddelas senare än för året 1894 (ehuru väl de föreligga för hvarje år i manuskript), torde desamma böra helst upptagas i nästa årgång af tidskriften, då tillfälle blifver att lemna en sammanfattande öfversigt för samtliga åren 1891—1900.

Den sedvanliga uträkningen af de för befolkningsrörelsen viktigaste stora grupperna af ålder och civilstånd torde emellertid få här meddelas, — denna gång alltså med utsträckning till och med år 1899.

Tab. 1. *Ogifte och gifte inom medelåldern.*

År.	Ogifta män, 20/50 år.	Ogifta kvinnor, 20/45 år.	Ogifta kvinnor och enkör, 20 45 år.	Giftn kvinnor, 15/45 år.	På 1,000 inb. af hela folkmängden.			
					Og. m. 20/50.	Og. qv. 20/45.	Og. qv. o. enkör, 20/45.	Giftn qv. 15/45.
1890.....	367,459	362,111	380,964	429,219	76.795	75.677	79.616	89.701
1891.....	369,579	362,880	381,799	430,482	76.952	75.557	79.496	89.632
1892.....	369,642	362,321	381,643	430,142	76.899	75.376	79.395	89.485
1893.....	372,600	363,212	382,554	429,526	77.236	75.290	79.300	89.037
1894.....	382,510	368,068	387,257	430,048	78.493	75.529	79.467	88.248
1895.....	390,862	372,003	390,938	432,713	79.455	75.622	79.471	87.963
1896.....	398,704	375,991	394,866	436,055	80.842	75.766	79.569	87.869
1897.....	409,380	381,905	400,864	441,166	81.719	76.234	80.019	88.064
1898.....	418,571	386,277	405,236	446,133	82.674	76.295	80.040	88.118
1899.....	428,420	390,719	409,787	449,054	84.047	76.651	80.391	88.095

Gruppen af giftn kvinnor i åldern 15/45 år, hvilken åren 1897 och 1898 för första gången på årtionden något ökades i relativt antal, har således under år 1899 å nyo gått något tillbaka. Den starka tillväxten af antalet vuxna ogiftn, män och kvinnor, som är den närmaste följden af utvandringens aftagande, vittnar allt fortfarande om mindre fördelaktiga ekonomiska förhållanden, utan hvilka tillväxten i stället skulle öfverflyttas på gruppen af Giftn.

G. S—g.

Rikets folkmängd åren 1750—1899, fördelad åldersvis efter civilstånd.

Den svenska befolkningsstatistikens historia är mycket egendomlig. Redan tillkomsten af denna statistik, vid 1700-talets midt, visar huru högt de styrande i Sverige vid denna tid stodo öfver regeringarna i andra länder med hänsyn till upplyst intresse för socialvetenskaplig forskning. Under något årtionde behandlades ock den nya forskningsgrenen med den uppmärksamhet man gerna egnar tidens egna skapelser. Men derefter föll den, bland vetenskapens idkare såväl som bland de praktiska statsmännen, för mer än ett halft århundrade nästan i glömska.

Vid sitt tillblifvande företedde den svenska befolkningsstatistiken icke det osäkra famlande, som vanligen karakteriserar nya företag: den framträdde från första början i ett skick, som måste väcka efterverldens lifligaste beundran. Planen var den samma som — i utvidgadt skick — gäller ännu i dag och som ett flertal europeiska folk ännu i denna dag — *icke* hafva förmått höja sig till. Och utförandet stod nära nog öfver hvarje beröm, om man tager hänsyn till den tidens förhållanden.

Ej mindre förvånande är att detta *utförande* icke tog någon större skada af den förut omnämnda halfsekellånga liknøjdheten för saken från vetenskapens och allmänhetens sida. I sjelfva verket hade våra svenska vetenskapsmän från 1800-talets förra del ingen föreställning om att vårt land här egde ett forskningsmaterial, som stod ensamt i sitt slag i verden. Först på 1850-talet upplystes vi härom af — tyska och engelska forskare. Och ännu i denna dag finnes vid vårt främsta universitet icke någon representant för den vetenskap, inom hvilken Sverige bär hedersnamnet »dess klassiska land».

Dock — vår mening är icke här att skrifva den svenska befolkningsstatistikens historia — som tyvärr ännu är oskrifven. Hvad vi i första rummet ville här betona är, att vår äldre befolkningsstatistik ännu gömmer ett otroligt rikt material för den vetenskapliga forskningen. Och mest beundransvärd är den kanske därför, att dess byggnad är så fast och så mångsidigt utförd, att den lemnar sjelf de erforderliga stödjepunkterna för utfyllande af befintliga luckor, — ursäktliga för den tid, som sett vår

befolkningsstatistikens uppkomst men som den nuvarande forskningen med allt större bestämdhet kräver afhjelpa.

Det är en dylik lucka vi här skola söka genom approximativa beräkningar utfylla. Att densamma förefinnes beror på en egendomlig ensidighet, som ända till senaste tid gjort sig gällande inom vår befolkningsstatistik. Medan man egnat en intensivare uppmärksamhet åt födelsestatistiken, liksom ock åt in- och utvandringsstatistiken, än som skett i hvarje annat land, och på dödlighetsstatistiken nedlagt ett arbete, som först i våra dagar i vissa punkter (långt ifrån alla) öfverträffats i England, har man, märkvärdigt nog, alltid visat en vida mindre omsorg om *äktenskapsstatistiken* och hvad dermed står i sammanhang.

Hvad anledningen härtill kan vara, är svårt att säga. Om en gissning får vågas, fick födelse- och dödlighetsstatistiken träda i förgrunden af det skäl att vid vår befolkningsstatistikens grundläggning intresset för folkökningsspörsmålet var den egentligen drivande kraften. Problemet var alltså att med den största uppmärksamhet följa fruktsamhetens förändringar samt att, om möjligt, nedbringa dödssiffran. Att äktenskapsfrekvensen skulle komma att undergå någon förminskning, har man kanske vid denna tid icke befarat. Teorien om äktenskapens antal såsom en mätare på det ekonomiska tillståndet är väl ock af senare datum än 1750. Och sedan man en gång lagt hufvudvigten vid *en* sida af befolkningsstatistiken, med relativt försummande af en annan, så fick det — med traditionens makt — så förblifva under mer än ett århundrade.

Några exempel må ådagalägga förefintligheten af nu påpekade faktum. I fråga om barnaföderskorna känner man deras fördelning efter ålder ända sedan 1775. Men att fördela *de vigde* efter ålder begynte man ej med förr än öfver ett halft århundrade senare: år 1831. Och då gick man ändock icke till femårsgrupper, såsom man redan från början gjort i fråga om såväl barnaföderskor som om de aflidne. Man nöjde sig med fyra stora grupper (visserligen med ovanligt god urskiljning valda) och fortfor härmed i trettio år. Först från och med 1861 kunna de vigde fördelas efter de sedvanliga femårsklasserna.

Men icke ens härmed var någon tillfredsställande ståndpunkt hunnen. Blott till namnet skildes de vigde i åldersgrupper, i verkligheten klassificerades de efter *födelseår*. En hvar hänfördes alltså icke till den ålder han tillhörde å vigdeldagen, utan till den ålder han innehade vid vigselårets *utgång*. Hvarje statistiker vet, att härigenom uppstår en betydlig förskjutning mellan närliggande åldersår — om än densamma icke blir så stor som man a priori kunde vänta, i det att giftermålen till så öfvervägande antal ingås under årets sista månader.

Först med år 1881 känner man de vigdes faktiska *ålder* vid vigseln, ej blott deras födelseår. Först under de senaste tjugu åren har man

alltså här hunnit den ståndpunkt, som i fråga om barnaföderskorna hanns redan hundra år tidigare, eller år 1775, och som i fråga om dödsfallen intagits ända sedan år 1750.

Ej mindre tydligt framträder äktenskapsstatistikens tillbakasättande deruti, att man så länge dröjde med att införa uppdelningen efter *civilstånd*. Först år 1802, alltså efter mer än femtio år, begynte man efterhöra, huruvida de vigde voro enklingar och enkor eller inträdde i sitt första gifte. Att kombinera denna synpunkt med åldersgrupperna dröjde man med ända till år 1861. Men ännu märkvärdigare är, att man i nästan ett hundra år uppdelade barnaföderskorna efter ålder utan att efterfråga huruvida de voro gifta eller ogifta, d. v. s. huruvida de nedkommo med äkta eller med oäkta barn. Antalet barn af hvarterdera slaget tog man visserligen reda på men endast i totalsummor. Ända sedan 1775 vet man alltså, huru många kvinnor i Sverige nedkommit med barn exempelvis i åldern 15/20 år, — men först sedan 1868 vet man huru många af dessa födt äkta barn och huru många födt oäkta.

Enahanda är förhållandet med de döde. Efter ålder specificerades dessa så fullständigt redan år 1750, att många europeiska folk ej hunnit till en sådan utförlighet än i dag. Men det dröjde mer än femtio år, innan man begynte utspörja huru många som dogo såsom gifta eller såsom ogifta, och det dröjde i etthundratjugu år (till år 1870), innan man gjorde sig reda för denna fördelning inom hvarje särskild åldersgrupp.

Hvad angår emigranter och immigranter känner man deras ålder, så godt som från första början, ända ned till *ettårsgrupper*. Men i trettio år nöjde man sig med klumpsummor i fråga om gifte och ej gifte (enklingar och enkor särskildes icke alls), och först från och med 1891 är genomförd en kombinerad fördelning af emigranter och immigranter efter ålder och *civilstånd*.

Den betydelsefullaste bristen af här antydda art återstår emellertid ännu att nämna, den som utgör hufvudföremålet för närvarande afhandling, — att nämligen *folkmängden icke fördelades med kombination af ålders- och civilståndsgupper*.

En hvar inser, att då en full föreställning om frekvensen af äktenskap och födelser vinnes endast genom jämförelse med den verkligt motsvarande folkmängd, ur hvilken äktenskapen och födelserna framgå, så är det af en grundläggande betydelse, att denna folkmängd kan bestämmas på en gång efter ålder och civilstånd. Ty giftermålens antal måste sammanställas med folkmängden af *ogifte*, men bland dessa är i sin ordning *åldern* af så stor betydelse, att vissa åldrar af de ogifte rätteligen böra helt och hållet undantagas. Och än mera gäller detta födelserna. Antalet med äkta barn nedkomna barnaföderskor kan icke jämföras helt enkelt med antalet gifta kvinnor, ty af dessa senare lemna de som öfver-

skridit 45 å 50 års ålder icke några bidrag alls till födelsefrekvensen, och dessa sistnämnda gifta qvinnor äro dock till antalet icke mycket färre än de, som befinna sig i en ålder yngre än 45 eller 50 år. Proportionen mellan antalet gifta qvinnor äldre och yngre än t. ex. 45 år varierar också mycket starkt, — i all synnerhet har detta uppenbarligen varit fallet i Sverige. Det är alltså en betydande brist i vår befolkningsstatistik att ända till år 1870 ett dylikt särskiljande mellan yngre och äldre hustrur icke låter sig af de direkta uppgifterna verkställas.

Att genom *approximativa beräkningar* åstadkomma den felande kombinationen af ålder och civilstånd inom våra folkmängdssummor har i mer än tjugu år varit föremål för undertecknads sträfvan. Då efter många olika försök resultatet nu är bragt så långt som med nuvarande hjälpmedel torde vara möjligt, har det icke synts vara ur vägen att i ett sammanhang framlägga det viktigaste af deras resultat. Tidpunkten synes så mycket mera nu vara inne, som redan är under bearbetning 1900 års folkräkningsmaterial, efter hvars fullbordande bör följa, efter gammal tradition, en öfverblick af, denna gång, hela det nittonde seklets befolkningsförhållanden, hvartill då helt naturligt ansluter sig en återblick äfven å de derförut gående femtio år, med hvilka vår befolkningsstatistik när tillbaka in uti det adertonde århundradet.

Ifrågavarande beräkningars resultat är alltså framlagdt i här införda tabeller. För utrymmets skull är dock framställningen inskränkt till att upptaga blott *hvar femte år*. Motsvarande beräkningar för *hvarje kalenderår*, såväl vid dess slut som vid dess midt (den s. k. medelfolkmängden), föreligga (till största delen) i manuskript och torde böra offentliggöras i samband med de ofvan omnämnda sekularöfversigterna — derest tillräckliga penningemedel dertill komma att stå till buds.

Men för bedömande af *approximativa beräkningars värde* och användbarhet är nödvändigt att ega kännedom om de grunder, efter hvilka approximationen i hvarje fall verkstälts. I detta afseende skall den följande framställningen lemna åtminstone de mest behöfliga antydningarna.

A) **Hela folkmängden.** Sveriges rikets hela folkmängd, med fördelning äfven efter kön, uppgifves för hvarje år sedan 1748 och finnes för åren 1748/1875 meddelad i den återblick, hvilken såsom ett särskildt Bihang beledsagar 1876 års officiella befolkningsstatistik.¹⁾ De i detta Bihang meddelade talen äro de officiellt häfdvunna, utan de korrekationer, till hvilka kända förhållanden i en del fall skulle kunna gifva anledning. Då dessa korrekationer i alla fall i regeln skulle vara af mindre betydelse och deras genomförande åstadkomma mera olägenhet än gagn, hafva äfven vi här för det mesta hållit oss till de häfdvunna talen, och att i ett fall

¹⁾ Tillätas må här erinra, att detta Bihang utarbetades af FR. TH. BERG med biträde af ELIS SIDENBLADH och delvis äfven författaren till dessa rader.

Tab. 1. *Folkmängden fördelad i hufvudgrupper efter ålder.*

År.	Hela folk- mängden.	0 15 år.	15 50 år.	50 w år.	15 30 år.	30 50 år.	50/65 år.	65 w år.
1750...	1,772,088	593,249	866,188	312,651	459,911	406,227	202,360	110,291
1755...	1,859,889	627,235	914,768	317,886	470,053	444,715	203,578	114,308
1760...	1,911,048	648,535	942,924	319,589	469,835	473,069	209,342	110,247
1765...	1,968,724	664,440	979,194	325,090	486,039	493,155	217,826	107,261
1770...	2,033,374	673,819	1,020,105	339,450	513,014	507,091	229,434	110,016
1775...	2,020,847	653,587	1,030,097	337,163	530,555	499,542	238,788	98,375
1780...	2,118,281	675,170	1,083,813	359,298	556,475	527,338	255,032	104,266
1785...	2,149,773	672,685	1,100,490	376,598	554,472	546,018	263,757	112,841
1790...	2,158,232	691,010	1,089,828	377,394	534,331	555,497	259,291	118,103
1795...	2,281,137	742,547	1,149,431	389,159	558,855	590,576	264,869	124,290
1800...	2,347,303	765,327	1,177,645	404,331	573,663	603,982	275,321	129,010
1805...	2,427,408	795,149	1,206,693	425,565	606,881	599,812	293,869	131,697
1810...	2,377,851	757,116	1,199,016	421,719	607,661	591,355	299,479	122,240
1815...	2,465,066	778,647	1,250,332	436,087	643,959	606,373	308,463	127,624
1820...	2,584,690	830,234	1,306,819	447,637	674,399	632,420	306,970	140,667
1825...	2,771,252	951,513	1,361,225	458,514	677,210	684,015	303,377	153,137
1830...	2,888,082	1,016,061	1,405,120	466,901	697,614	707,506	313,114	153,787
1835...	3,025,439	1,065,444	1,483,207	476,788	748,512	734,695	321,812	154,976
1840...	3,138,887	1,058,423	1,587,863	492,601	846,931	740,932	346,050	146,551
1845...	3,316,536	1,103,306	1,679,504	533,726	910,168	769,336	372,878	160,848
1850...	3,482,541	1,144,755	1,775,854	561,932	956,608	819,246	395,179	166,753
1855...	3,641,011	1,210,342	1,850,757	579,912	950,125	900,632	401,783	178,129
1860...	3,859,728	1,293,143	1,963,255	603,300	973,984	989,301	402,165	201,135
1865...	4,114,141	1,400,758	2,059,647	653,736	1,005,520	1,054,127	433,008	220,728
1870...	4,168,525	1,419,565	2,052,228	696,732	1,009,298	1,042,930	470,126	226,606
1875...	4,383,291	1,471,319	2,127,262	784,710	1,091,869	1,035,393	546,897	237,813
1880...	4,565,668	1,488,312	2,218,896	858,460	1,168,770	1,050,126	589,436	269,024
1885...	4,682,769	1,538,438	2,222,449	921,882	1,171,752	1,050,697	614,075	307,807
1890...	4,784,981	1,593,316	2,217,910	973,755	1,128,674	1,089,236	606,017	367,738
1895...	4,919,260	1,620,348	2,285,303	1,013,609	1,158,412	1,126,891	614,795	398,814
1899...	5,097,402	1,658,209	2,399,165	1,040,028	1,248,148	1,151,017	618,378	421,650

undantag gjorts, har skett — vi erkänna det gerna — med ganska mycken motvillighet. För här afsedda ändamål har emellertid en jemkning af talen för åren 1750/71 blifvit nödvändig.

Såsom flere gånger i vår äldre befolkningsstatistik påpekats, inräknades Stockholms garnison i stadens och rikets folkmängd först år 1757 och saknas alltså under de derförut gående åren. Och hela staden Karlskrona saknas i våra folkmängdstabeller ända till år 1772, medan dock antalet giftermål, födelser och dödsfall i staden ingår i motsvarande rikssummor. Den förstnämnda bristen, eller garnisonen i Stockholm, omfattar något mer än 5,000 personer, och Karlskrona stads folkmängd uppskattas till vid pass 12,000 personer. För åren 1748/56 bör således Sveriges uppgifna folkmängd egentligen ökas med något mer än 17,000, och för åren 1757/71 med 12,000 personer.

I och för sig är denna lucka — uppgående högst till ej fullt 1 % af folkmängden — visserligen ej alltför obetydlig, men skulle dock i vanliga

Tab. 2. *Folkmängden efter kön inom större åldersgrupper.¹⁾*

År.	15/30 år.		30/50 år.		50/65 år.		65/ω år.	
	Män.	Qvinnor.	Män.	Qvinnor.	Män.	Qvinnor.	Män.	Qvinnor.
1750.....	218,921	240,990	192,129	214,098	85,328	117,032	43,885	66,406
1755.....	221,965	248,088	211,835	233,380	88,982	114,596	45,234	69,074
1760.....	222,090	247,745	223,743	249,346	92,521	116,821	43,135	67,112
1765.....	232,363	253,676	232,287	260,868	97,527	120,299	42,952	64,312
1770.....	248,231	264,783	239,923	267,168	103,093	126,341	44,677	65,339
1775.....	256,437	274,118	235,647	263,895	110,425	128,363	40,516	57,859
1780.....	268,698	287,777	252,107	275,231	117,250	137,782	44,071	60,195
1785.....	267,372	287,100	262,325	283,193	120,095	143,662	47,541	65,300
1790.....	255,005	279,326	266,435	289,062	119,293	139,998	50,398	67,705
1795.....	269,194	289,661	284,327	306,249	122,391	142,478	53,463	70,827
1800.....	275,537	298,126	286,689	317,293	126,503	148,818	54,296	74,714
1805.....	295,746	311,135	284,154	315,658	136,165	157,704	54,793	76,904
1810.....	289,840	317,821	277,585	313,770	136,440	163,039	51,707	70,533
1815.....	311,772	332,187	284,338	322,035	138,482	169,981	53,457	74,167
1820.....	331,503	342,896	297,410	335,010	137,285	169,685	58,500	82,167
1825.....	334,088	343,122	323,974	360,041	135,426	169,951	63,123	90,014
1830.....	343,843	353,771	336,966	370,540	138,913	174,201	62,606	91,181
1835.....	370,422	378,090	352,229	382,466	142,455	179,357	62,512	92,464
1840.....	418,366	428,565	356,346	384,586	152,925	193,125	58,511	88,040
1845.....	449,890	460,278	371,430	397,906	166,470	206,408	64,302	96,546
1850.....	473,910	482,698	395,610	423,636	177,831	217,348	66,428	100,325
1855.....	468,416	481,709	435,270	465,362	182,414	219,369	71,205	106,924
1860.....	481,464	492,520	477,866	511,435	192,889	219,276	82,196	118,939
1865.....	497,246	508,274	510,305	543,822	198,010	234,998	91,290	129,438
1870.....	494,151	515,147	497,613	545,317	216,437	253,689	93,949	132,657
1875.....	540,729	551,140	490,696	544,697	253,544	293,353	99,639	138,174
1880.....	576,981	591,789	497,724	552,402	274,154	315,282	114,010	155,014
1885.....	580,741	591,011	497,028	553,669	285,065	329,010	132,474	175,333
1890.....	555,345	573,329	512,484	576,752	280,898	325,119	161,640	206,098
1895.....	577,251	581,161	531,801	595,090	283,645	331,150	175,737	223,077
1899.....	629,482	618,666	546,161	604,856	284,076	334,302	185,508	236,142

fall ej vara tillräcklig att motivera en rubbning af de häfdvunna talen. En egendomlig omständighet gör emellertid att denna brist i oproportionerlig grad drabbar en och samma grupp af riksfolkmängden. Stockholms garnison utgjordes ju till större delen af ungt och ogift manskap, och staden Karlskrona hade för sin efter dåtidens förhållanden betydande folkmängd att tacka så godt som uteslutande sin egenskap att vara rikets flottstation; äfven här måste alltså bland de 12,000 inbyggarna finnas en oproportionerlig mängd ungt och ogift folk. Så vidt vi kunna se, måste den uteslutna befolkningen i Stockholm och Karlskrona omfatta sammanlagt minst 3,000 ogifta män i åldern 20/50 år, och när man finner att hela riket i öfrigt ej kan år 1750 hafva egt mer än ungefär 107,000 män inom samma grupp, skulle alltså bristen i Stockholm och Karlskrona

¹⁾ Angående gruppen 0 15 år, se Tab. 4.

Tab. 3. *Hela folkmängden efter kön och civilstånd.*

År.	Hela folkmängden.	Deraf		Af hela folkmängden voro ¹⁾			
		Män.	Qvinnor.	Barn (0 15 år).	Vuxna ogifte.	Gifte.	Enklingar och enkör.
1750.....	1,772,038	834,639	937,399	593,249	409,057	650,732	119,000
1755.....	1,859,889	879,789	980,100	627,235	427,360	686,094	119,200
1760.....	1,911,048	909,065	1,001,983	648,535	438,960	705,106	118,447
1765.....	1,968,724	936,972	1,031,752	664,440	460,172	724,112	120,000
1770.....	2,033,374	970,785	1,062,589	673,819	498,055	738,000	123,500
1775.....	2,020,847	966,955	1,053,892	653,587	510,418	735,642	121,200
1780.....	2,118,281	1,017,796	1,100,485	675,170	539,031	778,234	125,846
1785.....	2,149,773	1,033,521	1,116,252	672,685	553,506	790,862	132,720
1790.....	2,158,232	1,039,139	1,119,093	691,010	539,447	787,182	140,593
1795.....	2,281,137	1,104,611	1,176,526	742,547	561,788	829,000	147,852
1800.....	2,347,303	1,126,478	1,220,825	765,327	581,022	846,565	154,389
1805.....	2,427,408	1,170,806	1,256,602	795,149	606,202	868,159	157,898
1810.....	2,377,851	1,134,008	1,243,843	757,116	607,548	845,651	167,536
1815.....	2,465,066	1,176,967	1,288,099	778,647	641,946	873,729	170,744
1820.....	2,584,690	1,239,475	1,345,215	830,234	669,183	910,409	174,864
1825.....	2,771,252	1,332,970	1,438,282	951,513	657,199	984,417	178,123
1830.....	2,888,082	1,390,921	1,497,161	1,016,061	683,371	1,000,821	187,829
1835.....	3,025,439	1,461,577	1,563,862	1,065,444	743,653	1,024,608	191,734
1840.....	3,138,887	1,516,429	1,622,458	1,058,423	846,385	1,034,247	199,832
1845.....	3,316,536	1,603,920	1,712,616	1,103,306	920,648	1,084,500	208,082
1850.....	3,482,541	1,687,248	1,795,293	1,144,755	983,249	1,137,052	217,485
1855.....	3,641,011	1,765,114	1,875,897	1,210,342	1,015,333	1,185,950	229,386
1860.....	3,859,728	1,874,399	1,985,329	1,293,143	1,049,272	1,281,231	236,082
1865.....	4,114,141	2,001,184	2,112,957	1,400,758	1,103,845	1,368,663	240,875
1870.....	4,168,525	2,016,653	2,151,872	1,419,565	1,132,444	1,361,499	255,017
1875.....	4,383,291	2,127,138	2,256,153	1,471,319	1,210,503	1,439,262	262,207
1880.....	4,565,668	2,215,243	2,350,425	1,488,312	1,292,680	1,515,586	269,090
1885.....	4,682,769	2,273,861	2,408,908	1,538,438	1,301,927	1,562,451	279,953
1890.....	4,784,981	2,317,187	2,467,794	1,593,316	1,299,191	1,600,076	292,398
1895.....	4,919,260	2,389,260	2,530,000	1,620,348	1,370,618	1,622,543	305,751
1899.....	5,097,402	2,486,447	2,610,955	1,658,209	1,448,840	1,673,862	316,491

representera ungefär 3 % af hela den manliga ogifta ungdomen. En sådan lucka kan man ej utan vidare se bort ifrån. Man kan så mycket mindre göra det, som, äfven med inräkning af dessa uteslutne, gruppen af ogifte män omkring år 1750 framträder så utomordentligt fåtalig i förhållande till de samtidigt ingångna äktenskapens antal, att giftermålsfrekvensen gifver högre tal än någonsin sedermera i vårt land, och högre tal äfven än vi varit i stånd att finna för något som helst annat land i Europa. Då så är, torde ligga vikt uppå, att icke, genom afsigtligt försummande af möjliga korrekationer, detta förhållande framträder ännu mera utpräglat än det i verkligheten var.

De tillägg, som alltså synts oss nödvändiga för åren 1750/71, hafva emellertid, hvad männen angår, förlagts uteslutande till gruppen af ogifte

¹⁾ Bland enklingar och enkör äro i samtliga dessa tabeller inräknade fränskilda.

Tab. 4. *Folkmängden af hvardera könet efter civilstånd.*

År.	Barn (0/15 år).		Vuxna ogifta.		Gifva.		Enklingar och enkor.	
	Män.	Qvinnor.	Män.	Qvinnor.	Män.	Qvinnor.	Män.	Qvinnor.
1750.....	294,376	298,873	193,897	215,160	325,366	325,366	21,000	98,000
1755.....	312,273	314,962	201,669	225,691	343,047	343,047	22,800	96,400
1760.....	327,576	320,959	204,936	234,024	352,553	352,553	24,000	94,447
1765.....	331,843	332,597	217,573	242,599	362,056	362,056	25,500	94,500
1770.....	334,861	338,958	239,424	258,631	369,000	369,000	27,500	96,000
1775.....	323,930	329,657	246,404	264,014	367,821	367,821	28,800	92,400
1780.....	335,670	339,500	263,009	276,022	389,117	389,117	30,000	95,846
1785.....	335,688	336,997	269,141	284,365	395,431	395,431	33,261	99,459
1790.....	348,008	343,002	262,258	277,189	393,591	393,591	35,282	105,311
1795.....	375,236	367,311	277,023	284,715	414,500	414,500	37,852	110,000
1800.....	383,453	381,874	281,356	299,666	422,971	423,594	38,698	115,691
1805.....	399,948	395,201	299,541	306,661	433,723	434,436	37,594	120,304
1810.....	378,436	378,680	293,456	314,092	421,932	423,719	40,184	127,352
1815.....	388,918	389,729	311,951	329,995	435,925	437,804	40,173	130,571
1820.....	414,777	415,457	329,308	339,875	454,328	456,081	41,062	133,802
1825.....	476,359	475,154	323,836	333,363	491,360	493,057	41,415	136,708
1830.....	508,593	507,468	337,847	345,524	499,704	501,117	44,777	143,052
1835.....	533,959	531,485	369,823	373,830	511,521	513,087	46,274	145,460
1840.....	530,281	528,142	420,372	426,013	516,261	517,986	49,515	150,317
1845.....	551,828	551,478	458,750	461,898	541,240	543,260	52,102	155,980
1850.....	573,469	571,286	488,822	494,427	567,715	569,337	57,242	160,243
1855.....	607,809	602,533	502,344	512,989	592,303	593,647	62,658	166,728
1860.....	649,984	643,159	517,980	531,292	640,183	641,048	66,252	169,830
1865.....	704,333	696,425	544,987	558,858	683,678	684,985	68,186	172,689
1870.....	714,503	705,062	549,335	583,109	678,926	682,573	73,889	181,128
1875.....	742,530	728,789	590,260	620,243	717,794	721,468	76,554	185,653
1880.....	752,374	735,938	628,324	664,356	755,714	759,872	78,831	190,259
1885.....	778,553	759,885	633,143	668,784	778,709	783,742	83,456	196,437
1890.....	806,820	786,496	625,023	674,168	795,463	804,613	89,881	202,517
1895.....	820,826	799,522	664,978	705,640	806,972	815,571	96,484	209,267
1899.....	841,220	816,989	711,211	737,629	832,909	840,953	101,107	215,384

i medelåldern, hvaremot åldrarna under 15 och öfver 50 år (i ett fall öfver 70 år) lemnats oberörda. Om detta kan anses i någon mån förrycka proportionerna inom folkmängden, må anmärkas, att de här *icke* utökade grupperna sannolikt äro, delvis, i någon mån för högt uppgifna (relativt taget) vid de tidigaste folkräkningarna, hvadan den nu åstadkomna rubbningen ej kan blifva af nämnvärd betydelse. Och genom här använda förfarande har vunnits, att de officiella talen ej ändrats mer än som varit alldeles nödvändigt. — Den qvinliga folkmängden i åldern 15/45 år har ökats med smärre, ungefärligen proportionela belopp för dessa år.

Ännu en höjning af de officiella folkmängdstalen har måst göras, för krigsåren 1757/62. I siffrorna för dessa år afspeglar sig tydligt, åtminstone delvis, frånvaron från riket af arméen, under det pommerska kriget. För att få rimliga tal för de här särskildt afsedda grupperna af äkten-

Tab. 5. *Folkmängden af Män i åldrarna 15/55 år.*

År.	15 20 år.	20 25 år.	25 30 år.	30 35 år.	35 40 år.	40 45 år.	45 50 år.	50 55 år.
1750.....	77,973	72,918	68,030	58,380	51,255	44,033	38,461	33,877
1755.....	77,784	74,497	69,684	66,952	55,446	49,694	39,243	36,813
1760.....	79,340	73,216	69,534	67,447	60,081	52,626	43,589	36,080
1765.....	88,369	75,392	68,602	68,014	61,501	57,072	45,700	39,326
1770.....	95,566	81,861	70,804	67,306	64,423	59,188	49,006	42,027
1775.....	91,281	89,347	75,809	67,203	60,338	59,371	48,735	45,253
1780.....	93,332	90,380	84,986	76,029	64,833	59,032	52,213	47,735
1785.....	92,500	91,777	83,095	80,511	69,453	61,805	51,056	47,852
1790.....	88,742	84,898	81,365	77,208	71,493	64,530	53,204	45,980
1795.....	99,636	86,933	82,625	81,078	73,788	71,358	58,103	49,155
1800.....	100,031	94,512	80,994	79,980	74,122	70,067	62,520	53,395
1805.....	106,192	97,177	92,377	77,507	73,292	70,834	62,521	57,604
1810.....	112,241	92,534	85,065	82,641	68,454	65,434	61,056	54,173
1815.....	114,702	106,322	90,748	82,806	79,040	63,104	59,388	54,589
1820.....	115,465	110,730	105,308	88,115	77,979	73,443	57,873	53,463
1825.....	116,528	110,878	106,682	101,729	82,658	73,012	66,575	51,600
1830.....	130,368	107,122	106,353	102,105	93,658	76,441	64,762	58,901
1835.....	145,969	121,393	103,060	101,365	95,017	87,089	68,758	57,128
1840.....	167,707	134,424	116,235	97,090	93,752	87,429	78,075	61,011
1845.....	163,560	157,068	129,262	111,437	92,068	88,114	79,811	70,773
1850.....	169,953	153,309	150,648	124,543	105,154	86,191	79,722	71,734
1855.....	167,428	156,952	144,036	143,548	117,177	97,410	77,135	70,781
1860.....	176,673	154,273	150,518	138,323	138,081	111,148	90,314	69,501
1865.....	181,327	169,608	146,311	143,468	131,792	130,809	104,236	83,026
1870.....	189,154	159,982	145,015	130,578	129,984	119,360	117,691	92,256
1875.....	216,452	177,339	146,938	134,847	122,643	121,929	111,277	108,332
1880.....	227,080	193,242	156,659	137,418	129,165	116,561	114,580	103,193
1885.....	210,811	201,346	168,584	141,306	127,189	120,348	108,185	105,551
1890.....	219,308	170,060	165,977	149,074	131,310	119,223	112,877	100,775
1895.....	234,863	188,643	153,745	154,456	140,743	124,259	112,343	105,246
1899.....	243,609	214,162	171,711	149,411	147,387	132,139	117,224	104,259

skapsledigt och gift folk måste för dessa år ganska betydliga tillägg göras, uppgående för år 1760 till 16,000 mankon. Denna siffra kan synas hög, men den kräfves temligen tydligt af de kringliggande årens tal. Erinras må att i detta tillägg ingår äfven det belopp, hvarmed under dessa år kompenseras frånvaron i de officiella folkmängdstabellerna af staden Karlskrona.

B) Folkmängden efter ålder. De här ofvan omnämnda *tillägen* till folkmängden åren 1750/70 hafva fördelats på de olika åldrarna med följande belopp:

Män.	15 20.	20 25.	25 30.	30 35.	35 40.	40 45.	45 50.	50 o. ¹⁾	Summa.
1750.....	700	1,100	1,000	900	800	500	200	1,000	6,200
1755.....	700	800	600	600	500	400	100	—	3,700
1760.....	2,000	3,200	3,000	2,700	2,300	1,900	900	—	16,000
1765.....	300	400	400	400	300	200	100	—	2,100
1770.....	300	200	200	200	100	—	—	—	1,000

¹⁾ Af de 1,000, som tillagts år 1750, äro 300 lagda på hvardera af åldrarna 50 55 och 55 60 år och 200 på hvardera af åldrarna 60 65 och 65 70 år.

Tab. 6. *Folkmängden af Qvinnor i åldrarna 15/55 år.*

År.	15/20 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.	50/55 år.
1750.....	82,987	82,813	75,690	63,983	55,746	50,266	44,103	42,779
1755.....	82,833	85,803	79,452	73,498	60,018	54,817	45,047	44,271
1760.....	82,615	83,815	81,315	75,114	66,212	58,111	49,909	43,308
1765.....	89,893	85,211	78,572	76,967	68,016	63,823	52,062	46,760
1770.....	96,190	90,535	78,058	75,049	69,857	65,368	56,894	49,894
1775.....	95,588	95,799	82,731	74,932	67,449	65,025	56,489	51,957
1780.....	97,283	98,053	92,441	81,876	69,221	64,378	59,756	54,034
1785.....	95,886	100,463	90,751	86,509	73,673	66,305	56,706	55,478
1790.....	91,654	95,235	92,437	84,044	77,665	69,496	57,857	52,374
1795.....	101,299	95,887	92,475	88,122	79,533	75,415	63,179	54,355
1800.....	103,160	103,892	91,074	88,388	82,406	76,546	69,953	60,553
1805.....	108,068	104,675	98,392	85,323	82,056	78,915	69,364	64,841
1810.....	114,644	106,073	97,104	91,589	76,515	75,753	69,913	63,155
1815.....	115,570	115,151	101,466	93,213	86,827	73,174	68,821	65,097
1820.....	116,868	114,758	111,270	97,691	87,492	83,021	66,806	63,969
1825.....	118,731	114,550	109,841	107,727	92,400	82,836	77,078	62,114
1830.....	132,925	110,585	110,261	106,088	100,661	87,263	76,528	70,808
1835.....	147,314	124,433	106,343	106,026	100,115	95,732	80,593	70,118
1840.....	168,566	138,965	121,034	101,597	99,814	94,747	88,428	74,402
1845.....	165,836	160,637	133,805	116,748	96,887	95,406	88,865	82,643
1850.....	170,296	157,465	154,937	129,931	111,676	92,728	89,301	82,955
1855.....	170,593	160,429	150,687	149,777	123,379	105,755	86,451	81,870
1860.....	177,435	159,035	156,050	146,365	145,369	118,972	100,729	80,413
1865.....	181,659	172,594	154,021	150,688	140,818	139,064	113,252	94,849
1870.....	188,505	167,746	158,896	143,902	141,422	130,964	129,029	104,098
1875.....	214,832	178,751	157,557	150,119	136,399	134,027	124,152	121,211
1880.....	224,855	199,891	167,043	150,775	143,808	130,326	127,493	117,071
1885.....	206,093	204,235	180,683	154,088	141,157	135,508	122,916	119,660
1890.....	213,451	178,725	181,153	168,254	145,690	134,040	128,768	116,069
1895.....	227,472	190,613	163,076	169,453	159,441	138,640	127,556	121,788
1899.....	234,905	208,532	175,229	159,278	163,587	149,428	132,563	120,482

Qvinnor.	15 20.	20 25.	25 30.	30 35.	35 40.	40 45.	45 50.	50 o.	Summa.
1750.....	500	500	500	400	300	300	—	—	2,500
1755.....	500	500	500	400	300	300	—	—	2,500
1760.....	400	400	300	300	200	200	—	—	1,800
1765.....	400	400	300	300	200	200	—	—	1,800
1770.....	400	400	300	300	200	200	—	—	1,800

Dessa tal äro naturligtvis mycket ungefärliga. Ett noggrannare utförande bör ske endast i samband med den fullständiga korrigering af åldersfördelningen för äldre tider, hvarom nämnes här närmast nedan.

Med undantag af nu omnämnda fall är befolkningen inom olika åldrar öfverallt antagen till likhet med talen i Bihang till 1876 års berättelse och den officiella befolkningsstatistiken i öfrigt. Visserligen äro de approximationer, som i nämnda Bihang utförts angående åldersfördelningen i äldre tider, icke de bästa möjliga. Detta omdöme gäller först och främst åren *emellan* folkräkningarna, men äfven för sjelfva folkräkningsåren skulle ganska betydande korrektioner i vissa fall kunnat göras, med stöd af upp-

Tab. 7. *Folkmängden af Ogifta män efter ålder.*

År.	15/20 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.	50/55 år.	30/50 år.
1750.....	77,953	61,328	29,085	10,612	4,960	2,860	1,951	5,148	20,388
1755.....	77,764	62,712	31,334	13,153	5,884	3,250	2,083	5,489	24,370
1760.....	79,320	61,636	32,164	13,978	6,656	3,494	2,242	5,446	26,370
1765.....	88,349	64,312	31,702	14,396	6,924	3,859	2,394	5,637	27,573
1770.....	95,546	71,981	35,379	15,750	7,879	4,245	2,818	6,526	30,692
1775.....	91,261	78,262	39,354	15,794	7,541	4,507	2,873	6,812	30,715
1780.....	93,312	78,890	46,366	19,937	8,982	4,906	3,158	7,438	36,983
1785.....	92,480	80,992	45,540	22,987	10,482	5,418	3,343	7,899	42,230
1790.....	88,722	74,618	44,210	24,620	12,172	6,199	3,552	8,165	46,543
1795.....	99,616	76,348	44,600	24,999	12,196	6,709	3,918	8,637	47,822
1800.....	100,011	83,499	43,476	23,015	11,500	6,720	4,095	9,040	45,330
1805.....	106,172	86,139	52,101	22,944	11,592	6,843	4,126	9,624	45,505
1810.....	112,221	81,144	44,334	24,142	10,945	6,623	4,188	9,859	45,898
1815.....	114,682	94,204	48,288	22,386	11,749	5,967	4,234	10,441	44,336
1820.....	115,445	98,578	55,302	23,939	11,107	6,618	4,277	11,042	45,941
1825.....	116,508	96,352	55,030	22,735	10,413	6,410	4,793	11,595	44,351
1830.....	130,348	93,730	54,582	23,158	12,219	7,015	4,623	12,172	47,015
1835.....	145,949	108,522	53,384	23,361	12,433	8,266	5,118	12,790	49,178
1840.....	167,687	122,490	65,568	23,615	12,902	8,404	6,090	13,616	51,011
1845.....	163,540	144,202	76,196	30,643	13,572	8,830	6,444	15,323	59,489
1850.....	169,933	140,648	92,059	36,073	17,091	9,168	7,143	16,707	69,475
1855.....	167,408	145,362	87,091	45,111	20,902	11,503	7,112	17,855	84,628
1860.....	176,653	142,394	89,620	43,018	25,576	13,227	8,300	19,192	90,121
1865.....	181,307	157,362	87,992	45,071	26,100	15,874	9,902	21,379	96,947
1870.....	189,133	149,767	90,265	44,259	25,277	15,566	11,661	23,407	96,763
1875.....	216,428	164,211	88,011	43,477	23,427	16,225	11,321	27,160	94,450
1880.....	227,054	178,372	93,286	44,771	25,385	16,504	12,522	30,430	99,182
1885.....	210,778	185,008	100,549	46,515	25,951	17,624	12,313	34,405	102,403
1890.....	219,266	155,833	100,131	51,093	28,291	13,437	13,674	38,298	111,495
1895.....	234,827	174,449	94,411	55,800	31,922	19,952	14,328	39,289	122,002
1899.....	243,557	196,984	105,056	54,810	34,626	21,815	15,129	39,234	126,380

gifterna om de afidnes ålder. För en dylik revision har ock författaren anställt uträkningar, hvilkas resultat väl någon gång torde komma att offentliggöras. Men då de approximationer, som i förevarande artikel framläggas, varit under arbete — såsom redan nämnts — under en ganska lång tidrymd och desamma från början grundats å talen i det ofta nämnda »Bihanget», så har ej varit möjligt att här upprifva dem med föranledande af nyssnämnda senare företagna undersökningar, hvilka för öfrigt egentligen drabba åldrarna före 25 års ålder och alltså ej kunna hafva något större inflytande å fördelningen efter civilstånd.

C) **Hela folkmängden efter civilstånd.** För samtliga *folkräkningsår*, allt ifrån begynnelsen, har man uppgift (delvis förmedels Wargentins handskrifna tabeller) om hela folkmängden af ogifta, gifta (till en början antalet gifta par) samt enklingar och enkor. Dessa tal äro här bibehållna, med några smärre jemkningar. Sålunda har det synts nödvändigt att öka antalet gifta par vid krigsåret 1760 med vid pass 6,000

Tab. 8. *Folkmängden af Ogifta kvinnor efter ålder.*

År.	15/20 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.	50/∞ år.
1750.....	79,367	60,413	30,890	15,133	7,746	5,516	4,003	12,092
1755.....	79,213	63,503	33,902	17,998	8,818	6,217	4,047	11,993
1760.....	79,095	63,215	36,465	20,964	10,112	7,011	4,409	12,753
1765.....	86,273	63,911	35,122	21,317	11,416	7,383	4,762	12,415
1770.....	92,570	69,935	35,728	21,849	12,707	8,518	4,894	12,430
1775.....	92,068	73,179	37,531	21,382	12,589	8,975	5,689	12,301
1780.....	93,163	74,623	43,221	23,486	12,901	9,858	6,156	12,614
1785.....	92,166	78,843	43,461	26,519	13,763	9,785	6,806	13,022
1790.....	88,134	74,025	44,557	25,694	14,565	10,366	6,357	13,491
1795.....	97,779	72,767	43,155	24,462	14,393	10,655	6,879	14,625
1800.....	100,290	80,290	43,901	26,271	14,625	10,430	7,699	16,160
1805.....	104,998	81,217	46,853	23,788	14,886	10,627	7,755	16,537
1810.....	111,224	82,122	45,384	25,122	14,303	10,407	7,709	17,821
1815.....	112,450	89,151	47,496	26,194	16,076	10,907	7,820	19,901
1820.....	114,048	88,381	53,264	27,101	16,367	11,996	7,950	20,768
1825.....	115,861	86,593	46,761	26,154	15,008	11,686	8,808	22,492
1830.....	130,305	83,420	46,815	24,864	15,253	11,213	8,718	24,936
1835.....	144,744	96,214	45,550	25,166	15,527	12,059	8,644	25,926
1840.....	166,546	112,065	55,491	25,849	16,638	12,243	9,324	27,857
1845.....	164,166	131,986	65,012	30,665	16,877	13,618	9,954	29,620
1850.....	168,876	131,608	78,339	37,498	21,103	13,864	11,292	31,847
1855.....	169,073	134,226	77,937	44,854	24,390	16,694	11,534	34,281
1860.....	175,517	130,779	80,054	44,357	29,763	19,804	14,258	36,760
1865.....	179,742	141,976	79,300	46,082	29,831	24,127	16,939	40,861
1870.....	186,630	141,392	85,574	47,938	32,531	23,899	20,016	45,129
1875.....	212,619	147,573	81,741	48,711	31,278	25,027	20,800	53,494
1880.....	222,424	164,463	86,047	49,209	33,729	25,737	21,094	61,653
1885.....	203,683	167,307	93,814	51,539	33,896	27,279	21,334	69,932
1890.....	211,120	145,798	94,855	57,651	36,037	27,770	23,405	77,532
1895.....	225,037	156,785	85,752	58,276	41,791	29,399	24,201	84,399
1899.....	232,112	168,922	91,109	54,692	42,922	33,074	25,577	89,221

(jfr här ofvan om detta år), vid krigsåret 1790 med 5,000 samt år 1795 med 2,000; dessliques har det icke varit möjligt att få rimliga tal för enkorna inom olika åldrar annat än genom någon minskning af deras antal åren 1790 och 1795. Öfver hufvud förete de äldre årens uppgifter om enklignarnas och enkornas antal vissa egendomligheter, som stundom ingifva tvifvelsmål om korrektheten; särskildt gäller detta 1780- och 1790-talen, som öfverallt framträda såsom liknøjdhetsens tidrymd inom vår befolkningsstatistik. Någon ledning för en rättelse härutinnan föreligger dock icke.

För åren mellan folkräkningarna har, för 1700-talets del, civilståndsfördelningen beräknats förmedels enkla interpolationsmetoder. För åren efter 1800 har en mera specifik beräkning kunnat göras, i det man sedan dess känner ej blott antalet i omgifte inträdde utan äfven antalet afidne inom de olika civilståndsgrupperna, och längre fram äfven emigranter och immigranter med samma fördelning. Med begagnande af dessa upplysningar hafva tal uträknats för hvarje år inom de olika civilståndskate-

Tab. 9. *Folkmängden af Gifta män efter ålder.*

År.	15/20 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.	50/ω år.	30/50 år.
1750...	20	11,500	38,600	47,183	45,530	40,138	35,130	107,265	167,981
1755...	20	11,700	38,000	53,134	48,732	45,244	35,790	110,427	182,900
1760...	20	11,500	37,000	52,744	52,525	47,902	39,852	111,010	193,023
1765...	20	11,000	36,500	52,858	53,627	51,843	41,766	114,442	200,094
1770...	20	10,500	35,000	50,786	55,524	53,543	44,483	119,144	204,336
1775...	20	11,000	36,000	50,639	51,772	53,364	43,997	121,029	199,772
1780...	20	11,400	38,100	55,292	54,751	52,651	47,020	129,883	209,714
1785...	20	10,700	37,000	56,679	57,691	54,687	45,528	133,126	214,585
1790...	20	10,200	36,600	51,688	57,866	56,376	47,147	133,694	213,077
1795...	20	10,500	37,460	55,159	60,112	62,519	51,495	137,235	229,285
1800...	20	10,926	36,963	55,975	61,009	61,082	55,283	141,713	233,349
1805...	20	10,950	39,691	53,597	60,093	61,693	55,226	152,453	230,609
1810...	20	11,300	40,128	57,387	55,887	56,511	53,526	147,173	223,311
1815...	20	12,022	41,833	59,288	65,390	54,882	51,851	150,639	231,411
1820...	20	12,055	46,326	62,964	64,986	64,188	50,359	153,430	242,497
1825...	20	14,424	50,918	77,690	70,384	64,159	58,312	155,453	270,545
1830...	20	13,294	51,035	77,590	79,259	66,772	56,636	155,098	280,257
1835...	20	12,773	48,964	76,687	80,413	75,867	60,006	156,791	292,973
1840...	20	11,839	49,918	72,201	78,686	76,027	67,819	159,751	294,733
1845...	20	12,764	52,274	79,286	76,306	76,174	68,983	175,433	300,749
1850...	20	12,560	57,723	86,735	85,486	73,884	68,063	183,244	314,168
1855...	20	11,498	56,103	96,392	93,342	82,285	65,563	187,100	337,582
1860...	20	11,786	60,040	93,412	109,177	93,942	76,984	194,822	373,515
1865...	20	12,156	57,531	96,538	102,679	110,502	89,030	215,222	398,749
1870...	21	10,127	53,966	84,624	101,718	99,726	100,033	228,711	386,101
1875...	24	13,031	58,178	89,685	96,579	101,815	94,755	263,727	382,834
1880...	26	14,760	62,580	90,930	101,137	96,570	97,192	292,519	385,829
1885...	33	16,232	67,175	93,011	98,643	99,114	91,220	313,281	381,988
1890...	42	14,145	61,987	96,110	100,359	97,190	94,293	328,337	387,952
1895...	36	14,039	58,503	96,833	105,966	100,520	93,102	337,913	396,421
1899...	52	17,066	65,791	92,707	109,929	106,400	96,961	344,003	405,997

gorierna och de skilnader, som uppstått mot närmast följande folkräknings resultat, utproportionerats på de olika åren. Under flere årtionden (*efter* krigen och *före* utvandringen) äro sagda differenser ofta förvånande små (åtminstone i fråga om ogifte och gifte), hvilket vittnar godt om materialets tillförlitlighet i det hela.

D) Qvinliga folkmängden efter civilstånd inom större åldersgrupper. Den uppgift, som först möter vid öfvergången till de mera specifika uträkningarna, är att afgöra, *huru många gifta qvinnor som äro öfver och huru många under 45 år.*

Då man vet huru många qvinnor i det hela, som tillhöra en hvar af åldrarna 15/45 år och 45/ω, vidare antalet ogifta, gifta och enkor öfver hufvud i åldern 15/ω — och detta känner man vid hvarje folkräkning ända från begynnelsen — så återstår här att genom kalkyler öfver de tvenne *mindre* civilståndsgrupperna inom hvardera åldern 15/45 år och 45/ω få fram såsom rest den tredje och största gruppen. I själfva verket:

Tab. 10. *Folkmängden af Gifta kvinnor efter ålder.*

År.	15/20 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.	50/∞ år.
1750	3,600	21,700	44,000	47,000	45,000	40,200	33,500	90,366
1755	3,600	22,100	44,700	53,400	48,000	43,700	34,200	93,347
1760	3,500	20,400	44,100	52,200	52,900	46,300	38,000	95,153
1765	3,600	21,100	42,700	53,700	53,400	51,400	39,500	96,656
1770	3,600	20,400	41,600	51,300	53,900	51,600	43,500	103,100
1775	3,500	22,400	44,100	51,600	51,600	50,700	42,300	101,621
1780	4,100	23,200	48,300	56,200	52,900	49,100	44,600	110,717
1785	3,700	21,400	46,400	57,700	56,300	51,000	41,400	117,531
1790	3,500	21,000	47,000	56,200	59,400	53,500	42,800	110,191
1795	3,500	22,900	48,400	61,300	61,200	58,400	46,800	112,000
1800	2,850	23,373	46,217	59,743	63,693	59,650	51,778	116,290
1805	3,050	23,241	50,496	59,211	63,062	61,559	51,172	122,655
1810	3,400	23,721	50,617	63,739	58,056	58,336	50,644	115,206
1815	3,100	25,752	52,789	64,204	65,975	55,412	50,119	120,453
1820	2,800	26,126	56,737	67,709	66,406	63,405	48,868	124,030
1825	2,850	27,683	61,868	78,540	72,583	63,816	57,331	128,386
1830	2,600	26,905	62,233	78,239	80,181	68,296	56,438	126,225
1835	2,550	27,952	59,641	77,913	79,485	75,352	60,281	129,913
1840	2,000	26,634	64,190	72,798	77,919	74,014	66,070	134,361
1845	1,650	28,367	67,261	82,560	74,755	72,985	66,325	149,357
1850	1,400	25,601	74,833	88,514	84,544	70,348	65,737	158,360
1855	1,500	25,944	71,070	100,535	92,504	79,596	63,058	159,440
1860	1,900	27,990	74,405	98,115	108,607	89,438	73,278	167,315
1865	1,900	30,355	73,260	100,886	104,692	104,360	83,094	186,438
1870	1,860	26,081	71,786	92,320	102,417	96,871	93,525	197,713
1875	2,200	30,867	74,385	97,964	99,222	99,123	90,072	227,615
1880	2,420	35,122	79,642	98,516	104,428	95,815	92,602	251,327
1885	2,400	36,617	85,419	99,487	101,724	99,225	88,832	270,038
1890	2,321	32,655	84,916	107,375	104,177	97,775	92,514	282,880
1895	2,428	33,569	76,037	108,046	111,919	100,714	90,994	291,864
1899	2,787	39,328	82,840	101,594	115,022	107,483	94,435	297,464

kan man beräkna antalet enkor i åldern 15/45 år och antalet ogifta i åldern 45/∞, så har man alla faktorer färdiga för en fullständig civilståndsfördelning inom dessa båda stora grupper.

Hvad först angår antalet **ogifta kvinnor i åldern 45/∞**, utgjorde detsamma vid folkräkningarna 1870, 1880 och 1890, i jämförelse med *hela* antalet kvinnor i åldern 45/∞:

	Qvinnor, 45/∞.	Deraf ogifta.	Ogifta i %.
År 1870	515,375	65,145	12.6 %
" 1880	597,789	82,747	13.8 "
" 1890	659,985	100,937	15.3 "

Den jemna tillväxten af procenten ogifta står naturligtvis i samband med aftagandet af giftermålsfrekvensen. Att äfven före år 1870 procenten af ogifta bör inom denna grupp aftaga ju längre tillbaka man kommer, är således att förutsätta såsom regel. Men någon ledning för bedömande

Tab. 11. *Folkmängden af Enklingar inom olika åldrar.*

År.	Hela antalet.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.	50/65 år.	65/ ω år.	15/65 år.
1750.....	21,000	90	345	585	765	1,035	1,380	5,800	11,000	10,000
1755.....	22,800	85	350	665	880	1,200	1,370	6,400	11,900	10,900
1760.....	24,000	80	370	725	900	1,230	1,495	7,400	11,800	12,200
1765.....	25,500	80	400	760	950	1,370	1,540	8,400	12,000	13,500
1770.....	27,500	80	425	770	1,020	1,400	1,705	9,200	12,900	14,600
1775.....	28,800	85	455	770	1,025	1,500	1,865	10,200	12,900	15,900
1780.....	30,000	90	500	800	1,100	1,475	2,035	10,900	13,100	16,900
1785.....	33,261	85	555	845	1,280	1,700	2,185	11,700	14,911	18,350
1790.....	35,282	80	555	900	1,455	1,955	2,505	12,000	15,832	19,450
1795.....	37,852	85	565	920	1,480	2,130	2,690	12,500	17,482	20,370
1800.....	38,698	87	555	990	1,613	2,265	3,142	12,700	17,346	21,352
1805.....	37,594	88	585	966	1,607	2,298	3,169	12,700	16,181	21,413
1810.....	40,184	90	603	1,112	1,622	2,300	3,342	14,100	17,015	23,169
1815.....	40,173	96	627	1,132	1,901	2,255	3,303	13,800	17,059	23,114
1820.....	41,062	97	680	1,212	1,886	2,637	3,237	13,300	18,013	23,049
1825.....	41,415	102	734	1,304	1,861	2,443	3,470	12,600	18,901	22,514
1830.....	44,777	98	736	1,357	2,180	2,654	3,503	14,000	20,249	24,528
1835.....	46,274	98	712	1,317	2,171	2,956	3,634	14,700	20,686	25,588
1840.....	49,515	95	749	1,274	2,164	2,998	4,166	17,100	20,969	28,546
1845.....	52,102	102	792	1,508	2,190	3,110	4,384	17,900	22,116	29,986
1850.....	57,242	101	866	1,735	2,577	3,139	4,516	20,214	24,094	33,148
1855.....	62,658	92	842	2,045	2,933	3,622	4,460	21,606	27,058	35,600
1860.....	66,252	93	858	1,893	3,328	3,979	5,030	21,240	29,831	36,421
1865.....	68,186	90	788	1,859	3,013	4,433	5,304	21,280	31,419	36,767
1870.....	73,889	88	784	1,695	2,989	4,068	5,997	24,379	33,889	40,000
1875.....	76,554	97	749	1,685	2,637	3,889	5,201	26,948	35,348	41,206
1880.....	78,831	110	793	1,717	2,643	3,487	4,866	27,212	38,003	40,828
1885.....	83,456	106	860	1,780	2,595	3,610	4,632	27,858	41,995	41,461
1890.....	89,881	82	859	1,871	2,660	3,596	4,910	26,546	49,357	40,524
1895.....	96,484	95	831	1,823	2,855	3,787	4,913	26,398	55,782	40,702
1899.....	101,107	112	864	1,894	2,832	3,924	5,134	26,300	60,047	41,060

af detta aftagandes styrka kunde vi på länge icke finna. Vi förutsatte emellertid för vår kalkyl, att procenten aftog med 0·1 för hvarje år tillbaka från 1870, då vi för år 1804 kommo till 6·0 %. Sistnämnda siffra förutsattes äfven för åren 1800/03. Med stöd af dessa antaganden genomfördes så en fullständig beräkning af civilståndsfördelningen inom den vuxna qvinliga folkmängdens båda hufvudgrupper (15/45 år och 45/ ω); — om beräkningen af enkornas fördelning se i det följande.

På angifna sätt erhöles, då antalet qvinnor 45/ ω vid 1800 års slut uppgick till 293,485, antalet ogifta qvinnor i samma ålder = $293,485 \times 0\cdot06 = 17,609$. Ehuru väl detta tal är jemförelsevis litet, så att det möjligen felet ej kan vara af allt för stor betydelse, var dock naturligtvis högeligen önskvärdt att kunna på något sätt göra sig en föreställning om, huruvida det sålunda beräknade antalet af ogifta qvinnor i åldern 45/ ω år 1800 var för stort eller för litet. Det senare var ju sannolikt, då aftagandet af de ogiftas % antagits fortgå under ej mindre än nära sjuttio

Tab. 12. *Folkmängden af Enkor inom olika åldrar.*

År.	Hela antalet.	15/20 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.	50/55 år.	55/ ω år.	15/55 år.
1750...	98,000	20	200	800	1,850	3,000	4,550	6,600	9,300	71,680	26,320
1755...	96,400	20	200	850	2,100	3,200	4,900	6,800	9,600	68,730	27,670
1760...	94,447	20	200	750	1,950	3,200	4,800	7,500	9,400	66,627	27,820
1765...	94,500	20	200	750	1,950	3,200	5,040	7,800	10,100	65,440	29,060
1770...	96,000	20	200	790	1,900	3,250	5,250	8,500	10,800	65,350	30,650
1775...	92,400	20	220	800	1,950	3,260	5,350	8,500	11,300	61,000	31,400
1780...	95,846	20	230	920	2,190	3,420	5,420	9,000	11,700	62,946	32,900
1785...	99,459	20	220	890	2,290	3,610	5,520	8,500	12,000	66,409	33,050
1790...	105,311	20	210	880	2,150	3,700	5,630	8,700	11,500	72,521	32,790
1795...	110,000	20	220	920	2,360	3,940	6,360	9,500	12,000	74,680	35,320
1800...	115,691	20	229	956	2,374	4,088	6,466	10,476	13,200	77,882	37,809
1805...	120,304	20	227	1,043	2,324	4,108	6,729	10,437	14,100	81,316	38,988
1810...	127,352	20	230	1,103	2,728	4,156	7,010	11,560	15,100	85,445	41,907
1815...	130,571	20	248	1,181	2,815	4,776	6,855	10,882	15,200	88,594	41,977
1820...	133,802	20	251	1,269	2,881	4,719	7,620	9,988	14,400	92,654	41,148
1825...	136,708	20	274	1,212	3,033	4,809	7,334	10,939	13,300	95,787	40,921
1830...	143,052	20	260	1,213	2,985	5,227	7,754	11,372	15,900	98,321	44,731
1835...	145,460	20	267	1,152	2,947	5,103	8,321	11,668	15,500	100,482	44,978
1840...	150,317	20	266	1,353	2,950	5,257	8,490	13,034	16,600	102,347	47,970
1845...	155,980	20	284	1,532	3,523	5,255	8,803	12,586	17,800	106,177	49,803
1850...	160,243	20	256	1,765	3,919	6,029	8,516	12,272	17,290	110,176	50,067
1855...	166,728	20	259	1,680	4,388	6,485	9,465	11,859	17,039	115,533	51,195
1860...	169,830	18	266	1,591	3,893	6,999	9,730	13,193	15,735	118,405	51,425
1865...	172,689	17	263	1,461	3,720	6,295	10,577	13,219	16,954	120,183	52,506
1870...	181,128	15	273	1,536	3,644	6,474	10,194	15,488	18,764	124,740	56,388
1875...	185,653	13	291	1,431	3,444	5,899	9,877	14,280	20,554	129,861	55,789
1880...	190,259	11	306	1,354	3,050	5,651	8,774	13,797	18,481	138,835	51,424
1885...	196,497	10	311	1,450	3,062	5,537	9,004	12,750	18,108	146,265	50,232
1890...	202,517	10	272	1,382	3,228	5,476	8,495	12,849	16,841	153,964	48,553
1895...	209,267	7	259	1,287	3,131	5,731	8,527	12,361	17,543	160,421	48,846
1899...	215,384	6	282	1,280	2,992	5,643	8,871	12,551	16,874	166,885	48,499

år och med temligen stor styrka. Men vid dessa beräkningar utsatte vi oss hellre för risken att få ett för litet än ett för stort antal ogifta qvinnor 45/ ω , ty med ett för litet antal sådana qvinnor blir, efter subtraktionerna, antalet gifta qvinnor 45/ ω för stort och således antalet gifta qvinnor i åldern 15/45 år för litet. Och häraf blir ju, med det gifna antalet barnaföderskor, i sin ordning följden den, att fruktsamheten blir för högt beräknad. Och då vårt hufvudsyfte med dessa undersökningar var att utröna, huruvida den äktenskapliga fruktsamheten aftagit eller icke aftagit i Sverige, så var naturligtvis vår slutsats i detta fall mera bebyggad, om vi för äldre tider förutsatte densamma snarare för hög än för låg.

Till sist visade sig emellertid, att vår beundransvärda gamla befolkningsstatistik dock äfven här gifver en ledning för bedömning af förhållandena, åtminstone tillbaka till år 1800. Denna ledtråd finnes med hjälp af dödlighetsstatistiken.

Tab. 13. *Folkmängden efter civilstånd inom större åldersgrupper.*

År.	Ogifta män, 20/50 år.	Ogifta qvinnor, 20/45 år.	Gifta män, 15/50 år.	Gifta qvinnor.			Qvinnor, 20/45 år.	
				15, 45 år.	15/30 år.	30/45 år.	Hela antalet.	Deraf ej gifta. ¹⁾
1750.....	110,796	119,698	218,101	201,500	69,300	132,200	327,998	130,098
1755.....	118,416	130,438	232,620	215,500	70,400	145,100	353,588	141,688
1760.....	120,170	137,767	241,543	219,400	68,000	151,400	364,567	148,667
1765.....	123,587	139,149	247,614	225,900	67,400	158,500	372,589	150,289
1770.....	137,352	148,737	249,856	222,400	65,600	156,800	378,867	160,067
1775.....	148,331	153,956	246,792	223,900	70,000	153,900	385,936	165,536
1780.....	162,259	164,089	259,234	233,800	75,600	158,200	405,969	176,269
1785.....	168,762	172,371	262,305	236,500	71,500	165,000	417,701	184,901
1790.....	165,371	169,207	259,897	240,600	71,500	169,100	418,877	181,777
1795.....	168,770	165,432	277,265	255,700	74,800	180,900	431,432	179,232
1800.....	172,305	175,517	281,258	255,526	72,440	183,086	442,306	189,630
1805.....	183,745	177,371	281,270	260,609	76,777	183,832	449,361	191,802
1810.....	171,376	177,338	274,759	257,869	77,738	180,131	447,034	192,565
1815.....	186,828	189,824	285,286	267,232	81,641	185,591	469,831	205,699
1820.....	202,821	197,109	300,898	283,183	85,663	197,520	494,232	213,849
1825.....	195,733	186,202	335,907	307,340	92,401	214,939	507,354	202,864
1830.....	195,327	181,565	344,606	318,454	91,738	226,716	514,858	199,004
1835.....	211,084	194,516	354,730	322,893	90,143	232,750	532,649	212,306
1840.....	239,069	222,286	356,510	317,555	92,824	224,731	556,157	240,602
1845.....	279,887	258,158	365,807	327,578	97,278	230,300	603,483	277,555
1850.....	302,182	282,412	384,471	345,240	101,834	243,406	646,737	302,897
1855.....	317,081	298,101	405,203	371,149	98,514	272,635	690,027	320,378
1860.....	322,135	304,757	445,361	400,455	104,295	296,160	725,791	327,236
1865.....	342,301	321,316	468,456	415,453	105,515	309,938	757,185	343,632
1870.....	336,795	331,334	450,215	391,335	99,727	291,608	742,930	353,455
1875.....	346,672	334,330	454,067	403,781	107,472	296,309	756,853	355,272
1880.....	370,840	359,185	463,195	415,943	117,184	298,759	791,843	378,320
1885.....	387,960	373,835	465,428	424,872	124,436	300,436	815,671	393,199
1890.....	367,459	362,111	467,126	429,219	119,892	309,327	807,862	380,964
1895.....	390,862	372,003	469,059	432,713	112,034	320,679	821,223	390,938
1899.....	428,420	390,719	488,906	449,054	124,955	324,099	856,054	409,787

Undersöker man dödligheten bland gifta qvinnor, finner man att den i yngre åldrar (15 å 45 år) endast föga varierar från den ena åldern till den andra. Under perioden 1871/80 utgjorde dödstalet för de antydda sex femårsklasserna i ordning 8·51, 7·05, 7·17, 7·24, 8·03 och 8·76 %, under åren 1881/90 i ordning 6·56, 6·11, 6·16, 6·61, 7·35 och 7·94 %. Häraf framgår, att om man blott kan bestämma ett af dessa dödstal, så kan man vinna en åtminstone ungefärlig föreställning om dödligheten bland gifta qvinnor i hela åldersgruppen 15/45 år.

Nu visar sig härnäst, att i åldern 30/35 år dödstalet för gifta qvinnor nästan alldeles sammanfaller med dödstalet för *samtliga* qvinnor i denna ålder. Åren 1871/80 voro dessa begge dödstal resp. 7·24 och 7·23 %, åren 1881/90 resp. 6·61 och 6·64 %. Förklaringen till detta förhållande

¹⁾ Ogifta och enkör.

ligger naturligtvis delvis deruti, att i denna ålder de gifta kvinnorna äro så talrika, att de nära nog bestämma dödstalet för könet i dess helhet. Men delvis beror förhållandet äfven derpå, att skilnaden mellan de olika civilståndens dödlighetstal är inom denna åldersgrupp jmförelsevis ringa bland kvinnorna.

Dödstalet för samtliga kvinnor i åldern 30/35 år är emellertid känt ända tillbaka till år 1750. Alltså kan man ända till denna tid skaffa sig en föreställning om dödligheten bland gifta kvinnor inom gruppen 15/45 år.

Innan vi gå vidare, skola vi, för bekvämlighets skull, fastställa några förkortade uttryck för de här behöfliga, i allmänhet ganska långsläpiga benämningarna. Ogifta kvinnor, gifta kvinnor och enkor beteckna vi med *Oqv.*, *Gqv.* och *Eqv.*, ogifta män, gifta män och enklingar med *Om.*, *Gm.* och *Em.*, folkmängden af samtliga civilståndsgrupper inom hvarterdera könet med *Qv.* och *M.*, absoluta antalet döde med *D.*, relativa dödstalet med *Dt.*, medelfolkmängden med *Mf.*; och slutligen angifva vi åldersgrupperna med gränsårens siffror, åtskilda af ett tvärstreck.

Vi finna då, för att fortsätta vår utredning, att under perioden 1871/80 utgjorde *Dt. Qv. 30/35* = 7·23 ‰, och *Dt. Gqv. 15/45* = 7·79 ‰; det senare talet var alltså 107·7 % af det förra. För årtiondet 1881/90 äro de resp. dödstalen 6·64 och 6·97 ‰, så att förhållandet dem emellan var = 100:105·0. För hela tidrymden före 1870 antaga vi då för våra beräkningar, att *Dt. Gqv. 15/45* = 1·07 *Dt. Qv. 30/35*.

Flytta vi oss så tillbaka till seklets början, finna vi för femårsperioden 1801/05 att *Dt. Qv. 30/35* då utgjorde 9·17 ‰. Häraf få vi *Dt. Gqv. 15/45* = 1·07 × 9·17 = 9·81 ‰. Medelfolkmängden af gifta kvinnor i åldern 15/45 år uppgick — enligt de under förr omnämnda förutsättningar gjorda beräkningarna — till 251,366. Årliga absoluta antalet afidna gifta kvinnor inom denna grupp skulle alltså uppgått till 2,466.

Härnäst följer att beräkna antalet afidna enkor i åldern före 45 års ålder under samma period 1801/05. På grund af förhållandena under årtiondena 1871/90 antaga vi för äldre tider *Dt. Eqv. 15/45* = 1·40 *Dt. Qv. 30/35*. För perioden 1801/05 få vi då *Dt. Eqv. 15/45* = 1·40 × 9·17 = 12·84 ‰, och då *Mf. Eqv. 15/45* förut beräknats till 14,269, blir *D. Eqv. 15/45* = 183.

Återstår antalet döda ogifta kvinnor i åldern 15/45 år. För åldern 15/20 år är detta antal så godt som känt. Hela antalet afidna kvinnor i denna ålder åren 1801/05 uppgick nämligen till 609 årligen, och af dem kan vid pass ett fyrtiotal antagas hafva varit gifta; för de ogifta återstå alltså 569. Hvad åter angår åldrarna 20/45 år, får antalet afidna ogifta kvinnor beräknas såsom här ofvan. Med stöd af erfarenheten från 1870- och 1880-talen sätta vi *Dt. Oqv. 20/45* = 1·15 *Dt.*

Tab. 14. *Procenten af Ogifte inom olika åldrar af den manliga folkmängden.*

År.	20/50 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.	50/ ω år.	30/50 år.
1750.....	33.26	84.11	42.75	18.18	9.68	6.50	5.07	3.99	10.61
1755.....	33.31	84.18	44.97	19.65	10.61	6.54	5.31	4.09	11.53
1760.....	32.79	84.18	46.26	20.73	11.08	6.64	5.14	4.02	11.79
1765.....	32.84	85.30	46.21	21.16	11.26	6.76	5.24	4.01	11.87
1770.....	34.99	87.07	49.97	23.40	12.23	7.17	5.75	4.42	12.79
1775.....	37.01	87.59	51.91	23.50	12.50	7.59	5.90	4.51	13.03
1780.....	37.96	87.29	54.58	26.23	13.85	8.31	6.05	4.61	14.67
1785.....	38.56	88.25	54.80	28.55	15.09	8.77	6.55	4.71	16.07
1790.....	38.22	87.89	54.34	31.89	17.03	9.61	6.68	4.81	17.47
1795.....	37.18	87.82	53.98	30.83	16.53	9.40	6.74	4.91	16.82
1800.....	37.28	88.35	53.68	28.77	15.51	9.59	6.55	5.00	15.81
1805.....	38.79	88.64	56.40	29.60	15.82	9.66	6.60	5.04	16.01
1810.....	37.65	87.69	52.12	29.21	15.99	10.12	6.86	5.24	16.53
1815.....	38.81	88.60	53.21	27.03	14.86	9.46	7.13	5.44	15.69
1820.....	39.50	89.02	55.36	27.17	14.24	9.01	7.39	5.64	15.45
1825.....	36.14	86.90	51.58	22.35	12.60	8.78	7.20	5.84	13.69
1830.....	35.49	87.50	51.32	22.68	13.05	9.18	7.14	6.04	13.95
1835.....	36.60	89.40	51.80	23.05	13.09	9.49	7.44	6.24	13.96
1840.....	39.38	91.12	56.41	24.32	13.76	9.61	7.80	6.44	14.31
1845.....	42.55	91.81	58.95	27.50	14.74	10.02	8.08	6.64	16.02
1850.....	43.20	91.74	61.11	28.97	16.25	10.64	8.96	6.84	17.56
1855.....	43.07	92.61	60.47	31.43	17.84	11.81	9.22	7.04	19.44
1860.....	41.16	92.30	59.54	31.10	18.52	11.90	9.19	7.24	18.86
1865.....	41.43	92.78	60.14	31.41	19.80	12.13	9.50	7.39	19.00
1870.....	41.96	93.61	62.25	33.89	19.45	13.04	9.91	7.54	19.45
1875.....	42.54	92.60	59.90	32.24	19.10	13.31	10.17	7.69	19.25
1880.....	43.75	92.30	59.55	32.58	19.65	14.16	10.93	7.84	19.93
1885.....	44.75	91.89	59.64	32.92	20.40	14.64	11.38	8.24	20.60
1890.....	43.30	91.63	60.38	34.27	21.54	15.46	12.11	8.66	21.76
1895.....	44.71	92.48	61.41	36.13	22.68	16.06	12.76	8.55	22.94

Qv. 20/25, och få då Dt. Oqv. 20/45 för åren 1801/05 = 7.85 %. Men Mf. Oqv. 20/45 var förut beräknad = 182,535. Alltså blir D. Oqv. 20/45 = 1,433 årligen, och D. Oqv. 15/45 = 1,433 + 569 = 2,002. — Man kunde anmärka att beräkningen af Dt. Oqv. 20/45 borde stödas på Dt. Qv. 20/45 i stället för endast på Dt. Qv. 20/25, men detta skulle lemna mindre säkerhet och är för öfrigt ej behöfligt, då det här funna antalet D. Oqv. 15/45 senare utbytes mot ett på annat sätt funnet resultat.

För antalet afidna qvinnor i åldern 15/45 är under perioden 1801/05 hafva vi alltså funnit följande årliga medeltal, nämligen: gifta 2,466, enkör 183, ogifta 2,002. Summan blir alltså 4,651. Men enligt de direkta uppgifterna utgör antalet 4,787. Våra beräkningar hafva alltså i medeltal gifvit vid pass 3 % för lågt resultat.

Då det här ligger vikt uppå, att antalet D. Oqv. 45/ ω ej blir för högt beräknadt, antaga vi att hela den nyss funna differensen för åldern

Tab. 15. *Procenten af Ogifta inom olika åldrar af den qvinliga folkmängden.*

År.	20/45 år.	15/20 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.	50/∞ år.
1750.....	36.49	95.64	73.40	40.81	23.65	13.90	10.97	9.08	6.59
1755.....	36.89	95.63	74.01	42.67	24.49	14.69	11.84	8.98	6.53
1760.....	37.79	95.74	75.42	44.85	27.91	15.27	12.06	8.83	6.93
1765.....	37.35	95.97	75.00	44.70	27.70	16.78	11.57	9.15	6.72
1770.....	39.26	96.24	77.25	45.77	29.11	18.19	13.03	8.60	6.48
1775.....	39.89	96.82	76.39	45.73	28.54	18.67	13.80	10.07	6.61
1780.....	40.42	95.77	76.11	46.75	28.69	18.64	15.31	10.30	6.37
1785.....	41.27	96.12	78.48	47.89	30.65	18.68	14.76	12.00	6.23
1790.....	40.40	96.16	77.73	48.20	30.57	18.76	14.92	10.99	6.50
1795.....	38.34	96.52	75.89	46.67	27.76	18.10	14.13	10.89	6.85
1800.....	39.68	97.22	77.28	48.20	29.72	17.75	13.62	11.01	7.23
1805.....	39.47	97.16	77.69	47.62	27.88	18.14	13.46	11.18	7.05
1810.....	39.67	97.02	77.42	46.74	27.43	18.69	13.74	11.03	7.63
1815.....	40.40	97.30	77.42	46.81	28.10	18.51	14.90	11.36	8.15
1820.....	39.88	97.59	77.01	47.87	27.74	18.71	14.45	11.90	8.24
1825.....	36.70	97.58	75.69	42.57	24.28	16.24	14.11	11.43	8.65
1830.....	35.26	98.03	75.44	42.46	23.44	15.15	12.85	11.39	9.40
1835.....	36.52	98.26	77.32	42.83	23.74	15.51	12.60	10.72	9.54
1840.....	39.97	98.80	80.64	45.85	25.44	16.67	12.92	10.54	9.91
1845.....	42.78	98.99	82.16	48.59	26.26	17.42	14.27	11.20	9.78
1850.....	43.67	99.17	83.68	50.56	28.86	18.90	14.95	12.64	10.03
1855.....	43.20	99.11	83.67	51.72	29.95	19.77	15.79	13.34	10.51
1860.....	41.99	98.92	82.23	51.30	30.31	20.47	16.65	14.15	10.87
1865.....	42.43	98.84	82.26	51.49	30.58	21.18	17.35	14.96	11.21
1870.....	44.60	99.00	84.29	53.85	33.32	23.00	18.25	15.52	11.68
1875.....	44.17	98.97	82.56	51.88	32.45	22.93	18.67	15.95	12.40
1880.....	45.36	98.92	82.28	51.51	32.64	23.45	19.75	16.55	13.11
1885.....	45.83	98.83	81.92	51.92	33.45	24.01	20.13	17.36	13.87
1890.....	44.82	98.91	81.58	52.36	34.26	24.73	20.72	18.18	14.60
1895.....	45.30	98.93	82.25	52.58	34.39	26.21	21.21	18.97	15.23

15/45 är af 136 dödsfall årligen bör läggas ensamt på gruppen ogifta. Vi sätta alltså D. Oqv. 15/45 = 2,002 + 136 = 2,138. Men nu vet man af de direkt uppgifna talen, att D. Oqv. 15/∞ = 3,318; alltså få vi till sist D. Oqv. 45/∞ = 3,318 — 2,138 = 1,180.

Härmed hafva vi nått målet. Vi hafva förut, på grund af ett löst antagande, som här skall pröfvas, beräknat Mf. Oqv. 45/∞ för åren 1801/05 till 17,926, och nu hafva vi, på grund af approximativt giltiga förutsättningar, funnit att årliga antalet afidna inom samma grupp bör hafva utgjort ungefär 1,180 — och väl snarare flere än färre. Dödstalet blir alltså = 65.8 %. Och den afgörande frågan blir: är detta dödstal sannolikt, eller åtminstone rimligt?

För åren 1871/80 utgjorde motsvarande tal 30.4 % och för åren 1881/90 = 28.7 %. Hela allmänna dödstalet för Sveriges befolkning (af båda könen och af alla åldrar tillsammans) uppgick för åren 1801/05

Tab. 16. *Procenten af Gifte inom olika åldrar af den manliga folk-mängden.*

År.	20-50 år.	20-25 år.	25-30 år.	30-35 år.	35-40 år.	40-45 år.	45-50 år.	50- ω år.	30-50 år.
1750.....	65-48	15-77	56-74	80-82	88-83	91-15	91-34	83-01	87-43
1755.....	65-43	15-71	54-53	79-36	87-89	91-05	91-20	82-28	86-54
1760.....	65-90	15-71	53-21	78-20	87-42	91-02	91-43	81-83	86-27
1765.....	65-80	14-59	53-21	77-72	87-20	90-84	91-39	81-47	86-14
1770.....	63-64	12-83	49-43	75-46	86-19	90-46	90-77	80-63	85-17
1775.....	61-57	12-31	47-49	75-35	85-80	89-88	90-27	80-18	84-78
1780.....	60-64	12-61	44-83	72-72	84-45	89-19	90-05	80-51	83-18
1785.....	59-92	11-66	44-53	70-40	83-07	88-48	89-17	79-41	81-64
1790.....	60-06	12-01	44-98	66-95	80-94	87-36	88-61	78-79	79-97
1795.....	61-08	12-08	45-34	68-04	81-46	87-62	88-63	78-04	80-64
1800.....	60-85	11-56	45-64	69-99	82-31	87-18	88-42	78-38	81-40
1805.....	59-87	11-27	42-97	69-15	81-99	87-10	88-33	79-84	81-16
1810.....	60-36	12-21	47-17	69-44	81-64	86-36	87-67	78-22	80-45
1815.....	59-26	11-31	46-10	71-60	82-73	86-97	87-31	78-48	81-39
1820.....	58-60	10-89	43-99	71-46	83-34	87-40	87-02	78-37	81-53
1825.....	62-03	13-01	47-73	76-37	85-15	87-87	87-59	78-29	83-51
1830.....	62-60	12-41	47-99	75-99	84-62	87-35	87-45	76-96	83-17
1835.....	61-51	10-52	47-51	75-65	84-63	87-12	87-27	76-50	83-18
1840.....	58-73	8-81	42-95	74-37	83-93	86-96	86-86	75-56	82-71
1845.....	55-61	8-13	40-44	71-15	82-88	86-45	86-43	76-02	80-97
1850.....	54-95	8-19	38-32	69-64	81-30	85-72	85-38	75-02	79-41
1855.....	55-03	7-33	38-95	67-15	79-66	84-47	85-00	73-77	77-56
1860.....	56-90	7-64	39-89	67-53	79-07	84-52	85-24	73-49	78-16
1865.....	56-70	7-17	39-32	67-29	77-91	84-48	85-41	74-39	78-14
1870.....	56-09	6-33	37-21	64-81	78-25	83-55	85-00	73-69	77-59
1875.....	55-71	7-35	39-59	66-51	78-75	83-50	85-15	74-67	78-02
1880.....	54-64	7-64	39-95	66-17	78-30	82-85	84-82	75-36	77-52
1885.....	53-68	8-06	39-85	65-82	77-56	82-36	84-32	75-03	76-86
1890.....	55-05	8-32	39-15	64-47	76-13	81-52	83-54	74-19	75-70
1895.....	53-65	7-47	38-05	62-69	75-29	80-89	82-87	73-56	74-54

till 24.3 % och för nyssnämnda båda årtionden till resp. 18.3 och 16.9 %. Sättes detta allmänna dödstal = 100, skulle alltså dödstalet för ogifta kvinnor öfver fyrtiofem års ålder hafva utgjort: åren 1801/05 = 271, åren 1871/80 = 166 och åren 1881/90 = 170.

Redan af detta torde vara uppenbart, att Dt. Oqv. 45/ ω för åren 1801/05 är alldeles för högt. För att ytterligare pröfva förhållandet, hafva vi uträknat Dt. Qv. 45/ ω för de tre perioderna 1801/05, 1871/80 och 1881/90; detsamma utgör resp. 42.7, 30.9 och 29.8 %. I förhållande härtill utgör alltså Dt. Oqv. 45/ ω resp. 154, 98 och 96 %. Resultatet är lika påtagligt.

Att Dt. Oqv. 45/ ω blir för högt innebär, att vi beräknat folkmängden af Oqv. 45/ ω för lågt. Vårt förut gjorda antagande att år 1800 endast 6 % af kvinnorna i denna ålder voro ogifta måste alltså vara oriktigt. *Huru mycket* detsamma understiger verkliga förhållandet, är omöjligt

Tab. 17. Procenten af Giftra inom olika åldrar af den qvinliga folk-mängden.

År.	20/45 år.	15/20 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.	50/∞ år.
1750.....	60.34	4.34	26.36	58.13	73.46	80.72	79.98	75.96	49.26
1755.....	59.93	4.85	25.76	56.26	72.65	79.98	79.72	75.92	50.82
1760.....	59.22	4.24	24.34	54.23	69.49	79.90	79.68	76.14	51.73
1765.....	59.66	4.01	24.76	54.35	69.77	78.51	80.53	75.87	52.36
1770.....	57.75	3.74	22.53	53.29	68.36	77.16	78.94	76.46	53.79
1775.....	57.11	3.66	23.88	53.30	68.86	76.50	77.97	74.88	54.57
1780.....	56.58	4.21	23.66	52.25	68.64	76.42	76.27	74.64	55.92
1785.....	55.73	3.86	21.30	51.13	66.70	76.42	76.92	73.01	56.25
1790.....	56.60	3.82	22.05	50.85	66.87	76.48	76.98	73.97	53.05
1795.....	58.46	3.46	23.88	52.34	69.56	76.95	77.44	74.07	52.51
1800.....	57.13	2.76	22.50	50.75	67.59	77.29	77.93	74.02	52.02
1805.....	57.32	2.82	22.19	51.32	69.40	76.85	78.01	73.77	52.28
1810.....	56.92	2.96	22.36	52.13	69.59	75.88	77.01	72.44	49.32
1815.....	56.22	2.68	22.36	52.03	68.88	75.99	75.73	72.83	49.34
1820.....	56.73	2.39	22.77	50.99	69.31	75.90	76.37	73.15	49.25
1825.....	60.02	2.40	24.17	56.33	72.91	78.55	77.04	74.38	49.39
1830.....	61.35	1.96	24.33	56.44	73.75	79.66	78.27	73.75	47.56
1835.....	60.14	1.73	22.47	56.09	73.48	79.39	78.71	74.80	47.79
1840.....	56.74	1.19	19.17	53.03	71.66	78.06	78.12	74.72	47.79
1845.....	54.01	1.00	17.66	50.27	70.72	77.16	76.50	74.64	49.30
1850.....	53.16	0.82	16.26	48.30	68.12	75.70	75.87	73.62	49.85
1855.....	53.57	0.88	16.17	47.16	67.12	74.97	75.26	72.94	48.86
1860.....	54.91	1.07	17.60	47.68	67.03	74.71	75.17	72.75	49.47
1865.....	54.62	1.05	17.59	47.56	66.95	74.35	75.04	73.37	51.16
1870.....	52.42	0.99	15.55	45.18	64.15	72.42	73.97	72.48	51.18
1875.....	53.06	1.02	17.28	47.21	65.26	72.74	73.96	72.55	52.74
1880.....	52.22	1.08	17.57	47.68	65.34	72.62	73.52	72.63	53.44
1885.....	51.80	1.16	17.93	47.28	64.56	72.07	73.23	72.27	53.54
1890.....	52.84	1.09	18.27	46.88	63.82	71.51	72.94	71.84	53.25
1895.....	52.39	1.07	17.61	46.63	63.76	70.19	72.64	71.34	52.66

att säga. Allt hvad vi kunna göra är att öka antalet Qqv. 45/∞ så mycket att vi nå fram till ett rimligt dödstal för gruppen.

Efter smärre, af detaljberäkningarna betingade jemkningar hafva vi derför utbytt den nyssnämnda siffran af 6 % för år 1800 mot något mer än 8 % (8.13). Antalet Qqv. 45/∞ år 1800 har alltså höjts från 17,609 till 23,859. Härigenom uppstå naturligtvis nya folkmängder äfven för de giftra, och vill man nu pröfva resultatet efter dödlighetssiffrorna, får den ofvan demonstrerade beräkningen göras om. Sker så, får man denna gång för åren 1801/05 D. Qqv. 45/∞ = 1,121, Mf. Qqv. 45/∞ = 23,924 och dödstalet således = 46.9 %, eller 193 % af det allmänna dödstalet (mot 166 % åren 1871/80 och 170 % åren 1881/90) samt 110 % af Dt. Qqv. 45/∞ (mot 98 % åren 1871/80 och 96 % åren 1881/90). Dödstalet Qqv. 45/∞ för perioden 1801/05 är alltså fortfarande ganska högt, och det ehuru vi fortfarande (på samma sätt som här ofvan skedde) beräknat de

Tab. 18. Procenten af Enklingar inom olika åldrar af den manliga folkmängden.

År.	Enklingar på 1 million inb.	Enklingar i % af manliga folkmängden i hvarje ålder.								
		20:50 år.	20:25 år.	25:30 år.	30:35 år.	35:40 år.	40:45 år.	45:50 år.	50:65 år.	65:∞ år.
1750.....	11,851	1·26	0·12	0·51	1·00	1·49	2·35	3·59	6·80	25·07
1755.....	12,259	1·26	0·11	0·50	0·99	1·50	2·41	3·49	7·19	26·31
1760.....	12,559	1·31	0·11	0·53	1·07	1·50	2·34	3·43	8·00	27·36
1765.....	12,952	1·36	0·11	0·58	1·12	1·54	2·40	3·37	8·61	27·94
1770.....	13,524	1·37	0·10	0·60	1·14	1·58	2·37	3·48	8·92	28·87
1775.....	14,252	1·42	0·10	0·60	1·15	1·70	2·53	3·83	9·24	31·84
1780.....	14,162	1·40	0·10	0·59	1·05	1·70	2·50	3·90	9·30	29·72
1785.....	15,472	1·52	0·09	0·67	1·05	1·84	2·75	4·28	9·74	31·36
1790.....	16,348	1·72	0·10	0·68	1·16	2·03	3·03	4·71	10·06	31·41
1795.....	16,594	1·74	0·10	0·68	1·13	2·01	2·98	4·63	10·21	32·70
1800.....	16,486	1·87	0·09	0·68	1·24	2·18	3·23	5·03	10·04	31·95
1805.....	15,487	1·84	0·09	0·63	1·25	2·19	3·24	5·07	9·33	29·53
1810.....	16,899	1·99	0·10	0·71	1·35	2·37	3·52	5·47	10·33	32·91
1815.....	16,297	1·93	0·09	0·69	1·37	2·41	3·57	5·56	9·97	31·91
1820.....	15,887	1·90	0·09	0·65	1·37	2·42	3·59	5·59	9·69	30·79
1825.....	14,944	1·83	0·09	0·69	1·28	2·25	3·35	5·21	9·30	29·94
1830.....	15,504	1·91	0·09	0·69	1·33	2·33	3·47	5·41	10·08	32·34
1835.....	15,295	1·89	0·08	0·69	1·30	2·28	3·39	5·29	10·32	33·09
1840.....	15,775	1·89	0·07	0·64	1·31	2·31	3·43	5·34	11·18	35·84
1845.....	15,710	1·84	0·06	0·61	1·35	2·38	3·53	5·49	10·75	34·39
1850.....	16,437	1·85	0·07	0·57	1·39	2·45	3·64	5·66	11·37	36·27
1855.....	17,209	1·90	0·06	0·58	1·42	2·50	3·72	5·78	11·84	38·00
1860.....	17,165	1·94	0·06	0·57	1·37	2·41	3·58	5·57	11·61	37·13
1865.....	16,573	1·87	0·05	0·54	1·30	2·29	3·39	5·09	10·75	34·42
1870.....	17,726	1·95	0·06	0·54	1·30	2·30	3·41	5·09	11·26	36·07
1875.....	17,465	1·75	0·05	0·51	1·25	2·15	3·19	4·68	10·63	35·48
1880.....	17,266	1·61	0·06	0·50	1·25	2·05	2·99	4·25	9·93	33·33
1885.....	17,822	1·57	0·05	0·51	1·26	2·04	3·00	4·30	9·77	31·70
1890.....	18,784	1·65	0·05	0·52	1·26	2·03	3·02	4·35	9·45	30·54
1895.....	19,614	1·64	0·05	0·54	1·18	2·03	3·05	4·37	9·31	31·74

dödes antal inom gruppen så lågt som möjligt. Det torde alltså med temlig visshet kunna sägas, att när vi fastställt antalet ogifta kvinnor om öfver 45 års ålder år 1800 till 23,859, så är denna siffra *snarare för låg än för hög*.

Det kan synas egendomligt att vi egnat ett så vidlyftigt utrymme åt denna undersökning. Men på det nu vunna resultatet grundar sig i sjelfva verket allt det följande. Hela vårt senare arbetes noggrannhet beror i främsta rummet på den noggrannhet, med hvilken man är i stånd att för de flydda tiderna uträkna antalet ogifta kvinnor af mer än fyrtiofem års ålder.

I all synnerhet beror härå spørgsmålet om *fruktsamheten* i äldre tider, hvilket i sjelfva verket är det viktigaste föremålet för hela förevarande undersökning. De relativa fruktsamhetssiffrorna bero nämligen på

Tab. 19. Procenten af Enkor inom olika åldrar af den qvinliga folkmängden.

År.	Enkor på 1 million inb.	Enkor i % af qvinliga folkmängden i hvarje ålder.								
		20/45 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.	50/55 år.	55/ω år.
1750.....	55,303	3·17	0·24	1·06	2·89	5·38	9·05	14·96	21·74	50·96
1755.....	51,831	3·18	0·23	1·07	2·86	5·33	8·94	15·10	21·68	49·30
1760.....	49,421	2·99	0·24	0·92	2·60	4·83	8·26	15·03	21·70	47·38
1765.....	48,001	2·99	0·24	0·95	2·53	4·71	7·90	14·98	21·60	47·47
1770.....	47,212	2·99	0·22	0·94	2·53	4·65	8·03	14·94	21·65	46·09
1775.....	45,723	3·00	0·23	0·97	2·60	4·83	8·23	15·05	21·75	45·43
1780.....	45,247	3·00	0·23	1·00	2·67	4·94	8·42	15·06	21·65	43·73
1785.....	46,265	3·00	0·22	0·98	2·65	4·90	8·32	14·99	21·63	43·27
1790.....	48,795	3·00	0·22	0·95	2·56	4·76	8·10	15·04	21·96	46·69
1795.....	48,221	3·20	0·23	0·99	2·68	4·95	8·43	15·04	22·08	46·98
1800.....	49,287	3·19	0·22	1·05	2·69	4·96	8·45	14·97	21·80	47·79
1805.....	49,561	3·21	0·22	1·06	2·72	5·01	8·53	15·05	21·75	47·90
1810.....	53,558	3·41	0·22	1·13	2·98	5·43	9·25	16·53	23·91	50·14
1815.....	52,969	3·38	0·22	1·16	3·02	5·50	9·37	15·81	23·35	49·48
1820.....	51,767	3·39	0·22	1·14	2·95	5·39	9·18	14·95	22·51	49·31
1825.....	49,331	3·28	0·24	1·10	2·81	5·21	8·85	14·19	21·41	48·41
1830.....	49,532	3·39	0·23	1·10	2·81	5·19	8·88	14·86	22·46	50·53
1835.....	48,079	3·34	0·21	1·08	2·78	5·10	8·69	14·48	22·11	49·82
1840.....	47,888	3·29	0·19	1·12	2·90	5·27	8·96	14·74	22·31	49·50
1845.....	47,031	3·21	0·18	1·14	3·02	5·42	9·23	14·16	21·54	48·19
1850.....	46,013	3·17	0·16	1·14	3·02	5·40	9·18	13·74	20·84	46·94
1855.....	45,792	3·23	0·16	1·12	2·93	5·26	8·95	13·72	20·81	47·27
1860.....	44,000	3·10	0·17	1·02	2·66	4·82	8·18	13·10	19·57	45·93
1865.....	41,975	2·95	0·15	0·95	2·47	4·47	7·61	11·67	17·87	44·58
1870.....	43,451	2·98	0·16	0·97	2·53	4·58	7·78	12·00	18·03	44·20
1875.....	42,355	2·77	0·16	0·91	2·29	4·33	7·37	11·50	16·96	41·85
1880.....	41,672	2·42	0·15	0·81	2·02	3·93	6·73	10·82	15·79	39·30
1885.....	41,961	2·37	0·15	0·80	1·99	3·92	6·64	10·37	15·13	38·02
1890.....	42,323	2·34	0·15	0·76	1·92	3·76	6·34	9·98	14·51	37·09
1895.....	42,540	2·31	0·14	0·79	1·85	3·60	6·15	9·69	14·40	37·10

antalet gifta kvinnor i åldern 15/45 år, och för att finna detta måste man först beräkna antalet ogifta kvinnor 45/ω. Ju *lägre* detta sista utfaller, desto *lägre* utfaller ock antalet Gqv. 15/45 och alltså desto *högre* den äktenskapliga fruktsamheten. Sätta vi antalet Oqv. 45/ω för högt, drifvas vi alltså att få för låga fruktsamhetstal för äldre tider, och att undvika detta ligger vikt uppå, då vårt syfte är att utröna, huruvida fruktsamheten aftagit eller icke.

Sedan vi, på sätt nu visats, för år 1800 kommit till resultatet Oqv. 45/ω = 8·1 % af Qv. 45/ω, hafva vi låtit denna procentsiffra ungefärligen regelbundet tillväxa under den följande tiden, upp till 12·6 % år 1870, då resultatet första gången blef genom direkt räkning konstateradt. För kontrollens skull hafva vi för *hvarje* af de mellanliggande femårsperioderna beräknat Dt. Oqv. 45/ω och funnit detsamma öfverallt ut-

Tab. 20. *Aftagandet (—) af procenten Ogifte inom den manliga folkmängden (talen i tab. 14), jemfördt med fem år tidigare inom samma kull.*

År.	20 25 år. ¹⁾	25 30 år.	30 35 år.	35 40 år.	40 45 år.	45 50 år.	50, ∞ år. ²⁾
1755.....	— 15.82	— 39.14	— 23.10	— 7.57	— 3.14	— 1.19	— 0.98
1760.....	— 15.82	— 37.92	— 24.24	— 8.57	— 3.97	— 1.40	— 1.29
1765.....	— 14.70	— 37.97	— 25.10	— 9.47	— 4.32	— 1.40	— 1.13
1770.....	— 12.93	— 35.33	— 22.81	— 8.93	— 4.09	— 1.01	— 0.82
1775.....	— 12.41	— 35.16	— 26.47	— 10.90	— 4.64	— 1.27	— 1.24
1780.....	— 12.71	— 33.01	— 25.68	— 9.65	— 4.19	— 1.54	— 1.29
1785.....	— 11.75	— 32.49	— 26.03	— 11.14	— 5.08	— 1.76	— 1.34
1790.....	— 12.11	— 33.91	— 22.91	— 11.52	— 5.48	— 2.09	— 1.74
1795.....	— 12.18	— 33.91	— 23.51	— 15.36	— 7.63	— 2.87	— 1.77
1800.....	— 11.65	— 34.14	— 25.21	— 15.32	— 6.94	— 2.85	— 1.74
1805.....	— 11.36	— 31.95	— 24.08	— 12.95	— 5.85	— 2.99	— 1.51
1810.....	— 12.31	— 36.52	— 27.19	— 13.61	— 5.70	— 2.80	— 1.36
1815.....	— 11.40	— 34.48	— 25.09	— 14.35	— 6.53	— 2.99	— 1.42
1820.....	— 10.98	— 33.24	— 26.04	— 12.79	— 5.85	— 2.07	— 1.49
1825.....	— 13.10	— 37.44	— 33.01	— 14.57	— 5.46	— 1.81	— 1.55
1830.....	— 12.50	— 35.58	— 28.90	— 9.30	— 3.42	— 1.64	— 1.16
1835.....	— 10.60	— 35.70	— 28.27	— 9.59	— 3.56	— 1.74	— 0.90
1840.....	— 8.88	— 32.99	— 27.48	— 9.29	— 3.48	— 1.69	— 1.00
1845.....	— 8.19	— 32.17	— 28.91	— 9.58	— 3.74	— 1.53	— 1.16
1850.....	— 8.26	— 30.70	— 29.98	— 11.25	— 4.10	— 1.06	— 1.24
1855.....	— 7.39	— 31.27	— 29.68	— 11.13	— 4.44	— 1.42	— 1.92
1860.....	— 7.70	— 33.07	— 29.37	— 12.91	— 5.94	— 2.62	— 1.98
1865.....	— 7.22	— 32.16	— 28.13	— 11.30	— 6.39	— 2.40	— 1.80
1870.....	— 6.38	— 30.53	— 26.25	— 11.96	— 6.76	— 2.22	— 1.96
1875.....	— 7.39	— 33.71	— 30.01	— 14.79	— 6.14	— 2.87	— 2.22
1880.....	— 7.69	— 33.05	— 27.32	— 12.59	— 4.94	— 2.38	— 2.33
1885.....	— 8.10	— 32.66	— 26.63	— 12.18	— 5.01	— 2.78	— 2.69
1890.....	— 8.35	— 31.56	— 25.37	— 11.38	— 4.94	— 2.53	— 2.72
1895.....	— 7.50	— 30.22	— 24.20	— 11.59	— 5.48	— 2.70	— 3.56

falla rimligt, men snarast för högt — i enlighet med hvad som för dessa beräkningar är önskligast.

Vid den hittillsvarande framställningen hafva vi ej gått längre tillbaka än till år 1800. För 1700-talet sakna vi allt stöd, enär de döda då icke fördelades efter civilstånd. Vi hafva för samtliga år mellan 1750 och 1799 antagit de ogifta kvinnorna i åldern 45/∞ hafva utgjort ungefär 7 % af Qv. 45/∞, med någon höjning mot periodens slut.

Vårt nästa steg är att beräkna antalet **enkor** i **åldern 15, 45 år**. Beklagligtvis äro stödjepunkterna härvidlag ganska ofullkomliga. Vi känna ända sedan 1750 huru många % enkorna utgöra af *hela* den qvinliga folkmängden, men huru stor denna procent är inom hvardera af grupperna 15/45 och 45/∞ först från 1870.

¹⁾ Före 1870 har antalet ogifte i åldern 15-20 år här satts = 100 %. — ²⁾ Då åldern 50, ∞ ju innesluter *flere* femårs-skullar än den som fem år tidigare befann sig i åldern 45-50 år, blifva talen i denna kol. af annan art än i de föregående; desamma hafva dock utförts, emedan de i alla händelser gifva en viss ledning för bedömandet af den större eller mindre sannolikheten.

Tab. 21. *Aftagandet (—) af procenten Ogifta inom den qvinliga folkmängden (talen i tab. 15), jemfördt med fem år tidigare inom samma kull.*

År.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.	50/ ω år. ¹⁾
1755.....	— 21·63	— 30·73	— 16·32	— 8·96	— 2·56	— 1·99	— 2·55
1760.....	— 20·21	— 29·16	— 14·76	— 9·22	— 2·63	— 2·51	— 2·03
1765.....	— 20·74	— 30·72	— 17·15	— 11·13	— 3·70	— 2·91	— 2·11
1770.....	— 18·72	— 29·23	— 15·59	— 9·61	— 3·75	— 2·97	— 2·67
1775.....	— 19·85	— 31·52	— 17·23	— 10·44	— 4·89	— 2·96	— 1·99
1780.....	— 20·21	— 29·64	— 17·04	— 9·90	— 3·36	— 3·50	— 3·70
1785.....	— 17·29	— 28·22	— 16·10	— 10·01	— 3·88	— 3·31	— 4·07
1790.....	— 18·39	— 30·28	— 17·32	— 11·89	— 3·76	— 3·77	— 5·50
1795.....	— 20·27	— 31·06	— 20·44	— 12·47	— 4·63	— 4·03	— 4·14
1800.....	— 19·24	— 27·69	— 16·95	— 10·01	— 4·48	— 3·12	— 3·66
1805.....	— 19·63	— 29·66	— 20·32	— 11·58	— 4·29	— 2·44	— 3·96
1810.....	— 19·74	— 30·85	— 20·19	— 9·19	— 4·40	— 2·43	— 3·55
1815.....	— 19·60	— 30·61	— 18·64	— 8·92	— 3·79	— 2·38	— 2·88
1820.....	— 20·29	— 29·55	— 19·07	— 9·39	— 4·06	— 3·00	— 3·12
1825.....	— 22·00	— 34·44	— 23·59	— 11·50	— 4·60	— 3·02	— 3·25
1830.....	— 22·14	— 33·13	— 19·13	— 9·13	— 3·39	— 2·72	— 2·03
1835.....	— 20·71	— 32·61	— 18·72	— 7·93	— 2·55	— 2·13	— 1·85
1840.....	— 17·62	— 31·47	— 17·39	— 7·07	— 2·59	— 2·06	— 0·81
1845.....	— 16·64	— 32·05	— 19·59	— 8·02	— 2·40	— 1·72	— 0·76
1850.....	— 15·41	— 31·60	— 19·73	— 7·36	— 2·47	— 1·63	— 1·17
1855.....	— 15·50	— 31·86	— 20·61	— 9·09	— 3·11	— 1·61	— 2·13
1860.....	— 16·88	— 32·37	— 21·41	— 9·48	— 3·12	— 1·64	— 2·47
1865.....	— 16·66	— 30·74	— 20·72	— 9·13	— 3·12	— 1·69	— 2·94
1870.....	— 14·65	— 28·41	— 18·17	— 7·58	— 2·93	— 1·83	— 3·28
1875.....	— 16·44	— 32·41	— 21·40	— 10·39	— 4·33	— 2·30	— 3·12
1880.....	— 16·69	— 31·05	— 19·24	— 9·00	— 3·18	— 2·12	— 2·84
1885.....	— 17·00	— 30·36	— 18·06	— 8·63	— 3·32	— 2·39	— 2·68
1890.....	— 17·25	— 29·56	— 17·66	— 8·72	— 3·29	— 1·95	— 2·76
1895.....	— 16·66	— 29·00	— 17·97	— 8·05	— 3·52	— 1·75	— 2·95

Vid beräkningarna har först åldern 15/20 år affärdats, under antagande att den hvarje år (före 1860) innesluter ett antal af 20 enkör, hvilken siffra ju under alla händelser är betydelselös. Hvad angår åldrarna 20/45 och 45/ ω hade vi genom interpolationsberäkningar för hvarje femårsgrupp, med utgång från 1870, kommit till det resultat, att år 1860 Eqv. 20/45 = 3·097 % af Qv. 20/45 och Eqv. 45/ ω = 33·57 % af Qv. 45/ ω . Dessa tal hafva vi för tidigare år först låtit provisoriskt ökas eller minskas, likformigt, i samma proportion som enkornas procent inom hela folkmängden, tillbaka till år 1830. För åren derförut intill 1800, ha vi, tillsvidare, förutsatt enkornas % för åldern 20/45 år = 3·34 och för åldern 45/ ω = 36·22. När, på grund af dessa preliminära antaganden, absoluta tal uträknats för hvardera åldersgruppen och dessa tal summerats, uppstod naturligtvis någon differens mot det förut kända hela anta-

¹⁾ Angående talen i denna kol. jfr anm. 2 under tab. 20.

Tab. 22. Tillökningen eller aftagandet af procenten Gifta inom den manliga folkmängden (talen i tab. 16).

År.	Äkten- skaps- frekven- sen. ¹⁾	Procenten af gifte ökad eller minskad i jämförelse med fem år tidigare i samma kull.					
		20/25 år. ²⁾	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.
1755.....	118.4	+ 15.71	+ 38.76	+ 22.62	+ 7.07	+ 2.22	+ 0.05
1760.....	113.7	+ 15.71	+ 37.50	+ 23.67	+ 8.06	+ 3.13	+ 0.38
1765.....	113.8	+ 14.59	+ 37.50	+ 24.51	+ 9.00	+ 3.42	+ 0.37
1770.....	103.6	+ 12.83	+ 34.84	+ 22.25	+ 8.47	+ 3.26	— 0.07
1775.....	94.0	+ 12.31	+ 34.66	+ 25.92	+ 10.34	+ 3.69	— 0.19
1780.....	96.9	+ 12.61	+ 32.52	+ 25.23	+ 9.10	+ 3.39	+ 0.17
1785.....	82.0	+ 11.66	+ 31.92	+ 25.57	+ 10.35	+ 4.03	— 0.02
1790.....	85.3	+ 12.01	+ 33.32	+ 22.42	+ 10.54	+ 4.29	+ 0.13
1795.....	99.0	+ 12.08	+ 33.33	+ 23.06	+ 14.51	+ 6.68	+ 1.27
1800.....	89.9	+ 11.56	+ 33.56	+ 24.65	+ 14.27	+ 5.72	+ 0.80
1805.....	88.4	+ 11.27	+ 31.41	+ 23.51	+ 12.00	+ 4.79	+ 1.15
1810.....	96.0	+ 12.21	+ 35.90	+ 26.47	+ 12.49	+ 4.37	+ 0.57
1815.....	99.2	+ 11.31	+ 33.89	+ 24.43	+ 13.29	+ 5.33	+ 0.95
1820.....	94.0	+ 10.89	+ 32.68	+ 25.36	+ 11.74	+ 4.67	+ 0.05
1825.....	102.8	+ 13.01	+ 36.84	+ 32.38	+ 13.69	+ 4.53	+ 0.19
1830.....	96.3	+ 12.41	+ 34.98	+ 28.26	+ 8.25	+ 2.20	— 0.42
1835.....	91.9	+ 10.52	+ 35.10	+ 27.66	+ 8.64	+ 2.50	— 0.08
1840.....	80.1	+ 8.81	+ 32.43	+ 26.86	+ 8.28	+ 2.33	— 0.26
1845.....	78.7	+ 8.13	+ 31.63	+ 28.20	+ 8.51	+ 2.52	— 0.53
1850.....	76.1	+ 8.19	+ 30.19	+ 29.20	+ 10.15	+ 2.84	— 1.07
1855.....	75.1	+ 7.33	+ 30.76	+ 28.83	+ 10.02	+ 3.17	— 0.72
1860.....	81.6	+ 7.64	+ 32.56	+ 28.58	+ 11.92	+ 4.86	+ 0.77
1865.....	75.6	+ 7.17	+ 31.68	+ 27.40	+ 10.38	+ 5.41	+ 0.89
1870.....	64.7	+ 6.32	+ 30.04	+ 25.49	+ 10.96	+ 5.64	+ 0.52
1875.....	78.3	+ 7.34	+ 33.26	+ 29.30	+ 13.94	+ 5.25	+ 1.60
1880.....	72.3	+ 7.63	+ 32.60	+ 26.58	+ 11.79	+ 4.10	+ 1.32
1885.....	71.0	+ 8.05	+ 32.21	+ 25.87	+ 11.39	+ 4.06	+ 1.47
1890.....	67.7	+ 8.30	+ 31.09	+ 24.62	+ 10.61	+ 3.96	+ 1.18
1895.....	66.3	+ 7.45	+ 29.73	+ 23.54	+ 10.82	+ 4.46	+ 1.35

let enkor. Denna differens utproportionerades på de båda grupperna, hvar-
med beräkningen ansågs slutförd. Densamma fullfördes för hvar femte
år; för de mellanliggande åren antogs att procenten inom åldern 20/45
växte eller aftog likformigt.

I grunden hvilat alltså kalkylen på det antagandet, att den relativa
frekvensen af enkor varierat från år till annat ungefär lika mycket i
åldern 15/45 som i åldern 45/50. När man tänker på huru vanliga om-
giftena voro i äldre tider mot nu, skulle kanske någon här vilja invända,
att i yngre åldrar enkorna borde hafva varit relativt färre då, än som nu för
tiden är händelsen. Detta är *möjligt*. Men om enkornas antal i åldern

¹⁾ Talen afse årliga antalet i första gifte inträdde män på hvarje tusental. Ogifte män
i åldern 20/50 år under den femårsperiod som slutar med angifna år (se tab. 41). — ²⁾ Före
1870 är procenten gifte i åldern 15/20 år här satt = 0.

Tab. 23. Tillökningen eller aftagandet af procenten Gifta inom den *qvinliga* folkmängden (talen i tab. 17).

År.	Äkten- skaps- frekven- sen. ¹⁾	Procenten af gifta ökad eller minskad i jämförelse med fem år tidigare i samma kull.					
		20/25 år.	25,30 år.	30,35 år.	35,40 år.	40/45 år.	45,50 år.
1755.....	116.6	+ 21.42	+ 29.90	+ 14.52	+ 6.52	— 1.00	— 4.06
1760.....	108.7	+ 19.99	+ 28.47	+ 13.23	+ 7.25	— 0.30	— 3.58
1765.....	107.6	+ 20.52	+ 30.01	+ 15.54	+ 9.02	+ 0.63	— 3.81
1770.....	100.6	+ 18.52	+ 28.53	+ 14.01	+ 7.39	+ 0.43	— 4.07
1775.....	94.7	+ 19.64	+ 30.77	+ 15.57	+ 8.14	+ 0.81	— 4.06
1780.....	100.3	+ 20.00	+ 28.87	+ 15.34	+ 7.56	— 0.23	— 3.33
1785.....	85.7	+ 17.09	+ 27.47	+ 14.45	+ 7.78	+ 0.50	— 3.26
1790.....	88.7	+ 18.19	+ 29.55	+ 15.74	+ 9.78	+ 0.56	— 2.95
1795.....	104.4	+ 20.06	+ 30.29	+ 18.71	+ 10.08	+ 0.96	— 2.91
1800.....	95.3	+ 19.04	+ 26.87	+ 15.25	+ 7.73	+ 0.98	— 3.42
1805.....	94.1	+ 19.43	+ 28.82	+ 18.65	+ 9.26	+ 0.72	— 4.16
1810.....	101.5	+ 19.54	+ 29.94	+ 18.27	+ 6.48	+ 0.16	— 5.57
1815.....	101.3	+ 19.40	+ 29.67	+ 16.75	+ 6.40	— 0.15	— 4.18
1820.....	98.9	+ 20.09	+ 28.63	+ 17.28	+ 7.02	+ 0.38	— 2.58
1825.....	112.2	+ 21.78	+ 33.56	+ 21.92	+ 9.24	+ 1.14	— 1.99
1830.....	107.5	+ 21.93	+ 32.27	+ 17.42	+ 6.75	— 0.28	— 3.29
1835.....	104.7	+ 20.51	+ 31.76	+ 17.04	+ 5.64	— 0.95	— 3.47
1840.....	90.8	+ 17.44	+ 30.56	+ 15.57	+ 4.58	— 1.27	— 3.99
1845.....	89.0	+ 16.47	+ 31.10	+ 17.69	+ 5.50	— 1.56	— 3.48
1850.....	85.2	+ 15.26	+ 30.64	+ 17.85	+ 4.98	— 1.29	— 2.88
1855.....	83.9	+ 15.35	+ 30.90	+ 18.82	+ 6.85	— 0.44	— 2.93
1860.....	91.9	+ 16.72	+ 31.51	+ 19.87	+ 7.59	+ 0.20	— 2.51
1865.....	85.0	+ 16.52	+ 29.96	+ 19.27	+ 7.32	+ 0.33	— 1.80
1870.....	72.4	+ 14.50	+ 27.59	+ 16.59	+ 5.47	— 0.38	— 2.56
1875.....	85.0	+ 16.29	+ 31.66	+ 20.08	+ 8.59	+ 1.54	— 1.42
1880.....	80.9	+ 16.55	+ 30.40	+ 18.13	+ 7.36	+ 0.78	— 1.33
1885.....	77.3	+ 16.85	+ 29.71	+ 16.88	+ 6.73	+ 0.61	— 1.25
1890.....	74.9	+ 17.11	+ 28.95	+ 16.54	+ 6.95	+ 0.87	— 1.39
1895.....	72.8	+ 16.52	+ 28.36	+ 16.88	+ 6.37	+ 1.13	— 1.60

20/45 år alltså här beräknats för högt, så medför detta att antalet *gifta* kvinnor i samma ålder blir något för lågt — och detta ligger, såsom flere gånger påpekats, i vår beräknings intresse. För öfrigt äro vi ej fullt öfvertygade om, att de yngre enkorna verkligen voro relativt färre i äldre tider än nu. Den starkare dödligheten verkade i motsatt riktning och likaså den omständigheten att de gifta kvinnorna i yngre åldrar då voro åtskilligt talrikare än nu för tiden, och mellan deras antal och enkomnas råder naturligtvis ett visst samband. Och dessutom har frekvensen af omgiften icke (förr än under senaste tider) minskats lika mycket bland kvinnorna som bland männen.

¹⁾ Talen afse årliga antalet i första giftet inträdda kvinnor på hvarje tusental ogifna kvinnor i åldern 20/45 år under den femårsperiod som slutar med angifna år (se tab. 42).

Tab. 24. *Civilståndsfördelningen inom den Manliga folkmängden, 15/50 år, i Sverige 1750 och 1895 och i Vesteuropa 1880.*¹⁾

	Procenten af Ogifte.			Procenten af Gifte.			Procenten af Enklingar.		
	Vest-europa, 1880.	Sverige, 1750.	Sverige, 1895.	Vest-europa, 1880.	Sverige, 1750.	Sverige, 1895.	Vest-europa, 1880.	Sverige, 1750.	Sverige, 1895.
<i>Procentalen.</i>									
15 20 år.....	99.79	99.97	99.98	0.21	0.03	0.02	0.00	0.00	0.00
20 25 „.....	88.04	84.11	92.48	11.79	15.77	7.47	0.17	0.12	0.05
25 30 „.....	49.95	42.75	61.41	49.29	56.74	38.05	0.76	0.51	0.54
30 35 „.....	26.82	18.18	36.13	71.57	80.82	62.69	1.61	1.00	1.18
35 40 „.....	17.54	9.68	22.68	79.99	88.83	75.29	2.47	1.49	2.03
40 45 „.....	13.70	6.50	16.06	82.69	91.15	80.89	3.61	2.35	3.05
45 50 „.....	11.41	5.07	12.76	83.43	91.34	82.87	5.16	3.59	4.37
<i>Tillväxt eller minskning.²⁾</i>									
20 25 år.....	11.75	15.86	7.50	11.58	15.74	7.45	0.17	0.12	0.05
25 30 „.....	38.09	41.36	31.07	37.50	40.97	30.58	0.59	0.39	0.49
30 35 „.....	23.13	24.57	25.28	22.28	24.08	24.64	0.85	0.49	0.64
35 40 „.....	9.28	8.50	13.45	8.42	8.01	12.60	0.86	0.49	0.85
40 45 „.....	3.84	3.18	6.62	2.70	2.32	5.60	1.14	0.86	1.02
45 50 „.....	2.29	1.43	3.30	0.74	0.19	1.98	1.55	1.24	1.32

Beträffande åter den frågan, huruvida, å andra sidan, antalet Eqv. 15/45 kan hafva här blifvit beräknadt för *lägt*, hafva vi svårt att finna något skäl för ett dylikt antagande. Om emellertid så icke desto mindre skulle vara fallet, bör förhållandet, med hänsyn till bestämmandet af de giftas antal, motvägas af att, såsom ofta påpekats, antalet ogifta kvinnor i åldern 15/45 nog snarast är upptaget för högt. För öfrigt uppgår hela det beräknade antalet enkor 15/45 för år 1800 till 14,133, och i fråga om ett så litet tal kunna felen ej gerna vara så stora att de utöfva något nämnvärdt inflytande på det nära tjugu gånger större antalet gifta kvinnor i samma åldrar.

För 1700-talet har, såsom annars, tillvägagångssättet varit mera summariskt. Antalet enkor i åldern 20/45 har för denna tid i allmänhet satts = 3.2 å 3.0 % af hela antalet kvinnor inom motsvarande åldersgrupp. I proportion till hela antalet enkor blifva de yngre enkorna på detta sätt mestadels fåtaligare än år 1800, hvilket ju skulle tillfredsställa den här ofvan först behandlade åskådningen i frågan.

Med de sålunda beskrifna approximativa beräkningarna af antalet Oqv. 45/w och Eqv. 15/45 är för Sveriges folkmängd genomförd en kom-

¹⁾ Talen för Vesteuropa äro ur författarens artikel Befolkningsläran i handboken *Det Ekonomiska Samhällslifvet*. — ²⁾ Talen i koll. för Ogifte utvisa *minskning*, i koll. för Gifte och Enklingar *tillväxt*, — allt från närmast föregående femårsgrupp.

Tab. 25. *Civilståndsfördelningen inom den Qvinliga folkmängden, 15/50 år, i Sverige 1750 och 1895 och i Vesteuropa 1880.¹⁾*

	Procenten af Ogifta.			Procenten af Gifva.			Procenten af Enkor.		
	Vest-europa, 1880.	Sverige, 1750.	Sverige, 1895.	Vest-europa, 1880.	Sverige, 1750.	Sverige, 1895.	Vest-europa, 1880.	Sverige, 1750.	Sverige, 1895.
<i>Procenttalen.</i>									
15/20 år.....	96·57	95·64	98·93	3·39	4·34	1·07	0·04	0·02	0·00
20/25 ».....	67·79	73·40	82·25	31·64	26·36	17·61	0·57	0·24	0·14
25/30 ».....	35·72	40·81	52·58	62·50	58·13	46·63	1·78	1·06	0·79
30/35 ».....	21·96	23·65	34·39	74·44	73·46	63·76	3·60	2·89	1·85
35/40 ».....	16·59	13·90	26·21	77·40	80·72	70·19	6·01	5·38	3·60
40/45 ».....	14·59	10·97	21·21	75·73	79·98	72·64	9·68	9·05	6·15
45/50 ».....	13·16	9·08	18·97	72·81	75·96	71·34	14·03	14·96	9·69
<i>Tillväxt eller minskning.²⁾</i>									
20/25 år.....	28·78	22·24	16·68	28·25	22·02	16·54	0·53	0·22	0·14
25/30 ».....	32·07	32·59	29·67	30·86	31·77	29·02	1·21	0·82	0·65
30/35 ».....	13·76	17·16	18·19	11·94	15·33	17·13	1·82	1·83	1·06
35/40 ».....	5·37	9·75	8·18	2·96	7·26	6·43	2·41	2·49	1·75
40/45 ».....	2·00	2·93	5·00	—1·67	—0·74	2·45	3·67	3·67	2·55
45/50 ».....	1·43	1·89	2·24	—2·92	—4·02	—1·30	4·35	5·91	3·54

binerad ålders- och civilståndsfördelning för qvinkönet, ehuru ännu endast med hänsyn till de båda stora åldersgrupperna 15/45 år och 45/ω. Då man nämligen känner Eqv. 15/45, får man genom subtraktion Eqv. 45/ω, och då man dertill känner Oqv. 45/ω, så framgår naturligtvis härur antalet Gqv. 45/ω. Genom en enkel subtraktion från antalet Gqv. 15/ω erhålles då den betydelsefulla siffran af antalet gifva kvinnor i åldern mellan 15 och 45 år.

Vi hafva härefter att öfvergå till

E) Mankönets civilståndsfördelning inom större åldersgrupper. Liksom i fråga om qvinkönet särskilja vi här tvenne åldersgrupper, men gränsen sättes nu vid 50 år i stället för vid 45. Detta torde icke erfordra någon förklaring: snarare fordrar en ganska allmän statistisk praxis att också för qvinkönet gränsen sattes vid 50 års ålder. Hvarför så ej skett, är berördt i 1887 års årgång af denna tidskrift, sid. 178, hvarest uppvisas de för jemförelser med äktenskapens antal mest rationela åldersgrupperna inom folkmängden. Af skäl, analoga med derstädes anförda, har författaren också städse vid beräkandet af de allmänna freqvenstalen

¹⁾ Talen för Vesteuropa 1880 äro ur författarens artikel Befolkningsläran i handboken Det Ekonomiska Samhällelivet. — ²⁾ Talen i koll. för Ogifta utvisa *minskning*, i koll. för Gifva och Enkor *tillväxt*, utom i de fall som äro särskildt utmärkta med minustecknet.

Tab. 26. *Åldersfördelningen, i större åldersgrupper, på 1 million inb.*

År.	I allt.	0 15 år.	15 50 år.	50/∞ år.	15/30 år.	30/50 år.	50/65 år.	65/∞ år.
1750.....	1,000,000	331,784	488,781	176,435	259,538	229,243	114,196	62,239
1755.....	1,000,000	337,243	491,840	170,917	252,732	239,108	109,457	61,460
1760.....	1,000,000	339,361	493,407	167,232	245,852	247,555	109,543	57,689
1765.....	1,000,000	337,498	497,375	165,127	246,880	250,495	110,643	54,484
1770.....	1,000,000	331,380	501,681	166,939	252,297	249,384	112,834	54,105
1775.....	1,000,000	323,422	509,735	166,843	262,541	247,194	118,163	48,680
1780.....	1,000,000	318,735	511,647	169,618	262,701	248,946	120,396	49,222
1785.....	1,000,000	312,910	511,909	175,181	257,921	253,988	122,691	52,490
1790.....	1,000,000	320,173	504,963	174,864	247,578	257,385	120,141	54,723
1795.....	1,000,000	325,516	503,885	170,599	244,989	258,896	116,113	54,486
1800.....	1,000,000	326,045	501,702	172,253	244,393	257,309	117,292	54,961
1805.....	1,000,000	327,571	497,111	175,318	250,011	247,100	121,063	54,255
1810.....	1,000,000	318,403	504,244	177,353	255,551	248,693	125,945	51,408
1815.....	1,000,000	315,873	507,220	176,907	261,234	245,986	125,134	51,773
1820.....	1,000,000	321,213	505,599	173,188	260,920	244,679	118,765	54,423
1825.....	1,000,000	343,351	491,196	165,453	244,370	246,826	110,194	55,259
1830.....	1,000,000	351,811	486,524	161,665	241,549	244,975	108,416	53,249
1835.....	1,000,000	352,162	490,245	157,593	247,406	242,889	106,369	51,224
1840.....	1,000,000	337,197	505,867	156,936	269,818	236,049	110,246	46,690
1845.....	1,000,000	332,668	506,403	160,929	274,433	231,970	112,430	48,499
1850.....	1,000,000	328,712	509,930	161,358	274,687	235,243	113,475	47,883
1855.....	1,000,000	332,419	508,309	159,272	260,951	247,358	110,349	48,923
1860.....	1,000,000	335,035	508,660	156,305	252,345	256,315	104,195	52,110
1865.....	1,000,000	340,474	500,626	158,900	244,406	256,220	105,249	53,651
1870.....	1,000,000	340,544	492,315	167,141	242,122	250,193	112,780	54,361
1875.....	1,000,000	335,665	485,312	179,023	249,098	236,214	121,769	54,254
1880.....	1,000,000	325,979	485,996	188,025	255,991	230,005	129,102	58,923
1885.....	1,000,000	328,532	474,600	196,868	250,225	224,375	131,135	65,733
1890.....	1,000,000	332,983	463,514	203,503	235,878	227,636	126,650	76,859
1895.....	1,000,000	329,388	464,563	206,049	235,486	229,077	124,977	81,072

för föderskornas antal använt åldersgruppen 15/45 år (gifta kvinnor) i fråga om äkta födelser samt gruppen 20/45 år (ogifta och enkör) i fråga om oäkta födelser. Att i fråga om det *generela* uttrycket för äktenskaps-frekvens och barnafödsel inbegripa jemväl åldern 45/50 år, såsom särskildt i nyare tyska arbeten plägar ske, är endast ett konsekvensmakeri, som lätt gör resultatet missvisande.

Återgå vi till våra här förelagda beräkningar, kunna vi för man-könets del genast affärda åldern 15/20 år. Inom densamma behöfva vi aldrig förutsätta någon enkling, och antalet gifta män i denna ålder är för hvarje år före 1860 satt = 20. Det är ju möjligt att siffran kan för vissa år hafva varit något högre, men härom är ingen upplysning att vinna och kvantiteten i fråga är från alla synpunkter aritmetiskt be-tydelselös.

Hufvudsyftet med beräkningarna angående mankönets civilstånds-fördelning är att vinna en ungefärlig kännedom om folkmängden af ogifta

Tab. 27. *Folkmängdens fördelning efter kön och civilstånd, på 1 million inbyggare.*

År.	I allt.	Män.	Qvinnor.	Barn (0,15 år).	Vuxna ogifte.	Gifta.	Enklingar och enkor.
1750.....	1,000,000	471,005	528,995	334,784	230,840	367,222	67,154
1755.....	1,000,000	473,034	526,966	337,243	229,777	368,890	64,090
1760.....	1,000,000	475,691	524,309	339,361	229,696	368,963	61,980
1765.....	1,000,000	475,928	524,072	337,498	233,741	367,808	60,953
1770.....	1,000,000	477,426	522,574	331,380	244,940	362,944	60,736
1775.....	1,000,000	478,491	521,509	323,422	252,576	364,027	59,975
1780.....	1,000,000	480,482	519,518	318,735	254,466	367,390	59,409
1785.....	1,000,000	480,759	519,241	312,910	257,471	367,882	61,737
1790.....	1,000,000	481,477	518,523	320,173	249,949	364,735	65,143
1795.....	1,000,000	484,238	515,762	325,516	246,254	363,415	64,815
1800.....	1,000,000	479,904	520,096	326,045	247,528	360,654	65,773
1805.....	1,000,000	482,328	517,672	327,571	249,732	357,649	65,048
1810.....	1,000,000	476,904	523,096	318,403	255,503	355,637	70,457
1815.....	1,000,000	477,459	522,541	315,873	260,417	354,444	69,266
1820.....	1,000,000	479,546	520,454	321,213	258,902	352,231	67,654
1825.....	1,000,000	480,998	519,002	343,351	237,149	355,225	64,275
1830.....	1,000,000	481,607	518,393	351,811	236,618	346,535	65,036
1835.....	1,000,000	483,096	516,904	352,162	245,800	338,664	63,374
1840.....	1,000,000	483,111	516,889	337,197	269,645	329,495	63,663
1845.....	1,000,000	483,614	516,386	332,668	277,593	326,998	62,741
1850.....	1,000,000	484,489	515,511	328,712	282,337	326,501	62,450
1855.....	1,000,000	484,786	515,214	332,419	278,860	325,720	63,001
1860.....	1,000,000	485,631	514,369	335,035	271,851	331,949	61,165
1865.....	1,000,000	486,416	513,584	340,474	268,305	332,673	58,548
1870.....	1,000,000	483,780	516,220	340,544	271,665	326,614	61,177
1875.....	1,000,000	485,283	514,717	335,665	276,163	328,352	59,820
1880.....	1,000,000	485,195	514,805	325,979	283,130	331,953	58,938
1885.....	1,000,000	485,581	514,419	328,532	278,025	333,660	59,783
1890.....	1,000,000	484,262	515,738	332,983	271,515	334,395	61,107
1895.....	1,000,000	485,695	514,305	329,388	278,623	329,835	62,154

män i åldern 20/50 år — för jemförelse med antalet ingångna äktenskap. Sagda folkmängdsgrupp vinnes om man kan beräkna folkmängden af ogifta män i åldern 50/ ω . En fördel härvid är att sistnämnda grupp är ganska liten (ännu år 1890 endast 38,298 personer), hvadan de möjliga felen komma att ligga inom jemförelsevis trånga gränser.

Antalet **ogifta män i åldern 50/ ω** uppgick år 1890 till 8.66 % af samtliga män öfver femtio års ålder, år 1880 till 7.84 % och år 1870 till 7.54 %. Med hänsyn till sjunkandet af äktenskapsfrekvensen och till det resultat, som redan funnits för motsvarande grupp af qvinkönet, är ju all sannolikhet för att procenten af Om. 50/ ω skall fortfara att sjunka, ju längre tillbaka i tiden man kommer. För år 1860 hafva vi, med antagande af lika stor förändring som mellan 1880 och 1870, satt procenttalet till 7.24. Härifrån hafva vi låtit proportionen regelbundet aftaga med 0.04 % hvarje år, tills siffran 5.00 uppnås för år 1804; denna siffra har behållits äfven för åren 1803/1800.

Tab. 28. *Folkmängden af Ogifta män, Gifte och Enklingar, på 1 million inb. af hela folkmängden.*

År.	Ogifta män.				Gifte män.		Enklingar.	
	15/20 år.	20/25 år.	25/50 år.	50/ ω år.	Under 50 år.	50/ ω år.	Under 50 år.	50/ ω år.
1750.....	43,990	34,609	27,916	2,905	123,079	60,532	2,370	9,481
1755.....	41,811	33,719	29,950	2,951	125,072	59,373	2,420	9,839
1760.....	41,506	32,253	30,629	2,850	126,393	58,089	2,512	10,047
1765.....	44,876	32,667	30,108	2,863	125,774	58,130	2,590	10,362
1770.....	46,989	35,056	32,493	3,209	122,878	58,594	2,655	10,869
1775.....	45,160	38,727	34,673	3,371	122,123	59,891	2,821	11,431
1780.....	44,051	37,242	39,357	3,512	122,380	61,315	2,832	11,330
1785.....	43,018	37,675	40,828	3,674	122,015	61,926	3,093	12,379
1790.....	41,109	34,574	42,050	3,783	120,421	61,946	3,452	12,896
1795.....	43,670	33,469	40,516	3,786	121,547	60,161	3,450	13,144
1800.....	42,607	35,573	37,833	3,851	119,822	60,373	3,686	12,800
1805.....	43,739	35,486	40,210	3,965	115,873	62,805	3,589	11,898
1810.....	47,194	34,125	37,947	4,146	115,550	61,893	3,814	13,085
1815.....	46,523	38,216	37,575	4,235	115,732	61,109	3,778	12,519
1820.....	44,665	38,159	40,331	4,272	116,416	59,361	3,772	12,115
1825.....	42,042	34,768	35,861	4,184	121,211	56,095	3,577	11,367
1830.....	45,133	32,454	35,178	4,215	119,320	53,703	3,645	11,859
1835.....	48,241	35,870	33,900	4,227	117,249	51,824	3,599	11,696
1840.....	53,423	39,023	37,140	4,338	113,579	50,894	3,647	12,128
1845.....	49,310	43,480	40,912	4,620	110,298	52,897	3,644	12,066
1850.....	48,796	40,387	46,384	4,797	110,400	52,618	3,714	12,723
1855.....	45,978	39,924	47,162	4,904	111,289	51,386	3,843	13,366
1860.....	45,768	36,892	46,569	4,972	115,387	50,476	3,755	13,410
1865.....	44,069	38,249	44,952	5,197	113,865	52,313	3,764	12,809
1870.....	45,371	35,928	44,867	5,615	108,003	54,866	3,748	13,978
1875.....	49,376	37,463	41,626	6,196	103,590	60,167	3,253	14,212
1880.....	49,731	39,068	42,155	6,665	101,452	64,069	2,982	14,284
1885.....	45,012	39,508	43,340	7,347	99,392	66,901	2,905	14,917
1890.....	45,824	32,567	44,227	8,004	97,623	68,618	2,921	15,863
1895.....	47,736	35,462	43,993	7,987	95,352	68,692	2,908	16,706

Antalet Om. 50/ ω år 1800 blir på detta sätt fastställt till 9,040. Antalet Oqv. 45/ ω för samma år är förut beräknadt till 23,859; proportionen mellan dessa tal blir såsom 100:264. För år 1870 äro de absoluta talen resp. 23,407 och 65,145, för år 1890 resp. 38,298 och 100,937; proportionerna alltså: år 1870 = 100:278, och år 1890 = 100:264, eller — tillfälligtvis — alldeles identisk med proportionen af år 1800. Antalet Om. 50 ω år 1800 är alltså ingalunda orimligt; längre i sitt omdöme kan man ej komma. — För åren 1750/65 har Om. 50/ ω antagits = 4 % af M. 50/ ω — med smärre jemkningar på grund af detaljtalens fordringar —; derefter har förutsatts en ungefärligen regelbunden stigning upp till det redan fastställda talet 5 % för år 1800.

Förestående approximationer hafva naturligtvis intet sjelfständigt värde, men alla stödjepunkter saknas, och, såsom redan påpekats, äro de absoluta talen så små, att de sannolika felen blifva af föga betydelse.

Tab. 29. *Folkmängden af Ogifta kvinnor, Giffta kvinnor och Enkor, på 1 million inb. af hela folkmängden.*

År.	Ogifta kvinnor.				Giffta kvinnor.		Enkor.	
	15/20 år.	20/25 år.	25/45 år.	45/ω år.	15/45 år.	45/ω år.	15/45 år.	45/ω år.
1750.....	44,789	34,092	33,456	9,083	113,711	69,900	5,880	49,423
1755.....	42,590	34,143	35,989	8,624	115,867	68,578	6,060	45,771
1760.....	41,388	33,079	39,011	8,980	114,806	69,675	5,714	43,707
1765.....	43,822	32,463	38,217	8,725	114,744	69,160	5,669	42,332
1770.....	45,525	34,394	38,754	8,520	109,375	72,097	5,582	41,630
1775.....	45,559	36,212	39,972	8,902	110,795	71,218	5,740	39,983
1780.....	43,980	35,228	42,235	8,861	110,373	73,322	5,759	39,488
1785.....	42,872	36,675	43,506	9,223	110,012	73,929	5,838	40,427
1790.....	40,836	34,299	44,102	9,196	111,481	70,887	5,833	42,962
1795.....	42,864	31,900	40,622	9,427	112,093	69,614	6,058	42,163
1800.....	42,726	34,205	40,569	10,164	108,859	71,600	6,021	43,266
1805.....	43,255	33,458	39,612	10,007	107,361	71,610	5,953	43,608
1810.....	46,775	34,536	40,043	10,737	108,446	69,748	6,412	47,146
1815.....	45,617	36,166	40,840	11,245	108,408	69,195	6,448	46,521
1820.....	44,124	34,194	42,066	11,111	109,561	66,893	6,484	45,283
1825.....	41,808	31,247	35,944	11,295	110,903	67,016	6,020	43,311
1830.....	45,118	28,884	33,983	11,653	110,265	63,247	6,045	43,487
1835.....	47,842	31,802	32,492	11,426	106,726	62,865	5,887	42,192
1840.....	53,059	35,702	35,115	11,845	101,168	63,854	5,841	42,047
1845.....	49,499	39,797	38,043	11,932	98,771	65,032	5,855	41,176
1850.....	48,492	37,791	43,303	12,387	99,134	64,349	5,888	40,125
1855.....	46,436	36,865	45,008	12,583	101,936	61,109	6,124	39,668
1860.....	45,474	33,883	45,075	13,218	103,752	62,334	5,828	38,172
1865.....	43,689	34,509	43,591	14,049	100,982	65,513	5,429	36,546
1870.....	44,771	33,919	45,566	15,628	93,879	69,866	5,310	38,141
1875.....	48,507	33,667	42,607	16,721	92,118	72,477	4,781	37,574
1880.....	48,716	36,022	42,649	18,124	91,103	75,329	4,194	37,478
1885.....	43,496	35,728	44,104	19,490	90,731	76,636	4,137	37,824
1890.....	44,121	30,470	45,207	21,095	89,701	78,453	3,942	38,381
1895.....	45,746	31,872	43,750	22,077	87,963	77,828	3,850	38,690

Vi hafva härnäst att beräkna antalet *enklingar* i åldern 15/50 år. Såsom redan nämnt förutsätta vi att inga enklingar funnits i åldern före 20 år. Af hela antalet enklingar utgjorde enklingarna i åldern 20/50 år vid folkräkningarna 1870, 1880 och 1890 resp. 21·14, 17·27 och 15·55 %. Minskningen är alltså mycket betydlig under denna tid, men så har ock *hela* folkmängden i åldern 50/ω under dessa år undergått en exemplös stegring, som ställt åldrarna 20/50 år i en allt ofördelaktigare numerär position. I och för sig bevisa alltså icke de anförda talen någon afgörande omkastning i proportionen mellan Em. 20/50 och Em. 50/ω. För åren 1800/1860 ha vi, preliminärt, antagit $Em. 20/50 = 20\%$ af $Em. 20/ω$ och härur uträknat en serie tal för $Em. 20/50$, hvilken vi tillsvidare beteckna med A.

Å andra sidan råder naturligtvis ett visst samband mellan antalet enklingar och antalet enkor i de yngre åldrarna. Af ett hundra tu-

Tab. 30. *Folkmängden af Gifta kvinnor, i femårsgrupper, på 1 million inb. af hela folkmängden.*

År.	15/20 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.	50/∞ år.
1750.....	2,032	12,246	24,830	26,523	25,394	22,686	18,905	50,995
1755.....	1,936	11,882	24,034	28,711	25,808	23,496	18,388	50,190
1760.....	1,831	10,675	23,076	27,315	27,681	24,228	19,884	49,791
1765.....	1,828	10,718	21,689	27,277	27,124	26,108	20,064	49,096
1770.....	1,770	10,033	20,459	25,229	26,508	25,376	21,393	50,704
1775.....	1,732	11,084	21,823	25,534	25,534	25,088	20,932	50,286
1780.....	1,936	10,952	22,802	26,531	24,973	23,179	21,055	52,267
1785.....	1,721	9,955	21,584	26,840	26,189	23,723	19,258	54,671
1790.....	1,622	9,730	21,777	26,040	27,523	24,789	19,831	51,066
1795.....	1,534	10,039	21,217	26,873	26,829	25,601	20,516	49,098
1800.....	1,214	9,957	19,689	25,452	27,135	25,412	22,059	49,541
1805.....	1,257	9,570	20,802	24,393	25,579	25,360	21,081	50,529
1810.....	1,430	9,976	21,287	26,805	24,415	24,533	21,298	48,450
1815.....	1,258	10,447	21,415	26,045	26,764	22,479	20,332	48,863
1820.....	1,083	10,108	21,951	26,196	25,692	24,531	18,907	47,986
1825.....	1,028	9,989	22,325	26,341	26,192	23,028	20,688	46,328
1830.....	900	9,316	21,548	27,090	27,763	23,648	19,542	43,705
1835.....	843	9,239	19,713	25,753	26,272	24,906	19,925	42,940
1840.....	637	8,485	20,450	23,192	24,824	23,580	21,049	42,805
1845.....	498	8,553	20,281	24,893	22,540	22,006	19,998	45,034
1850.....	402	7,351	21,488	25,416	24,277	20,200	18,876	45,473
1855.....	412	7,126	19,519	27,612	25,406	21,861	17,319	43,790
1860.....	492	7,252	19,277	25,420	28,139	23,172	18,985	43,349
1865.....	462	7,378	17,807	24,522	25,447	25,366	20,197	45,316
1870.....	446	6,257	17,221	22,147	24,569	23,239	22,436	47,430
1875.....	502	7,047	16,970	22,349	22,636	22,614	20,549	51,928
1880.....	530	7,693	17,444	21,578	22,872	20,986	20,282	55,047
1885.....	513	7,820	18,241	21,245	21,723	21,189	18,970	57,666
1890.....	485	6,824	17,746	22,440	21,772	20,434	19,334	59,119
1895.....	494	6,824	15,457	21,964	22,751	20,473	18,497	59,331

sen män i åldern 20/50 år voro 1870, 1880 och 1890 resp. 1,946, 1,606 och 1,647 enklingar; af hundratusen kvinnor i åldern 20/45 år voro vid samma tillfällen resp. 2,978, 2,417 och 2,334 enkor. Sättas nyssnämnda tal för enkorna = 100, blifva de relativa talen för enklingarna = resp. 65·3, 66·4 och 70·6. Vi hafva för tidrymden 1800/1860 förutsatt proportionen 65 % och derur beräknat en ny serie tal för Em. 20/50, hvilken vi tillsvidare benämna B.

Jemför man de båda serierna A och B, finner man att den senare företer ej obetydligt högre tal. För år 1800 t. ex. blifver A = 7,740, men B = 9,563. Någon ledning för bedömande af endera seriens företräde gifves icke. Vi hafva stannat vid att i hvarje fall taga aritmetiska mediet mellan dem båda. Äfven här äro talen små och därför af mindre betydelse — ej i och för sig men i förhållande till de vida större grupperna af gifta och ogifna, som vi egentligen med dessa beräkningar

afse att bestämma. Att emellertid talen för äldre tider på detta sätt blifva större än enbart enligt metoden A, innebär naturligtvis, att den höjning vi under A konstaterat i procenttalet från 1890 tillbaka till 1870, i någon mån kommer att fortsätta äfven för äldre tider, så att t. ex. för år 1800 antalet Em. 20/50 blir = 22.4 % af Em. 20/ ω , hvilket ju åtminstone ej är orimligt; — om *sannolikheten* är svårt att döma.

En viss annan kontroll för att resultatet åtminstone är rimligt gifver sammanställningen med de absoluta talen för enkorna. Em. 20/50 och Eqv. 15/45 äro för år 1800 uträknade till resp. 8,652 och 14,133 och utgjorde faktiskt år 1870 resp. 15,621 och 22,136, samt 1890 resp. 13,978 och 18,863.¹⁾ Enkornas antal i % af enklingarnas blifver således för de tre åren resp. 163, 142 och 135, och utan att lägga någon vikt vid förhållandet må erinras, att enkornas antal verkligen *bör* hafva varit större i förhållande till enklingarnas i äldre tider än nu, emedan frekvensen af omgiften länge aftog starkare bland männen än bland kvinnorna.

Men ännu ett sätt att kontrollera vårt resultat står till buds genom en granskning af de belopp, som på detta sätt komma att blifva öfver för gruppen Em. 50/ ω — då ju antalet enklingar inom *hela* folkmängden är känt. Talen för Em. 50/ ω , som återfinnas i tab. 11, visa icke heller några uppenbara spår af oriktighet. I förhållande till M. 50/ ω förete de, om äfven 1700-talet medräknas, till en början en höjning, men sedermera länge icke någon utpräglad hvarken höjning eller sänkning, utan endast smärre variationer, hvilka ganska väl öfverensstämma med resp. perioders allmänna dödlighetsintensitet — af hvilken ju dessa tal äro ganska mycket beroende.

För 1700-talet äro i allmänhet 20 % af enklingarna förda till åldern 20/50 år — med smärre jemkningar i några fall, förestafvade af behovet af justeringar inom andra grupper af folkmängden.

Med nu utförda approximationer är mankönets kombinerade fördelning efter ålder och civilstånd genomförd för åldersgrupperna 20/50 och 50/ ω . Alla öfriga tal, som innehållas i en dylik fördelning, erhållas nämligen genom vederbörliga subtraktioner.

F) Qvinkönets fördelning efter civilstånd inom femårsgrupperna. Behandlingen häraf sonderfaller i fyra olika delar, allteftersom afses åldrarna 15/20 år, 20/45 år, 45/50 och 50/ ω år.

a) **Åldern 15/20 år.** Antalet *enkor* i denna ålder är, såsom redan förut omnämndt, för hvarje år före 1860 satt = 20; en specifik beräkning skulle vara af föga intresse. — För bedömande af antalet *gifta* har man ingen annan ledning än barnaföderskornas antal. Då detta

¹⁾ Beräkningen under B hade naturligtvis lika gerna kunnat direkt göras med begagnande af det *absoluta* antalet enkor.

Tab. 31. *Antalet Qvinnor mot 1,000 män, inom större åldersgrupper.*

År.	I allt.	0/15 år.	15/50 år.	50/ω år.	15/30 år.	30/50 år.	50/65 år.	65/ω år.
1750.....	1,123	1,015	1,107	1,420	1,101	1,114	1,372	1,513
1755.....	1,114	1,009	1,111	1,368	1,118	1,104	1,288	1,527
1760.....	1,102	980	1,115	1,356	1,116	1,114	1,263	1,556
1765.....	1,101	1,002	1,107	1,314	1,092	1,123	1,233	1,497
1770.....	1,095	1,012	1,090	1,297	1,067	1,114	1,226	1,462
1775.....	1,090	1,018	1,093	1,234	1,069	1,120	1,162	1,428
1780.....	1,081	1,011	1,081	1,227	1,071	1,092	1,175	1,366
1785.....	1,080	1,004	1,076	1,247	1,074	1,077	1,196	1,374
1790.....	1,077	986	1,090	1,224	1,095	1,085	1,174	1,343
1795.....	1,065	979	1,077	1,213	1,076	1,077	1,164	1,325
1800.....	1,084	996	1,095	1,236	1,082	1,107	1,176	1,376
1805.....	1,073	988	1,081	1,229	1,052	1,111	1,158	1,404
1810.....	1,097	1,001	1,113	1,241	1,097	1,130	1,195	1,364
1815.....	1,094	1,002	1,097	1,272	1,065	1,133	1,227	1,387
1820.....	1,085	1,002	1,078	1,286	1,034	1,126	1,236	1,405
1825.....	1,079	997	1,069	1,309	1,027	1,111	1,255	1,426
1830.....	1,076	998	1,064	1,317	1,029	1,100	1,254	1,456
1835.....	1,070	995	1,052	1,326	1,021	1,086	1,259	1,479
1840.....	1,070	996	1,050	1,350	1,024	1,079	1,263	1,505
1845.....	1,068	999	1,045	1,313	1,023	1,071	1,240	1,501
1850.....	1,064	996	1,042	1,301	1,019	1,071	1,222	1,510
1855.....	1,063	991	1,048	1,287	1,028	1,069	1,203	1,502
1860.....	1,059	989	1,047	1,276	1,023	1,070	1,199	1,447
1865.....	1,056	989	1,044	1,260	1,022	1,066	1,187	1,418
1870.....	1,067	987	1,069	1,245	1,042	1,096	1,172	1,412
1875.....	1,061	981	1,062	1,222	1,019	1,110	1,157	1,387
1880.....	1,061	978	1,065	1,212	1,026	1,110	1,150	1,360
1885.....	1,059	976	1,062	1,208	1,018	1,114	1,154	1,324
1890.....	1,065	975	1,077	1,200	1,032	1,125	1,157	1,275
1895.....	1,059	974	1,061	1,206	1,007	1,119	1,167	1,269
1899.....	1,050	971	1,041	1,215	983	1,107	1,177	1,273

härtill måste först efter generela antaganden (hvarom se i det följande) fördelas mellan gifta och ogifta, så blir hela kalkylen mycket osäker. På grund af de kända fruktsamhetstalen för senare år hafva vi emellertid öfverallt satt antalet Gqv. 15/20 = något mindre än det dubbla (beräknade) antalet med äkta barn nedkomna föderskor inom samma ålder. Då härigenom uppstår en temligen oregelbunden serie, har densamma underkastats utjemning. Talen äro derjemte alltid afrundade.

På grund af här anförda sätt för beräkningarnes verkställande kan naturligtvis det supponerade antalet Gqv. 15/20 icke användas för beräkningar angående fruktsamheten, hvilken alltså för denna ålder måste förblifva okänd före år 1870. Blir åter fråga om att bedöma äkten-skapsfrekvensen bland kvinnorna i åldern 15/20 år, så tro vi att resultatet icke är alldeles oanvändbart. Efter all sannolikhet torde under äldre tider de ojemförligt flesta barnaföderskorna i denna ålder hafva nedkommit med äkta barn, och är detta senare antal gifvet, torde anta-

Tab. 32. *Antalet Qvinnor mot 1,000 män inom femårsgrupperna mellan 15 och 55 år.*

År.	15 50 år.	15/20 år.	20 25 år.	25 30 år.	30 35 år.	35 40 år.	40 45 år.	45/50 år.	50 55 år.
1750.....	1,107	1,064	1,129	1,113	1,096	1,088	1,142	1,147	1,263
1755.....	1,111	1,065	1,152	1,140	1,098	1,082	1,103	1,148	1,203
1760.....	1,113	1,041	1,145	1,169	1,114	1,102	1,104	1,145	1,200
1765.....	1,107	1,017	1,130	1,145	1,132	1,106	1,118	1,139	1,189
1770.....	1,090	1,007	1,106	1,102	1,115	1,084	1,104	1,161	1,187
1775.....	1,093	1,047	1,072	1,091	1,115	1,118	1,095	1,159	1,148
1780.....	1,081	1,042	1,085	1,088	1,077	1,068	1,091	1,144	1,132
1785.....	1,076	1,037	1,095	1,092	1,074	1,061	1,073	1,111	1,159
1790.....	1,090	1,033	1,122	1,136	1,089	1,086	1,077	1,087	1,140
1795.....	1,077	1,017	1,103	1,119	1,087	1,078	1,057	1,087	1,106
1800.....	1,095	1,031	1,099	1,124	1,105	1,112	1,092	1,119	1,134
1805.....	1,081	1,018	1,077	1,065	1,101	1,120	1,114	1,109	1,126
1810.....	1,113	1,021	1,146	1,142	1,108	1,118	1,158	1,145	1,166
1815.....	1,097	1,008	1,083	1,118	1,126	1,099	1,160	1,159	1,192
1820.....	1,078	1,012	1,036	1,057	1,109	1,122	1,130	1,154	1,197
1825.....	1,069	1,019	1,033	1,030	1,059	1,118	1,135	1,158	1,204
1830.....	1,064	1,020	1,032	1,037	1,039	1,075	1,142	1,182	1,202
1835.....	1,052	1,009	1,025	1,032	1,046	1,054	1,099	1,172	1,227
1840.....	1,050	1,005	1,034	1,041	1,046	1,065	1,084	1,133	1,219
1845.....	1,045	1,014	1,023	1,035	1,048	1,052	1,083	1,113	1,168
1850.....	1,042	1,002	1,027	1,028	1,043	1,062	1,076	1,120	1,156
1855.....	1,048	1,019	1,022	1,046	1,043	1,053	1,086	1,121	1,157
1860.....	1,047	1,004	1,031	1,037	1,058	1,053	1,070	1,115	1,157
1865.....	1,044	1,002	1,018	1,053	1,050	1,068	1,063	1,086	1,142
1870.....	1,069	997	1,049	1,096	1,102	1,088	1,097	1,096	1,128
1875.....	1,062	993	1,008	1,072	1,113	1,112	1,099	1,116	1,119
1880.....	1,065	990	1,034	1,066	1,097	1,113	1,118	1,113	1,134
1885.....	1,062	978	1,014	1,072	1,090	1,110	1,126	1,136	1,134
1890.....	1,077	973	1,051	1,091	1,129	1,109	1,124	1,141	1,152
1895.....	1,061	969	1,010	1,061	1,097	1,133	1,116	1,135	1,157
1899.....	1,041	964	974	1,020	1,066	1,110	1,131	1,131	1,156

let befintliga gifta qvinnor icke kunna alltför mycket variera. Naturligtvis äro dock äfven i detta fall siffrorna för denna ålder af mindre värde än för de följande.

b) **Ålderna 20/45 år.** Fördelningen efter civilstånd af den qvinnliga befolkningen inom dessa åldrar är ett af hufvudföremålen för den förevarande undersökningen och ä densamma har nedlagts ett omfattande arbete. Hvad angår resultatet, öfverlemnna vi åt en kommande forskning att deröfver döma, men för vår del tvifla vi att det öfver hufvud är möjligt att komma sanningen synnerligen mycket närmare än som här sker.

Hela antalet **gifta qvinnor** i åldern 20/45 erhålles för hvarje år genom att de under afd. D vunna resultaten minskas med siffrorna för åldern 15/20 år (se här ofvan). När man kommer till fördelningen på femårsgrupper, hafva vi först behandlat åren 1865 och 1860 för sig. Efter öfvervägande af alla förhållanden har synts oss sannolikt att pro-

Tab. 33. *Antalet Ogifta kvinnor mot 1,000 ogifta män inom samma ålder.*

År.	15/ω år.	15/50 år.	50/ω år.	15 20 år.	20 25 år.	25 30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45 50 år.
1750.....	1,110	1,076	2,349	1,018	985	1,062	1,426	1,562	1,929	2,052
1755.....	1,119	1,089	2,185	1,019	1,013	1,082	1,368	1,499	1,913	1,943
1760.....	1,142	1,109	2,342	997	1,026	1,134	1,500	1,519	2,007	1,967
1765.....	1,115	1,086	2,202	977	994	1,108	1,481	1,649	1,913	1,989
1770.....	1,080	1,057	1,905	969	981	1,010	1,387	1,613	2,007	1,737
1775.....	1,071	1,051	1,806	1,009	935	961	1,354	1,669	1,991	1,980
1780.....	1,049	1,031	1,696	998	946	932	1,178	1,436	2,009	1,949
1785.....	1,057	1,039	1,649	997	973	954	1,154	1,313	1,806	2,036
1790.....	1,057	1,038	1,652	993	992	1,008	1,044	1,197	1,672	1,790
1795 ¹⁾	1,028	1,006	1,693	982	953	968	979	1,180	1,588	1,756
1800.....	1,065	1,041	1,788	1,003	962	1,010	1,141	1,272	1,552	1,880
1805 ¹⁾	1,024	1,001	1,719	989	943	899	1,037	1,284	1,553	1,877
1810.....	1,070	1,045	1,808	991	1,012	1,024	1,041	1,307	1,571	1,841
1815.....	1,058	1,028	1,906	981	946	984	1,170	1,368	1,828	1,847
1820.....	1,032	1,003	1,881	988	897	914	1,132	1,474	1,813	1,859
1825.....	1,029	996	1,940	994	899	850	1,150	1,441	1,823	1,838
1830.....	1,023	984	2,049	1,000	890	858	1,074	1,248	1,598	1,886
1835.....	1,011	974	2,027	992	887	853	1,077	1,249	1,459	1,689
1840.....	1,013	979	2,046	993	915	846	1,095	1,290	1,457	1,531
1845.....	1,007	975	1,933	1,004	915	853	1,001	1,244	1,542	1,545
1850.....	1,011	980	1,906	994	936	851	1,040	1,235	1,512	1,581
1855.....	1,021	988	1,920	1,010	923	895	994	1,167	1,451	1,622
1860.....	1,026	991	1,915	994	918	893	1,031	1,164	1,497	1,718
1865.....	1,025	989	1,911	991	902	901	1,022	1,143	1,520	1,711
1870.....	1,061	1,023	1,928	987	944	948	1,083	1,287	1,535	1,716
1875.....	1,051	1,006	1,970	982	899	929	1,120	1,335	1,542	1,749
1880.....	1,057	1,008	2,026	980	922	922	1,099	1,329	1,559	1,685
1885.....	1,056	1,000	2,033	966	904	933	1,108	1,306	1,548	1,733
1890.....	1,079	1,017	2,024	963	936	947	1,128	1,274	1,506	1,712
1895.....	1,061	993	2,148	958	899	908	1,044	1,309	1,473	1,689
1899.....	1,037	965	2,274	953	858	867	998	1,240	1,516	1,691

centen af gifta kvinnor i åldrarna 20/25 och 25/30 år bör vid sagda tillfällen hafva varit ungefärligen densamma som år 1880. ²⁾ Vi hafva alltså preliminärt förutsatt en dylik öfverensstämmelse och härur beräknat de absoluta talen för Gqv. 20 25 och 25/30 för åren 1865 och 1860. Häri-genom blir äfven gruppen Gqv. 30/45 beständ (då man ju redan har hela siffran för Gqv. 20/45). För de tre femårsgrupperna mellan 30 och 45 år hafva först använts procenttalen gifta inom resp. åldrar från år 1880 och sedan differensen mellan de vunna absoluta talens summa och den förut gifna slutsumman utproportionerats. — De på detta sätt vunna

¹⁾ De proportioner mellan könen, som framträda för åren 1795 och 1805 på grund af de officiella folkmängdsuppgifterna, förete osannolikt låga tal för kvinnkönet, hvilket i främsta rummet gör sig gällande i denna tabell, d. v. s. med hänsyn till de ogifta.

²⁾ Det behöfver näppeligen betonas, att då här och i det följande talas om »procenten gifta» inom en viss ålder, så menas dermed, den procent som de gifta kvinnorna utgöra af hela den qvinliga folkmängden inom samma ålder.

Tab. 34. *Antalet Gifta kvinnor mot 1,000 gifta män inom samma ålder.*

År.	15/ω år.	15/50 år.	50/ω år. ¹⁾	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.
1750.....	1,000	1,077	842	1,887	1,140	996	988	1,002	954
1755.....	1,000	1,073	845	1,889	1,176	1,005	985	966	956
1760.....	1,000	1,066	857	1,704	1,192	990	1,007	967	954
1765.....	1,000	1,072	845	1,918	1,170	1,016	996	991	946
1770.....	1,000	1,064	865	1,943	1,189	1,010	971	964	978
1775.....	1,000	1,079	840	2,036	1,225	1,019	997	950	961
1780.....	1,000	1,074	852	2,035	1,268	1,016	966	933	949
1785.....	1,000	1,059	883	2,000	1,254	1,018	976	933	909
1790.....	1,000	1,090	824	2,059	1,284	1,087	1,027	949	908
1795.....	1,000	1,091	816	2,181	1,292	1,111	1,018	934	909
1800.....	1,001	1,093	821	2,139	1,250	1,067	1,044	977	937
1805.....	1,002	1,108	805	2,122	1,272	1,105	1,049	998	927
1810.....	1,004	1,123	783	2,099	1,261	1,111	1,039	1,032	946
1815.....	1,004	1,112	800	2,142	1,262	1,083	1,009	1,010	967
1820.....	1,004	1,104	808	2,167	1,225	1,075	1,022	988	970
1825.....	1,003	1,086	826	1,919	1,215	1,011	1,031	995	983
1830.....	1,003	1,088	814	2,024	1,219	1,008	1,012	1,023	997
1835.....	1,003	1,080	829	2,188	1,218	1,016	988	993	1,005
1840.....	1,003	1,076	841	2,250	1,286	1,008	990	974	974
1845.....	1,004	1,077	851	2,222	1,287	1,041	980	958	961
1850.....	1,003	1,069	864	2,038	1,296	1,021	989	952	966
1855.....	1,002	1,072	852	2,256	1,267	1,043	991	967	962
1860.....	1,001	1,064	859	2,375	1,239	1,050	995	952	952
1865.....	1,002	1,064	866	2,497	1,273	1,045	1,020	944	933
1870.....	1,005	1,077	864	2,575	1,330	1,091	1,007	971	935
1875.....	1,005	1,088	863	2,370	1,279	1,092	1,027	974	951
1880.....	1,006	1,098	859	2,380	1,273	1,083	1,033	992	953
1885.....	1,006	1,104	862	2,256	1,272	1,070	1,031	1,001	974
1890.....	1,012	1,117	862	2,309	1,307	1,117	1,038	1,006	981
1895.....	1,011	1,117	864	2,381	1,300	1,116	1,036	1,002	977
1899.....	1,010	1,112	865	2,304	1,259	1,096	1,046	1,010	974

talen för 1860 och 1865 hafva dock icke kunnat i allo bibehållas. Vid den generela jemkning, hvarom i det följande förmåles, hafva smärre öfverflyttningar skett de olika femårsgrupperna emellan.

För åren mellan 1800 och 1860 har tillvägagångssättet varit följande. Beräkningen har först utförts för hvarje *femårsperiod* (d. v. s. för medelfolkmängden under de fem åren). För åldrarna 20/25 och 25/30 har härvid i hvarje fall förutsatts samma relativa fruktsamhetstal som de under årtiondet 1871/80 gällande och alltså antalet Gqv. inom dessa åldrar beräknats (provisoriskt) efter antalet med äkta barn nedkomna föderskor. För åldrarna 30/45 år åter ha vi för denna provisoriska beräkning begagnat oss af de nyss vunna procenttalen gifta inom hvarje ålder år 1860. Sedan på dessa begge olika sätt antalet Gqv. beräknats inom alla fem åldrarna 20/45 år, har differensen mellan deras slutsumma och den

¹⁾ Möjligen antyda talen i denna kol., att jemkningar behöfde göras i de giftes åldersfördelning åren 1790—1820 eller kanske än längre. Denna fråga får anstå till framtiden.

Tab. 35. *Antalet Enkor mot 1,000 enklingar. Ogifta män och ogifta kvinnor i medelåldern och yngre år.*

År.	Enkor mot 1,000 enklingar.			Ogifte män 20,50 år.	Ogifta kvinnor 17 45 år. ¹⁾	Kvinnor mot 1,000 män.	Ogifte män 20 35 år.	Ogifta kvinnor 15 30 år.
	15/ω år.	15 50 år.	50 ω år.					
1750.....	4,667	4,052	4,820	110,796	167,318	1,510	101,025	170,670
1755.....	4,228	4,016	4,280	118,416	177,966	1,503	107,199	176,618
1760.....	3,995	3,838	3,960	120,170	185,224	1,541	107,778	178,775
1765.....	3,706	3,718	3,703	123,587	190,913	1,545	110,410	185,306
1770.....	3,491	3,676	3,446	137,352	204,279	1,487	122,410	198,233
1775.....	3,208	3,526	3,130	148,331	209,197	1,410	133,410	203,078
1780.....	3,195	3,533	3,110	162,259	219,987	1,356	145,213	211,007
1785.....	2,990	3,165	2,946	168,762	227,671	1,349	149,519	214,470
1790.....	2,985	2,858	3,019	165,371	222,087	1,343	143,448	206,716
1795.....	2,906	2,963	2,891	168,770	224,099	1,328	145,947	213,701
1800.....	2,990	2,844	3,031	172,305	235,691	1,368	149,990	224,481
1805.....	3,200	2,856	3,304	183,745	240,370	1,308	161,184	233,068
1810.....	3,169	2,956	3,231	171,376	244,072	1,424	149,620	238,730
1815.....	3,250	2,875	3,363	186,828	257,294	1,377	164,878	249,097
1820.....	3,259	2,744	3,419	202,821	265,538	1,309	180,819	255,693
1825.....	3,301	2,786	3,463	195,733	255,719	1,306	174,117	249,215
1830.....	3,195	2,739	3,335	195,327	259,748	1,330	171,470	260,540
1835.....	3,143	2,707	3,278	211,084	281,362	1,333	185,267	286,508
1840.....	3,036	2,741	3,125	239,069	322,214	1,348	211,673	334,102
1845.....	2,994	2,648	3,098	279,887	356,658	1,274	251,041	361,164
1850.....	2,799	2,534	2,877	302,182	383,738	1,270	268,780	378,823
1855.....	2,661	2,441	2,724	317,081	399,545	1,260	277,564	381,236
1860.....	2,563	2,351	2,627	322,135	410,067	1,273	275,032	386,350
1865.....	2,533	2,296	2,602	342,301	429,161	1,254	290,425	401,018
1870.....	2,451	2,409	2,463	336,795	437,396	1,299	284,291	413,596
1875.....	2,425	2,471	2,415	346,672	461,901	1,332	295,699	441,933
1880.....	2,414	2,419	2,412	370,840	487,807	1,315	316,429	472,934
1885.....	2,354	2,362	2,353	387,960	496,045	1,279	332,072	464,804
1890.....	2,253	2,269	2,250	367,459	484,136	1,318	307,057	451,773
1895.....	2,169	2,188	2,166	390,862	502,073	1,285	324,660	467,574
1899.....	2,130	2,143	2,128	428,420	524,364	1,224	356,850	492,143

verkliga slutsumman blifvit utproportionerad. På detta sätt hafva *tillsvidare* fastställda tal erhållits för femårsperioderna. Anmärkas må att från och med perioden 1841/45 och till åren 1801/05 användes för de provisoriska beräkningarna i åldrarna 30/45 år ej längre procenttalen från år 1860, utan hvarje uträknad femårsperiods procenttal användes på den närmast följande (d. v. s. till tiden föregående).

De sålunda vunna talen för femårsperioderna äro emellertid icke att återfinna i det slutliga resultatet. De hafva användts blott för att möjliggöra närmast följande steg; sedan hafva de helt och hållet lemnats å sido. Det antydda nästa steget har bestått uti att söka finna talen ej längre för femårsperioderna utan för *gränsåren* dem emellan, alltså åren 1855,

¹⁾ Ogifta i åldern 20 45 år + 60 % af ogifta i åldern 15 20 år; — för åren 1870, 1880, 1890, 1895 och 1899 de direkt kända eller beräknade talen för åldern 17/45 år.

1850, 1845, 1840 o. s. v. tillbaka till år 1800. Beräkningen har afsett folkmängden vid hvarje års utgång (ej medelfolkmängden under året).

Vid dessa beräkningar hafva först för hvarje år och för hvarje ålder användts aritmetiska media mellan procenttalen för de gifta under de båda omgäfvande femårsperioderna — för år 1840 alltså media mellan procenttalen för 1836/40 och 1841/45 o. s. v. På detta sätt hafva vunnits provisoriska absoluta tal för hvarje ålder, tal hvilkas summa naturligtvis mer eller mindre afviker från den verkliga summan för året. Differensen har då utproportionerats på samtliga de fem grupperna, som här äro i fråga (mellan 20 och 45 år).

Härmed äro beräkningarna utförda, men dock icke resultatet färdigt. Hvad som härnäst följer, är att undersöka de vunna talens *rimlighet* och *sannolikhet* samt företaga de *jemkningar*, som denna undersökning kan påvisa behöfligheten af. Och för denna granskning förefinnas stödjepunkter, som ingalunda äro att förakta.

Att så är förhållandet beror derpå, att hvarje procenttal, som här för ett visst år och en viss ålder vinnes, är en punkt på samma gång i en särskild femårskulls historia, under dess vandring från åldern (15/20 eller) 20/25 år till åldern 40/45 år. Om vi t. ex. för åldern 30/35 år vid slutet af 1840 funnit de giftas procenttal utgöra 72 %, och för åldern 35/40 år vid 1845 års utgång funnit siffran 77 %, — så afse dessa båda tal *en och samma femårskull* men på olika stadier af dess tillvaro. Men häraf framgår, att den *förändring*, som det förra talet undergår, när det utbytes mot det senare, kan blifva föremål för ett noggrannt studium med hänsyn till högre eller lägre grad af sannolikhet. Man finner lätt *på ett ungefär* huru dessa tal böra först växa och sedan aftaga från den ena femårsstationen till den andra. Har mellantiden i allmänhet utmärkts af hög äktenskapsfrekvens, bör procenttalet af de gifta visa sig rätt betydligt ökad sedan sist; — har äktenskapsfrekvensen varit låg, bör ökningen vara mindre, eller kanske hafva öfvergått till minskning. Och hvad som här är »mycket» eller »litet», bestämmes af hvarje åldersgrupps egna förhållanden och samlas småningom inom allt trängre gränser. När en femårskull passerar från 20/25 till 25/30 år, kan procenten af gifta växa med 30 % eller mera (aritmetiskt taget); vid steget från 35/40 till 40/45 år redan 1 % »mycket». Börjar man undersöka allt detta närmare, finner man snart, att denna »våg» är af anmärkningsvärd känslighet. Men härmed är ock vunnen en möjlighet att *justera* vårt hittills uppnådda resultat, — en möjlighet utan hvilken detta måst undvara en mycket stor del af det värde, som vi hoppas numera böra tillerkännas detsamma.

En justering af detta slag måste ske »för hand», — någon annan möjlighet gifves icke. Det må emellertid erinras, att gränserna härvid

Tab. 36. Medelfolkmängden efter kön och hufvudgrupper af ålder äfvensom af gifta personer.

Åren.	I allt.	Efter kön.		Hufvudgrupper af ålder.			Gif- ta personer.
		Män.	Qvinnor.	0/15 år.	15/50 år.	50/∞ år.	
1751 55.....	1,817,448	858,342	959,106	612,562	890,225	314,661	667,346
1756 60.....	1,883,081	893,950	989,131	636,877	929,049	317,155	695,946
1761 65.....	1,944,913	925,837	1,019,076	657,448	965,027	322,438	715,688
1766 70.....	2,003,043	954,666	1,048,377	669,767	1,000,767	332,509	732,230
1771 75.....	2,012,689	961,965	1,050,724	662,254	1,014,545	335,890	729,818
1776 80.....	2,066,184	990,672	1,075,512	663,298	1,055,225	347,661	755,700
1781 85.....	2,139,342	1,028,474	1,110,868	675,634	1,094,853	368,855	786,488
1786 90.....	2,161,911	1,041,041	1,120,870	684,350	1,099,184	378,377	791,920
1791 95.....	2,223,231	1,073,750	1,149,481	717,928	1,121,418	383,885	809,882
1796 00.....	2,327,810	1,122,068	1,205,742	758,364	1,170,368	399,078	842,700
1801 05.....	2,383,537	1,146,780	1,236,757	778,991	1,190,260	414,286	854,918
1806 10.....	2,413,399	1,158,140	1,255,259	779,622	1,208,237	425,540	860,589
1811 15.....	2,415,362	1,152,096	1,263,266	765,951	1,221,587	427,824	857,591
1816 20.....	2,530,399	1,210,755	1,319,644	806,213	1,281,348	442,838	896,863
1821 25.....	2,670,213	1,282,737	1,387,476	888,301	1,330,153	451,759	945,831
1826 30.....	2,834,447	1,364,492	1,469,955	985,443	1,385,512	463,492	995,584
1831 35.....	2,944,559	1,420,324	1,524,235	1,036,457	1,438,205	469,897	1,006,140
1836 40.....	3,082,885	1,489,264	1,593,621	1,062,205	1,535,873	484,807	1,030,886
1841 45.....	3,223,883	1,558,653	1,665,230	1,079,584	1,631,747	512,552	1,057,344
1846 50.....	3,388,656	1,640,651	1,748,005	1,120,434	1,722,145	546,077	1,104,627
1851 55.....	3,558,055	1,723,625	1,834,430	1,176,322	1,811,406	570,327	1,158,449
1856 60.....	3,726,587	1,809,060	1,917,527	1,243,793	1,894,938	587,856	1,226,842
1861 65.....	3,992,560	1,942,191	2,050,369	1,351,749	2,011,802	629,009	1,325,552
1866 70.....	4,165,906	2,022,623	2,143,283	1,424,605	2,061,813	676,488	1,373,316
1871 75.....	4,274,006	2,070,128	2,203,878	1,452,125	2,080,792	741,089	1,399,812
1876 80.....	4,499,900	2,187,345	2,312,555	1,487,763	2,187,918	824,219	1,483,814
1881 85.....	4,604,724	2,232,521	2,372,203	1,501,825	2,215,798	887,101	1,533,943
1886 90.....	4,741,726	2,299,730	2,441,996	1,570,323	2,223,480	947,923	1,584,311
1891 95.....	4,831,814	2,341,615	2,490,199	1,602,374	2,237,975	991,465	1,605,029

äro ganska trånga. Summan Gqv. 20/45 för hvarje år är gifven och kan icke förändras; hvarje tillägg eller frändragning inom en åldersgrupp måste alltså kompenseras af motsvarande frändragningar eller tillägg inom en eller flere af de öfriga grupperna. Härvid uppstå lätt nya osannolikheter, om man ej är försiktig i sina jemkningar. Någon gång hafva ock mindre osannolikheter icke *kunnat* aflägsnas: de måste stå kvar för undvikande af *större* vanskligheter på annat håll. Bland svårigheter för mera omfattande ändringar må ock erinras om, att i de yngre åldrarna de giftas antal är i och för sig ringa, så att äfven en mindre modifikation snart nog antager orimliga proportioner t. ex. i förhållande till föderskornas antal, som ju ock är känt. Under justeringen har nämligen helt naturligt någon hänsyn måst tagas äfven till sistnämnda faktor. Då hufvudsyftet här är att beräkna fruktsamheten, kan väl ett dylikt förfarande synas innebära en cirkelgång, men detsamma är naturligtvis inom

Tab. 37. Medelfolkmängden efter kön inom hvarje civilstånd.

Åren.	Barn (0/15 år).		Vuxna ogifte.		Gifte.		Enklingar och Enkor.	
	Män.	Qvinnor.	Män.	Qvinnor.	Män.	Qvinnor.	Män.	Qvinnor.
1751.55...	305,139	307,423	197,729	220,908	333,673	333,673	21,801	97,102
1756.60...	318,251	318,626	204,394	227,261	347,973	347,973	23,332	95,271
1761.65...	329,055	328,393	214,155	237,686	357,844	357,844	24,783	95,153
1766.70...	333,698	336,069	228,330	250,874	366,115	366,115	26,523	95,319
1771.75...	328,985	333,269	240,232	259,196	364,909	364,909	27,839	93,350
1776.80...	329,237	334,061	254,239	269,626	377,850	377,850	29,346	93,975
1781.85...	336,606	339,028	266,897	280,721	393,244	393,244	31,727	97,875
1786.90...	343,374	340,976	267,238	281,243	395,960	395,960	34,469	102,691
1791.95...	362,251	355,677	270,169	281,299	404,691	404,691	36,639	107,814
1796.00...	381,563	376,801	280,704	294,034	421,319	421,381	38,482	113,526
1801.05...	391,068	387,923	290,274	302,867	427,122	427,796	38,316	118,171
1806.10...	391,118	388,504	298,477	311,803	429,669	430,920	38,876	124,032
1811.15...	382,563	383,388	301,347	320,600	427,879	429,712	40,307	129,566
1816.20...	402,709	403,504	320,340	335,102	447,523	449,340	40,183	131,698
1821.25...	444,357	443,944	325,166	334,804	472,053	473,778	41,161	134,950
1826.30...	493,386	492,057	331,094	339,646	497,015	498,569	42,997	139,683
1831.35...	519,110	517,347	352,883	358,694	502,325	503,815	46,006	144,379
1836.40...	532,229	529,976	395,054	399,907	514,620	516,266	47,361	147,472
1841.45...	540,521	539,063	439,471	443,696	527,736	529,608	50,925	152,863
1846.50...	560,955	559,479	473,282	477,139	551,403	553,224	55,011	158,163
1851.55...	589,785	586,537	495,304	503,509	578,481	579,968	60,055	164,416
1856.60...	625,170	618,623	506,157	516,574	612,773	614,069	64,960	168,261
1861.65...	680,126	671,623	532,615	544,138	662,258	663,294	67,192	171,314
1866.70...	715,671	708,934	550,647	569,613	685,526	687,790	70,779	176,916
1871.75...	731,994	720,131	565,242	599,330	698,061	701,751	71,831	182,666
1876.80...	751,765	735,998	618,390	644,675	740,030	743,784	77,160	188,098
1881.85...	759,635	742,190	627,494	667,713	764,610	769,333	80,782	192,967
1886.90...	794,332	775,991	630,668	670,667	788,281	796,030	86,449	199,308
1891.95...	811,207	791,167	639,071	685,989	797,782	807,247	93,555	205,796

vissa gränser en nödvändighet, såvida man ej skall komma till rent orimliga resultat. — Hvad som i yngre åldrar gäller de gifta, gäller i mera framskridna åldrar antalet ogifta. Här är *detta* antal så ringa, att en rubbning på några hundratal i siffran för de gifta genast kan göra siffran för de ogifta alldeles oantaglig.

I tab. 21 och 23 äro framlagda de data, som tjena till bedömande af de resultat, till hvilka vi kommit, efter det att alla omständigheter så långt möjligt tillerkänts vederbörligt inflytande vid »jemkningen». I sagda tabeller upplyses i detalj, huru procenten af gifta ökats (eller minskats) och procenten af ogifta minskats inom hvarje femårskull, mot hvad den i hvarje fall utgjorde fem år tidigare. I första kol. af tab. 23 meddelas derjemte ett uttryck för frekvensen af nyingångna äktenskap under hvarje dylik period af fem år; mellan denna kol. och de följande bör naturligtvis en ganska nära öfverensstämmelse ega rum. Har äktenskapsfrekvensen varit hög under en period, böra alla åldrar framträda med

Tab. 38. *Medelfolkmängden af Giftna qvinnor i åldern 15/50 år.*

Åren.	15/45 år.	15/20 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.
1751/55 ...	208,660	3,600	21,940	44,410	50,720	45,620	42,370	32,909
1756/60 ...	217,210	3,550	21,210	44,380	52,760	50,870	44,440	36,300
1761/65 ...	223,270	3,570	20,830	43,500	53,090	52,910	49,370	38,201
1766/70 ...	224,430	3,600	20,770	42,190	52,580	53,710	51,580	40,937
1771/75 ...	221,570	3,530	21,260	42,550	51,070	52,370	50,790	42,363
1776/80 ...	228,410	3,780	22,760	46,100	53,780	52,170	49,820	43,359
1781/85 ...	235,750	3,920	22,360	47,470	57,090	54,720	50,190	43,135
1786/90 ...	239,430	3,620	21,280	46,860	57,170	58,050	52,450	42,264
1791/95 ...	248,510	3,500	21,970	47,780	58,810	60,420	56,030	44,887
1796/00 ...	257,122	3,195	23,267	47,602	60,884	62,809	59,365	49,684
1801/05 ...	257,366	3,020	23,302	48,357	59,477	62,990	60,220	51,397
1806/10 ...	260,158	2,915	23,317	50,836	61,960	60,875	60,255	51,127
1811/15 ...	262,923	3,150	24,782	51,849	64,173	62,092	56,877	50,236
1816/20 ...	275,911	2,910	25,938	55,023	65,771	66,622	59,647	49,631
1821/25 ...	294,882	3,005	26,778	59,318	73,075	69,287	63,419	52,954
1826/30 ...	313,390	2,625	27,363	61,649	78,205	77,038	66,510	56,963
1831/35 ...	318,705	2,505	27,192	60,580	77,625	79,356	71,447	58,119
1836/40 ...	320,482	2,055	27,194	62,015	75,210	79,003	75,005	63,133
1841/45 ...	321,720	1,935	27,501	65,274	77,669	76,094	73,247	66,108
1846/50 ...	334,650	1,475	26,744	70,365	84,789	79,650	71,627	65,834
1851/55 ...	357,837	1,430	25,669	72,902	94,452	88,456	74,928	64,243
1856/60 ...	385,047	1,620	26,806	72,605	99,183	100,413	84,420	67,705
1861/65 ...	407,530	1,908	29,143	74,862	98,077	107,209	96,331	78,476
1866/70 ...	407,149	1,936	28,809	73,462	98,900	102,379	101,663	88,012
1871/75 ...	396,153	2,050	28,344	71,970	94,913	102,287	96,589	92,545
1876/80 ...	412,867	2,370	33,345	78,110	97,574	102,186	99,282	90,180
1881/85 ...	417,484	2,350	35,812	81,475	98,978	101,716	97,153	91,957
1886/90 ...	428,252	2,256	35,542	86,277	102,809	103,626	97,742	90,520
1891/95 ...	430,233	2,286	31,772	81,585	107,985	107,148	99,457	90,621

ovanligt höga tal för tillväxten af de giftas procent och aftagandet af de ogiftas — och tvärtom. Vi inbjuda alltså granskare af våra beräkningar till ett detaljeradt studium af dessa och öfriga liknande, här meddelade tabeller, och våga hoppas, att resultatet skall befinnas åtminstone rimligt.

En liten detalj tillåta vi oss påpeka. En blick på tab. 23 visar snart, att t. ex. åren 1795 och 1825 förete en alldeles ovanlig stegring af de giftas procenttal inom de mera *framskridna* åldrarna; detsamma återkommer i viss mån äfven under senare tider, t. ex. år 1875. Detta förhållande öfverensstämmer med hvad vi vid ett annat tillfälle haft anledning påpeka, — att nämligen efter krig, missväxter och andra landsolyckor de inträdande bättre tiderna karakteriseras af en särskildt stark höjning af äktenskapens antal inom högre åldrar — helt naturligt genom fullbordandet af ett visst antal under de föregående ogynnsamma tiderna *uppskjutna* äktenskap.

I afseende ä de tabeller, till hvilka nyss hänvisats, må för öfrigt erinras, att smärre osannolikheter icke nödvändigt behöfva innebära orik-

Tab. 39. *Medelfolkmängden af Ej gifta qvinnor i åldern 15/50 år.¹⁾*

Åren.	20/45 år.	15/20 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.
1751/55...	135,914	80,160	61,966	33,543	18,572	11,298	10,535	10,725
1756 60...	144,934	78,157	63,373	35,336	21,931	12,865	11,429	11,378
1761 65...	149,851	83,051	63,274	36,892	23,279	13,938	12,468	12,235
1766 70...	154,787	89,664	66,893	35,429	23,612	15,765	13,088	12,978
1771 75...	159,996	91,910	71,010	37,045	22,724	15,337	13,880	13,791
1776 80...	170,703	92,506	74,016	41,348	24,501	16,058	14,780	14,673
1781 85...	180,951	92,832	77,127	44,338	27,295	16,889	15,302	15,231
1786 90...	183,674	90,416	76,849	44,996	28,350	17,835	15,644	15,181
1791 95...	180,762	93,119	73,728	44,810	27,399	18,293	16,532	15,718
1796 00...	185,515	99,638	77,214	44,711	27,889	18,639	17,062	17,277
1801/05...	190,784	102,428	80,818	46,227	27,240	19,111	17,388	18,151
1806 10...	192,759	108,886	82,481	47,305	26,849	18,732	17,392	18,792
1811/15...	197,680	111,710	85,593	47,223	28,033	19,401	17,430	18,983
1816 20...	210,122	113,574	89,279	51,585	29,898	20,735	18,625	18,337
1821 25...	207,377	114,429	87,522	50,899	29,319	20,383	19,254	18,787
1826 30...	201,119	123,393	85,379	48,571	28,867	19,638	18,664	19,958
1831/35...	205,406	137,041	89,836	47,277	27,997	20,620	19,676	20,119
1836 40...	226,133	155,924	104,589	51,702	28,635	20,993	20,264	21,400
1841/45...	259,232	165,036	122,091	61,969	31,351	22,122	21,699	22,416
1846 50...	289,813	166,021	131,766	73,516	38,132	24,278	22,121	22,947
1851 55...	311,552	168,907	133,178	79,814	45,312	28,998	24,250	23,578
1856 60...	319,685	171,215	131,846	79,725	47,888	33,046	27,180	25,248
1861 65...	335,897	176,235	136,451	82,401	48,319	36,844	31,882	29,046
1866 70...	346,594	183,961	140,913	83,701	50,826	36,662	34,492	32,723
1871 75...	353,196	198,089	144,999	84,099	51,764	38,484	33,850	34,824
1876 80...	366,865	202,134	157,052	85,990	51,162	37,843	34,818	33,927
1881 85...	383,807	216,183	165,955	90,189	53,454	38,917	35,292	34,886
1886 90...	388,670	205,045	160,105	96,249	56,714	40,141	35,461	35,032
1891/95...	383,841	217,090	148,961	91,922	61,468	44,210	37,280	36,013

tigheter. Talen i dessa tabeller bestämmas nämligen ej *ensamt* af äktenskapsfrekvensen: i någon mån influeras de äfven af dödlighetsförhållandena och i betydlig mån — under senare tider — af utvandringen. Och ännu en omständighet, som icke alldeles saknar betydelse, är huru femårsgrupperna i hvarje fall äro sammansatta af ettårsgrupper. Om åldern 20/25 är den ena gången är ovanligt rik på 20- och 21-åringar, den andra gången på 23- och 24-åringar, så måste procenttalen af gifta eller ogifta naturligtvis i *någon mån* redan häraf taga intryck. Inom mera framskridna åldrar blir naturligtvis denna faktor af mindre betydelse.

Den föregående framställningen har afsett folkräkningsåren 1800/1855. Beträffande de mellanliggande åren hafva talen vunnits genom mer och mindre omständliga interpolationer, hvarefter utproportionering skett af differensen mot den förut för hvarje år beräknade summan Gqv. 20/45. I någon mån har äfven här jemkning skett, med hänsyn till större eller mindre äktenskapsfrekvens under vissa år eller andra omständigheter.

¹⁾ Ogifta qvinnor och enkör.

Tab. 40. *Medelfolkmängden af Ogifta qvinnor i åldrarna 15/50 år.*

Åren.	20/45 år.	15/20 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.
1751 55...	125,089	80,140	61,766	32,718	16,597	8,198	5,810	4,025
1756 60...	133,859	78,137	63,173	34,536	19,906	9,665	6,579	4,228
1761 65...	138,831	83,031	63,074	36,142	21,329	10,738	7,548	4,586
1766 70...	143,552	89,644	66,693	34,689	21,687	12,540	7,943	4,828
1771 75...	148,541	91,890	70,800	36,280	20,799	12,082	8,580	5,291
1776 80...	158,823	92,486	73,791	40,488	22,431	12,718	9,395	5,923
1781 85...	168,596	92,812	76,902	43,433	25,055	13,374	9,832	6,481
1786 90...	171,124	90,396	76,634	44,111	26,130	14,180	10,069	6,581
1791 95...	167,577	93,099	73,513	43,910	25,144	14,473	10,537	6,618
1796 00...	171,558	99,618	76,990	43,773	25,522	14,624	10,649	7,289
1801 05...	176,535	102,408	80,590	45,229	24,895	15,020	10,801	7,711
1806 10...	177,945	108,866	82,254	46,233	24,325	14,604	10,529	7,751
1811 15...	182,161	111,690	85,355	46,083	25,267	14,945	10,511	7,786
1816 20...	193,778	113,554	89,029	50,357	27,044	15,976	11,372	7,879
1821 25...	190,722	114,409	87,260	49,662	26,371	15,632	11,797	8,355
1826 30...	184,028	123,373	85,112	47,356	25,851	14,607	11,102	8,785
1831 35...	187,847	137,021	89,574	46,097	25,041	15,471	11,664	8,646
1836 40...	208,073	155,904	104,273	50,449	25,685	15,811	11,855	9,046
1841 45...	240,402	165,016	121,816	60,528	28,119	16,874	13,065	9,624
1846 50...	269,935	166,001	131,498	71,872	34,423	18,654	13,488	10,561
1851 55...	290,178	168,887	132,921	78,092	41,160	22,743	15,262	11,521
1856 60...	297,351	171,195	131,579	78,093	43,757	26,319	17,603	12,807
1861 65...	313,493	176,218	136,187	80,874	44,512	30,195	21,725	15,777
1866 70...	324,325	183,945	140,645	82,199	47,135	30,263	24,083	18,416
1871 75...	332,050	198,075	144,722	82,651	48,283	32,296	24,098	20,015
1876 80...	346,748	220,122	156,752	84,576	47,973	32,072	25,375	20,134
1881 85...	364,667	216,173	165,648	88,797	50,417	33,382	26,423	21,465
1886 90...	369,492	205,035	159,805	94,809	53,571	34,570	26,737	22,316
1891 95...	364,708	217,081	148,698	90,526	58,223	38,584	28,677	23,439

Medelfolkmängden för hvarje femårsperiod af gifta qvinnor i olika åldrar af gruppen 15/45 år meddelas i tab. 38.

För åren mellan 1775 och 1800 hafva beräkningarna utförts på samma sätt som här ofvan skildrats för 1800-talet. Justeringen har här i vissa fall stött på stora vanskligheter, och understundom möta förhållanden, som låta misstänka verkliga fel i de officiella talen. Vi befinna oss också här vid den period, under hvilken likgiltigheten för vår befolkningsstatistik var som störst och derför äfven omsorg och noggrannhet minst. För åren mellan 1750 och 1775 har ett något enklare tillväggångssätt följts. Här möta öfver hufvud icke så stora svårigheter, — ett nytt bevis på den beundransvärda fulländning vår befolkningsstatistik företer just under sina tidigaste år. En särskild omständighet beträffande denna period är, att barnaföderskornas fördelning på åldrar är känd endast genom approximationer (se i det följande). På här förevarande beräkningars tillförlitlighet torde dock detta faktum icke kunna utöfva något större inflytande, med undantag för åldern 15/20 år, hvars tal för denna tidrymd äro ännu osäkrare än för senare tider.

Antalet **enkor** inom femårsgrupperna mellan 20 och 45 år är i och för sig af mindre betydelse; en beräkning häraf är emellertid nödvändig för ernående af antalet *ogifta*, hvilket ju, med hänsyn till äktenskapsfrekvensen, är af stor vikt. Beräkningen af enkornas fördelning — summan af enkör i åldern 20/45 år är beräknad förut för hvarje år, se sid. 143 — har grundats på antagandet att procenten enkör inom de fem grupperna stigit och fallit likformigt i dem alla, — nämligen i samma proportion som procenten enkör inom folkmängden i dess helhet. Sedan på grund af detta antagande absoluta tal provisoriskt uträknats för hvarje ålder, har den differens, som uppstått gentemot den verkliga summan, utproportionerats. Smärre jemkningar hafva derjemte, af olika anledningar, här och hvar egt rum; sålunda har för åldern 20/25 år det här vunna resultatet senare utbytts mot Eqv. 20/25 = 10 % (eller deromkring) af Gqv. 20/25. — De vunna talen kunna naturligtvis icke anses äga något sjelfständigt värde, men före år 1860 hafva dessa tal icke heller någon användning: först sedan dess finnes möjlighet att jemföra antalet enkör inom folkmängden (femårsvis) med antalet i omgifte inträdda enkör. — För 1700-talet har beräkningen utförts under antagande för åldern 20/25 år af Eqv. 20/25 = 10 % af Gqv. 20/25, samt för åldrarna 25/45 år: Eqv. = resp. 10, 27, 50 och 85 % af hela qvinliga folkmängden i motsvarande åldrar, hvarefter differensen mot slutsummorna utproportionerats.

Folkmängden af **ogifta qvinnor** inom hvarje femårsgrupp mellan 20 och 45 år erhålles såsom rest af den qvinliga folkmängden inom hvarje ålder, sedan på angifna sätt siffror beräknats för de gifta och för enkorna.

c) **Åldern 45/50 år.** Att fördela den qvinliga folkmängden inom denna åldersgrupp efter civilstånd har sitt intresse, dels med hänsyn der till att ännu i denna ålder förekommer ett ej alldeles obetydligt antal barnaföderskor, dels af den anledning, att för mankønet åldern 50 år sättes såsom gräns mellan de båda *stora* åldersgrupperna; under sådana förhållanden är det för vissa jemförelser önskligt att kunna utföra fördelningen på samma sätt för qvinkønet.

Beräkningarna för åldersklassen 45/50 utfördes i samband med dylika för äfven de följande femårsgrupperna, ända till lifvets gräns. Härvid supponerades först 1870 års procentsatser såsom gällande äfven för 1860; de häraf uppståndna differenserna mot slutsummorna för åldern 45/w år 1860 utproportionerades. Sedan sålunda vunnits definitiva tal för år 1860, användes 1860 års definitiva procenttal i sin tur provisoriskt på 1855 års folkmängd, 1855 års definitiva tal likaså på 1850 års o. s. v. tillbaka till år 1800. Resultatet blef emellertid för de högre åldrarna oanvändbart och lemnades åsido. För åldern 45/50 accepterades detsamma och ligger till grund för här meddelade tal. Som emeller-

Tab. 41. *Relativa antalet ingångna äktenskap, från männens synpunkt*

Åren.	Hela medel-folk-mängden.	Medel-folk-mängd, Ogifte män 20/50 år.	I första giftet inträdde män.	D:o årligen i $\frac{0}{100}$. ¹⁾	Medel-folk-mängd, Enkl. 15,65 år.	I omgifte inträdde män.	D:o årligen i $\frac{0}{100}$. ²⁾
1751 55.....	1,817,448	114,679	67,908	118.4	10,450	15,929	304.9
1756 60.....	1,883,081	119,151	67,708	113.8	11,550	15,882	275.0
1761 65.....	1,944,913	122,208	69,511	113.8	12,850	16,305	253.8
1766 70.....	2,003,043	130,546	67,642	103.6	14,050	15,355	218.6
1771 75.....	2,012,689	141,812	66,663	94.0	15,250	15,133	198.5
1776 80.....	2,066,184	154,987	75,073	96.9	16,400	16,479	201.0
1781 85.....	2,139,342	165,918	68,059	82.0	17,625	14,940	169.5
1786 90.....	2,161,911	167,625	71,518	85.3	18,900	15,699	166.1
1791 95.....	2,223,231	167,380	82,885	99.0	19,910	18,814	189.0
1796 00.....	2,327,810	171,548	77,080	89.9	20,861	16,350	156.8
1801 05.....	2,383,537	178,063	78,668	88.4	21,383	15,912	148.8
1806 10.....	2,413,399	178,954	85,906	96.0	22,291	17,904	160.6
1811 15.....	2,415,362	178,106	88,301	99.2	23,142	19,947	172.4
1816 20.....	2,530,399	194,307	91,304	94.0	23,081	16,647	144.2
1821 25.....	2,670,213	198,218	101,878	102.8	22,782	16,983	149.1
1826 30.....	2,834,447	195,534	94,111	96.3	23,521	15,996	136.0
1831 35.....	2,944,559	202,880	93,256	91.9	25,058	17,027	135.9
1836 40.....	3,082,885	225,013	90,065	80.1	27,067	14,712	108.7
1841 45.....	3,223,883	259,570	102,204	78.7	29,266	14,490	99.0
1846 50.....	3,388,656	291,136	110,840	76.1	31,567	12,886	81.6
1851 55.....	3,558,055	309,636	116,275	75.1	34,374	14,059	81.8
1856 60.....	3,726,587	316,710	129,212	81.6	36,011	17,596	97.7
1861 65.....	3,992,560	334,057	126,268	75.6	36,594	16,034	87.6
1866 70.....	4,165,906	342,680	110,865	64.7	38,383	13,780	71.8
1871 75.....	4,274,006	338,975	132,706	78.3	40,360	17,392	86.2
1876 80.....	4,499,900	364,542	131,754	72.3	40,853	16,809	82.3
1881 85.....	4,604,724	373,570	132,616	71.0	41,294	15,212	73.7
1886 90.....	4,741,726	383,356	130,016	67.7	40,900	14,798	72.4
1891 95.....	4,831,814	374,698	124,268	66.3	41,103	14,808	72.1

tid dessa uträkningar verkställes före den sid. 139 demonstrerade korrektionen af antalet Qqv. 45/50, måste sedermera naturligtvis äfven antalet Qqv. 45/50 höjas betydligt. — För 1700-talet antogs Eqv. 45/50 = 15 % af Qv. 45/50 och för de ogifta de procenttal, som i hvarje fall syn-tes mest harmoniera med de redan uträknade talen för åldern 40/45 år, — med smärre jemkningar på grund af andra hänsyn. Öfver hufvud må erkännas att i fråga om åldern 45/50 icke tillräckliga stödjepunkter föreligga för äldre tider, hvarför hithörande tal äro att betrakta blott såsom uppskattningar. Användningen af dessa tal är dock äfven ringa; det enda är att antalet Qqv. 45/50 jemföres med antalet barnaföderskor i samma ålder, och med afseende härå må erinras, att antalet Qqv. säkerligen, såsom den ofjämförligt största kvantiteten, är proportionsvis mindre felaktigt än Qqv. och Eqv.

¹⁾ Årliga antalet i första giftet inträdde män i $\frac{0}{100}$ af medelfolkmängden ogifte män i åldern 20/50 år. — ²⁾ Årliga antalet i äktenskap inträdde enklingar i $\frac{0}{100}$ af medelfolkmängden enklingar i åldern 15/65 år.

Tab. 42. *Relativa antalet ingångna äktenskap, från kvinnornas synpunkt.*

Åren.	Hela medel-folk-mängden.	Medel-folkmängd, Ogifta kvinnor 20 45 år.	I första giftet inträdda kvinnor.	D:o årligen i ∞ . ¹⁾	Medel-folk-mängd, Enkor 15 55 år.	I omgifte inträdda kvinnor.	D:o årligen i ∞ . ²⁾
1751 55.....	1,817,448	125,089	72,938	116.6	26,995	10,899	80.7
1756 60.....	1,883,081	133,859	72,723	108.7	27,745	10,867	78.3
1761 65.....	1,944,913	138,831	74,660	107.6	28,440	11,156	78.5
1766 70.....	2,003,043	143,552	72,207	100.6	29,855	10,790	72.3
1771 75.....	2,012,689	148,541	70,345	94.7	31,025	11,451	73.8
1776 80.....	2,066,184	158,823	79,630	100.3	32,150	11,902	74.0
1781 85.....	2,139,342	168,596	72,209	85.7	32,975	10,790	65.4
1786 90.....	2,161,911	171,124	75,879	88.7	32,920	11,338	68.9
1791 95.....	2,223,231	167,577	87,461	104.4	34,055	14,238	83.6
1796 00.....	2,327,810	171,558	81,751	95.3	36,565	11,679	63.9
1801 05.....	2,383,537	176,535	83,033	94.1	38,359	11,547	60.2
1806 10.....	2,413,399	177,945	90,302	101.5	40,425	13,508	66.8
1811 15.....	2,415,362	182,161	92,251	101.3	41,886	15,997	76.4
1816 20.....	2,530,399	193,778	95,840	98.9	41,622	12,111	58.2
1821 25.....	2,670,213	190,722	106,961	112.2	40,957	11,900	58.1
1826 30.....	2,834,447	184,028	98,896	107.5	42,884	11,211	52.3
1831 35.....	2,944,559	187,847	98,909	104.7	44,752	11,974	53.5
1836 40.....	3,082,885	208,073	94,450	90.8	46,484	10,327	44.4
1841 45.....	3,223,883	240,402	106,932	89.0	48,842	9,762	40.0
1846 50.....	3,388,656	269,935	115,021	85.2	49,829	8,705	34.9
1851 55.....	3,558,055	290,178	121,723	83.9	50,616	8,611	34.0
1856 60.....	3,726,587	297,351	136,631	91.9	51,182	10,177	39.8
1861 65.....	3,992,560	313,493	133,284	85.0	52,035	9,018	34.7
1866 70.....	4,165,906	324,325	117,376	72.4	54,451	7,269	26.7
1871 75.....	4,274,006	332,050	141,178	85.0	55,628	8,920	32.1
1876 80.....	4,499,900	346,748	140,320	80.9	53,440	8,243	30.8
1881 85.....	4,604,724	364,667	141,021	77.3	50,816	6,807	26.8
1886 90.....	4,741,726	369,492	138,350	74.9	49,379	6,464	26.2
1891 95.....	4,831,814	364,708	132,872	72.8	48,951	6,204	25.3

f) **Åldrarna 50/w.** Såsom här ofvan nämnes, hafva de allmänna beräkningarna för *femårsgrupperna* inom dessa åldrar åren 1800/1855 ej kunnat accepteras. Omöjligt är väl ej, att nya försök skulle utfalla bättre, men då talen icke för dessa tider hafva någon praktisk användning, har saken åtminstone tillsvidare fått förfalla. För tiden *efter* 1860 äro beräkningarna utförda, hvarom se under H) och I) här nedan.

En detalj inom förevarande område måste emellertid på grund af ett praktiskt behof uträknas äfven för tiden före 1860, nämligen antalet enkor i åldern 50/55 år. Anledningen härtill är, att vid beräkningen af omgiftenas frekvens antalet i omgifte inträdda kvinnor jemföres med folkmängden af enkor i åldern 15/55 år. Antalet Eqv. 50/55 har då för 1700-talet antagits = 21.6 % 22.0 % af Qv. 50/55, med afrundning. För åren 1800/1860 hafva vi accepterat de tal, som omnämnas sid. 165 här

¹⁾ Årliga antalet i första giftet inträdda kvinnor i ∞ af medelfolkmängden ogifta kvinnor i åldern 20 45 år. — ²⁾ Årliga antalet i äktenskap inträdda enkor i ∞ af medelfolkmängden enkor i åldern 15 55 år.

Tab. 43. *Antalet barnaföderskor, med fördelning efter ålder.*

Åren.	Hela antalet.	15/20 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år. ¹⁾
1751/55 ...	342,498	10,284	55,733	93,126	89,712	59,149	28,761	5,733
1756/60 ...	328,317	9,112	51,104	86,608	87,926	60,242	27,620	5,705
1761/65 ...	341,119	9,784	51,322	88,295	90,917	63,848	30,877	6,076
1766/70 ...	342,892	10,438	53,178	84,636	90,022	65,959	32,072	6,587
1771/75 ...	319,522	9,940	52,017	80,713	81,072	59,705	29,822	6,253
1776/80 ...	362,020	10,147	57,064	94,697	93,576	64,894	33,792	7,850
1781/85 ...	343,338	10,456	55,894	91,995	88,343	62,099	28,420	6,131
1786/90 ...	353,413	9,882	54,752	91,509	93,931	65,742	31,470	6,127
1791/95 ...	383,556	9,842	57,059	98,537	101,043	74,646	35,710	6,719
1796/00 ...	385,393	10,183	58,999	95,810	102,333	74,871	36,002	7,195
1801/05 ...	376,332	9,259	60,130	96,248	94,569	72,489	36,567	7,070
1806/10 ...	370,757	8,744	58,339	99,964	95,096	66,922	34,698	6,994
1811/15 ...	402,223	9,759	64,755	104,966	106,129	75,471	34,629	6,514
1816/20 ...	430,261	9,120	68,772	113,453	109,528	82,686	40,069	6,633
1821/25 ...	483,835	9,709	74,071	128,508	127,807	90,509	45,696	7,535
1826/30 ...	480,223	8,537	71,337	123,546	128,188	95,396	45,667	7,552
1831/35 ...	483,616	8,301	70,925	121,782	126,809	98,950	49,660	7,189
1836/40 ...	479,386	6,912	71,586	124,400	122,257	96,751	49,834	7,646
1841/45 ...	513,291	7,175	77,032	137,741	132,919	98,393	52,179	7,852
1846/50 ...	533,594	6,010	75,365	146,813	144,207	103,355	50,006	7,838
1851/55 ...	576,689	6,263	74,225	154,961	162,873	116,024	54,985	7,358
1856/60 ...	639,639	6,766	80,813	156,431	177,374	141,323	67,611	9,321
1861/65 ...	675,637	7,954	86,524	163,676	175,527	150,018	81,399	10,539
1866/70 ...	629,927	7,977	83,912	153,763	164,058	134,360	74,942	10,915
1871/75 ...	666,964	9,093	91,789	161,641	170,839	142,973	79,109	11,520
1876/80 ...	692,784	11,111	101,785	172,231	173,694	143,320	78,825	11,818
1881/85 ...	685,152	11,225	106,100	172,858	171,607	137,299	75,356	10,707
1886/90 ...	691,015	11,150	105,068	181,149	174,416	136,894	71,959	10,379
1891/95 ...	670,542	12,767	97,460	167,801	176,902	136,300	70,173	9,139

ofvan, hvilka väl äro oantagliga för de högsta åldrarna, men till nöd användbara för de yngre åldrarna inom gruppen.

Härmed äro våra beräkningar för qvinkönet förda till slut, i hvad angår tiden före 1860. Beträffande åren 1860/1899, se under afd. H) och I) här nedan.

För att visa den högre eller lägre graden af sannolikhet för här utförda beräkningar, äro i tab. 25 sammanställda procenttalen för ogifta, gifta och enkör i hvarje ålder mellan 15 och 50 år, å ena sidan i Sverige åren 1750 och 1895, å andra sidan i Vesteuropa omkring år 1880. I afseende å Vesteuropa må anföras, att för tidrymden närmast före 1880 dess såväl giftermåls- som dödstal ganska nära sammanföllö med motsvarande i Sverige omkring år 1750. Tab. 25 visar ock större öfverensstämmelse mellan Sverige 1750 och Vesteuropa 1880, än mellan Sverige 1750 och 1895. I öfrigt öfverlemnas resultatet i tabellen till sakkunniges granskning. Erinras må blott, att när, såsom här är fallet, ett enskildt

¹⁾ Inräknadt det ringa och osäkra antalet i åldern 50 år och deröfver.

år afses, så representera de olika åldersgrupperna olika kullar, med olika föregående historia, hvilket förhållande naturligtvis alltid kan till en viss grad åstadkomma ojämnheter vid öfvergång från en ålder till annan.

G) Manliga folkmängden efter civilstånd inom femårsgrupper. Denna del af programmet är af betydelse ensamt för frågan om äktenskapsfrekvensen; det spörsmål man förnämligast önskar få besvaradt är, huru många procent de gifta männen vid olika tider utgjort af hela den manliga folkmängden inom olika åldrar — i synnerhet de yngre. Några direkta stödje punkter för en dylik beräkning gifvas dock i sjelfva verket icke: den grund, hvarpå kalkylen ytterst hvilat, är den redan för qvinkönet funna fördelningen. Eller med andra ord: man måste utgå ifrån, att åldersförhållandena mellan man och hustru varit i äldre tider *någorlunda* desamma som i våra dagar. Att så verkligen i hufvudsak varit fallet, bekräftas ock af statistiken öfver de ingångna äktenskapen. Den skilnad, som förefinnes, går närmast i den riktningen, att mannen i förhållande till hustrun varit i medeltal något yngre än nu för tiden, d. v. s. att åldersskilnaden mellan man och hustru varit något mindre än nu. Med detta öfverensstämmer ock till fullo, att här företagna kalkyler för äldre tider af sig sjelfva framtvinga ett något högre antal gifta män i unga år, än som kunde väntas af de förut vunna talen för gifta kvinnor inom samma åldrar.

Vid beräkandet af männens civilståndsfördelning inom femåriga åldersgrupper hafva vi under årens lopp gjort en hel del förfelade försök, och det såg länge ut som skulle företaget få uppgifvas. Så småningom har det dock lyckats att komma till resultat, som synas oss rimliga; ett objektivt bedömande af dem låter sig göra, på samma sätt som förut för qvinkönets del, af tab. 20 och 22.

Beräkningarna hafva först utförts för **åldern 20/25 år**, som härvid erbjuder det största intresset, — dels i och för sig, för äktenskapsfrekvensens skull, dels ock emedan möjlighet förefinnes att skaffa sig en föreställning om dödligheten bland de ogifta i denna ålder. — För åren 1865 och 1860 har antalet Gm. 20/25 vunnits genom detaljerade interpolationsberäkningar för samtliga åldersgrupper. För åren 1835/55 har tillvägagångssättet bestått deruti, att i hvarje fall medelantalet vigde män i åldern 20/25 under närmast föregående femårsperiod multiplicerats med 155 % (jemlikt hvad vi trott oss finna för tiden omkring 1860).¹⁾ Före 1830 finnas icke uppgifter om de vigde inom olika åldrar. För denna tid har antalet Gm. 20/25 provisoriskt satts = 41.7 % af Gqv. 15/25. De sålunda för åren 1750, 1855 funna talen hafva dock i vissa

¹⁾ Det må erkännas att denna beräkningsgrund är svag. Men med finare kalkyler vore, så vidt nu kan ses, intet nämnvärdt att vinna.

Tab. 44. *Antalet med Äkta barn nedkomna barnaföderskor, med fördelning efter ålder.*

Åren.	Hela antalet.	15/20 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.
1751/55...	333,561	9,721	52,903	90,426	88,162	58,254	28,416	5,679
1756/60...	320,748	8,635	48,786	84,360	86,533	59,447	27,327	5,660
1761/65...	332,240	9,225	48,631	85,658	89,283	62,916	30,504	6,023
1766/70...	333,625	9,854	50,370	81,884	88,317	64,986	31,683	6,531
1771/75...	310,332	9,361	49,232	77,984	79,381	58,740	29,436	6,198
1776/80...	350,334	9,412	53,523	91,226	91,426	63,667	33,301	7,779
1781/85...	331,266	9,695	52,237	88,409	86,123	60,831	27,913	6,058
1786/90...	337,352	8,871	49,886	86,739	90,975	64,055	30,794	6,032
1791/95...	364,363	8,634	51,241	92,838	97,508	72,631	34,904	6,604
1796/00...	364,580	8,871	52,692	89,629	98,504	72,686	35,129	7,069
1801/05...	353,451	7,823	53,188	89,442	90,352	70,090	35,606	6,950
1806/10...	346,036	7,220	50,886	92,447	90,493	64,447	33,678	6,865
1811/15...	374,481	8,025	56,296	96,670	100,904	72,666	33,542	6,378
1816/20...	399,362	7,314	59,360	104,077	103,789	79,506	38,823	6,493
1821/25...	448,651	7,704	63,579	117,759	121,068	86,905	44,261	7,375
1826/30...	449,174	6,823	62,224	114,158	122,112	92,072	44,377	7,408
1831/35...	450,854	6,463	61,255	112,003	120,495	95,368	48,236	7,034
1836/40...	445,392	5,086	61,251	114,157	115,929	93,124	48,365	7,480
1841/45...	469,242	4,872	63,446	124,192	124,799	93,949	50,341	7,643
1846/50...	485,239	3,695	60,795	131,562	135,001	98,470	48,097	7,619
1851/55...	521,825	3,683	58,359	137,669	151,935	110,257	52,799	7,123
1856/60...	582,370	4,087	64,387	139,006	165,837	134,838	65,156	9,059
1861/65...	612,771	4,920	68,397	144,652	163,297	142,793	78,474	10,238
1866/70...	566,348	4,805	64,077	134,164	152,301	128,027	72,340	10,634
1871/75...	594,188	5,162	68,254	139,822	157,836	135,759	76,127	11,228
1876/80...	623,138	6,388	77,971	152,261	162,398	136,528	76,087	11,505
1881/85...	614,693	5,993	80,012	153,177	161,019	131,305	72,747	10,440
1886/90...	619,371	5,717	79,418	160,441	163,342	130,925	69,451	10,077
1891/95...	599,845	6,050	72,497	149,059	165,637	130,072	67,667	8,863

fall jemkats på grund af de fordringar, som framträda när hvarje femårs-kull följes för sig. Af betydelse hafva dessa jemkningar varit till en början för åren 1825/35, under hvilken tidrymd antalet Gm. 20/25 tydligen gått utöfver de provisoriskt beräknade resultaten; vi befinna oss här under en tid af uppenbart högre äktenskapsfrekvens inom yngre år för mankönet (i jemförelse med qvinkönet) än som senare varit händelsen.

Äfven i fråga om tiden omkring och närmast efter 1750 har en dylik höjning visat sig nödvändig. Sättes här Gm. 20/25 = 41.7 % af Gqv. 15/25 (och antalet Gm. 25/30 till på nedan angifna sätt beräknade provisoriska belopp), blifver antalet Om. 30/50 uppenbart för lågt, i jemförelse med de tal som framträda för närmast följande tider. Möjligheten att höja antalet Gm. 20/25 har dock varit ganska begränsad, enär den starka äktenskapsfrekvensen under större delen af tidrymden 1751/65 utesluter sannolikheten af någon större minskning under denna tid af antalet gifta män i de yngre åren. Att det knappast är möjligt att ansätta talen så,

Tab. 45. *Antalet med Oäkta barn nedkomna barnaföderskor, med fördelning efter ålder.¹⁾*

Åren.	Hela antalet.	15/20 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.
1751/55	8,937	563	2,830	2,700	1,550	895	345	54
1756/60	7,569	477	2,318	2,248	1,393	795	293	45
1761/65	8,879	559	2,691	2,637	1,634	932	373	53
1766/70	9,267	584	2,808	2,752	1,705	973	389	56
1771/75	9,190	579	2,785	2,729	1,691	965	386	55
1776/80	11,686	735	3,541	3,471	2,150	1,227	491	71
1781/85	12,072	761	3,657	3,586	2,220	1,268	507	73
1786/90	16,061	1,011	4,866	4,770	2,956	1,687	676	95
1791/95	19,193	1,208	5,815	5,699	3,535	2,015	806	115
1796/00	20,813	1,312	6,307	6,181	3,829	2,185	873	126
1801/05	22,881	1,436	6,942	6,806	4,217	2,399	961	120
1806/10	24,721	1,524	7,453	7,517	4,603	2,475	1,020	129
1811/15	27,742	1,734	8,459	8,296	5,225	2,805	1,087	136
1816/20	30,899	1,806	9,412	9,376	5,739	3,180	1,246	140
1821/25	35,184	2,005	10,492	10,749	6,739	3,604	1,435	160
1826/30	31,049	1,714	9,113	9,388	6,076	3,324	1,290	144
1831/35	32,762	1,838	9,670	9,779	6,314	3,582	1,424	155
1836/40	33,994	1,826	10,335	10,243	6,328	3,627	1,469	166
1841/45	44,049	2,303	13,586	13,549	8,120	4,444	1,838	209
1846/50	48,355	2,315	14,570	15,251	9,206	4,885	1,909	219
1851/55	54,864	2,580	15,866	17,292	10,938	5,767	2,186	235
1856/60	57,269	2,679	16,426	17,425	11,537	6,485	2,455	262
1861/65	62,866	3,034	18,127	19,024	12,230	7,225	2,925	301
1866/70	63,579	3,172	19,835	19,599	11,757	6,333	2,602	281
1871/75	72,776	3,931	23,535	21,819	13,003	7,214	2,982	292
1876/80	69,646	4,723	23,814	19,970	11,296	6,792	2,778	313
1881/85	70,459	5,232	26,088	19,681	10,588	5,904	2,609	267
1886/90	71,644	5,433	25,650	20,708	11,074	5,969	2,508	302
1891/95	70,697	6,717	24,963	18,742	11,265	6,228	2,506	276

att ej någon minskning inträder, är ganska egendomligt och synes antyda att ett visst *försenande* af äktenskapen vid denna tid egt rum bland männen. Denna företeelse sammanhänger uppenbarligen dermed att ungdomsåldrarna vid denna tid öfversvämmades af de talrika kullarna från 1720- och 1730-talen; eller med andra ord: förhållandena äro identiska med dem vi redan känna från årtiondena 1841/60. — Antalet Gm. 20/25 år 1750 torde i sjelfva verket *icke* kunna sänkas under det här i tab. 9 upptagna antalet af 11,500, men svårligen heller i nämnvärd grad höjas utföfver denna siffra, hvilken motsvarar 45½ % af det samtida antalet Gqv. 15/25. Då i våra dagar motsvarande siffra uppgår blott till omkring 40 %, framträder alltså det redan ofvan nämnda resultatet, att i äldre tider de gifta männen måste hafva varit något flere än nu i yngre åldrar, ej blott i och för sig, hvilket är sjelfklart, utan äfven i förhållande till de jemnåriga gifta kvinnorna, — d. v. s. att man hade ett större

¹⁾ Talen för de särskilda åldrarna före 1868 äga *intet* sjelfständigt värde; se sid. 183.

Tab. 46. *Relativa antalet barnaföderskor med äkta och med oäkta barn.*

Åren.	Hela medel-folk-mängden.	Medel-folkmängd, Gifta qvinnor, 15 45 år.	Barna-föderskor med äkta barn.	D:o ärligen i ‰oo. ¹⁾	Medel-folkmängd, Ej gifta qvinnor, 20/45 år.	Barna-föderskor med oäkta barn.	D:o ärligen i ‰oo. ²⁾
1751/55.....	1,817,448	208,660	333,561	319·7	135,914	8,937	13·2
1756 60.....	1,883,081	217,210	320,748	295·3	144,934	7,569	10·4
1761 65.....	1,944,913	223,270	332,240	297·6	149,851	8,879	11·9
1766/70.....	2,008,043	224,430	333,625	297·3	154,787	9,267	12·0
1771 75.....	2,012,689	221,570	310,332	280·1	159,996	9,190	11·5
1776 80.....	2,066,184	223,410	350,334	306·8	170,703	11,686	13·7
1781/85.....	2,139,342	235,750	331,266	281·0	180,951	12,072	13·3
1786 90.....	2,161,911	239,430	337,352	281·8	183,674	16,061	17·5
1791 95.....	2,223,231	248,510	364,363	293·2	180,762	19,193	21·2
1796 00.....	2,327,810	257,122	364,580	283·6	185,515	20,813	22·4
1801 05.....	2,338,537	257,366	353,451	274·7	190,784	22,881	24·0
1806 10.....	2,413,399	260,158	346,036	266·0	192,759	24,721	25·6
1811 15.....	2,415,362	262,923	374,481	284·9	197,680	27,742	28·1
1816 20.....	2,530,399	275,911	399,362	289·5	210,122	30,899	29·4
1821 25.....	2,670,213	294,882	448,651	304·3	207,377	35,184	33·9
1826 30.....	2,834,447	313,390	449,174	286·7	201,119	31,049	30·9
1831 35.....	2,944,559	318,705	450,854	282·9	205,406	32,762	31·9
1836 40.....	3,082,885	320,482	445,392	278·0	226,133	33,994	30·1
1841 45.....	3,223,883	321,720	469,242	291·7	259,232	44,049	34·0
1846 50.....	3,388,656	334,650	485,239	290·0	289,813	48,355	33·4
1851 55.....	3,558,055	357,837	521,825	291·7	311,552	54,864	35·2
1856 60.....	3,726,587	385,047	582,370	302·5	319,685	57,269	35·8
1861 65.....	3,992,560	407,530	612,771	300·7	335,897	62,866	37·4
1866 70.....	4,165,906	407,149	566,348	278·2	346,594	63,579	36·7
1871 75.....	4,274,006	396,153	594,188	300·0	353,196	72,776	41·2
1876 80.....	4,499,900	412,867	623,138	301·9	366,865	69,646	38·0
1881 85.....	4,604,724	417,484	614,693	294·5	383,807	70,459	36·7
1886 90.....	4,741,726	428,252	619,371	289·3	388,670	71,644	36·9
1891/95.....	4,831,814	430,233	599,845	278·8	383,841	70,697	36·8

antal än nu af unga män gifta med jemnåriga eller med äldre qvinnor än de sjelfva.

Antalet *enklingar* i åldern 20/25 år har i regeln satts = 8 ‰ af antalet gifta män i samma grupp. Här, liksom ej sällan annars vid dessa våra beräkningar, hafva efteråt gjorda jemkningar i afseende å de större talen icke ansetts med nödvändighet kräfva motsvarande ändringar i de sekundärt beräknade smärre kvantiteterna.

Åldern 25/30 år. Efter flere försök, å skilda vägar, att vinna en föreställning om de *gifta* männens antal inom denna ålder, hafva vi stannat vid antagandet $Gm. 25/30 = 0·65 (0·2 Gqv. 20/25 + Gqv. 25/30 + 0·1 Gqv. 30/35)$. Koefficienten 0·65 är vald med hänsyn till att förhållandet i fråga faktiskt uppgick vid 1870, 1880 och 1890 års folkräkningar till

¹⁾ Ärliga antalet med äkta barn nedkomna barnaföderskor i ‰oo af medelfolkmängden gifta qvinnor i åldern 15 45 år. — ²⁾ Ärliga antalet med oäkta barn nedkomna barnaföderskor i ‰oo af medelfolkmängden ej gifta qvinnor i åldern 20 45 år.

resp. 0·626, 0·648 och 0·636. Afrundningen uppåt motiveras af det nyss påpekade förhållandet, att antalet yngre ogifta män förr varit jemförelsevis något större än nu, i proportion till antalet gifta kvinnor i samma åldrar. Icke desto mindre finner man, vid granskning af resultatet, äfven här nödvändigt att ytterligare något höja siffran för de gifte männen vid samma epoker som i fråga om åldern 20/25 år, nämligen omkring åren 1820 à 1835 samt omkring och något efter 1750. Här såsom der gifves dock icke utrymme för någon *större* förändring af de provisoriskt beräknade talen. — Antalet *enklingar* 25/30 har satts = 1·5 % af antalet Gm. 25/30. För 1700-talet blir dock resultatet på detta sätt till en början uppenbarligen för högt, och betydande nedsättningar hafva skett i enlighet med de närmast högre åldrarnas kraf.

Åldrarna 30/50 år. Summan af antalet *ogifta män* för dessa åldrar är gifven, genom de förut utförda beräkningarna angående Om. 20/50 samt Om. 20/25 och Om. 25/30. Af åldrarna 30/50 år taga vi först till behandling åldern 45/50. För år 1870 finna vi Om. 50/ ω = 7·54 % af M. 50/ ω , och Om. 45/50 = 9·91 % af M. 45/50. Det senare procenttalet förhåller sig till det förra som 131:100. Vi hafva förutsatt samma relation äfven för äldre tider — talet Om. 50/ ω är ju beräknadt förut — hvilket innebär antagandet att procenten ogifta män i åldern 45/50 år stigit och sjunkit i samma proportion som i åldern 50/ ω . Detta antagande håller naturligtvis icke alltid streck, men det vunna resultatet visar sig i regeln acceptabelt. För de första årtiondena efter 1750 måste dock ej obetydliga jemkningar göras, — helt naturligt, då en nedgång af äktenskapsfrekvensen måste först göra sig bemärkt inom de lägre åldrarna innan följderna hinna komma till synes inom de högre.

Efter fastställandet på detta sätt af Om. 45/50, blir summan Om. 30/45 gifven. Fördelningen på de tre femårsgrupperna har skett på följande sätt. År 1870 utgjorde procenten Om. i åldern 25/30 = 62·25 %, d. v. s. att de ogifte männen utgjorde sagda procenttal af hela den manliga befolkningen inom gruppen; i åldern 45/50 utgjorde motsvarande tal 9·91 %. Aftagandet af procenten Om. från 25/30 till 45/50 utgör således (aritmetiskt taget) 52·34 %. Motsvarande siffra är genom föregående beräkningar känd för hvarje folkräkningsår ända tillbaka till år 1750. För år 1800 t. ex. utgör den 47·13 %, hvilket är = 90·0 % af motsvarande tal för år 1870. Aftagandet af procenten Om. från 25/30 till 45/50 var således år 1800 endast nio tiondelar af aftagandet år 1870, och vi antaga samma förhållande för hvar och en af de tre mellanliggande femåriga åldersgrupperna. Då alltså år 1870 procenten Om. i åldrarna 25/30, 30/35, 35/40 och 40/45 utgjorde resp. 62·25, 33·89, 19·45 och 13·04 och således i de tre senare grupperna den successiva minskningen utgjorde resp. 28·36, 14·44 och 6·41 %, så antaga vi för år 1800 minsk-

Tab. 47. *Fruktamheten inom olika åldrar.*

Årligen.	All fruktamheten, ‰ ¹⁾	Fruktamhetstalen, åldersvis, ‰ ²⁾						Mätarealen, % ³⁾					
		20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.
1751/55...	319.7	482	407	348	255	134	35	151	127	109	80	42	11
1756/60...	295.3	460	380	328	234	123	31	156	129	111	79	42	10
1761/65...	297.6	467	394	336	238	124	32	157	132	113	79	42	11
1766/70...	297.3	485	388	336	242	123	32	163	131	113	80	41	11
1771/75...	280.1	463	367	311	224	116	29	165	131	111	80	41	10
1776/80...	306.8	470	396	340	244	134	36	153	129	111	80	44	12
1781/85...	281.0	467	372	302	222	111	28	166	132	107	79	40	10
1786/90...	281.8	469	370	318	221	117	29	166	131	113	78	42	10
1791/95...	293.2	466	389	332	240	125	29	159	133	113	82	43	10
1796/00...	283.6	453	377	324	231	118	28	160	133	114	81	42	10
1801/05...	274.7	457	370	304	223	118	27	166	135	111	81	43	10
1806/10...	266.0	436	364	292	212	112	27	164	137	110	80	42	10
1811/15...	284.9	454	373	314	234	118	25	159	131	110	82	41	9
1816/20...	289.5	458	378	316	239	130	26	158	131	109	83	45	9
1821/25...	304.3	475	397	331	251	140	28	156	130	109	82	46	9
1826/30...	286.7	455	370	312	239	133	26	159	129	109	83	46	9
1831/35...	282.9	451	370	310	240	135	24	159	131	110	85	48	8
1836/40...	278.0	450	368	308	236	129	24	162	132	111	85	46	9
1841/45...	291.7	461	381	321	247	137	23	158	131	110	85	47	8
1846/50...	290.0	455	374	322	247	134	23	157	129	111	85	46	8
1851/55...	291.7	455	378	322	249	141	22	156	130	110	85	48	8
1856/60...	302.5	480	383	334	269	154	27	159	127	110	89	51	9
1861/65...	300.7	469	386	333	266	163	26	156	128	111	88	54	9
1866/70...	278.2	445	365	308	250	142	24	160	131	111	90	51	9
1871/75...	300.0	482	389	333	265	158	24	161	130	111	88	53	8
1876/80...	301.9	468	390	333	267	153	26	155	129	110	88	51	9
1881/85...	294.5	447	376	325	258	150	23	152	128	110	88	51	8
1886/90...	289.3	447	372	318	253	142	22	155	129	110	87	49	8
1891/95...	278.8	456	365	307	243	136	20	164	131	110	87	49	7

ningen hafva utgjort nio tiondelar hvaraf, eller resp. 25.52, 13.00 och 5.77 %. Då nu Om. 25/30 för år 1800 är beräknad = 53.68 %, får man för åldrarna 30/35, 35/40 och 40/45 resp. 28.16, 15.16 och 9.39 %. Dessa procenttal äro använda för provisorisk beräkning af Om. inom hvarje femårsgrupp; definitiva tal erhållas genom utproportionerande af de mot summan Om. 30/45 uppståndna differenserna samt behöfliga jenikningar.

Tillvägagångssättet är således en rent mekanisk interpolation; möjligen^a hade det ock varit teoretiskt riktigare att följa hvarje femårsskull från ålder till ålder i stället för att taga hvarje folkräkningsår för sig. I alla händelser kan resultatet ej göra anspråk på mera än att innebära

¹⁾ D. ä. årliga antalet med äkta barn nedkomna barnaföderskor i ‰ af medelfolkmängden gifta kvinnor i åldern 15-45 år, se tab. 46. — ²⁾ Årliga antalet barnaföderskor med äkta barn inom hvarje ålder i ‰ af medelfolkmängden gifta kvinnor i samma åldersgrupp. —

³⁾ Fruktamhetstalen i föregående kolumner i % af »All fruktamheten» (första sifferkolumnen i tabellen).

Tab. 48. *Oäkta födelsernas frekvens inom olika åldrar.¹⁾*

Åren.	All oäkta börden, ‰. ²⁾	Oäkta börden åldersvis, ‰. ³⁾								Mätaretalet, ‰. ⁴⁾							
		15/20 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.		15/20 år.	20/25 år.	25/30 år.	30/35 år.	35/40 år.	40/45 år.	45/50 år.	
1751 55	13·2	1·4	9·1	16·1	16·7	15·8	6·5	1·0	11	69	122	127	120	49	8		
1756 60	10·4	1·2	7·3	12·7	12·7	12·4	5·6	0·8	12	70	122	122	119	49	8		
1761 65	11·9	1·3	8·5	14·3	14·0	13·4	5·8	0·9	11	71	120	118	113	49	8		
1766 70	12·0	1·3	8·4	15·5	14·4	12·3	5·9	0·9	11	70	129	120	103	49	7		
1771 75	11·5	1·3	7·8	14·7	14·9	12·6	5·6	0·8	11	68	128	130	110	49	7		
1776 80	13·7	1·6	9·6	16·8	17·6	15·3	6·6	1·0	12	70	123	128	112	48	7		
1781 85	13·3	1·6	9·5	16·2	16·3	15·0	6·6	1·0	12	71	122	123	113	50	7		
1786 90	17·5	2·2	12·7	21·2	20·9	18·9	8·6	1·3	13	73	121	119	108	49	7		
1791 95	21·2	2·6	15·8	25·4	25·8	22·0	9·8	1·5	12	75	120	122	104	46	7		
1796 00	22·4	2·6	16·3	27·6	27·5	23·4	10·2	1·5	12	73	123	123	104	46	7		
1801 05	24·0	2·8	17·2	29·4	31·0	25·1	11·1	1·3	12	72	123	129	105	46	5		
1806 10	25·6	2·8	18·1	31·8	34·3	26·4	11·7	1·4	11	71	124	134	103	46	5		
1811 15	28·1	3·1	19·8	35·1	37·3	28·9	12·5	1·4	11	70	125	133	103	44	5		
1816 20	29·4	3·2	21·1	36·4	38·4	30·7	13·4	1·5	11	72	124	131	104	46	5		
1821 25	33·9	3·5	24·0	42·2	46·0	35·4	14·9	1·7	10	71	124	136	104	44	5		
1826 30	30·9	2·8	21·3	38·7	42·1	33·9	13·8	1·4	9	69	125	136	110	45	5		
1831 35	31·9	2·7	21·5	41·4	45·1	34·7	14·5	1·5	8	67	130	141	109	45	5		
1836 40	30·1	2·3	19·8	39·6	44·2	34·6	14·5	1·6	8	66	132	147	115	48	5		
1841 45	34·0	2·8	22·3	43·7	51·8	40·2	16·9	1·9	8	66	129	152	118	50	6		
1846 50	33·4	2·8	22·1	41·5	48·3	40·2	17·3	1·9	8	66	124	145	120	52	6		
1851 55	35·2	3·1	23·8	43·3	48·3	39·8	18·0	2·0	9	68	123	137	113	51	6		
1856 60	35·8	3·1	24·9	43·7	48·2	39·2	18·1	2·1	9	70	122	135	109	51	6		
1861 65	37·4	3·4	26·6	46·2	50·6	39·2	18·3	2·1	9	71	124	135	105	49	6		
1866 70	36·7	3·4	28·2	46·8	46·3	34·5	15·1	1·7	9	77	128	125	94	41	5		
1871 75	41·2	4·0	32·5	51·9	50·2	37·5	17·6	1·7	10	79	126	122	91	43	4		
1876 80	38·0	4·3	30·3	46·4	44·2	35·9	15·7	1·8	11	80	122	116	94	41	5		
1881 85	36·7	4·8	31·4	43·6	39·6	30·8	14·8	1·5	13	86	119	108	84	40	4		
1886 90	36·9	5·3	32·0	43·0	39·1	29·7	14·1	1·7	14	87	117	106	80	38	5		
1891 95	36·8	6·2	33·5	40·8	36·7	28·2	13·4	1·5	17	91	111	100	77	36	4		

en rimlig lösning af frågan; då antalet ogifte i dessa åldrar är litet, torde ock felen blifva jemförelsevis små i fråga om antalet *gifta*, som ju här är hufvudsaken.

Antalet *enklingar* i dessa åldrar har uträknats under provisorisk förutsättning att procenterna inom en hvar af de fyra femårsgrupperna varit de för år 1860 beräknade, eller resp. 1·37, 2·41, 3·58 och 5·57; differenserna mot de förut gifna slutsummorna hafva utproportionerats. För 1700-talet blefvo dessa differenser betydande och föranledde en allmän justering, så godt sig göra lät, af enklingarnas antal inom samtliga yngre åldersgrupper.

¹⁾ Talen för de särskilda åldrarna före 1868 äga *intet* sjelfständigt värde; se sid. 183. ---

²⁾ Årliga antalet med oäkta barn nedkomna barnaföderskor i ‰ af medelfolkmängden ej gifta kvinnor i åldern 20 45 år, se tab. 46. — ³⁾ Årliga antalet barnaföderskor med oäkta barn inom hvarje ålder i ‰ af medelfolkmängden ej gifta kvinnor i samma åldersgrupp. — ⁴⁾ Talen för oäkta börden i föregående kolumner i ‰ af »All oäkta börden» (första sifferkol. i tabellen).

Åldrarna 50/ ω (före år 1860). Liksom i fråga om den qvinliga folkmängden har äfven här en uträkning gjorts för hvarje femårsgrupp, tillbaka till år 1800, men resultatet blef icke acceptabelt. Då dessa tal icke hafva någon praktisk användning, hafva nya försök ej gjorts.

För beräklandet af omgiftenas freqvens erfordras emellertid kännedom om *enklingarnas* antal i åldersgruppen 50/65 år. För detta ändamål antogs, i likhet med förhållandena år 1870, att procenten af enklingar inom åldern 50/65 var = 0.6 af procenttalet för åldern 50/ ω , och inom åldern 65/ ω = 1.92 gånger samma procenttal. Vid uträklandet på grund häraf af absoluta tal för de båda grupperna, uppstod naturligtvis en viss differens mot den förut beräknade summan Em. 50/ ω . För tidrymden 1750/70 gäfvos de beräknade talen ett för högt resultat; med hänsyn till den stora freqvensen af omgiften vid denna tid, applicerades den erforderliga minskningen hel och hållen på åldern 50/65 år. Dertill finnes så mycket mera skäl, som gruppen 65/ ω vid denna tid var ovanligt starkt besatt just inom de *högsta* åldrarna och således väl äfven ovanligt rik på enklingar. Efter 1770 blef resultatet genomgående för lågt, med undantag blott för åren 1825/35. Differensen utproportionerades nu likformigt på de båda grupperna, med nämnvärdt undantag endast för år 1775, då med hänsyn till den starka dödligheten under föregående femårsperiod hela tillägget lades på gruppen 65/ ω .

I likhet med hvad som i tab. 25 skett i fråga om qvinkönets siffror, äro i tab. 24 sammanställningar gjorda beträffande mankönets tal mellan Sverige 1750 och 1895 samt Vesteuropa år 1880. För diskussion af denna tabell hänvisas till hvad som sid. 168 är yttradt angående motsvarande tabell för qvinkönet. Här må endast tilläggas, att då i tab. 24 procenttalen för gifte i Sverige framträda synnerligen höga för år 1750, äfven i jämförelse med de vesteuropeiska medeltalen, medan förhållandet delvis är ett annat för qvinkönets vidkommande, så utgör detta en naturlig följd af qvinkönets oerhörda öfvertalighet i Sverige under äldre tider. Erinras må ock, att *hela* antalet gifte i Sverige år 1750 är känt, hvadan de märkvärdiga talen för vårt land detta år i tab. 24 näppeligen torde kunna såsom helhet i någon högre grad afvika från verkliga förhållandet — äfven om proportionen delvis skulle vara i någon mån felaktig de olika åldrarna inbördes emellan.

H) **Åren 1860/90.** För ifrågavarande tidrymd har man *direkta* uppgifter i samtliga här afsedda spörsmål vid de tre folkräkningarna af 1870, 1880 och 1890.¹⁾ För alla icke-folkräkningsår hafva beräkningar utförts

¹⁾ För åren 1870 och 1880 hafva de små talen för personer i okänd ålder utproportionerats (för år 1890 har detta skett redan i den officiella berättelsen). Dessa utproportioneringar hafva utförts vid olika tidpunkter och förete alltså vissa ojämnheter, som dock äro utan all praktisk betydelse.

med hänsyn till folkmängdens kombinerade fördelning efter ålder och civilstånd i *femårsgrupper* allt intill lifvets gräns. Först har dock i hvarje fall utförts fördelningen för de *stora* grupperna: 15/45 och 45/ ω för qvinkönet samt 20/50 och 50/ ω för mankönet, på samma sätt som här ofvan skildrats för de tidigare åren. Inom en hvar af dessa stora grupper har beräkningen skett genom enkla interpolationsmetoder, med stöd af närliggande folkräkningar, samt likformig utproportionering af de uppståndna differenserna — dock äfven här i vissa fall med smärre jemkningar. Åtskilliga af dessa kalkyler för åren 1865 och 1860 äro berörda redan i det föregående.

I) **Åren 1891/99.** För dessa år äro beräkningarna utförda för *hvarje åldersår* (till och med nittionde året). Metoden härför är utförligt redovisad i 1892 och 1893 års årgångar af denna tidskrift och resultatet likaledes för hvarje år meddeladt i tidskriften — för åren 1898 och 1899 å sidd. 110—117 här ofvan. Vid den nu snart fullbordade fördelningen på grund af 1900 års folkräkningsmaterial vinnes å dessa beräkningar en kontroll, angående hvars resultat en närmare redogörelse torde få lemnas i nästa årgång af Statistisk Tidskrift.

I **tab. 31—35** hafva utförts de tal, som representera *proportionen mellan könen*, såväl inom samtliga civilståndsgrupper tillsammans som inom en hvar af dem för sig.

Talen i tab. 33, som behandlar de Ogifta, förete stundom rätt stora oregelbundenheter. Med afseende härå må först erinras, att ifrågasvarande tal äro synnerligen »känsliga», så att felet i de absoluta talen ej behöfver vara mycket stort för att i förevarande tabeller gifva ett kraftigt utslag. Dernäst må ock erinras att oregelbundenheter icke alltid behöfva innebära *oriktigheter*. Särskildt i äldre tider med deras starka växlingar inom alla befolkningsförhållanden torde äfven i fråga om proportionen mellan könen närliggande år hafva ofta företett stora inbördes olikheter, i all synnerhet i fråga om de ogifte. Men äfven beträffande sådana tal i tab. 33, hvilka svårigen kunna vara riktiga, må erinras, att oriktigheten ofta återfinnes redan i tab. 32 och alltså icke är att tillskrifva våra här utförda civilståndsberäkningar. Oriktigheterna i tab. 32 åter, alltså i de officiella talen (med här gjorda tillägg för åren 1750/1770), torde till någon del vara tillfinnandes inom sjelfva primärmaterialet, men kanske till stor del åstadkommits vid de för 1876 års Bihang utförda kompletteringarna inom ålderstabellerna, hvilka kompletteringar, såsom redan antydts, i vissa delar utfördes mera summariskt.

Alla dessa reservationer iakttagna, återstå dock naturligtvis i tab. 33—35 åtskilliga fel, som vittna just om ofullkomligheter i våra här ut-

förda beräkningar angående gifte och ogifte, enklingar och enkör. Med afseende å dessa fel må till sist påpekas, att desamma vida oftare torde vara att tillskrifva oriktigheter uti tabellerna öfver den *manliga* folkmängden än öfver den *qvinliga*. Mankönets civilståndsfördelning inom femårsgrupperna är redan förut betecknad såsom här framlagd utan större anspråk. Beträffande åter kalkylerna för den *qvinliga* folkmängden, torde deras värde vara ej obetydligt högre.

Att använda de nu beräknade specifika folkmängdstalen för en allmän öfversigt af Sveriges befolkningsförhållanden under äldre tider faller naturligtvis utom ramen för denna afhandling. Afsigten här har endast varit en redogörelse för använda metoder vid approximationerna samt ett framläggande af de väsentligaste hufvuddragen af resultatet. De allmännaste slutsatser, hvartill dessa beräkningar föranleda, äro för öfrigt redan framlagda, dels i Statistisk Tidskrift årg. 1896, dels i artikeln om vårt lands befolkningsförhållanden i »Sveriges land och folk.»

I ett par punkter skola vi likväl också här bringa våra nya folkmängds-siffror till användning, men icke för ett studium af de berörda synpunkterna i och för sig, utan endast såsom en *kontroll* med hänsyn till frågan om våra kalkylerade siffrors större eller mindre sannolikhet.

För bedömande af talen i tab. 20—23 behöfvas nödvändigt de möjligast korrekta uttrycken för frekvensen af **ingångna äktenskap** under de olika femårsperioderna. Dylika koefficienter äro ock beräknade och i sagda tabeller meddelade; i tab. 41 och 42 framläggas de absoluta tal, hvarä de samma grunda sig.

Dessa uträkningar hafva emellertid ej kunnat ske utan approximativa beräkningar äfven i fråga om antalet ingångna äktenskap. I sin helhet är detta antal känt ända sedan 1749, men fördelningen på första giften och omgiften begynner först med år 1802.

Åren 1802,05 inträdde i *omgifte* 167 af hvarje tusental vigde män. Med hänsyn till den jemförelsevis låga dödligheten dessa år har man rätt att antaga, att siffran för äldre tider bör hafva varit betydligt högre än så, och då man vet att enklingarnas antal inom folkmängden befann sig i starkt stigande mellan 1750 och 1800, är tydligt att omgiftenas antal under denna tid måste hafva befunnit sig i relativ tillbakagång. Under de fyra åren 1809/12 uppgick antalet omgifte män till 186 % af hela antalet vigde, hvilket *för denna tid* höga tal vittnar om krigets inverkan. Vi hafva här förutsatt: för perioden 1751/55 proportionen 190 % och för de följande femårsperioderna till och med 1796/00 resp. 190, 190, 185, 185, 180, 180, 180, 185 och 175 % — med stillestånd eller höjning

för perioder efter krig eller annan ovanlig dödlighet. På detta sätt hafva vunnits de absoluta tal, som meddelas i tab. 41. — För qvinkönets del har antalet omgiften för perioden 1751/55 antagits till 130 %, och för de följande femårsperioderna till och med 1796/00 till samma belopp, utom att för perioderna 1771/75 och 1791/95 antagits 140 %, och för perioden 1796/00 deremot 125 %; för åren 1802/05 är den verkliga siffran 121 %. Äktenskapsfrekvensen för qvinkönet, i absoluta och relativa tal, meddelas i tab. 42.

För utrönande af, huruvida de ofvan gjorda antagandena beträffande omgiftenas antal lemna ett *rimligt* resultat, hafva vi anställt nedanstående beräkning, angående hvars förutsättningar i hvarje fall hänvisas till bifogade noter.

	Enklingar.	Enkor.
Folkmängd den 31 december 1750	21,000	98,000
Tillkomst åren 1751/1800, genom dödsfall ¹⁾	360,000	481,000
Do do genom skilsmessor ²⁾	3,000	3,000
Summa	384,000	582,000
Afgång: genom döden ³⁾	181,218	349,199
genom giftermål ⁴⁾	160,886	115,110
genom utvandring ⁵⁾	3,000	2,000
Summa afgång	345,104	466,309
Folkmängd den 31 december 1800	38,896	115,691

»Afgången genom giftermål» utgöres af det här ofvan beräknade antalet enklingar och enkör, som ingått omgifte. För att få fram den för år 1800 uppgifna folkmängden, hafva vi måst antaga, att enklingarnas relativa dödstal varit en tredjedel högre åren 1751/1800 än 1801/10, och enkornas dödstal 5 % högre under den förra perioden än under den senare. Såsom i not 3 här nedan visas, torde ock en höjning i detta fall vara fullt berättigad. Huruvida densamma kan utsträckas ända till en hel tredjedel för mankönet, är dock tvifvel underkastadt. Ej omöjligt är att

¹⁾ Under antagande att dödstalen för gifta män och kvinnor åren 1751/1800 varit lika med dödstalen för åren 1801/10. Då det allmänna dödstalet för hela folkmängden är ungefär densamma för båda perioderna, innebär detta antagande ingen orimlighet. — ²⁾ Lös uppskattning. — ³⁾ Under antagande att Enklingarnas dödstal åren 1751/1800 var en tredjedel högre än deras dödstal åren 1801/10, och Enkornas dödstal 5 % högre den förra perioden än den senare. Höjningen motiveras deraf att uppgifterna om dödsfallen bland enklingarna under de första år dylika uppgifter lemnades, eller början af 1800-talet, troligen äro för låga, d. v. s. att en del aflidna enklingar torde vara inräknade bland ogifta eller bland gifta. Härjemte är möjligt att under 1700-talet enklingarnas åldersfördelning var sådan, att den föranledde ett något högre samfäldt dödstal än under senare tider; äfvenledes bör, under den dåtida stora frekvensen af omgiften, dödligheten hafva varit ganska betydlig bland dem som icke gifte om sig. Den här genomförda höjningen af dödstalet med ända till en tredjedel innebär dock ett vidsträckt medgifvande åt nu antydda förhållanden. — ⁴⁾ Enligt här gjorda beräkningar (se tab. 41 och 42). — ⁵⁾ Lös uppskattning.

afgången genom nytt gifte bland enklingarna varit ännu något större än som här antagits, och afgången genom döden något mindre.

Vi hafva icke här tillfälle att ingå i diskussion om äktenskapsfrekvensens aftagande. Saken är här upptagen endast för att gifva en allmän föreställning om resultatet samt för användning vid tab. 22 och 23. — Om i fråga om sannolikhet invändningar göras mot frekvensen af omgiften under 1700-talet, må härtill svaras, att så stora dessa siffror än förefalla i jämförelse med senare tidars, så gifves dock näppeligen skäl att anse dem i *väsentlig* grad oriktiga.

Den andra fråga vi här för kontrollens skull upptaga till behandling är den **äktenskapliga fruktsamheten samt frekvensen af oäkta födelser**. Lika litet som i fråga om äktenskapsfrekvensen äro dock heller här alla approximationer obehöfliga blott vi erhållit vederbörliga folkmängds-siffror. Tvärtom erfordras i fråga om barnaföderskornas fördelning ganska besvärliga kalkyler, af hvilka tyvärr några nödvändigt måste förblifva temligen osäkra.

a) Hvad angår **hela antalet barnaföderskor** är detsamma känt ända sedan 1750 — på det sätt nämligen att man känner hela antalet födda barn (levande och dödfödda) samt derjemte antalet nedkomster med tvillingar, trillingar och fyrlingar. På detta sätt kan antalet barnaföderskor med lätthet uträknas.

Vanligen uppgifves att antalet dödfödda och flerbörder icke kan för åren 1750/74 särskiljas för Sveriges del och Finlands. I Wargentins manuskripttabeller hafva vi emellertid funnit alla hithörande tal *länsvis* och således kunnat summera oss till talen för Sverige ensamt. Någon gång hafva luckor funnits, hvilka fyllts genom insättande af motsvarande länsstal för ett närliggande år. I fråga om tidrymden efter 1774 meddelar Bihangets till 1876 års berättelse antalet barnaföderskor för hvarje år, men för äldre tider är derstädes antalet barnaföderskor *i okänd ålder* ej inräknadt, hvilket till en början icke var ringa. Äfven här måste alltså talen uträknas eller kontrolleras förmedels talen för dödfödda och flerbörder.

b) **Barnaföderskornas åldersfördelning** är direkt uppgifven alltsedan år 1775 — en serie af uppgifter, som är fullkomligt enastående inom den befolkningsstatistiska vetenskapen. Dessa tal hafva här ej undergått annan förändring än att antalet barnaföderskor i okänd ålder utproportionerats; — undantagas de första åren, är detta antal i regeln ej stort och blir till sist nästan försvinnande.

Beträffande *åren 1751/74* saknas uppgifter om barnaföderskornas åldersfördelning. Förhållandena härutinnan voro emellertid i äldre tider så regelbundna, att vi vågat göra en approximation. Densamma stöder sig på följande iakttagelser.

På hvarje tusental kvinnor af medelfolkmängden inom hvarje åldersgrupp kommo i årliga medeltal nedanstående antal barnaföderskor:¹⁾

Å r e n.	15/20.	20/25.	25/30.	30/35.	35/40.	40/45.	45/50.
1776/80	20·9	116·5	214·3	236·4	188·1	103·4	26·2
1781/85	21·4	111·2	198·4	207·1	171·6	85·8	20·4
1786/90	20·9	110·6	197·3	217·7	171·7	91·6	20·8
1791/95	20·2	117·9	210·4	231·6	187·6	97·2	21·4
1796/00	19·6	116·1	205·4	228·1	181·9	93·2	21·0
1801/05	17·5	115·1	202·8	217·4	176·0	93·9	19·7
1806/10	15·6	110·5	204·1	214·5	168·5	89·6	19·5
1811/15	17·0	117·3	211·9	230·3	185·2	93·2	18·4

Variationerna äro väl ej synnerligen stora men dock fullt afsevärda. Nästa fråga är, huruvida desamma äro en följd endast af variationen i födelsefrekvensen i dess helhet, eller om de särskilda åldersgrupperna härjemte förete speciella förändringar. För att besvara detta spörsmål ställa vi ofvanstående tal i förhållande till det allmänna frekvenstalet för hvarje period för sig.

Hela årliga antalet barnaföderskor under en hvar af ofvannämnda femårsperioder utgjorde på tusen kvinnor af medelfolkmängden i åldern 20/45 år i ordning: 181·2, 164·6, 167·0, 178·1, 173·6, 168·5, 165·1 och 175·9. Sättes nu för hvarje period detta tal = 100 och beräknas de ofvan anförda talen för hvarje ålder i proportion, ernär man följande serier af »mätaretal»:

Å r e n.	15/20.	20/25.	25/30.	30/35.	35/40.	40/45.	45/50.
1776/80	11·5	64·3	118·3	130·5	103·8	57·1	14·5
1781/85	13·0	67·6	120·5	125·8	104·3	52·1	12·4
1786/90	12·5	66·2	118·1	130·4	102·8	54·9	12·5
1791/95	11·3	66·2	118·1	130·0	105·3	54·6	12·0
1796/00	11·3	66·9	118·3	131·4	104·8	53·7	12·1
1801/05	10·4	68·3	120·4	129·0	104·5	55·7	11·7
1806/10	9·4	66·9	123·6	129·9	102·1	54·3	11·8
1811/15	9·7	66·7	120·5	130·9	105·3	53·0	10·5

För åldrarna 20/45 äro dessa tal öfver hufvud märkvärdigt regelbundna och vittna om, att vid denna tid ännu icke, åtminstone för kvinnkönet, inträdt den under några af 19:de seklets följande decennier så framträdande nedsättningen af äktenskapens antal i yngre år. För den allra yngsta gruppen, åldern 15 20 år, skönjes dock denna företeelse redan här, och likaså kan man iakttaga ett visst aftagande af födelsernas antal inom åldern 45 50 år.

För tidrymden 1751/75 hafva vi därför i fråga om åldrarna 15 20 och 45/50 år förutsatt de »mätaretal», som här ofvan erhållas såsom aritmetiska

¹⁾ Dessa och närmast efterföljande beräkningar utfördes redan år 1879. Hela antalet barnaföderskor var då icke för de tidigaste åren uträknadt på sätt som skett i detta häfte, men skillnaden är alldeles för obetydlig att kräva ett omarbetande af kalkylerna här ofvan.

media för perioderna 1776/90, eller resp. 12·3 och 13·1. För åldrarna 20/45 hafva vi antagit de aritmetiska media af alla åtta periodernas tal, 1776/1815, eller i ordning: 66·6, 119·7, 129·7, 104·1 och 54·4. Med användande af dessa tal och det redan kända hela antalet barnaföderskor äfvensom resp. medelfolkmängder är det lätt att räkna sig till absoluta siffror för barnaföderskornas antal inom hvarje ålder under åren 1751/75. *Hela* antalet barnaföderskor är, såsom nyss nämndes, förut känt; vid sammanläggning af de nyvunna talen för de särskilda åldrarna uppstår naturligtvis en differens, som utproportionerats. Denna differens blef för öfrigt mycket obetydlig: för de fem qvinvennierna vexlade den endast mellan + 0·17 % och — 0·89 %, hvilket förhållande också i någon mån torde få anses innebära ett vittnesbörd om kalkylens sannolikhet.

På detta sätt äro de i tab. 43 uppförda talen för tidrymden 1751/75 vunna. Desamma hafva naturligtvis intet sjelfständigt värde, men de torde dock få anses gifva en *ungefärlig föreställning* om de allmänna förhållandena under perioden i fråga.

c) **Antalet barnaföderskor med äkta och med oäkta barn.** Hela antalet barnaföderskor är, såsom förut omnämnts, känt från och med 1750, men antalet *med oäkta barn nedkomna* först från och med 1861. Till följd af den nära öfverensstämmelsen mellan barnaföderskornas och de födda barnens antal kan dock utan svårighet en approximation här verkställas. För tidrymden 1831/60 känner man hela antalet oäkta födda barn (*lefvande + dödfödda*); vi hafva för dessa år antagit, att proportionen mellan födda barn och barnaföderskor varit i fråga om oäkta födlsar densamma som i fråga om födelser i allmänhet. Före 1830 känner man blott antalet *lefvande* födda barn utom äktenskapet; vi hafva antagit att denna siffra förhåller sig till motsvarande antal barnaföderskor som 954 : 1,000, i enlighet ungefär med förhållandena under 1830-talet. — Antalet *med äkta barn nedkomna* barnaföderskor har erhållits genom vederbörlig subtraktion från hela antalet qvinnor som födt barn.

d) **Barnaföderskor med oäkta barn fördelade efter ålder.** Denna fördelning är känd först från och med 1868: att så är fallet bildar en betydande svårighet med hänsyn till beräkningarna angående den äktenkapliga fruktsamheten i Sverige.

Vill man beräkna denna fördelning för äldre tider, har man att taga hänsyn till tre olika omständigheter. Antalet barnaföderskor med oäkta barn fördelar sig först, absolut taget, på ett visst, *någorlunda* konstant sätt öfver de olika qvinliga åldersgrupperna. Detta kan ju synas vara ett egendomligt påstående, men inom vissa, af andra förhållanden betingade gränser, är det i alla fall så. Vi hafva från denna synpunkt förutsatt, att af hundra med oäkta barn nedkomna barnaföderskor falla på en hvar af de sju femårsåldrarna mellan 15 och 50 år resp. 5·0, 31·5, 31·0, 18·0,

10·0, 4·0 och 0·5 % — detta i *ungefärlig* öfverensstämmelse med förhållandena vid den tid då kännedom om dessa förhållanden först vanns.

Den andra synpunkten är, att antalet barnaföderskor med oäkta barn intager en viss, ej alltför mycket varierande proportion till *hela* antalet barnaföderskor inom hvarje ålder. Äfven denna sats kan synas djerf, men är dock acceptabel — alltid inom vissa gränser. Vi hafva förutsatt att inom en hvar af de sju femårsgrupperna mellan 15 och 50 år antalet mödrar med oäkta barn utgjort i % af samtliga mödrar resp. 40·0, 20·0, 12·5, 7·0, 5·0, 4·0 och 3·0 %.

Slutligen utgöra barnaföderskorna med oäkta barn en viss årlig andel af hela den qvinliga medelfolkmängden inom resp. åldersgrupper. Vi hafva antagit denna årliga andel inom en hvar af de sju femårsgrupperna till i ordning: 3·0, 20·0, 21·0, 17·0, 10·5, 4·5 och 0·5 %.

För hvarje femårsperiod af tidrymden 1776/1860 samt för hvar och ett af åren 1861/67 hafva vi då uträknat antalet med oäkta barn nedkomna barnaföderskor inom de särskilda femårsgrupperna på hvar och ett af de tre ofvan anförda sätten och i de båda senare fallen på de olika åldrarna utproportionerat den differens som uppstått mot det förut beräknade (eller kända) *hela* antalet af barnaföderskor i fråga. Vi hafva alltså fått trenne olika, provisoriska, resultat. Såsom slutresultat hafva vi tagit aritmetiska media af de tre, för hvarje ålder.

För perioden 1801/05 — exempelvis — te sig de olika resultaten sålunda (i årliga medeltal):

Ålder.	A.	B.	C.	Medeltal. ¹⁾
15/20.....	229	427	204	287
20/25.....	1,441	1,387	1,340	1,389
25/30.....	1,419	1,388	1,280	1,362
30/35.....	824	763	949	845
35/40.....	458	418	555	477
40/45.....	182	169	225	192
45/50.....	23	24	23	24
Summa	4,576	4,576	4,576	4,576

Uti intetdera fallet kan således inrymmas något inflytande åt resp. femårsperiods *speciella* förhållanden — af det enkla skäl att om dessa *intet* är känt. Vi kunna ej komma längre än till en *rimlig* fördelning: något *sjelfständigt* värde hafva naturligtvis dessa siffror icke.

Deras enda uppgift är att genom användning för subtraktion möjliggöra åstadkommande af siffror för de *med äkta barn* nedkomna barnaföderskorna inom hvarje ålder. Och då i de flesta åldrar dessa senare barnaföderskor äro till antalet mycket öfverlägsna, — särskildt i äldre tider — så blifva ock felen i ofvanstående beräkningar af *jemförelsevis* mindre betydelse i fråga om antalet barnaföderskor inom äktenskapet. Störst blifva de naturligtvis i de yngsta åldrarna, der skilnaden i antal de båda klasserna emellan är minst. Och allra betydligast kunna felen vara i åldern 15/20 år, för hvilken alltså öfver hufvud talen blifva af minsta värdet. — För åren

¹⁾ Fördelningen har sedan efter denna proportion utförts för hvar och ett af de fem åren, hvilket i någon ringa mån ändrat femårssummorna (tab. 45).

1751/75 hafva vi helt enkelt för hvarje femårsperiod antagit barnaföderskorna med oäkta barn hafva fördelat sig åldersvis på samma sätt som det här beräknade för de första åren af 1800-talet, — med smärre jemkningar.

Sedan vi på alla dessa omvägar erhållit både divisor och dividend, äro vi till sist i stånd att framlägga **fruktsamhetstalen** för hvarje ålder, sådana de te sig i tab. 47. Vi skola icke här ingå i en *saklig* diskussion af dessa tal, i hvilket fall vi tillsvidare hänvisa till 1896 års årgång af Statistisk Tidskrift samt till »Sveriges land och folk». Här se vi talen blott från synpunkten af deras större eller mindre sannolikhet.

Det faller kanske strax i ögonen att vi ur tabellen uteslutit åldern 15/20 år; — om den äktenskapliga fruktsamheten i denna ålder veta vi i själfva verket intet före år 1870. Men äfven talen för åldrarna 20/25 och 25/30 år vidlidas af den svagheten, att vi för beräkning af divisorn (folkmängden af gifta qvinnor) måst, åtminstone såsom ett öfvergångsstadium i kalkylen, taga direkt hänsyn till dividenden (antalet barnaföderskor). Väl har divisorn sedermera underkastats utproportioneringar efter hvarje femårsperiods särskilda fordringar, och äfven vissa jemkningar, sådana de kräfts af hvarje femårsskulls egen historia. Derför är ock sannolikt, att mellan tvenne närliggande femårsperioder talen för dessa åldrar kunna från hvarandra afvika ungefär så som tab. 47 utvisar. Men den möjligheten är icke utesluten, att samtliga talen för dessa åldrar före år 1870 kunna ligga, så att säga på ett något högre eller lägre plan, än som här antagits, och det är möjligt äfven, att under från hvarandra mera aflägsna tider dessa plan äro att i och för sig förlägga till något olika höjd.

Af större värde äro talen otvifvelaktigt för åldrarna 30/50 år. Och dessa åldrar äro, lyckligtvis, för fruktsamhetsstatistiken de utom all fråga vigtigaste. I de yngre åldrarna är nämligen fruktsamheten å olika orter och inom olika klasser mera jemn; *skillnaden* i fruktsamhet mellan nation och nation och mellan samhällsklass och samhällsklass — eller mellan tidevarf och tidevarf — beror egentligen på, när barnafödandet *upphör*. Och derför är det *de mera framskrutna* åldrarna som det här i första rummet är af vigt att studera.

Af dessa är åter åldern 45/50 af mindre betydelse, såsom representerande företrädesvis undantagsfall — visserligen i denna egenskap ett i och för sig karakteristiskt studieföremål. Men de betydelsefullaste grupperna i förevarande fall äro dock åldrarna 30/45 år. Och just i fråga om dessa är vårt resultat säkerligen *minst* underkastadt tvifvelsmål.

Till sist vilja vi påpeka följande. Inför den delvis utomordentliga regelbundenhet, som flerstädes möter uti de senare koll. af tab. 47 (»mätartalen»), skulle kanske en granskare vilja draga den slutsatsen att det är på direkta antaganden om dessa tal som vi i främsta rummet grundat våra beräkningar angående folkmängden af gifta qvinnor inom olika åldrar.

Att så ej kan vara fallet inses emellertid lätt om man erinrar sig, att samma folkmängdssiffror måste i tab. 23 uppfylla fordringar från helt andra synpunkter. Hafva vi nu lyckats få våra siffror att gifva fullt rimliga resultat både i tab. 47 och i tab. 23, så torde detta få anses vara ett ganska tungt vägande intyg om deras värde.

Såsom redan förut anmärkts, hafva förevarande beräkningar sysselsatt författaren i mer än tjugu år. Den utsträckt tidens naturligtvis i sin mån bidragit till att metodernas mångfald blifvit något brokigare än som kanske annars behöft vara händelsen. Resultaten hafva, på olika stadier och alltså i något afvikande gestalt, delvis framlagts, först i Bidrag till Utvandringsfrågan (Uppsala Universitets årsskrift, 1884—85), sedermera i Statistisk Tidskrift, årgg. 1895 och 1896, i »Sveriges land och folk» (de olika upplagorna, 1900—1902), och slutligen, utförligast och med åtskilliga justeringar, här ofvan.

Hvad angår här framlagda siffror, har det naturligtvis varit omöjligt att fullt motivera en hvar af dem. Redan de antydningar som skett skola säkerligen förefalla odrägligt omständliga. Mången skall ock om hela byggnaden helt enkelt förklara, att den sväfvat i luften. Häremot hafva vi ej heller mycket att invända. Man *kan* ej skaffa en dylik byggnad till stånd utan mer eller mindre sväfvande antaganden. Hvad vi våga fasthålla är, att vi i hvarje fall sträfvat att nå den med tillgängliga medel högsta möjliga grad af *sannolikhet*. Kan någon annan drifva det längre i det hänseendet, skola vi utan afsaknad slå detta vårt försök i spillror.

Såsom en allmän svårighet för utförandet af dessa beräkningar må till slut erinras, att de äldsta direkta uppgifter vi ega angående folkmängdens kombinerade fördelning efter ålder och civilstånd äro från folkräkningen 1870. Detta är en stor olägenhet af det skäl, att sagda år representerar i flere fall abnorma förhållanden, särskildt i jämförelse med äldre tider, — till följd af de närmast föregående årens missväxter och utvandring. Helt säkert skulle det vara lättare att kalkylera sig till flydda tidens tal om man hade 1860 års folkräkning att utgå ifrån i stället för 1870 års. År 1860 fanns ej heller något hinder att genomföra ifrågakarande fördelning; att detta tillfälle lemnades obegagnadt innebär utan tvifvel en betydande förlust för Sveriges befolkningsstatistik. I sjelfva verket vore ej ännu för sent att i detta fall underkasta 1860 års material en ny bearbetning. Men densamma skulle kräfvat något tusental kronor, och för ett ändamål som detta torde ett dylikt belopp väl icke kunna åstadkommas.

Gustav Sundbärg.

Folkmängdens förändringar under år 1900.

I häftet 2 af Statistisk Tidskrift för år 1900 hafva bland annat meddelats vissa preliminära uppgifter rörande folkmängdens förändringar för år 1899. För år 1900 kunna nu i detta häfte lemnas likartade uppgifter om vigde, födde och döde samt in- och utflyttade.

Beträffande källorna för och sammanförandet af dessa uppgifter hänvisas till nämnda häfte för år 1900 s. 119. Då sedan dess detaljerad granskning af materialet verkstälts samt rättelser och tillägg egt rum och sålunda definitiva tal för år 1899 om vigde, födde och döde samt im- och emigranter nu föreligga och här nedan under A) och B) meddelas, må nämnas, att skillnaden mellan de preliminära och de definitiva talen, uttryckt i procent, hvarmed de senare öfverstiga (+) eller understiga (—) de förra, är följande:

	Landsbygden.	Städerna.	Riket.
Ingångna äktenskap: skillnad	— 0·01	— 1·18	— 0·36
Lefvande födde:	+ 0·71	+ 0·47	+ 0·66
Döde:	+ 0·15	+ 0·45	+ 0·21

Preliminärt beräknades nativitetsöfverskottet sålunda till 43,518 för hela riket, men var i verkligheten 44,204, som med 1·58 % öfverskjuter det förra talet.

I afseende på im- och emigrationen under år 1899 är skillnaden mellan de definitiva och preliminära talen:

	Landsbygd.	Städer.	Riket.
Immigrerade.....	+ 0·26	— 0·39	+ 0·04
Emigrerade.....	+ 0·43	— 1·57	— 0·08

A) Vigde, födde och döde år 1900

(enligt tab. 1).

Antalet *vigda par* eller — med inräkning af de inför borgerlig myndighet afslutna äktenskapen — antalet ingångna äktenskap under år 1900, jemfördt med antalet under år 1899, utgjorde:

År.	Landsbygden.	Städerna.	Riket.
1899	23,341	8,369	31,710
1900	23,025	8,486	31,511

Giftermålsfrekvensen i riket har, såsom häraf synes, nedgått under året, hvarvid dock bör erinras, att år 1899 var ett i detta hänseende ganska gynnsamt år.

De lefvande föddes antal var:

År.	Landsbygden.	Städerna.	Riket.
1899	106,000	27,882	133,882
1900	108,374	29,339	137,713

Såsom af dessa tal synes, framstår år 1900 med en betydande höjning i talen för de lefvande födde.

Antalet döde (dödfödde ej inräknade) var följande:

År.	Landsbygden.	Städerna.	Riket.
1899	70,102	19,576	89,678
1900	67,533	18,443	85,976

Af dessa tal åter framgår en ganska betydande nedgång i dödligheten under året, hvilket var så mycket mer önskvärdt, som år 1899 hade en ovanligt hög dödlighet.

Nativitetsöfverskottet är enligt ofvanstående tal att beräkna till:

År.	Landsbygden.	Städerna.	Riket.
1899	35,898	8,306	44,204
1900	40,841	10,896	51,737

Den naturliga folkökningen i riket var således omkring 7,500 personer flere år 1900 än år 1899.

B) In- och utflyttningar samt såsom obefintliga afförda personer år 1900

(enligt tab. 1).

Summan af samtliga i församligarnas inflyttningsböcker af presterskapet inskrifna personer, vare sig dessa *inflyttat* från inrikes eller utrikes ort, äfvensom summan af de likaledes i utflyttningsböckerna införda såsom *utflyttade* till församlingar inom riket eller till utlandet utgjorde år 1900:

	Landsbygden.	Städerna.	Riket.
Inflyttade	240,819	146,001	386,820
Utflyttade	261,998	132,624	394,622
Deraf voro:			
Immigranter	5,387	2,579	7,966
Emigranter	15,854	4,815	20,669
Såsom obefintlige afförde	3,367	1,722	5,089

Jemföras dessa tal med medelfolkmängden år 1900, finner man, att antalet af in- och utflyttade — af hvilka med undantag för im- och emigranter en in- och en utflyttad enligt regeln motsvara en flyttning — utgjorde i procent af denna medelfolkmängd:

	Landsbygden.	Städerna.	Riket.
Inflyttade	5.99	13.33	7.56
Utflyttade	6.51	12.11	7.71

Deraf	Landsbygden.	Städerna.	Riket.
Immigranter	0 13	0 24	0 16
Emigranter	0 39	0 44	0 40

Af dessa tal framgår såsom vanligt den betydligt större rörligheten bland städernas än bland landsbygdens befolkning.

Talen för år 1899, nemligen för hela riket 379,630 inflyttade, deraf 8,196 immigranter, och 385,218 utflyttade, deraf 16,876 emigranter, samt 4,107 afförde obefintlige, äro, såsom synes, med undantag för immigranterna lägre än 1900 års tal.

C) Folkmängden år 1900.

Med användande af de för hvarje församling funna talen för näst-föregående års folkmängd och för de under året födde och inflyttade samt döde, utflyttade och såsom obefintlige afförde kan folkmängden beräknas för hvarje år. I dessa beräkningar af folkmängden sker genom de allmänna folkräkningarna, enligt regeln hvar tionde år, en korrektion, såsom ock förhållandet varit vid 1900 års slut:

	Landsbygd.	Städer.	Riket.
Folkmängden vid 1899 års slut.....	4,011,406	1,085,996	5,097,402
har under år 1900 ökats med:			
födde.....	108,374	29,339	137,713
inflyttade.....	240,819	146,001	386,820
Summa	4,360,599	1,261,336	5,621,935
men under året minskats med:			
döde.....	67,533	18,443	85,976
utflyttade.....	261,998	132,624	394,622
afförde.....	3,367	1,722	5,089
Summa minskning	332,898	152,789	485,687
Sålunda beräknad folkmängd vid 1900 års slut	4,027,701	1,108,547	5,136,248
Korrektioner genom folkräkn. » » » »	+ 4,789	— 4,596	+ 193
Folkmängden vid 1900 års slut.....	4,032,490	1,103,951	5,136,441

Att folkräkningen uppvisat a landsbygden något högre och i städerna något lägre tal än de beräknade, torde, hvad landsbygden beträffar, hafva sin förklaring i den genom 1894 års nådiga förordning om kyrkoböckers förande meddelade bestämmelse, att nya församlingsböcker skulle senast från och med år 1900 vara upplagda i hvarje församling, och beror, hvad städerna beträffar, helt och hållet på Stockholms stad, hvars folkmängds-siffra plägat vid folkräkningar något nedgå, som orsakas deraf, att uppgifterna till mantalsskrifningarna då läggas till grund för beräkningarna, hvilka åter för de andra åren stödjä sig på presterskapets uppgifter.

K. S.

Tab. 1. Folkmängdens förändringar under år 1900.

(Preliminära uppgifter.)

A) Landsbygden.

Landsbygden i länen.	Vigda par.	Födde (lef-vande).	Döde (död-födde ej inräkn.)	In-flyttade ¹⁾ (immigranter inräkn.)	Ut-flyttade ²⁾ (emigranter inräkn.)	Afförde (såsom obefintlige).	Immigranter.	Emigranter.
Stockholms län	920	4,247	2,704	21,106	18,467	128	93	159
Uppsala län	558	2,507	1,737	9,492	10,347	31	15	40
Södermanlands län	849	3,762	2,242	15,621	16,221	89	93	180
Östergötlands län	1,224	5,451	3,392	19,938	21,166	74	218	587
Jönköpings län	948	4,415	2,529	8,837	9,769	107	236	899
Kronobergs län	790	3,947	2,441	6,237	7,604	129	404	1,175
Kalmar län	1,007	4,820	3,432	8,569	10,746	205	374	1,179
Gotlands län	257	912	825	3,295	3,414	28	95	183
Blekinge län	601	3,292	2,030	4,530	6,833	167	327	888
Kristianstads län	1,168	5,030	3,465	11,852	13,733	238	382	1,113
Malmöhus län	1,693	7,506	4,576	26,390	26,882	326	441	1,012
Hallands län	624	2,885	1,820	5,982	7,999	51	273	1,272
Göteborgs o. Bohus län	1,059	5,200	2,963	8,241	9,076	489	305	730
Elfsborgs län	1,180	5,722	4,010	9,963	11,862	248	510	1,591
Skaraborgs län	1,095	4,941	3,318	13,249	15,438	88	182	955
Värmlands län	1,242	5,527	3,989	9,479	11,409	270	572	1,662
Örebro län	961	4,233	2,474	11,109	12,634	75	150	494
Västmanlands län	756	3,341	2,166	10,768	12,985	44	34	123
Kopparbergs län	1,289	5,942	3,730	9,849	9,517	63	183	374
Gefleborgs län	1,136	5,617	3,350	7,955	8,165	83	66	282
Vesternorrlands län	1,250	6,638	3,512	7,756	8,103	188	191	333
Jemtlands län	520	2,987	1,727	3,295	3,718	112	81	367
Vesterbottens län	970	4,738	2,583	2,729	3,087	41	43	91
Norrbottens län	928	4,714	2,518	4,577	2,793	93	119	165
Landsbygden	23,025	108,374	67,533	240,819	261,998	3,367	5,387	15,854

¹⁾ Till länets samtliga landsförsamlingar, såväl från länets och andra läns lands- och stadsförsamlingar, som från utlandet (immigranter).

²⁾ Från länets samtliga land-församlingar, såväl till länets och andra läns lands- och stadsförsamlingar, som till utlandet (emigranter).

Tab. 1. (Forts.).

B) Städerna.

Städerna i länen.	Vigda par.	Födde (lef-vande).	Döde (död-födde ej inräkn.).	In-flyttade ¹⁾ (inmi-granter inräkn.).	Ut-flyttade ²⁾ (emi-granter inräkn.).	Afförde (såsom obefint-lige).	Inmi-granter.	Emi-granter.
Stockholms stad.....	2,600	7,638	5,323	55,795	53,888	272	865	1,215
Stockholms län.....	118	433	270	2,362	1,372	16	45	42
Uppsala län.....	191	579	520	2,430	2,330	62	10	47
Södermanlands län.....	205	765	476	3,529	3,639	9	26	61
Östergötlands län.....	499	1,622	977	7,377	7,329	35	85	211
Jönköpings län.....	221	741	496	2,399	2,096	52	37	108
Kronobergs län.....	51	170	122	565	588	10	4	34
Kalmar län.....	221	757	588	2,415	1,596	74	77	153
Gotlands län.....	63	189	153	809	627	23	14	41
Blekinge län.....	216	904	667	4,161	2,770	5	60	135
Kristianstads län.....	88	372	226	1,742	1,562	39	36	86
Malmöhus län.....	1,014	3,653	2,096	15,310	11,394	274	471	813
Hallands län.....	184	743	323	2,052	1,802	4	52	246
Göteborgs o. Bohus län.....	1,121	4,198	2,370	22,589	19,740	607	442	763
Elfsborgs län.....	238	905	457	2,493	2,018	30	58	223
Skaraborgs län.....	136	505	344	2,152	2,072	3	23	68
Värmlands län.....	153	560	362	2,002	1,658	4	59	145
Örebro län.....	187	791	389	3,021	2,462	91	44	114
Vestmanlands län.....	200	732	490	3,085	2,351	4	16	51
Kopparbergs län.....	69	285	222	1,682	1,370	47	8	21
Gefleborgs län.....	346	1,322	772	3,394	2,684	33	70	96
Vesternorrlands län.....	169	683	391	1,956	1,786	12	35	88
Jemtlands län.....	40	149	86	903	894	—	14	20
Vesterbottens län.....	43	124	91	438	407	3	4	8
Norrbottnens län.....	113	519	232	1,340	1,129	10	24	26
Städerna	8,486	29,339	18,443	146,001	132,624	1,722	2,579	4,815

¹⁾ Till länets samtliga stadsförsamlingar. Jfr anm. 1 å sid. 189.²⁾ Från länets samtliga stadsförsamlingar. Jfr anm. 2 å sid. 189.

Tab. 1. (Forts.).

C) Landsbygden och städerna.

Län (landsbygd och städer).	Vigda par.	Födde (lef- vande).	Döde (död- födde ej inräkn.).	In- flyttade ¹⁾ (immi- granter inräkn.).	Ut- flyttade ²⁾ (emi- granter inräkn.).	Afförde (såsom ohesint- lige).	Immi- gran- ter.	Emi- gran- ter.
Stockholms stad	2,600	7,638	5,323	55,795	53,888	272	865	1,215
Stockholms län	1,038	4,680	2,974	23,468	19,839	144	138	201
Uppsala län	749	3,086	2,257	11,922	12,677	93	25	87
Södermanlands län	1,054	4,527	2,718	19,150	19,930	98	119	241
Östergötlands län	1,723	7,073	4,369	27,315	28,495	109	303	798
Jönköpings län	1,169	5,156	3,025	11,236	11,865	159	273	1,007
Kronobergs län	841	4,117	2,563	6,802	8,192	139	408	1,209
Kalmar län	1,228	5,577	4,020	10,984	12,342	279	451	1,332
Gotlands län	320	1,101	978	4,104	4,041	51	109	224
Blekinge län	817	4,196	2,697	8,691	9,603	172	387	1,023
Kristianstads län	1,256	5,402	3,691	13,594	15,295	277	418	1,199
Malmöhus län	2,707	11,159	6,672	41,700	41,276	600	912	1,825
Hallands län	808	3,628	2,143	8,034	9,801	55	325	1,518
Göteborgs o. Bohus län	2,180	9,398	5,333	30,830	28,816	1,096	747	1,493
Elfsborgs län	1,418	6,627	4,467	12,456	13,880	278	568	1,814
Skaraborgs län	1,231	5,446	3,662	15,401	17,510	91	205	1,023
Vermlands län	1,395	6,087	4,351	11,481	13,067	274	631	1,807
Örebro län	1,148	5,024	2,863	14,130	15,096	169	194	608
Vestmanlands län	956	4,073	2,656	13,853	15,336	48	50	174
Kopparbergs län	1,358	6,227	3,952	11,531	10,887	110	191	395
Gefleborgs län	1,482	6,939	4,122	11,349	10,849	116	136	378
Vesternorrlands län	1,419	7,321	3,903	9,712	9,889	200	226	421
Jemtlands län	560	3,136	1,813	4,198	4,642	112	95	387
Vesterbottens län	1,013	4,862	2,674	3,167	3,494	44	47	99
Norrbottnens län	1,041	5,233	2,750	5,917	3,922	103	143	191
Riket	31,511	137,713	85,976	346,820	394,622	5,089	7,966	20,669

¹⁾ Till länets samtliga lands- och stadsförsamlingar. Jfr anm. 1 å sid. 189.²⁾ Från länets samtliga lands- och stadsförsamlingar. Jfr anm. 2 å sid. 189.

STATISTISKA ÖFVERSICHTSTABELLER

FÖR

OLIKA LÄNDER.

SJUNDE ÅRGÅNGEN.

1901.

(POUR UN INDEX EN FRANÇAIS VOIR PAGE VI.)

STOCKHOLM

P. A. NORSTEDT & SÖNERS FÖRLAG

STOCKHOLM

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

1902

Utgifvandet af detta häfte har liksom de båda senaste åren blifvit några månader fördröjd. Härigenom har dock vunnits att nära nog fullständiga uppgifter hunnit inflyta beträffande år 1900 och derjemte åtskilliga (provisoriska) äfven för år 1901. Efter samma norm som i första årgången af dessa öfversigts-tabeller (hvilken tillhörde 1895 års årgång af tidskriften och innehöll uppgifter för år 1893) skulle denna gång talserierna icke nått längre än till och med 1899. Det har alltså nu lyckats att föra öfversigterna ett år längre fram än förut — att icke räkna de provisoriska tal, som dessutom meddelas för det nyss tilländagångna året.

I förevarande årgång har i ett större antal fall än som tidigare skett genomförts åtskilnaden mellan *Nordvesteuropa* och *Sydvesteuropa* (se anm. sid. V). Härigenom samt genom det redan förr utförda särskiljandet af *Östeuropa* vinnes en ungefärlig föreställning om de tre europeiska hufvudstammarnes (germaner, romaner och slaver) olika kulturella och ekonomiska ställning.

Europas befolkningsförhållanden börja nu kunna öferskådas för det nittonde seklet. En del sammanställningar häröfver äro ock i denna årgång införda.

Den länge afsedda omredigeringen af afdelningen Handel och sjöfart har tyvärr äfven denna gång måst anstå.

I afseende å tabellernas anordning må erinras, att, såsom förr, approximativa sifferuppgifter äro utmärkta med en särskild stilsort, s. k. mediæval. Der i en och samma uppställning användts såväl en större som en mindre stil af detta slag, betecknas med den senare tal som endast utgöra lösa uppskattningar.

Källorna för här framlagda öfversigter hafva såsom förut varit de särskilda ländernas officiella statistiska redogörelser, främst de statistiska årsböckerna, samt derjemte de allmänna samlingsverken Almanach de Gotha, Otto Hübner's Geographisch-statistische Tabellen (numera utgifna af F. von Juraschek), Statistical Abstract for the principal and other foreign countries, The Statesman's Year-Book, Uebersichten der Weltwirtschaft af F. X. von Neumann-Spallart och von Juraschek, Közgazdasági és statisztikai Évkönyv af Jekelfalussy och Vargha, Die Bevölkerung der Erde af A. Supan, Tyska statistiska byråns sammanställningar inom befolkningsstatistiken för åren 1841/80 (Statistik des Deutschen Reichs, Neue Folge, Band 44), konsulsberättelser, särskildt de italienska, o. s. v. Specialarbeten, ur hvilka uppgifter till större omfattning hemtats, äro under vederbörande tabeller särskildt anförda; beträffande jernvägsstatistiken bör här äfven nämnas den preussiska tidskriften Archiv für Eisenbahwesen.

Stockholm i juni 1902.

Gustav Sundbärg.

INNEHÅLL.

	Sid.
Tab. 1. Areal och folkmängd i olika länder	193.
Tab. 2. Folkmängden i Europas större städer	200.
Tab. 3. Folkmängdens fördelning å landsbygd och städer	203.
Tab. 4. Märkligare städer i främmande världsdelar	204.
Tab. 5. Folkmängden i Europa efter religion	205.
Tab. 6. Folkmängden i Europas olika länder sedan år 1800	206.
Tab. 7. Folkmängden inom olika länder i ‰ af hela Europas folkmängd	208.
Tab. 8. Årliga folkkökningen under 1800-talets olika tider	208.
Tab. 9. Ungefärliga folkmängden i hela Europa hvarje år sedan 1840	209.
Tab. 10. Folkmängden vid seklets olika tider, om 1800 års folkmängd = 1,000	209.
Tab. 11. Folkmängden i Förenta staterna, sedan 1790	210.
Tab. 12 och 13. Medelfolkmängden i Europas olika länder	210.
Tab. 14 och 15. Giftermål, födelser och dödsfall i Europas olika länder	212.
Tab. 16 och 17. D:o i ‰ af medelfolkmängden	216.
Tab. 18. Lefvande födde mot 100 afidne	220.
Tab. 19. Återstående medellifslängden i olika länder	220.
Tab. 20. Befolkningsrörelsen inom Vesteuropa i dess helhet	222.
Tab. 21. D:o inom Östeuropa i dess helhet	224.
Tab. 22. D:o inom Europa i dess helhet	226.
Tab. 23. D:o inom Nordvesteuropa, Sydvesteuropa och Östeuropa	228.
Tab. 24. Födde och döde i Vesteuropa utom Frankrike	228.
Tab. 25. Folkkökningen och omflyttningsresultatet i Europas olika länder	229.
Tab. 26 och 27. Utvandringen till transoceaniska världsdelar	230.
Tab. 28. D:o i ‰ af medelfolkmängden	231.
Tab. 29. Hela utvandringen från Europa till transoceaniska världsdelar	231.
Tab. 30 och 31. Invandringen till Förenta staterna	232.
Tab. 32. Invandringen till några andra länder i främmande världsdelar	232.
Tab. 33. Folkundervisningen i Europa och Förenta staterna	233.
Tab. 34. Valen till representationens andra kammare	233.
Tab. 35. Statens och kommunernas finanser, i Europa och Förenta staterna	234.
Tab. 36. Utomeuropeiska länders statsutgifter och statsskulder	235.
Tab. 37. Krigshären på fredsfot, i Europa och Förenta staterna	236.
Tab. 38. Krigsflottorna, i Europa och Förenta staterna	236.
Tab. 39. Arealens fördelning i Europas olika länder	237.
Tab. 40. Odlade jordens användning, år 1899	237.
Tab. 41. Åkerareal använd för hufvudsädena, år 1899	238.
Tab. 42. Åkerarealen för hufvudsädena, 1871, 1901	239.
Tab. 43 och 44. Skörden af hvete i olika länder	242.
Tab. 45 och 46. Skörden af råg i olika länder	244.
Tab. 47 och 48. Skörden af korn i olika länder	246.
Tab. 49 och 50. Skörden af hafre i olika länder	248.
Tab. 51 och 52. Skörden af majs i olika länder	250.
Tab. 53. Sammanlagda skörden af de fem hufvudsädena, 1871, 1900	252.
Tab. 54. Sammanlagda åkerarealen använd för d:o, 1871 1900	253.
Tab. 55. Skörden pr hektar af de fem hufvudsädena under ett, 1871 1900	253.
Tab. 56. Skörden pr hektar och pr innebyggare, 1891 95	254.
Tab. 57. Skörden pr inh. af hvart och ett af de fem hufvudsädena, 1871 1900	255.
Tab. 58. Förbrukningen af brödsäd i olika länder	256.
Tab. 59. Odlingen af hvete och råg inom Europa i dess helhet	257.
Tab. 60. Utsäde af hvete och råg i hela Europa	259.
Tab. 61. Skörd och behof af brödsäd i Europa	260.
Tab. 62. Odlingen af hvete och majs i Förenta staterna	261.

	Sid.
Tab. 63. Verldsskörden af hvete + råg, jemförd med folkmängden	262.
Tab. 64. Verldsskörden af hvete, råg och korn	263.
Tab. 65. Verldsskörden af hafre och majs	263.
Tab. 66. Odlingen af potatis	264.
Tab. 67. Produktionen af vin i olika länder	265.
Tab. 68. Vinodlingen i Frankrike	265.
Tab. 69. Kreaturstocken i olika länder	266.
Tab. 70. Produktionen af kaffe, te, socker, tobak, bomull, silke och petroleum	267.
Tab. 71. Förbrukningen af bomull i Europa och Förenta staterna	267.
Tab. 72 och 73. Årliga förbrukningen pr innebyggare af vissa varor	268.
Tab. 74. Exporten af oarbetade trävaror från de viktigaste exportländerna	269.
Tab. 75 och 76. Sveriges export af oarbetade trävaror	269.
Tab. 77. Produktionen af guld och silver i olika länder, 1881/1901	270.
Tab. 78. Hela produktionen af guld och silver, åren 1493/1901	271.
Tab. 79. D:o i olika länder, åren 1493/1899	272.
Tab. 80. Produktionen af koppar i olika länder	272.
Tab. 81. Produktionen af tenn, zinkmalm, zink och bly i olika länder	273.
Tab. 82 och 83. Produktionen af jernmalm, tackjern och stål i olika länder	274.
Tab. 84 och 85. Produktionen af stenkol och brunkol i olika länder	276.
Tab. 86. Förbrukningen af stenkol i olika länder	277.
Tab. 87. Produktionen af salt i olika länder	277.
Tab. 88. Hela produktionen af vissa bergverksprodukter under olika tider	278.
Tab. 89. In- och utförseln i olika länder	279.
Tab. 90. Handelsomsättningen inbördes mellan de viktigaste länderna	280.
Tab. 91. In- och utförseln fördelning å viktigare varor	282.
Tab. 92 och 93. Införseltullarnas belopp	287.
Tab. 94 och 95. Deklarerade värdet å vissa införda varor i Hamburg	288.
Tab. 96. Deklarerade värdet å vissa införda varor i England	290.
Tab. 97. Priset å importeradt hvete i England	290.
Tab. 98. A. Sanerbecks pris-index-tabell	291.
Tab. 99 och 100. Verldens handelsflottor år 1894 och år 1899	292.
Tab. 101. Utrikes sjöfarten, i Europa och Förenta staterna	294.
Tab. 102. D:o. Summor för samtliga länder och för Europa	294.
Tab. 103. Specifikationer rörande utrikes sjöfarten	295.
Tab. 104. Trafiken i Suezkanalen	295.
Tab. 105. Jernvägarnas längd i olika länder	296.
Tab. 106. Jernvägarnas längd. Totalsummor för hvarje år	298.
Tab. 107. Statsbanor och enskilda banor. Anläggningskostnaden. Vagnparken	299.
Tab. 108 och 109. Jernvägstrafiken i olika länder	300.
Tab. 110. Jernvägstrafiken. Summor för Europa	302.
Tab. 111. Bruttoinkomsten af jernvägarna	302.
Tab. 112. Postväsendet inom de europeiska staterna	303.
Tab. 113. Postanstalternas antal i några utomeuropeiska länder	303.
Tab. 114. Telegrafväsendet inom de europeiska staterna	304.
Tab. 115. Telegrafliniernas längd inom utomeuropeiska länder	304.
Tab. 116. Telefonväsendet inom olika länder	305.

Tilläggstabeller.

N:r 1. De anglosachsiska folkens andel i verldproduktionen och samfärdseln	306.
N:r 2. De skandinaviska folkens andel i Europas produktion och samfärdsel	307.

Anm. Med *Östeuropa* afses i dessa tabeller Ryska riket (utom Finland), Ungern, Galizien-Bukovina, Bosnien-Herzegovina samt Balkanstaterna. Öfriga delar af vår verldsdel utgöra *Vesteuropa*. Sistnämnda hufvuddel är i sin ordning delad i *Nordvesteuropa* och *Sydvesteuropa*, af hvilka den senare delen omfattar Frankrike, Italien, Spanien och Portugal (samt de fyra »småstaterna» i de fall då uppgifter om dem föreligga).

APERÇUS STATISTIQUES INTERNATIONAUX.

SEPTIÈME ANNÉE.

TABLE DES MATIÈRES.

A) Superficie et population.		Page.
Tabl. 1.	Superficie: population; accroissement de la population, en %, pendant les dix dernières années; habitants par kilom. carré: hommes sur 1,000 femmes. [Tous les pays du monde]	193.
Tabl. 2.	Population des villes d'Europe de plus de 50,000 hab. ¹⁾	200.
Tabl. 3.	Population totale de la campagne et des villes (en milliers); nombre et population totale des villes de plus de 50,000 habitants: population totale des autres villes. [Europe et États-Unis]	203.
Tabl. 4.	Population des villes principales hors de l'Europe	204.
Tabl. 5.	Population par confession, en milliers. [Europe]	205.
Tabl. 6.	Population (en milliers) des États européens, en 1800 1900 ²⁾	206.
Tabl. 7.	Id. en ‰ de la population totale de l'Europe	208.
Tabl. 8.	Accroissement annuel, ‰ ^{oo} , de la population pendant le XIX ^{me} siècle	208.
Tabl. 9.	Chiffres approximatifs (en milliers) de la population de l'Europe entière, à la fin de chaque année de 1840 à 1900	209.
Tabl. 10.	Population de l'Europe en 1800 1900, la population de 1800 étant supposée : 1,000	209.
Tabl. 11.	Population des États-Unis depuis 1790	210.
Tabl. 12 et 13.	Population moyenne (en milliers) des divers pays européens ³⁾	210.
B) Mouvement de la population.		
Tabl. 14 et 15.	Mouvement de la population des pays européens. Chiffres absolus. A) Mariages; B) Nés vivants; C) Décès; D) Excédent des naissances	212.
Tabl. 16 et 17.	Mouvement de la population, sur 1,000 habitants	216.
Tabl. 18.	Nés vivants sur 100 décès	220.
Tabl. 19.	Vie moyenne. A) Les deux sexes; B) Hommes; C) Femmes	220.
Tabl. 20.	Mouvement de la population de l'Europe occidentale, en 1801 1900. Population moyenne, en milliers. Nombre total, en milliers, des mariages, des nés vivants, des décès et de l'excédent des naissances. Id. par an et sur 1,000 habitants	222.
Tabl. 21.	Id. de l'Europe orientale ⁴⁾	224.
Tabl. 22.	Id. de l'Europe entière	226.

¹⁾ Dans les quatre pays du Nord: villes de plus de 20,000 hab. — ²⁾ Dans les frontières d'aujourd'hui de chaque État. — ³⁾ En tant que possible sur la base des chiffres officiels de la population; dans le tabl. 6, au contraire, souvent avec des corrections approximatives. —

⁴⁾ Avant 1840, l'excédent des naissances dans l'Europe orientale est supposé coïncider, à peu près, avec l'accroissement de la population; les chiffres des naissances sont approximativement évalués; les nombres des décès font la différence.

Tabl. 23.	Europe du Nord-Ouest, Europe du Sud-Ouest, Europe orientale (voir page X). Mouvement de la population, en 1801/1900. Chiffres relatifs, sur 1,000 habitants	228.
Tabl. 24.	Nés vivants et décès, sur 1,000 habitants, dans l'Europe occidentale moins la France. A) Europe occidentale moins la France. B) Europe du Sud-Ouest moins la France	228.
Tabl. 25.	Accroissement de la population ainsi que migration des pays européens, en 1881/90 et en 1891/1900. Population au commencement et à la fin des périodes décennales. Accroissement de la population par an, excédent des naissances, migration. Migration par an et sur 1,000 habitants	229.
Tabl. 26 et 27.	Émigration transocéanique des pays européens	230.
Tabl. 28.	Id. sur 1,000 habitants	231.
Tabl. 29.	Émigration de l'Europe entière	231.
Tabl. 30 et 31.	Immigration dans les États-Unis	232.
Tabl. 32.	Immigration dans quelques autres pays hors de l'Europe	232.

C) Administration.

Tabl. 33.	Enseignement primaire. Population totale et de l'âge de 5 à 15 ans, en milliers; nombre des écoles, des instituteurs et des élèves; dépenses, en millions de francs; analphabètes, %, parmi les conscrits. [Europe et États-Unis]	233.
Tabl. 34.	Élections politiques. Population totale et des hommes majeurs, en milliers; électeurs inscrits; votants. [Europe]	233.
Tabl. 35.	Finances d'État et communales (millions de francs). Dépenses de l'État, des communes; dépenses de l'État pour la défense nationale, pour la dette, autres dépenses; dettes de l'État, dettes des communes. [Europe et États-Unis]	234.
Tabl. 36.	Dépenses et dettes des pays hors de l'Europe. Millions de francs	235.
Tabl. 37.	Effectif des armées, en temps de paix	236.
Tabl. 38.	Marines militaires	236.

D) Agriculture et élevage du bétail.

Tabl. 39.	Superficie totale de la terre; terre cultivée, prairies naturelles, forêts, autre terre. En milliers d'hectares. Id. en % de la superficie totale. [Europe]	237.
Tabl. 40.	Répartition de la terre cultivée, en 1899. En milliers d'hectares. — Total. Dont: jardins; vignobles; céréales; racines; plantes fourragères; autres cultures; jachère. [Europe]	237.
Tabl. 41.	Terresensemencées du froment, du seigle, de l'orge, de l'avoine, du maïs et des pommes de terre, en 1899. [Tous les pays du monde]	238.
Tabl. 42.	Terresensemencées de: A) Froment, B) Seigle, C) Orge, D) Avoine, E) Maïs, F) Pommes de terre; en 1871/1901. En milliers d'hectares. [Europe et États-Unis]	239.
Tabl. 43 et 44.	Récolte du froment ¹⁾ 2). Milliers de quintaux métriques	242.
Tabl. 45 et 46.	Id. du seigle ²⁾	244.
Tabl. 47 et 48.	Id. de l'orge ²⁾	246.
Tabl. 49 et 50.	Id. de l'avoine ²⁾	248.
Tabl. 51 et 52.	Id. du maïs ²⁾	250.
Tabl. 53.	Total des cinq céréales principales, en 1871/1900. Récolte, en milliers de quintaux métriques	252.

¹⁾ Dans tous ces tableaux, la rubrique de froment comprend aussi l'épeautre. — ²⁾ Pour les pays dont la récolte n'est pas donnée en poids, la réduction en quintaux a eu lieu en supposant, en général, les relations suivantes: froment 77·6, seigle 71·7, orge 64·0, avoine 47·0 et maïs 72·0 kilogrammes par hectolitre; cependant, pour les États-Unis d'Amérique, l'avoine est jugée peser 42 kilogrammes seulement.

	Page.
Tabl. 54. Id. Terres ensemencées, milliers d'hectares	253.
Tabl. 55. Id. Récolte par an et par hectares, en quintaux métriques	253.
Tabl. 56. Récolte moyenne, par hectare et par habitant, du froment, du seigle, de l'orge, de l'avoine et du maïs, en 1891/95 ¹⁾	254.
Tabl. 57. Récolte par habitant, en kilogrammes, en 1871/1900. Froment, seigle, orge, avoine, maïs; total	255.
Tabl. 58. Consommation des froment et seigle, en 1881/90 et en 1891/95, par an. Récolte des froment et seigle; besoins; semences; consommation; excédent de l'importation (—) ou de l'exportation (+), en milliers de quintaux métriques. Kilogrammes par habitant: récolte; besoins, y compris la semence: id. déduction faite de la semence. [Europe et États-Unis]	256.
Tabl. 59. Aperçu de la culture du froment et du seigle dans l'Europe. A) Europe du Nord-Ouest. B) Europe du Sud-Ouest. C) Europe occidentale. D) Europe orientale E) Europe entière. — Population moyenne (millions). Récolte du froment (<i>Hvete</i>), en quintaux métriques et en kilog. par habitant. Id. déduction faite de la semence. — Récolte du seigle (<i>Råg</i>): les mêmes colonnes. — Récolte par hectare, en quintaux métriques: froment, seigle	257.
Tabl. 60. Semences du froment (<i>Hvete</i>) et du seigle (<i>Råg</i>) dans l'Europe du Nord-Ouest, id. du Sud-Ouest, Europe orientale, Europe entière. En milliers de quintaux métriques	259.
Tabl. 61. Récolte et besoins des froment et seigle en Europe. Population moyenne, en milliers. Besoins (<i>Behov</i>) des froment et seigle, en milliers de quintaux métriques: pour consommation, pour semences, total. Récolte, en milliers de quintaux. Manque annuel des froment et seigle, milliers de quintaux ²⁾ . Kilogrammes par habitant: besoins, récolte, manque ²⁾	260.
Tabl. 62. Aperçu de la culture de A) Froment et de B) Maïs dans les États-Unis d'Amérique, en 1866/1901. Population moyenne, en millions; terre ensemencée, en milliers d'hectares; récolte, en milliers de quintaux métriques; récolte par hectare; excédent de l'exportation ³⁾ ; restent à la consommation ⁴⁾ . Kilogrammes par habitant: récolte; exportation; consommation, y compris la semence: id. la semence exclue	261.
Tabl. 63. Récolte des froment et seigle de tous les pays comparée à la population, en 1871/1901. — Population, en milliers. ⁵⁾ Besoins des froment et seigle: pour consommation, pour semences, totaux ⁶⁾ . Récolte. Différence; — toujours en milliers de quintaux métriques. Kilogrammes par habitant: récolte; id. moins la semence	262.
Tabl. 64. Récolte du froment, du seigle et de l'orge dans tous les pays du monde, en 1876/1901. En milliers de quintaux métriques	263.
Tabl. 65. Id. de l'avoine et du maïs, en 1881/1900	263.
Tabl. 66. La culture des pommes de terre. Tableau d'en haut. Récolte, en 1881/85 . . . 1896/00. Semence, consommation ⁷⁾ , en 1891/95; — toujours en milliers de quintaux métriques. Consommation par habitant, kilogrammes. — Tableau d'en bas. Récolte par habitant, en kilogrammes, en 1881/90 . . . 1896/00. Récolte par hectare (quintaux), en 1886/95. Récolte, en milliers de quintaux, en 1898 . . . 1901	264.
Tabl. 67. Production du vin dans les divers pays	265.
Tabl. 68. La culture du vin en France, en 1861/1900	265.
Tabl. 69. Nombre des chevaux, des bêtes à cornes (vaches, autres), des moutons, des chèvres et des porcs. En milliers. [Tous les pays du monde].	266.

¹⁾ Quant à la récolte par hectare, les chiffres de quelques pays se réfèrent à d'autres périodes. — ²⁾ Les chiffres gras (pour les années 1877, 1878, 1882, 1887 et 1894) signifient excédent au lieu de manque. — ³⁾ Pendant les 12 mois finissant au 30 juin de l'année après la récolte. — ⁴⁾ Déduction faite de la semence, évaluée pour le froment à 1 quintal métrique et pour le maïs à $\frac{1}{4}$ quintal par hectare. — ⁵⁾ La population de l'Europe, de l'Amérique et de l'Australie, augmentée de 15 % pour la population d'autres pays se nourrissant du froment et du seigle. — ⁶⁾ Le besoin total supposé = 180 kilog. par habitant. — ⁷⁾ Sans égard à l'importation et à l'exportation.

E) Production et consommation de quelques articles importants.

	Page.
Tabl. 70. Production du café, du thé, du sucre de canne, du sucre de betteraves, du tabac, du coton, de la soie et du pétrole	267.
Tabl. 71. Consommation du coton. [Europe et États-Unis]	267.
Tabl. 72. Consommation, par habitant, du café, du thé, du sucre, du tabac, de l'eau-de-vie (de 50 % d'alcool), de la bière, du vin, de l'alcool pur, en moyenne de 1891/95. ¹⁾ [Europe et États-Unis]	268.
Tabl. 73. Consommation, par habitant, du café, du sucre, du tabac et de l'eau-de-vie, de 1871 à 1890 (1870 à 1889)	268.

F) Forêts.

Étendue des forêts des pays européens, voir le tabl. 39.

Tabl. 74. Exportation du bois brut des principaux pays exportants; valeurs en milliers de francs	269.
Tabl. 75. Exportation du bois brut de la Suède; valeurs en milliers de francs	269.
Tabl. 76. Id., par articles, en mètres cubes	269.

G) Mines et usines.

Tabl. 77. Production de l'or et de l'argent. [Tous les pays du monde]	270.
Tabl. 78. Production totale de l'or et de l'argent et prix de l'argent, en 1493/1901.	271.
Tabl. 79. Production totale de l'or et de l'argent des divers pays, en 1493/1899.	272.
Tabl. 80. Production du cuivre des divers pays.	272.
Tabl. 81. Production de l'étain, des minerais de zinc (en Europe), du zinc et du plomb, dans les divers pays.	273.
Tabl. 82 et 83. Production des minerais de fer, du fer de fonte et de l'acier des divers pays. En tonnes.	274.
Tabl. 84 et 85. Production de la houille (y compris la lignite) des divers pays. En milliers de tonnes	276.
Tabl. 86. Consommation de la houille. En milliers de tonnes.	277.
Tabl. 87. Production du sel des divers pays.	277.
Tabl. 88. Production totale des minerais de fer, du fer de fonte, de l'acier, du cuivre, de l'étain, du zinc, du plomb, et de la houille. En milliers de tonnes	278.

H) Commerce.

Tabl. 89. Importation et exportation des divers pays. Millions de francs	279.
Tabl. 90. Importation et exportation entre les divers pays. Millions de francs	280.
Tabl. 91. Importation et exportation des principales marchandises. Millions de francs	282.
Tabl. 92. Droits de douanes et leur proportion à la valeur totale de l'importation. Droits de douanes de l'importation, en milliers de francs, moyennes de 1881/85 . . . 1896/00. En 1891/95: importation (commerce spécial), droits de douanes, milliers de francs; droits de douanes en % de l'importation.	287.
Tabl. 93. Droits de douanes de l'importation (milliers de francs), en 1895 . . . 1901.	287.
Tabl. 94 et 95. Valeurs déclarées à Hambourg des articles les plus importants. En Reichsmark.	288.
Tabl. 96. Valeurs déclarées de divers articles importés en Grande-Bretagne et Irlande	290.
Tabl. 97. Prix moyen du froment importé en Grande-Bretagne et Irlande	290.
Tabl. 98. »Index number» de M. Sauerbeck	291.

¹⁾ On d'après les renseignements les plus récents, dans les cas où manquent les dates desdites années.

I) Navigation.

	Page.
Tabl. 99 et 100. Marines marchandes de tous les pays du monde, en 1894 et en 1899	292.
Tabl. 101. Tonnage total des navires entrés et sortis (navigation extérieure), en 1881/00. Milliers de tonnes	294.
Tabl. 102. Tonnage total des navires entrés et sortis (navigation extérieure), en 1872/94 [tous les pays du monde] et en 1881/00 [Europe totale]	294.
Tabl. 103. Détails sur la navigation extérieure, en 1899. Milliers de tonnes des navires entrés, des navires sortis, des navires nationaux et des navires étrangers; tonnage, en milliers, des navires chargés: entrés, nationaux, étrangers: sortis, nationaux, étrangers	295.
Tabl. 104. Mouvement du trafic dans le canal de Suez, en 1870/01	295.

K) Communications.

Tabl. 105. Longueur des chemins de fer, en kilomètres, des divers pays	296.
Tabl. 106. Longueur totale des chemins de fer du monde, en 1825/00	298.
Tabl. 107. Chemins de fer de l'Etat et des compagnies privées, longueur en kilomètres. Capital employé, millions de francs. Nombre des locomotives et des wagons.	299.
Tabl. 108 et 109. Mouvement du trafic des chemins de fer, en 1898 (tabl. 108) et en 1899 (tabl. 109). Longueur moyenne exploitée; nombre des voyageurs (milliers), des voyageurs-kilomètres (millions), des tonnes de marchandises (milliers) et des tonnes-kilomètres (millions); recettes et dépenses, en millions de francs	300.
Tabl. 110. Id. Totaux de l'Europe, en 1893/1899	302.
Tabl. 111. Recettes totales des chemins de fer des divers pays européens, en 1895/1900. Millions de francs	302.
Tabl. 112. Postes, en 1899. [Europe]	303.
Tabl. 113. Nombres des bureaux de poste des pays hors de l'Europe	303.
Tabl. 114. Télégraphes, en 1899. [Europe]	304.
Tabl. 115. Longueur des lignes télégraphiques des pays hors de l'Europe	304.
Tabl. 116. Téléphones, d'après les renseignements les plus récents	305.

TABLEAUX ANNEXÉS.

- No 1. La superficie, la population, la production, le commerce et les moyens de communications des pays Anglo-saxons, comparés aux totaux correspondants de tous les pays du monde (voir l'explication à la page 308) 306.
- No 2. Id. des pays Scandinaves, comparés aux chiffres totaux de l'Europe. 307.

A observer. Dans ces tableaux, l'*Europe orientale* [Östeuropa] comprend la Russie européenne (moins la Finlande), le royaume de Hongrie, la Galicie et la Bukovine, la Bosnie et l'Herzégovine ainsi que les États de la péninsule des Balkans. Les autres parties de l'Europe font l'*Europe occidentale* [Vesteuropa]. De plus, de l'Europe occidentale on a distingué l'*Europe du Nord-Ouest* (Nordvesteuropa) et l'*Europe du Sud-Ouest* (Sydvesteuropa), cette dernière partie comprenant la France, l'Italie, l'Espagne et le Portugal (ainsi que les quatre États minimes en cas de données).

1 Deciton [dt] = 1 quintal métrique = 100 kilogrammes.

Tab. 1. Areal och folkmängd i olika länder.

L a n d. (Datum afser tidpunkten för folkmängds- uppgiften.)	Areal, qvkm.	Folkmängd.	Folkök., %, under senaste 10 år.	Inb. pr qvkm.	Qvinnor mot 1,000 män. ⁴⁰⁾
Europa.					
Sverige, 31 dec. 1901 ¹⁾	447,862	5,175,228	7.75	12	1,049
Norge, 3 dec. 1900.....	322,304	2,239,880	12.05	7	1,060
Danmark, 1 febr. 1901 ²⁾	144,565	2,541,770	11.86	18	1,054
Finland, 31 dec. 1900.....	373,612	2,639,744	13.45	7	1,021
Storbritann. o. Irl., 1 april 1901 ³⁾	314,667	42,041,224	9.80	134	1,052
Nederländerna, 31 dec. 1900 ⁴⁾	33,000	5,179,138	13.46	157	1,023
Luxemburg, 1 dec. 1900.....	2,586	236,543	12.06	91	935
Belgien, 31 dec. 1900 ⁵⁾	29,456	6,693,810	10.28	228	1,013
Tyska riket, 30 juni 1901 ⁶⁾	545,135	56,806,000	14.16	104	1,032
Österrike-Ungern, 31 dec. 1900 ⁷⁾	675,898	47,057,130	9.79	70	1,025
Schweiz, 1 dec. 1900 ⁸⁾	41,424	3,315,443	12.00	80	1,056
Frankrike, 17 mars 1901.....	536,408	38,961,945	1.62	73	1,022
Italien, 9 febr. 1901 ⁹⁾	286,589	32,475,253	6.46	113	995
Spanien, 31 dec. 1900 ¹⁰⁾	504,552	18,338,000	3.83	36	1,062
Portugal, 1 dec. 1900 ¹¹⁾	92,157	5,428,800	7.51	61	1,090
Ryssland (utom Finl.), 1900 ¹²⁾	4,924,567	109,000,000	13.65	22	1,025
Rumänien.....	131,020	6,919,738	..	53	974
Serbien, 31 dec. 1900.....	48,303	2,493,770	15.35	52	944
Bulgarien, 31 dec. 1900.....	95,706	3,733,189	15	39	960
Montenegro.....	9,080	250,000	..	28	..
Grekland, april 1896.....	64,679	2,433,806	14	38	921
Kreta, 17 juni 1900.....	8,618	309,349	..	36	962
Turkiet.....	170,733	6,098,410	..	36	..
Mindre stater ¹³⁾	694	39,380	..	57	..
Nordvesteuropa.....	2,465,685	145,033,367	11.54	58.8	1,042
Sydvesteuropa.....	1,420,400	95,243,378	3.99	67.1	1,025
Vesteuropa.....	3,886,085	240,276,745	8.41	61.8	1,035
Östeuropa.....	5,917,530	160,190,825	12.67	27.1	1,013
Europa 9,803,615 400,467,580 10.08 40.8 1,026					
Asien.					
Persien.....	1,645,000	9,000,000	..	5	..
Afganistan.....	558,000	5,000,000	..	9	..
Siam.....	634,000	10,000,000	..	16	..
Kina ¹⁴⁾	11,138,880	400,000,000	..	36	..
Korea, 1883.....	218,200	10,518,937	..	48	976
Japan, 31 dec. 1899 ¹⁵⁾	417,390	47,018,765	9	113	983
Öfriga fria stater ¹⁶⁾	2,712,108	7,310,000	..	3	..
Brittiska biländer ¹⁷⁾	5,225,807	301,848,214	2	58	968
Nederländska biländer ¹⁸⁾	1,510,350	35,250,000	14	23	..
Tyska biländer (Kiao-tsjao).....	501	84,000	..	168	..
Franska biländer ¹⁹⁾	699,799	21,698,185	..	31	915
Portugisiska biländer ²⁰⁾	19,918	850,917	..	43	..
Ryska biländer, 9 febr. 1897 ²¹⁾	16,810,521	26,147,469	..	2	893
Turkiska biländer ²²⁾	1,769,300	17,152,630	..	10	909
Filippiuerna (tillh. Förenta stat.).....	296,310	7,832,719	..	26	976
Kaspiska hafvet och Aralsjön.....	506,457	—	—	—	—
Asien 44,162,541 899,711,836 . 20.4 .					
Afrika.					
Abessinien.....	540,000	4,500,000	..	8	..
Marocko.....	812,332	8,000,000	..	10	..
Liberia.....	85,350	2,000,000	..	23	..
Öfriga fria stater.....	2,250,000	30,000,000	..	13	..

1) — 30) Se sid. 195—199. — 40) Enligt nyaste uppgift i hvarje fall.

Land. (Datum afser tidpunkten för folkmängds- uppgiften.)	Areal, qvkm.	Folkmängd.	Folkökn., %, under senaste 10 år.	Inb. pr qvkm.	Qvinnor mot 1,000 män. ⁴⁰⁾
Brittiska biländer ²³⁾	8,598,806	65,257,415	.	8	.
Kongostaten	2,252,780	15,000,000	.	7	.
Tyska biländer ²⁴⁾	2,352,860	11,800,000	.	5	.
Franska biländer ²⁵⁾	8,673,117	32,379,799	.	4	.
Italienska biländer	428,593	404,579	.	1	.
Spanska biländer	632,100	130,277	.	0.2	.
Portugisiska biländer ²⁶⁾	2,125,131	9,673,100	.	5	.
Turkiska biländer ²⁷⁾	1,033,400	1,300,000	.	1	.
Nyassa- o. Tanganikasjöarna	62,120	—	—	—	—
Afrika	29,847,089	180,445,170	.	6.0	.
Amerika.					
Förenta staterna ²⁸⁾	9,494,474	80,173,040	21	8	953
Mexiko, 28 okt. 1900.....	1,987,201	13,570,545	18	7	1,016
Centralamerika ²⁹⁾	444,010	3,978,686	24	9	1,027
Ön Haiti ³⁰⁾	77,253	1,700,000	.	22	.
Venezuela, 1894	1,027,030	2,444,816	12	2	1,043
Columbia	1,203,103	5,000,000	.	4	1,058
Ecuador	307,243	1,400,000	.	5	.
Peru, 1896	1,769,804	4,559,550	.	3	988
Bolivia, 1890/93	1,334,200	2,310,000	.	2	.
Brasilien	8,361,350	17,000,000	.	2	980
Paraguay, 1899	253,100	655,561	.	2	1,090
Uruguay, 31 dec. 1900	178,700	930,680	32	5	925
Argentina, 31 dec. 1900	2,885,620	4,794,149	20	2	893
Chile ³¹⁾	776,122	3,314,000	.	4	1,000
Danska Vestindien, 1901	359	30,504	—7	85	1,175
Brittiska biländer ³²⁾	8,727,200	7,567,479	11	0.9	981
Nederländska biländer, 1899 ³³⁾	130,230	133,821	15	1	1,030
Franska biländer ³⁴⁾	81,993	434,243	.	5	1,022
Obebodda öar i Vestindien	231	—	—	—	—
Canadiska sjöarna	238,971	—	—	—	—
Nordamerika	20,714,920	107,178,894	18	5.2	965
Sydamerika	18,563,274	42,818,180	20	2.3	985
Amerika	39,278,194	149,997,074	19	3.8	970
Australien.					
Brittiska biländer ³⁵⁾	8,258,214	5,513,076	18	0.7	—
Nederländska biländer	405,065	238,000	—	0.6	—
Tyska biländer ³⁶⁾	243,819	448,938	.	2	.
Franska biländer ³⁷⁾	27,680	90,820	—	3	—
Förenta staternas biländer ³⁸⁾	17,419	166,788	70	10	503
Australien	8,952,197	6,457,622	18	0.7	—
Polarområdena.					
Danska Grönland, 1 febr. 1890	88,100	10,516	5.16	0.1	1,077
Brittiska biländer ³⁹⁾	781,075	1,000	—	.	.
Ryska biländer (Nov. Semljam m.)	130,394	—	—	—	—
Ej ockuperadt land	3,382,210	—	—	—	—
Nordpolarområdet	3,724,779	11,516	—	.	.
Sydpolarområdet	657,000	—	—	—	—
Polarområdena	4,381,779	11,516	.	.	.
Hela jordkl. (land o. innanvatten)	136,425,415	1,637,090,798	(8)	12.0	.

¹⁾—³⁹⁾ Se sid. 195—199. — ⁴⁰⁾ Enligt nyaste uppgift i hvarje fall.

Anmärkningar till tab. 1.

¹⁾—³⁹⁾ För nedan upptagna särskilda länder och landsdelar utgöra areal och folkmängd samt folkmängdstätthet:

Land.	Areal, qvkm.	Folkmängd.	Inb. pr qvkm.	Land.	Areal, qvkm.	Folkmängd.	Inb. pr qvkm.
Europa.							
^{1) Sverige:}				Schlesien	40,313	4,668,857	116
Skåne	11,274	632,880	56	Sachsen	25,252	2,832,616	112
Öfriga Götaland	81,428	2,075,155	25	Slesvig-Holstein	19,002	1,387,968	73
Svealand	84,947	1,593,453	19	Hannover	38,510	2,590,939	67
Norrland	261,104	873,740	3	Vestfalen	20,209	3,187,777	158
De fyra stora sjöarna	9,109	—	—	Hessen-Nassau	15,694	1,897,981	121
^{2) Danmark:}				Rhenprovinsen	26,994	5,759,798	213
Öarna	13,164	1,385,748	105	Hohenzollern	1,142	66,780	58
Jutland	25,291	1,063,792	42	Preussen	348,607	34,472,509	99
Egentliga Danmark	38,455	2,449,540	64	Bayern	75,865	6,176,057	81
Färöarna	1,325	15,230	11	Sachsen	14,993	4,202,216	280
Island	104,785	77,000	1	Württemberg	19,517	2,169,480	111
^{3) Storbrit. o. Irland:}				Baden	15,081	1,867,944	124
England	131,674	27,483,490	209	Hessen	7,682	1,119,893	146
Wales	19,341	1,519,035	79	Mecklenb.-Schwerin	13,127	607,770	46
England o. Wales, 1891	151,015	29,002,525	192	Sachsen-Weimar	3,615	362,873	100
Do, 1901	do	32,526,075	215	Mecklenb.-Strelitz	2,930	102,602	35
Skotland, 1901	78,748	4,472,000	57	Oldenburg	6,427	399,180	62
Irland, 1901	83,792	4,456,546	53	Braunschweig	3,672	464,333	126
Man, 1901	588	54,758	93	Sachsen-Meiningen	2,468	250,731	102
Kanalöarna, 1901	196	95,841	489	Sachsen-Altenburg	1,324	194,914	147
Malta	323	184,333	571	Sachsen-Coburg-Gotha	1,958	229,550	117
Gibraltär	5	27,460	—	Anhalt	2,294	316,085	138
Färöv. sold. o. sjömän	—	224,211	—	Schwarzb.-Sondersh.	862	80,898	94
^{4) Nederländerna:}				Schwarzb.-Rudolstadt	941	93,059	99
Nordbrabant	5,128	559,287	109	Waldeck	1,121	57,918	52
Gelderland	5,081	572,825	113	Reuss	1,142	207,606	182
Sydholland	3,022	1,171,437	387	Schaumburg-Lippe	340	43,132	127
Nordholland	2,770	983,826	355	Lippe	1,215	138,952	114
Zeeland	1,785	217,329	122	Lübeck	298	96,775	—
Utrecht	1,384	254,867	184	Bremen	257	224,882	—
Friesland	3,320	342,286	104	Hamburg	415	768,349	—
Overijssel	3,345	338,408	101	Elsass-Lothringen	14,507	1,719,470	119
Groningen	2,298	302,681	131	Hafsvikar m. m.	4,477	—	—
Drente	2,663	150,364	57	Summa	545,135	56,367,178	103
Limburg	2,204	285,828	130	^{5) Österrike-Ungern:}			
^{5) Belgien:}				Nedre Österrike	19,824	3,100,493	156
Aufverpen	2,832	819,159	289	Öfre Österrike	11,984	810,246	68
Brabant	3,283	1,263,807	385	Salzburg	7,153	192,763	27
Vestflandern	3,234	805,236	249	Steiermark	22,426	1,356,494	60
Östflandern	3,000	1,029,971	343	Kärnten	10,327	367,337	36
Hainaut	3,722	1,142,954	307	Krain	9,955	508,150	51
Liège	2,895	826,175	285	Triest med område	95	178,599	—
Limbürg	2,412	240,796	100	Görz och Gradisca	2,918	232,897	80
Luxemburg	4,418	219,200	50	Istrien	4,955	345,050	70
Namur	3,660	346,512	95	Tyrolen	26,683	852,712	32
^{6) Tyska riket, 1 dec. 1900:}				Vorarlberg	2,602	129,237	50
Ostpreussen	36,990	1,996,626	54	Böhmen	51,948	6,318,697	122
Vestpreussen	25,521	1,563,658	61	Mähren	22,222	2,437,706	110
Berlin	63	1,888,848	—	Schlesien	5,147	680,422	132
Brandenburg	39,835	3,108,554	78	Galizien	78,496	7,315,817	93
Pommern	30,116	1,634,832	54	Bukovina	10,441	730,195	70
Posen	28,966	1,887,275	65	Dalmatien	12,835	593,784	46
				Vestra Österrike	211,074	18,104,587	86
				Galizien-Bukovina	88,937	8,046,012	90
				Österrike	300,011	26,150,599	87

Land.	Areal, qvk.m.	Folkmängd.	Inb. pr qvk.m.	Land.	Areal, qvk.m.	Folkmängd.	Inb. pr qvk.m.
Egentl. Ungern	225,087	14,243,151	63	¹²⁾ <i>Ryska riket,</i>			
Siebenbürgen	57,250	2,448,320	42	den 12 febr. 1897:			
Ungern	282,337	16,691,471	59	Östersjöprovinserna	148,332	4,494,689	30
Kroatien-Slavonien	42,540	2,397,249	56	Norra Storryssland	1,318,613	2,079,891	2
Militär		114,811	.	Södra Storryssland	893,769	28,158,507	32
Konungar. Ungern	324,777	19,203,581	59	Vestryssland	397,337	16,155,710	41
Bosnien-Herzegovina	51,110	1,703,000	33	Lillryssland	207,792	11,202,563	54
⁸⁾ <i>Schweiz:</i>				Sydryssland	408,365	10,798,303	26
Zürich	1,723	431,036	250	Astrakan	785,269	10,008,022	13
Bern	6,884	589,433	86	Kasan	687,771	11,317,730	18
Luzern	1,501	146,519	98	Egentliga Ryssland	4,797,248	94,215,415	20
Uri	1,076	19,700	18	Polen	127,319	9,455,943	74
Schwyz	908	55,385	61	Finland (se tab. 1)			
Obwalden	475	15,260	32	¹³⁾ <i>Mindre stater:</i>			
Nidwalden	290	13,070	45	Liechtenstein, 1891	159	9,434	59
Glarus	691	32,349	47	Monaco, 1895	22	15,180	690
Zug	239	25,093	105	San Marino	61	9,535	156
Freiburg	1,675	127,951	76	Andorra	452	5,231	12
Solothurn	792	100,762	127				
Basel-Stadt	36	112,227	.	Asien.			
Basel-Land	425	68,497	161	¹⁴⁾ <i>Kinesiska riket:</i>			
Schaffhausen	294	41,514	141	Petchili	314,800	20,000,000	64
Appenzell A.-Rh.	261	55,281	212	Shantung	149,600	37,000,000	247
Appenzell L.-Rh.	159	13,499	85	Shansi	207,300	13,000,000	63
St. Gallen	2,019	250,285	124	Shensi	199,300	10,000,000	50
Graubünden	7,185	104,520	15	Kansu	351,400	12,000,000	34
Aargau	1,404	206,498	147				
Thurgau	1,005	113,221	113	Nordkina	1,222,400	92,000,000	75
Tessin	2,818	138,638	49	Kiangsu	99,300	22,000,000	222
Vaud	3,232	281,379	87	Nganhwei	142,800	22,000,000	154
Valais	5,217	114,438	22	Honan	173,500	22,000,000	127
Neuchâtel	808	126,279	156	Hupe	181,400	34,000,000	188
Genève	277	132,609	479	Szetsjuan	461,000	50,000,000	108
⁹⁾ <i>Italien:</i>				Mellankina	1,058,000	150,000,000	142
Piemont	29,378	3,317,401	113	Tsjekiang	91,200	12,000,000	132
Ligurien	5,278	1,077,473	204	Fokien	111,200	23,000,000	207
Lombardiet	21,317	4,282,728	176	Kiangsi	179,500	25,000,000	139
Venetien	21,548	3,134,467	128	Hunan	200,500	22,000,000	110
Emilien	20,640	2,445,035	118	Kweitschu	157,200	7,000,000	45
Toscana	21,104	2,549,142	106	Jynnan	396,700	12,000,000	30
Markerna	9,748	1,060,755	109	Kuangsi	217,300	6,000,000	28
Umbrien	9,709	667,210	69	Kuantung	243,000	30,000,000	123
Latien	12,081	1,196,909	99				
Abruzzerna o. Molise	16,529	1,441,551	87	Sydkina	1,596,600	137,000,000	86
Campanien	16,292	3,160,418	194	Egentliga Kina	3,877,000	379,000,000	98
Apulien	19,110	1,959,668	103	Sin Tsiang	1,426,000	1,000,000	1
Basilicata	9,962	490,705	49	Mandsjuriet	939,280	12,000,000	13
Calabrien	15,075	1,370,208	91	Mongoliet	2,787,600	2,000,000	07
Fastlandet	236,771	28,153,700	119	Tibet	2,109,000	6,000,000	3
Siilien	25,740	3,529,799	137	¹⁵⁾ <i>Japen, 1898:</i>			
Sardinien	24,078	791,754	33	Nippon	226,579	33,401,862	147
¹⁰⁾ <i>Spanien, 1897:</i>				Sikoku	18,210	3,013,830	166
Fastlandet	497,244	17,743,976	36	Kjusiu med Liukiu	43,615	6,733,685	154
Kanarieöarna	7,273	334,521	46	Yeso med Kurilerua	94,012	610,155	6
Ceuta m. m.	35	11,093	.	Formosa	34,753	2,729,503	79
	504,552	18,089,500	36	Pescadorerna	221	51,719	234
¹¹⁾ <i>Portugal:</i>				¹⁶⁾ <i>Öfriga fria stater:</i>			
Fastlandet	88,954	5,021,657	56	Oahäng. i Arabien	2,289,208	3,000,000	1
Azorerua	2,388	256,615	107	Oman	194,200	1,000,000	5
Madeira	815	150,528	185	Öfriga (i Indien)	228,700	3,310,000	14

Land.	Areal, qvk.	Folkmängd.	Inb. pr qvk.	Land.	Areal, qvk.	Folkmängd.	Inb. pr qvk.
17) Brittiska biländer:				Mesopotamien	356,700	1,491,700	4
Bengalen	402,180	74,713,020	186	Arabien	521,700	1,200,000	2
Nordvestprovinserna	215,702	34,812,174	161	Samos	468	54,830	117
Oudh	62,719	12,884,150	205				
Pendjab	286,616	21,557,037	75	Afrika.			
Madras	365,665	38,208,609	104	23) Brittiska biländer:			
Bombay och Sindh	323,903	18,543,274	57	Gambia	10,690	90,404	8
Centralprovinserna	224,028	9,845,318	44	Sierra Leone	71,900	275,000	4
Birma	538,350	9,221,161	17	Guldkusten	187,900	1,500,000	8
Öfriga provinser	254,349	9,555,909	38	Lagos och Yoruba	52,000	3,000,000	58
Omedelbara indiska	2,673,512	229,340,652	86	Nigeria	1,300,000	30,000,000	23
Medelbara indiska	1,694,421	63,373,491	37	Britt. Vestafrika	1,622,490	34,865,404	21
Indien, 1901	4,367,933	292,714,143	67	Kapkolonien, 1900	756,803	2,350,000	3
Ceylon, 1901	65,610	3,607,516	55	Basutolandet, 1898	31,490	263,600	8
Malediverna	300	30,000	100	Natal o. Suluiland, 1901	70,890	929,970	13
Beludjistan	366,800	847,269	2	Bechuanaprotektorat	256,000	150,000	0.6
Afgan. gränsområden	81,800	1,344,067	16	Rhodesia	1,409,310	1,200,000	0.9
Aden och Perim	207	41,222	199	Transvaal	326,700	1,158,156	4
Aden underlydande	40,300	140,000	3	Oranjekolonien	131,070	220,000	2
Straits Settlements	3,998	617,595	154	Britt. Sydafrika	2,982,263	6,271,726	2
Malajstaterna	89,350	910,093	10	Egypten 1897	994,275	9,827,434	10
Borneo och Labuan	197,594	785,853	4	Egyptiska Sudan	1,964,000	10,000,000	5
Hongkong, 1900	1,079	385,975	358	Egyptiska riket	2,958,275	19,827,434	7
Weihaiwei	700	118,000	169	Uganda	150,000	1,000,000	7
Cypern, 1901	9,282	237,053	26	Östafrik. protektorat	700,000	2,500,000	4
Öfriga	854	69,428	81	Somalikusten	176,000	153,800	0.9
18) Nederl. biländer:				Zansibar	2,560	210,000	82
Java o. Madura, 1896	131,512	26,125,053	199	Sokotra	3,579	12,000	3
Sumatra	421,384	3,222,000	8	Britt. Östafrika	3,990,414	23,703,234	6
Borneo	552,341	1,180,000	2	Mauritius, 1900	1,914	383,086	200
Celebes	185,914	2,000,000	11	Dithörande öar	898	23,611	26
Amboina	51,465	295,768	6	S:t Helena, 1901	123	9,850	80
Timor	46,056	742,000	16	Öfriga öar	204	504	2
Bali och Lombok	10,522	1,044,800	99	24) Tyska biländer:			
Banka och Billiton	16,429	135,158	8	Togo	87,200	2,000,000	23
Öfriga öar	94,727	505,221	5	Kamerun	493,600	3,500,000	7
19) Franska biländer:				Sydvästafrika	830,960	200,000	0.2
På västra ind. halfön	509	273,185	537	Östafrika	941,100	6,100,000	7
Annam	230,680	6,000,000	26	25) Franska biländer:			
Cambodja	96,900	1,103,000	11	Egentl. Algeriet, 1901	477,913	4,774,042	10
Cochinkina	56,900	2,262,000	40	Algeriska Sahara	319,857	50,000	0.2
Tonkin	314,110	12,000,000	38	Summa	797,770	4,824,042	6
I Kina	700	60,000	90	Tunis	99,600	1,906,000	19
20) Portugis. biländer:				Franska Sahara	4,750,000	2,500,000	0.5
På indiska halfön	3,658	572,290	156	Senegal	400,000	2,000,000	5
Timor och Kambing	16,248	200,000	12	Vestra Sudan	650,000	5,000,000	8
Macao	12	78,627	.	Elfenbenskusten	250,000	2,250,000	9
21) Ryska biländer:				Dahomey	37,000	600,000	16
Kaukasien	472,554	9,248,695	20	Kongo	900,000	9,000,000	10
Centralasien	3,551,308	7,721,684	2	Bagirmi	170,000	1,000,000	6
Sibirien	12,518,489	5,727,090	0.5	Somalikusten	22,370	30,000	1
Kiva	60,000	700,000	12	Madagaskar	591,671	3,000,000	5
Bokara	205,000	2,500,000	12	Dithörande öar	458	18,757	34
I Kina	3,170	250,000	80	Réunion	1,980	168,000	85
22) Turkiska biländer:				Dithörande öar	662	30,000	45
Mindre Asien	518,432	9,468,100	18	Komorererna	1,606	53,000	33
Armenien	186,500	2,470,900	13	26) Portug. biländer:			
Syrien	185,500	2,467,100	13	Kap Verdeöarna	3,851	114,000	30
				Guinea	37,000	400,000	11

Land.	Areal, qvkm.	Folkmängd.	Inb. pr qvkm.	Land.	Areal, qvkm.	Folkmängd.	Inb. pr qvkm.
Öar utanför Guinea ...	1,080	39,100	36	Kustvatten	1,870	—	—
Angola	1,315,460	6,000,000	5	Från v. marinsold. m. m.	—	91,219	—
Östafrika	768,740	3,120,000	4	Summa, 1 juni 1900	9,366,327	76,149,386	8
²⁷⁾ Turkiska biländer:	—	—	—	D:o 1 juni 1901	d:o	77,647,000	8
Egypten (se anm. 23)	—	—	—	Portorico, 1899	9,314	953,243	102
Tripolis	1,033,400	1,300,000	1	Cuba, 16 okt. 1899	118,833	1,572,797	13
Amerika.				²⁹⁾ Centralamerika:			
²⁸⁾ Föreanta staterna:				Guatemala, 31 dec. 1899	125,100	1,574,338	13
Maine	85,570	694,466	8	Salvador, 31 dec. 1900	21,070	1,006,848	43
New Hampshire	21,100	411,588	17	Honduras, 1900	119,820	587,500	5
Vermont	24,770	343,641	14	Nicaragua	123,950	500,000	5
Massachusetts	21,540	2,805,346	130	Costarica, 1899	54,070	310,000	6
Rhode Island	3,240	428,556	132	³⁰⁾ Ön Haiti:			
Connecticut	12,925	908,420	70	Republiken Haiti	28,676	1,250,000	44
New York	127,350	7,268,894	57	Dominik. republiken	48,577	450,000	9
New Jersey	20,240	1,883,669	93	³¹⁾ Chile:			
Pensylvania	117,100	6,302,115	54	Provinserna	581,122	3,309,000	6
Delaware	5,310	184,735	35	Territ. Magelhaens	195,000	5,000	·
Maryland	31,620	1,188,044	38	³²⁾ Brittiska biländer:			
District of Columbia	180	278,718	·	Prins Edwards ö	5,180	103,259	20
Ohio	106,340	4,157,545	39	Nya Skotland	53,220	459,574	9
Michigan	152,585	2,420,982	16	Nya Brunswick	72,780	331,120	5
Indiana	94,140	2,516,462	27	Quebec	589,200	1,648,898	3
Illinois	146,720	4,821,550	33	Ontario	568,870	2,182,947	4
Wisconsin	145,140	2,069,042	14	Manitoba	165,924	254,947	1
Virginia	109,940	1,854,184	17	Brittiska Columbia	990,100	177,272	0·2
West Virginia	64,180	958,800	15	Territorier	5,545,430	211,649	·
North Carolina	135,320	1,893,810	14	Domin. of Canada, 1901	7,990,704	5,369,666	0·7
South Carolina	79,170	1,340,316	17	D:o 1902	d:o	5,430,000	0·7
Georgia	154,030	2,216,331	14	New Foundland, 1901	110,670	216,000	2
Florida	151,980	528,542	3	Öst-Labrador, 1891	310,800	4,106	·
Kentucky	104,630	2,147,174	21	Honduras, 1901	21,475	37,479	2
Tennessee	108,910	2,020,616	19	Jamaica, 1900	10,859	753,115	69
Alabama	135,320	1,828,697	14	Barbados, 1899	430	191,000	444
Mississippi	121,230	1,551,270	13	Trinidad, 1901	4,544	251,009	55
Louisiana	126,180	1,381,625	11	Bahamaöarna, 1900	13,960	55,512	4
Missouri	179,780	3,106,665	17	Öfriga Vestindien	4,706	314,737	67
Arkansas	139,470	1,311,564	9	Bermudasöarna, 1901	50	17,535	351
Texas	688,340	3,048,710	4	Guyana, 1900	246,470	294,943	1
Kansas	212,580	1,470,495	7	Falklandsöarna, 1900	12,532	2,043	0·2
Colorado	269,150	539,700	2	³³⁾ Nederl. biländer:			
New Mexiko (terr.)	317,470	195,310	0·6	Surinam	129,100	82,128	0·6
Indianterritorier	81,320	392,060	·	Curaçao	1,130	51,693	46
Oklahoma (terr.)	101,080	398,331	4	³⁴⁾ Franska biländer:			
Iowa	145,100	2,231,853	15	Guadeloupe	1,870	193,800	102
Minnesota	215,910	1,751,394	8	Martinique, 1901	988	203,781	192
Nebraska	200,740	1,066,300	5	St Pierre et Miquelon	235	6,352	27
North Dakota	183,350	319,146	2	Guyana	78,900	30,310	0·4
South Dakota	201,110	401,570	2	Australien.			
Wyoming	253,530	92,531	0·4	³⁵⁾ Brittiska biländer:			
Montana	378,330	243,329	0·6	Queensland	1,731,337	502,892	0·3
California	410,140	1,485,053	4	Nya Syd Wales	804,636	1,360,952	2
Oregon	248,710	413,536	2	Victoria	227,610	1,201,506	5
Washington	179,170	518,103	3	Sydastralien	984,330	358,508	0·4
Nevada	286,700	42,335	0·1	Nordterritoriet	1,356,130	4,996	·
Arizona (terr.)	292,710	122,931	0·4				
Utah	220,060	276,749	1				
Idaho	219,620	161,772	0·7				
Alaska (terr.)	1,530,327	63,592	·				

Land.	Areal, qvk.	Folkmängd.	Inb. pr qvk.	Land.	Areal, qvk.	Folkmängd.	Inb. pr qvk.
Vestanstralien	2,527,530	182,553	0.1	Samoa (del)	2,588	33,000	12
Infödingar	—	230,000	—	Marshallöarna	405	15,000	37
Fastlandet	7,681,573	3,840,507	0.5	³⁷⁾ Franska biländer:			
Tasmanien	67,894	172,979	3	Nya Caledonien	19,823	51,300	3
Nya Guinea	229,102	350,000	2	Tahiti	1,179	11,520	10
Commonwealth	7,928,569	4,363,486	0.6	Öfriga	6,678	28,000	4
Nya Zeeland	271,606	822,860	3	³⁸⁾ Förenta staternas			
Fidjiöarna	20,837	124,280	6	biländer:			
Salomonöarna	33,900	140,000	4	Hawai, 1900	16,702	154,001	9
Tongaöarna	1,137	26,000	23	Guam (af Marian.)	514	8,787	17
Öfriga	2,165	36,500	17	Tutuila (af Samoa)	203	4,000	20
³⁶⁾ Tyska biländer:				Polarländerna.			
På Nya Guinea	238,750	360,000	2	³⁹⁾ Britt. biländer:			
Carolinerna	1,450	39,000	27	I Nordpolarområdet	777,000	1,000	—
Marianerna (del)	626	1,938	3	I Sydpolarområdet	4,075	—	—

Översigt af länder lydande under den europeisk-amerikanska kultursferen.

Land.	Hufvudlandet.		Biländer i andra verldsdelar.		Tillsammans.	
	Qvk.	Folkmängd.	Qvk.	Folkmängd.	Qvk.	Folkmängd.
Danmark	144,565	2,541,770	88,459	41,020	233,024	2,582,790
Storbrit. o. Irland	314,667	42,041,224	31,590,602	380,187,184	31,905,269	422,228,408
Nederländerna	33,000	5,179,138	2,045,645	35,621,821	2,078,645	40,800,959
Belgien (med Kongo)	29,456	6,693,810	2,252,780	15,000,000	2,282,236	21,693,810
Tyska riket	545,135	56,806,000	2,597,180	12,332,938	3,142,315	69,138,938
Frankrike	536,408	38,961,945	5,482,589	54,603,047	10,018,997	93,564,992
Italien	286,589	32,475,253	428,593	404,579	715,182	32,879,832
Spanien	504,552	18,338,000	632,100	130,277	1,136,652	18,468,277
Portugal	92,157	5,428,800	2,146,049	10,524,017	2,238,206	15,952,817
Ryssland (med Finland)	5,298,179	111,699,744	16,940,915	26,147,469	22,239,094	137,847,213
Turkiet	170,733	6,098,440	2,802,700	18,452,630	2,973,433	24,551,070
Öfriga Europa	1,848,174	74,203,456	—	—	1,848,174	74,203,456
Europa	9,803,615	400,467,580	71,007,612	553,444,982	80,811,227	953,912,562
Förenta staterna	9,494,474	80,173,040	313,729	7,999,507	9,808,203	88,172,547
Öfriga amerik. stater	20,604,736	61,657,987	—	—	20,604,736	61,657,987
Totalsumma	39,902,825	542,298,607	71,321,341	561,444,489	111,224,166	1,103,743,096

Verldsdelarnas fördelning mellan hufvudländer och biländer.

Verldsdelar.	Hufvudländer.		Biländer till europeiska eller amerikanska stater.		Tillsammans.	
	Qvk.	Folkmängd.	Qvk.	Folkmängd.	Qvk.	Folkmängd.
Europa	9,803,615	400,467,580	—	—	9,803,615	400,467,580
Asien	17,323,578	488,847,702	26,838,963	410,864,134	44,162,541	899,711,836
Afrika	3,687,682	44,500,000	26,159,407	135,945,170	29,847,089	180,445,170
Amerika	30,338,181	141,831,027	8,940,013	8,166,047	39,278,194	149,997,074
Australien	—	—	8,952,197	6,457,622	8,952,197	6,457,622
Polarländerna	—	—	4,381,779	11,516	4,381,779	11,516
Summa	61,153,056	1,075,646,809	75,272,359	561,444,489	136,425,415	1,637,090,798

Ann. I närmast ofvannstående tabell äro Kaspiska hafvet, Aralsjön, Nyassa och Tanganika afvensom ej ockuperade polarländer samt obebodda öar i Vestindien (tillsammans 3,951,018 qvk.) införda under Biländerna, hvaremot de Canadiska sjöarna (238,971 qvk.) tillräknats Hufvudländerna (Förenta staterna).

Tab. 2. Folkmängden i Europas större städer.

(Hufvudstäder och städer med öfver 50,000 inb. — i de fyra nordiska länderna med öfver 20,000 inb.).

Städer. (* Med förstäder.)	Folk- mängd.	Städer. (* Med förstäder.)	Folk- mängd.	Städer. (* Med förstäder.)	Folk- mängd.
Sverige, 1901.		Dublin*..... I.	373,179	Hornsey.....	72,056
Stockholm ¹⁾	303,356	Belfast..... I.	348,965	Coventry.....	69,877
Göteborg ¹⁾	132,111	Bristol.....	323,842	Devonport.....	69,674
Malmö ¹⁾	62,954	Bradford.....	279,809	MerthyrTydfilW.	69,227
Norrköping ¹⁾	41,549	Hull.....	240,618	Greenock..... S.	67,615
Gefle.....	30,146	Nottingham.....	239,753	Newport..... W.	67,290
Helsingborg.....	25,164	Salford.....	220,956	Ipswich.....	66,622
Karlskrona.....	24,607	Newcastle ¹⁾	214,803	Hastings.....	65,528
Uppsala.....	23,802	Leicester.....	211,574	Bromwich.....	65,172
Jönköping.....	23,519	Portsmouth.....	189,160	Warrington.....	64,241
Örebro.....	22,887	Bolton.....	168,205	Grimsby.....	63,138
		Cardiff..... W.	164,420	West Hartlepool	62,614
Norge, 1900.		Dundee..... S.	160,871	Hanley.....	61,524
Kristiania, 1901.	224,734	Aberdeen..... S.	153,108	Wigan.....	60,770
Bergen ²⁾	72,251	South-Shields* ¹¹⁾	148,781	Bootle.....	58,558
Trondhjem.....	38,180	Sunderland.....	146,565	Bury.....	58,082
Stavanger.....	30,613	Oldham.....	137,238	Barrow in Furn.	57,584
Drammen.....	23,093	Blackburn.....	127,527	King's Norton ¹²⁾	57,120
		Brighton.....	123,478	Smethwick.....	54,560
Danmark, 1901.		Willesden.....	114,815	Rotherham.....	54,348
Köpenhamn * ³⁾	491,276	Rhondda..... W.	113,735	Wallasey.....	53,580
Århus.....	51,814	Preston.....	112,982	Handsworth.....	52,921
Odense.....	40,138	Norwich.....	111,728	Stockton-on-Tees	51,476
Ålborg.....	31,457	Birkenhead.....	110,926	Great Yarmouth	51,250
Horsens.....	22,243	Gateshead.....	109,887	Burton-on-Trent	50,386
Randers.....	20,057	Plymouth.....	107,509		
<i>Island.</i>		Derby.....	105,785	<i>Malta.</i>	
Reykjavik, 1901.	6,700	Halifax.....	101,933	Valetta *.....	63,907
		Southampton.....	104,911		
Finland, 1900.		Leyton.....	98,809	Nederländerna,	
Helsingfors.....	96,000	Burley.....	97,044	1900.	
Åbo.....	41,800	East Ham.....	95,989	Haag.....	212,211
Tammerfors.....	38,200	Walthamston.....	95,125	Amsterdam.....	520,602
Viborg.....	37,000	Huddersfield.....	95,008	Rotterdam.....	332,185
		Swansea.....	94,514	Utrecht.....	104,194
Storbritannien		Wolverhampton.....	94,179	Groningen.....	67,563
och Irland,		Middlesborough.....	91,317	Haarlem.....	65,189
1901. ⁴⁾		Northampton.....	87,021	Arnhem.....	57,498
London * ⁵⁾	6,580,616	Walsall.....	86,440	Leiden.....	54,421
Glasgow * ⁶⁾ S.	891,048	St Helens.....	84,410		
Liverpool ⁷⁾	634,917	Rochdale.....	83,112	Belgien, 1900.	
Manchester ⁸⁾	543,969	Paisley..... S.	79,355	Brüssel * ¹³⁾	558,012
Birmingham.....	522,182	Stockport.....	78,871	Antwerpen * ²⁰⁾	331,561
Leeds.....	428,953	York.....	77,793	Gent * ²¹⁾	198,446
Edinburgh * ⁹⁾ S.	393,146	Aston-Mauor.....	77,310	Lüttich (Liège).....	157,760
Sheffield.....	380,717	Cork..... I.	75,978	Mecheln.....	55,705
		Reading.....	72,214	Brügge.....	51,657

¹⁾ Stockholm med förstäder har 318,000 inb., Göteborg med Lundby (hvars införlifvande förestår) 142,069, med samtliga förstäder 153,000 inb.; Malmö har med Limhamn och öfriga förstäder 72,000 och Norrköping med förstäder 49,000 inb. — ²⁾ Med förstäder minst 77,000 inb. — ³⁾ Staden Köpenhamn 378,235, Fredriksberg 76,231, öfriga förstäder 36,810 inb. Med 1902 års ingång äro Sundbyerne införlifvade med staden, hvarefter Köpenhamn sjelft räknar 400,575 inb. och förstäderna utom Fredriksberg, d. v. s. Gentofte och Ørdrup, 14,470 inb. — ⁴⁾ Provisoriska tal från folkräkningen den 1 april 1901. W. utmärker Wales, S. = Skotland och I. = Irland. — ⁵⁾ Staden London 4,536,063, förstäderna 2,044,553 inb. Bland de senare ingå

Tab. 2. (Forts.)

Städer. (* Med förstäder.)	Folk- mängd.	Städer. (* Med förstäder.)	Folk- mängd.	Städer. (* Med förstäder.)	Folk- mängd.
Tyska riket, 1900.		Bielefeld	63,044	Schweiz, 1900.	
Berlin * ¹⁴⁾	2,700,000	Ludwigshafen	61,905	Bern	64,227
Hamburg, 1901 ¹⁵⁾	717,252	Frankfurt a/O	61,835	Zürich	150,703
Dresden *	500,000	Freiburg i/B	61,506	Basel	112,227
München	499,959	Potsdam	59,814	Genève *	105,139
Leipzig	455,089	Metz	58,424		
Breslau	422,738	Remscheid	58,108	Frankrike, 1901.	
Köln	372,229	M.-Gladbach	58,014	Paris* ¹⁷⁾	3,000,000
Frankfurt a. M.	288,489	Königshütte	57,875	Marseille	494,769
Nürnberg	261,022	Zwickau	55,829	Lyon* ¹⁸⁾	470,000
Hannover	235,666	Liegnitz	54,889	Bordeaux* ¹⁹⁾	290,000
Magdeburg	229,663	Fürth	54,820	Lille	215,431
Düsseldorf	213,767	Rostock	54,735	Roubaix* ²⁰⁾	210,000
Stettin	210,680	Elbing	52,510	Rouen* ²¹⁾	163,000
Chemnitz	206,584	Gleiwitz	52,372	Toulouse	147,696
Königsberg	187,897	Bromberg	52,154	S:t Etienne	146,671
Stuttgart	176,705	Osnabrück	51,574	Le Havre* ²²⁾	140,000
Bremen	163,297	Beuthen i S.	51,409	Nantes	128,349
Altona ¹⁵⁾	161,507	Dessau	50,851	Nice (Nizza)	125,099
Elberfeld ¹⁶⁾	156,937	Bonn	50,737	Reims	107,773
Halle an d. Saale	156,611	Linden	50,623	Nancy	102,463
Strassburg	150,268	Offenbach	50,468	Toulon	101,172
Dortmund	142,418			Brest* ²³⁾	93,000
Barmen ¹⁶⁾	141,947	Österrike, 1902.		Amiens	90,038
Danzig	140,539	Wien	1,726,604	Limoges	83,569
Mannheim	140,384	Prag* ²¹⁾	413,756	Angers	82,966
Aachen	135,235	Triest	181,913	Nîmes	80,355
Braunschweig	128,231	Lemberg	164,109	Montpellier	76,364
Kiel	121,790	Graz	142,216	Rennes	74,006
Essen	118,863	Krakau * ²²⁾	115,000	Dijon	70,428
Posen	117,104	Brünn	110,996	Grenoble	68,052
Krefeld	109,119	Czernovitz	71,818	Orléans	67,539
Kassel	106,001	Pilsen	70,928	Tours	64,448
Karlsruhe	97,164	Zikow	62,069	Le Mans	62,948
Duisburg	92,729	Linz	60,326	Troyes* ²⁴⁾	60,000
Augsburg	89,109	Kgl. Weinberge	55,203	S:t Denis	59,884
Mühlhausen	89,012			Calais	59,793
Wiesbaden	86,086	Ungern, 1900.		Dunkerque* ²⁵⁾	56,000
Erfurt	85,190	Budapest	733,322	Besançon	55,266
Mainz	84,251	Szegedin	102,991	Versailles	54,081
Lübeck	82,098	Maria-Th.-stadt	82,122	Levallois-Perret	54,065
Görlitz	80,932	Debreczin	75,006	Béziers	52,077
Würzburg	75,497	Pressburg	65,867	Clermont-Ferr.	52,017
Plauen	73,891	Agram	61,002	S:t Quentin	50,150
Darmstadt	72,381	Hodmezö-Vasarh.	60,893		
Hagen	66,759	Arad	57,812	Italien, 1901. ²⁶⁾	
Bochum	65,554	Temesvár	56,220	Neapel	563,751
Spandau	65,014	Grosswardein	50,177	Milano	491,460
Münster	63,776			Rom	463,000
				Turin	335,639

West Ham med 267,308, Croydon med 133,885 och Tottenham med 102,519 inb. — ⁶⁾ Staden Glasgow med 760,423 inb. samt förstäderna Govan med 76,351 och Partick med 54,274 inb. — ⁷⁾ Liverpool med Birkenhead och Bootle 854,431 inb. — ⁸⁾ Manchester med Salford 764,925 inb. — ⁹⁾ Edinburgh 316,479, Leith 76,667 inb. — ¹⁰⁾ Newenstle med Gateshead 324,690 inb. — ¹¹⁾ South-Shields 97,267, Tynemouth 51,514 inb. — ¹²⁾ Med Northfield. — ¹³⁾ Staden Brüssel 183,686, de nio förstäderna 374,326 inb.; af de senare eger Scherbeeck 63,508, Ixelles 58,615, Molenbeeck S:t Jean 58,445 och S:t Gilles 51,763 inb.; de öfriga fem äro Anderlecht, Etterbeeck, Laeken, S:t Josse-ten-Noode och Koekelberg. — ¹⁴⁾ Staden Berlin 1,888,326 (år

Tab. 2. (Forts.)

Städer. (* Med förstäder.)	Folk- mängd.	Städer. (* Med förstäder.)	Folk- mängd.	Städer. (* Med förstäder.)	Folk- mängd.
Palermo	310,352	Ryssland, 1897.		Jekaterinburg ...	55,488
Genua	234,800			Ivanovo-Vozn.	53,949
Florens	204,950	S. Petersb., 1900 ²⁷⁾	1,439,375	Berdlitsjev	53,728
Bologna	152,009	Moskva	1,035,664	Tver	53,477
Venedig	151,841	Varsjan, 1901 ²⁸⁾	711,655	Pultava	53,060
Messina	149,823	Odessa	405,041	Kursk	52,896
Catania	149,694	Lodz	315,209	Novo Tsjerkask ..	52,005
Livorno	98,505	Riga*	282,943	Taganrog	51,965
Bari delle P.	79,693	Kiev	247,432	Sevastopol	50,710
Verona	74,261	Karkov	174,846	Lublin	50,152
Padua	57,000	Vilna	159,568		
Brescia	53,000	Rostov vid Don* ..	149,201	Rumänien.	
Trapani	50,000	Saratov	137,109	Bukarest	282,071
Cagliari	50,000	Kasan	131,508	Jassy	90,000
		Jekaterinoslav ..	121,216	Galatz	80,000
Spanien, 1897.		Astrakan	113,001	Braila	58,393
Madrid	512,150	Tula	111,048		
Barcelona*	509,689	Kisjinev	108,796	Serbien, 1900.	
Valencia	204,768	Nisjni-Novgorod ..	95,124	Belgrad	69,097
Sevilla	146,205	Nikolajev	92,060		
Malaga	125,579	Samara	91,672	Montenegro.	
Murcia	108,408	Minsk	91,494	Cettinje	4,000
Saragossa	98,188	Voronesch	84,146		
Carthagena	86,245	Kovno	73,543	Bulgarien, 1900.	
Granada	75,054	Orenburg	72,740	Sofia	67,920
Bilbao	74,093	Dünaburg	72,231		
Cadix	70,177	Jaroslavl	70,610	Grekland, 1896.	
Valladolid	68,746	Kherson	69,219	Aten	111,486
Palma	62,525	Orel	68,858		
Jerez	60,004	Vitebsk	66,143	Kreta, 1900.	
Lorca	59,624	Jitomir	65,462	Kanea	20,972
Cordova	57,313	Reval	64,578		
Santander	50,640	Libau	64,505	Turkiet.	
		Bielostok	63,927	Konstantinopel *	1,125,000
Portugal, 1900.		Pensa	61,851	Saloniki	105,000
Lissabon	357,000	Jelisavetgrad	61,841	Adrianopel	81,000
Oporto	172,421	Kronstadt	59,539		
		Kremenschug	58,648		
		Tsaritsyn	55,967		

1901 omkring 1,901,000), förstäderna omkring 800,000 inb.; bland de senare Charlottenburg med 189,290, Schöneberg med 96,059 och Rixdorf med 90,421 inb. — ¹⁵⁾ Hamburg och Altona 879,000 inb. Vid 1900 års folkräkning egde Hamburg 705,738 inb., samt Hamburg och Altona tillsammans 867,245. — ¹⁶⁾ Elberfeld och Barmen 298,884 inb. — ¹⁷⁾ Staden Paris 2,714,068, förstäderna cirka 300,000 inb. — ¹⁸⁾ Deraf staden Lyon 453,155 inb. — ¹⁹⁾ Deraf staden Bordeaux 257,471 inb. — ²⁰⁾ Roubaix 124,660, Tourcoing 79,468, förstäder 6,000 inb. — ²¹⁾ Staden Rouen 115,914 inb. — ²²⁾ Staden Le Havre 129,044 inb. — ²³⁾ Staden Brest 81,948 inb. — ²⁴⁾ Staden Troyes 53,159 inb. — ²⁵⁾ Staden Dunkerque 40,329 inb. — ²⁶⁾ Talen för de större städerna (öfver 100,000 inb.) afse kommunerna, för de mindre endast det stadsmässigt bebyggda området inom resp. kommun. Skillnaden mellan kommunens folk-mängd och folkmängden inom »centrum» är i många fall mycket stor, hvilket förklarar de högeligen skiftande uppgifter, som ofta möta angående de italienska städernas folkmängd. — ²⁷⁾ Med förstäder. Vid 1897 års folkräkning egde St Petersburg med förstäderna 1,267,023 inb. — ²⁸⁾ Vid 1897 års folkräkning egde Varsjau 638,208 inb. — ²⁹⁾ Staden Antwerpen 272,831, förstäderna 58,730 inb. — ³⁰⁾ Staden Gent 160,133, förstäderna 38,313 inb. — ³¹⁾ Staden Prag 228,364 inb. — ³²⁾ Staden Krakau 93,731 inb.

Tab. 3. Folkmängden å landsbygden och i städerna.¹⁾

Land.	Folk- mängd. Tusental.	Deraf, i tusental.		Stä- derna i %.	Större städer. ²⁾			Mindre städer. ³⁾	
		Lands- bygden.	Stä- derna.		An- tal.	Folk- m. Tusental.	%.	Folk- m. Tusental.	%.
Sverige.....	5,175	4,053	1,122	21·7	3	498	9·6	624	12·1
Norge.....	2,240	1,612	628	28·0	2	300	13·4	328	14·6
Danmark ⁴⁾	2,542	1,560	982	38·6	2	543	21·4	439	17·2
Finland.....	2,700	2,373	327	12·1	1	96	3·6	231	8·5
Storbrit. o. Irland.	41,455	14,214	27,241	65·7	87	18,590	44·8	8,651	20·9
Nederländerna.....	5,179	2,072	3,107	60·0	8	1,414	27·3	1,693	32·7
Belgien.....	6,694	2,678	4,016	60·0	6	1,353	20·2	2,663	39·8
Tyska riket.....	56,367	29,751	26,616	47·2	73	12,350	21·9	14,266	25·3
Österrike-Ungern.....	47,057	34,774	12,283	26·1	23	4,442	9·4	7,841	16·7
Schweiz.....	3,315	1,980	1,326	40·0	4	434	13·1	892	26·9
Frankrike.....	38,962	23,450	15,512	39·8	38	7,309	18·8	8,203	21·0
Italien ⁵⁾	32,475	17,675	14,800	45·6	18	3,670	11·3	11,130	34·3
Spanien.....	18,132	11,786	6,346	35·0	17	2,369	13·1	3,977	21·9
Portugal.....	5,429	3,680	1,749	32·2	2	529	9·7	1,220	22·5
Ryssland.....	103,671	89,588	14,083	13·6	47	7,429	7·2	6,654	6·4
Rumänien.....	6,500	5,321	1,179	18·1	4	510	7·8	669	10·3
Serbien.....	2,494	2,035	459	18·4	1	69	2·8	390	15·6
Bulgarien.....	3,733	3,061	672	18·0	1	68	1·8	604	16·2
Grekland.....	2,434	2,191	243	10·0	1	111	4·6	132	5·4
Turkiet med Kreta.....	6,420	4,494	1,926	30·0	3	1,311	20·4	615	9·6
Nordvesteuropa.....	143,772	72,093	71,679	49·9	195	38,292	26·6	33,387	23·3
Sydvesteuropa.....	94,998	56,591	38,407	40·4	75	13,877	14·6	24,530	25·8
Vesteuropa.....	238,770	128,684	110,086	46·1	270	52,169	21·8	57,917	24·3
Östeuropa.....	154,204	129,673	24,531	15·9	71	11,226	7·3	13,305	8·6
Europa	392,974	258,357	134,617	34·3	341	63,395	16·1	71,222	18·2
Förenta staterna ⁶⁾	75,995	45,411	30,584	40·2	78	16,918	22·3	13,666	17·9
<i>Storbrit. o. Irland:</i>									
England ⁷⁾	32,526	9,608	22,918	70·5	75	16,047	49·3	6,871	21·2
Skotland.....	4,472	1,497	2,975	66·5	9	1,745	39·0	1,230	27·5
Irland.....	4,457	3,109	1,348	30·2	3	798	17·9	550	12·3
<i>Österrike-Ungern:</i>									
Vestra Österrike.....	18,105	11,791	6,314	34·9	9	2,714	15·0	3,600	19·9
Galizien-Bukovina.....	8,046	5,467	2,579	32·1	3	329	4·1	2,250	28·0
Österrike.....	26,151	17,258	8,893	34·0	12	3,043	11·6	5,850	22·4
Ungern.....	19,203	15,983	3,220	16·8	11	1,399	7·3	1,821	9·5
Bosnien-Herzeg.....	1,703	1,533	170	10·0	—	—	—	170	10·0

¹⁾ Dessa tal kunna ej blifva annat än mycket *approximativa*. För Nederländerna, Belgien, Schweiz, Grekland och Turkiet uppgifvas inga siffror för de mindre städernas folk-mängd; de här insatta talen äro lösa uppskattningar. Tab. 3 afser de årtal, som för hvarje land uppgifvas i tab. 2 (dock för Österrike 1900). — ²⁾ Städer med öfver 50,000 inb. I anm. till tab. 2 namngifna förstäder äro räknade såsom egna städer (undantagandes förstäderna till Brüssel); i folk-mängden ingå samtliga förstäder, som i tab. 2 inräknats under hufvudorterna. — ³⁾ Der uppgifter finnas blott af äldre datum har här oftast bibehållits summan från senaste folkräkningen (för Vesta Österrike, Italien och Portugal i stället den procentiska andelen af hela folk-mängden). — ⁴⁾ Med Färöarna och Island. I stadsbefolkningen ingå handelsplatserna äfvensom samtliga förstäderna till Köpenhamn. — ⁵⁾ Stadsbefolkningen i Italien uppgifves stundom till vida högre siffror. — ⁶⁾ Såsom städer äro räknade »cities» med minst 2,500 inb. — ⁷⁾ Såsom städer äro räknade »urban sanitary districts» om minst 5,000 inb.

Tab. 4. Märkligare städer i främmande världsdelar.

Städer. (*Med förstäder.)	Folk- mängd.	Städer. (*Med förstäder.)	Folk- mängd.	Städer (*Med förstäder.)	Folk- mängd.
Asien.					
<i>Främre Asien.</i>					
Smyrna	225,000	Lantsju	500,000	S:t Paul	163,065
Bagdad	145,000	Fatsjan	500,000	Rochester	162,608
Damaskus	140,000	Nanking	500,000	Denver	133,859
Aleppo	127,000	Shanghai	457,000	Toledo	131,822
Beirut	120,000	Victoria (Britt.) ..	102,000	Aileghany	129,896
Jerusalem	60,000	<i>Japan, 1898.</i>		Columbus	125,560
Mecka	60,000	Tokio	1,440,121	Worcester	118,421
Tiflis	160,645	Osaka	821,235	Syracusa	108,374
Taschkend	156,414	Kioto	353,139	New Haven	108,027
Baku	112,253	Nagoya	244,145	Paterson	105,171
Teheran	250,000	Kobe	215,780	Fall River	104,863
Tebris	180,000	Yokohama	193,762	S:t Joseph	102,979
Kabul	60,000	Hiroshima	122,306	Omaha	102,555
		Nagasaki	107,422	Los Angeles	102,479
		<i>Korea.</i>		Memphis	102,320
<i>Indien, 1901.</i>		Seul	200,000	Seranton	102,026
Calcutta*	1,279,511	Afrika.		<i>Cuba.</i>	
Bombay	770,843	<i>Nordafrika.</i>		Habana, 1899	235,981
Madras	509,397	Kairo	576,400	<i>Canada.</i>	
Hyderabad	446,291	Alexandria	319,767	Ottawa	59,902
Lucknow	263,951	Tunis	170,000	Montreal*	350,000
Rangoon	232,326	Alger, 1899	96,784	Toronto	207,971
Delhi	208,385	Fez	145,000	Quebec	68,834
Benares	203,095	<i>Sydafrika.</i>		Winnipeg	42,836
Cawnpore	197,000	Kapstaden*	84,000	Halifax	40,787
Agra	188,300	Johannesburg	102,078	S:t Johns	40,711
Mandalay	182,498	<i>Afrika i öfrigt.</i>		<i>Mexiko.</i>	
Allahabad	175,748	Sansibar	30,000	Mexiko	344,377
Amritsar	162,548	Antananarivo	100,000	<i>Sydamerika.</i>	
Bangalore	159,030	Amerika.		Rio de Janeiro* ..	800,000
Ahmedabad	148,412	<i>Förenta staterna,</i>		Bahia	200,000
Patna	135,172	1900.		Pernambuco	190,000
Srinagar	122,536	Washington	278,718	São Paulo	100,000
Lahore	120,058	New York* ³⁾	3,702,999	Caracas*	72,000
Surat	118,364	Chicago	1,698,575	Bogota	120,000
Singapore	184,000	Philadelphia*	1,369,602	Quito	80,000
Colombo (Ceylon) ..	127,000	Boston* ⁴⁾	781,900	Lima	113,000
Batavia (Java)	115,567	S:t Louis	575,238	Sucre	25,132
Soerabaja (do)	142,980	Baltimore	508,957	La Paz	57,018
Manila (Filipp.)	151,000	Cleveland	381,768	Asuncion	51,719
Bangkok (Siam) ..	400,000	Buffalo	352,387	Montevideo*	247,000
<i>Kina. ¹⁾</i>		San Francisco	342,782	Buenos Ayres	836,381
Peking	1,600,000	Cincinnati	325,902	Rosario	94,025
Kanton	2,000,000	Pittsburgh	321,616	La Plata	45,410
Vutsjang* ²⁾	1,200,000	New Orleans	287,104	Santiago	336,447
Siangtan	1,000,000	Detroit	285,704	Valparaiso	150,000
Singan	1,000,000	Milwaukee	285,315	Australien.	
Sutsju	1,000,000	Newark	246,070	Sydney*	488,382
Tsjangtsju	1,000,000	Louisville*	204,731	Melbourne*	477,790
Tientsin	1,000,000	Minneapolis	202,718	Adelaide*	162,261
Hangtsju	800,000	Providence	175,597	Brisbane*	110,951
Tsjingtu	800,000	Indianapolis	169,161	Hobart	41,585
Futsju	650,000	Kansas City	163,752		
Sjaohing	500,000				

¹⁾ Uppgifterna för de kinesiska städerna äro mycket osäkra och varierande. — ²⁾ Vutsjang, Hanjang och Hankau. — ³⁾ Med New York äro fr. o. m. 1898 förenade Brooklyn m. fl. städer samt här inräknade såsom förstäder Jersey City (206,433 inb.) och Hoboken (59,364 inb.). — ⁴⁾ Boston 560,892, Cambridge 91,886, öfriga förstäder 129,122 inb.

Tab. 5. Folkmängden i Europa efter religion, år 1890. I tusental.¹⁾

L a n d.	Prote- stanter. ²⁾	Romerska katoliker. ³⁾	Grekiska katoliker.	Judar.	Muha- meda- ner.	Öfrige och utan religion.	Summa.
Sverige.....	4,780	1	.	3	.	1	4,785
Norge ⁴⁾	1,994	1	.	.	.	6	2,001
Danmark.....	2,259	4	.	4	.	3	2,270
Finland.....	2,333	1	45	1	.	.	2,380
Storbrit. o. Irland.....	32,526	5,662	.	102	.	.	38,290
Nederländerna.....	2,762	1,623	.	98	.	82	4,565
Luxemburg.....	1	209	.	1	.	.	211
Belgien.....	15	6,051	.	3	.	.	6,069
Tyska riket.....	31,172	17,672	3	568	.	13	49,428
Österrike-Ungern ⁵⁾	3,954	32,634	3,835	1,880	524	32	42,859
Schweiz.....	1,743	1,200	.	8	.	9	2,960
Frankrike ⁵⁾	705	37,541	.	54	.	40	38,340
Italien.....	66	30,399	.	40	.	.	30,505
Spanien.....	7	17,629	.	1	.	24	17,661
Portugal.....	1	5,047	.	2	.	.	5,050
Ryssland.....	3,395	14,570	71,118	4,135	2,600	90	95,908
Rumänien.....	15	120	5,825	400	40	.	6,400
Serbien.....	1	12	2,127	5	17	.	2,162
Bulgarien.....	2	22	2,561	28	630	7	3,250
Montenegro.....	.	4	238	.	8	.	250
Grekland.....	.	11	2,200	6	27	6	2,250
Kreta.....	.	.	206	.	89	.	295
Turkiet.....	.	300	2,294	50	3,061	.	5,705
Mindre stater.....	.	37	.	.	.	.	37
Nordvesteuropa.....	79,961	48,292	141	1,077	.	129	129,600
Sydvesteuropa.....	779	90,653	.	97	.	64	91,593
Vesteuropa.....	80,740	138,945	141	1,174	.	193	221,193
Östeuropa.....	6,991	31,805	90,311	6,215	6,996	120	142,438
Europa	87,731	170,750	90,452	7,389	6,996	313	363,631
<i>Storbrit. o. Irland:</i>							
England med Wales.....	27,413	1,500	.	90	.	.	29,003
Skotland.....	3,651	365	.	10	.	.	4,026
Irland.....	1,156	3,547	.	2	.	.	4,705
I öfrigt.....	306	250	.	.	.	.	556
<i>Tyska riket:</i>							
Preussen.....	19,327	10,252	1	372	.	5	29,957
Bayern.....	1,577	3,963	.	54	.	1	5,595
Sachsen.....	3,363	129	1	9	.	1	3,503
Württemberg.....	1,414	610	.	13	.	.	2,037
Baden.....	603	1,028	.	27	.	.	1,658
Hessen.....	674	293	.	25	.	.	992
Öfriga stater.....	3,872	170	1	33	.	6	4,082
Elsass-Lothringen.....	342	1,227	.	35	.	.	1,604
<i>Österrike-Ungern:³⁾</i>							
Vestra Österrike.....	376	15,868	93	289	.	15	16,641
Galizien-Bukovina ³⁾	60	5,882	452	853	.	7	7,254
Österrike.....	436	21,750	545	1,142	.	22	23,895
Ungern.....	3,514	10,565	2,645	730	.	10	17,464
Bosnien-Herzegovina.....	4	319	645	8	524	.	1,500
<i>Ryssland:</i>							
Egentliga Ryssland.....	2,940	8,236	70,708	2,980	2,600	25	87,489
Polen.....	455	6,334	410	1,155	.	65	8,419

1) Med ungefärlig reduktion till 1890 års folkmängd der uppgifter föreligga endast för andra år. — 2) Inräknadt protestantiska sekter. — 3) Bland de romerska katolikerna ingå i Galizien-Bukovina 281 mill. unerade greker. — 4) Antalet judar uppgår till ett par hundra. — 5) Bland de romerska katolikerna äro inräknade de 77 mill., som vid senaste religionsräkning (1881) »vägrade lämna uppgift om religionsbekännelse».

Tab. 6. Folkmängden, i tusental, åren 1800/1900.

(Inom hvarje stats nuvarande gränser).

Land.	År 1800.	År 1810.	År 1820.	År 1830.	År 1840.	År 1850.	År 1860.
Sverige	2,347	2,378	2,585	2,888	3,139	3,483	3,860
Norge	883	898	977	1,131	1,246	1,400	1,609
Danmark	978	1,050	1,153	1,265	1,359	1,499	1,694
Finland	1,040	1,070	1,204	1,372	1,446	1,637	1,747
Storbrit. o. Irland ..	16,503	18,609	21,382	24,530	27,188	27,890	29,483
Nederländerna	2,150	2,250	2,400	2,640	2,896	3,096	3,325
Luxemburg	160	165	170	175	178	184	190
Belgien	3,000	3,250	3,500	3,760	4,073	4,383	4,665
Tyska riket	24,500	25,500	27,200	30,420	32,787	35,397	37,747
Österrike-Ungern	24,300	25,500	27,000	29,550	31,163	32,504	34,790
Schweiz	1,750	1,800	1,920	2,100	2,230	2,400	2,508
Frankrike	26,900	28,200	30,000	31,900	33,400	34,907	35,741
Italien	18,124	18,500	19,000	20,850	22,300	23,900	25,100
Spanien	11,500	12,000	12,500	13,300	14,000	14,500	15,675
Portugal	3,000	3,100	3,300	3,500	3,700	3,800	4,000
Ryssland	38,000	41,500	46,000	51,500	55,000	60,000	65,000
Rumänien	2,600	2,900	3,200	3,500	3,800	4,200	4,500
Serbien	900	950	1,000	1,050	1,100	1,250	1,400
Bulgarien	2,200	2,300	2,400	2,500	2,600	2,700	2,800
Montenegro	200	205	210	210	215	220	230
Grekland	1,000	1,050	1,125	1,100	1,300	1,450	1,600
Turkiet med Kreta ..	4,800	4,900	5,000	5,000	5,200	5,400	5,500
Mindre stater	20	20	20	21	22	23	24
Nordvesteuropa	62,911	66,970	72,991	81,781	88,705	94,923	100,595
Sydvesteuropa	59,544	61,820	64,820	69,571	73,422	77,130	80,540
Vesteuropa	122,455	128,790	137,811	151,352	162,127	171,353	181,135
Östeuropa	64,400	69,305	75,435	82,910	88,215	94,870	102,053
Europa	186,855	198,095	213,246	234,262	250,342	266,223	283,188
<i>Danmark:</i>							
Egentliga Danmark	925	997	1,098	1,205	1,294	1,431	1,618
Island o. Färöarna	53	53	55	60	65	68	76
<i>Storbrit. o. Irland:</i>							
England	8,893	10,164	12,000	13,897	15,914	17,928	20,066
Skotland	1,608	1,806	2,091	2,364	2,620	2,889	3,062
Irland	5,395	5,956	6,892	7,768	8,197	6,574	5,799
Kanaalöarna, Man	78	80	90	104	124	143	143
Malta, Gibraltar	87	100	110	137	130	144	163
Frånsv. sold. o. sjöm.	442	503	289	260	203	212	250
<i>Tyska riket:</i>							
Preussen	13,525	14,105	15,195	17,135	18,794	20,638	22,410
Bayern	3,560	3,695	3,890	4,230	4,368	4,497	4,663
Sachsen	1,175	1,230	1,300	1,520	1,708	1,926	2,194
Württemberg	1,390	1,450	1,485	1,625	1,645	1,740	1,711
Baden	990	1,035	1,085	1,235	1,295	1,360	1,362
Öfriga stater	2,610	2,720	2,950	3,255	3,474	3,667	3,846
Elsaas-Lothringen	1,250	1,265	1,295	1,420	1,503	1,569	1,561
<i>Österrike-Ungern:</i>							
Vestra Österrike	9,600	10,000	10,500	11,500	12,163	12,854	13,767
Galizien-Bukovina	3,700	4,000	4,300	4,800	5,100	5,200	5,423
Österrike	13,300	14,000	14,800	16,300	17,263	18,054	19,190
Ungern	10,000	10,500	11,200	12,200	12,800	13,300	14,400
Bosnien-Herzegovina ..	1,000	1,000	1,000	1,050	1,100	1,150	1,200

Tab. 6. (Forts).

Land.	Folkmängd. I tusental.					Tillväxt, %.		
	År 1860.	År 1870.	År 1880.	År 1890.	År 1900.	1801/50.	1851/00.	1801/00.
Sverige	3,860	4,169	4,566	4,785	5,136	48	47	119
Norge	1,609	1,740	1,921	2,001	2,240	59	60	154
Danmark	1,694	1,879	2,068	2,270	2,542	53	70	160
Finland	1,747	1,769	2,061	2,380	2,700	57	65	160
Storbrit. o. Irland	29,483	32,018	35,421	38,290	42,042	69	51	155
Nederländerna	3,325	3,616	4,061	4,565	5,179	44	67	141
Luxemburg	190	197	210	211	237	.	.	.
Belgien	4,665	5,021	5,520	6,069	6,694	46	53	123
Tyska riket	37,747	40,818	45,234	49,428	56,367	44	59	130
Österrike-Ungern	34,790	37,495	39,159	42,859	47,057	31	45	94
Schweiz	2,508	2,670	2,848	2,960	3,315	37	38	89
Frankrike	35,741	36,765	37,512	38,340	38,962	30	12	45
Italien	25,100	26,650	28,294	30,505	32,475	32	36	79
Spanien	15,675	16,400	17,000	17,661	18,338	26	26	59
Portugal	4,000	4,365	4,700	5,050	5,429	27	43	81
Ryssland	65,000	73,000	83,537	95,908	109,000	58	82	187
Rumänien	4,500	5,100	5,700	6,400	7,100	.	.	.
Serbien	1,400	1,600	1,740	2,162	2,494	39	100	177
Bulgarien	2,800	2,900	2,925	3,250	3,733	.	.	.
Montenegro	230	240	240	250	255	.	.	.
Grekland	1,600	1,750	2,010	2,250	2,525	.	74	.
Turkiet med Kreta	5,500	5,700	5,800	6,000	6,420	.	.	.
Mindre stater	24	25	32	37	40	.	.	.
Nordvesteuropa	100,595	108,454	119,524	129,600	144,557	50	53	130
Sydvesteuropa	80,540	84,205	87,538	91,593	95,244	30	23	60
Vesteuropa	181,135	192,659	207,062	221,193	239,801	40	40	96
Östeuropa	102,053	113,228	125,497	142,438	160,479	47	69	149
Europa	283,188	305,887	332,559	363,631	400,280	42	50	114
<i>Danmark:</i>								
Egentliga Danmark	1,618	1,799	1,984	2,186	2,450	55	71	165
Island o. Färöarna	76	80	84	84	92	28	35	74
<i>Storbrit. o. Irland:</i>								
England	20,066	22,712	25,974	29,003	32,526	102	81	266
Skottland	3,062	3,360	3,736	4,026	4,472	80	55	178
Irland	5,799	5,412	5,175	4,705	4,457	22	32	17
Kanalöarna, Man	143	145	141	148	151	83	6	94
Malta, Gibraltar	163	173	180	184	212	.	47	.
Fräinv. sold. o. sjöm.	250	216	215	224	224	.	.	.
<i>Tyska riket:</i>								
Preussen	22,410	24,514	27,279	29,957	34,473	53	67	155
Bayern	4,663	4,854	5,285	5,595	6,176	26	37	73
Sachsen	2,194	2,518	2,973	3,503	4,202	64	118	258
Württemberg	1,711	1,807	1,971	2,037	2,169	25	25	56
Baden	1,362	1,458	1,570	1,658	1,868	37	37	89
Öfriga stater	3,846	4,097	4,589	5,074	5,760	40	57	121
Elsass-Lothringen	1,561	1,570	1,567	1,604	1,719	26	10	38
<i>Österrike-Ungern:</i>								
Vestra Österrike	13,767	14,557	15,614	16,641	18,105	34	41	89
Galizien-Bukovina	5,423	6,043	6,531	7,254	8,046	41	55	117
Österrike	19,190	20,600	22,145	23,895	26,151	36	45	97
Ungern	14,400	15,620	15,739	17,464	19,203	33	44	92
Bosnien-Herzegovina	1,200	1,275	1,275	1,500	1,703	.	.	.

Tab. 7. Folkmängdsbeloppen i ‰ af hela Europas.

Land.	1800.	1820.	1840.	1850.	1860.	1870.	1880.	1890.	1900.
Ryssland.....	203.4	215.7	219.7	225.4	229.5	238.7	251.2	263.7	272.3
Tyska riket.....	131.1	127.6	131.0	133.0	133.3	133.4	136.0	135.9	140.8
Österrike-Ungern.....	130.0	126.6	124.5	122.1	122.9	122.6	117.8	117.9	117.6
Storbrit. o. Irland.....	88.3	100.3	108.6	104.8	104.1	104.7	106.5	105.3	105.0
Frankrike.....	144.0	140.7	133.4	131.1	126.2	120.2	112.8	105.4	97.3
Italien.....	97.0	89.1	89.1	89.8	88.6	87.1	85.1	83.9	81.1
Balkanstaterna.....	62.5	60.7	56.8	57.2	56.6	56.5	55.4	55.9	56.3
Spanien.....	61.5	58.6	55.9	54.4	55.3	53.6	51.1	48.6	45.8
Belgien.....	16.1	16.4	16.3	16.5	16.5	16.4	16.6	16.7	16.7
Portugal.....	16.1	15.5	14.8	14.3	14.1	14.3	14.1	13.9	13.6
Nederländerna.....	11.5	11.3	11.5	11.6	11.7	11.8	12.2	12.6	12.9
Sverige.....	12.6	12.1	12.5	13.1	13.6	13.6	13.7	13.2	12.8
Schweiz.....	9.4	9.0	8.9	9.0	8.9	8.7	8.6	8.1	8.3
Finland.....	5.6	5.6	5.8	6.1	6.2	5.8	6.2	6.5	6.8
Danmark.....	5.2	5.4	5.4	5.6	6.0	6.1	6.2	6.2	6.4
Norge.....	4.7	4.6	5.0	5.3	5.7	5.7	5.8	5.5	5.6
Öfriga stater.....	1.0	0.8	0.8	0.7	0.8	0.8	0.7	0.7	0.7
Nordvesteuropa.....	336.6	342.3	354.3	353.9	355.3	354.5	359.3	356.4	361.1
Sydvesteuropa.....	318.7	304.0	293.3	289.7	284.3	275.3	263.2	251.9	238.0
Vesteuropa.....	655.3	646.3	647.6	643.6	639.6	629.8	622.5	608.3	599.1
Östeuropa.....	344.7	353.7	352.4	356.4	360.4	370.2	377.5	391.7	400.9
Europa.....	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Storbrit. o. Irland:									
England.....	47.6	56.3	63.6	67.3	70.9	74.2	78.1	79.8	81.2
Skotland.....	8.6	9.8	10.5	10.9	10.8	11.0	11.2	11.1	11.2
Irland.....	28.9	31.9	32.7	24.7	20.5	17.7	15.6	12.9	11.1
I öfrigt.....	3.2	2.3	1.8	1.9	1.9	1.8	1.6	1.5	1.5
Tyska riket:									
Preussen.....	72.4	71.3	75.1	77.5	79.1	80.1	82.0	82.4	86.1
Bayern.....	19.0	18.2	17.5	16.9	16.5	15.9	15.9	15.4	15.4
Sachsen.....	6.3	6.1	6.8	7.2	7.7	8.2	8.9	9.6	10.5
Öfriga stater.....	26.7	25.9	25.6	25.5	24.5	24.1	24.5	24.1	24.5
Elsass-Lothringen.....	6.7	6.1	6.0	5.9	5.5	5.1	4.7	4.4	4.3

Tab. 8. Årliga folkökningen, ‰, inom Europas länder.

Land.	1801/20.	1821/30.	1831/40.	1841/50.	1851/60.	1861/70.	1871/80.	1881/90.	1891/00.
Sverige.....	4.84	11.15	8.37	10.45	10.33	7.73	9.14	4.70	7.11
Norge.....	5.07	14.74	9.73	11.72	11.01	7.86	9.95	4.09	11.34
Danmark.....	8.26	9.31	9.52	9.85	12.30	10.42	9.63	9.36	11.38
Finland.....	7.35	13.15	5.27	12.48	6.52	1.25	15.39	14.49	12.70
Storbrit. o. Irland.....	13.03	13.83	10.34	2.55	5.57	8.28	10.15	7.82	9.39
Nederländerna.....	5.52	9.58	9.27	6.70	7.16	8.43	11.67	11.77	12.71
Belgien.....	7.74	7.19	8.03	7.36	6.25	7.31	9.52	9.53	9.83
Tyska riket.....	5.24	11.25	7.52	7.69	6.45	7.85	10.33	8.91	13.22
Österrike-Ungern.....	5.28	9.07	5.33	4.22	6.82	7.52	4.35	9.09	9.38
Schweiz.....	4.65	9.00	6.02	7.37	4.41	6.28	6.47	3.86	11.40
Frankrike.....	5.47	6.16	4.61	4.42	2.36	2.83	2.01	2.19	1.61
Italien.....	2.46	9.83	6.75	6.95	4.91	6.01	6.00	7.55	6.28
Spanien.....	4.18	6.22	5.14	3.52	7.82	4.53	3.60	3.82	3.77
Portugal.....	4.78	5.90	5.57	2.67	5.14	8.77	7.42	7.21	7.26
Ryssland.....	9.60	11.36	6.60	8.74	8.04	11.68	13.57	13.91	12.88
Balkanstaterna.....	5.03	3.24	6.22	6.85	5.20	7.60	6.32	9.85	10.40
Nordvesteuropa.....	7.46	11.44	8.16	6.05	6.57	7.55	9.77	8.13	10.98
Sydvesteuropa.....	4.25	7.10	5.40	4.94	4.34	4.46	3.89	4.54	3.92
Vesteuropa.....	6.92	9.42	6.90	5.55	5.56	6.19	7.24	6.62	8.11
Östeuropa.....	7.94	9.49	6.22	7.30	7.33	10.45	10.34	12.74	12.00
Europa.....	6.63	9.44	6.66	6.17	6.20	7.74	8.40	8.97	9.65

Tab. 9. Folkmängden inom Europa hvarje år efter 1840.¹⁾

I tusental.

År.	Vest-europa.	Öst-europa.	Hela Europa.	År.	Vest-europa.	Öst-europa.	Hela Europa.
1800.....	122,455	64,400	186,855	1868.....	190,710	110,765	301,475
1810.....	128,790	69,305	198,095	1869.....	191,775	111,921	303,696
1820.....	137,811	75,435	213,246	1870.....	192,659	113,228	305,887
1830.....	151,352	82,910	234,262	1871.....	193,130	114,384	307,504
1840.....	162,127	88,215	250,342	1872.....	194,422	115,066	309,488
				1873.....	195,661	115,800	311,461
1841.....	163,425	88,788	252,213	1874.....	197,173	117,097	314,270
1842.....	164,630	89,281	253,911	1875.....	198,736	118,649	317,385
1843.....	165,880	90,385	256,265	1876.....	200,671	120,135	320,806
1844.....	167,240	91,665	258,905	1877.....	202,529	121,539	324,068
1845.....	168,678	92,803	261,481	1878.....	204,191	122,496	326,687
1846.....	169,545	93,608	263,153	1879.....	205,880	124,103	329,983
1847.....	169,720	93,992	263,712	1880.....	207,062	125,497	332,559
1848.....	170,115	93,223	263,338	1881.....	208,507	127,066	335,573
1849.....	170,508	93,837	264,345	1882.....	209,836	128,376	338,212
1850.....	171,353	94,870	266,223	1883.....	211,070	129,933	341,003
1851.....	172,451	95,525	267,976	1884.....	212,651	131,893	344,544
1852.....	173,278	96,395	269,673	1885.....	214,139	133,578	347,717
1853.....	174,078	96,952	271,030	1886.....	215,619	135,385	351,004
1854.....	174,566	97,561	272,127	1887.....	217,071	137,187	354,258
1855.....	175,007	97,475	272,482	1888.....	218,427	139,199	357,626
1856.....	176,101	97,991	274,092	1889.....	220,009	141,011	361,020
1857.....	177,093	99,139	276,232	1890.....	221,193	142,438	363,631
1858.....	178,296	100,194	278,490	1891.....	222,669	144,120	366,789
1859.....	179,553	101,294	280,847	1892.....	224,062	144,763	368,825
1860.....	181,135	102,053	283,188	1893.....	225,660	146,527	372,187
1861.....	182,527	103,218	285,745	1894.....	227,590	148,355	375,945
1862.....	183,990	104,586	288,576	1895.....	229,357	150,247	379,604
1863.....	185,410	105,609	291,019	1896.....	231,483	152,381	383,864
1864.....	186,745	106,849	293,594	1897.....	233,715	154,723	388,438
1865.....	187,871	108,013	295,884	1898.....	235,909	156,742	392,651
1866.....	188,755	108,628	297,383	1899.....	237,995	158,615	396,610
1867.....	189,845	109,830	299,675	1900.....	239,801	160,479	400,280

Tab. 10. Folkmängden vid seklets olika tider, om 1800 års folk-mängd = 1,000.

År.	Nord-vest-europa.	Syd-vest-europa.	Vest-europa.	Öst-europa.	Eu-ropa.	År.	Nord-vest-europa.	Syd-vest-europa.	Vest-europa.	Öst-europa.	Eu-ropa.
1800...	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1860...	1,599	1,353	1,479	1,585	1,516
1810...	1,065	1,038	1,052	1,076	1,060	1870...	1,724	1,414	1,573	1,758	1,637
1820...	1,160	1,089	1,125	1,171	1,141	1880...	1,900	1,470	1,691	1,949	1,780
1830...	1,300	1,168	1,236	1,287	1,254	1890...	2,060	1,538	1,806	2,212	1,946
1840...	1,410	1,233	1,324	1,370	1,340	1900...	2,298	1,600	1,958	2,492	2,142
1850...	1,496	1,295	1,399	1,473	1,425						

¹⁾ Folkmängden i denna och föregående tabeller är delvis framgången ur approximativa korrekationer, medan för »Medelfolk-mängden» (tab. 12 och 13) så långt möjligt användts officiella eller på officiella uppgifter grundade tal.

Tab. 11. Folkmängden i Förenta staterna, sedan 1790.¹⁰⁾ I tusental.

År.	Tusental inb.	År.	Tusental inb.	År.	Tusental inb.	År.	Tusental inb.
1790	3,929	1855	27,860	1876	45,137	1897	71,592
1800	5,308	1856	28,625	1877	46,353	1898	72,947
1810	7,240	1857	29,415	1878	47,598	1899	74,318
1820	9,634	1858	30,168	1879	48,866	1900	76,305
1830	12,866	1859	30,854	1880	50,156	1901	77,647
1840	17,069	1860	31,443	1881	51,316	<i>Medel- tal:</i>	
		1861	32,192	1882	52,495		
1841	17,600	1862	32,748	1883	53,693		
1842	18,154	1863	33,345	1884	54,911		
1843	18,693	1864	33,995	1885	56,148	1841/45 ...	18,689
1844	19,220	1865	34,682	1886	57,404	1846/50 ...	21,754
1845	19,779	1866	35,429	1887	58,680	1851/55 ...	26,012
1846	20,375	1867	36,208	1888	59,974	1856/60 ...	30,101
1847	21,032	1868	36,973	1889	61,289	1861/65 ...	33,392
1848	21,725	1869	37,756	1890	62,622	1866/70 ...	36,985
1849	22,448	1870	38,558	1891	63,844	1871/75 ...	41,715
1850	23,192	1871	39,555	1892	65,086	1876/80 ...	47,622
1851	24,133	1872	40,596	1893	66,349	1881/85 ...	53,713
1852	25,075	1873	41,677	1894	67,632	1886/90 ...	59,994
1853	26,013	1874	42,796	1895	68,934	1891/95 ...	66,369
1854	26,979	1875	43,951	1896	70,254	1896/00 ...	73,083

Tab. 12. Medelfolkmängden i Europa, åren 1866/1900. I tusental.

Länder.	1866/70.	1871/75.	1876/80.	1881/85.	1886/90.	1891/95.	1896/00.
Sverige	4,166	4,274	4,500	4,605	4,742	4,832	5,032
Norge ¹⁾	1,722	1,771	1,863	1,913	1,962	2,026	2,150
Danmark	1,757	1,837	1,934	2,032	2,142	2,230	2,371
Finland	1,786	1,845	1,986	2,131	2,295	2,446	2,612
England	21,952	23,413	25,038	26,630	28,140	29,785	31,547
Skottland	3,276	3,441	3,628	3,799	3,944	4,123	4,345
Irland	5,469	5,335	5,263	5,037	4,808	4,612	4,505
Nederländerna ²⁾	3,536	3,702	3,949	4,198	4,466	4,706	5,026
Belgien ²⁾	4,906	5,225	5,445	5,687	5,994	6,235	6,615
Tyska riket ³⁾	40,266	41,641	44,104	46,041	48,178	50,825	54,367
Vestra Österrike	14,308	14,806	15,349	15,858	16,394	16,950	17,678
Galizien—Bukovina	5,854	6,117	6,370	6,679	7,032	7,409	7,789
Ungern	15,200	15,423	15,540	16,104	17,041	17,810	18,736
Bosnien—Herzeg. ⁴⁾	.	.	.	1,330	1,450	1,542	1,649
Schweiz	2,633	2,700	2,785	2,851	2,916	3,030	3,209
Frankrike ³⁾	36,732	36,434	37,156	37,873	38,306	38,424	38,804
Italien	26,200	26,990	27,851	28,915	30,022	30,983	31,952
Spanien	16,323	16,483	16,710	17,172	17,597	17,806	18,166
Portugal	4,280	4,455	4,620	4,785	4,960	5,144	5,334
Ryssland	69,455	74,322	80,353	86,585	92,854	98,601	105,712
Rumänien ⁵⁾	4,700	4,925	5,115	5,300	5,550	5,800	6,050
Serbien ⁶⁾	1,257	1,336	1,509	1,833	2,052	2,231	2,400
Bulgarien ⁴⁾	.	.	.	2,980	3,168	3,335	3,588
Grekland ⁷⁾	1,435	1,526	1,653	2,074	2,192	2,325	2,465
Turkiet m. m. ⁸⁾	10,165	10,374	10,427	5,876	6,110	6,340	6,524
Diverse områden ⁹⁾	614	627	642	652	661	676	696
Nordvesteuropa	106,391	110,617	116,486	121,434	126,642	132,476	140,153
Sydvesteuropa	83,535	84,362	86,337	88,745	90,885	92,357	94,256
Vesteuropa	189,926	194,979	202,823	210,179	217,527	224,833	234,409
Östeuropa	108,066	114,023	120,967	128,761	137,449	145,393	154,913
Europa	297,992	309,002	323,790	338,940	354,976	370,226	389,322

¹⁾—¹⁰⁾ Se sid. 223.

Tab. 13. Medelfolkmängden, i tusental, åren 1888/1901.

L a n d.	1888.	1889.	1890.	1891.	1892.	1893.	1894.
Sverige	4,742	4,761	4,780	4,794	4,805	4,816	4,849
Norge	1,961	1,969	1,981	1,998	2,010	2,020	2,037
Danmark	2,143	2,161	2,178	2,193	2,208	2,225	2,248
Finland	2,296	2,331	2,364	2,391	2,422	2,443	2,469
England	28,136	28,448	28,764	29,088	29,432	29,781	30,134
Skotland	3,944	3,973	4,003	4,036	4,079	4,122	4,166
Irland	4,801	4,757	4,718	4,680	4,635	4,605	4,585
Nederländerna	4,478	4,527	4,538	4,593	4,646	4,701	4,764
Belgien	6,002	6,062	6,082	6,103	6,166	6,229	6,302
Tyska riket	48,168	48,717	49,241	49,762	50,266	50,757	51,339
Vestra Österrike	16,395	16,510	16,610	16,710	16,824	16,941	17,068
Galizien—Bukovina	7,024	7,123	7,214	7,288	7,342	7,406	7,475
Ungern	17,031	17,233	17,404	17,530	17,640	17,775	17,960
Bosnien-Herzegovina	1,450	1,470	1,490	1,510	1,520	1,540	1,560
Schweiz	2,912	2,930	2,951	2,973	3,000	3,030	3,058
Frankrike	38,307	38,361	38,375	38,362	38,371	38,409	38,466
Italien	30,001	30,187	30,413	30,585	30,767	30,980	31,202
Spanien	17,601	17,643	17,656	17,680	17,734	17,807	17,870
Portugal	4,960	4,995	5,030	5,070	5,110	5,140	5,180
Ryssland	92,860	94,142	95,321	96,513	97,401	98,369	99,654
Rumänien ¹⁾	5,550	5,600	5,650	5,700	5,750	5,800	5,850
Serbien	2,052	2,100	2,143	2,177	2,202	2,226	2,257
Bulgarien	3,170	3,200	3,230	3,270	3,300	3,330	3,365
Grekland	2,190	2,215	2,240	2,265	2,295	2,325	2,355
Turkiet m. m.	6,180	6,200	6,230	6,260	6,300	6,340	6,380
Diverse områden ²⁾	661	662	664	668	672	676	680
Europa³⁾	355,015	358,277	361,270	364,199	366,897	369,793	373,273
	<i>År 1895.</i>	<i>År 1896.</i>	<i>År 1897.</i>	<i>År 1898.</i>	<i>År 1899.</i>	<i>År 1900.</i>	<i>År 1901.</i>
Sverige	4,896	4,941	4,986	5,036	5,080	5,117	5,156
Norge	2,063	2,090	2,120	2,150	2,180	2,210	.
Danmark	2,275	2,307	2,339	2,371	2,403	2,433	.
Finland	2,502	2,538	2,574	2,615	2,655	2,680	.
England	30,491	30,847	31,193	31,542	31,896	32,255	32,617
Skotland	4,210	4,254	4,299	4,345	4,390	4,436	4,484
Irland	4,555	4,585	4,520	4,510	4,490	4,470	4,443
Nederländerna	4,828	4,894	4,966	5,039	5,089	5,141	5,215
Belgien	6,376	6,453	6,541	6,628	6,707	6,745	.
Tyska riket	52,001	52,735	53,528	54,364	55,202	56,004	56,806
Vestra Österrike	17,205	17,359	17,518	17,681	17,845	18,000	.
Galizien—Bukovina	7,532	7,609	7,700	7,785	7,874	7,975	.
Ungern	18,145	18,355	18,555	18,740	18,920	19,110	.
Bosnien-Herzegovina	1,580	1,605	1,630	1,650	1,670	1,690	.
Schweiz	3,089	3,125	3,166	3,208	3,252	3,295	.
Frankrike	38,512	38,587	38,728	38,839	38,911	38,954	.
Italien	31,382	31,524	31,722	31,950	32,183	32,380	.
Spanien	17,937	18,018	18,095	18,167	18,240	18,308	.
Portugal	5,220	5,260	5,300	5,330	5,370	5,410	.
Ryssland	101,070	102,760	104,550	106,000	107,000	108,250	.
Rumänien ¹⁾	5,900	5,950	6,000	6,050	6,100	6,150	.
Serbien	2,293	2,329	2,365	2,399	2,433	2,473	.
Bulgarien	3,410	3,465	3,530	3,590	3,650	3,705	.
Grekland	2,385	2,415	2,440	2,465	2,490	2,513	.
Turkiet m. m.	6,420	6,460	6,500	6,530	6,550	6,580	.
Diverse områden ²⁾	684	688	692	696	700	704	.
Europa³⁾	376,961	381,103	385,557	389,680	393,280	396,988	400,500

¹⁾ Jfr anm. 5 till tab. 12 (sid. 223). — ²⁾ Räknade till Nordvesteuropa. — ³⁾ Fördelningen på Vesteuropa och Östeuropa återfinnes i tab. 20 och 21.

Tab. 14. Befolkningsrörelsen, absoluta tal, 1871/1900.¹⁾

	1871/75.	1876/80.	1881/85.	1886/90.	1891/95.	1896/00. ²⁾
A) Giftermål.						
Sverige	30,020	29,713	29,566	28,963	27,815	30,741
Norge	12,925	13,471	12,834	12,560	13,040	14,829
Danmark	14,582	15,030	15,656	14,972	15,511	17,719
Finland ³⁾	16,308	15,605	15,864	16,632	15,972	19,758
England	200,043	192,065	202,025	207,461	225,401	253,422
Skotland	25,764	24,956	26,176	25,702	27,962	31,772
Irland ³⁾	29,000	26,402	23,977	22,904	24,177	24,243
Nederländerna	30,751	30,977	29,931	31,176	34,066	37,502
Belgien	39,520	37,642	39,296	42,583	47,434	54,751
Tyska riket	392,744	345,439	354,716	380,867	404,338	457,353
Vestra Österrike	130,718	113,988	121,756	120,796	129,620	140,278
Schweiz	21,732	20,740	19,708	20,592	21,980	24,960
Frankrike	308,002	282,178	284,077	275,876	286,530	292,730
Italien	211,150	210,029	231,915	231,649	228,813	227,907
Spanien	124,000	131,000	132,000	135,000	146,315	140,803
Portugal	32,500	33,000	34,000	34,530	36,000	36,568
Div. områden ⁴⁾	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
Galizien—Bukovina	60,302	54,037	56,747	60,519	62,887	65,509
Ungern	166,104	150,203	164,351	150,938	160,008	159,073
Ryssland	719,393	701,584	773,771	804,196	870,728	923,198
Rumänien	31,414	36,532	42,730	39,210	45,633	44,571
Serbien ²⁾	15,238	17,353	20,503	22,385	22,691	24,036
Öfriga länder ⁵⁾	93,000	97,000	102,000	107,000	111,000	..
Nordvesteuropa	949,097	871,028	896,505	930,208	992,316	1,112,328
Sydvesteuropa	675,652	656,207	681,992	677,055	697,658	698,008
Vesteuropa	1,624,749	1,527,235	1,578,497	1,607,263	1,689,974	1,810,336
Östeuropa	1,085,451	1,056,709	1,160,102	1,184,248	1,272,947	..
Europa	2,710,200	2,583,944	2,738,599	2,791,511	2,962,921	..
B) Lefvande födde.						
Sverige	131,033	136,427	135,206	136,434	132,575	135,242
Norge	53,524	59,067	59,658	60,439	61,290	65,236
Danmark	56,643	61,998	65,899	67,333	67,821	71,002
Finland ³⁾	68,319	73,360	75,629	79,243	77,916	85,062
England	831,735	886,021	892,880	885,168	907,847	923,198
Skotland	120,376	126,086	126,409	123,977	125,800	130,200
Irland ³⁾	160,000	149,085	132,327	120,776	116,578	115,479
Nederländerna	133,661	143,689	146,007	150,192	155,052	161,671
Belgien	169,275	174,245	175,601	176,056	181,389	191,588
Tyska riket	1,619,251	1,730,437	1,704,741	1,759,288	1,844,068	1,956,523
Vestra Österrike	551,075	556,129	566,939	570,865	584,842	603,440
Schweiz	81,833	87,641	82,345	80,574	84,147	91,817
Frankrike	928,822	941,035	934,577	882,690	857,291	848,710
Italien	996,185	1,029,457	1,094,076	1,118,346	1,112,809	1,084,672
Spanien	605,000	610,000	629,380	635,462	638,383	630,554
Portugal	155,000	160,000	160,000	163,762	167,113	167,643
Div. områden ⁴⁾	21,000	21,000	21,000	22,000	22,000	23,000
Galizien—Bukovina	271,956	284,990	294,856	314,449	327,167	344,086
Ungern	659,904	685,200	714,066	741,057	743,017	738,765
Ryssland	3,706,696	3,845,276	4,193,949	4,478,971	4,672,947	..
Rumänien	180,000	180,000	200,104	211,988	225,794	236,081
Serbien ²⁾	56,867	58,591	85,834	90,522	97,153	96,833
Öfriga länder ⁵⁾	470,000	480,000	490,000	510,000	535,000	..
Nordvesteuropa	3,997,725	4,205,185	4,184,641	4,232,345	4,361,325	4,554,858
Sydvesteuropa	2,685,007	2,740,492	2,818,033	2,800,260	2,775,596	2,731,579
Vesteuropa	6,682,732	6,945,677	7,002,674	7,032,605	7,136,921	7,285,937
Östeuropa	5,345,423	5,534,057	5,978,809	6,346,987	6,601,078	..
Europa	12,028,155	12,479,734	12,981,483	13,379,592	13,737,990	..

¹⁾ Årliga medeltal, inom hvarje lauds nuvarande gränser; jfr dock nästa anmärkning. —
²⁾ För åren 1871/78 ingår ej den senare landvinningen från Turkiet. — ³⁾ De officiella talen
här ökade med 10 %. — ⁴⁾ I Vesteuropa. — ⁵⁾ I Östeuropa. — ⁶⁾ Delvis provisoriska tal. —
⁷⁾ Angående åren 1896/00 se sid. 308.

Tab. 14. (Forts.)

C) Döde.	1871/75.	1876/80.	1881/85.	1886/90.	1891/95.	1896,00. ^{a)}
Sverige	78,114	82,166	80,710	77,610	80,267	81,089
Norge	30,997	30,892	32,885	33,416	34,017	34,069
Danmark	35,845	37,546	37,442	39,994	41,482	38,780
Finland ¹⁾	40,011	45,135	47,264	45,993	50,230	48,826
England	514,550	521,112	517,033	531,921	557,078	557,997
Skotland	77,988	74,802	74,396	74,396	78,351	78,016
Irland ³⁾	104,000	108,568	99,579	94,716	93,893	90,045
Nederländerna	94,552	90,504	90,010	91,591	92,145	86,664
Belgien	122,165	118,632	117,869	121,514	126,274	119,677
Tyska riket	1,175,337	1,152,283	1,185,298	1,176,116	1,183,968	1,156,092
Vestra Österrike	440,428	441,691	451,882	454,494	446,499	431,809
Schweiz	64,479	64,671	61,082	59,750	60,210	58,521
Frankrike	907,087	834,637	840,838	842,465	857,580	800,499
Italien	823,137	820,892	786,656	811,601	787,001	731,661
Spanien	530,000	516,000	561,575	547,953	548,934	529,577
Portugal	110,000	108,000	112,000	115,000	119,903	122,421
Div. områden ⁴⁾	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	16,000
Galizien—Bukovina	241,879	221,098	225,407	223,139	231,131	218,893
Ungern	700,191	565,135	529,593	543,208	568,088	522,659
Ryssland	2,680,153	2,744,750	2,991,754	3,062,754	3,416,544	3,416,544
Rumänien	150,000	139,291	125,498	148,567	170,804	160,745
Serbien ²⁾	44,118	53,272	45,484	53,704	64,960	59,904
Öfriga länder ³⁾	430,000	430,000	380,000	405,000	433,000	433,000
Nordvesteuropa	2,793,466	2,783,002	2,810,450	2,816,435	2,859,414	2,797,585
Sydvesteuropa	2,370,224	2,279,529	2,301,069	2,317,019	2,313,418	2,184,158
Vesteuropa	5,163,690	5,062,531	5,111,519	5,133,454	5,172,832	4,981,743
Östeuropa	4,246,341	4,153,546	4,297,736	4,436,372	4,884,527	4,884,527
Europa	9,410,031	9,216,077	9,409,255	9,569,826	10,057,359	9,867,403
D) Öfverskott af födde.						
Sverige	52,919	54,261	54,496	58,824	52,308	54,153
Norge	22,527	28,175	26,773	27,023	27,273	31,167
Danmark	20,798	24,452	28,457	27,339	26,339	32,222
Finland ¹⁾	28,308	28,225	28,365	33,250	27,686	37,136
England	317,185	364,909	375,847	353,247	350,769	365,201
Skotland	42,388	51,284	52,013	49,637	47,449	52,184
Irland	56,000	40,517	32,748	26,060	22,685	25,434
Nederländerna	39,109	53,185	55,997	58,601	62,907	75,007
Belgien	47,110	55,613	57,732	54,542	55,115	71,911
Tyska riket	443,914	578,154	519,443	583,172	660,100	800,431
Vestra Österrike	110,647	114,438	115,057	116,371	138,343	171,631
Schweiz	17,354	22,970	21,263	20,824	23,937	33,296
Frankrike	21,735	106,398	93,739	40,225	—	48,211
Italien	173,048	208,565	307,420	306,745	325,808	353,011
Spanien	75,000	94,000	67,805	87,509	89,449	100,977
Portugal	45,000	52,000	48,000	48,762	47,210	45,222
Div. områden ⁴⁾	6,000	6,000	6,000	7,000	7,000	7,000
Galizien—Bukovina	30,077	63,892	69,449	91,310	96,036	125,193
Ungern	— 40,287	120,065	184,473	197,849	174,929	216,106
Ryssland	1,026,543	1,100,526	1,202,195	1,416,217	1,256,403	1,256,403
Rumänien	30,000	40,709	74,606	63,421	54,990	75,336
Serbien ²⁾	12,749	5,319	40,350	36,818	32,193	36,929
Öfriga länder ³⁾	40,000	50,000	110,000	105,000	102,000	102,000
Nordvesteuropa	1,204,259	1,422,183	1,374,191	1,415,910	1,501,911	1,756,773
Sydvesteuropa	314,783	460,963	516,964	483,241	462,178	547,421
Vesteuropa	1,519,042	1,883,146	1,891,155	1,899,151	1,964,089	2,304,194
Östeuropa	1,099,082	1,380,511	1,681,073	1,910,615	1,716,551	1,716,551
Europa	2,618,124	3,263,657	3,572,228	3,809,766	3,680,640	3,680,640

¹⁾—⁷⁾ Se föregående sida.

Tab. 15. Befolkningsrörelsen, absoluta tal, 1896/1900.

	1896.	1897.	1898.	1899.	1900.	1901. ¹⁾
A) Giftermål.						
Sverige	29,376	30,221	30,900	31,710	31,500	31,200
Norge	13,962	14,220	14,970	15,497	15,497	.
Danmark	16,823	17,464	17,897	17,914	18,499	.
Finland ²⁾	19,189	19,913	20,611	19,589	19,539	.
England	242,764	249,145	255,379	262,334	257,480	261,000
Skotland	30,270	31,050	32,112	32,978	32,449	31,360
Irland ²⁾	23,360	25,180	24,834	24,542	23,300	24,000
Nederländerna	36,490	36,796	36,813	37,990	39,419	.
Belgien	52,585	54,198	55,444	55,765	55,765	.
Tyska riket	432,107	447,770	458,877	471,519	476,491	.
Vestra Österrike	136,999	138,130	139,496	142,513	144,250	.
Schweiz	23,784	24,954	25,114	25,412	25,537	.
Frankrike	290,171	291,462	287,179	295,752	299,084	.
Italien	222,603	229,041	219,597	235,665	232,631	.
Spanien	132,645	123,662	125,395	156,113	161,201	.
Portugal	36,000	35,841	37,000	37,000	37,000	.
Div. områden ³⁾	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	.
Galizien—Bukovina	61,462	64,806	60,227	71,413	69,636	.
Ungern	147,477	151,169	156,208	170,826	169,687	.
Ryssland	800,000	935,000	.	.	.	.
Rumänien	47,230	41,387	43,611	50,221	40,407	.
Serbien	20,841	21,157	22,521	24,456	31,203	.
Bulgarien	29,199	29,227	28,232	32,077	.	.
Öfriga länder ³⁾	85,000	85,000	87,000	88,000	.	.
Nordvesteuropa	1,062,709	1,094,041	1,117,447	1,142,713	1,144,726	.
Sydvesteuropa	681,419	685,006	669,171	724,530	729,916	.
Vesteuropa	1,744,128	1,779,047	1,786,618	1,867,243	1,874,642	.
Östeuropa	1,281,209	1,327,746	.	.	.	.
Hela Europa	3,025,337	3,106,793	.	.	.	.
B) Lefvande födde.						
Sverige	134,308	132,999	136,523	133,882	138,500	139,000
Norge	63,308	63,417	64,929	67,262	67,262	.
Danmark	70,271	69,576	71,670	71,351	72,141	.
Finland ²⁾	81,656	82,330	89,106	88,358	88,358	.
England	915,331	921,693	923,265	928,641	927,062	929,270
Skotland	129,172	128,877	130,861	130,783	131,355	132,178
Irland ²⁾	118,405	117,330	115,084	114,290	111,388	111,063
Nederländerna	160,247	161,441	160,765	163,289	162,611	168,358
Belgien	188,533	190,987	190,921	194,268	193,230	.
Tyska riket	1,914,749	1,926,690	1,964,731	1,980,304	1,996,139	.
Vestra Österrike	603,057	598,699	597,616	604,752	613,076	.
Schweiz	88,428	90,078	91,793	91,472	94,316	.
Frankrike	865,586	859,107	843,933	847,627	827,297	.
Italien	1,095,505	1,101,848	1,070,074	1,088,558	1,067,376	.
Spanien	654,796	625,249	612,288	632,588	627,848	.
Portugal ⁴⁾	165,758	168,458	168,000	168,000	168,000	.
Div. områden ³⁾	23,000	23,000	23,000	23,000	23,000	.
Galizien—Bukovina	345,362	342,873	325,129	354,259	352,807	.
Ungern	742,936	748,064	706,833	743,272	752,718	.
Ryssland	5,000,000	5,070,000	4,967,000	.	.	.
Rumänien	232,417	247,814	214,980	250,351	234,843	.
Serbien	96,752	101,605	84,789	96,246	104,772	.
Bulgarien	143,255	149,631	141,046	148,172	.	.
Öfriga länder ³⁾	418,000	420,000	400,000	425,000	.	.
Nordvesteuropa	4,490,465	4,507,117	4,561,164	4,594,602	4,618,438	.
Sydvesteuropa	2,781,645	2,754,662	2,694,295	2,736,773	2,630,521	.
Vesteuropa	7,272,110	7,261,779	7,255,459	7,331,375	7,308,959	.
Östeuropa	6,978,722	7,079,987	6,839,777	.	.	.
Hela Europa	14,250,832	14,341,766	14,005,236	.	.	.

¹⁾ Provisoriska tal. — ²⁾ De officiella talen här ökade med 10 %. — ³⁾ I Vesteuropa

Tab. 15. (Forts.)

C) Döde.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900.	1901. ¹⁾
Sverige	77,259	76,558	75,949	89,678	86,000	83,000
Norge	31,574	32,389	32,907	36,736	36,736	.
Danmark	36,090	38,744	36,671	41,473	40,924	.
Finland ⁶⁾	47,061	45,233	45,751	53,042	53,042	.
England	526,727	541,487	552,141	581,799	587,830	551,816
Skotland	70,677	79,144	78,397	79,593	82,267	80,103
Irland ²⁾	83,270	92,223	90,695	87,669	96,370	87,039
Nederländerna	84,291	83,856	85,813	87,319	92,043	89,959
Belgien	113,748	113,586	117,457	126,963	126,633	.
Tyska riket	1,098,966	1,142,056	1,117,860	1,183,197	1,236,382	.
Vestra Österrike	433,406	429,825	420,210	438,051	437,552	.
Schweiz	56,096	56,399	58,914	57,591	63,606	.
Frankrike	771,886	751,019	810,073	816,233	853,285	.
Italien	758,129	695,602	732,265	703,393	768,917	.
Spanien	539,145	520,165	518,750	533,109	536,716	.
Portugal ⁴⁾	125,718	126,388	120,000	120,000	120,000	.
Div. områden ³⁾	16,000	16,000	16,000	16,000	16,000	.
Galizien — Bukovina	223,605	216,795	215,131	219,292	219,644	.
Ungern	590,368	528,967	524,390	514,334	515,234	.
Ryssland	3,200,000	3,210,000	3,322,000	.	.	.
Rumänien	166,189	171,071	155,417	164,903	146,144	.
Serbien	63,399	63,237	55,300	59,548	58,034	.
Bulgarien	84,076	90,134	82,725	90,324	.	.
Öfriga länder ⁵⁾	355,000	350,000	345,000	350,000	.	.
Nordvesteuropa	2,675,165	2,747,500	2,728,765	2,881,111	2,955,385	.
Sydvesteuropa	2,194,878	2,093,174	2,181,088	2,172,735	2,278,918	.
Vesteuropa	4,870,043	4,840,674	4,909,853	5,053,846	5,234,303	.
Östeuropa	4,712,637	4,630,204	4,609,963	.	.	.
Hela Europa	9,582,680	9,470,878	9,609,816	.	.	.
D) Öfverskott af födde.						
Sverige	57,049	56,441	60,574	44,204	52,500	56,000
Norge	31,734	31,028	32,022	30,526	30,526	.
Danmark	34,181	30,832	34,999	29,878	31,217	.
Finland ⁶⁾	34,595	37,097	43,355	35,316	35,316	.
England	388,604	380,206	371,124	346,842	339,232	377,954
Skotland	58,495	49,733	52,464	51,140	49,088	52,075
Irland ²⁾	35,135	25,107	25,289	25,621	15,018	24,024
Nederländerna	75,956	77,585	74,952	75,970	70,568	78,399
Belgien	74,785	77,401	73,464	67,305	66,597	.
Tyska riket	815,783	784,634	846,871	795,107	759,757	.
Vestra Österrike	169,651	168,874	177,406	166,701	175,524	.
Schweiz	32,332	33,679	32,879	36,881	30,710	.
Frankrike	93,700	108,088	33,860	31,394	— 25,988	.
Italien	337,376	406,246	337,809	385,165	298,459	.
Spanien	115,651	105,084	93,538	99,479	91,132	.
Portugal	49,940	42,070	48,000	48,000	48,000	.
Div. områden ³⁾	7,000	7,000	7,000	7,000	7,000	.
Galizien — Bukovina	121,757	126,078	109,998	134,967	133,163	.
Ungern	212,568	219,097	182,443	228,938	237,484	.
Ryssland	1,710,000	1,860,000	1,645,000	.	.	.
Rumänien	66,228	76,743	59,563	85,448	88,699	.
Serbien	33,353	38,368	29,489	36,698	46,738	.
Bulgarien	59,179	59,497	58,321	57,848	.	.
Öfriga länder ⁵⁾	63,000	70,000	55,000	75,000	.	.
Nordvesteuropa	1,815,300	1,759,617	1,832,399	1,713,491	1,663,053	.
Sydvesteuropa	586,767	661,488	513,207	564,038	411,603	.
Vesteuropa	2,402,067	2,421,105	2,345,606	2,277,529	2,074,656	.
Östeuropa	2,266,085	2,449,783	2,139,814	.	.	.
Hela Europa	4,668,152	4,870,888	4,485,420	.	.	.

(Island, Luxemburg m. fl.). — ⁴⁾ De officiella talen ökade med 5 %. — ⁵⁾ I Östeuropa. — ⁶⁾ Angående året 1900 se sid. 308.

Tab. 16. Befolkningsrörelsen, i ‰ af medelfolkmängden, 1841/1900.

Land.	Årl. 1841/50.	Årl. 1851/60.	Årl. 1861/70.	Årl. 1871/75.	Årl. 1876/80.	Årl. 1881/85.	Årl. 1886/90.	Årl. 1891/95.	Årl. 1896/00.
A) Giftermål.									
Sverige	7·27	7·61	6·54	7·02	6·60	6·42	6·11	5·76	6·11
Norge	7·78	7·69	6·64	7·30	7·23	6·71	6·40	6·44	6·90
Danmark	7·87	8·85	7·45	7·94	7·77	7·70	6·99	6·96	7·47
Finland ¹⁾	8·15	7·82	7·75	8·84	7·85	7·44	7·25	6·53	7·45
England	8·05	8·47	8·30	8·54	7·67	7·59	7·37	7·57	8·03
Skotland	.	7·00	6·99	7·48	6·88	6·89	6·52	6·78	7·31
Nederländerna ¹⁾	7·41	7·90	8·22	8·31	7·84	7·13	6·98	7·24	7·46
Belgien ¹⁾	6·79	7·41	7·52	7·56	6·91	6·91	7·10	7·61	8·28
Tyska riket ²⁾	8·05	7·82	8·52	9·43	7·83	7·70	7·91	7·96	8·41
Vestra Österrike	7·71	7·25	8·08	8·83	7·43	7·68	7·37	7·65	7·94
Schweiz	6·40	6·52	7·14	8·05	7·45	6·91	7·06	7·25	7·78
Frankrike ²⁾	7·94	7·88	7·81	8·45	7·59	7·51	7·20	7·46	7·54
Italien	.	.	7·56	7·82	7·54	8·02	7·72	7·39	7·13
Spanien	.	.	7·82	.	.	.	.	8·22	7·75
Galizien—Bukovina ..	9·54	8·56	9·85	9·86	8·48	8·50	8·61	8·49	8·41
Ungern	.	.	10·09	10·77	9·67	10·21	8·86	8·98	8·49
Ryssland	9·70	9·35	10·11	9·68	8·71	8·94	8·66	8·83	.
Rumänien	.	.	.	.	.	8·05	7·05	7·89	7·37
Serbien	.	.	11·70	11·41	11·50	11·16	10·98	10·13	10·02
Nordvesteuropa ..	7·64	7·71	7·98	8·58	7·48	7·38	7·35	7·49	7·94
Sydvesteuropa ..	.	.	7·69	8·01	7·60	7·68	7·45	7·55	7·41
Vesteuropa ³⁾	7·58	7·69	7·85	8·33	7·53	7·51	7·39	7·52	7·72
Östeuropa ³⁾	9·71	9·32	9·76	9·51	8·73	9·01	8·62	8·75	.
Europa ³⁾	8·33	8·27	8·54	8·77	7·98	8·08	7·86	8·00	.
B) Lefvande födde.									
Sverige	31·1	32·8	31·4	30·7	30·3	29·4	28·8	27·4	26·9
Norge	30·7	33·0	30·9	30·2	31·7	31·2	30·8	30·3	30·3
Danmark	30·5	32·5	30·8	30·8	32·1	32·4	31·4	30·4	29·9
Finland ¹⁾	35·5	35·9	34·7	37·0	36·9	35·5	34·5	31·9	32·7
England	32·6	34·2	35·2	35·5	35·4	33·5	31·5	30·5	29·3
Skotland	.	34·0	35·0	35·0	34·8	33·3	31·4	30·5	30·0
Nederländerna ¹⁾	33·0	33·3	35·7	36·1	36·4	34·8	33·6	32·9	32·2
Belgien ¹⁾	30·5	30·4	32·2	32·4	32·0	30·9	29·4	29·1	29·0
Tyska riket ²⁾	36·1	35·3	37·2	38·9	39·2	37·0	36·5	36·3	36·0
Vestra Österrike	35·9	35·4	35·7	37·2	36·2	35·8	34·8	34·5	34·1
Schweiz	29·8	27·8	30·2	30·3	31·5	28·9	27·6	27·8	28·6
Frankrike ²⁾	27·3	26·1	26·1	25·5	25·3	24·7	23·0	22·3	21·9
Italien	.	.	37·9	36·9	37·0	37·8	37·3	35·9	33·9
Spanien	.	.	37·9	.	.	36·7	36·1	35·9	34·7
Galizien—Bukovina ..	42·1	40·7	44·4	44·5	44·7	44·1	44·7	44·2	44·2
Ungern	.	.	41·5	42·8	44·1	44·3	43·5	41·7	39·4
Ryssland	48·3	48·3	49·5	49·9	47·7	48·4	48·2	47·4	.
Rumänien	.	.	.	.	.	37·8	38·2	39·1	39·0
Serbien	.	.	44·3	42·6	38·8	46·7	44·4	43·4	40·3
Nordvesteuropa ..	34·8	34·4	35·2	36·1	36·1	34·5	33·4	32·9	32·5
Sydvesteuropa ..	.	.	32·4	31·8	31·7	31·8	30·8	30·1	29·0
Vesteuropa ³⁾	33·5	33·3	34·0	34·3	34·2	33·3	32·3	31·7	31·1
Östeuropa ³⁾	45·1	45·0	46·4	46·9	45·8	46·4	46·2	45·4	.
Europa ³⁾	37·6	37·4	38·5	38·9	38·5	38·3	37·7	37·1	.

¹⁾ För åren 1841/80 med begagnande af medelfolkmängdsberäkningarna i Statistik des Deutschen Reichs, Neue Folge, Band 44. — ²⁾ Inom rikets nuvarande omfång. — ³⁾ Jfr vidare tab. 20—22. — ⁴⁾ Angående perioden 1896/00 se sid. 308.

Tab. 16. (Forts.)

Land.	Årl. 1841/50.	Årl. 1851/60.	Årl. 1861/70.	Årl. 1871/75.	Årl. 1876/80.	Årl. 1881/85.	Årl. 1886/90.	Årl. 1891/95.	Årl. 1896/00.
C) Döde.									
Sverige	20·6	21·7	20·2	18·3	18·3	17·5	16·4	16·6	16·1
Norge	18·2	17·1	18·0	17·5	16·6	17·2	17·0	16·8	15·8
Danmark	20·5	20·5	19·9	19·5	19·4	18·4	18·7	18·6	16·4
Finland ⁵⁾	23·5	28·6	32·6	21·7	22·7	22·2	20·0	20·5	19·0
England	22·4	22·2	22·5	22·0	20·8	19·4	18·9	18·7	17·7
Skotland	.	21·0	22·1	22·7	20·6	19·6	18·8	19·0	18·0
Nederländerna ¹⁾	26·2	25·6	25·4	25·5	22·9	21·4	20·5	19·6	17·2
Belgien ¹⁾	24·4	22·6	23·8	23·4	21·8	20·7	20·3	20·3	18·1
Tyska riket ⁴⁾	26·8	26·4	26·9	28·2	26·1	25·7	24·4	23·3	21·3
Vestra Österrike ⁴⁾	29·8	28·6	29·1	29·7	28·8	28·5	27·7	26·3	24·4
Schweiz	22·8	22·4	23·0	23·9	23·2	21·4	20·5	19·9	18·2
Frankrike ²⁾	23·2	23·7	23·6	24·9	22·5	22·2	22·0	22·3	20·6
Italien	.	.	30·9	30·5	29·5	27·2	27·0	25·4	22·9
Spanien	.	.	30·7	.	.	32·7	31·1	30·8	29·2
Galizien—Bukovina	40·2	36·5	33·5	39·5	34·7	33·7	31·7	31·2	28·1
Ungern	.	.	33·0	45·4	36·4	32·9	31·9	31·9	27·9
Ryssland	39·3	40·0	36·8	36·1	34·1	34·6	33·0	34·7	.
Rumänien	.	.	.	.	.	23·6	26·8	29·6	26·6
Serbien	.	.	30·9	33·0	35·3	24·7	26·3	29·0	25·0
Nordvesteuropa	26·4	25·1	25·2	25·3	23·9	23·1	22·2	21·6	20·0
Sydvesteuropa	.	.	27·3	28·1	26·4	25·9	25·5	25·0	23·2
Vesteuropa ³⁾	26·5	26·0	26·1	26·5	25·0	24·3	23·6	23·0	21·3
Östeuropa ³⁾	37·9	37·9	35·6	37·2	34·3	33·4	32·3	33·6	.
Europa ³⁾	30·5	30·2	29·5	30·5	28·5	27·8	27·0	27·2	.
D) Öfverskott af födde.									
Sverige	10·5	11·1	11·2	12·4	12·0	11·9	12·4	10·8	10·8
Norge	12·5	15·9	12·9	12·7	15·1	14·0	13·8	13·5	14·5
Danmark	10·0	12·0	10·9	11·3	12·7	14·0	12·7	11·8	13·5
Finland ⁵⁾	12·0	7·3	2·1	15·3	14·2	13·3	14·5	11·4	13·7
England	10·2	12·0	12·7	13·5	14·6	14·1	12·6	11·8	11·6
Skotland	.	13·0	12·9	12·3	14·2	13·7	12·6	11·5	12·0
Nederländerna ¹⁾	6·8	7·7	10·3	10·6	13·5	13·4	13·1	13·3	15·0
Belgien ¹⁾	6·1	7·8	8·4	9·0	10·2	10·2	9·1	8·8	10·9
Tyska riket ⁴⁾	9·3	8·9	10·3	10·7	13·1	11·3	12·1	13·0	14·7
Vestra Österrike ⁴⁾	6·1	6·8	6·6	7·5	7·4	7·3	7·1	8·2	9·7
Schweiz	7·0	5·4	7·2	6·4	8·3	7·5	7·1	7·9	10·4
Frankrike ²⁾	4·1	2·4	2·5	0·6	2·8	2·5	1·0	—0·0	1·3
Italien	.	.	7·0	6·4	7·5	10·6	10·3	10·5	11·0
Spanien	.	.	7·2	.	.	4·0	5·0	5·1	5·5
Galizien—Bukovina	1·9	4·2	10·9	5·0	10·0	10·4	13·0	13·0	16·1
Ungern	.	.	8·5	—2·6	7·7	11·4	11·6	9·8	11·5
Ryssland	9·0	8·3	12·7	13·8	13·6	13·8	15·2	12·7	.
Rumänien	.	.	.	.	.	14·2	11·4	9·5	12·4
Serbien	.	.	13·4	9·6	3·5	22·0	18·1	14·4	15·3
Nordvesteuropa	8·4	9·3	10·0	10·8	12·2	11·4	11·2	11·3	12·5
Sydvesteuropa	5·4	4·6	5·1	3·7	5·3	5·9	5·3	5·1	5·8
Vesteuropa ³⁾	7·0	7·3	7·9	7·8	9·2	9·0	8·7	8·7	9·8
Östeuropa ³⁾	7·2	7·1	10·8	9·7	11·5	13·0	13·9	11·8	.
Europa ³⁾	7·1	7·2	9·0	8·4	10·0	10·5	10·7	9·9	.

¹⁾ För åren 1841/80 med begagnande af medelfolkmängdsberäkningarna i Statistik des Deutschen Reichs, Neue Folge, Band 44. — ²⁾ Inom rikets nuvarande omfång. — ³⁾ Jfr vidare tab. 20—22. — ⁴⁾ Inom rikets nuvarande omfång. — ⁵⁾ Angående perioden 1896/00 se sid. 308.

Tab. 17. Befolkningsrörelsen, i ‰ af medelfolkmängden, 1889/01.

Land.	Årl. 1889/98.	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900.	1901 ²⁾
A) Giftermål.										
Sverige	5·89	5·65	5·74	5·87	5·95	6·06	6·14	6·24	6·16	6·05
Norge	6·54	6·42	6·37	6·47	6·68	6·71	6·96	7·11	.	.
Danmark	7·10	7·07	6·98	7·10	7·29	7·47	7·55	7·45	7·60	.
Finland ³⁾	6·99	5·77	6·53	7·30	7·56	7·74	7·88	7·36	6·76	.
England	7·71	7·34	7·51	7·48	7·87	7·99	8·10	8·22	7·98	8·00
Skotland	6·91	6·59	6·63	6·75	7·12	7·22	7·39	7·51	7·31	6·99
Nederländerna	7·24	7·30	7·22	7·37	7·46	7·41	7·31	7·46	7·67	.
Belgien	7·74	7·56	7·57	7·80	8·15	8·29	8·37	8·31	.	.
Tyska riket	8·08	7·90	7·95	7·97	8·19	8·37	8·44	8·54	8·51	.
Vestra Österrike	7·63	7·64	7·77	7·93	7·89	7·89	7·89	7·99	8·01	.
Schweiz	7·37	7·22	7·26	7·34	7·61	7·88	7·83	7·81	7·75	.
Frankrike	7·39	7·48	7·45	7·35	7·52	7·53	7·39	7·60	7·68	.
Italien	7·30	7·36	7·42	7·27	7·06	7·22	6·87	7·32	7·18	.
Spanien	7·83	7·93	7·94	7·80	7·36	7·11	6·90	8·56	8·80	.
Galizien—Bukovina	8·32	8·67	8·28	8·40	8·08	8·42	7·74	9·07	8·73	.
Ungern	8·59	9·37	9·25	8·48	8·03	8·15	8·34	9·03	8·88	.
Ryssland ¹⁾	8·80	8·71	9·24	9·10	8·66	8·96	.	.	.	.
Rumänien	7·56	8·41	8·65	7·46	7·94	6·87	7·18	8·20	6·57	.
Serbien	10·81	10·58	11·01	8·73	8·94	8·95	9·39	10·05	12·62	.
Bulgarien	8·27	6·60	7·92	9·16	8·43	8·28	7·86	8·79	.	.
Nordvesteuropa	7·60	7·39	7·49	7·56	7·77	7·90	7·97	8·05	7·98	.
Sydvesteuropa	7·42	7·50	7·51	7·38	7·30	7·30	7·10	7·65	7·68	.
Vesteuropa	7·53	7·44	7·50	7·49	7·58	7·66	7·62	7·89	7·86	.
Östeuropa	8·60	8·76	9·10	8·86	8·49	8·66	.	.	.	.
Europa	7·95	7·96	8·13	8·03	7·94	8·06	.	.	.	.
B) Lefvande födde.										
Sverige	27·4	27·4	27·1	27·5	27·2	26·7	27·1	26·4	27·1	27·0
Norge	30·2	30·6	29·7	30·5	30·3	29·9	30·2	30·9	.	.
Danmark	30·4	30·8	30·4	30·3	30·5	29·7	30·2	29·7	29·7	.
Finland ³⁾	32·4	29·9	30·9	32·7	32·2	32·0	34·1	33·3	31·9	.
England	30·2	30·7	29·5	30·2	29·7	29·5	29·3	29·1	28·7	28·5
Skotland	30·4	30·8	29·9	30·0	30·4	30·0	30·1	29·8	29·6	29·5
Nederländerna	32·8	33·8	32·5	32·8	32·7	32·5	31·9	32·1	31·6	32·3
Belgien	29·1	29·4	28·8	28·7	29·2	29·2	28·8	29·0	28·6	.
Tyska riket	36·2	36·8	35·9	36·1	36·3	36·0	36·1	35·9	35·6	.
Vestra Österrike	34·3	34·6	34·2	34·9	34·7	34·2	33·8	33·9	34·1	.
Schweiz	27·9	28·0	27·5	27·5	28·3	28·5	28·6	29·1	28·6	.
Frankrike	22·3	22·8	22·2	21·7	22·4	22·2	21·7	21·8	21·2	.
Italien	35·6	36·3	35·3	34·8	34·8	34·7	33·5	33·8	33·0	.
Spanien	35·6	36·2	35·4	35·5	36·3	34·6	33·7	34·7	34·3	.
Galizien—Bukovina	44·2	45·6	42·6	45·3	45·4	44·5	41·8	45·0	44·2	.
Ungern	41·2	42·7	41·5	41·7	40·5	40·3	37·7	39·3	39·4	.
Ryssland	47·8	47·2	47·7	48·6	48·7	48·6	46·9	.	.	.
Rumänien	38·5	38·4	38·9	41·2	39·1	41·2	35·4	41·0	38·2	.
Serbien	42·1	42·5	42·6	43·1	41·5	43·0	35·3	39·6	42·4	.
Bulgarien	.	.	.	40·6	41·3	42·4	39·3	40·6	.	.
Nordvesteuropa	32·8	33·2	32·4	32·8	32·8	32·6	32·5	32·4	32·1	.
Sydvesteuropa	29·9	30·5	29·7	29·3	29·8	29·4	28·6	28·9	28·3	.
Vesteuropa	31·6	32·1	31·3	31·4	31·6	31·3	30·9	31·0	30·6	.
Östeuropa	45·5	45·4	45·5	46·4	46·2	46·2	44·1	.	.	.
Europa	37·1	37·3	36·9	37·3	37·4	37·2	36·2	.	.	.

¹⁾ Talet i första sifferkol. afser åren 1888-97. — ²⁾ Provisoriska tal. — ³⁾ Åtgående året 1900 se sid. 308.

Tab. 17. (Forts.)

Land.	Årl. 1889/98.	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900.	1901. ¹⁾
C) Döde.										
Sverige	16.2	16.8	16.4	15.2	15.6	15.4	15.1	17.7	16.8	16.1
Norge	16.5	16.3	16.9	15.6	15.1	15.3	15.3	16.9	.	.
Danmark	17.8	19.0	17.6	17.0	15.6	16.6	15.5	17.3	16.8	.
Finland ²⁾	19.6	20.9	19.2	17.8	18.5	17.6	17.5	20.0	21.4	.
England	18.3	19.1	16.6	18.7	17.1	17.4	17.5	18.2	18.2	16.9
Skotland	18.6	19.3	17.1	19.4	16.6	18.4	18.0	18.1	18.5	17.9
Nederländerna	19.0	19.2	18.5	18.6	17.2	16.9	17.0	17.2	17.9	17.3
Belgien	19.5	20.2	18.8	19.6	17.6	17.4	17.7	18.9	18.8	.
Tyska riket	22.7	24.6	22.3	22.1	20.8	21.3	20.6	21.5	22.1	.
Vestra Österrike	26.0	26.4	26.2	25.7	25.0	24.5	23.8	24.5	24.3	.
Schweiz	19.5	20.2	20.2	19.3	18.0	17.8	18.4	17.7	19.1	.
Frankrike	21.5	22.6	21.2	22.1	20.0	19.4	20.9	21.0	21.9	.
Italien	24.7	25.1	24.9	25.0	24.0	21.9	22.9	21.9	23.7	.
Spanien	30.5	30.4	31.1	29.4	29.9	28.7	28.6	29.2	29.3	.
Galizien—Bukovina	30.2	28.9	31.6	32.0	29.4	28.2	27.6	27.9	27.5	.
Ungern	30.8	31.2	30.5	29.7	28.9	28.5	28.0	27.2	27.0	.
Ryssland	33.7	33.0	33.0	34.0	32.0	30.8	31.3	.	.	.
Rumänien	28.2	29.4	30.3	27.0	27.9	28.4	25.6	27.0	23.8	.
Serbien	27.3	29.7	28.1	26.4	27.2	26.7	23.0	24.5	23.5	.
Bulgarien	25.2	27.6	27.4	26.5	24.3	25.5	23.0	24.7	.	.
Nordvesteuropa	21.1	22.2	20.5	20.8	19.6	19.8	19.5	20.3	20.6	.
Sydvesteuropa	24.5	25.0	24.4	24.5	23.5	22.3	23.1	22.9	21.0	.
Vesteuropa	22.5	23.3	22.1	22.3	21.2	20.8	20.9	21.4	21.9	.
Östeuropa	32.6	32.3	32.4	32.8	31.2	30.2	30.2	.	.	.
Europa	26.5	26.8	26.1	26.5	25.1	24.6	24.7	.	.	.
D) Öfverskott af födde.										
Sverige	11.2	10.6	10.7	12.3	11.6	11.3	12.0	8.7	10.3	10.9
Norge	13.7	14.3	12.8	14.9	15.2	14.6	14.9	14.0	.	.
Danmark	12.6	11.8	12.8	13.3	14.9	13.1	14.7	12.4	12.9	.
Finland ²⁾	12.8	9.0	11.7	14.9	13.7	14.4	16.6	13.3	10.5	.
England	11.9	11.6	12.9	11.5	12.6	12.1	11.8	10.9	10.5	11.6
Skotland	11.8	11.5	12.8	10.6	13.8	11.6	12.1	11.7	11.1	11.6
Nederländerna	13.8	14.6	14.0	14.2	15.5	15.6	14.9	14.9	13.7	15.0
Belgien	9.6	9.2	10.0	9.1	11.6	11.8	11.1	10.1	9.8	.
Tyska riket	13.5	12.2	13.6	14.0	15.5	14.7	15.5	14.4	13.5	.
Vestra Österrike	8.3	8.2	8.0	9.2	9.7	9.7	10.0	9.4	9.8	.
Schweiz	8.4	7.8	7.3	8.2	10.3	10.7	10.2	11.4	9.5	.
Frankrike	0.8	0.2	1.0	0.4	2.4	2.8	0.8	0.8	0.7	.
Italien	10.9	11.2	10.4	9.8	10.8	12.8	10.6	11.9	9.3	.
Spanien	5.1	5.8	4.3	6.1	6.4	5.9	5.1	5.5	5.0	.
Galizien—Bukovina	14.0	16.7	11.0	13.3	16.0	16.3	14.2	17.1	16.7	.
Ungern	10.4	11.5	11.0	12.0	11.6	11.8	9.7	12.1	12.4	.
Ryssland	14.1	14.2	14.7	14.6	16.7	17.8	15.6	.	.	.
Rumänien	10.3	9.0	8.6	14.2	11.2	12.8	9.8	14.0	14.4	.
Serbien	14.8	12.8	14.5	16.7	14.3	16.3	12.3	15.1	18.9	.
Bulgarien	.	.	.	14.1	17.0	16.9	16.3	15.9	.	.
Nordvesteuropa	11.7	11.0	11.9	12.0	13.2	12.8	13.0	12.1	11.5	.
Sydvesteuropa	5.4	5.3	5.3	4.8	6.3	7.1	5.5	6.0	4.3	.
Vesteuropa	9.1	8.8	9.2	9.1	10.4	10.5	10.0	9.6	8.7	.
Östeuropa	12.9	13.1	13.1	13.6	15.0	16.0	13.9	.	.	.
Europa	10.6	10.5	10.8	10.8	12.3	12.6	11.5	.	.	.

¹⁾ Provisoriska tal. — ²⁾ Angående året 1900 se sid. 308.

Tab. 18. Lefvande födde mot 100 aflidne.

Land.	1841/50.	1851/60.	1861/70.	1871/80.	1881/90.	1891/95.	1896/00.	1898.	1899.	1900.	1901.
Sverige	151	151	156	167	172	165	167	180	149	161	167
Norge	169	193	172	182	181	180	191	197	183	.	.
Danmark	149	158	155	162	172	163	183	195	172	176	.
Finland ³⁾	151	125	106	166	166	155	172	195	167	149	.
England	146	154	156	166	170	163	165	167	160	158	167
Skotland	.	162	159	161	168	161	167	167	164	160	165
Nederländerna	126	130	141	150	163	168	187	187	187	177	187
Belgien	125	134	136	143	147	144	160	163	153	153	.
Tyska riket	135	134	138	144	147	156	169	176	167	161	.
Vestra Österrike	120	124	123	126	126	131	140	142	138	140	.
Schweiz	131	123	130	131	135	140	157	156	164	148	.
Frankrike	117	110	111	107	108	100	106	104	104	97	.
Italien	.	.	121	123	138	141	148	146	155	139	.
Spanien	.	.	124	116	114	116	119	118	119	117	.
Galizien—Bukov.	105	111	133	120	136	142	157	151	162	161	.
Ungern	.	.	126	106	136	131	141	135	146	146	.
Ryssland	123	121	135	139	143	137	.	150	.	.	.
Rumänien	.	.	127	112	150	132	147	138	152	161	.
Serbien	.	.	145	117	178	150	162	153	162	181	.
Nordvesteuropa	132	137	140	147	150	153	163	167	159	156	.
Sydvesteuropa	120	117	119	117	122	120	125	124	126	118	.
Vesteuropa	127	128	130	133	137	138	146	148	145	140	.
Östeuropa	119	119	131	130	141	135	.	146	.	.	.
Europa	123	124	130	132	139	137	.	147	.	.	.

Tab. 19. Återstående medellifslängden i olika länder.¹⁾

Vid åldern	Sve- rige. '81/90.	Norge. '81/90.	Dan- mark. '80/89.	Fin- land. '81/90.	Eng- land. '81/90.	Neder- länder- na. '80/89.	Bel- gien. '81/90.	Tyska riket. '71/80. 2)	Schweiz. '81/88.	Frank- rike. '77/81.	Italien. '76/87. 2)
A) Båda könen.	År.	År.	År.	År.	År.	År.	År.	År.	År.	År.	År.
0 år	50.02	49.94	47.85	42.80	45.43	43.75	45.06	37.02	44.50	42.13	35.25
1 ,	55.20	54.30	54.50	49.35	52.13	52.35	52.55	47.31	52.30	50.48	43.05
2 ,	56.17	55.27	55.30	51.40	54.14	54.35	54.34	49.54	53.10	.	47.25
3 ,	56.41	55.49	55.30	52.25	54.43	54.75	54.72	50.21	53.00	.	48.85
4 ,	56.36	55.43	55.05	52.60	54.27	54.65	54.58	50.37	52.65	.	49.50
5 ,	56.12	55.18	54.60	52.65	53.88	54.35	54.20	50.24	52.15	52.33	49.65
10 ,	53.24	52.27	51.60	50.15	50.10	51.00	50.59	47.38	48.50	49.04	47.55
15 ,	49.27	48.47	47.85	46.30	45.55	46.85	46.37	43.30	44.25	45.00	43.80
20 ,	45.34	44.88	44.10	42.45	41.39	42.95	42.48	39.36	40.30	41.38	40.15
25 ,	41.63	41.62	40.50	38.85	37.44	39.30	38.92	35.79	36.65	37.96	36.80
30 ,	37.90	38.24	36.80	35.20	33.69	35.65	35.27	32.28	33.00	34.71	33.45
35 ,	34.11	34.71	33.10	31.55	30.08	32.00	31.63	28.82	29.45	31.29	29.90
40 ,	30.34	31.12	29.35	27.90	26.57	28.45	28.00	25.44	25.95	27.80	26.45
45 ,	26.59	27.46	25.65	24.25	23.11	24.90	24.47	22.05	22.45	24.17	22.85
50 ,	22.85	23.76	22.05	20.55	19.74	21.25	20.90	18.68	18.95	20.76	19.50
55 ,	19.20	20.16	18.50	17.10	16.54	17.75	17.43	15.47	15.65	17.34	16.05
60 ,	15.72	16.66	15.15	13.80	13.54	14.40	14.15	12.46	12.55	14.13	12.95
65 ,	12.49	13.42	12.10	10.85	10.83	11.45	11.24	9.79	9.81	11.24	10.00
70 ,	9.61	10.51	9.45	8.35	8.46	8.80	8.56	7.52	7.48	8.63	7.80
75 ,	7.15	7.93	7.05	6.30	6.44	6.60	6.41	5.63	5.62	6.63	5.90
80 ,	5.17	5.84	5.10	4.80	4.82	4.85	4.62	4.21	4.22	4.96	4.55
85 ,	3.69	4.23	3.90	3.70	3.55	3.55	3.39	3.15	3.17	4.13	3.15
90 ,	2.68	3.16	2.70	2.85	2.62	2.15	2.61	2.40	2.32	2.85	2.20

¹⁾ Enligt dödlighets- och lifslängdstabellerna för angifna år ('81/90 = 1881/90, o. s. v.).
 — ²⁾ Angående Tyska riket och Italien se noten å nästa sida. — ³⁾ Om åren 1896/00 se sid. 308.

Tab. 19. (Forts.)

Vid åldern	Sve- rige. '81/90.	Norge. '81/90.	Dan- mark. '80/89.	Fin- land. '81/90.	Eng- land. '81/90.	Neder- länder- na. '80/89.	Bel- gien. '81/90.	Tyska riket. '71, 80. 1)	Schweiz. '81, 88.	Frank- rike. '77/81.	Italien. '76, 87. 1)
	År.	År.	År.	År.	År.	År.	År.	År.	År.	År.	År.
B) Mankön.											
0 år	48:55	48:73	46:80	41:40	43:66	42:50	43:59	35:58	43:29	40:83	35:10
1 »	54:14	53:40	54:00	48:50	50:97	51:80	51:63	46:52	51:81	49:83	43:40
2 »	55:13	54:38	54:80	50:50	53:04	53:80	53:43	48:72	52:59	.	47:60
3 »	55:37	54:59	54:80	51:40	53:32	54:20	53:78	49:38	52:46	.	49:25
4 »	55:31	54:49	54:60	51:80	53:15	54:10	53:64	49:53	52:12	.	49:85
5 »	55:06	54:24	54:10	51:80	52:75	53:80	53:24	49:39	51:62	51:58	50:00
10 »	52:16	51:25	51:00	49:30	49:00	50:40	49:57	46:51	47:92	48:25	47:85
15 »	48:14	47:38	47:10	45:40	44:47	46:20	45:26	42:38	43:61	44:08	44:00
20 »	44:18	43:89	43:20	41:50	40:27	42:30	41:29	38:45	39:58	40:42	40:35
25 »	40:57	40:94	39:70	38:00	36:28	38:80	37:74	34:96	35:86	37:17	37:00
30 »	36:87	37:68	35:90	34:30	32:52	35:10	34:06	31:41	32:21	33:83	33:50
35 »	33:07	34:09	32:10	30:60	28:91	31:30	30:38	27:88	28:62	30:33	29:85
40 »	29:27	30:43	28:20	26:90	25:42	27:60	26:78	24:46	25:12	26:92	26:25
45 »	25:57	26:75	24:50	23:30	22:06	24:00	23:33	21:16	21:74	23:25	22:65
50 »	21:94	23:08	21:00	19:70	18:82	20:50	19:92	17:98	18:43	20:00	19:40
55 »	18:42	19:54	17:60	16:40	15:74	17:10	16:63	14:96	15:29	16:67	16:10
60 »	15:07	16:13	14:40	13:20	12:88	13:90	13:58	12:11	12:37	13:58	13:10
65 »	11:96	12:96	11:50	10:40	10:31	11:10	10:78	9:55	9:73	10:83	10:15
70 »	9:14	10:11	9:00	8:00	8:04	8:50	8:23	7:34	7:43	8:33	8:00
75 »	6:73	7:64	6:70	6:00	6:10	6:40	6:17	5:51	5:56	6:33	6:00
80 »	4:81	5:63	4:80	4:50	4:52	4:70	4:42	4:10	4:20	4:83	4:60
85 »	3:41	4:07	3:60	3:40	3:29	3:50	3:21	3:06	3:14	4:17	3:15
90 »	2:42	3:07	2:50	2:60	2:37	2:10	2:45	2:34	2:22	3:50	2:25
C) Qvinkön.											
0 år	51:47	51:21	48:90	44:20	47:18	45:00	46:63	38:45	45:70	43:42	35:40
1 »	56:19	55:23	54:90	50:20	53:24	52:90	53:53	48:06	52:78	51:08	42:65
2 »	57:12	56:21	55:70	52:20	55:18	54:90	55:33	50:30	53:57	.	46:85
3 »	57:36	56:43	55:70	53:00	55:46	55:30	55:71	50:98	53:47	.	48:40
4 »	57:32	56:39	55:40	53:30	55:31	55:20	55:58	51:14	53:15	.	49:10
5 »	57:08	56:15	55:00	53:40	54:92	54:80	55:22	51:01	52:64	53:00	49:25
10 »	54:22	53:32	52:10	50:90	51:10	51:50	51:68	48:18	48:98	49:75	47:25
15 »	50:30	49:60	48:50	47:10	46:55	47:40	47:55	44:15	44:80	45:83	43:60
20 »	46:40	45:90	44:90	43:30	42:42	43:50	43:74	40:19	40:97	42:25	40:00
25 »	42:58	42:30	41:20	39:60	38:50	39:70	40:16	36:53	37:33	38:67	36:65
30 »	38:82	38:81	37:60	36:00	34:76	36:10	36:55	33:07	33:76	35:50	33:40
35 »	35:04	35:33	34:00	32:40	31:16	32:60	32:94	29:68	30:22	32:17	30:00
40 »	31:28	31:81	30:40	28:80	27:60	29:20	29:29	26:32	26:70	28:58	26:65
45 »	27:49	28:18	26:70	25:10	24:05	25:70	25:66	22:84	23:08	25:00	23:10
50 »	23:64	24:45	23:00	21:30	20:56	21:90	21:92	19:29	19:42	21:42	19:60
55 »	19:86	20:79	19:30	17:70	17:23	18:30	18:25	15:88	15:94	17:92	16:00
60 »	16:25	17:18	15:80	14:30	14:10	14:80	14:77	12:71	12:72	14:58	12:85
65 »	12:92	13:86	12:60	11:20	11:26	11:70	11:68	9:96	9:89	11:58	9:85
70 »	9:96	10:88	9:80	8:60	8:77	9:00	8:88	7:60	7:52	8:83	7:65
75 »	7:45	8:20	7:30	6:50	6:68	6:70	6:63	5:66	5:66	6:83	5:75
80 »	5:40	6:01	5:30	5:00	5:00	4:90	4:80	4:22	4:24	5:00	4:50
85 »	3:85	4:37	4:10	3:90	3:71	3:50	3:53	3:14	3:19	4:00	3:10
90 »	2:79	3:23	2:80	3:00	2:75	2:10	2:70	2:37	2:90	2:08	2:15

1) Vid jämförelser bör uppmärksammas, att talen för Tyska riket och Italien afse äldre tider, med betydligt högre dödlighet än den nuvarande i dessa länder.

Tab. 20. Befolkningsrörelsen inom Vesteuropa i dess helhet.

År.	Medel-folk-mängd.	Gifter-mål.	Lefvande födde.	Döde.	Öfver-skott.	Årl. på 1,000 inb.			
						Gifter-mål.	Lefv. födde.	Döde.	Öfver-skott.
1801/1900	173,214	.	581,836	444,711	137,125	.	33.6	25.7	7.9
1801/50 ...	145,400	.	249,419	196,966	52,453	.	34.3	27.1	7.2
1851/00 ...	201,028	77,385	332,417	247,745	84,672	7.70	33.1	24.6	8.5
1801/20 ...	129,450	.	88,000	72,500	15,500	.	34.0	28.0	6.0
1821/40 ...	150,400	.	105,350	80,200	25,150	.	35.0	26.7	8.3
1841/60 ...	171,492	26,191	114,494	89,996	24,498	7.64	33.4	26.2	7.2
1861/80 ...	192,990	30,451	131,697	100,010	31,687	7.89	34.1	25.9	8.2
1881/00 ...	221,737	33,429	142,295	102,005	40,290	7.54	32.1	23.0	9.1
1801/20 ¹⁾ ...	129,450	.	44,000	36,250	7,750	.	34.0	28.0	6.0
1821/30 ...	144,300	.	51,500	37,650	13,850	.	35.7	26.1	9.6
1831/40 ...	156,500	12,130	53,850	42,550	11,300	7.75	34.4	27.2	7.2
1841/50 ...	167,297	12,686	56,069	44,266	11,803	7.58	33.5	26.5	7.0
1851/60 ...	175,687	13,505	58,425	45,730	12,695	7.69	33.3	26.0	7.3
1861/70 ...	187,078	14,691	63,554	48,876	14,678	7.85	34.0	26.1	7.9
1871/80 ...	198,901	15,760	68,143	51,134	17,009	7.92	34.3	25.7	8.6
1881/90 ...	213,853	15,928	70,176	51,228	18,948	7.45	32.8	24.0	8.8
1891/00 ...	229,621	17,501	72,119	50,777	21,342	7.62	31.4	22.1	9.3
1841/45 ...	164,746	6,312	28,160	21,021	7,139	7.66	34.2	25.5	8.7
1846/50 ...	169,849	6,374	27,909	23,245	4,664	7.51	32.9	27.4	5.5
1851/55 ...	173,458	6,541	28,466	22,874	5,592	7.54	32.8	26.4	6.4
1856/60 ...	177,917	6,964	29,959	22,856	7,103	7.83	33.7	25.7	8.0
1861/65 ...	184,230	7,318	31,467	23,604	7,863	7.94	34.2	25.6	8.6
1866/70 ...	189,926	7,373	32,087	25,272	6,815	7.76	33.8	26.6	7.2
1871/75 ...	191,979	8,123	33,415	25,819	7,596	8.33	34.3	26.5	7.8
1876/80 ...	202,823	7,637	34,728	25,315	9,413	7.53	34.2	25.0	9.2
1881/85 ...	210,179	7,892	35,013	25,558	9,455	7.51	33.3	24.3	9.0
1886/90 ...	217,527	8,036	35,163	25,670	9,493	7.39	32.3	23.6	8.7
1891/95 ...	224,833	8,449	35,689	25,868	9,821	7.52	31.7	23.0	8.7
1896/00 ...	234,409	9,052	36,430	24,909	11,521	7.72	31.1	21.3	9.8
1841.....	162,145	1,251	5,570	4,163	1,407	7.72	34.4	25.7	8.7
1842.....	163,491	1,248	5,662	4,310	1,352	7.63	34.6	26.4	8.2
1843.....	164,720	1,260	5,598	4,283	1,315	7.65	34.0	26.0	8.0
1844.....	166,006	1,266	5,594	4,125	1,469	7.63	33.7	24.8	8.9
1845.....	167,366	1,287	5,736	4,140	1,596	7.69	34.3	24.7	9.6
1846.....	168,832	1,257	5,627	4,516	1,111	7.45	33.3	26.7	6.6
1847.....	169,482	1,171	5,318	4,777	541	6.91	31.4	28.2	3.2
1848.....	169,774	1,280	5,432	4,686	746	7.54	32.0	27.6	4.4
1849.....	170,274	1,298	5,803	4,951	852	7.62	34.1	29.1	5.0
1850.....	170,882	1,368	5,729	4,315	1,414	8.01	33.5	25.3	8.2
1851.....	171,701	1,353	5,820	4,345	1,475	7.88	33.9	25.3	8.6
1852.....	172,652	1,315	5,774	4,515	1,259	7.62	33.4	26.2	7.2
1853.....	173,542	1,322	5,686	4,481	1,205	7.62	32.8	25.8	7.0
1854.....	174,418	1,274	5,678	4,706	972	7.30	32.6	27.0	5.6
1855.....	174,976	1,277	5,508	4,827	681	7.30	31.5	27.6	3.9
1856.....	175,649	1,333	5,762	4,442	1,320	7.59	32.8	25.3	7.5
1857.....	176,779	1,394	5,916	4,631	1,285	7.89	33.5	26.2	7.3
1858.....	177,852	1,426	6,024	4,671	1,353	8.02	33.9	26.3	7.6
1859.....	179,043	1,400	6,228	4,830	1,398	7.82	34.8	27.0	7.8
1860.....	180,262	1,411	6,029	4,282	1,747	7.83	33.4	23.8	9.6

¹⁾ De absoluta talen äro här reducerade att afse 10 år; jfr ofvan.

Tab. 20. (Forts.)

År.	Medel- folk- mängd.	Gifter- mål.	Lefvande födde.	Döde.	Öfver- skott.	Årl. på 1,000 inb.			
						Gifter- mål.	Lefv. födde.	Döde.	Öfver- skott.
Tusental.	Tusental.	Tusental.	Tusental.	Tusental.	Tusental.				
1861.....	181,695	1,397	6,151	4,623	1,528	7.69	33.9	25.4	8.5
1862.....	182,897	1,438	6,159	4,540	1,619	7.86	33.7	24.8	8.9
1863.....	184,183	1,470	6,364	4,685	1,679	7.98	34.6	25.4	9.2
1864.....	185,541	1,472	6,392	4,794	1,598	7.93	34.5	25.8	8.7
1865.....	186,834	1,541	6,401	4,962	1,439	8.25	34.3	26.6	7.7
1866.....	187,868	1,407	6,470	5,204	1,266	7.49	34.4	27.7	6.7
1867.....	188,870	1,489	6,356	4,897	1,459	7.88	33.7	25.9	7.8
1868.....	189,816	1,472	6,290	5,067	1,223	7.75	33.1	26.7	6.4
1869.....	190,904	1,589	6,438	4,899	1,539	8.32	33.7	25.7	8.0
1870.....	192,170	1,416	6,533	5,205	1,328	7.37	34.0	27.1	6.9
1871.....	192,749	1,497	6,290	5,538	752	7.77	32.6	28.7	3.9
1872.....	193,382	1,694	6,729	5,036	1,693	8.76	34.8	26.0	8.8
1873.....	194,736	1,677	6,724	5,095	1,629	8.61	34.5	26.2	8.3
1874.....	196,210	1,623	6,773	4,990	1,783	8.27	34.5	25.4	9.1
1875.....	197,817	1,632	6,899	5,160	1,739	8.25	34.9	26.1	8.8
1876.....	199,460	1,595	7,082	4,995	2,087	8.00	35.5	25.0	10.5
1877.....	201,260	1,585	6,972	4,992	1,980	7.63	34.6	24.8	9.8
1878.....	202,365	1,512	6,896	5,100	1,796	7.47	34.1	25.2	8.9
1879.....	204,785	1,505	6,988	5,065	1,923	7.35	34.1	24.7	9.4
1880.....	206,245	1,490	6,790	5,163	1,627	7.22	32.9	25.0	7.9
1881.....	207,483	1,546	6,948	4,990	1,958	7.45	33.5	24.1	9.4
1882.....	208,788	1,557	6,962	5,065	1,897	7.46	33.3	24.3	9.0
1883.....	210,073	1,580	6,931	5,141	1,790	7.52	33.0	24.5	8.5
1884.....	211,471	1,616	7,113	5,128	1,985	7.64	33.6	24.2	9.4
1885.....	213,080	1,593	7,059	5,234	1,825	7.48	33.1	24.6	8.5
1886.....	214,655	1,593	7,050	5,220	1,830	7.42	32.8	24.3	8.5
1887.....	216,100	1,589	7,096	5,124	1,972	7.35	32.8	23.7	9.1
1888.....	217,508	1,599	7,040	5,070	1,970	7.35	32.4	23.3	9.1
1889.....	218,994	1,623	7,089	4,975	2,114	7.41	32.4	22.7	9.7
1890.....	220,348	1,632	6,888	5,281	1,607	7.41	31.3	24.0	7.3
1891.....	221,686	1,684	7,178	5,238	1,940	7.60	32.4	23.6	8.8
1892.....	223,147	1,688	7,045	5,284	1,761	7.56	31.6	23.7	7.9
1893.....	224,682	1,671	7,213	5,243	1,970	7.44	32.1	23.3	8.8
1894.....	226,417	1,697	7,087	5,004	2,083	7.50	31.3	22.1	9.2
1895.....	228,226	1,709	7,166	5,099	2,067	7.49	31.4	22.3	9.1
1896.....	230,155	1,744	7,272	4,870	2,402	7.58	31.6	21.2	10.4
1897.....	232,287	1,779	7,262	4,841	2,421	7.66	31.3	20.8	10.5
1898.....	234,471	1,787	7,255	4,910	2,345	7.62	30.9	20.9	10.0
1899.....	236,593	1,867	7,332	5,054	2,278	7.89	31.0	21.4	9.6
1900.....	238,542	1,875	7,309	5,234	2,075	7.86	30.6	21.9	8.7

Anmärkingar till tab. 11 och 12 (sid. 210).

¹⁾ Rättslig folkmängd 1866/75, därefter faktisk. — ²⁾ För åren 1866/80 efter Statistik des Deutschen Reichs, Neue Folge, Band 44; därefter officiella tal. — ³⁾ Inom rikets nuvarande omfång. — ⁴⁾ Bosnien—Herzegovina samt Bulgarien ingå för åren 1866/80 under Turkiet. — ⁵⁾ Efter annan beräkning än i tab. 1 och 6. — ⁶⁾ För åren 1866/78 oberäknadt den senare landvinningen. — ⁷⁾ För åren 1866/80 oberäknadt den senare landvinningen. — ⁸⁾ Jfr not 4 här ovan. — ⁹⁾ I Vesteuropa. — ¹⁰⁾ Då folkräkningarna och folkmängdsberäkningarna i Förenta staterna afse årets midt (ungefär) kunna här anförda siffror användas såsom medelfolkmängder.

Tab. 21. Befolkningsrörelsen inom Östeuropa i dess helhet.

År.	Medel-folk-mängd.	Gifter-mål.	Lefvande födde.	Döde.	Öfver-skott.	Årl. på 1,000 inb.			
						Gifter-mål.	Lefv. födde.	Döde.	Öfver-skott.
1801/1900	99,789	.	457,069	358,393	98,676	.	45·8	35·9	9·9
1801/50 ...	79,016	.	180,811	150,368	30,443	.	45·8	38·1	7·7
1851/00 ...	120,562	54,602	276,258	208,025	68,233	9·06	45·8	34·5	11·3
1801/20 ...	69,600	.	64,000	52,900	11,100	.	46·0	38·0	8·0
1821/40 ...	82,400	.	75,750	62,950	12,800	.	46·0	38·2	7·8
1841/60 ...	93,860	17,852	84,570	71,128	13,442	9·51	45·1	37·9	7·2
1861/80 ...	111,457	20,993	103,357	79,476	23,881	9·42	46·4	35·7	10·7
1881/00 ...	141,629	24,598	129,392	91,939	37,453	8·68	45·7	32·5	13·2
1801/20 ¹⁾ ...	69,600	.	32,000	26,450	5,550	.	46·0	38·0	8·0
1821/30 ...	79,200	.	36,800	29,400	7,400	.	46·4	37·1	9·3
1831/40 ...	85,600	.	38,950	33,550	5,400	.	45·5	39·2	6·3
1841/50 ...	91,080	8,841	41,061	34,518	6,543	9·71	45·1	37·9	7·2
1851/60 ...	96,640	9,011	43,509	36,610	6,899	9·32	45·0	37·9	7·1
1861/70 ...	105,419	10,286	48,959	37,480	11,479	9·76	46·4	35·6	10·8
1871/80 ...	117,495	10,707	54,398	41,996	12,402	9·11	46·3	35·7	10·6
1881/90 ...	133,105	11,725	61,628	43,671	17,957	8·81	46·3	32·8	13·5
1891/00 ²⁾ ...	150,153	12,873	67,764	48,268	19,496	8·57	45·1	32·1	13·0
1841/45 ...	89,660	4,285	20,221	15,688	4,533	9·56	45·1	35·0	10·1
1846/50 ...	92,500	4,556	20,840	18,830	2,010	9·85	45·1	40·7	4·4
1851/55 ...	95,320	4,054	21,090	18,628	2,462	8·51	44·3	39·1	5·2
1856/60 ...	97,960	4,957	22,419	17,982	4,437	10·12	45·8	36·7	9·1
1861/65 ...	102,772	5,099	24,193	18,081	6,112	9·92	47·1	35·2	11·9
1866/70 ...	108,066	5,187	24,766	19,399	5,367	9·60	45·8	35·9	9·9
1871/75 ...	114,023	5,424	26,726	21,250	5,496	9·51	46·9	37·2	9·7
1876/80 ...	120,967	5,283	27,672	20,766	6,906	8·73	45·8	34·3	11·5
1881/85 ...	128,761	5,802	29,894	21,489	8,405	9·01	46·4	33·4	13·0
1886/90 ...	137,449	5,923	31,734	22,182	9,552	8·62	46·2	32·3	13·9
1891/95 ...	145,393	6,364	33,005	24,425	8,580	8·75	45·4	33·6	11·8
1896/00 ²⁾ ...	154,913	6,509	34,759	23,843	10,916	8·40	44·9	30·8	14·1
1841.....	88,500	827	3,885	3,323	562	9·33	43·9	37·5	6·4
1842.....	89,100	848	3,856	3,374	482	9·52	43·3	37·9	5·4
1843.....	89,700	885	4,083	2,990	1,093	9·87	45·5	33·3	12·2
1844.....	90,200	858	4,220	2,951	1,269	9·51	46·8	32·7	14·1
1845.....	90,800	867	4,177	3,050	1,127	9·55	46·0	33·6	12·4
1846.....	91,400	831	4,033	3,239	794	9·09	44·1	35·4	8·7
1847.....	92,000	842	4,145	3,772	373	9·15	45·1	41·0	4·1
1848.....	92,400	996	4,251	5,031	—	780	10·78	46·0	—
1849.....	93,000	921	4,090	3,488	602	9·90	44·0	37·5	6·5
1850.....	93,700	966	4,321	3,300	1,021	10·31	46·1	35·2	10·9
1851.....	94,200	845	4,081	3,454	627	8·97	43·3	36·7	6·6
1852.....	94,900	865	4,181	3,340	841	9·11	44·1	35·2	8·9
1853.....	95,500	885	4,432	3,903	529	9·27	46·4	40·9	5·5
1854.....	95,900	757	4,253	3,673	580	7·89	44·3	38·3	6·0
1855.....	96,100	702	4,143	4,258	—	115	7·30	43·1	—
1856.....	96,200	962	4,055	3,567	488	10·00	42·2	37·1	5·1
1857.....	96,900	1,045	4,441	3,321	1,120	10·78	45·8	34·3	11·5
1858.....	97,900	946	4,576	3,550	1,026	9·66	46·7	36·3	10·4
1859.....	98,900	1,001	4,719	3,647	1,072	10·12	47·7	36·9	10·8
1860.....	99,900	1,003	4,628	3,897	731	10·04	46·3	39·0	7·3

¹⁾ De absoluta talen äro här reducerade att afse 10 år; jfr ofvan. -- ²⁾ Angående åren 1898/00 se not 1 å nästa sida.

Tab. 21. (Forts.)

År.	Medel- folk- mängd.	Gifter- mål.	Lefvande födde.	Döde.	Öfver- skott.	Årl. på 1,000 inb.			
	Tusental.	Tusental.	Tusental.	Tusental.	Tusental.	Gifter- mål.	Lefv. födde.	Döde.	Öfver- skott.
1861.....	100,850	1,062	4,673	3,478	1,195	10·53	46·3	34·5	11·8
1862.....	101,760	1,051	4,840	3,441	1,399	10·33	47·6	33·8	13·8
1863.....	102,685	985	4,839	3,786	1,053	9·59	47·1	36·9	10·2
1864.....	103,725	1,017	4,997	3,726	1,271	9·80	48·2	35·9	12·3
1865.....	104,840	984	4,844	3,650	1,194	9·39	46·2	34·8	11·4
1866.....	105,875	969	4,750	4,104	646	9·15	44·9	38·8	6·1
1867.....	106,955	1,036	4,957	3,725	1,232	9·69	46·3	34·8	11·5
1868.....	108,070	1,045	4,918	3,952	966	9·67	45·5	36·6	8·9
1869.....	109,090	1,065	5,049	3,863	1,186	9·76	46·3	35·4	10·9
1870.....	110,343	1,072	5,092	3,755	1,337	9·72	46·1	34·0	12·1
1871.....	111,913	1,078	5,247	4,076	1,171	9·63	46·9	36·4	10·5
1872.....	112,946	1,106	5,159	4,462	697	9·79	45·7	39·5	6·2
1873.....	113,800	1,068	5,383	4,634	749	9·38	47·3	40·7	6·6
1874.....	114,957	1,083	5,404	4,092	1,312	9·42	47·0	35·6	11·4
1875.....	116,498	1,089	5,533	3,966	1,567	9·35	47·5	34·0	13·5
1876.....	118,116	995	5,531	4,084	1,497	8·42	46·8	34·2	12·6
1877.....	119,646	898	5,454	4,039	1,415	7·51	45·6	33·8	11·8
1878.....	120,867	1,060	5,327	4,358	969	8·77	44·1	36·1	8·0
1879.....	122,268	1,200	5,691	4,072	1,619	9·81	46·5	33·3	13·2
1880.....	123,937	1,130	5,669	4,263	1,406	9·12	45·7	34·4	11·3
1881.....	125,552	1,174	5,676	4,049	1,627	9·35	45·2	32·2	13·0
1882.....	127,075	1,175	5,989	4,617	1,372	9·25	47·1	36·3	10·8
1883.....	128,570	1,195	5,974	4,363	1,611	9·29	46·5	33·9	12·6
1884.....	130,380	1,140	6,162	4,129	2,033	8·74	47·3	31·7	15·6
1885.....	132,225	1,118	6,093	4,331	1,762	8·46	46·1	32·8	13·3
1886.....	133,930	1,137	6,130	4,203	1,927	8·49	45·8	31·4	14·4
1887.....	135,603	1,182	6,262	4,352	1,910	8·72	46·2	32·1	14·1
1888.....	137,507	1,263	6,480	4,335	2,145	9·18	47·1	31·5	15·6
1889.....	139,283	1,186	6,485	4,538	1,947	8·52	46·6	32·6	14·0
1890.....	140,922	1,155	6,377	4,754	1,623	8·20	45·8	33·7	11·6
1891.....	142,513	1,203	6,635	4,737	1,898	8·44	46·6	33·2	13·4
1892.....	143,750	1,236	6,189	5,370	819	8·60	43·1	37·4	5·7
1893.....	145,111	1,271	6,595	4,682	1,913	8·76	45·4	32·3	13·1
1894.....	146,856	1,336	6,678	4,755	1,923	9·10	45·5	32·4	13·1
1895.....	148,735	1,318	6,908	4,881	2,027	8·86	46·4	32·8	13·6
1896.....	150,948	1,281	6,979	4,713	2,266	8·49	46·2	31·2	15·0
1897.....	153,270	1,328	7,080	4,630	2,450	8·66	46·2	30·2	16·0
1898 ¹⁾	155,209	1,300	6,840	4,700	2,140	·	44·1	30·2	13·9
1899 ¹⁾	156,687	1,300	6,930	4,900	2,030	·	·	·	·
1900 ¹⁾	158,446	1,300	6,930	4,900	2,030	·	·	·	·

Anm. Befolkningsrörelsens tal för Östenropa före 1840 låta sig med någon grad af säkerhet fastställa endast i fråga om *nativitetsöfverskottet*, som ju i stort sedt kan anses ungefär sammanfalla med folkökningen och således framgår genom folkmängds-siffrornas beräkning. Hvad angår de *föddes* antal, skulle enligt de officiella ryska uppgifterna det relativa födelse-talet i Ryssland i äldre tider varit ej obetydligt lägre än under senaste årtionden, hvilket dock är föga sannolikt och väl bör anses framkalladt genom de äldre uppgifternas ofullständighet. Å andra sidan torde födelse-talet i Ryssland under 1860- och 1870-talen verkligen hafva varit ovanligt högt — under den närmaste tiden efter lifegenskapens upphäfvande. Afvenledes är mycket sannolikt att i de numera frigjorda Balkanstaterna nativitets-siffran är högre i våra dagar än under de äldre, äfven ekonomiskt föga gynnsamma förhållandena under turkväldet. Då med hänsyn till allt detta i tabellen här ofvan för 1820-talet förutsatts samma relativa födelse-tal som de högsta för något årtionde i våra dagar uppnådda, men för 1830-talet siffror motsvarande ungefär 1840- och 1850-talens, så torde på detta sätt födelse-talet för seklets första tider knappast blifva för lågt upptagna (snarare kanske något för högt). De *dödes* antal erhålles såsom skillnaden mellan antalet födde och öfverskottet (= folkökningen).

¹⁾ Talen för giftermål åren 1898-1900 och för födde och döde åren 1899 och 1900 äro endast gissningsvis insatta — för möjliggörande af summor för århundredet.

Tab. 22. Befolkningsrörelsen inom Europa i dess helhet.

År.	Medel-folk-mängd.	Gifter-mål.	Lefvande födde.	Döde.	Öfver-skott.	Årl. på 1,000 inb.			
						Gifter-mål.	Lefv. födde.	Döde.	Öfver-skott.
1801. 1900	273,003	.	1,038,905	803,104	235,801	.	38.1	29.4	8.7
1801/50 ...	224,416	.	430,230	347,334	82,896	.	38.3	31.0	7.3
1851/00 ...	321,590	131,987	608,675	455,770	152,905	8.21	37.9	28.3	9.6
1801/20 ...	199,050	.	152,000	125,400	26,600	.	38.2	31.5	6.7
1821 40 ...	232,800	.	181,100	143,150	37,950	.	38.9	30.7	8.2
1841 60 ...	265,352	44,043	199,064	161,124	37,940	8.30	37.5	30.4	7.1
1861/80 ...	304,447	51,444	235,054	179,486	55,568	8.45	38.6	29.5	9.1
1881/00 ...	363,366	58,027	271,687	193,944	77,743	7.98	37.4	26.7	10.7
1801/20 ¹⁾	199,050	.	76,000	62,700	13,300	.	38.2	31.5	6.7
1821/30 ...	223,500	.	88,300	67,050	21,250	.	39.5	30.0	9.5
1831/40 ...	242,100	.	92,800	76,100	16,700	.	38.3	31.4	6.9
1841/50 ...	258,377	21,527	97,130	78,784	18,346	8.33	37.6	30.5	7.1
1851/60 ...	272,327	22,516	101,934	82,340	19,594	8.27	37.4	30.2	7.2
1861/70 ...	292,497	24,977	112,513	86,356	26,157	8.54	38.5	29.5	9.0
1871 80 ...	316,396	26,467	122,541	93,130	29,411	8.37	38.7	29.4	9.3
1881/90 ...	346,958	27,653	131,804	94,899	36,905	7.97	38.0	27.4	10.6
1891/00 ²⁾	379,774	30,374	139,883	99,045	40,838	8.00	36.8	26.1	10.7
1841/45 ...	254,406	10,597	48,381	36,709	11,672	8.33	38.0	28.9	9.1
1846/50 ...	262,349	10,930	48,749	42,075	6,674	8.33	37.2	32.1	5.1
1851/55 ...	268,778	10,595	49,556	41,502	8,054	7.88	36.9	30.9	6.0
1856/60 ...	275,877	11,921	52,378	40,838	11,540	8.64	38.0	29.6	8.4
1861 65 ...	287,002	12,417	55,660	41,685	13,975	8.65	38.8	29.0	9.8
1866/70 ...	297,992	12,560	56,853	44,671	12,182	8.43	38.2	30.0	8.2
1871 75 ...	309,002	13,547	60,141	47,049	13,092	8.77	38.9	30.5	8.4
1876/80 ...	323,790	12,920	62,400	46,081	16,319	7.98	38.5	28.5	10.0
1881/85 ...	338,940	13,694	64,907	47,047	17,860	8.08	38.3	27.8	10.5
1886/90 ...	354,976	13,959	66,897	47,852	19,045	7.86	37.7	27.0	10.7
1891/95 ...	370,226	14,813	68,694	50,293	18,401	8.00	37.1	27.2	9.9
1896 00 ²⁾	389,322	15,561	71,189	48,752	22,437	7.99	36.6	25.0	11.6
1841	250,645	2,078	9,455	7,486	1,969	8.29	37.7	29.9	7.8
1842	252,591	2,096	9,518	7,684	1,834	8.30	37.7	30.4	7.3
1843	254,420	2,145	9,681	7,273	2,408	8.43	38.1	28.6	9.5
1844	256,206	2,124	9,814	7,076	2,738	8.29	38.3	27.6	10.7
1845	258,166	2,154	9,913	7,190	2,723	8.34	38.4	27.9	10.5
1846	260,232	2,088	9,660	7,755	1,905	8.02	37.1	29.8	7.3
1847	261,482	2,013	9,463	8,549	914	7.70	36.2	32.7	3.5
1848	262,174	2,276	9,683	9,717	—	34	8.68	36.9	37.0
1849	263,274	2,219	9,893	8,439	1,454	8.43	37.6	32.1	5.5
1850	264,582	2,334	10,050	7,615	2,435	8.82	38.0	28.8	9.2
1851	265,901	2,198	9,901	7,799	2,102	8.27	37.2	29.3	7.9
1852	267,552	2,180	9,955	7,855	2,100	8.15	37.2	29.4	7.8
1853	269,042	2,207	10,118	8,384	1,734	8.20	37.6	31.2	6.4
1854	270,318	2,031	9,931	8,379	1,552	7.51	36.7	31.0	5.7
1855	271,076	1,979	9,651	9,085	566	7.30	35.6	33.5	2.1
1856	271,849	2,295	9,817	8,009	1,808	8.44	36.1	29.5	6.6
1857	273,679	2,439	10,357	7,952	2,405	8.91	37.8	29.1	8.7
1858	275,752	2,372	10,600	8,221	2,379	8.60	38.4	29.8	8.6
1859	277,943	2,401	10,947	8,477	2,470	8.64	39.4	30.5	8.9
1860	280,162	2,414	10,657	8,179	2,478	8.62	38.0	29.2	8.8

¹⁾ De absoluta talen här reducerade att afse 10 år; jfr ofvan. — ²⁾ Om talen för Östeuropa åren 1898/00, se anm. 1 sid. 225.

Tab. 22. (Forts.)

År.	Medel- folk- mängd.	Gifter- mål.	Lefvande födde.	Döde.	Öfver- skott.	Årl. på 1,000 inb.			
	Tusental.	Tusental.	Tusental.	Tusental.	Tusental.	Gifter- mål.	Lefv. födde.	Döde.	Öfver- skott.
1861	282,545	2,459	10,824	8,101	2,723	8.70	38.3	28.7	9.6
1862	284,657	2,489	10,999	7,981	3,018	8.74	38.6	28.0	10.6
1863	286,868	2,455	11,203	8,471	2,732	8.56	39.1	29.5	9.6
1864	289,266	2,489	11,389	8,530	2,869	8.60	39.4	29.5	9.9
1865	291,674	2,525	11,245	8,612	2,633	8.66	38.6	29.5	9.1
1866	293,743	2,376	11,220	9,308	1,912	8.09	38.2	31.7	6.5
1867	295,825	2,525	11,313	8,622	2,691	8.54	38.2	29.1	9.1
1868	297,886	2,517	11,208	9,019	2,189	8.45	37.6	30.3	7.3
1869	299,994	2,654	11,487	8,762	2,725	8.85	38.3	29.2	9.1
1870	302,513	2,488	11,625	8,960	2,665	8.22	38.4	29.6	8.8
1871	304,662	2,575	11,537	9,614	1,923	8.45	37.9	31.6	6.3
1872	306,328	2,800	11,888	9,498	2,390	9.14	38.8	31.0	7.8
1873	308,536	2,745	12,107	9,729	2,378	8.90	39.2	31.5	7.7
1874	311,167	2,706	12,177	9,082	3,095	8.70	39.1	29.2	9.9
1875	314,315	2,721	12,432	9,126	3,306	8.66	39.6	29.0	10.6
1876	317,576	2,590	12,613	9,029	3,584	8.16	39.7	28.4	11.3
1877	320,906	2,433	12,426	9,031	3,395	7.58	38.7	28.1	10.6
1878	323,232	2,572	12,223	9,458	2,765	7.96	37.8	29.3	8.5
1879	327,053	2,705	12,679	9,137	3,542	8.27	38.8	27.9	10.9
1880	330,182	2,620	12,459	9,426	3,033	7.94	37.7	28.5	9.2
1881	333,035	2,720	12,624	9,039	3,585	8.17	37.9	27.1	10.8
1882	335,863	2,732	12,951	9,682	3,269	8.13	38.6	28.8	9.8
1883	338,643	2,775	12,905	9,504	3,401	8.19	38.1	28.1	10.0
1884	341,851	2,756	13,275	9,257	4,018	8.06	38.8	27.1	11.7
1885	345,305	2,711	13,152	9,565	3,587	7.85	38.1	27.7	10.4
1886	348,585	2,730	13,180	9,423	3,757	7.83	37.8	27.0	10.8
1887	351,703	2,771	13,358	9,476	3,882	7.88	38.0	26.9	11.1
1888	355,015	2,862	13,520	9,405	4,115	8.06	38.1	26.5	11.6
1889	358,277	2,809	13,574	9,513	4,061	7.84	37.9	26.6	11.3
1890	361,270	2,787	13,265	10,035	3,230	7.71	36.7	27.8	8.9
1891	364,199	2,887	13,813	9,975	3,838	7.93	37.9	27.4	10.5
1892	366,897	2,924	13,234	10,654	2,580	7.97	36.1	29.0	7.1
1893	369,793	2,942	13,808	9,925	3,883	7.96	37.3	26.8	10.5
1894	373,273	3,033	13,765	9,759	4,006	8.13	36.9	26.1	10.8
1895	376,961	3,027	14,074	9,980	4,094	8.03	37.3	26.5	10.8
1896	381,103	3,025	14,251	9,583	4,668	7.94	37.4	25.1	12.3
1897	385,557	3,107	14,342	9,471	4,871	8.06	37.2	24.6	12.6
1898	389,680	3.087	14,035	9,610	4,425	.	36.2	24.7	11.5
1899	393,280	3.167	14,262	9,954	4,308	.	.	.	.
1900	396,988	3.175	14,239	10,134	4,105	.	.	.	.

Anmärkning till tab. 22.

Siffrorna i denna tabell vidlidas af samma brister, som de hvilka omnämnas under tabellen för Östeuropa. Äfven Vesteuropas tal för äldre tider äro till stor del utfyllda genom uppskattningar; för perioden 1801/20 stå endast få direkta uppgifter till buds. I sin helhet torde dock tabellen här ofvan lemna en så tillförlitlig bild af Europas befolkningsförhållanden under nittonde seklet som för närvarande är möjligt att åstadkomma.

Anmärkningar till tab. 25 (sid. 229).

¹⁾ Kanaloärna och Man, Malta och Gibraltar ej inbegripna. — ²⁾ Bosnien-Herzegovina ej inbegripet. — ³⁾ I Vesteuropa (folkmängden i de fyra minsta staterna är inräknad under Sydvesteuropa). — ⁴⁾ Inräknadt Bosnien-Herzegovina. — ⁵⁾ En del af talen äro ännu endast provisoriska. — ⁶⁾ Folkökningen i Finland är något för högt upptagen. Se vidare sid. 308.

Tab. 23. Nordvesteuropa, Sydvesteuropa och Östeuropa. Befolkningsrörelsens tal, årligen i $\frac{1}{1000}$ af medelfolkmängden.¹⁾

Årligen.	Nordvesteuropa.				Sydvesteuropa.				Östeuropa. (Se vidare tab. 21).			
	Gifter-mål.	Lefv. födde.	Döde.	Öfver-skott.	Gifter-mål.	Lefv. födde.	Döde.	Öfver-skott.	Gifter-mål.	Lefv. födde.	Döde.	Öfver-skott.
1801, 1900	.	34.8	24.7	10.1	.	32.1	27.0	5.1	.	45.8	35.9	9.9
1801, 50 ...	.	35.4	26.4	9.0	.	33.2	28.0	5.2	.	45.8	38.1	7.7
1851, 00 ...	7.75	34.4	23.5	10.9	7.63	31.3	26.2	5.1	9.06	45.8	34.5	11.3
1801, 20 ...	.	34.5	27.0	7.5	.	.	.	4.3	.	46.0	38.0	8.0
1821, 40 ...	.	36.2	25.9	10.3	.	.	.	5.9	.	46.0	38.2	7.8
1841, 60 ...	7.68	34.6	25.7	8.9	.	.	.	5.0	9.51	45.1	37.9	7.2
1861, 80 ...	8.00	35.7	24.9	10.8	7.55	32.1	27.2	4.9	9.42	46.4	35.7	10.7
1881, 00 ...	7.54	33.3	21.7	11.6	7.52	30.4	24.9	5.5	8.68	45.7	32.5	13.2
1801, 20 ...	.	34.5	27.0	7.5	.	.	.	4.3	.	46.0	38.0	8.0
1821, 30 ...	.	36.9	25.2	11.7	.	.	.	6.8	.	46.4	37.1	9.3
1831, 40 ...	.	35.6	26.6	9.0	.	.	.	5.0	.	45.5	39.2	6.3
1841, 50 ...	7.64	34.8	26.4	8.4	.	.	.	5.4	9.71	45.1	37.9	7.2
1851, 60 ...	7.71	34.4	25.1	9.3	.	.	.	4.6	9.32	45.0	37.9	7.1
1861, 70 ...	7.98	35.2	25.2	10.0	7.69	32.4	27.3	5.1	9.76	46.4	35.6	10.8
1871, 80 ...	8.01	36.1	24.6	11.5	7.80	31.8	27.2	4.6	9.11	46.3	35.7	10.6
1881, 90 ...	7.36	33.9	22.7	11.2	7.57	31.3	25.7	5.6	8.81	46.3	32.8	13.5
1891, 00 ...	7.72	32.7	20.7	12.0	7.48	29.5	24.1	5.4	8.57	45.1	32.1	13.0
1841, 45 ...	7.68	35.8	25.2	10.6	.	.	.	.	9.56	45.1	35.0	10.1
1846, 50 ...	7.62	34.0	27.7	6.3	.	.	.	.	9.85	45.1	40.7	4.4
1851, 55 ...	7.53	33.8	25.8	8.0	.	.	.	.	8.51	44.3	39.1	5.2
1856, 60 ...	7.90	34.8	24.2	10.6	.	.	.	.	10.12	45.8	36.7	9.1
1861, 65 ...	7.90	35.2	24.7	10.5	7.99	32.8	26.9	5.9	9.92	47.1	35.2	11.9
1866, 70 ...	8.06	35.2	25.7	9.5	7.40	32.0	27.7	4.3	9.60	45.8	35.9	9.9
1871, 75 ...	8.58	36.1	25.3	10.8	8.01	31.8	28.1	3.7	9.51	46.9	37.2	9.7
1876, 80 ...	7.48	36.1	23.9	12.2	7.60	31.7	26.4	5.3	8.73	45.8	34.3	11.5
1881, 85 ...	7.38	34.5	23.1	11.4	7.68	31.8	25.9	5.9	9.01	46.4	33.4	13.0
1886, 90 ...	7.35	33.4	22.2	11.2	7.45	30.8	25.5	5.3	8.62	46.2	32.3	13.9
1891, 95 ...	7.49	32.9	21.6	11.3	7.55	30.1	25.0	5.1	8.75	45.4	33.6	11.8
1896, 00 ...	7.94	32.5	20.0	12.5	7.41	29.0	23.2	5.8	8.40	44.9	30.8	14.1

Tab. 24. Födde och döde, pr 1,000 inb., i Vesteuropa utom Frankrike.

Årligen.	Lefv. födde.	Döde.	Öfver-skott.	Årligen.	Lefv. födde.	Döde.	Öfver-skott.	Årligen.	Lefv. födde.	Döde.	Öfver-skott.
A) Vesteuropa utom Frankrike.				1846, 50 ...	34.4	28.2	6.2	B) Sydvesteuropa utom Frankrike.			
1801/1900	35.2	26.1	9.1	1851, 55 ...	34.5	27.0	7.5	1881, 00 ...	35.5	26.9	8.6
1801, 50 ...	35.5	27.6	7.9	1856, 60 ...	35.4	26.1	9.3	1866, 70 ...	36.9	30.4	6.5
1851, 00 ...	35.0	25.0	10.0	1861, 65 ...	36.1	26.3	9.8	1871, 75 ...	36.6	30.5	6.1
1801, 20 ...	34.5	28.3	6.2	1866, 70 ...	35.6	27.2	8.4	1876, 80 ...	36.6	29.4	7.2
1821, 30 ...	37.0	26.5	10.5	1871, 75 ...	36.3	26.9	9.4	1881, 85 ...	36.3	28.2	8.1
1831, 40 ...	35.9	27.9	8.0	1876, 80 ...	36.2	25.5	10.7	1886, 90 ...	36.5	28.0	8.5
1841, 45 ...	35.8	26.2	9.6	1881, 85 ...	35.2	24.8	10.4	1891, 95 ...	35.6	27.0	8.6
				1886, 90 ...	34.3	23.9	10.4	1896, 00 ...	34.0	25.0	9.0
				1891, 95 ...	33.7	23.1	10.6				
				1896, 00 ...	32.9	21.4	11.5				

¹⁾ Jfr anmärkningarna sid. 225 och 227.

Tab. 25. Folkökningen och omflyttningsresultatet i Europas olika länder, åren 1881/90 och 1891/1900.

Länder.	Folkmängd vid periodens		Årliga medeltal.			Omflytt- resultat årl. pr 1,000 inh.
	början.	slut.	Folkök- ning.	Nativitets- öfverskott.	Omflytt- resultat.	
Åren 1881/90.						
Sverige	4,565,668	4,784,981	21,931	56,660	— 34,729	— 7.43
Norge	1,921,000	2,000,917	7,992	26,898	— 18,906	— 9.76
Danmark	1,984,000	2,186,000	20,200	27,896	— 7,696	— 3.69
Finland ⁶⁾	2,060,782	2,380,140	31,936	30,807	—	—
Storbrit. o. Irland ¹⁾	34,884,848	37,732,922	284,808	444,786	— 159,978	— 4.42
Nederländerna	4,060,592	4,564,565	50,397	57,299	— 6,902	— 1.59
Belgien	5,520,009	6,069,321	54,931	56,137	— 1,206	— 0.21
Tyska riket	45,234,061	49,428,470	419,441	551,308	— 131,867	— 2.80
Österrike-Ungern ²⁾	37,883,503	41,359,204	347,570	387,255	— 39,685	— 0.97
Schweiz	2,848,000	2,960,000	11,200	21,044	— 9,844	— 3.41
Frankrike	37,512,000	38,340,000	82,800	66,982	+ 15,818	+ 0.42
Italien	28,293,780	30,505,000	221,122	307,082	— 85,960	— 2.92
Spanien	17,000,000	17,661,000	66,100	77,657	— 11,557	— 0.66
Portugal	4,700,000	5,049,729	34,973	48,381	—	—
Diverse områden ³⁾	863,000	889,000	2,600	6,500	—	—
Ryssland	83,537,000	95,908,000	1,237,100	1,309,206	— 72,106	— 0.80
Serbien	1,740,000	2,161,961	42,196	38,584	—	—
Öfriga Balkanl. ⁴⁾	17,950,000	19,650,000	170,000	176,515	—	—
Nordvesteuropa	119,523,626	129,600,322	1,007,670	1,395,050	— 387,380	— 3.12
Sydvesteuropa	87,537,780	91,592,729	405,495	500,103	— 94,608	— 1.05
Vesteuropa	207,061,406	221,193,051	1,413,165	1,895,153	— 481,988	— 2.25
Östeuropa	125,496,837	142,438,159	1,694,132	1,795,844	— 101,712	— 0.76
Europa	332,558,243	363,631,210	3,107,297	3,690,997	— 583,700	— 1.68
Åren 1891/00. ⁵⁾						
Sverige	4,784,981	5,136,441	35,146	53,230	— 18,084	— 3.67
Norge	2,000,917	2,239,880	23,896	29,220	— 5,324	— 2.55
Danmark	2,186,000	2,449,540	26,354	29,280	— 2,926	— 1.27
Finland ⁶⁾	2,380,140	2,699,744	31,960	32,411	—	—
Storbrit. o. Irland ¹⁾	37,732,922	41,454,621	372,170	431,861	— 59,691	— 1.51
Nederländerna	4,564,565	5,179,138	61,457	68,957	— 7,500	— 1.54
Belgien	6,069,321	6,693,810	62,449	63,513	— 1,064	— 0.17
Tyska riket	49,428,470	56,367,178	693,871	730,265	— 36,394	— 0.69
Österrike-Ungern ²⁾	41,359,204	45,354,130	399,493	461,119	— 61,626	— 1.38
Schweiz	2,960,000	3,315,443	35,544	28,616	+ 6,928	+ 2.22
Frankrike	38,340,000	38,961,945	62,195	23,961	+ 38,234	+ 0.99
Italien	30,505,000	32,475,253	197,025	339,410	— 142,385	— 4.52
Spanien	17,661,000	18,338,000	67,700	95,213	— 27,513	— 1.53
Portugal	5,049,729	5,428,800	37,907	46,216	—	—
Diverse områden ³⁾	889,000	956,000	6,700	7,000	—	—
Ryssland	95,908,000	109,000,000	1,309,200	1,429,000	—	—
Serbien	2,161,961	2,493,770	33,181	34,561	—	—
Öfriga Balkanl. ⁴⁾	19,650,000	21,736,000	208,600	180,000	—	—
Nordvesteuropa	129,600,322	144,556,382	1,495,606	1,629,342	— 133,736	— 0.98
Sydvesteuropa	91,592,729	95,243,998	365,127	504,800	— 139,673	— 1.50
Vesteuropa	221,193,051	239,800,380	1,860,733	2,134,142	— 273,409	— 1.19
Östeuropa	142,438,159	160,479,313	1,804,115	1,949,691	— 145,576	— 0.97
Europa	363,631,210	400,279,693	3,664,848	4,083,833	— 418,985	— 1.10

¹⁾—⁶⁾ Se sid. 227.

Tab. 26. Utvandringen till transoceaniska verdensdelar, 1866/00.¹⁾

L a n d.	Årl. 1866/70.	Årl. 1871/75.	Årl. 1876/80.	Årl. 1881/85.	Årl. 1886/90.	Årl. 1891/95.	Årl. 1896, 00. ⁴⁾
Sverige	16,115	8,411	12,091	29,524	35,977	28,376	12,440
Norge	14,881	9,028	8,049	21,141	16,197	12,203	6,767
Danmark	2,528	4,682	3,031	7,725	8,598	7,533	2,769
Finland	.	.	.	1,006	4,394	5,201	6,288
England	73,665	109,003	85,110	152,025	157,768	123,573	95,604
Skotland	17,124	19,011	14,119	26,705	28,314	20,176	17,021
Irland	80,017	63,893	42,647	79,732	67,163	51,966	40,218
Nederländerna	.	11,596	9,454	5,627	4,861	3,529	1,255
Belgien	1,186	812	776	1,988	5,012	3,019	1,247
Tyska riket	87,900	83,200	49,020	175,664	97,027	80,514	25,462
Österrike-Ungern	.	10,471	12,730	35,109	53,688	62,713	72,721
Schweiz	5,000	3,630	3,517	10,505	7,678	5,929	2,887
Frankrike	6,141	8,327	2,774	5,098	18,827	5,466	5,000
Italien	.	.	30,899	64,043	133,857	150,226	165,692
Spanien	.	.	.	25,000	51,154	35,388	38,320
Portugal	.	15,110	11,565	16,566	20,497	31,340	22,295
Ryssland	.	6,080	5,505	13,000	44,650	57,981	34,332
Öfriga länder	.	2,000	2,000	982	1,082	2,199	4,800
Nordvesteuropa	.	.	.	529,196	459,833	373,376	248,319
Sydvesteuropa	.	.	.	110,707	224,335	222,420	231,307
Vesteuropa ²⁾ ..	.	390,000	299,000	639,903	684,168	595,796	479,626
Östeuropa ²⁾ ..	.	13,000	14,000	31,537	72,576	91,536	75,492
Europa ³⁾ ..	390,000	403,000	313,000	671,440	756,744	687,332	555,118

Tab. 27. Utvandringen till transoceaniska verdensdelar, 1891/01.

L a n d.	Årl. 1891/95.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900. ⁴⁾	1901. ⁵⁾
Sverige	28,376	15,175	10,314	8,683	12,028	16,000	21,000
Norge	12,203	6,679	4,669	4,859	6,699	10,931	12,475
Danmark	7,533	2,876	2,260	2,340	2,799	3,570	4,000
Finland	5,201	3,049	1,916	3,467	12,071	10,937	.
England	123,573	102,837	94,658	90,679	87,400	102,448	111,992
Skotland	20,176	16,866	16,124	15,570	16,072	20,472	20,954
Irland	51,966	42,222	35,678	34,395	42,890	45,905	39,194
Nederländerna	3,529	1,387	792	851	1,347	1,899	.
Belgien	3,019	1,429	923	928	1,456	1,500	.
Tyska riket	80,514	33,824	24,631	22,221	24,323	22,309	22,073
Österrike-Ungern	62,713	70,083	38,074	55,007	90,440	110,000	110,000
Schweiz	5,929	3,330	2,508	2,288	2,493	3,816	3,921
Frankrike	5,466	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
Italien	150,226	197,554	174,545	139,187	145,440	171,735	250,000
Spanien	35,388	45,317	39,372	33,269	33,638	40,000	.
Portugal	31,340	27,980	21,369	23,280	17,541	21,306	.
Ryssland	57,981	32,127	23,280	27,853	44,201	44,201	.
Öfriga länder	2,199	2,609	2,389	4,000	5,000	10,000	15,000
Nordvesteuropa	373,376	264,716	213,510	213,785	254,798	294,787	310,000
Sydvesteuropa	222,420	275,851	240,286	200,736	201,619	238,041	310,000
Vesteuropa ²⁾ ..	595,796	540,567	453,796	414,521	456,417	532,828	620,000
Östeuropa ²⁾ ..	91,536	69,777	44,706	59,356	94,421	109,201	110,000
Europa ..	687,332	610,344	498,502	473,877	550,838	642,029	730,000

¹⁾ Blott i enstaka fall torde ingå (alltid med oväsentliga belopp) utvandringen till Asien och Afrika. — ²⁾ Af utvandringen från Österrike-Ungern åro 50 % förda på Östeuropa. — ³⁾ För åren 1866/80 med inräkning af ungefärliga tal för länder med ej uppgifven utvandring. — ⁴⁾ Delvis provisoriska tal. — ⁵⁾ Provisoriska tal.

**Tab. 28. Utvandringen till transoceaniska verdensdelar, i årligt
‰ af medelfolkmängden.**

Land.	Årl. 1871/80.	Årl. 1881/85.	Årl. 1886/90.	Årl. 1891/95.	Årl. 1896/00.	1898.	1899.	1900.	1901. ⁸⁾
Sverige.....	2.34	6.41	7.59	5.87	2.47	1.72	2.37	3.13	4.07
Norge.....	4.70	11.05	8.26	6.02	3.15	2.26	3.07	4.95	5.70
Danmark.....	2.05	3.80	4.61	3.38	1.17	0.99	1.16	1.47	1.60
Finland.....	.	0.47	1.91	2.13	2.41	1.33	4.55	4.08	.
England.....	4.01	5.71	5.61	4.15	3.03	2.87	2.74	3.18	3.43
Skotland.....	4.69	7.03	7.18	4.89	3.92	3.58	3.66	4.61	4.67
Irland.....	10.24	15.83	13.97	11.27	8.93	7.63	9.55	10.27	8.82
Nederländerna.....	2.75	1.34	1.09	0.75	0.25	0.17	0.26	0.37	.
Belgien.....	.	0.35	0.84	0.48	0.19	0.14	0.22	0.22	.
Tyska riket.....	1.46	3.72	2.01	1.58	0.47	0.41	0.44	0.40	0.39
Österrike-Ungern.....	0.32	0.91	1.33	1.43	1.59	1.20	1.95	2.35	2.33
Schweiz.....	1.30	3.68	2.64	1.96	0.90	0.71	0.77	1.16	1.18
Frankrike.....	0.16	0.13	0.49	0.14	.	.	.	.	.
Italien.....	0.88	2.23	4.46	4.85	5.19	4.36	4.52	5.30	7.70
Spanien.....	.	1.46	2.91	1.99	2.11	1.83	1.84	2.18	.
Portugal.....	2.94	3.46	4.13	6.09	4.18	4.37	3.27	3.94	.
Ryssland.....	0.08	0.15	0.48	0.59	0.32	0.26	0.41	0.41	.
Nordvesteuropa.....	.	4.36	3.63	2.82	1.77	1.52	1.80	2.05	2.15
Sydvesteuropa.....	.	1.25	2.47	2.41	2.45	2.13	2.13	2.50	3.20
Vesteuropa.....	1.73	3.03	3.15	2.65	2.05	1.77	1.93	2.23	2.60
Östeuropa.....	0.12	0.24	0.53	0.63	0.49	0.38	0.60	0.69	0.70
Europa.....	1.13	1.98	2.13	1.86	1.43	1.22	1.40	1.62	1.80

Tab. 29. Hela den transoceaniska utvandringen från Europa.

Årligen.	Utvand- drare.	På 1,000 inb.	År.	Utvand- drare.	På 1,000 inb.	År.	Utvand- drare.	På 1,000 inb.
1801/1900.....	271,000	0.99	1871.....	390,000	1.28	1889.....	798,000	2.23
			1872.....	490,000	1.60	1890.....	750,000	2.08
1801/50.....	68,000	0.30	1873.....	490,000	1.59	1891.....	881,138	2.42
1851/00.....	473,600	1.47	1874.....	370,000	1.19	1892.....	745,763	2.03
			1875.....	275,000	0.88	1893.....	722,625	1.95
1801/20.....	10,000	0.05	1876.....	240,000	0.76	1894.....	449,807	1.21
1821/30.....	20,000	0.09	1877.....	210,000	0.65	1895.....	637,329	1.69
1831/40.....	75,000	0.31	1878.....	235,000	0.73	1896.....	610,344	1.60
1841/50.....	225,000	0.87	1879.....	335,000	1.03	1897.....	498,502	1.29
1851/60.....	350,000	1.29	1880.....	545,000	1.65	1898.....	473,577	1.22
1861/65.....	260,000	0.91	1881.....	702,000	2.11	1899.....	550,838	1.40
1866/70.....	390,000	1.31	1882.....	760,000	2.26	1900.....	642,029	1.62
1871/75.....	403,000	1.30	1883.....	741,000	2.19	1901 ⁸⁾	730,000	1.80
1876/80.....	313,000	0.97	1884.....	608,000	1.78			
1881/85.....	671,000	1.98	1885.....	545,000	1.58			
1886/90.....	757,000	2.13	1886.....	601,000	1.72			
1891/95.....	687,332	1.86	1887.....	758,000	2.16			
1896/00.....	555,118	1.43	1888.....	877,000	2.47			

Anm. Utvandringen till samtliga främre verdensdelar är i våra dagar kanske ett hundratusental högre årligen.

Anmärkingar till sid. 232 samt till förevärande sida.

¹⁾ Åren 1821/42 och 1851/1901 kalenderår. — ²⁾ Till och med 30 juni 1901. — ³⁾ De för äldre år för Sverige och Norge gemensamma talen äro här approximativt fördelade. —

⁴⁾ Uppgifter saknas juli 1885—juni 1896 och torde för den senare tiden vara ofullständiga.

⁵⁾ Mestadels efter Bodio. — ⁶⁾ Talen afse *nettoinvandring*. Siffrorna för Australien i denna årgång äro efter Coghlan och synas vara tillförlitligare än de förut anförda, i fråga om hvilka utvandringen torde varit upptagen för lågt. — ⁷⁾ Oafsedt införseln af negerslafvar.

— ⁸⁾ Provisoriska tal.

Tab. 30. Invandringen till Förenta staterna.¹⁾

Årligen.	Invandrare.	På 1,000 inb.	År.	Invandrare.	På 1,000 inb.	År.	Invandrare.	På 1,000 inb.
1821/30.....	14,344	1.28	1858.....	119,501	3.96	1880.....	593,703	11.83
1831/40.....	59,912	4.00	1859.....	118,616	3.84	1881.....	720,045	14.04
1841/45.....	86,067	4.60	1860.....	150,237	4.75	1882.....	730,349	13.91
1846/50.....	256,583	11.79	1861.....	89,724	2.79	1883.....	570,316	10.62
1851/55.....	349,685	13.44	1862.....	89,007	2.72	1884.....	461,346	8.40
1856/60.....	166,831	5.34	1863.....	174,524	5.24	1885.....	332,361	5.92
1861/65.....	158,781	4.76	1864.....	193,195	5.68	1886.....	392,887	6.84
1866/70.....	331,323	8.95	1865.....	247,453	7.13	1887.....	516,933	8.81
1871/75.....	331,856	7.96	1866.....	314,917	8.90	1888.....	525,019	8.75
1876/80.....	257,083	5.40	1867.....	310,965	8.59	1889.....	431,935	7.05
1881/85.....	562,883	10.18	1868.....	289,145	7.82	1890.....	495,021	7.91
1886/90.....	472,359	7.87	1869.....	385,287	10.19	1891.....	595,251	9.32
1891/95.....	438,176	6.60	1870.....	356,303	9.23	1892.....	547,060	8.41
1896/00.....	327,291	4.47	1871.....	346,938	8.76	1893.....	495,030	7.46
			1872.....	437,750	10.78	1894.....	250,313	3.70
1851.....	379,466	15.74	1873.....	422,545	10.13	1895.....	303,226	4.40
1852.....	371,603	14.80	1874.....	260,814	6.09	1896.....	301,067	4.29
1853.....	368,645	14.18	1875.....	191,231	4.35	1897.....	222,399	3.11
1854.....	427,833	15.85	1876.....	157,440	3.49	1898.....	279,545	3.83
1855.....	200,877	7.20	1877.....	130,502	2.81	1899.....	361,318	4.86
1856.....	195,857	6.85	1878.....	153,207	3.22	1900.....	472,126	6.19
1857.....	249,945	8.50	1879.....	250,565	5.12	1901.....	522,573	6.73

Tab. 31. Hela invandringen till Förenta staterna, 1821/1901.²⁾

Från.	Invandrare.	Från.	Invandrare.	Från.	Invandrare.
Sverige ³⁾	863,212	Italien.....	1,193,914	Centralamerika ..	3,101
Norge ³⁾	452,643	Pyren. halfön ..	78,457	Vestindien.....	132,093
Danmark.....	202,243	Ryssland.....	1,013,516	Sydamerika.....	14,467
Storbrit. o. Irl.	7,108,576	Öfriga Europa ..	164,915	Australien.....	34,181
Nederländerna ..	136,892			Ej specific.....	140,297
Belgien.....	67,098	Kina.....	316,105		
Tyska riket.....	5,119,520	Öfriga Asien.....	83,048	Sammandrag:	
Österrike-Ung.....	1,163,752	Afrika ⁷⁾	2,072	Europa.....	18,183,075
Schweiz.....	209,733	Britt. Amerika ⁴⁾	1,050,251	Öfriga länder ..	1,803,743
Frankrike.....	408,604	Mexiko ⁴⁾	28,128	Totalsumma	19,986,818

Tab. 32. Invandringen till några andra länder.⁵⁾

Årligen.	Brasilien.	Argentina. e)	Australien. e)	År.	Brasilien.	Argentina. e)	Australien. e)
1851/60.....			61,357	1890.....	107,100	49,426	25,559
1861/70.....	8,615	21,815	29,191	1891.....	216,659	17,339	25,940
1871/80.....	20,283	35,754	33,600	1892.....	86,269	38,268	2,153
1881/85.....	23,429	70,562	50,189	1893.....	127,279	46,126	2,798
1886/90.....	76,947	136,103	27,014	1894.....	60,200	50,200	5,598
1891/95.....	131,986	39,763	8,076	1895.....	169,524	46,883	3,893
1896/00.....		61,403	2,669	1896.....	157,948	95,636	10,198
				1897.....	112,495	51,749	9,958
1886.....	25,741	98,502	35,622	1898.....	53,826	47,027	1,960
1887.....	54,990	123,797	35,223	1899.....	40,000	50,986	— 674
1888.....	131,745	160,425	17,589	1900.....		61,619	— 8,098
1889.....	65,161	248,365	21,078				

^{1)–7)} Se föregående sida.

Tab. 33. Folkundervisningen, i Europa och Förenta staterna.

Land. (Talen i de båda sista kolum- nerna äro stundom af äldre datum).	Folkmängd, i tusental.		Folkskoleväsendet. (I regeln privatskolor inräknade).				Ej läs- kunnige bland 100 värn- pliktige.
	Hela.	I åldern 5/15 år.	Skolor.	Lärare.	Lärjungar.	Utgifter. Mill./frcs.	
Sverige, 1900	5,136	1,070	11,981	16,680	741,959	32'11	0·1
Norge, 1898	2,165	490	6,030	6,906	332,373	12'08	·
Danmark, 1897	2,354	525	3,000	6,000	307,633	10'00	0·2
Finland, 1895	2,520	555	2,866	3,040	284,853	4'88	4·9
Storbrit. o. Irland, 1900	41,161	9,385	31,888	133,890	7,185,262	291'40	·
Nederländerna, 1899 ..	5,104	1,125	4,569	24,222	739,810	39'14	2·3
Belgien, 1899	6,745	1,420	6,751	16,295	785,801	38'18	10·9
Tyska riket, 1892	50,234	11,100	56,560	140,000	7,925,000	300'00	0·1
Österrike, 1899	25,841	5,500	19,055	76,184	3,413,917	90'00	23·8
Ungern, 1899	19,020	4,290	18,455	31,213	2,476,260	40'30	28·1
Bosnien—Herz., 1899...	1,685	390	293	500	30,000	0'45	·
Schweiz, 1899	3,275	690	4,643	10,116	473,058	30'04	0·2
Frankrike, 1898	38,858	6,800	83,105	152,812	5,430,494	214'02	4·6
Italien, 1898	32,070	6,450	60,483	62,638	2,636,957	73'84	35·9
Spanien, 1885	17,237	3,450	30,105	31,000	1,875,000	35'00	·
Portugal, 1890	5,050	1,000	5,339	5,600	237,791	4'50	70'0
Ryssland, 1896 ¹⁾	103,630	22,280	74,788	108,285	3,590,827	55'00	61'7
Rumänien	6,000	1,240	4,057	6,000	310,000	15'00	75'0
Serbien 1897	2,384	640	1,028	1,925	93,814	3'27	79·3
Bulgarien, 1898	3,620	800	4,686	7,965	348,716	5'00	52·7
Grekland, 1900	2,525	550	3,172	4,000	170,000	3'50	30'0
Turkiet	5,800	1,200	1,800	2,000	60,000	1'00	·
Nordvesteuropa	136,565	30,080	143,109	419,633	21,395,879	827'33	2'0
Sydvesteuropa	93,215	17,700	179,032	252,050	10,180,242	327'36	30'0
Vesteuropa	229,780	47,730	322,141	671,683	31,576,121	1,154'69	13'0
Östeuropa	152,634	33,220	112,513	175,538	7,873,404	143'52	55'0
Europa	382,414	80,950	434,654	847,221	39,449,525	1,298'21	30'0
Förenta stat., 1899 ¹⁾ ...	74,318	18,070	240,000	400,926	14,822,126	900'00	13·3

Tab. 34. Valen till representationens andra kammare.

Land.	Folkmängd, i tusental. ²⁾		Röstberättigade.			I valet deltagande.	
	Hela.	Män 21 o. år.	Hela antalet.	% af folkm.	% af män 21/o.	Hela antalet.	% af röstber.
Sverige, 1900 ⁷⁾	5,097	1,355	358,774	7·0	26·5	136,982	40·3
Norge, 1900	2,210	535	440,174	19·9	82·3	238,617	54·2
Danmark, 1901 ³⁾	2,465	635	404,271	16·4	63·7	228,576	61·1
Storbrit. o. Irl., 1902 ⁴⁾	41,840	10,500	6,891,093	16·5	65·6	3,858,923	60·9
Nederländerna, 1901 ⁵⁾	5,179	1,320	609,511	11·8	46·2	411,000	77·1
Belgien, 1900 ⁶⁾	6,745	1,850	1,472,953	21·8	79·6	·	·
Tyska riket, 1898	53,946	13,910	11,441,094	21·2	82·3	7,786,714	68·1
Österrike, 1897 ⁸⁾	25,100	6,600	5,018,217	20·0	76·0	2,098,105	41·8
Ungern, 1900 ¹²⁾	16,721	4,420	989,009	5·9	22·9	·	·
Schweiz, 1899	3,230	875	738,287	22·9	84·4	369,662	50·1
Frankrike, 1901 ⁹⁾	38,962	12,540	10,863,421	27·9	86·6	8,191,705	75·8
Italien, 1899	32,080	8,980	2,248,509	7·0	25·0	1,310,480	58·3
Spanien, 1891	17,740	4,850	3,965,860	22·4	82·0	2,921,795	73·7
Portugal, 1899	5,350	1,360	551,437	10·3	40·5	·	·
Serbien, 1890	2,162	500	345,000	16·0	69·0	·	·
Bulgarien, 1899	3,620	930	766,415	21·2	82·4	379,077	49·5
Grekland, 1881	2,000	550	460,163	23·0	83·7	306,957	66·7
Summa ¹⁰⁾	264,447	71,710	47,564,188	18·0	66·3	28,238,593	64·9

^{1)–11)} Se sid. 259.

Tab. 35. Statens och kommunernas finanser.¹⁾ I millioner *francs*.

Land.	Utgifter.		Statsutgifter.			Skulder.	
	Staten.	Kommunerna. ²⁾	Krigs- väsendet ³⁾	Statsskul- den. ⁴⁾	Öfriga. ⁵⁾	Staten.	Kommunerna. ²⁾
Sverige	217.04	129.80	94.20	12.78	110.06	469.7	291.6
Norge ⁶⁾	123.60	54.25	32.62	10.47	80.51	365.0	84.4
Danmark	101.02	88.63	24.09	9.97	66.96	288.3	141.5
Finland	103.58	17.10	6.21	4.97	92.40	111.4	28.0
Storbrit. o. Irl. ¹⁰⁾	6,166.28	2,599.07	3,055.00	585.06	2,526.22	17,428.7	5,000.0
Nederländerna	323.22	183.25	82.72	72.54	167.96	2,362.1	1,900.0
Belgien ⁵⁾	488.97	196.26	55.34	130.73	302.90	2,650.9	257.0
Tyskland ¹¹⁾	6,936.68	770.42	1,326.54	662.15	4,947.99	16,423.4	.
Österrike-Ungern	2,862.01	.	459.97	626.49	1,775.55	14,568.7	.
Schweiz	182.94	.	32.82	14.73	135.39	351.9	270.4
Frankrike	3,554.35	1,002.81	1,020.80	1,245.64	1,287.91	31,119.2	4,068.1
Italien	1,790.96	786.02	391.77	591.14	808.05	12,270.9	1,367.3
Spanien	905.41	.	193.74	408.98	302.69	8,953.3	.
Portugal	307.15	.	50.00	111.74	145.41	2,938.8	.
Ryssland	4,828.90	453.45	1,127.58	742.26	2,959.06	16,868.5	197.1
Rumänien	218.50	.	38.82	86.04	93.64	1,432.0	.
Serbien	73.99	9.72	17.60	20.10	36.29	422.4	8.8
Bulgarien	96.07	.	20.33	31.59	44.15	290.0	.
Grekland	111.05	17.19	25.91	32.61	52.53	869.0	19.2
Kreta	6.28	.	.	.	6.28	1.4	.
Turkiet	450.00	.	175.00	150.00	125.00	3,145.2	.
Europa	29,848.00	6,307.97	8,231.06	5,549.99	16,066.95	133,330.8	.
<i>Tyskland.⁶⁾</i>							
Tyska riket ¹¹⁾	2,907.12	—	1,326.05	121.65	1,459.42	3,047.9	—
Preussen	2,657.66	537.96	0.49	336.85	2,320.32	8,140.7	.
Bayern	449.36	66.83	—	61.00	388.36	1,803.3	336.9
Sachsen ⁹⁾	346.71	63.80	—	43.55	303.16	1,024.8	237.0
Württemberg	72.31	—	—	24.95	47.36	596.2	57.7
Baden	101.89	71.36	—	23.51	78.38	411.7	118.6
Hessen	36.33	—	—	9.80	26.53	330.3	112.3
Braunschweig ⁷⁾	19.96	.	—	2.91	17.05	72.7	.
Oldenburg ⁷⁾	16.38	.	—	2.76	13.62	69.0	.
Hamburg	110.38	.	—	16.94	93.44	463.9	.
Bremen ⁷⁾	39.41	.	—	8.94	30.47	223.4	.
Öfriga stater ⁷⁾	105.00	.	—	8.43	96.57	210.8	.
Elsass-Lothringen	74.17	30.47	—	0.86	73.31	28.7	15.6
Summa	6,936.68	770.42	1,326.54	662.15	4,947.99	16,423.4	.
<i>Österrike-Ungern.</i>							
Österrike-Ungern	645.70	—	364.91	264.70	16.09	6,049.0	—
Österrike	1,189.75	.	56.88	163.86	969.01	3,321.7	.
Ungern	982.96	.	38.18	197.93	746.85	5,198.0	.
Bosnien-Herzegovina	43.60	.	.	—	43.60	—	.
Summa	2,862.01	.	459.97	626.49	1,775.55	14,568.7	.
<i>Schweiz.</i>							
Edsförbundet	102.76	—	27.70	4.31	70.75	92.4	—
Kantonerna, 1890 ⁸⁾	80.18	.	5.12	10.42	64.64	259.5	270.4
Summa	182.94	.	32.82	14.73	135.39	351.9	270.4
Förenata staterna.							
Unionen	3,676.40	.	970.41	200.00	2,505.99	11,027.6	—
Staterna, 1890	399.78	2,551.53	14.11	41.00	344.67	1,187.3	4,699.2
Summa	4,076.18	2,551.53	984.52	241.00	2,850.66	12,214.9	4,699.2

¹⁾ Statsutgifterna i allmänhet efter *budget*, mestadels för år 1901 eller 1902, eller finansår slutande under någondera året. Talen för kommunerna äro för 1898 eller tidigare år. Då finansiella redogörelser äro uppställda efter förhandenvarande historiska förhållanden, äro de ofta ej fullt lämpliga för internationella jämförelser. Talen meddelas här sådana de föreligga i officiella berättelser, mestadels efter Almanach de Gotha. — ²⁾ Inräknadt provinsialrepresenta-

Tab. 36. Utomeuropeiska länders statsutgifter och statsskulder.

L a n d.	Stats- gifter. Mill. frcs.	Stats- skuld. Mill. frcs.	L a n d.	Stats- gifter. Mill. frcs.	Stats- skuld. Mill. frcs.
Brittiska biländer.			I Asien.		
Indien	2,419·07	5,990·6	Persien	37·07	12·4
Öfriga i Asien	58·92	102·0	Kina	333·03	1,254·0
Kapkolonien	218·04	688·6	Korea	21·75	9·9
Natal	42·74	202·4	Japan	647·52	1,111·3
Öfriga i Afrika	41·62	30·9	Summa	1,039·37	2,337·6
Canada	199·37	1,724·7	I Afrika.		
New Foundland	9·37	86·3	Marocko		
Öfriga i Amerika	63·20	133·7	Kongostaten	19·65	101·3
I Australien	781·00	5,621·6	Liberia	0·78	6·3
Summa	3,833·33	14,580·8	Sydafrikanska republ. ..	110·84	67·4
I Australien:			Oranjerepubliken	24·59	1·0
Queensland	90·98	845·6	Egypten	270·74	2,615·4
Nya Syd Wales	235·26	1,479·0	Summa	426·60	2,791·4
Victoria	165·81	1,184·7	I Amerika.		
Sydastralien	69·07	603·5	Förenta staterna ¹²⁾	4,076·18	12,214·9
Vestastralien	81·69	172·1	Cuba	125·54	1,772·0
Tasmanien	19·82	196·4	Mexiko	349·84	1,092·7
Nya Zeeland	116·17	1,134·9	Guatemala	68·58	131·8
Öfriga	2·20	5·4	Salvador	48·57	46·0
Nederl. biländer.			Honduras	11·37	456·8
I Asien	308·68	.	Nicaragua	19·28	48·1
I Amerika	6·38	.	Costarica	18·29	54·9
Summa	315·06	.	Haiti	38·06	150·8
Franska biländer.			Dominikanska republ. ..	8·03	119·7
I Asien	65·51	3·1	Venezuela	41·75	210·2
Algeriet	73·39	.	Columbia	88·35	239·9
Tunis	24·71	142·8	Ecuador	22·17	87·2
Öfriga i Afrika	27·68	41·7	Peru	28·43	117·6
I Amerika	13·86	3·6	Bolivia	12·48	10·4
I Australien	4·07	0·8	Brasilien	277·79	3,210·7
Summa	209·22	192·0	Paraguay	2·84	62·0
Biländer till Förenta stat.			Uruguay	84·89	647·7
Filippinerna	42·76	.	Argentina	285·94	2,340·6
Hawai	9·60	22·0	Chile	152·73	500·6
Summa	52·36	22·0	Summa	5,761·11	23,514·6
			Totalsumma	11,637·05	43,488·4

tioner, så vidt det låter sig göra. — ³⁾ Gemenligen anslagen under krigs- och marindepartementen. Militärpensioner äro inräknade för somliga länder, för andra icke. — ⁴⁾ För Ryssland och Förenta staterna ränta, annars ränta och amortering. — ⁵⁾ Inom kol. för »öfriga utgifter» torde oemotsvarigheten mellan de gifna data starkast framträda (se anm. 1). Exempelvis ingå här för Norge och Belgien driftutgifterna för statens jernvägar, hvilket icke är fallet t. ex. i Sverige. — ⁶⁾ Matrikularbidragen (till rikets utgifter) äro frändragna för de särskilda staterna, så vidt det låtit sig göra. — ⁷⁾ Utgifterna för statsskulden å 4 % af kapitalet. — ⁸⁾ Utgifterna för skulderna å 4 % af kapitalet. Siffran för kommunernas skulder afser blott årets utgifter för kriget i Sydafrika (som möjligen delvis ingå också under »öfriga utgifter»). — ⁹⁾ Talen för kommunerna afse blott städerna. — ¹⁰⁾ Inräknadt årets utgifter för fälttåget i Kina. — ¹¹⁾ Inräknadt årets utgifter för fälttåget i Kina. — ¹²⁾ Jfr tab. 35.

Tab. 37. Krigshären på fredsfoot, i Europa och Förenta staterna.¹⁾

L a n d.	Summa, man.	Deraf officerare.	Infanteri.	Kaval- leri.	Artilleri.	I öfrigt.	Hästar.	Kano- ner.
Sverige	39,265	1,954	27,633	5,269	4,319	2,044	6,891	240
Norge	3,735	785	.	.	.	.	2,000	132
Danmark	9,769	824	6,692	737	1,829	511	4,000	128
Finland	.	.	.	.	.	.	.	.
Storbrit. o. Irl. ²⁾	258,010	10,887	162,203	20,020	45,016	30,771	30,881	804
Nederländerna ³⁾	28,858	1,881	17,869	3,236	2,410	5,343	5,755	126
Belgien	51,219	3,474	29,529	6,074	8,770	6,846	10,869	204
Tyska riket	604,162	24,139	400,735	70,107	93,325	39,995	104,485	2,364
Österrike-Ungern	359,878	26,070	237,214	54,782	35,441	32,441	63,424	1,048
Schweiz	175	150	.	.	.	.	.	42
Frankrike	616,375	29,740	380,906	76,121	81,378	77,970	123,465	2,274
Italien	257,615	13,614	170,127	25,106	19,802	42,580	47,006	1,234
Spanien	117,774	8,891	50,273	13,498	13,571	40,432	16,603	272
Portugal ⁴⁾	31,804	1,804	21,381	4,296	4,717	1,410	1,112	144
Ryssland	1,059,000	38,000	662,000	133,000	165,000	99,000	190,000	3,434
Rumänien	64,618	3,280	.	.	.	.	11,930	390
Serbien	22,448	1,248	14,661	1,501	4,270	2,016	4,846	192
Bulgarien	43,055	2,500	30,701	3,544	1,402	7,408	7,400	214
Grekland	21,952	1,912	11,741	1,361	2,465	6,385	3,294	180
Turkiet	220,000	10,000	.	.	.	.	30,000	1,248
Summa ⁵⁾	3,809,712	181,153	2,405,873	452,958	523,350	427,531	666,961	14,670
Förenta staterna	103,821	3,821	56,610	19,305	19,583	8,323	.	.

Tab. 38. Krigsflottorna, i Europa och Förenta staterna.²⁾

L a n d.	Fartyg.	Tontal.	Indik. hästkrafter.	Kanoner.	Torped- tuber.	Besätt- ning, man.	Budget. Mill. francs. ⁴⁾
Sverige	62	50,379	85,697	257	58	6,115	29.81
Norge	47	28,720	51,090	218	78	2,590	5.73
Danmark	64	41,902	66,440	346	104	1,815	9.37
Storbrit. o. Irland	563	1,733,315	2,816,620	6,341	1,155	154,867	778.08
Nederländerna	97	104,741	151,463	678	99	8,884	34.80
Tyska riket	107	392,109	503,330	1,705	268	32,210	256.24
Österrike-Ungern	132	139,822	254,335	927	.	14,665	49.03
Frankrike	344	781,754	1,076,480	3,739	363	57,677	312.10
Italien	351	404,570	698,984	2,071	620	25,468	122.82
Spanien	36	73,351	99,573	411	58	10,000	35.94
Portugal	42	29,955	48,500	248	12	5,264	16.97
Ryssland	335	526,753	896,424	2,608	666	45,380	262.18
Rumänien	28	3,089	9,554	72	.	1,720	1.64
Bulgarien	4	2,450	.	7	.	452	.
Grekland	12	22,809	30,430	157	11	3,782	7.13
Turkiet	72	91,475	80,000	390	81	7,000	.
Summa	2,296	4,427,194	6,868,920	20,175	3,573	377,889	1,921.74
Förenta staterna	103	304,382	538,445	723	173	19,542	290.00

¹⁾ Efter Almanach de Gotha, Statesman's Year-Book, Hugo Hult m. fl. Fördelningen mellan de olika vapenslagen torde icke i alla länder göras efter fullt samma grundsatser, hvadan talen här ofvan i detta fall endast böra anses som ungefärliga. — ²⁾ Väsentligen efter Almanach de Gotha. — ³⁾ Kolonialtrupperna äro icke här inräknade. — ⁴⁾ Mestadels efter Statesman's Year-Book. Talen afse i allmänhet budgetförslagen för år 1902 eller för finansår slutande under 1902. De omfatta anslagen under Marindepartementen, således i vissa länder pensioner åt flottans personal, i andra icke. Äfven andra ojemnheter föreligga, hvadan talen icke kunna vara fullt jämförliga. — ⁵⁾ Fördelningen på vapenslagen är för länder, som ej derom gifva upplysning, approximerad efter medelresultatet för de öfriga.

Tab. 39. Arealens fördelning i Europas olika länder.

L a n d.	Areal land. Tusental hektar.	Deraf (i tusental hektar):				I % af arealen land.			
		Odlad jord.	Äng.	Skog.	Annan mark.	Odlad jord.	Äng.	Skog.	Annan mark.
Sverige.....	41,119	3,534	1,438	20,290	15,857	8.6	3.5	49.3	38.6
Norge.....	30,947	636	376	6,822	23,113	2.1	1.2	22.0	74.7
Danmark.....	3,801	2,566	277	283	675	67.5	7.3	7.4	17.8
Finland.....	33,194	1,115	1,358	17,000	13,721	3.4	4.1	51.2	41.3
Storbrit. och Irl.	31,187	8,222	11,368	1,116	10,481	26.4	36.4	3.6	33.3
Nederländerna.....	3,257	1,080	1,185	251	791	31.6	36.3	7.7	24.4
Luxemburg.....	259	128	40	77	14	49.4	15.4	29.7	5.5
Belgien.....	2,945	1,576	445	521	403	53.5	15.1	17.7	13.7
Tyska riket.....	53,479	26,376	8,789	13,957	4,357	49.3	16.4	26.1	8.2
Österrike.....	29,958	11,257	5,742	9,777	3,182	37.6	19.2	32.6	10.6
Ungern.....	32,414	14,197	7,564	8,987	1,666	43.8	23.3	27.7	5.2
Bosnien-Herzeg.....	5,000	1,075	625	2,275	1,025	21.5	12.5	45.5	20.5
Schweiz.....	3,975	760	1,367	842	1,006	19.1	34.4	21.2	25.3
Frankrike.....	53,503	28,507	5,920	9,522	9,554	53.3	11.1	17.8	17.8
Italien.....	28,448	17,832	3,162	4,156	3,298	62.7	11.1	14.6	11.6
Spanien.....	50,414	11,429	7,012	8,484	23,489	22.7	13.9	16.8	46.6
Portugal.....	8,885	2,466	1,776	630	4,013	27.7	20.0	7.1	45.2
Ryssland.....	485,889	122,985	73,000	196,530	93,374	25.3	15.0	40.4	19.3
Rumänien.....	12,949	5,900	1,900	2,774	2,375	45.6	14.7	21.4	18.3
Serbien.....	4,811	1,500	480	1,200	1,631	31.2	10.0	24.9	33.9
Bulgarien.....	9,604	3,300	833	2,000	3,471	34.4	8.7	20.8	36.1
Grekland.....	6,466	1,432	2,000	850	2,184	22.1	30.9	12.7	34.3
Turkiet ¹⁾	18,368	4,000	2,000	4,300	8,068	21.8	10.9	23.4	43.9
Nordvesteuropa ²⁾	225,239	52,991	30,549	68,463	73,236	23.5	13.6	30.4	32.5
Sydvesteuropa.....	141,250	60,234	17,870	22,792	40,354	42.6	12.7	16.1	28.6
Vesteuropa ²⁾	366,489	113,225	48,419	91,255	113,590	30.9	13.2	24.9	31.0
Östeuropa.....	584,383	158,598	90,238	221,389	114,158	27.1	15.4	37.9	19.6
Europa ²⁾	950,872	271,823	138,657	312,644	227,748	28.6	14.6	32.9	23.9

Tab. 40. Odlade jordens användning år 1899. I tusental hektar.

L a n d.	All odlad jord.	Träd- gård.	Vin- gårdar.	För spanmål.	För rot- frukter.	För foder- växter.	Öfrig använd- ning.	Träde.
Sverige.....	3,534	37	—	1,701	203	1,168	5	420
Norge, 1890.....	636	8	—	186	40	382	.	20
Danmark, 1896.....	2,566	32	—	1,186	140	898	58	252
Finland, 1898.....	1,115	10	—	703	47	90	15	250
Storbrit. o. Irland.....	8,222	280	—	3,526	1,503	2,477	295	141
Nederländerna.....	1,030	62	—	538	231	162	28	9
Luxemburg ³⁾	128	5	—	65	25	15	17	1
Belgien, 1895.....	1,576	52	—	836	293	193	171	31
Tyska riket.....	26,376	473	117	15,297	4,488	2,540	1,911	1,550
Österrike.....	11,257	372	248	6,832	1,562	1,321	230	692
Ungern.....	14,197	431	255	9,470	756	882	954	1,449
Schweiz, 1885.....	760	10	30	242	125	274	29	50
Frankrike.....	28,507	387	1,720	14,577	2,291	4,736	1,428	3,368
Italien.....	17,832	150	3,446	8,305	209	2,357	1,558	1,807
Spanien.....	11,429	125	1,707	5,800	200	1,000	597	2,000
Portugal.....	2,466	50	204	1,257	30	50	75	800
Ryssland.....	122,985	1,000	185	74,681	4,320	7,182	1,617	34,000
Rumänien.....	5,900	100	144	4,969	24	97	172	394
Serbien.....	1,500	31	61	1,250	9	120	.	29
Öfriga Balkanl. ⁴⁾	9,807	200	550	5,604	40	300	1,113	2,000
Nordvesteuropa.....	52,991	1,224	395	28,651	8,200	9,120	2,520	2,881
Sydvesteuropa.....	60,234	712	7,077	29,939	2,730	8,143	3,658	7,975
Vesteuropa.....	113,225	1,936	7,472	58,590	10,930	17,263	6,178	10,856
Östeuropa.....	158,598	1,879	1,195	98,435	5,606	8,981	4,095	38,407
Europa.....	271,823	3,815	8,667	157,025	16,536	26,244	10,273	49,263

¹⁾—⁴⁾ Se sid. 260.

Tab. 41. Åkerarealen för hufvudsädena, år 1899. I hektar.

Land.	Hvete. ³⁾	Råg.	Korn.	Hafre.	Majs.	Potatis.
Sverige.....	82,238	402,960	220,723	816,898	—	157,482
Norge, 1890.....	4,886	13,759	51,780	97,839	—	39,122
Danmark, 1896.....	34,399	290,664	279,663	439,438	—	52,396
Finland, 1898.....	3,605	283,238	118,479	277,155	—	44,600
Storbrit. o. Irland.....	831,707	26,078	873,843	1,663,109	—	494,757
Nederländerna.....	72,006	213,864	35,531	128,223	—	155,535
Belgien, 1895.....	214,231	283,376	40,243	248,694	—	184,691
Tyska riket.....	2,340,606	5,871,068	1,640,868	3,999,744	—	3,131,463
Österrike-Ungern.....	4,721,789	3,002,421	2,372,177	3,006,544	3,024,931	1,690,342
Schweiz, 1885.....	140,551	34,840	13,602	49,634	—	107,219
Frankrike.....	6,940,210	1,488,900	806,270	3,939,300	561,042	1,564,720
Italien.....	4,600,000	137,000	308,000	474,000	1,956,000	209,000
Spanien.....	3,000,000	715,000	1,400,000	250,000	400,000	170,000
Portugal, 1885.....	350,000	280,000	150,000	30,000	350,000	30,000
Ryssland.....	16,221,246	27,605,635	7,496,088	15,629,391	973,680	3,481,905
Rumänien.....	1,661,360	189,340	638,670	310,210	2,016,790	13,240
Serbien.....	403,818	59,000	113,862	101,191	535,708	8,462
Bulgarien.....	1,032,842	351,413	311,755	249,385	541,937	—
Grekland.....	200,000	30,000	65,000	4,000	100,000	1,000
Turkiet.....	1,000,000	450,000	250,000	63,000	200,000	—
Nordvesteuropa.....	4,379,941	8,695,235	4,108,888	8,856,554	188,249	5,091,857
Sydvesteuropa.....	14,890,210	2,620,900	2,664,270	4,693,300	3,267,042	1,973,720
Vesteuropa.....	19,270,151	11,316,135	6,773,108	13,549,854	3,455,291	7,065,577
Östeuropa.....	24,584,843	30,412,421	10,413,446	18,218,901	7,203,897	4,470,447
Europa	43,854,994	41,728,556	17,186,554	31,768,755	10,659,188	11,536,024
Ryska Asien.....	4,201,543	1,212,937	793,352	1,424,474	194,083	154,013
Främre Asien ²⁾	2,400,000	—	500,000	400,000	1,200,000	—
Britt. Indien.....	9,680,846	—	2,865,000	—	2,488,000	—
Japan.....	461,469	681,570	651,761	—	—	37,348
Egypten, 1891.....	510,653	—	193,339	—	643,013	—
Tunis, 1900.....	429,288	—	430,137	8,012	20,000	—
Algeriet, 1898.....	1,257,604	309	1,244,196	71,369	12,729	11,576
Kapkolonien.....	80,000	—	20,000	30,000	60,000	—
Förenta staterna.....	18,045,105	671,467	1,164,724	10,659,478	33,226,608	1,044,588
Canada.....	1,511,302	57,076	332,470	1,964,018	135,093	186,782
Mexiko.....	550,000	—	300,000	119,616	1,766,700	14,974
Uruguay.....	274,446	—	1,648	56	145,668	—
Argentina.....	2,500,000	—	29,000	12,000	800,000	14,000
Chile.....	600,000	—	450,000	—	200,000	—
Australien.....	2,386,774	2,000	68,576	311,044	144,811	71,375
Utomeurop. länd.	44,889,030	2,625,359	9,044,203	15,000,067	41,036,705	1,534,656
Totalsumma	88,744,024	44,353,915	26,230,757	46,768,822	51,695,893	13,070,680
<i>Storbrit. o. Irland:</i>						
England.....	768,795	17,785	661,887	720,974	—	156,896
Wales.....	21,811	658	42,886	89,121	—	13,347
Skotland.....	19,123	2,495	97,321	387,920	—	51,387
Irland.....	20,989	4,903	68,662	459,511	—	268,257
Man ¹⁾	412	24	2,937	5,370	—	1,137
Kanalöarna ¹⁾	577	13	150	513	—	3,733
<i>Österrike-Ungern:</i>						
Vestra Österrike.....	656,212	1,275,388	834,106	1,135,820	188,249	724,502
Galizien-Bukovina.....	420,685	565,871	355,309	731,312	145,708	431,380
Ungern.....	3,422,851	1,139,751	1,085,133	1,063,069	2,496,622	521,507
Bosnien-Herzeg.....	222,041	21,411	97,629	76,343	194,352	12,953

¹⁾ Ingå ej i skördetablerna i det följande. — ²⁾ Mindre Asien, Syrien, Persien. —³⁾ Under hvete är öfverallt i denna publikation inräknadt *spelt*.

Tab. 42. Åkerarealen för hufvudsädena, 1871/1901. Årl. i tusental hektar.

L a n d.	1871/75.	1876/80.	1881/85.	1886/90.	1891/95.	1896/00. ¹⁾	1899.	1900. ¹⁾	1901. ²⁾
A) Hvete.									
Sverige	62	68	71	75	78	80	82	82	.
Norge	5	4	4	4	4	4	4	5	.
Danmark	60	60	54	48	40	34	34	34	.
Finland	3	3	3	3	3	4	4	4	.
Storbrit. o. Irland	1,508	1,291	1,145	1,007	816	793	832	775	707
Nederländerna	82	91	89	84	66	68	72	72	.
Belgien	340	335	306	268	229	210	214	193	.
Tyska riket	2,150	2,240	2,261	2,306	2,308	2,300	2,341	2,366	1,896
Österrike-Ung.	3,220	3,633	3,910	4,265	4,595	4,627	4,722	4,859	4,947
Schweiz	140	140	140	140	140	141	141	141	.
Frankrike	6,830	6,916	6,962	7,000	6,762	6,844	6,940	6,864	6,790
Italien	4,700	4,750	4,450	4,481	4,551	4,572	4,600	4,550	4,500
Spanien	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	.
Portugal	350	350	350	350	350	350	350	350	.
Ryssland	11,500	11,500	12,680	13,000	13,678	15,862	16,221	17,137	17,910
Rumänien	1,200	1,300	1,400	1,458	1,431	1,561	1,661	1,590	1,637
Öfriga Balkanl.	2,450	2,445	2,440	2,480	2,562	2,590	2,637	2,637	.
Nordvesteuropa	5,000	4,895	4,758	4,637	4,350	4,280	4,380	4,319	3,800
Sydvesteuropa	14,880	15,016	14,762	14,831	14,663	14,766	14,890	14,764	14,640
Vesteuropa	19,880	19,911	19,520	19,468	19,013	19,046	19,270	19,083	18,440
Östeuropa	17,720	18,215	19,745	20,501	21,600	23,994	24,585	25,576	26,500
Europa	37,600	38,126	39,265	39,969	40,613	43,040	43,855	44,659	44,940
Österrike-Ungern:									
Vestra Österrike	650	663	685	702	666	646	656	647	644
Galizien-Bukov.	320	330	378	458	443	421	421	420	426
Ungern	2,250	2,640	2,787	3,025	3,366	3,338	3,423	3,570	3,655
Bosnien-Herzeg.			60	80	120	222	222	222	222
B) Råg.									
Sverige	355	365	382	380	394	403	403	403	.
Norge	14	15	14	14	14	14	14	13	.
Danmark	250	259	271	280	287	291	291	291	.
Finland	265	264	276	293	285	286	283	283	.
Storbrit. o. Irland	28	25	23	30	28	31	26	26	27
Nederländerna	192	200	201	203	201	214	214	214	.
Belgien	285	280	278	278	279	275	283	245	.
Tyska riket	5,800	5,940	5,877	5,823	5,822	5,944	5,871	5,955	5,808
Österrike-Ung.	3,340	3,285	3,158	3,222	3,139	2,947	3,002	2,840	3,068
Schweiz	35	35	35	35	35	35	35	35	.
Frankrike	1,895	1,824	1,739	1,615	1,532	1,467	1,489	1,420	1,394
Italien	160	160	158	149	142	136	137	130	.
Spanien	700	700	700	700	700	715	715	715	.
Portugal	280	280	280	280	280	280	280	280	.
Ryssland	26,650	27,500	28,230	28,400	27,384	27,712	27,606	28,594	28,681
Rumänien	100	160	160	164	155	203	189	164	211
Öfriga Balkanl.	800	836	850	855	889	892	890	890	.
Nordvesteuropa	8,614	8,712	8,692	8,685	8,643	8,741	8,695	8,600	8,450
Sydvesteuropa	3,035	2,964	2,877	2,744	2,654	2,598	2,621	2,545	2,500
Vesteuropa	11,649	11,676	11,569	11,429	11,297	11,339	11,316	11,145	10,950
Östeuropa	29,500	30,452	31,063	31,292	30,269	30,506	30,412	31,353	31,600
Europa	41,149	42,128	42,632	42,721	41,566	41,845	41,728	42,498	42,550
Österrike-Ungern:									
Vestra Österrike	1,390	1,329	1,335	1,349	1,298	1,248	1,275	1,135	1,235
Galizien-Bukov.	610	596	603	653	625	562	566	570	576
Ungern	1,340	1,360	1,210	1,210	1,201	1,117	1,140	1,114	1,236
Bosnien-Herzeg.			10	10	15	20	21	21	21

¹⁾ Delvis provisoriska tal. — ²⁾ Provisoriska tal.

Tab. 42. (Forts.)

L a n d.	1871/75.	1876/80.	1881/85.	1886/90.	1891/95.	1896/00. ¹⁾	1899.	1900. ¹⁾	1901. ²⁾
C) Korn.									
Sverige.....	233	232	230	221	221	220	221	221	.
Norge.....	54	55	54	52	49	44	52	41	.
Danmark.....	305	312	312	298	287	280	280	280	.
Finland.....	116	115	122	125	122	119	118	118	.
Storbrit. o. Irland	1,052	1,114	1,103	936	921	882	874	880	866
Nederländerna....	49	47	48	44	42	36	36	36	.
Belgien.....	42	41	40	40	40	40	40	38	.
Tyska riket.....	1,500	1,625	1,701	1,707	1,689	1,649	1,641	1,670	1,859
Österrike-Ung.....	2,065	2,138	2,190	2,292	2,347	2,350	2,372	2,413	2,401
Schweiz.....	14	14	14	14	14	14	13	14	.
Frankrike.....	1,080	1,051	1,010	905	959	818	806	757	789
Italien.....	390	375	340	335	309	306	308	300	.
Spanien.....	1,400	1,400	1,400	1,400	1,400	1,400	1,400	1,400	.
Portugal.....	150	150	150	150	150	150	150	150	.
Ryssland.....	6,200	6,200	6,300	6,500	6,716	7,448	7,496	7,567	7,810
Rumänien.....	500	500	500	500	558	604	639	440	504
Öfriga Balkanl....	650	650	580	630	660	732	741	740	.
Nordvesteuropa....	4,005	4,198	4,294	4,158	4,150	4,112	4,109	4,185	4,360
Sydvesteuropa....	3,020	2,976	2,900	2,790	2,818	2,674	2,664	2,607	2,640
Vesteuropa.....	7,025	7,174	7,194	6,948	6,968	6,786	6,773	6,792	7,000
Östeuropa.....	8,775	8,845	8,900	9,201	9,516	10,306	10,414	10,273	10,600
Europa.....	15,800	16,019	16,094	16,149	16,484	17,092	17,187	17,065	17,600
<i>Österrike-Ungern:</i>									
Vestra Österrike....	640	643	670	721	765	828	834	887	861
Galizien-Bukov....	430	430	395	406	376	361	355	348	350
Ungern.....	995	1,065	1,050	1,085	1,106	1,061	1,085	1,080	1,092
Bosnien-Herzeg....	.	.	75	80	100	100	98	98	98
D) Hafre.									
Sverige.....	554	622	690	780	813	817	817	817	.
Norge.....	91	92	94	97	97	96	98	90	.
Danmark.....	375	390	409	425	435	439	439	439	.
Finland.....	100	132	167	213	240	272	277	277	.
Storbrit. o. Irland	1,713	1,687	1,739	1,723	1,769	1,690	1,663	1,679	1,664
Nederländerna....	112	115	116	116	134	129	128	128	.
Belgien.....	239	246	250	250	250	250	249	253	.
Tyska riket.....	3,700	3,750	3,770	3,848	3,999	4,020	4,000	4,123	4,411
Österrike-Ung.....	2,920	3,028	2,947	3,060	3,025	3,013	3,006	3,061	3,050
Schweiz.....	50	50	50	50	50	50	50	50	.
Frankrike.....	3,200	3,333	3,612	3,746	3,950	3,935	3,939	3,941	3,866
Italien.....	400	450	440	450	459	468	474	445	.
Spanien.....	250	250	250	250	250	252	250	250	.
Portugal.....	30	30	30	30	30	30	30	30	.
Ryssland.....	14,000	14,500	15,200	15,300	14,683	15,669	15,629	16,187	16,486
Rumänien.....	100	130	150	180	238	288	310	255	265
Öfriga Balkanl....	400	400	400	400	400	424	410	409	.
Nordvesteuropa....	8,009	8,159	8,371	8,639	8,944	8,927	8,857	9,027	9,300
Sydvesteuropa....	3,880	4,063	4,332	4,476	4,689	4,685	4,693	4,666	4,600
Vesteuropa.....	11,889	12,222	12,703	13,115	13,633	13,612	13,550	13,693	13,900
Östeuropa.....	16,345	16,983	17,611	17,803	17,189	18,230	18,219	18,741	19,050
Europa.....	28,234	29,205	30,314	30,918	30,822	31,842	31,769	32,434	32,950
<i>Österrike-Ungern:</i>									
Vestra Österrike....	1,075	1,075	1,086	1,137	1,157	1,164	1,136	1,171	1,135
Galizien-Bukov....	725	723	706	737	730	736	731	732	736
Ungern.....	1,120	1,230	1,105	1,136	1,078	1,043	1,063	1,082	1,103
Bosnien-Herzeg....	.	.	50	50	60	70	76	76	76

¹⁾ Delvis provisoriska tal. — ²⁾ Provisoriska tal.

Tab. 42. (Forts.)

L a n d.	1871/75.	1876/80.	1881/85.	1886/90.	1891/95.	1896/00. ¹⁾	1899.	1900. ¹⁾	1901. ²⁾
E) Majs.									
Österrike-Ungern	2,205	2,518	2,604	2,732	2,976	3,015	3,025	3,118	3,030
Frankrike	675	621	603	557	569	567	561	541	.
Italien	1,900	1,900	1,900	1,900	1,917	1,965	1,956	2,000	.
Spanien	500	500	500	500	400	396	400	400	.
Portugal	350	350	350	350	350	350	350	350	.
Ryssland	600	600	625	650	857	960	974	1,096	1,093
Rumänien	1,600	1,600	1,700	1,780	1,794	1,991	2,017	2,025	2,128
Öfriga Balkanl.	1,100	1,100	1,130	1,220	1,300	1,377	1,376	1,377	.
Nordvesteuropa	175	191	198	194	186	188	188	187	190
Sydvesteuropa	3,425	3,371	3,353	3,307	3,236	3,278	3,267	3,291	.
Vesteuropa	3,600	3,562	3,551	3,501	3,422	3,466	3,455	3,478	.
Östeuropa	5,330	5,627	5,861	6,188	6,741	7,155	7,204	7,429	7,440
Europa	8,930	9,189	9,412	9,689	10,163	10,621	10,659	10,907	.
<i>Österrike-Ungern:</i>									
Vestra Österrike	175	191	198	194	186	188	188	187	190
Galizien-Bukov.	135	142	156	173	169	151	146	149	142
Ungern	1,895	2,185	2,150	2,215	2,421	2,476	2,497	2,588	2,504
Bosnien-Herzeg.	.	100	150	150	200	200	194	194	194
F) Potatis.									
Sverige	147	153	154	156	158	158	157	157	.
Norge	34	36	37	38	39	39	39	37	.
Danmark	43	43	47	52	52	52	52	52	.
Finland	30	30	34	41	42	45	45	45	.
Storbrit. o. Irland	615	560	560	553	512	501	495	497	495
Nederländerna	132	138	142	147	151	152	156	156	.
Belgien	184	194	197	192	187	176	185	141	.
Tyska riket	.	2,750	2,853	2,916	2,993	3,114	3,131	3,219	3,316
Österrike-Ungern	.	1,464	1,486	1,592	1,631	1,706	1,691	1,756	.
Schweiz	.	107	107	107	107	107	107	107	.
Frankrike	1,207	1,264	1,386	1,463	1,523	1,542	1,565	1,510	.
Italien	70	70	180	180	180	209	209	209	.
Spanien	.	165	165	165	165	165	170	170	.
Portugal	.	30	30	30	30	30	30	30	.
Ryssland	2,400	2,500	2,600	2,800	3,000	3,419	3,482	3,602	3,753
Rumänien	.	8	8	8	12	13	13	13	11
Öfriga Balkanl.	.	10	10	10	10	10	10	10	.
Nordvesteuropa	.	4,641	4,783	4,882	4,926	5,066	5,092	5,144	.
Sydvesteuropa	.	1,529	1,761	1,838	1,898	1,946	1,974	1,919	.
Vesteuropa	.	6,170	6,544	6,720	6,824	7,012	7,066	7,063	.
Östeuropa	.	3,352	3,452	3,730	3,968	4,426	4,471	4,648	.
Europa	.	9,522	9,996	10,450	10,792	11,438	11,537	11,711	.
<i>Österrike-Ungern:</i>									
Vestra Österrike	.	630	652	680	685	722	725	733	.
Galizien-Bukov.	.	350	377	418	419	442	431	435	.
Ungern	410	434	444	481	514	529	522	575	.
Bosnien-Herzeg.	.	.	13	13	13	13	13	13	.
Förenta staterna:³⁾									
Hvete	9,252	12,670	14,965	15,053	15,572	17,050	18,045	17,196	18,507
Råg	465	639	874	879	827	682	671	644	.
Korn	594	704	968	1,207	1,331	1,135	1,165	1,171	.
Hafre	4,041	5,522	8,342	10,715	11,072	10,746	10,659	11,074	.
Majs	15,757	21,560	27,601	30,273	29,421	32,719	33,227	33,717	33,600
Potatis	540	728	889	1,010	1,098	1,056	1,045	1,057	.

¹⁾ Delvis provisoriska tal. — ²⁾ Provisoriska tal. — ³⁾ Jfr tab. 62.

Tab. 43. Skörden af hvete i olika länder, åren 1871/1900.

I tusental *deciton*.¹⁾

Land.	Årl. 1871/75.	Årl. 1876/80.	Årl. 1881/85.	Årl. 1886/90.	Årl. 1891/95.	Årl. 1896/00. *)
Sverige	924	917	923	1,081	1,166	1,300
Norge	75	75	72	72	84	84
Danmark	1,090	1,305	1,180	1,167	1,040	937
Finland	23	28	31	40	36	41
Storbrit. o. Irland	25,818	21,940	22,367	20,639	16,099	17,541
Nederländerna	1,502	1,484	1,538	1,608	1,224	1,349
Belgien	4,446	5,660	5,235	4,883	4,290	4,286
Tyska riket	30,725	33,000	32,738	34,725	37,394	40,648
Österrike-Ungern	24,650	32,189	42,589	49,276	55,916	51,318
Schweiz	2,500	2,400	2,500	2,500	2,500	2,500
Frankrike	78,490	71,810	84,368	83,478	80,953	89,180
Italien	39,500	39,500	34,112	32,625	34,551	34,736
Spanien	23,000	23,000	23,300	23,300	23,147	25,369
Portugal	2,800	2,800	2,800	2,800	2,800	2,800
Ryssland	60,000	60,000	60,100	66,758	81,817	89,414
Balkanstaterna	30,700	31,600	34,000	35,400	37,467	37,655
Ryska Asien	16,000	18,000	20,000	20,000	27,000	26,256
Främre Asien ⁷⁾	18,000	18,000	18,000	18,000	18,000	20,200
Britt. Indien	60,000	64,800	75,000	67,287	66,354	57,548
Japan	3,000	3,000	3,372	4,444	5,006	5,554
Kapkolonien	1,000	1,000	1,080	920	840	637
Egypten	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
Tunis	1,000	1,000	1,000	1,500	2,200	1,860
Algeriet	4,360	5,639	6,455	6,170	6,120	6,299
Förenta staterna ³⁾	74,513	110,548	119,160	121,392	141,322	151,617
Canada	5,000	7,000	11,100	10,000	13,850	15,081
Mexiko	3,500	3,500	4,000	4,000	4,450	4,604
Uruguay	800	800	800	800	1,750	2,205
Argentina	2,500	3,000	5,000	8,000	16,500	18,667
Chile	2,400	3,409	3,500	4,500	4,500	3,930
Australien	5,464	7,819	9,920	10,730	9,920	12,332
Nordvesteuropa	73,199	74,316	74,727	75,168	72,046	76,345
Sydvesteuropa	143,790	137,110	144,580	142,203	141,451	152,085
Vesteuropa	216,989	211,426	219,307	217,371	213,497	228,430
Östeuropa	109,054	116,282	137,546	142,981	166,987	170,728
Europa	326,043	327,708	356,853	360,352	380,484	399,158
Öfriga länder	202,537	252,515	283,387	282,743	322,812	331,790
Totalsumma	528,580	580,223	640,240	643,095	703,296	730,948
<i>Österrike-Ungern:</i>						
Vestra Österrike	6,296	7,507	8,143	8,453	8,213	7,659
Galizien-Bukovina	2,809	3,055	3,484	3,928	3,767	4,024
Österrike	9,105	10,562	11,627	12,381	11,980	11,683
Ungern ³⁾	15,545	21,627	30,542	36,317	43,048	37,635
Bosnien-Herzegovina ⁶⁾ ..	.	.	420	578	888	2,000
<i>Balkanstaterna:</i>						
Rumänien	12,000	13,000	14,000	15,000	15,567	13,598
Öfriga Balkanstater	18,700	18,600	20,000	20,400	21,900	24,057

¹⁾ I Sverige, Danmark, Tyska riket, Österrike, Ungern, Frankrike, Algeriet, Ryska riket och Ostindien uppgifves skörden numera i *vigt* (med eller utan uppgift derjemte om rymden). För öfriga länder (och delvis äfven för ofvanstående, under äldre tider) har reduktion måst ske från rymdmått, och har härvid en hektoliter **hvete** ansetts väga 77.6 kg. (alltså en engelsk bushel 28.2 kg. eller 62.2 lbs, en amerikansk bushel 27.35 kg. eller 60.3 lbs, ett imperial quarter 226 kg. och en dansk tönne 108 kg.) För Österrike åren 1871/85 har en hl. hvete satts = 76 kg. Spelt har ansetts väga 65 kg. pr hl. i de få fall då särskild reduktion

Tab. 44. Skörden af hvete i olika länder, åren 1891/1901.

I tusental *deciton*.¹⁾

L a n d.	Årl. 1891/95.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900. ⁴⁾	1901. ⁵⁾
Sverige.....	1,166	1,288	1,268	1,242	1,237	1,462	1,190
Norge.....	84	84	84	84	84	84	84
Danmark.....	1,040	974	917	814	995	986	258
Finland.....	36	41	43	44	39	36	30
Storbrit. o. Irland..	16,099	16,426	15,875	21,118	18,968	15,319	15,208
Nederländerna.....	1,224	1,385	1,178	1,483	1,400	1,300	1,500
Belgien.....	4,290	4,451	4,160	4,145	4,500	4,172	4,000
Tyska riket.....	37,394	38,452	37,258	41,218	43,235	43,075	29,310
Österrike-Ungern.....	55,916	57,319	35,181	52,837	56,636	54,616	51,575
Schweiz.....	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500
Frankrike.....	80,953	92,607	65,924	99,312	99,460	88,599	82,744
Italien.....	34,551	39,716	23,769	37,558	37,714	34,920	40,350
Spanien.....	23,147	19,508	25,288	28,051	26,592	27,407	29,884
Portugal.....	2,800	2,800	2,800	2,800	2,800	2,800	2,800
Ryssland.....	81,817	90,468	72,127	97,794	94,448	92,235	92,137
Balkanstaterna.....	37,467	46,769	31,226	44,286	26,341	39,654	41,870
Ryska Asien.....	27,000	25,161	22,877	28,210	32,152	22,882	25,470
Främre Asien ⁷⁾	18,000	17,000	19,000	22,500	20,000	22,500	18,000
Britt. Indien.....	66,354	55,991	49,712	67,938	64,410	49,688	66,879
Japan.....	5,006	4,974	5,335	5,855	5,681	5,926	5,000
Kapkolonien.....	840	617	594	550	626	800	600
Egypten.....	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
Tunis.....	2,200	1,500	1,700	1,800	1,700	2,600	2,500
Algeriet.....	6,120	6,237	5,413	7,379	6,664	6,400	7,760
Förenta staterna ³⁾ ..	141,322	128,669	152,246	184,653	149,688	142,890	185,118
Canada.....	13,850	10,710	14,700	18,780	16,728	14,485	20,000
Mexiko.....	4,450	6,018	4,000	4,500	4,500	4,000	4,500
Uruguay.....	1,750	2,200	3,000	2,000	1,950	1,874	1,800
Argentina.....	16,500	15,000	10,000	16,000	23,162	29,175	21,750
Chile.....	4,500	4,350	3,800	4,000	4,500	3,000	5,000
Australien.....	9,920	7,555	9,563	15,368	13,700	15,476	16,000
Nordvesteuropa.....	72,046	72,684	69,861	80,932	81,814	76,427	61,677
Sydvesteuropa.....	141,451	154,631	117,781	167,721	166,566	153,726	155,778
Vesteuropa.....	213,497	227,315	187,642	248,653	248,380	230,153	217,455
Östeuropa.....	166,987	187,473	131,956	186,633	168,569	179,012	177,985
Europa.....	380,484	414,788	319,598	435,286	416,949	409,165	395,440
Öfriga länder.....	322,812	290,982	306,940	384,533	349,861	326,636	385,377
Totalsumma	703,296	705,770	626,538	819,819	766,810	735,801	780,817
<i>Österrike-Ungern:</i>							
Vestra Österrike.....	8,213	7,083	6,578	8,284	8,856	7,493	7,597
Galizien-Bukovina.....	3,767	4,305	2,832	4,500	4,828	3,654	4,385
Österrike.....	11,980	11,388	9,410	12,784	13,684	11,147	11,982
Ungern.....	43,048	43,931	23,771	38,053	40,952	41,469	37,593
Bosnien-Herzeg.....	888	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000
<i>Balkanstaterna:</i>							
Rumänien.....	15,567	19,469	9,967	15,986	7,128	15,440	18,620
Serbien.....	2,500	3,000	3,709	3,200	3,413	2,214	3,250
Bulgarien.....	10,500	12,400	8,500	14,000	8,000	11,000	10,000
Grekland.....	1,500	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000
Turkiet.....	74,000	9,900	7,050	9,100	5,800	9,000	8,000

behöft förekomma. — ²⁾ För Kroatien-Slavonien åren 1871/84 approximativt beräknade tal. —³⁾ Se tab. 62. — ⁴⁾ Delvis provisoriska tal. — ⁵⁾ Provisoriska tal. — ⁶⁾ Anses för åren 1871/80 ingå under Turkiet. — ⁷⁾ Mindre Asien, Syrien, Persien.

Tab. 45. Skörden af råg i olika länder, åren 1871/1900.

I tusental deciton.¹⁾

Land.	Årl. 1871/75.	Årl. 1876/80.	Årl. 1881/85.	Årl. 1886/90.	Årl. 1891/95.	Årl. 1896/00. ²⁾
Sverige.....	4,952	4,873	5,130	5,441	5,595	6,017
Norge.....	248	248	240	240	236	236
Danmark.....	3,890	4,117	4,378	4,321	4,793	4,820
Finland.....	2,980	2,565	2,650	3,230	2,928	3,115
Storbrit. o. Irland ²⁾	432	395	365	482	488	532
Nederländerna.....	2,496	2,468	2,661	2,870	2,941	3,244
Belgien.....	4,174	4,162	4,280	4,374	4,981	5,185
Tyska riket.....	66,360	69,915	68,302	69,258	77,597	85,927
Österrike-Ungern.....	26,609	27,395	30,600	31,782	31,866	29,798
Schweiz.....	450	450	465	465	465	465
Frankrike.....	18,920	17,359	18,400	16,576	17,212	15,802
Italien.....	1,491	1,400	1,255	1,096	1,092	1,000
Spanien.....	5,000	5,000	5,300	5,300	5,000	4,887
Portugal.....	1,800	1,800	1,800	1,800	1,800	1,800
Ryssland.....	155,000	165,000	169,995	179,510	178,268	196,534
Balkanstaterna.....	7,370	7,870	8,400	8,400	8,878	8,980
Ryska Asien.....	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	7,335
Japan.....	4,000	4,000	5,162	6,159	8,517	8,678
Tunis.....	600	600	600	800	1,000	1,050
Förenta staterna.....	3,955	5,845	6,533	6,468	7,095	6,342
Canada.....	270	530	530	530	530	738
Nordvesteuropa.....	99,841	102,700	102,850	105,917	114,531	123,040
Sydvesteuropa.....	27,211	25,559	26,755	24,772	25,104	23,489
Vesteuropa.....	127,052	128,259	129,605	130,689	139,635	146,529
Östeuropa.....	175,120	186,758	194,616	204,456	204,495	221,813
Europa.....	302,172	315,017	324,221	335,145	344,130	368,342
Öfriga länder.....	13,825	15,975	17,825	18,957	22,142	24,143
Totalsumma	315,997	330,992	342,046	354,102	366,272	392,485
<i>Österrike-Ungern:</i>						
Vestra Österrike.....	13,859	13,507	14,379	15,236	14,507	13,499
Galizien-Bukovina.....	4,232	4,295	4,658	4,677	4,492	4,620
Österrike.....	18,091	17,802	19,037	19,913	18,999	18,119
Ungern ³⁾	8,518	9,593	11,493	11,789	12,742	11,479
Bosnien-Herzegovina ⁴⁾	.	.	70	80	115	200
<i>Balkanstaterna:</i>						
Rumänien.....	1,000	1,500	1,500	1,500	1,578	1,749
Öfriga Balkanstater ⁵⁾	6,370	6,370	6,900	6,900	7,300	7,231

¹⁾ De länder, för hvilka skörden numera officiellt uppgifves i *rikt.* finnas angifna i anm. I å sid. 242. För öfriga länder har en hektoliter råg ansetts väga 71.7 kg. (för Österrike åren 1871/85 dock blott 70 kg.). I öfverensstämmelse härmed har en engelsk bushel råg ansetts motsvara 25.1 kg. eller 57.6 lbs, en amerikansk bushel 25.3 kg. eller 55.8 lbs, ett imperial quarter 209 kg. och en dansk tønd 99.7 kg., hvilket sistnämnda tal här afrundats till jemut 100 kg. — ²⁾ Uppgifter finnas blott om åkerarealen: skörden har beräknats under antagande af 15.8 dt. pr hektar, motsvarande 6.4 dt., eller 24.5 bushel, pr acre. — ³⁾ För Kroatien-

Tab. 46. Skörden af råg i olika länder, åren 1891/1901.

I tusental *deciton*.³⁾)

Land.	Årl. 1891/95.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900. ⁶⁾	1901. ⁷⁾
Sverige	5,595	6,199	6,102	5,424	5,593	6,768	5,698
Norge	236	236	236	236	236	236	236
Danmark	4,793	5,303	4,785	4,189	4,767	5,055	4,206
Finland	2,928	3,454	3,355	3,284	2,583	2,900	2,700
Storbrit. o. Irland ⁸⁾	488	650	650	520	420	420	420
Nederländerna	2,941	3,429	3,014	3,452	3,277	3,050	4,000
Belgien	4,981	5,500	5,152	5,232	5,000	5,043	5,900
Tyska riket	77,597	85,340	81,705	90,322	86,758	85,507	81,627
Österrike-Ungern	31,856	31,915	25,416	32,200	34,527	24,929	31,774
Schweiz	465	465	465	465	465	465	400
Frankrike	17,212	17,722	12,126	16,999	17,076	15,088	15,958
Italien	1,092	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,150
Spanien	5,000	3,886	4,718	4,883	5,415	5,532	6,500
Portugal	1,800	1,800	1,800	1,800	1,800	1,800	1,800
Ryssland	178,268	195,400	157,913	179,962	221,698	227,699	185,674
Balkanstaterna	8,878	10,987	8,901	9,828	7,402	7,783	9,919
Ryska Asien	5,000	5,152	8,277	7,366	9,861	6,019	6,080
Japan	8,517	7,658	7,972	9,525	8,542	9,694	8,500
Tunis	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,250	1,200
Förenta staterna	7,095	6,165	6,923	6,491	6,062	6,071	6,250
Canada	530	596	895	697	800	700	800
Nordvesteuropa	114,531	124,168	117,876	128,256	125,163	119,737	119,655
Sydvesteuropa	25,104	24,408	19,644	24,682	25,291	23,420	25,408
Vesteuropa	139,635	148,576	137,520	152,938	150,454	143,157	145,063
Östeuropa	204,495	224,710	179,818	206,858	247,563	250,118	212,899
Europa	344,130	373,286	317,338	359,796	398,017	393,275	357,962
Öfriga länder	22,142	20,571	25,067	25,079	26,265	23,734	22,830
Totalsumma	366,272	393,857	342,405	384,875	424,282	417,009	380,792
<i>Österrike-Ungern:</i>							
Vestra Österrike	14,507	13,592	12,412	15,132	16,064	10,293	14,468
Galizien-Bukovina	4,492	5,149	3,604	5,109	5,595	3,643	4,714
Österrike	18,999	18,741	16,016	20,241	21,659	13,936	19,182
Ungern	12,742	12,974	9,200	11,759	12,668	10,793	12,392
Bosnien-Herzegovina	115	200	200	200	200	200	200
<i>Balkanstaterna:</i>							
Rumänien	1,578	3,087	1,717	1,928	502	1,513	2,419
Serbien	600	700	484	700	500	570	500
Bulgarien	3,000	3,500	3,000	3,500	2,700	2,000	3,300
Grekland	200	200	200	200	200	200	200
Turkiet	3,500	3,500	3,500	3,500	3,500	3,500	3,500

Slavonien åren 1871/84 endast approximativt beräknade tal. — ⁴⁾ För åren 1871/80 anses Bosnien-Herzegovina ingå under Turkiet. — ⁵⁾ Specifikation för de särskilda länderna meddelas för åren 1891/1901 i tab. 46. — ⁶⁾ Delvis provisoriska tal. — ⁷⁾ Provisoriska tal. — ⁸⁾ Jfr anm. 2 här ofvan. — ⁹⁾ Om reduktionen till vikt för vissa länder se anm. 1 här ofvan.

Tab. 47. Skörden af korn i olika länder, åren 1871/1900.

I tusental *deciton*.¹⁾

Land.	Årl. 1871/75.	Årl. 1876/80.	Årl. 1881/85.	Årl. 1886/90.	Årl. 1891/95.	Årl. 1896/00. ⁴⁾
Sverige.....	3,479	3,398	3,443	3,375	3,149	3,141
Norge.....	1,020	1,020	953	953	876	876
Danmark.....	5,135	4,874	4,865	4,929	4,857	4,861
Finland.....	1,309	1,005	1,173	1,285	1,107	1,127
Storbrit. o. Irland.....	20,000	21,700	18,820	17,629	17,489	17,160
Nederländerna.....	1,145	993	1,106	1,047	1,003	896
Belgien.....	779	775	880	848	834	890
Tyska riket.....	22,500	24,900	26,029	26,151	28,009	28,214
Österrike-Ungern.....	17,690	19,400	22,991	23,420	26,939	26,734
Schweiz.....	190	190	200	200	200	200
Frankrike.....	13,216	11,335	12,006	10,646	11,238	9,888
Italien.....	3,000	2,850	2,330	2,009	1,864	1,914
Spanien.....	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	11,004
Portugal.....	650	650	650	650	650	650
Ryssland.....	35,000	36,000	39,000	41,000	49,277	48,759
Balkanstaterna.....	9,800	10,300	10,850	11,400	12,128	11,312
Ryska Asien.....	5,000	5,000	5,000	5,000	7,000	6,240
Främre Asien ⁶⁾	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000
Brittiska Indien ⁷⁾	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	23,000
Japan.....	5,000	5,500	6,525	7,926	9,052	9,669
Kapkolonien.....	100	100	150	173	200	188
Egypten.....	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,950
Tunis.....	1,000	1,000	1,000	1,350	1,900	2,000
Algeriet.....	6,791	7,209	8,043	8,608	8,690	6,991
Förenta staterna.....	7,009	9,079	11,744	14,718	17,414	14,667
Canada.....	2,600	3,400	5,080	5,520	4,200	4,671
Mexiko.....	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,604
Chile.....	500	500	600	700	1,300	1,300
Australien.....	354	523	600	600	535	639
Nordvesteuropa.....	62,111	65,770	65,430	65,387	67,156	67,828
Sydvesteuropa.....	27,866	25,835	25,986	24,305	24,752	23,456
Vesteuropa.....	89,977	91,605	91,416	89,692	91,908	91,284
Östeuropa.....	55,936	58,785	64,880	66,850	78,712	76,342
Europa.....	145,913	150,390	156,296	156,542	170,620	167,626
Öfriga länder.....	56,354	60,311	66,742	72,595	78,291	78,919
Totalsumma.....	202,267	210,701	223,038	229,137	248,911	246,545
Österrike-Ungern:						
Vestra Österrike.....	6,554	6,915	7,961	8,970	9,632	10,463
Galizien-Bukovina.....	3,718	3,340	3,130	3,236	3,420	2,839
Österrike.....	10,272	10,255	11,091	12,206	13,052	13,302
Ungern ²⁾	7,418	9,145	11,300	10,514	13,087	12,632
Bosnien-Herzeg. ³⁾	.	.	600	700	800	800
Balkanstaterna:						
Rumänien.....	4,000	4,500	5,000	5,000	5,308	4,592
Öfriga Balkanstater.....	5,800	5,800	5,850	6,400	6,820	6,720

¹⁾ De länder, för hvilka skörden numera officiellt uppgifves i *vigt*, finnas angifna i anm. 1 å sid. 242. För öfriga länder har en hektoliter korn ansetts väga 64 kg. (dock i Finland blott 60 kg.). I öfverensställelse härmed har en engelsk bushel korn ansetts väga 23.3 kg. (motsvarande 51.4 lbs), en amerikansk bushel 22.6 kg. (motsvarande 49.8 lbs), ett imperial quarter 186 kg. och en dansk tønde 89 kg. — ²⁾ För Kroatien-Slavonien åren 1871/84 endast approximativt beräknade tal. — ³⁾ För åren 1871/80 anses Bosnien-Herzegovina ingå under

Tab. 48. Skörden af korn i olika länder, åren 1891/1901.

I tusental *deciton*.⁶⁾

L a n d.	Årl. 1891/95.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900. ⁴⁾	1901. ⁵⁾
Sverige	3,149	3,208	3,220	3,304	2,608	3,366	3,009
Norge	876	876	876	876	876	876	876
Danmark	4,857	4,677	4,219	5,124	5,083	5,204	5,024
Finland	1,107	1,258	1,268	1,212	798	1,100	1,000
Storbrit. o. Irland..	17,489	18,133	16,919	17,412	17,366	15,971	15,761
Nederländerna	1,003	1,029	843	862	895	850	850
Belgien	834	863	818	833	898	1,036	1,000
Tyska riket	28,009	27,271	25,644	28,291	29,839	30,022	33,211
Österrike-Ungern ..	26,939	27,004	21,491	27,876	30,748	26,552	26,499
Schweiz	200	200	200	200	200	200	300
Frankrike	11,238	10,356	9,064	10,563	10,266	9,194	8,695
Italien	1,864	2,268	1,800	2,000	1,900	1,600	1,900
Spanien	11,000	7,337	10,614	13,006	11,715	12,348	12,300
Portugal	650	650	650	650	650	650	1,000
Ryssland	49,277	48,046	47,752	59,694	43,531	44,773	45,737
Balkanstaterna	12,128	14,719	12,210	13,189	7,111	9,329	12,463
Ryska Asien	7,000	7,174	4,207	7,128	5,871	6,822	6,497
Främre Asien ⁶⁾	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	5,000
Brittiska Indien ⁷⁾ ..	20,000	20,000	21,000	26,000	23,000	25,000	23,000
Japan	9,052	9,066	9,273	10,295	9,710	9,998	9,000
Kapkolonien	200	156	179	212	193	200	200
Egypten	2,000	3,000	3,000	3,750	3,000	2,000	2,000
Tunis	1,900	2,000	2,000	2,500	2,000	1,500	2,500
Algeriet	8,690	6,770	5,455	9,028	7,204	6,500	5,700
Förenta staterna....	17,414	15,751	15,071	12,609	16,586	13,317	16,000
Canada	4,200	4,232	4,080	4,533	5,268	5,241	7,000
Mexiko	2,000	2,000	2,000	3,022	3,000	3,000	2,500
Chile	1,300	1,300	1,300	1,300	1,300	1,300	1,300
Australien	535	459	437	776	860	662	1,000
Nordvesteuropa	67,156	66,767	62,809	68,847	71,014	69,702	72,944
Sydvesteuropa	24,752	20,611	22,128	26,219	24,531	23,792	23,895
Vesteuropa	91,908	87,378	84,937	95,066	95,545	93,494	96,839
Östeuropa	78,712	80,517	72,651	90,026	68,939	69,577	72,786
Europa	170,620	167,895	157,588	185,092	164,484	163,071	169,625
Öfriga länder	78,291	75,908	72,002	85,153	81,992	79,540	81,697
Totalsumma	248,911	243,803	229,590	270,245	246,476	242,611	251,322
Österrike-Ungern:							
Vestra Österrike	9,632	9,252	8,802	10,733	12,451	11,077	11,913
Galizien-Bukov.	3,420	3,016	2,286	3,089	3,492	2,313	2,694
Österrike	13,052	12,268	11,088	13,822	15,943	13,390	14,607
Ungern	13,087	13,936	9,603	13,254	14,005	12,362	11,092
Bosnien-Herzeg.	800	800	800	800	800	800	800
Balkanstaterna:							
Rumänien	5,308	7,169	4,787	6,689	1,025	3,287	5,463
Serbien	670	700	923	1,000	786	492	650
Bulgarien	3,000	3,700	3,350	2,350	2,150	2,400	3,200
Grekland	650	650	650	650	650	650	650
Turkiet	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500

Turkiet. — ⁴⁾ Delvis provisoriska tal. — ⁵⁾ Provisoriska tal. — ⁶⁾ Om reduktionen till vikt för vissa länder se anm. 1 här ovan. — ⁷⁾ Uppgifter om skörden föreligga icke, utan är den-samma här approximativt beräknad på grund af hektartalet. — ⁸⁾ Mindre Asien, Syrien och Persien.

Tab. 49. Skörden af hafre i olika länder, åren 1871/1900.

I tusental *deciton*.¹⁾

L a n d.	Årl. 1871/75.	Årl. 1876/80.	Årl. 1881/85.	Årl. 1886/90.	Årl. 1891/95.	Årl. 1896/00. ⁴⁾
Sverige	7,182	8,217	9,217	9,979	11,061	10,434
Norge	1,516	1,516	1,625	1,625	1,614	1,614
Danmark	4,910	4,929	5,333	5,569	6,016	6,682
Finland	980	1,282	1,614	2,286	2,469	2,786
Storbritannien o. Irland	27,400	27,500	28,000	27,822	29,674	28,395
Nederländerna	2,081	2,039	2,014	2,184	2,533	2,645
Belgien	3,680	4,100	4,152	4,691	4,464	5,089
Tyska riket	49,500	50,700	49,849	55,364	58,224	64,833
Österrike-Ungern	20,075	23,233	25,562	25,573	28,378	29,049
Schweiz	750	750	800	800	800	800
Frankrike	35,874	35,539	40,899	40,649	40,851	42,507
Italien	3,400	3,150	2,573	2,768	2,969	2,962
Spanien	1,600	1,600	1,650	1,650	1,700	1,824
Portugal	200	200	200	200	200	200
Ryssland	81,000	83,000	87,500	93,050	93,515	104,867
Balkanstaterna	3,300	3,500	3,820	4,100	4,404	4,922
Ryska Asien	8,000	10,000	10,000	10,000	10,000	11,239
Främre Asien ²⁾	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000
Kapkolonien	150	150	175	212	249	249
Algeriet	273	328	366	550	566	726
Förenta staterna	41,218	56,906	79,597	96,514	104,333	110,776
Canada	8,500	9,500	14,500	16,500	19,240	22,633
Mexiko	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Australien	1,345	1,946	2,600	2,900	2,920	4,007
Nordvesteuropa	106,986	110,701	113,225	121,960	128,546	135,468
Sydvesteuropa	41,074	40,489	45,322	45,267	45,720	47,493
Vesteuropa	148,060	151,190	158,547	167,227	174,266	182,961
Östeuropa	95,388	100,965	106,261	111,083	114,606	126,648
Europa	243,448	251,255	264,808	278,310	288,872	309,609
Öfriga länder	63,486	82,830	111,238	130,676	141,308	153,630
Totalsumma	306,934	334,085	376,046	408,986	430,180	463,239
<i>Österrike-Ungern:</i>						
Vestra Österrike	8,987	9,668	10,621	11,640	11,691	12,190
Galizien-Bukovina	4,305	4,825	4,765	4,647	5,350	5,167
Österrike	13,292	14,493	15,386	16,287	17,041	17,357
Ungern ³⁾	6,783	8,740	9,876	8,956	10,937	11,292
Bosnien-Herzegov. ³⁾	-	-	300	330	400	400
<i>Balkanstaterna:</i>						
Rumänien	800	1,000	1,200	1,350	1,804	1,885
Öfriga Balkanstater	2,500	2,500	2,620	2,750	2,600	3,037

¹⁾ De länder, för hvilka skörden numera officiellt uppgifves i *vigt*, finnas angifna i anm. 1 å sid. 242. För öfriga länder har en hektoliter **hafre** ansetts väga 47 kg. (dock i Österrike åren 1871/85 blott 45, i Italien 46 och i Förenta staterna blott 42 kg.). Vigten 47 kg. pr hl. motsvarar för en engelsk bushel 17.1 kg. (eller 37.7 lbs), för ett imperial quarter 137 kg. och för en dansk tønd 65.4 kg. Vigten 42 kg. pr hl. motsvarar för en amerikansk bushel 14.8 kg. (eller 32.6 lbs). — ²⁾ För Kroatien-Slavonien åren 1871/84 endast approximativt beräknade tal. — ³⁾ För åren 1871/80 anses Bosnien-Herzegovina ingå under Turkiet. — ⁴⁾ Delvis provisoriska tal. — ⁵⁾ Mindre Asien, Syrien, Persien.

Tab. 50. Skörden af hafre i olika länder, åren 1891/1901.

I tusental *deciton*.¹⁾

L a n d.	Årl. 1891/95.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900. ²⁾	1901. ³⁾
Sverige	11,061	9,449	9,917	11,917	8,958	11,928	9,383
Norge	1,614	1,614	1,614	1,614	1,614	1,614	1,614
Danmark	6,016	6,445	5,885	7,354	6,574	7,151	6,197
Finland	2,469	2,902	2,978	3,171	2,481	2,400	2,200
Storbrit. o. Irland ..	29,674	27,849	27,968	29,511	28,410	28,238	27,561
Nederländerna	2,533	2,541	2,671	2,752	2,660	2,600	2,600
Belgien	4,464	4,353	4,905	5,752	4,748	5,687	4,700
Tyska riket	58,224	59,695	57,186	67,541	68,827	70,919	70,502
Österrike-Ungern ..	28,378	28,007	23,776	31,535	33,310	28,615	28,129
Schweiz	800	800	800	800	800	800	1,000
Frankrike	40,851	42,994	36,761	46,675	44,694	41,413	34,940
Italien	2,969	3,609	2,700	3,000	3,000	2,500	2,600
Spanien	1,700	1,299	1,781	1,463	2,192	2,385	2,300
Portugal	200	200	200	200	200	200	250
Ryssland	93,515	104,035	85,477	89,328	130,065	115,430	84,725
Balkanstaterna	4,404	5,568	5,582	6,414	3,188	3,857	5,889
Ryska Asien	10,000	12,057	10,858	10,464	14,339	8,480	5,860
Främre Asien ⁴⁾	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	4,000
Kapkolonien	249	283	155	248	310	250	250
Algeriet	566	767	582	874	658	750	1,000
Förenta staterna ..	104,333	104,687	103,418	108,174	117,834	119,765	97,791
Canada	19,240	21,570	21,820	23,054	24,431	22,289	30,000
Mexiko	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Australien	2,920	3,437	2,814	4,266	4,193	5,323	4,500
Nordvesteuropa	128,546	126,398	124,373	143,500	138,765	144,306	137,881
Sydvesteuropa	45,720	48,102	41,442	51,338	50,086	46,498	40,090
Vesteuropa	174,266	174,500	165,815	194,838	188,851	190,804	177,971
Östeuropa	114,606	126,860	104,386	114,189	152,870	134,933	106,619
Europa	288,872	301,360	270,201	309,027	341,721	325,737	284,590
Öfriga länder	141,308	146,801	143,647	151,080	165,765	160,857	144,401
Totalsumma	430,180	448,161	413,848	460,107	507,486	486,594	428,991
<i>Österrike-Ungern:</i>							
Vestra Österrike	11,691	10,750	10,449	13,088	13,693	12,969	12,124
Galizien-Bukov.	5,350	5,240	4,296	5,603	6,512	4,185	5,031
Österrike	17,041	15,990	14,745	18,691	20,205	17,154	17,155
Ungern	10,937	11,617	8,631	12,444	12,705	11,061	10,574
Bosnien-Herzeg.	400	400	400	400	400	400	400
<i>Balkanstaterna:</i>							
Rumänien	1,804	2,438	1,630	2,884	1,036	1,438	2,739
Serbien	470	1,000	1,422	1,500	622	389	550
Bulgarien	1,600	1,600	2,000	1,500	1,000	1,500	2,000
Grekland	30	30	30	30	30	30	100
Turkiet	500	500	500	500	500	500	500

¹⁾ Jfr anmärkning 1 å föregående sida. — ²⁾ Delvis provisoriska tal. — ³⁾ Provisoriska al. — ⁴⁾ Mindre Asien, Syrien, Persien.

Tab. 51. Skörden af majs i olika länder, åren 1871/1900.

I tusental deciton.¹⁾

Land.	Årl. 1871/75.	Årl. 1876/80.	Årl. 1881/85.	Årl. 1886/90.	Årl. 1891/95.	Årl. 1896/00. ²⁾
Österrike-Ungern	17,975	26,807	33,215	32,766	42,535	41,727
Frankrike	7,220	6,548	6,711	6,755	6,823	6,764
Italien	22,400	22,450	19,603	20,294	18,139	20,164
Spanien	5,600	5,600	5,600	5,600	5,000	5,262
Portugal	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000
Ryssland	4,300	4,500	4,700	4,684	6,993	7,641
Balkanstaterna	25,450	25,650	26,000	26,700	28,268	33,936
Ryska Asien	1,500	1,500	1,500	1,500	2,000	1,952
Främre Asien ³⁾	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000
Brittiska Indien ³⁾	23,000	23,000	23,000	23,000	23,000	24,800
Kapkolonien	300	400	500	680	731	597
Egypten	3,000	3,000	3,000	4,000	6,000	6,380
Förenta staterna ²⁾	263,556	369,821	411,211	442,583	440,539	522,949
Canada	1,000	1,600	3,000	3,600	4,600	6,583
Mexiko	14,000	16,000	17,000	17,000	18,000	18,520
Uruguay	500	500	600	800	1,050	1,354
Argentina	4,000	4,000	5,000	6,000	8,450	18,700
Chile	500	500	600	800	2,000	2,370
Australien	1,260	1,500	1,500	1,755	2,290	2,588
Nordvesteuropa	2,125	2,689	2,660	2,641	2,444	2,200
Sydvesteuropa	39,220	38,598	35,914	36,649	33,962	36,190
Vesteuropa	41,345	41,287	38,574	39,290	36,406	38,390
Östeuropa	45,600	54,268	61,255	61,509	75,352	81,104
Europa	86,945	95,555	99,829	100,799	111,758	119,494
Öfriga länder	327,616	436,821	481,911	516,718	523,600	621,793
Totalsumma	414,561	532,376	581,740	617,517	635,358	741,287
<i>Österrike-Ungern:</i>						
Vestra Österrike	2,125	2,689	2,660	2,641	2,444	2,200
Galizien-Bukovina	1,710	1,598	1,750	1,866	2,005	1,807
Österrike	3,835	4,287	4,410	4,507	4,449	4,007
Ungern ³⁾	14,140	22,520	27,505	26,259	35,586	35,220
Bosnien-Herzegovina ⁴⁾			1,300	2,000	2,500	2,500
<i>Balkanstaterna:</i>						
Rumänien	15,000	15,000	15,500	16,500	16,518	18,265
Öfriga Balkanstater	10,450	10,650	10,500	10,200	11,750	15,671

Anmärkningar till tab. 51 här ovan och till tab. 52 å nästa sida.

¹⁾ De länder, för hvilka skörden numera officiellt uppgifves i *rikt* finnas angifna i anm. 1 å sid. 242. För öfriga länder har en hektoliter **majs** ansetts väga 72 kg. (dock för åren 1871/85 i Österrike 73 kg.). Vigten 72 kg. pr hl. motsvarar 26 2/3 kg. för en engelsk bushel och 25 4/5 kg., eller 56 lbs. för en amerikansk bushel. — ²⁾ Jfr vidare tab. 62. — ³⁾ För Kroatien-Slavonien åren 1871/84 endast approximativt beräknade tal. — ⁴⁾ Anses för åren 1871/80 ingå under Turkiet. — ⁵⁾ Uppgifter om skörden föreligga icke, utau är densamma här approximativt beräknad på grund af hektartalet. — ⁶⁾ Delvis provisoriska tal. — ⁷⁾ Provisoriska tal. — ⁸⁾ Mindre Asien, Syrien, Persien.

Tab. 52. Skörden af majs i olika länder, åren 1891/1901.

I tusental *deciton*.¹⁾

L a n d.	Årl. 1891/95.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900. ^{a)}	1901. ^{a)}
Österrike-Ungern ...	42,535	44,970	36,397	44,316	39,351	43,598	41,454
Frankrike	6,823	7,774	7,776	6,059	6,511	5,702	3,800
Italien	18,139	20,275	16,730	20,221	22,464	21,132	22,300
Spanien	5,000	4,631	4,984	3,577	6,510	6,608	6,500
Portugal	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000
Ryssland	6,993	4,363	11,554	10,041	5,751	6,495	15,453
Balkanstaterna	28,268	30,401	37,995	41,857	18,534	40,893	48,000
Ryska Asien	2,000	1,675	1,646	2,130	2,101	2,206	1,921
Främre Asien ^{a)}	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000
Brittiska Indien ^{a)}	23,000	23,000	23,000	26,000	26,000	26,000	25,000
Kapkolonien	731	453	744	540	749	500	700
Egypten	6,000	8,400	8,000	5,500	6,000	4,000	4,500
Förenta staterna ^{a)}	440,539	580,104	483,354	488,743	527,848	534,696	345,432
Canada	4,600	6,550	6,710	6,386	5,923	7,343	6,700
Mexiko	18,000	18,600	20,000	18,000	18,000	18,000	18,000
Uruguay	1,050	1,500	1,500	1,500	1,500	771	1,200
Argentina	8,450	18,000	15,000	18,000	22,500	20,000	27,500
Chile	2,000	2,000	2,000	2,500	3,000	2,350	2,500
Australien	2,230	2,591	2,801	2,546	2,421	2,583	2,800
Nordvesteuropa	2,444	2,409	2,077	2,219	1,985	2,308	2,404
Sydvesteuropa	33,962	36,680	33,490	33,857	39,485	37,442	36,600
Vesteuropa	36,406	39,089	35,567	36,076	41,470	39,750	39,004
Östeuropa	75,352	77,325	83,869	93,995	61,651	88,678	102,503
Europa	111,758	116,414	119,436	130,071	103,121	128,428	141,507
Öfriga länder	523,600	677,873	579,755	586,845	631,042	633,449	451,253
Totalsumma	635,358	794,287	699,191	716,916	734,163	761,877	592,760
<i>Österrike-Ungern:</i>							
Vestra Österrike	2,444	2,409	2,077	2,219	1,985	2,308	2,404
Galizien-Bukov.	2,005	2,074	1,715	1,951	1,676	1,616	2,050
Österrike	4,449	4,483	3,792	4,170	3,661	3,924	4,454
Ungern	35,586	37,987	30,105	37,646	33,190	37,174	34,500
Bosnien-Herzeg.	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500
<i>Balkanstaterna:</i>							
Rumänien	16,518	16,601	20,241	25,857	7,034	21,593	32,000
Serbien	4,000	6,000	8,654	8,000	5,000	8,300	7,000
Bulgarien	4,750	4,800	6,100	5,000	3,500	8,000	6,000
Grekland	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Turkiet	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000

Reduktionstal till jordbruksstatistiken.

Ett engelskt (och amerikanskt) acre är lika med 0.40467 hektar. En engelsk bushel = 0.3635 hektoliter. En amerikansk bushel = 0.3524 hl. En engelsk bushel pr acre = 0.898 hl. pr har; en amerikansk bushel pr acre = 0.871 hl. pr har. Ett danskt tøndeland = 0.5516 hektar. En dansk tønde = 1.391 hl. En rysk desjatin = 1.0925 hektar. Ett japanskt tau = 0.0992 hektar. En japansk koku = 1.804 hektoliter. Med antagande att en hl. väger af hvete 77.6 kg., råg 71.7, korn 64, hafre 47 och majs 72 kg., motsvarar en engelsk bushel pr acre i deciton pr hektar: af hvete 0.697 dt, råg 0.644, korn 0.575, hafre 0.422, majs 0.647 dt. En amerikansk bushel pr acre motsvarar under samma förutsättningar i deciton pr hektar: hvete 0.676 dt, råg 0.625, korn 0.557, hafre 0.409 (hafre å 42 kg. pr hl 0.366), majs 0.627 dt.

¹⁾⁻⁸⁾ Se sid. 250.

Tab. 53. Sammanlagda skörden af hvede, råg, korn, hafre och majs, i olika länder. I tusental *deciton*.

L a n d.	Årl. 1871 75.	Årl. 1876 80.	Årl. 1881 85.	Årl. 1886/90.	Årl. 1891/95.	Årl. 1896 00.
Sverige.....	16,537	17,405	18,713	19,876	20,971	20,892
Norge.....	2,859	2,859	2,800	2,890	2,810	2,810
Danmark.....	15,025	15,225	15,756	15,986	16,706	17,300
Finland.....	5,292	4,880	5,468	6,841	6,540	7,069
Storbrit. o. Irland.....	73,650	71,535	69,552	66,572	63,750	63,628
Nederländerna.....	7,224	6,984	7,319	7,709	7,701	8,134
Belgien.....	13,079	14,697	14,547	14,796	14,569	15,450
Tyska riket.....	169,085	178,515	176,918	185,498	201,224	219,622
Österrike-Ungern.....	106,999	129,024	154,957	162,817	185,624	178,626
Schweiz.....	3,690	3,790	3,965	3,965	3,965	3,965
Frankrike.....	153,720	142,591	162,384	158,104	157,077	164,141
Italien.....	69,791	69,350	59,873	58,792	58,615	60,776
Spanien.....	46,200	46,200	46,850	46,850	45,847	48,346
Portugal.....	9,450	9,450	9,450	9,450	9,450	9,450
Ryssland.....	335,300	348,500	370,295	385,002	409,870	447,215
Balkanstaterna.....	76,620	78,920	83,070	86,000	91,145	96,805
Ryska Asien.....	35,500	39,500	41,500	41,500	51,000	53,022
Främre Asien ¹⁾	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	42,200
Brittiska Indien.....	103,000	107,800	118,000	110,287	109,354	105,348
Japan.....	12,000	12,500	15,059	18,529	22,575	23,901
Kapkolonien.....	1,550	1,650	1,905	1,985	2,020	1,671
Egypten.....	10,000	10,000	10,000	11,000	13,000	14,330
Tunis.....	2,600	2,600	2,600	3,650	5,100	4,910
Algeriet.....	11,424	13,176	14,864	15,328	15,376	14,016
Förenta staterna.....	390,251	552,199	628,245	681,675	710,703	806,351
Canada.....	17,370	22,030	34,210	36,150	42,420	49,706
Mexiko.....	20,500	22,500	24,000	24,000	25,450	26,728
Uruguay.....	1,300	1,300	1,400	1,600	2,800	3,559
Argentina.....	6,500	7,000	10,000	14,000	24,950	37,367
Chile.....	3,400	4,409	4,700	6,000	7,800	7,600
Australien.....	8,429	11,788	14,620	15,985	15,605	19,566
Nordvesteuropa.....	344,262	356,176	358,892	371,073	384,723	404,881
Sydvesteuropa.....	279,161	267,591	278,557	273,196	270,989	282,713
Vesteuropa.....	623,423	623,767	637,449	644,269	655,712	687,594
Östeuropa.....	481,098	516,158	564,558	586,879	640,152	676,635
Europa.....	1,104,521	1,139,925	1,202,007	1,231,148	1,295,864	1,364,229
Öfriga länder.....	663,818	848,452	961,103	1,021,649	1,088,153	1,210,275
Totalsumma	1,768,339	1,988,377	2,163,110	2,252,837	2,384,017	2,574,504
<i>Österrike-Ungern:</i>						
Vestra Österrike.....	37,821	40,286	43,764	46,940	46,487	46,011
Galizien-Bukovina.....	16,774	17,113	17,787	18,354	19,034	18,457
Österrike.....	54,595	57,399	61,551	65,294	65,521	64,468
Ungern.....	52,404	71,625	90,716	98,835	115,400	108,258
Bosnien-Herzegovina.....	.	.	2,690	3,688	4,703	5,900
<i>Balkanstaterna:</i>						
Rumänien.....	32,800	35,000	37,200	39,350	40,775	40,089
Öfriga Balkanstater.....	43,820	43,920	45,870	46,650	50,370	56,716

¹⁾ Mindre Asien, Syrien, Persien.

Tab. 54. Åkerarealen för de fem hufvudsäderna, i årliga medeltal. Tusental hektar.

Land.	1871/75.	1876/80.	1881/85.	1886/90.	1891/95.	1896/00.
Sverige	1,204	1,287	1,373	1,456	1,506	1,520
Norge	164	166	166	167	164	158
Danmark	990	1,021	1,046	1,051	1,049	1,044
Finland	484	514	568	634	650	681
Storbritannien o. Irland	4,301	4,117	4,010	3,696	3,584	3,396
Nederländerna	435	453	454	447	443	447
Belgien	906	902	874	836	798	775
Tyska riket	13,150	13,555	13,609	13,684	13,818	13,913
Österrike	6,150	6,122	6,212	6,530	6,415	6,305
Ungern	7,600	8,480	8,302	8,671	9,172	9,035
Bosnien-Herzegovina ¹⁾	.	.	295	370	495	612
Schweiz	239	239	239	239	239	240
Frankrike	13,680	13,745	13,926	13,823	13,772	13,631
Italien	7,550	7,635	7,288	7,315	7,378	7,447
Spanien	5,850	5,850	5,850	5,850	5,750	5,763
Portugal	1,160	1,160	1,160	1,160	1,160	1,160
Ryssland	58,950	60,300	63,035	63,850	63,318	67,651
Rumänien	3,500	3,690	3,910	4,082	4,176	4,647
Öfriga Balkanstater	5,400	5,431	5,400	5,585	5,811	6,015
Nordvesteuropa	25,803	26,155	26,313	26,313	26,273	26,248
Sydvesteuropa	28,240	28,390	28,224	28,148	28,060	28,001
Vesteuropa	54,043	54,545	54,537	54,461	54,333	54,249
Östeuropa	77,670	80,122	83,180	84,985	85,315	90,191
Europa	131,713	134,667	137,717	139,446	139,648	144,440
Förenta staterna	30,109	41,095	52,750	58,127	58,223	62,332

Tab. 55. Skörden pr hektar af de fem hufvudsäderna. Årl. i deciton.

Land.	1871/75.	1876/80.	1881/85.	1886/90.	1891/95.	1896/00.	1871/80.	1881/90.	1891/00.
Sverige	13.74	13.52	13.63	13.65	13.92	13.74	13.63	13.64	13.83
Danmark	15.18	14.91	15.06	15.21	15.93	16.57	15.04	15.14	16.25
Finland	.	9.49	9.63	10.79	10.06	10.38	.	10.24	10.22
Storbrit. o. Irland	17.12	17.38	17.34	18.01	18.04	18.74	17.25	17.66	18.38
Nederländerna	16.60	15.42	16.12	17.25	17.38	18.20	16.60	16.68	17.79
Belgien	14.44	16.29	16.64	17.68	18.26	.	15.36	17.16	.
Tyska riket	.	13.17	13.00	13.56	14.56	15.79	13.02	13.28	15.18
Österrike	8.88	9.38	9.91	10.00	10.21	10.22	9.13	9.95	10.22
Ungern	6.90	8.45	10.93	10.82	12.58	11.98	7.71	10.87	12.28
Frankrike	11.24	10.37	11.66	11.44	11.41	12.04	10.80	11.55	11.72
Italien	.	9.08	8.22	8.04	7.94	8.16	.	8.13	8.05
Ryssland	5.69	5.78	5.87	6.03	6.47	6.61	5.73	5.95	6.54
Rumänien	.	9.49	9.51	9.64	9.76	8.63	.	9.58	9.17
Nordvesteuropa	13.34	13.62	13.64	14.10	14.64	15.43	13.48	13.87	15.03
Sydvesteuropa	9.89	9.43	9.87	9.71	9.66	10.10	9.65	9.79	9.88
Vesteuropa	11.54	11.44	11.69	11.83	12.07	12.67	11.49	11.76	12.37
Östeuropa	6.19	6.44	6.79	6.91	7.50	7.50	6.32	6.85	7.50
Europa	8.39	8.46	8.73	8.83	9.28	9.44	8.43	8.78	9.36
Förenta staterna	12.96	13.44	11.91	11.73	12.21	12.94	13.24	11.81	12.58

¹⁾ Auses för åren 1871-80 ingå under Turkiet.

Tab. 56. Medelskörden pr hektar och pr innebyggare, 1891/95.¹⁾

Land.	Deciton pr hektar.					Kilogram pr innebyggare.					
	Hvete.	Råg.	Korn.	Hafre.	Majs.	Hvete.	Råg.	Korn.	Hafre.	Majs.	Summa.
Sverige.....	14·83	14·28	14·37	13·60	—	24	116	65	229	—	434
Norge.....	16·90	17·30	18·20	16·40	—	4	12	43	80	—	139
Danmark.....	26·20	16·68	17·02	13·90	—	47	215	218	270	—	750
Finland.....	11·36	9·96	9·08	10·27	—	1	120	45	101	—	267
Storbrit. o. Irl.	19·64	·	19·05	16·83	—	42	1	45	77	—	165
Nederländerna.....	18·38	14·67	24·12	18·89	—	26	62	21	54	—	163
Belgien.....	18·71	18·16	21·49	17·93	—	69	80	13	72	—	234
Tyska riket.....	16·20	13·33	16·58	14·56	—	73	153	55	115	—	396
Österrike.....	10·80	9·86	11·45	9·02	12·50	49	78	54	70	18	269
Ungern.....	12·80	10·57	11·84	10·19	14·69	242	72	73	61	200	648
Schweiz.....	16·50	13·50	14·00	15·00	—	83	15	7	26	—	131
Frankrike.....	11·92	11·93	11·59	10·31	11·99	211	45	29	106	18	409
Italien.....	7·59	7·70	6·00	6·50	9·46	112	4	6	10	59	191
Spanien.....	7·70	7·00	8·00	7·00	·	130	28	62	10	28	258
Portugal.....	8·00	6·50	·	·	·	54	35	13	4	78	184
Ryssland.....	5·96	6·52	7·30	6·40	8·13	83	181	50	95	7	416
Rumänien.....	10·94	10·20	9·50	7·60	9·22	267	27	91	31	284	700
Serbien.....	8·90	·	10·00	8·00	·	112	27	30	21	179	369
Bulgarien.....	8·40	·	·	·	·	315	90	90	48	142	685
Grekland.....	9·30	·	10·00	8·00	13·00	64	8	28	1	47	148
Turkiet.....	·	·	·	·	·	121	57	41	8	33	260
Nordvesteuropa.....	16·56	13·25	16·18	14·37	13·14	54	86	51	97	2	290
Sydvesteuropa.....	9·65	9·46	9·85	9·75	10·50	153	27	27	50	37	294
Vesteuropa.....	11·23	12·36	13·19	12·78	10·64	95	62	41	78	16	292
Östeuropa.....	7·73	6·76	8·27	6·67	11·18	115	141	54	79	52	441
Europa.....	9·37	8·28	10·35	9·38	11·00	103	93	46	78	30	350
<i>Storbrit. o. Irl.:</i>											
England.....	19·55	·	18·79	17·00	—	52	1	47	46	—	146
Wales.....	16·23	·	16·15	13·55	—	23	1	48	88	—	160
Skotland.....	24·83	·	20·42	15·26	—	12	1	41	152	—	206
Irland.....	21·88	·	21·91	18·45	—	11	2	33	200	—	246
<i>Österrike:</i>											
Vestra Österrike.....	12·70	11·20	12·70	10·10	13·10	48	86	57	69	14	274
Galizien-Bukov.....	8·50	7·20	9·10	7·30	11·90	51	61	46	72	27	257
Ryska Asien.....	6·50	6·30	7·50	8·10	11·00	135	25	35	50	10	255
Främre Asien.....	·	·	·	·	·	72	·	16	12	60	160
Ostindien.....	6·30	·	·	·	·	22	·	7	·	8	37
Japan.....	10·90	11·90	13·20	·	·	12	21	22	·	·	55
Egypten.....	·	·	·	·	·	55	·	22	·	66	143
Tunis.....	5·40	6·50	·	·	·	130	59	112	·	·	301
Algeriet.....	7·00	·	6·40	·	·	143	·	198	13	·	354
Förenta stat.	9·10	8·58	13·09	9·42	14·97	213	11	26	157	663	1,070
Canada.....	13·20	·	14·70	14·60	·	280	11	85	389	93	858
Mexiko.....	·	·	·	·	·	36	·	16	8	148	208
Uruguay.....	8·50	·	·	·	8·30	224	·	·	·	135	359
Argentina.....	6·40	·	·	·	·	423	·	·	·	217	640
Chile.....	·	·	·	·	·	150	·	43	·	67	260
Australien.....	6·60	·	11·70	11·50	17·80	244	·	13	72	55	384

¹⁾ För vissa länder afse talen för skörden pr hektar andra årsrserier.

Tab. 57. Årliga skörden pr innebyggare, i kilogram, 1871/1900.

L a n d.	1871/80.	1881/90.	1891/00.	1871/80.	1881/90.	1891/00.	1871/80.	1881/90.	1891/00.
	A) Hvete.			B) Råg.			C) Korn.		
Sverige.....	21	21	25	112	113	118	78	73	64
Norge.....	4	4	4	14	12	11	56	49	42
Danmark.....	64	56	43	212	208	209	265	235	211
Finland.....	1	2	2	145	133	119	60	56	44
Storbrit. o. Irland.....	72	59	43	1	1	1	63	50	44
Nederländerna.....	39	36	26	65	64	64	28	25	20
Belgien.....	95	87	67	78	74	79	15	15	13
Tyska riket.....	74	72	74	159	146	155	55	55	53
Österrike.....	46	52	47	84	85	74	48	51	53
Ungern.....	120	202	221	58	70	66	53	66	70
Schweiz.....	86	87	80	16	16	15	7	7	6
Frankrike.....	204	220	220	49	46	43	33	30	27
Italien.....	144	113	110	5	4	3	11	7	6
Spanien.....	139	134	135	30	30	27	66	63	61
Portugal.....	62	57	53	40	37	34	14	13	12
Ryssland.....	78	76	84	207	195	183	46	45	48
Rumänien.....	249	267	246	25	28	28	85	92	84
Öfriga Balkanstaterna.....	139	154	157	47	53	50	43	47	46
Nordvesteuropa.....	65	60	54	89	84	87	56	53	50
Sydvesteuropa.....	165	160	157	31	29	26	31	28	26
Vesteuropa.....	108	102	96	64	61	62	46	42	40
Östeuropa.....	96	105	112	154	150	142	49	49	52
Europa.....	103	103	103	98	95	94	47	45	45
Förenta staterna.....	207	212	210	11	11	10	18	23	23
	D) Hafre.			E) Majs.			Samtliga säden. ¹⁾		
Sverige.....	176	205	218	—	—	—	387	412	425
Norge.....	83	84	77	—	—	—	157	149	134
Danmark.....	261	261	276	—	—	—	802	760	739
Finland.....	59	88	104	—	—	—	265	279	269
Storbrit. o. Irland.....	83	77	74	—	—	—	219	187	162
Nederländerna.....	54	48	53	—	—	—	186	173	163
Belgien.....	73	76	74	—	—	—	261	252	233
Tyska riket.....	117	112	117	—	—	—	405	385	399
Österrike.....	65	69	69	19	19	17	262	276	260
Ungern.....	50	57	61	118	162	194	399	557	612
Schweiz.....	27	28	26	—	—	—	136	138	127
Frankrike.....	97	107	108	19	18	18	402	421	416
Italien.....	12	9	9	82	68	61	254	201	189
Spanien.....	10	9	10	34	32	29	279	268	262
Portugal.....	4	4	4	88	82	76	208	193	179
Ryssland.....	106	101	97	6	5	7	443	422	419
Rumänien.....	18	24	31	299	295	294	676	706	683
Öfriga Balkanstaterna.....	19	20	19	79	79	94	327	353	366
Nordvesteuropa.....	96	95	97	2	2	2	308	294	290
Sydvesteuropa.....	48	50	50	46	40	38	321	307	297
Vesteuropa.....	75	76	78	21	18	16	314	299	292
Östeuropa.....	83	82	80	42	46	52	424	432	438
Europa.....	78	78	79	29	29	30	355	350	351
Förenta staterna.....	110	155	154	709	751	691	1,055	1,152	1,088

¹⁾ De fem i det föregående upptagna.

Tab. 58. Förbrukningen af brödsäd, åren 1881/90 och 1891/95.¹⁾

Land.	Skörd m. m., i tusental deciton.					Kilog. pr inb.		
	Skörd.	Behof.	Utsäde.	Förbrukning. ²⁾	Imp. (—). Exp. (+). ³⁾	Skörd.	Behof.	Förbrukning. ³⁾
Årl. 1881/90.								
Sverige	6,288	8,727	903	7,824	— 2,439	135	187	167
Norge	312	2,397	30	2,367	— 2,085	16	123	122
Danmark	5,522	5,982	623	5,359	— 460	264	286	256
Finland	2,976	3,976	480	3,496	— 1,000	135	180	158
Storbrit. o. Irl.	21,926	61,176	1,762	59,414	— 39,250	61	169	164
Nederländerna	4,338	9,108	421	8,687	— 4,770	100	210	201
Belgien	9,386	14,866	877	13,989	— 5,480	161	255	240
Tyska riket	102,513	112,683	13,200	99,483	— 10,170	218	239	211
Österrike-Ung. ⁴⁾ ..	77,124	73,624	10,081	63,543	+ 3,500	188	180	155
Schweiz	2,965	6,265	345	5,920	— 3,300	103	217	205
Frankrike	101,410	112,410	14,305	98,105	— 11,000	266	295	258
Italien	34,544	40,044	4,620	35,424	— 5,500	117	136	120
Spanien	28,600	30,400	3,940	26,460	— 1,800	165	175	152
Portugal	4,600	5,650	630	5,020	— 1,050	94	116	102
Ryssland	242,682	207,682	52,438	155,244	+ 35,000	270	231	173
Balkanstaterna	43,100	36,725	6,260	30,465	+ 6,375	232	197	164
Nordvesteuropa	179,332	252,949	21,617	231,332	— 73,617	144	204	187
Sydvesteuropa	169,154	188,504	23,495	165,009	— 19,350	189	210	184
Vesteuropa	348,486	441,453	45,112	396,341	— 92,967	163	206	185
Östeuropa	339,800	290,262	65,803	224,459	+ 49,538	255	218	169
Europa	688,286	731,715	110,915	620,800	— 43,429	198	211	179
Förenata staterna ..	126,776	94,349	15,986	78,363	+ 32,427	223	166	138
Årl. 1891/95.								
Sverige	6,761	9,397	930	8,467	— 2,636	140	194	175
Norge	320	2,753	30	2,723	— 2,433	16	136	134
Danmark	5,833	7,014	620	6,394	— 1,181	262	315	287
Finland	2,964	4,853	475	4,378	— 1,889	121	198	180
Storbrit. o. Irl.	16,587	65,537	1,350	64,187	— 48,950	43	170	167
Nederländerna	4,165	9,895	380	9,515	— 5,730	88	210	202
Belgien	9,271	17,804	735	17,069	— 8,533	149	286	274
Tyska riket	114,991	130,818	13,850	116,968	— 15,827	226	257	230
Österrike-Ung. ⁴⁾ ..	87,772	86,439	10,350	76,089	+ 1,333	201	198	174
Schweiz	2,965	6,770	350	6,420	— 3,805	98	223	212
Frankrike	98,165	111,279	14,115	97,164	— 13,114	256	290	254
Italien	35,643	41,817	4,400	37,417	— 6,174	115	135	121
Spanien	28,147	30,657	4,000	26,657	— 2,510	158	172	150
Portugal	4,600	5,830	630	5,200	— 1,230	89	113	101
Ryssland	260,085	221,285	51,500	169,785	+ 38,800	264	224	172
Balkanstaterna	46,345	34,345	7,125	27,220	+ 12,000	231	171	136
Nordvesteuropa	186,577	286,507	21,235	265,272	— 99,930	140	216	200
Sydvesteuropa	166,555	189,583	23,145	166,438	— 23,028	180	205	180
Vesteuropa	353,132	476,090	44,380	431,710	— 122,958	157	212	192
Östeuropa	371,482	310,403	66,460	243,943	+ 61,079	256	213	168
Europa	724,614	786,493	110,840	675,653	— 61,879	196	212	183
Förenata staterna ..	148,417	101,919	16,399	85,520	+ 46,498	224	154	129

¹⁾ Brödsäd = hvete, spelt och råg. — ²⁾ Öferskott af införsel eller utförsel. — ³⁾ Till människors och kreaturs näring samt för industriella ändamål, d. v. s. hvarje användning med undantag af för utsäde. — ⁴⁾ Med Bosnien-Herzegovina.

Tab. 59. Odlingen af hvete och råg inom Europa i dess helhet.

Årligen.	Medel- folk- mängd. Millio- ner.	Skörd af Hvete.		D:o efter afdrag af utsädet.		Skörd af Råg.		D:o efter afdrag af utsädet.		Skörd pr hektar. ²⁾ Deciton.	
		Tusental deciton.	Kg. pr inb.	Tusental deciton.	Kg. pr inb.	Tusental deciton.	Kg. pr inb.	Tusental deciton.	Kg. pr inb.	Hvete.	Råg.
A) Nordvest- europa.											
1871/75....	110.6	73,199	66	65,269	59	99,841	90	85,971	78	.	.
1876/80....	116.5	74,316	64	66,553	57	102,700	88	88,740	76	15.18	11.79
1881/85....	121.4	74,727	62	67,109	55	102,850	85	89,070	73	15.71	11.83
1886/90....	126.6	75,168	59	67,685	53	105,917	84	92,169	73	16.21	12.20
1891/95....	132.5	72,046	54	64,865	49	114,531	86	100,742	76	16.56	13.25
1896/00....	140.1	76,345	54	69,395	50	123,040	88	108,868	78	17.84	14.08
B) Sydvest- europa.											
1871/75....	84.4	143,790	170	123,620	146	27,211	32	23,081	27	.	.
1876/80....	86.3	137,110	159	116,840	135	25,559	30	21,529	25	9.13	8.62
1881/85....	88.8	144,580	163	124,650	140	26,755	30	22,840	26	9.79	9.30
1886/90....	90.9	142,203	156	122,183	134	24,772	27	21,042	23	9.59	9.03
1891/95....	92.3	141,451	153	121,651	132	25,104	27	21,494	23	9.65	9.46
1896/00....	94.3	152,085	161	132,475	140	23,489	25	19,909	21	10.30	9.04
C) Vesteuropa.											
1871/75....	195.0	216,989	111	188,889	97	127,052	65	109,052	56	.	.
1876/80....	202.8	211,426	104	183,393	90	128,259	63	110,269	54	10.62	10.98
1881/85....	210.2	219,307	104	191,759	91	129,605	62	111,910	53	11.23	11.20
1886/90....	217.5	217,371	100	189,868	87	130,689	60	113,211	52	11.17	11.43
1891/95....	224.8	213,497	95	186,516	83	139,635	62	122,236	54	11.23	12.36
1896/00....	234.4	228,430	97	201,870	86	146,529	63	128,777	55	11.99	12.92
1876.....	199.5	209,123	105	181,236	91	128,432	64	110,453	55	10.56	10.98
1877.....	201.3	219,325	109	191,269	95	131,275	65	113,273	56	11.01	11.21
1878.....	202.3	221,310	109	193,092	95	142,169	70	124,179	61	11.05	12.19
1879.....	204.8	186,122	91	157,991	77	119,692	58	101,748	50	9.32	10.29
1880.....	206.3	221,250	107	193,376	94	119,727	58	101,691	49	11.18	10.24
1881.....	207.5	198,727	96	171,223	83	122,063	59	104,286	50	10.18	10.50
1882.....	208.8	239,595	115	211,928	101	141,792	68	123,920	59	12.21	12.14
1883.....	210.1	211,589	101	184,172	88	126,264	60	108,707	52	10.88	11.00
1884.....	211.5	225,016	106	197,315	93	127,106	60	109,426	52	11.46	11.00
1885.....	213.1	221,605	104	194,154	91	130,802	61	113,214	53	11.39	11.38
1886.....	214.7	215,388	100	188,002	88	131,638	61	114,103	53	11.10	11.48
1887.....	216.1	230,057	106	202,630	94	140,174	65	122,645	57	11.85	12.22
1888.....	217.5	205,802	95	178,190	82	124,672	57	107,185	49	10.53	10.90
1889.....	219.0	207,739	95	180,129	82	124,442	57	107,020	49	10.63	10.92
1890.....	220.4	227,868	103	200,386	91	132,520	60	115,103	52	11.72	11.64
1891.....	221.7	189,055	85	162,323	73	115,007	52	97,975	44	10.49	10.58
1892.....	223.1	218,676	98	191,404	86	145,210	65	128,175	57	11.28	12.98
1893.....	224.7	211,434	94	184,134	82	151,380	67	133,868	60	10.90	13.18
1894.....	226.4	234,161	103	207,079	91	147,300	65	129,643	57	12.16	12.72
1895.....	228.2	214,158	94	187,640	82	139,280	61	121,522	53	11.27	12.26
1896.....	230.2	227,315	99	200,897	87	148,576	65	130,671	57	12.01	12.97
1897.....	232.3	187,642	81	161,503	70	137,520	59	119,625	51	10.02	12.06
1898.....	234.5	248,653	106	221,853	95	152,938	65	135,138	58	12.93	13.44
1899.....	236.6	248,380	105	221,522	94	150,454	64	132,744	56	12.89	13.30
1900.....	238.5	230,153	97	203,566	85	143,157	60	125,707	53	12.06	12.84
1901 ¹⁾	240.5	217,455	90	191,755	80	145,063	60	127,923	53	11.79	13.25

1) Provisoriska tal. — 2) Angående arealen, se tab. 42 äfvensom årg. 1900, tab. 50.

Tab. 59. (Forts.)

Årligen.	Medel- folk- mängd. Millio- ner.	Skörd af Hvete.		D:o efter afdrag af utsädet.		Skörd af Råg.		D:o efter afdrag af utsädet.		Skörd pr hektar. ²⁾ Deciton.	
		Tusental deciton.	Kg. pr inb.	Tusental deciton.	Kg. pr inb.	Tusental deciton.	Kg. pr inb.	Tusental deciton.	Kg. pr inb.	Hvete.	Råg.
D) Östeuropa.											
1871 75....	114.0	109,054	96	87,954	77	175,120	154	135,620	119	.	.
1876 80....	121.0	116,282	96	94,482	78	186,758	154	146,058	121	6.38	6.13
1881 85....	128.7	137,546	107	113,873	88	194,616	151	153,100	119	6.97	6.26
1886 90....	137.5	142,981	104	118,380	86	204,456	149	162,641	118	6.97	6.53
1891 95....	145.4	166,987	115	141,029	97	204,495	141	163,993	113	7.73	6.76
1896 00....	154.9	170,728	110	142,011	92	221,813	143	180,980	117	7.12	7.27
1876.....	118.1	99,942	85	78,942	67	167,834	142	127,134	108	5.71	5.51
1877.....	119.6	136,985	115	115,585	97	199,996	167	159,296	133	7.62	6.57
1878.....	120.9	130,671	108	108,871	90	228,487	189	187,787	155	7.29	7.50
1879.....	122.3	103,756	85	81,556	67	173,995	142	133,295	109	5.59	5.71
1880.....	123.9	110,057	89	87,457	71	163,479	132	122,779	99	5.78	5.37
1881.....	125.5	134,644	107	111,318	89	183,854	146	142,704	114	6.93	5.97
1882.....	127.1	144,400	114	121,059	95	185,251	146	143,944	113	7.42	5.99
1883.....	128.5	132,832	103	109,320	85	173,392	135	131,866	103	6.78	5.58
1884.....	130.4	149,787	115	125,871	97	213,466	164	171,698	132	7.52	6.83
1885.....	132.2	126,068	95	101,797	77	217,115	164	175,285	132	6.23	6.94
1886.....	133.9	119,634	89	95,160	71	204,923	153	163,077	122	5.87	6.55
1887.....	135.6	169,771	125	145,254	107	232,390	171	190,556	141	8.31	7.43
1888.....	137.5	167,058	121	142,464	104	215,163	156	173,324	126	8.15	6.87
1889.....	139.3	117,476	84	92,906	67	170,592	122	128,885	93	5.74	5.46
1890.....	140.9	140,967	100	116,115	82	199,213	141	157,362	112	6.81	6.36
1891.....	142.5	128,297	90	102,847	72	151,588	106	109,884	77	6.08	4.92
1892.....	143.8	157,005	109	130,991	91	183,551	128	143,004	99	7.24	6.05
1893.....	145.1	192,805	133	166,808	115	216,786	149	176,609	122	8.90	7.21
1894.....	146.9	176,774	120	150,674	103	248,603	169	208,166	142	8.13	8.22
1895.....	148.8	180,055	121	153,825	103	221,948	149	182,303	123	8.25	7.43
1896.....	150.9	187,473	124	159,813	105	224,710	149	183,825	122	8.11	7.30
1897.....	153.3	131,956	85	104,223	67	179,818	117	139,444	91	5.69	5.98
1898.....	155.2	186,633	119	158,633	101	206,858	133	166,308	107	7.94	6.91
1899.....	156.7	168,569	108	139,067	89	247,563	158	207,013	132	6.86	8.14
1900.....	158.5	179,012	113	148,321	94	250,118	158	208,314	131	7.00	7.98
1901 ¹⁾	160.0	177,985	111	146,385	91	212,899	133	170,649	107	6.72	6.74
E) Hela Europa.											
1871 75....	309.0	326,043	106	276,843	90	302,172	98	244,672	79	.	.
1876 80....	323.8	327,708	101	277,875	86	315,017	97	256,327	79	8.60	7.48
1881 85....	338.9	356,853	105	305,632	90	324,221	96	265,010	78	9.09	7.61
1886 90....	355.0	360,352	102	308,248	87	335,145	94	275,852	78	9.02	7.84
1891 95....	370.2	380,484	103	327,545	88	344,130	93	286,229	77	9.37	8.28
1896 00....	389.3	399,158	103	343,881	89	368,342	95	309,757	80	9.27	8.80
1876.....	317.6	309,065	94	260,178	82	296,266	93	237,587	75	8.29	7.03
1877.....	320.9	356,310	111	306,854	96	331,271	103	272,569	85	9.43	7.86
1878.....	323.2	351,981	109	301,963	93	370,656	115	311,966	97	9.21	8.80
1879.....	327.1	289,878	89	239,547	73	293,687	90	235,043	72	7.53	6.98
1880.....	330.2	331,307	100	280,833	85	283,206	86	224,470	68	8.54	6.72
1881.....	333.0	333,371	100	282,541	85	305,917	92	246,990	74	8.56	7.22
1882.....	335.9	383,995	114	332,987	99	327,043	97	267,864	80	9.83	7.68
1883.....	338.6	344,421	102	293,492	87	299,656	88	240,573	71	8.82	7.04
1884.....	341.9	374,803	110	323,186	95	340,572	100	281,124	82	9.47	7.95

1) Provisoriska tal. — 2) Angående arealen, se tab. 42 äfvensom årg. 1900, tab. 50.

Tab. 59. (Forts.)

Årligen.	Medel- folk- mängd. Millio- ner.	Skörd af Hvete.		D:o efter afdrag af utsädet.		Skörd af Råg.		D:o efter afdrag af utsädet.		Skörd pr hektar. ¹³⁾ Deciton.	
		Tusental deciton.	Kg. pr inb.	Tusental deciton.	Kg. pr inb.	Tusental deciton.	Kg. pr inb.	Tusental deciton.	Kg. pr inb.	Hvete.	Råg.
1885.....	345.3	347,673	101	295,951	86	347,917	101	288,499	84	8.76	8.13
1886.....	348.6	335,022	96	283,162	81	336,561	97	277,180	80	8.42	7.87
1887.....	351.7	399,828	114	347,884	99	372,564	106	313,201	89	10.03	8.71
1888.....	355.0	372,860	105	320,654	90	339,835	96	280,509	79	9.31	7.95
1889.....	358.3	325,215	91	273,035	76	295,034	82	235,905	66	8.13	6.92
1890.....	361.3	368,835	102	316,501	88	331,733	92	272,465	75	9.19	7.77
1891.....	364.2	317,352	87	265,170	73	266,595	73	207,859	57	8.11	6.40
1892.....	366.9	375,681	102	322,395	88	328,761	90	271,179	74	9.15	7.92
1893.....	369.8	404,239	109	350,942	95	368,166	100	310,477	84	9.84	8.86
1894.....	373.3	410,935	110	357,753	96	395,903	106	337,809	90	10.02	9.46
1895.....	377.0	394,213	105	341,465	91	361,228	96	303,825	81	9.66	8.76
1896.....	381.1	414,788	109	360,710	95	373,286	98	314,496	83	9.87	8.84
1897.....	385.6	319,598	83	265,726	69	317,338	82	259,069	67	7.62	7.65
1898.....	389.7	435,286	112	380,486	98	359,796	92	301,446	77	10.19	8.71
1899.....	393.3	416,949	106	360,589	92	398,017	101	339,757	86	9.51	9.54
1900.....	397.0	409,165	103	351,887	89	393,275	99	334,021	84	9.16	9.25
1901 ¹²⁾	400.5	395,440	99	338,140	84	357,962	89	298,572	75	8.80	8.41

Tab. 60. Utsäde af hvete och råg i hela Europa. I tusental deciton.

Årligen.	Nordvesteuropa.		Sydvesteuropa.		Östeuropa.		Hela Europa.	
	Hvete.	Råg.	Hvete.	Råg.	Hvete.	Råg.	Hvete.	Råg.
1871 75.....	7,930	13,870	20,170	4,130	21,100	39,500	49,200	57,500
1876 80.....	7,763	13,960	20,270	4,030	21,800	40,700	49,833	58,690
1881 85.....	7,618	13,780	19,930	3,915	23,673	41,516	51,221	59,211
1886 90.....	7,483	13,748	20,020	3,790	24,601	41,815	52,104	59,293
1891 95.....	7,181	13,789	19,800	3,610	25,958	40,502	52,939	57,901
1896 00.....	6,950	14,172	19,610	3,580	28,717	40,833	55,277	58,585

Anmärkingar till tab. 33 och 34, sid. 233, samt till förevarande sida.

- ¹⁾ Efter afdrag af 5 % af de uppgifna talen, hvilken andel räknats tillkomma Asiatiska Ryssland.
²⁾ Vid näst föregående års slut. — ³⁾ I åtta kretsar, med till-sammans 30,263 röstberättigade, skedde valet utan röstning. — ⁴⁾ De båda sista koll. afse valet 1895, med 6,332,454 röstberättigade.
⁵⁾ De båda sista koll. afse valet 1897, med 577,059 röstberättigade: i sju kretsar, med 44,000 röstberättigade, skedde valet utan röstning. — ⁶⁾ Deltagandet i valen är obligatoriskt (cirka 95 % pläga infinna sig). Af de röstegande egde 915,673 en röst, 318,099 två röster och 239,181 tre röster; summa 2,269,414 röster. — ⁷⁾ Med inräkning af de för oguldda kommunalutskylder haftande men annars röstberättigade stiger de röstberättigades antal till 432,843, eller 8.5 % af folkmängden och 31.9 % af antalet män 21/år. De båda sista koll. i tabellen afse valet 1899, med 339,876 röstegande.
⁸⁾ Endast 72 platser af 425 väljas efter allmän rösträtt. — ⁹⁾ De båda sista koll. afse valet 1898, med 10,799,485 röstegande. — ¹⁰⁾ Summan 28,238,593 röstande motsvarar 43,535,953 röstegande. — ¹¹⁾ Talet i sista kol. afser befolkningen öfver 10 år. (Bland de hvita 8.5 %). — ¹²⁾ Provisoriska tal.
¹³⁾ Angående arealen, se tab. 42 äfvensom årg. 1900, tab. 50.

Tab. 61. Skörd och behof af brödsäd (hvete och råg) i Europa.

Årligen.	Medel-folk-mängd.	Behof af brödsäd. Tusental deciton.			Skörd. Tusental deciton.	Brist. Tusental deciton. ⁶⁾	Kilog. pr iuh.		
		Till förbrukn.	Till utsäde.	Summa. ⁵⁾			Behof.	Skörd.	Brist. ⁶⁾
1871,75.....	309,002	539,115	106,700	645,815	628,215	17,600	209	203	6
1876,80.....	323,790	571,387	108,523	679,910	642,725	37,185	210	198	12
1881,85.....	338,940	602,591	110,432	713,023	681,074	31,949	210	201	9
1886,90.....	354,976	639,009	111,397	750,406	695,497	54,909	211	196	15
1891,95.....	370,226	675,653	110,840	786,493	724,614	61,879	212	196	16
1896,00.....	389,322	715,593	113,862	829,455	767,500	61,955	213	198	15
1876.....	317,576	559,344	107,566	666,910	605,331	61,579	210	187	23
1877.....	320,906	565,501	108,158	673,659	687,581	13,922	210	214	4
1878.....	323,232	570,079	108,708	678,787	722,637	43,850	210	224	14
1879.....	327,053	577,836	108,975	686,811	583,565	103,246	210	179	31
1880.....	330,182	584,172	109,210	693,382	614,513	78,869	210	186	24
1881.....	333,035	590,708	109,757	700,465	639,288	61,177	210	192	18
1882.....	335,863	596,245	110,187	706,432	711,038	4,606	210	211	1
1883.....	338,643	602,286	110,012	712,298	644,077	68,221	210	190	20
1884.....	341,851	608,002	111,065	719,067	715,375	3,692	210	209	1
1885.....	345,305	615,715	111,140	726,855	695,590	31,265	210	201	9
1886.....	348,585	625,519	111,241	736,760	671,583	65,177	211	193	18
1887.....	351,703	632,063	111,307	743,370	772,392	29,022	211	219	8
1888.....	355,015	638,860	111,532	750,392	712,695	37,697	211	201	10
1889.....	358,277	645,998	111,309	757,307	620,249	137,058	211	173	38
1890.....	361,270	652,600	111,602	764,202	700,568	63,634	211	194	17
1891.....	364,199	662,741	110,918	773,659	583,947	189,712	212	160	52
1892.....	366,897	668,538	110,868	779,406	704,442	74,964	212	192	20
1893.....	369,793	674,588	110,986	785,574	772,405	13,169	212	209	3
1894.....	373,273	681,710	111,276	792,986	808,838	15,852	212	216	4
1895.....	376,961	690,691	110,151	800,842	755,441	45,401	212	200	12
1896.....	381,103	698,881	112,868	811,749	788,074	23,675	213	207	6
1897.....	385,557	710,095	112,141	822,236	636,936	185,300	213	165	48
1898.....	389,680	716,868	113,150	830,018	795,082	34,936	213	204	9
1899.....	393,280	723,066	114,620	837,686	814,966	22,720	213	207	6
1900.....	396,988	729,052	116,532	845,584	802,440	43,144	213	202	11
1901 ⁷⁾	400,500	740,380	116,690	857,070	753,402	103,668	214	188	26

Anmärkingar till tab. 39 och 40, sid. 237, samt till följande sida.

¹⁾ Jemte Montenegro och Kreta. — ²⁾ Utom Färöarna, Island, Malta m. fl. mindre områden. — ³⁾ Ingår icke i de följande tabellerna öfver skörden af spannmål och andra jordbruksprodukter. — ⁴⁾ Inräknadt Bosnien—Herzegovina. — ⁵⁾ Talen i denna kolumn äro beräknade på grund af särskilda undersökningar för femårsperioderna 1871,75 och 1876,80; för femårsperioderna 1881,95 stödjä de sig å tab. 58; för perioden 1896,00 har förutsatts 213 kg. pr iuh., och för år 1901 antagits 214 kg. Inom hvarje femårsperiod har antagits samma behof pr iuh under hvart och ett af de fem åren. — ⁶⁾ De feta siffrorna i denna kolumn (för åren 1877, 1878, 1882, 1887 och 1894) utmärka öfverskott i stället för brist. — ⁷⁾ Provisoriska tal.

Anmärkingar till tab. 66, sid. 264.

¹⁾ Skörd uppgifven i rymdmått har reducerats efter 70 kg. pr hl. — ²⁾ Frånsest import och export, som i regeln äro af mindre betydelse. — ³⁾ Delvis provisoriska tal. — ⁴⁾ Angående arealen se tab. 42.

Tab. 62. Odlingen af hvide och majs i Förenta staterna.

Årligen.	Medel- folkm. Millio- ner.	Åkerareal och skörd.			Export- öfver- skott. Tusental dt. ¹⁾	Till för- brukning. Tusental dt. ²⁾	Kilogram pr inneb.			
		Tusental hektar.	Skörd. Tusental dt.	Dt. pr har.			Skörd.	Export- öfver- skott.	Förbrukning.	
									Med utsädet	Utom utsädet
A) Hvete.										
1866/70.....	37.0	7,315	59,323	8.11	9,246	42,762	160	25	135	116
1871/75.....	41.7	9,252	74,513	8.05	17,781	47,480	179	43	136	114
1876/80.....	47.6	12,670	110,548	8.73	36,424	61,454	232	76	156	129
1881/85.....	53.7	14,965	119,160	7.96	33,261	70,934	222	62	160	132
1886/90.....	60.0	15,063	121,392	8.06	31,592	74,747	202	52	150	125
1891/95 ³⁾	66.4	15,572	141,322	9.10	46,498	79,251	213	70	143	119
1896/00 ⁴⁾	73.1	17,050	151,617	8.89	53,954	80,613	207	74	133	110
År 1880.....	50.2	15,373	136,353	8.87	50,943	70,037	272	102	170	140
» 1881.....	51.3	15,260	104,827	6.87	33,294	56,273	204	65	139	110
» 1882.....	52.5	15,000	137,895	9.19	40,396	82,499	263	77	186	157
» 1883.....	53.7	14,753	115,167	7.81	30,505	69,909	214	56	158	130
» 1884.....	54.9	15,975	140,241	8.78	36,258	88,008	255	66	189	160
» 1885.....	56.1	13,835	97,670	7.06	25,852	57,983	174	46	128	103
» 1886.....	57.4	14,894	125,049	8.40	42,066	68,089	218	73	145	119
» 1887.....	58.7	15,233	124,806	8.19	32,692	76,881	213	56	157	131
» 1888.....	60.0	15,109	113,740	7.53	24,232	74,399	190	41	149	124
» 1889.....	61.3	15,427	134,168	8.70	29,929	88,812	219	49	170	145
» 1890.....	62.6	14,603	109,198	7.48	29,040	65,555	174	46	128	105
» 1891.....	63.8	16,154	167,322	10.36	61,549	89,619	262	96	166	140
» 1892.....	65.1	15,601	141,112	9.05	52,380	73,131	217	80	137	112
» 1893 ³⁾	66.3	15,414	119,176	7.73	44,651	59,111	180	67	113	89
» 1894 ³⁾	67.6	15,524	138,471	8.92	39,346	83,601	205	58	147	124
» 1895 ³⁾	68.9	15,168	140,528	9.26	34,565	90,795	204	50	154	132
» 1896 ³⁾	70.3	15,411	128,669	8.35	39,682	73,576	183	56	127	105
» 1897 ³⁾	71.6	16,769	152,246	9.08	59,385	76,092	213	83	130	106
» 1898.....	72.9	17,828	184,653	10.36	60,903	105,923	253	84	169	145
» 1899.....	74.3	18,045	149,688	8.30	50,892	80,751	200	68	132	109
» 1900.....	76.3	17,196	142,830	8.31	58,908	66,726	187	77	110	87
» 1901 ⁴⁾	77.6	18,507	185,118	10.00	.	.	239	.	.	.
B) Majs.										
1866/70.....	37.0	14,363	229,178	15.96	2,502	223,085	619	7	612	603
1871/75.....	41.7	15,757	263,556	16.73	9,780	249,837	632	24	608	599
1876/80.....	47.6	21,560	369,821	17.14	22,390	342,041	777	47	730	719
1881/85.....	53.7	27,601	411,211	14.90	12,692	391,619	766	24	742	729
1886/90.....	60.0	30,273	442,583	14.62	13,866	421,149	738	23	715	702
1891/95.....	66.4	29,421	440,539	14.97	16,249	416,935	663	24	639	628
1896/00.....	73.1	32,719	522,949	15.98	48,903	465,866	715	67	648	637
År 1888.....	60.0	30,622	504,899	16.49	17,993	479,250	841	30	811	799
» 1889.....	61.3	31,693	536,675	16.93	26,268	502,484	875	43	832	820
» 1890.....	62.6	29,124	378,452	12.99	8,138	363,033	605	13	592	580
» 1891.....	63.8	30,837	523,279	16.97	19,453	496,116	820	31	789	779
» 1892.....	65.1	28,580	413,630	14.47	11,968	394,517	635	18	617	606
» 1893.....	66.3	29,151	411,352	14.11	16,888	387,176	620	25	593	584
» 1894.....	67.6	25,321	308,044	12.17	7,257	294,457	456	11	445	436
» 1895.....	68.9	33,214	546,389	16.45	25,678	512,407	793	37	756	744
» 1896.....	70.3	32,789	580,104	17.69	45,418	526,489	825	65	760	749
» 1897.....	71.6	32,412	483,354	14.91	53,861	421,390	675	75	600	589
» 1898.....	72.9	31,451	488,743	15.54	45,022	435,858	670	62	608	598
» 1899.....	74.3	33,227	527,848	15.89	54,136	465,405	710	73	637	626
» 1900.....	76.3	33,717	534,636	15.86	46,076	480,190	701	60	641	629
» 1901 ⁴⁾	77.6	33,600	345,432	10.28	.	.	445	.	.	.

¹⁾ Under tiden till och med 30 juni efterföljande år. — ²⁾ Efter afdrag af utsädet, som af hvete antagits = 1 dt., af majs = 0.25 dt. pr har. — ³⁾ Åkerareal och skörd här approximativt höjda med 10 % för åren 1893/96 och med 5 % för 1897, med hänsyn till att de officiella talen för dessa år allmänt anses för låga. — ⁴⁾ Provisoriska tal.

Tab. 63. Verldsskörden af hvede och råg, jämförd med folkmängden.

Årligen.	Folk- mängd. Tusental.	Behof af brödsäd. Tusental dt.			Skörd. Tusental deciton.	Öfverskott (+) eller brist (—). Tusental dt.	Skörd. Kg. pr inb.	
		Till för- brukning.	Till utsäde.	Summa.			Med utsädet.	Utom utsädet.
1871/75	467,000	706,900	133,700	840,600	844,577	+ 3,977	181	152
1876/80	494,600	749,360	140,920	890,280	911,215	+ 20,935	184	156
1881/85	524,000	796,020	147,180	943,200	982,286	+ 39,086	187	159
1886/90	555,600	850,520	149,560	1,000,080	997,197	— 2,883	179	153
1891/95	590,000	911,100	150,900	1,062,000	1,069,568	+ 7,568	181	156
1896/00	624,400	967,820	156,100	1,123,920	1,123,433	— 487	180	155
År 1876	483,000	732,000	137,400	869,400	835,201	— 34,199	173	144
• 1877	489,000	742,200	138,000	880,200	938,901	+ 58,701	192	164
• 1878	495,000	749,500	141,500	891,000	991,895	+ 100,895	200	172
• 1879	500,000	757,600	142,400	900,000	870,288	— 29,712	174	146
• 1880	506,000	765,500	145,300	910,800	916,767	+ 5,967	181	152
• 1881	512,000	775,400	146,200	921,600	914,191	— 7,409	179	150
• 1882	518,000	785,700	146,700	932,400	1,034,424	+ 102,024	200	171
• 1883	524,000	796,600	146,600	943,200	943,639	+ 439	180	152
• 1884	530,000	804,900	149,100	954,000	1,037,384	+ 83,384	196	168
• 1885	536,000	817,500	147,300	964,800	981,791	+ 16,991	183	156
• 1886	543,000	828,700	148,700	977,400	978,660	+ 1,260	180	153
• 1887	549,000	838,800	149,400	988,200	1,075,268	+ 87,068	196	169
• 1888	555,000	849,300	149,700	999,000	1,011,171	+ 12,171	182	155
• 1889	562,000	861,500	150,100	1,011,600	934,093	— 77,507	166	139
• 1890	569,000	874,300	149,900	1,024,200	986,896	— 37,304	173	147
• 1891	576,000	885,700	151,100	1,036,800	952,204	— 84,596	165	139
• 1892	583,000	898,700	150,700	1,049,400	1,031,610	— 17,790	177	151
• 1893	590,000	911,100	150,900	1,062,000	1,110,386	+ 48,386	188	163
• 1894	597,000	923,100	151,500	1,074,600	1,153,003	+ 78,403	193	168
• 1895	604,000	936,900	150,300	1,087,200	1,099,260	+ 12,060	182	157
• 1896	611,000	946,500	153,300	1,099,800	1,099,627	— 173	180	155
• 1897	618,000	958,300	154,100	1,112,400	968,943	— 143,457	157	132
• 1898	624,000	967,200	156,000	1,123,200	1,204,694	+ 81,494	193	168
• 1899	631,000	977,800	158,000	1,135,800	1,191,092	+ 55,292	189	164
• 1900	638,000	989,300	159,100	1,148,400	1,152,810	+ 4,410	181	156
• 1901	645,000	1,000,300	160,700	1,161,000	1,161,609	+ 609	180	155

Anmärkning till ofvanstående tabell.

Skördebelpen afse de i tab. 43—46 upptagna länderna. — *Folkmängden* är innebyg-
garnes antal i Europa, Amerika och Australien, ökad med 15% för (den af hvede och råg
levande) befolkningen i öfriga här afsedda länder. — *Behofvet* är beräknadt efter 180 kg. pr
inb. hvarje år. — *Utsädet* är för Europa hemtadt från tab. 61 och för Förenta staterna från
tab. 62; för öfriga länder är det antaget ungefär lika med $\frac{1}{3}$ af medelskörden. — *Behofvet*
»till förbrukning» (andra sifferkolumnen) är skillnaden mellan det uträknade *hela* behofvet (å
180 kg. pr inb.) samt utsädet.

Reduktionstal för olika länders mynt.

Vid reduktion till *francs* hafva i denna publikation användts följande reduktionstal,
nemligen: en skandinavisk krona = 1.39 franc, ett pound sterling = 25.20, en holländsk gulden
= 2.08, en tysk riksmark = 1.235, en österrikisk gulden = 2.10, en österrikisk krona = 1.05,
en rubel = 2.67, en milreis = 5.60, en amerikansk dollar = 5.18, ett turkiskt pund = 22.80,
en japansk yen = 2.65, en indisk rupee = 1.68 franc.

Tab. 64. Verldsskörden af hvete, råg och korn, åren 1876/1901.¹⁾

Årligen.	Skörd af Hvete, tusental dt.				Skörd af Råg.	Skörd af Korn, tusental dt.		
	Europa.	Förenta staterna.	Öfriga länder.	Summa.	Tusental dt.	Europa.	Öfriga länder.	Summa.
1876	309,065	79,139	135,451	523,655	311,546	.	.	.
1877	356,310	99,607	136,233	592,150	346,751	.	.	.
1878	351,981	114,904	137,689	604,574	387,321	.	.	.
1879	289,878	122,735	147,878	560,491	309,797	.	.	.
1880	331,307	136,353	149,561	617,221	299,546	.	.	.
1881	333,371	104,827	154,475	592,673	321,518	151,825	60,469	212,294
1882	383,995	137,895	165,881	687,771	346,653	165,574	66,400	231,974
1883	344,421	115,167	166,425	626,013	317,626	154,601	65,611	220,212
1884	374,803	140,241	162,730	677,774	359,610	157,980	72,590	230,570
1885	347,673	97,670	171,625	616,968	364,823	151,509	68,629	220,138
1886	335,022	125,049	162,674	622,745	355,915	156,826	72,544	229,370
1887	399,828	124,806	159,161	683,795	391,473	165,181	69,971	235,152
1888	372,860	113,740	164,497	651,097	360,074	159,454	71,389	230,843
1889	325,215	134,168	159,826	619,209	314,884	138,052	77,235	215,287
1890	368,835	109,198	160,598	638,631	348,265	163,194	71,887	235,081
1891	317,352	167,322	178,106	662,780	289,424	160,185	80,545	240,730
1892	375,681	141,112	164,615	681,408	350,202	161,802	76,630	238,432
1893	404,239	119,176	197,607	721,022	389,364	182,353	74,050	256,403
1894	410,935	138,471	184,941	734,347	418,656	179,402	77,600	257,002
1895	394,213	140,528	180,807	715,548	383,712	169,362	82,625	251,987
1896	414,788	128,669	162,313	705,770	393,857	167,895	75,908	243,803
1897	319,598	152,246	154,694	626,538	342,405	157,588	72,002	229,590
1898	435,266	184,653	199,880	819,819	384,875	185,092	85,153	270,245
1899	416,949	149,688	200,173	766,810	424,282	164,484	81,992	246,476
1900	409,165	142,830	183,806	735,801	417,009	163,071	79,540	242,611
1901 ²⁾	395,440	185,118	200,259	780,817	380,792	169,625	81,697	251,322

Tab. 65. Verldsskörden af hafre och majs, åren 1881/1901.¹⁾

År.	Skörd af Hafre, tusental dt.				Skörd af Majs, tusental dt.			
	Europa.	Förenta staterna.	Öfriga länder.	Summa.	Europa.	Förenta staterna.	Öfriga länder.	Summa.
1881	260,469	61,639	30,223	352,331	89,289	303,509	70,356	463,154
1882	280,040	72,261	31,169	383,470	103,369	410,724	70,166	584,259
1883	271,234	84,553	32,184	387,971	98,510	393,971	71,341	563,822
1884	266,924	86,377	32,724	386,025	102,857	456,064	70,871	629,792
1885	245,373	93,153	31,909	370,435	105,120	491,789	70,766	667,675
1886	290,922	92,372	33,950	417,244	101,808	423,022	72,443	597,273
1887	283,661	97,623	32,708	413,992	95,474	369,865	71,643	536,982
1888	276,396	103,857	35,052	415,305	102,509	504,899	74,428	681,836
1889	253,038	111,324	36,912	401,174	103,476	536,675	78,327	718,478
1890	287,534	77,496	32,187	397,217	100,726	378,452	73,838	553,016
1891	278,921	109,282	37,077	425,280	118,190	523,279	80,630	722,099
1892	267,701	97,833	34,325	399,859	116,856	413,630	75,275	605,761
1893	267,420	94,551	33,401	395,372	124,596	411,352	79,729	615,677
1894	319,697	97,981	36,901	454,579	80,308	308,044	81,701	470,053
1895	310,623	122,018	43,172	475,813	118,841	546,389	97,971	763,201
1896	301,360	104,687	42,114	448,161	116,414	580,104	97,769	794,287
1897	270,201	103,418	40,229	413,848	119,436	483,354	96,401	699,191
1898	309,027	108,174	42,906	460,107	130,071	488,743	98,102	716,916
1899	341,721	117,834	47,931	507,486	103,121	527,848	103,194	734,163
1900	325,737	119,765	41,092	486,594	128,428	534,696	98,753	761,877
1901 ²⁾	284,590	97,791	46,610	428,991	141,507	345,432	105,821	592,760

¹⁾ Medeltal för femårsperioderna se tab. 43—51. — ²⁾ Provisoriska tal.

Tab. 66. Odlingen af potatis, i Europa och Förenta staterna.

Land.	Skörd, årligen i tusental deciton. ¹⁾				Årl. 1891/95. Tusental dt.		Förbruk- pr inh.
	1881.85.	1886.90.	1891.95.	1896.00.	Utsäde.	Förbruk- ning. ²⁾	Kg.
Sverige	12,565	12,828	13,641	12,930	1,972	11,669	242
Norge	5,910	5,910	5,700	5,700	820	4,880	241
Danmark	3,253	3,934	4,537	4,966	759	3,778	169
Finland	3,235	4,617	3,677	4,213	682	2,995	122
Storbrit. o. Irland	60,000	60,167	60,940	54,881	6,617	54,323	141
Nederländerna	16,011	15,125	17,908	21,238	2,113	15,795	336
Belgien	27,934	26,049	34,804	29,308	3,740	31,064	498
Tyska riket	282,097	285,581	332,972	363,794	59,556	273,116	537
Österrike	72,308	83,906	87,271	101,850	13,805	73,466	302
Ungern	28,000	26,680	31,317	39,943	5,145	26,172	147
Bosnien-Herzeg.	500	600	650	650	130	520	34
Schweiz	15,000	15,000	15,000	15,000	1,925	13,075	432
Frankrike	99,431	110,156	124,578	121,394	16,285	108,293	282
Italien	7,500	7,018	7,277	7,000	1,600	5,677	18
Spanien	12,500	12,500	12,500	12,500	2,000	10,500	59
Portugal	2,000	2,000	2,000	2,000	350	1,650	32
Ryssland	140,000	154,000	179,475	234,835	39,930	139,545	142
Rumänien	400	400	500	681	96	404	7
Öfriga Balkanstat.	500	500	500	500	100	400	3
Nordvesteuropa	470,123	476,112	542,613	567,433	87,048	455,565	344
Sydvesteuropa	121,431	131,674	146,355	142,894	20,235	126,120	137
Vesteuropa	591,554	607,786	688,968	710,327	107,283	581,685	259
Östeuropa	197,590	219,185	246,279	323,056	50,642	195,637	135
Europa	789,144	826,971	935,247	1,033,338	157,925	777,322	210
Förenta staterna	42,185	42,365	51,922	51,785	10,000	41,922	63

Land.	Skörd årl. pr inh., Kilogram.			Skörd årl. pr har '86-95. Dt. ⁴⁾	Skörd i tusental deciton.			
	1881/90.	1891/95.	1896/00.		1898.	1899.	1900. ³⁾	1901.
Sverige	272	286	257	85.7	9,503	8,369	17,251	11,414
Norge	305	281	265	149.0	5,700	5,700	5,700	5,700
Danmark	172	203	209	81.7	4,088	4,655	5,755	5,428
Finland	177	150	161	92.5	4,178	3,167	4,000	4,000
Storbrit. o. Irl.	166	158	136	114.7	63,244	59,305	46,500	71,562
Nederländerna	359	380	423	110.7	19,277	23,606	23,606	23,606
Belgien	462	559	443	152.5	32,162	33,246	23,926	23,926
Tyska riket	603	655	669	104.7	367,206	384,862	405,853	339,979
Österrike	340	358	400	79.1	116,135	107,903	117,020	117,020
Ungern	165	176	213	58.3	40,815	38,651	48,622	48,622
Bosnien-Herzeg.	.	.	39	.	647	647	647	647
Schweiz	520	495	467	140.0	15,000	15,000	15,000	15,000
Frankrike	275	324	313	78.6	118,322	123,476	122,541	122,541
Italien	25	23	22	39.2	7,000	7,000	7,000	7,000
Spanien	72	70	69	75.0	12,500	12,500	12,500	12,500
Portugal	41	39	37	70.0	2,000	2,000	2,000	2,000
Ryssland	164	182	222	52.0	232,915	236,275	253,349	232,588
Rumänien	7	9	11	50.0	1,100	602	602	831
Öfriga Balkanstat.	.	.	3	.	500	500	500	500
Nordvesteuropa	381	410	405	103.9	582,735	603,385	618,611	618,611
Sydvesteuropa	141	158	152	74.4	139,822	144,976	144,041	144,041
Vesteuropa	280	306	303	95.8	722,557	748,361	762,652	762,652
Östeuropa	156	169	209	55.6	329,735	319,103	349,720	349,720
Europa	233	253	265	80.7	1,052,292	1,067,464	1,112,372	1,112,372
Förenta staterna	74	78	71	44.7	47,500	56,510	52,099	37,743

¹⁾—⁴⁾ Se sid. 260.

Tab. 67. Produktionen af vin i olika länder. I tusental hektoliter.¹⁾

Land.	Årl. 1891/95.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900. ²⁾	1901. ⁴⁾
Tyska riket	2,216	5,051	2,776	1,407	2,090	3,136	2,300
Österrike	3,670	3,485	2,775	4,224	3,368	5,213	2,800
Ungern	1,475	1,572	1,308	1,305	2,041	1,943	1,600
Schweiz	1,382	1,320	1,015	855	868	2,103	1,200
Frankrike	35,223	44,044	31,943	31,731	46,810	68,532	57,964
Italien	30,638	28,396	25,959	32,940	32,500	33,200	42,600
Spanien	22,028	29,875	15,411	20,004	20,689	23,500	19,700
Portugal	4,845	3,280	4,000	5,000	3,200	6,300	6,200
Ryssland	2,458	3,500	2,500	3,120	3,250	2,458	2,900
Rumänien	2,495	4,628	3,200	3,900	2,061	3,542	3,300
Serbien	400	502	516	532	500	500	900
Bulgarien	3,400	3,704	1,090	2,600	3,660	3,400	2,800
Grekland	1,500	2,150	1,200	1,651	1,254	770	1,100
Turkiet	2,500	3,050	1,800	1,600	2,500	2,200	1,900
Kapkolonien	248	258	200	221	219	248	248
Algeriet	3,661	4,347	4,381	5,550	4,502	5,444	5,563
Tunis	140	125	180	210	171	225	170
Förenta staterna	816	553	1,285	661	816	1,430	1,500
Argentina	1,500	1,350	1,590	1,444	1,241	1,750	2,100
Chile	724	1,730	1,500	2,500	2,850	3,100	3,300
Australien	183	255	227	196	200	130	315
Öfriga länder	2,160	2,297	2,320	2,405	2,200	2,200	2,154
Europa	114,230	134,457	95,493	110,869	124,791	156,797	147,264
Öfriga länder	9,432	10,915	11,683	13,187	12,199	14,527	15,350
Summa	123,662	145,372	107,176	124,056	136,990	171,324	162,614

Tab. 68. Vinodlingen, jemte in- och utförsel, i Frankrike.

Årligen.	Hektar. ³⁾	Skörd. Hektoliter.	Hekto- liter pr har.	Pris pr hl. Francs.	Import och export, i hektoliter.		
					Import.	Export.	Export- öfverskott.
1861/65	2,255,844	47,561,000	21.08	28.60	139,318	2,208,122	2,068,804
1866/70	2,303,298	55,920,000	24.28	28.00	237,127	2,922,108	2,684,981
1871/75	2,412,382	59,617,000	24.71	29.00	458,493	3,538,805	3,080,310
1876/80	2,320,036	42,131,000	18.16	30.47	2,629,066	2,952,371	323,305
1881/85	2,153,555	38,129,000	17.71	39.51	8,133,966	2,561,237	— 5,572,729
1886/90	1,863,833	27,409,000	14.71	35.46	11,332,556	2,301,818	— 9,030,738
1891/95 ²⁾	1,749,809	35,223,158	20.14	27.02	7,681,639	1,784,991	— 5,896,648
1896/00 ²⁾	1,630,798	44,612,195	27.86	24.24	7,726,159	1,755,095	— 5,971,064
År 1892	1,792,816	28,891,406	16.11	28.63	9,400,136	1,890,894	— 7,509,242
» 1893	1,821,155	50,702,611	27.84	23.25	5,895,308	1,569,109	— 4,326,199
» 1894 ³⁾	1,707,274	39,436,878	23.09	23.05	4,495,573	1,724,468	— 2,771,105
» 1895	1,660,939	26,917,981	16.21	30.12	6,336,519	1,696,743	— 4,639,776
» 1896	1,640,818	44,044,279	26.84	25.27	8,814,431	1,783,825	— 7,030,606
» 1897	1,623,567	31,943,073	19.67	23.63	7,530,567	1,774,862	— 5,755,705
» 1898	1,648,493	31,730,992	19.25	28.88	8,603,415	1,636,207	— 6,967,208
» 1899	1,631,760	46,810,390	28.68	25.48	8,465,829	1,716,520	— 6,749,309
» 1900	1,609,353	68,532,239	42.67	17.96	5,216,554	1,864,061	— 3,352,493
» 1901 ⁴⁾	1,615,000	57,964,000	35.89	.	4,000,000	2,000,000	— 2,000,000

¹⁾ Flere af talen äro ytterst osäkra. — ²⁾ Delvis provisoriska tal. — ³⁾ Från och med 1894 ingå ej i arealen vingårdar, planterade under året. — ⁴⁾ Provisoriska tal.

Tab. 69. Kreatursstocken (i tusental), i olika länder.

Land.	Hästar.	Kor.	Andra nöt- kreatur.	Summa nöt- kreatur.	Fär.	Getter.	Svin.
Sverige, 1899	525	1,767	816	2,583	1,284	81	811
Norge, 1900 ²⁾	173	707	242	949	994	214	165
Danmark, 1898	449	1,067	676	1,743	1,074	32	1,179
Finland, 1898	307	1,091	394	1,485	1,080	10	224
Storbrit. o. Irland, 1901 ¹⁾ ..	2,512	4,101	7,376	11,477	30,830	600	3,411
Nederländerna, 1898	280	952	689	1,641	737	177	714
Luxemburg, 1892	18	50	43	93	27	13	81
Belgien, 1900	242	828	829	1,657	236	241	1,006
Tyska riket, 1900 ²⁾	4,184	10,765	8,236	19,001	9,672	3,206	16,758
Österrike, 1900 ²⁾	1,711	4,679	4,828	9,507	2,621	1,016	4,683
Ungern, 1895	2,335	2,967	3,771	6,738	8,123	309	7,330
Bosnien-Herzegovina, 1895 ..	233	372	1,044	1,416	3,231	1,447	662
Schweiz, 1901	125	740	600	1,340	219	355	555
Frankrike, 1900	2,903	7,820	6,701	14,521	20,180	1,558	6,740
Italien, 1890	720	2,400	2,600	5,000	6,900	1,800	1,800
Spanien	461	1,000	1,353	2,353	16,939	3,813	2,349
Portugal	80	220	478	698	3,064	973	1,052
Ryssland	21,742	12,000	20,155	32,155	57,005	1,408	11,528
Rumänien, 1900 ²⁾	865	786	1,803	2,589	5,644	233	1,710
Serbien, 1900 ²⁾	181	300	642	942	3,014	426	941
Bulgarien	326	516	1,165	1,681	7,370	1,400	441
Grekland	95	150	224	374	3,465	2,511	175
Turkiet	600	300	700	1,000	10,000	.	.
Nordvesteuropa	9,601	25,215	23,305	48,520	48,189	5,924	28,149
Sydvesteuropa	4,164	11,440	11,132	22,572	47,083	8,144	11,941
Vesteuropa	13,765	36,655	34,437	71,092	95,272	14,068	40,090
Östeuropa	27,302	18,923	30,928	49,851	98,437	7,755	24,225
Europa	41,067	55,578	65,365	120,943	193,709	21,823	64,315
Kina	.	.	.	11,608	.	.	.
Japan, 1897	1,593	813	594	1,407	.	.	67
Brittiska Indien, 1899	1,305	21,686	50,000	71,686	18,560	18,864	500
Ceylon, 1900	5	.	.	1,398	90	.	91
Nederl. Asien, 1895	486	.	.	2,572	.	.	200
Ryska Asien, 1892	5,886	.	.	6,839	26,600	712	879
Turkiska Asien	.	.	.	.	.	1,540	.
Oranjestaten, 1890	249	300	595	895	6,620	858	.
Kaplandet och Natal	446	350	1,000	1,356	13,240	5,977	283
Algeriet, 1899	205	.	.	1,045	7,524	3,752	88
Tunis, 1896	61	.	.	252	908	613	13
Förenta staterna, 1900	13,538	16,292	27,610	43,902	41,883	500	38,652
Cuba, 1892	585	.	.	2,486	78	.	570
Mexiko	2,500	.	.	4,500	6,800	1,000	6,200
Canada	1,451	2,100	2,558	4,658	3,419	200	2,448
Jamaika, 1900	55	.	.	119	17	.	18
Centralamerika (del af)	169	.	.	1,284	453	200	194
Venezuela, 1888	388	.	.	8,476	.	1,561	1,930
Columbia, 1888	199	.	.	949	42	610	344
Brasilien, 1891	.	.	.	17,000	.	500	.
Paraguay, 1900	183	.	.	2,283	215	32	24
Uruguay, 1900	561	.	.	6,827	18,609	20	93
Argentina, 1895	4,447	1,801	19,901	21,702	74,380	2,749	653
Britt. Australien, 1900	1,917	2,000	8,146	10,146	92,087	110	1,190
Utomeuropeiska länder	36,229	.	.	223,390	311,525	39,798	54,437
Totalsumma	77,296	.	.	344,333	505,234	61,621	118,752

¹⁾ Antalet hästar här approximativt ökat med 500 tusen, enär de officiella uppgifterna till största delen blott omfatta hästar använda för jordbruket. — ²⁾ Fördelningen af nötkreaturen approximerad, på grund af resultaten från äldre räkningar.

Tab. 70. Produktionen af kaffe, te, socker m. fl. varor.

Länder.	Deciton à 100 kg.	Länder.	Deciton à 100 kg.	Länder.	Deciton à 100 kg.
A) Kaffe.		D) Betsocker.⁵⁾		F) Bomull.	
Nederl. Asien.....	467,000	Sverige.....	800,000	Turkiet, Persien.....	95,000
Portorico ²⁾	245,000	Danmark.....	436,876	Östasien.....	2,900,000
Centralamerika.....	554,000	Nederländerna.....	1,593,298	Britt. Indien.....	4,000,000
Haiti ³⁾	330,000	Belgien.....	2,850,796	Egypten.....	2,105,000
Venezuela ³⁾	600,000	Tyska riket.....	18,192,554	Förenta staterna.....	19,030,000
Columbia ³⁾	280,000	Österrike-Ung.....	10,029,794	Brasilien.....	262,000
Brasilien.....	7,500,000	Frankrike.....	9,005,698	Öfriga Amerika.....	80,000
Öfriga länder.....	496,000	Italien.....	217,250	Ej specific.....	154,000
S:a årl. 1891/95.....	10,472,000	Ryssland.....	8,091,136	S:a årl. 1891/95.....	28,626,000
B) Te.		Förenta stat.....	527,710	G) Silke.	
Kina ³⁾	5,000,000	Öfriga länder.....	500,000	Österrike-Ung.....	2,570
Japan.....	289,000	S:a årl. 1896/00.....	52,245,042	Frankrike.....	7,470
Britt. Indien.....	500,000	» » 1891/95.....	39,168,000	Italien.....	33,480
Ceylon.....	400,000	» » 1886/90.....	29,446,000	Spanien.....	860
Java.....	7,000	» » 1881/85.....	23,044,000	Levanten.....	9,110
S:a årl. 1891/95.....	6,196,000	» » 1876/80.....	15,628,000	Kina ⁴⁾	124,050
C) Rörsocker.		» » 1871/75.....	12,972,000	Japan ⁵⁾	70,060
Kina.....	600,000	E) Tobak.		Britt. Indien ⁶⁾	15,100
Britt. Indien ⁴⁾	20,000,000	Sverige.....	10,837	Öfriga länder.....	1,920
Nederl. Asien.....	6,683,000	Tyska riket.....	368,138	S:a årl. 1891/95.....	264,620
Filippinerna.....	1,211,000	Österrike-Ung.....	581,809	H) Petroleum.	
Egypten.....	892,000	Frankrike.....	227,000	Ryssland.....	89,610,670
Mauritius.....	1,563,000	Italien.....	53,000	Förenta staterna.....	75,549,280
Förenta staterna.....	3,178,000	Ryssland.....	733,861	Öfriga länder.....	13,180,050
Portorico.....	496,000	Öfriga Europa ⁶⁾	300,000	Summa 1899.....	178,340,000
Cuba ¹⁾	3,091,000	Turkiska riket.....	300,000	År 1898.....	162,999,638
Brasilien.....	1,906,000	Japan.....	230,000	» 1897.....	165,975,990
Britt. Vestind.....	2,000,000	Britt. Indien.....	2,000,000	» 1896.....	152,962,000
Britt. Guyana.....	948,000	Nederl. Asien.....	300,000	» 1895.....	147,498,000
Franska Vestind.....	696,000	Filippinerna.....	195,000	Årl. 1891/95.....	129,096,000
Queensland.....	500,000	Förenta staterna.....	2,211,000		
Hawai.....	2,673,000	Cuba ⁷⁾	140,000		
Öfriga länder.....	4,000,000	Brasilien.....	251,000		
S:a årl. 1896/00.....	50,437,000	Öfriga länder.....	400,000		
		S:a årl. 1891/95.....	8,301,645		

Tab. 71. Förbrukningen af bomull.⁹⁾ I tusental deciton.

Årligen.	I allt.	Storbrit. o. Irl.	Öfriga Europa.	Förenta stat.	Årligen.	I allt.	Storbrit. o. Irl.	Öfriga Europa.	Förenta stat.
1826/30.....	1,679	962	542	175	1861/65.....	5,739	2,851	2,066	822
1831/35.....	2,298	1,339	647	312	1866/70.....	9,113	4,417	2,964	1,732
1836/40.....	3,225	1,840	945	440	1871/75.....	11,839	5,573	3,886	2,380
1841/45.....	4,268	2,364	1,212	692	1876/80.....	13,459	5,691	4,657	3,111
1846/50.....	5,038	2,584	1,363	1,091	1881/85.....	16,401	6,551	5,964	3,886
1851/55.....	6,726	3,403	2,047	1,276	1886/90.....	18,691	6,989	7,103	4,599
1856/60.....	8,770	4,297	2,846	1,627	1891/95.....	21,402	7,219	8,513	5,670

¹⁾ Åren 1891/95 i genomsnitt 9,152,000 dt. — ²⁾ Exporten + konsumtionen, den senare à 4 kg. pr inb. — ³⁾ Exporten 1886/90 årl. 1,297,000 dt. — ⁴⁾ Exporten 700,000 dt. — ⁵⁾ Efter F. O. Licht. — ⁶⁾ Utom Turkiet. — ⁷⁾ Exporten + 40,000 dt. för den egna förbrukningen. — ⁸⁾ Exporten + konsumtionen, den senare antagen till: för Kina 70,000, Japan 40,000, Ostindien 12,500 dt. — ⁹⁾ Dessutom i Britt. Indien numera 2½ mill. dt., o. s. v.

Tab. 72. Årliga förbrukningen, pr inneb., af vissa varor, 1891/95.¹⁾

L a n d.	Kaffe.	Te.	Socker. ²⁾	Tobak.	Brän- vin. ³⁾	Öl.	Vin.	Alko- hol. ⁴⁾
	Hekto- gram.	Hekto- gram.	Kilo- gram.	Hekto- gram.	Liter.	Liter.	Liter.	Liter.
Sverige.....	34.5	0.31	16.08	10.53	6.67	27.6	0.6	4.50
Norge.....	38.6	0.50	9.09	9.50	3.54	20.1	1.2	2.69
Danmark.....	30.5	1.90	21.23	17.00	14.40	87.7	1.6	10.87
Finland.....	22.3	0.25	5.89	12.79	2.86	8.8	0.6	1.84
Storbrit. o. Irland..	3.3	24.87	36.75	7.45	5.20	135.0	1.7	8.17
Nederländerna.....	67.3	5.93	12.13	33.11	8.83	34.6	2.0	6.00
Belgien.....	38.6	0.11	9.82	21.36	9.70	183.6	3.9	12.58
Tyska riket.....	24.1	0.51	9.94	15.40	8.80	109.6	5.7	9.35
Österrike-Ungern....	8.7	0.18	7.68	17.32	9.00	39.2	14.2	7.49
Schweiz.....	28.6	0.72	16.58	21.00	6.12	51.9	60.7	11.21
Frankrike.....	18.4	0.17	11.51	10.76	8.54	22.8	112.3	16.41
Italien.....	4.2	0.01	3.25	5.34	1.25	0.6	96.5	10.30
Spanien.....	3.1	0.04	5.35	11.80	1.00	1.3	115.0	12.05
Portugal.....	3.9	0.50	5.88	4.55	1.00	1.0	95.6	10.10
Ryssland.....	0.5	3.09	4.84	5.65	9.40	4.6	3.3	5.21
Rumänien.....	2.7	0.19	1.85	8.00	9.00	2.0	51.6	9.74
Serbien.....	2.5	0.01	1.69	10.00	9.00	4.1	38.0	8.46
Bulgarien.....	2.7	0.09	3.02	9.50	.	1.0	104.2	.
Grekland.....	5.3	0.02	3.60	10.90	.	3.3	109.5	.
Nordvesteuropa.....	20.0	8.17	18.49	13.97	7.53	102.1	6.1	8.46
Sydvesteuropa.....	10.1	1.11	7.35	8.94	4.32	10.3	106.8	13.25
Vesteuropa ⁵⁾	15.8	4.81	13.85	11.87	6.22	64.1	48.1	10.48
Östeuropa ⁶⁾	1.4	2.28	5.12	8.09	9.23	10.7	13.0	6.34
Europa.....	10.3	3.84	10.51	10.43	7.35	43.5	35.0	8.92
Förenta staterna ⁷⁾ ..	39.1	6.08	29.20	25.50	5.95	58.1	1.5	5.45

Tab. 73. Förbrukningen, pr inneb., enligt äldre uppgifter.⁶⁾

L a n d.	Kaffe. Hektoqram.		Socker. Kilogram.		Tobak. Hektoqram.		Bränvin. ³⁾ Liter.	
	1871/80.	1881/90.	1871/80.	1881/90.	1871/80.	1881/90.	1871/80.	1881/90.
Sverige.....	23.3	30.4	7.63	10.57	9.76	9.72	10.96	7.50
Norge.....	34.0	36.3	4.66	5.72	11.75	8.30	5.28	3.23
Danmark.....	24.3	26.9	11.60	15.35	17.00	16.92	18.60	15.70
Storbrit. o. Irland..	4.4	3.9	25.52	32.70	6.65	6.55	6.10	5.12
Nederländerna.....	64.3	71.2	11.50	10.85	25.50	32.26	9.30	9.40
Belgien.....	42.7	42.4	3.51	5.65	13.00	17.90	8.50	9.40
Tyska riket.....	23.0	24.1	6.55	8.11	17.80	14.50	8.90	8.40
Österrike-Ungern....	9.1	8.9	4.40	6.30	14.00	17.21	7.40	7.30
Schweiz.....	30.5	30.0	8.20	13.80	22.00	17.85	.	.
Frankrike.....	13.0	17.4	6.91	11.35	8.10	10.03	5.67	7.83
Italien.....	4.7	5.1	3.20	3.50	7.75	6.51	0.95	1.65
Spanien.....	1.9	2.8	2.05	3.20	.	7.70	.	.
Ryssland.....	1.0	0.6	3.70	4.00	.	5.63	.	.
Europa (approx.).....	9.6	10.4	7.00	9.02	.	9.88	.	.
Förenta staterna....	35.9	39.0	17.86	23.60	.	.	5.40	5.80

¹⁾ För östra och södra Europa äro talen för tobak, bränvin, öl och vin delvis af äldre datum. — ²⁾ Efter F. O. Licht. Socker användt för exportindustrier ingår (i synnerligt stor mängd i England). — ³⁾ A 50 % alkohol. — ⁴⁾ Öl räknadt till 4 % och vin till 10 % alkohol. — ⁵⁾ Tobak 1888/92. — ⁶⁾ Efter O. J. Broch, von Neumann-Spallart, von Juraschek m. fl. Vissa tal gälla resp. åren 1870.79 och 1880.89. — ⁷⁾ För Galizien-Bukovina och Ungern har kaffeförbrukningen antagits till 4 hektogram pr inb. men i öfrigt användts samma relativa tal som för hela monarkien, hvilket dock gifver ett osäkert resultat.

Tab. 74. Exporten af oarbetade trävaror från de viktigaste exportländerna. Värde i tusental francs.

Land.	Årligen 1891/95.	1895.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900. ³⁾
Sverige.....	157,206	159,053	182,379	208,921	203,499	194,764	213,713
Norge	39,156	38,401	48,486	58,633	55,821	55,072	59,399
Finland	50,861	60,968	68,810	77,054	89,153	98,188	110,500
Österrike-Ungern ²⁾ ..	128,921	137,464	153,200	175,974	209,789	239,237	267,010
Ryssland	113,462	107,136	124,705	126,544	153,136	142,920	155,691
Förenta staterna ⁴⁾ ..	106,206	108,184	127,134	159,850	147,190	183,667	213,014
Canada	127,604	123,755	140,772	161,922	137,332	145,154	150,000
Summa	723,416	734,961	845,486	968,898	995,920	1,059,002	1,169,327

Tab. 75. Sveriges export af oarbetade trävaror, åren 1871/1900. Totalvärde samt pris pr standard.¹⁾

Årligen.	Värde. Tusental francs.	Pr standard francs.	År.	Värde. Tusental francs.	Pr standard francs.	År.	Värde. Tusental francs.	Pr standard francs.
1871/75..	117,788	179	1877.....	157,628	163	1890.....	150,918	140
1876/80..	122,748	131	1878.....	95,186	119	1891.....	154,813	131
1881/85..	134,143	142	1879.....	91,715	90	1892.....	151,920	141
1886/90..	136,942	137	1880.....	124,726	140	1893.....	157,669	136
1891/95..	157,206	141	1881.....	131,913	137	1894.....	162,577	151
1896/00..	200,655	.	1882.....	145,911	155	1895.....	159,053	147
			1883.....	138,555	164	1896.....	182,379	149
1871.....	80,315	.	1884.....	125,362	127	1897.....	208,921	181
1872.....	111,851	.	1885.....	128,976	129	1898.....	203,499	188
1873.....	133,708	157	1886.....	104,128	124	1899.....	194,764	192
1874.....	144,459	234	1887.....	114,913	122	1900.....	213,713	.
1875.....	118,604	146	1888.....	152,481	135			
1876.....	144,485	145	1889.....	162,269	163			

Tab. 76. Sveriges export af oarbetade trävaror, åren 1891/1900. Hufvudartiklarna, i kubikmeter.

Artiklar.	Årligen 1891/95.	Årligen 1896/00.	År 1898.	År 1899.	År 1900.
Plankor och battens	2,541,967	2,731,755	2,667,066	2,613,549	2,578,491
Bräder	1,626,883	2,106,929	2,081,724	2,179,616	2,139,251
Bräd- och plankstump	352,558	372,010	396,488	340,867	398,702
Gröfre rundvirke	118,445	75,380	95,934	48,305	35,086
Smalare rundvirke	52,553	69,306	76,727	71,376	80,387
Bjelkar och sparrar	300,238	326,099	318,541	369,546	346,145
Grufstolpar	744,891	871,391	793,528	895,569	1,104,779
Öfriga	215,931	269,268	258,363	269,334	280,557
Summa	5,953,466	6,822,138	6,688,371	6,788,162	6,963,398

¹⁾ Pris i Sundsvall å tertia furubattens $2\frac{1}{2}'' \times 7''$, hvilken artikel kan anses närmast återgifva prisfluktuationerna å den svenska trävaruexporten såsom helhet. — ²⁾ Möjligen ingå i talen för Österrike-Ungern äfven en del *arbetade* trävaror. — ³⁾ Delvis provisoriska tal. — ⁴⁾ Från och med 1899 kalenderår, förut finansår.

Tab. 77. Produktionen af guld och silfver, 1881/1901.⁵⁾ I kilogram.

L a n d.	Årl. 1881.85.	Årl. 1891.95.	Årl. 1896.00.	1899.	1900. ³⁾	1901. ⁴⁾
A) Guld.						
Sverige	25	94	110	106	88	.
Finland	12	7	5	3	3	.
Storbrit. och Irland ²⁾ ..	35	137	1,319	1,220	1,220	.
Tyska riket	629	2,854	2,755	2,605	3,055	.
Österrike	21	40	71	76	70	.
Ungern	1,667	2,146	3,076	3,069	3,267	.
Frankrike	100	275	282	270	270	.
Italien	206	321	235	283	113	.
Ryska riket	35,475	39,003	34,413	36,056	34,754	34,500
Kina	11,000	9,256	9,333	8,390	8,276	.
Korea	800	888	1,891	2,148	2,660	.
Japan	291	708	1,312	1,806	1,881	.
Brittiska Indien	100	5,454	11,821	12,808	13,781	.
Sydafrika	1,620	46,376	78,325	109,783	14,607	7,433
Förenta staterna	48,089	56,648	97,254	105,471	117,611	120,687
Mexiko	1,445	4,193	12,770	13,960	12,588	.
Venezuela	5,820	1,296	1,322	1,530	800	.
Columbia	5,400	4,764	4,595	3,462	2,660	.
Brasilien	1,100	2,523	3,077	3,348	2,407	.
Chile	500	1,763	1,938	1,954	2,449	.
Canada	1,880	1,719	21,523	31,675	41,980	36,784
Brittiska Guyana	300	3,397	3,276	3,368	3,444	3,178
Holl. Guyana	600	935	827	839	785	.
Franska Guyana	1,700	2,425	2,391	2,491	2,126	.
Britt. Australien	42,777	56,517	92,993	118,270	110,550	115,000
Diverse länder	1,299	1,532	4,250	3,956	6,216	.
Summa	162,891	245,271	391,174	468,947	387,661	400,000
B) Silfver. ¹⁾						
Sverige	1,713	3,478	2,110	2,290	1,927	.
Norge	6,264	4,804	4,951	4,598	5,320	.
Finland	265	835	451	451	451	.
Storbrit. och Irland	9,478	7,301	7,019	5,970	5,970	.
Tyska riket	150,000	194,235	178,033	194,188	168,349	.
Österrike	33,203	37,673	39,874	39,564	39,571	.
Ungern	16,516	19,810	21,344	21,018	20,198	.
Frankrike	20,000	21,689	15,317	14,500	14,500	.
Italien	25,000	26,701	25,797	24,724	24,724	.
Spanien	100,000	228,495	194,844	186,400	183,802	.
Ryska riket	8,682	11,337	7,198	8,112	5,100	.
Grekland	.	14,579	39,076	42,000	42,000	.
Turkiet	2,000	7,270	5,015	2,933	2,933	.
Japan	20,648	60,747	56,655	56,309	56,309	.
Förenta staterna	1,136,486	1,786,064	1,765,945	1,776,829	1,852,564	1,855,233
Mexiko	751,000	1,339,024	1,685,642	1,730,100	1,794,168	1,700,000
Centralamerika	48,000	50,000	48,300	45,000	45,000	.
Columbia	17,700	48,079	70,044	109,631	87,089	.
Peru	75,000	88,521	172,528	203,000	205,000	.
Bolivia	280,000	549,188	356,870	324,490	324,490	.
Argentina	10,000	19,898	11,286	11,930	11,930	.
Chile	135,000	100,934	159,620	179,552	179,552	.
Canada	5,000	20,869	130,975	106,100	138,286	157,935
Australien	7,677	458,107	526,478	476,712	437,412	400,000
Öfriga länder	.	.	946	2,362	2,367	.
Summa	2,859,632	5,099,650	5,526,318	5,567,763	5,648,112	5,500,000

¹⁾—²⁾ Se sid. 272. — ³⁾ Delvis provisoriska tal. — ⁴⁾ Provisoriska tal. — ⁵⁾ Åren 1886/90, se föregående årgångar.

Tab. 78. Hela produktionen af guld o. silfver, åren 1493/1901.¹⁾

Årligen.	Produktionen, i kilogram.		Silfver- priset.		År.	Produktionen, i kilogram.		Silfver- priset.	
	Guld.	Silfver.	S. ²⁾	G. ²⁾		Guld.	Silfver.	S. ²⁾	G. ²⁾
1493/1520	5,800	47,000	320	10-75	1861.....	187,409	1,013,437	222	15-50
1521/1544	7,160	90,200	306	11-25	1862.....	177,572	1,025,772	224	15-35
1545/1560	8,510	311,600	305	11-30	1863.....	176,227	1,105,462	224	15-37
1561/1580	6,840	299,500	300	11-50	1864.....	186,109	1,172,140	224	15-37
1581/1600	7,380	418,900	292	11-80	1865.....	197,966	1,188,940	223	15-44
1601/1620	8,520	422,900	281	12-25	1866.....	215,529	1,337,505	223	15-43
1621/1640	8,300	393,600	246	14-00	1867.....	185,095	1,427,023	221	15-57
1641/1660	8,770	366,300	238	14-50	1868.....	195,240	1,321,707	221	15-59
1661/1680	9,260	337,000	230	15-00	1869.....	189,010	1,250,620	221	15-60
1681/1700	10,765	341,900	230	15-00	1870.....	190,256	1,358,568	221	15-57
1701/1720	12,820	355,600	226	15-21	1871.....	189,657	1,959,958	221	15-57
1721/1740	19,080	431,200	228	15-08	1872.....	176,523	2,094,658	220	15-63
1741/1760	24,610	533,145	234	14-75	1873.....	170,206	2,025,515	216	15-92
1761/1780	20,705	652,740	234	14-72	1874.....	160,314	1,770,450	213	16-17
1781/1800	17,790	879,060	228	15-09	1875.....	172,818	1,996,545	208	16-59
1801/1810	17,778	894,150	221	15-61	1876.....	161,863	2,324,552	194	17-80
1811/1820	11,445	540,770	222	15-51	1877.....	177,940	2,398,913	200	17-19
1821/1830	14,216	460,560	218	15-80	1878.....	185,744	2,566,384	193	17-96
1831/1840	20,289	596,450	219	15-75	1879.....	170,135	2,398,816	187	18-39
1841/1850	54,759	780,415	218	15-83	1880.....	166,389	2,562,597	191	18-06
1851/1855	199,388	886,115	224	15-41	1881.....	164,285	2,638,304	189	18-24
1856/1860	201,750	904,990	225	15-30	1882.....	162,850	2,892,642	189	18-27
1861/1865	185,057	1,101,150	224	15-40	1883.....	152,195	2,983,094	185	18-65
1866/1870	195,026	1,339,085	222	15-55	1884.....	162,227	2,728,610	185	18-63
1871/1875	173,904	1,969,425	216	15-98	1885.....	172,898	3,055,510	178	19-39
1876/1880	172,414	2,450,252	193	17-81	1886.....	166,853	2,906,469	166	20-78
1881/1885	162,891	2,859,632	185	18-63	1887.....	166,484	3,002,354	163	21-13
1886/1890	176,013	3,530,775	163	21-12	1888.....	173,287	3,436,105	157	21-99
1891/1895	245,271	5,099,650	131	26-34	1889.....	186,563	4,036,147	156	22-10
1896/1900	391,174	5,526,318	103	33-50	1890.....	186,878	4,272,800	174	19-76
1851.....	114,305	.	223	15-46	1891.....	194,317	4,416,073	165	20-92
1852.....	211,549	.	221	15-59	1892.....	213,814	4,946,164	145	23-72
1853.....	249,590	.	225	15-33	1893.....	238,694	5,335,161	130	26-49
1854.....	204,648	.	225	15-33	1894.....	276,915	5,548,596	106	32-56
1855.....	216,846	.	224	15-38	1895.....	302,615	5,252,256	109	31-60
1856.....	232,654	.	224	15-38	1896.....	304,831	5,563,059	112	30-59
1857.....	210,185	.	226	15-27	1897.....	359,600	5,311,155	101	34-20
1858.....	196,625	.	224	15-38	1898.....	434,832	5,541,501	98	35-03
1859.....	196,941	.	227	15-19	1899.....	468,947	5,567,763	100	34-36
1860.....	172,343	.	225	15-29	1900.....	387,661	5,648,112	103	33-33
					1901 ³⁾	400,000	5,500,000	99	34-68

Af guld producerades under åren 1493/1899 i allt 14,878,911 kilogram. Med tillägg af 1900 stiger summan till 15,266,572 kg., och med 1901 till **15,667,000** kg.

Af silfver vunnos åren 1493/1899 i allt 272,196,356 kg. Med tillägg af 1900 stiger summan till 277,844,468 kg. och med tillägg af 1901 till **283,344,000** kg.

Ann. Om x = priset i engelska pence för ett ounce trosvigt standard silfver (finlek 0.925) och y = motsvarande värderelation mellan guld och silfver (sista kol. här ofvan), så är $y = 942.9956 : x$.

¹⁾ Medeltalen för femårs- och längre perioder åren 1493/1880 enligt Ad. Soetbeer. Årsuppgifterna 1851/88, enligt den amerikanska myntdirektören, äro här proportionellt jemkade att öfverensstämma med medeltalen. (De oförändrade talen återfinnas i årgg. 1895 och 1896). Värderelationen för de enskilda åren 1851/01 enligt amerikanska uppgifter. — ²⁾ S = värdet i francs af 1 kg. silfver, G = guldets värde i förhållande till silfrets (silfret = 1). Ett kg. guld antages för hela tiden till ett värde af 3,444.44 francs (= 2,480 kr.). — ³⁾ Provisoriska tal.

Tab. 79. Hela produktionen af guld och silfver i olika länder åren 1493/1899.

	1493/1850.	1851/1899.		1493/1850.	1851/1899.
	Kilogram.	Kilogram.		Kilogram.	Kilogram.
A) Guld.			B) Silfver.		
Österrike-Ungern	420,000	91,000	Tyskland	5,850,000	6,148,000
Ryska riket	340,000	1,594,000	Österrike-Ungern	6,862,000	2,194,000
Afrika	686,000	761,000	Ryska riket	2,031,000	5,601,000
Förenta staterna	186,000	3,303,000	Förenta staterna		38,973,000
Columbia	1,183,000	146,000	Mexiko	63,657,000	37,687,000
Brasilien	986,000	90,000	Peru	29,432,000	4,066,000
Australien		3,111,000	Bolivia	35,064,000	10,519,000
Öfriga länder	951,000	1,031,000	Öfriga länder	6,612,000	17,500,000
Summa	4,752,000	10,127,000	Summa	149,508,000	122,688,000

Tab. 80. Produktionen af koppar, i olika länder.³⁾ I ton.

Land.	Årl. 1881/85.	Årl. 1886/90.	Årl. 1891/95.	Årl. 1896/00. ⁴⁾	1899.	1900.	1901. ⁶⁾
Sverige	771	835	480	217	179	136	136
Norge	2,689	1,591	1,826	3,477	3,668	3,998	3,429
Storbrit. o. Irl.	3,268	1,048	505	617	645	660	610
Tyska riket	14,373	16,200	17,534	21,166	23,835	20,737	22,068
Österrike	542	1,028	1,207	1,033	930	879	1,031
Ungern ⁵⁾	704	479	315	381	599	498	325
Pyren. halfön	44,239	54,006	56,497	53,609	53,003	53,718	54,479
Italien	1,723	2,804	2,479	3,203	3,012	3,002	3,048
Ryssland	4,450	4,764	5,019	6,603	7,325	8,128	8,128
Japan	7,376	13,127	18,589	25,466	28,763	28,285	27,915
Algieriet	469	120	237	96	—	—	—
Britt. Afrika	5,189	7,095	6,435	7,151	6,594	6,828	6,502
Förenta staterna	53,172	96,058	154,869	243,408	266,401	273,088	271,689
Mexiko	384	2,676	9,050	17,305	19,644	22,403	24,176
Peru	415	163	299	3,691	5,248	8,352	9,672
Bolivia	2,153	1,412	2,453	2,205	2,540	2,134	2,032
Chile	41,076	29,624	21,784	24,577	25,400	26,111	30,480
Canada	865	2,197	4,005	6,773	6,838	8,636	19,101
New Foundland	1,162	1,794	2,067	2,093	2,743	1,930	2,032
Australien	11,887	8,260	8,231	18,237	21,082	23,368	31,369
Öfriga länder	4,276	4,603	3,201	505	1,001	605	1,788
Summa	201,183	249,884	316,082	441,513	479,450	493,496	520,010

Anmärkingar till tab. 77 (sid. 270) och till förevarande sida.

¹⁾ Silfverproduktionen uppgifves mycket olika, allteftersom silfret föres på det land hvarifrån malmen hemtats, eller på det land hvarest extraktionen försiggått. Tab. 77 upptager förhållandena från den förstnämnda synpunkten. I följande länder eger rum en mera betydande produktion af silfver ur importerade malmer (eller genom extraktion ur andra än silfvermalmer), och utgjorde *samfälda* produktionen år 1899 i Storbritannien och Irland 285,988 kg., i Belgien 134,854 kg., i Tyska riket 467,593, i Frankrike 82,105, i Italien 33,645, i Förenta staterna 2,926,635 kg. Omvänt lemnar Spaniens hyttfärd endast 88,400 kg. silfver, Mexikos (år 1898) 1,381,260 kg. Totalproduktionen af silfver torde öfverstiga summan i tabellen här ofvan. — ²⁾ Från och med 1898 allt inom landet tillverkad guld, jfr föreg. anm. — ³⁾ Efter Henry R. Merton & Cos års-cirkulär. — ⁴⁾ Talen för år 1898 i förra årg. ändras sålunda: Storbritannien och Irland 650, Ungern 437, Italien 3,012, Ryssland 6,360, Förenta staterna 238,019, öfriga länder 605, summa 436,250. — ⁵⁾ Med Bosnien och Serbien under senare år. — ⁶⁾ Delvis provisoriska tal.

Tab. 81. Produktionen af tenn, zinkmalm, zink och bly.¹⁾

Land.	Årl. 1891/95.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900. ²⁾	1901. ³⁾
A) Tenn.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.
Storbrit. o. Irland ³⁾	8,652	4,915	4,524	4,722	4,077	4,336	4,700
Malacka ⁴⁾	44,786	53,964	45,632	46,635	46,679	46,800	50,352
Banka o. Billiton ⁴⁾	11,133	11,963	14,224	14,610	17,922	17,900	19,350
Bolivia ⁴⁾	3,022	4,104	5,594	4,535	4,829	7,000	7,400
Australien	6,215	6,496	4,328	2,946	3,140	3,229	3,076
Öfriga länder	1,232	1,878	1,840	1,900	2,220	2,000	2,000
Summa	75,040	83,320	76,142	75,348	78,867	81,265	86,878
B) Zinkmalm (i Europa).							
Sverige	48,315	44,041	56,636	61,627	65,159	61,044	.
Storbrit. o. Irland	22,740	19,629	19,587	23,929	23,505	25,069	.
Belgien	12,333	11,630	10,954	11,475	9,460	8,715	.
Tyska riket	763,346	729,942	663,850	641,706	664,536	639,215	647,496
Österrike	29,531	26,887	27,464	27,395	37,100	38,243	.
Frankrike	70,598	81,346	83,044	85,550	84,813	84,813	.
Italien	127,231	118,171	122,214	132,099	150,629	139,679	.
Spanien	65,634	64,828	73,848	99,836	119,710	86,158	.
Grekland	24,698	22,700	30,906	32,045	22,907	22,907	.
Öfriga länder	3,393	1,640	1,640	1,640	1,640	1,640	.
Summa i Europa	1,167,819	1,120,814	1,090,143	1,117,302	1,179,459	1,107,483	.
C) Zink.							
Storbrit. o. Irland	30,475	26,294	23,805	28,387	32,222	30,000	30,000
Belgien	95,583	113,361	116,067	119,671	122,843	119,317	125,000
Tyska riket	143,222	153,100	150,739	154,867	153,155	155,790	166,283
Österrike	5,876	6,888	6,236	7,302	7,192	6,742	7,000
Frankrike	22,242	35,585	38,067	37,155	39,274	38,000	35,000
Spanien	5,643	6,133	6,244	6,031	6,184	5,611	6,000
Ryssland	4,523	6,264	5,852	5,664	7,537	7,000	7,000
Förenta staterna	71,923	70,432	91,070	103,511	117,641	112,419	125,000
Summa	379,489	418,057	438,080	462,591	486,051	474,879	501,283
D) Bly.							
Sverige	636	1,530	1,480	1,559	1,606	1,424	.
Storbrit. o. Irland	42,746	58,446	60,000	61,300	60,000	60,000	.
Belgien	12,909	17,222	17,023	19,330	15,727	16,365	.
Tyska riket	99,965	113,793	118,881	132,742	129,225	121,513	123,098
Österrike	7,540	9,769	9,680	10,340	9,736	10,650	.
Frankrike	7,992	8,232	9,916	10,920	15,981	17,800	.
Italien	20,071	20,786	22,407	24,543	20,543	23,900	.
Spanien	172,214	167,016	189,216	198,392	184,007	172,530	.
Grekland	15,553	15,180	16,486	19,193	19,059	16,100	.
Förenta staterna	153,097	158,479	179,369	207,271	196,938	228,500	.
Mexiko	53,344	63,000	71,637	71,442	84,656	90,500	.
Canada	2,351	10,977	17,698	14,477	9,917	17,100	.
Nya Syd Wales	51,295	30,000	22,000	50,000	70,000	70,000	.
Öfriga länder	4,215	4,725	3,930	4,260	4,326	4,000	.
Summa	643,928	679,155	739,723	825,769	821,721	850,382	.

¹⁾ Till stor del efter Rothwell. — ²⁾ Delvis provisoriska tal. — ³⁾ Blott efter inhemska malmer. — ⁴⁾ Exporten. — ⁵⁾ Provisoriska tal.

Tab. 82. Brytningen af jernmalm samt produktionen af tackjern och stål, åren 1871/1900. I ton.

Land.	Årligen 1871/75.	Årligen 1876/80.	Årligen 1881/85.	Årligen 1886/90.	Årligen 1891/95.	Årligen 1896/00. ⁶⁾
A) Jernmalm.¹⁾						
Sverige.....	795,263	726,712	877,408	932,470	1,519,325	2,294,760
Norge.....	25,750	12,890	2,098	1,078	875	3,860
Finland.....	61,949	43,919	32,902	40,247	61,528	79,645
Storbrit. och Irl.	16,086,731	16,595,418	17,154,326	14,250,198	12,248,651	14,255,655
Belgien.....	568,542	231,840	202,214	172,861	254,958	242,902
Tyska riket ⁴⁾ ...	5,261,829	5,650,434	8,556,667	10,182,597	11,679,170	16,496,701
Österrike.....	870,191	616,981	861,817	1,025,741	1,186,659	1,683,148
Ungern.....	367,013	358,032	582,435	658,768	997,084	1,511,898
Frankrike.....	2,650,655	2,487,001	3,018,445	2,849,795	3,651,068	4,692,344
Italien.....	203,081	225,432	258,611	202,201	198,675	215,722
Spanien.....	612,531	1,897,080	4,119,163	5,766,044	5,345,506	7,890,576
Ryska riket.....	862,865	914,373	1,007,177	1,415,891	2,249,279	4,791,294
Algeriet.....	393,424	474,728	538,571	416,159	382,747	478,283
Förenta staterna	4,532,000	5,064,458	8,515,600	12,987,990	14,287,554	21,420,504
Öfriga länder.....	34,250	61,510	214,902	601,522	2,341,525	2,836,560
Summa	33,326,074	35,360,808	45,942,336	51,503,562	56,404,604	78,893,852
B) Tackjern.²⁾						
Sverige.....	332,456	357,224	429,377	446,580	471,147	517,796
Norge.....	1,950	1,040	827	460	400	359
Finland.....	21,967	20,662	21,841	19,452	22,598	28,270
Storbrit. och Irl.	6,561,822	6,764,586	8,227,085	7,883,201	7,360,536	9,002,201
Belgien.....	599,353	495,411	719,761	780,874	766,098	1,006,317
Tyska riket ⁴⁾ ...	1,945,661	2,176,468	3,410,516	4,214,549	5,081,844	7,446,092
Österrike.....	315,981	286,284	475,247	573,299	686,432	931,868
Ungern.....	152,966	131,856	185,426	233,889	322,622	443,507
Frankrike.....	1,264,637	1,517,778	1,899,406	1,692,741	2,006,291	2,524,994
Italien.....	25,324	16,529	22,256	12,982	10,448	10,643
Spanien.....	45,780	62,571	131,593	169,331	144,332	219,355
Ryska riket.....	388,702	427,887	493,421	695,498	1,184,513	2,241,721
Förenta staterna	2,284,265	2,603,767	4,369,914	7,192,581	8,263,142	11,675,808
Canada ³⁾		13,242	23,104	25,147	34,758	65,713
Öfriga länder ⁵⁾	240,250	242,118	277,269	341,793	395,242	577,989
Summa	14,171,114	15,117,423	20,687,043	24,282,377	26,750,403	36,692,633
C) Götjern²⁾ (stål).						
Sverige.....	17,144	27,465	63,763	122,289	173,465	274,374
Storbrit. och Irl.	572,786	1,041,836	2,001,691	3,323,478	3,130,344	4,683,494
Belgien.....	27,040	125,400	170,173	219,020	325,894	650,913
Tyska riket ⁴⁾ ...	318,150	523,451	1,086,982	1,818,464	3,217,336	5,685,771
Österrike-Ung.	45,300	110,191	211,258	357,097	485,000	602,700
Frankrike.....	168,064	300,102	492,301	514,600	674,800	1,405,702
Ryssland.....	9,591	140,469	252,044	241,670	438,260	1,081,542
Förenta staterna	207,498	816,600	1,679,257	3,343,844	4,748,773	8,570,095
Öfriga länder.....	25,000	25,000	25,000	225,000	383,400	532,268
Summa	1,390,573	3,113,514	5,982,469	10,165,462	13,577,272	23,486,859

¹⁾ För åren 1871 95 väsentligen efter den officiella svenska bergverksstatistiken. —

²⁾ För åren 1871 95 väsentligen efter den officiella svenska bergverksstatistiken. — ³⁾ Väsentligen efter Rothwell. — ⁴⁾ Med Luxemburg. — ⁵⁾ Canada ingår före 1876 i talen för »Öfriga länder». — ⁶⁾ Delvis provisoriska tal.

Tab. 83. Brytningen af jernmalm samt produktionen af tackjern och stål, åren 1896/1901. I ton.

Land.	År 1896.	År 1897.	År 1898.	År 1899.	År 1900. ⁴⁾	År 1901. ⁵⁾
A) Jernmalm.¹⁾						
Sverige	2,039,019	2,087,166	2,302,914	2,435,200	2,609,500	2,750,000
Norge	2,000	3,627	4,425	4,576	4,576	.
Finland	74,678	83,692	69,139	80,114	90,600	.
Storbrit. och Irl.	13,919,976	14,008,484	14,404,444	14,692,711	14,252,659	.
Belgien	307,031	240,774	217,370	201,445	247,890	.
Tyska riket ²⁾ ..	14,162,335	15,465,980	15,901,263	17,989,635	18,964,294	16,570,258
Österrike	1,448,615	1,613,876	1,733,649	1,725,144	1,894,458	.
Ungern	1,269,680	1,421,129	1,666,836	1,567,860	1,633,983	.
Frankrike	4,062,390	4,582,236	4,731,394	4,985,702	5,100,000	.
Italien	203,966	200,709	190,110	236,549	247,278	.
Spanien	6,762,582	7,419,768	7,197,047	9,397,733	8,675,749	.
Ryska riket	3,130,370	4,023,778	4,802,321	5,800,000	6,200,000	.
Algeriet	374,496	441,467	473,569	550,941	550,941	.
Förenta staterna	16,261,536	17,798,335	21,014,104	25,696,473	26,332,071	.
Öfriga länder ..	2,598,000	2,768,373	2,795,575	3,010,424	3,010,424	.
Summa	66,616,674	72,159,394	77,504,160	88,374,507	89,814,423	91,000,000
B) Tackjern.¹⁾						
Sverige	494,418	538,197	531,766	497,727	526,868	520,000
Norge	336	417	231	406	406	.
Finland	25,670	31,385	26,679	26,612	31,002	.
Storbrit. och Irl.	8,798,236	8,937,208	8,769,249	9,454,204	9,052,107	8,300,000
Belgien	959,414	1,034,732	982,748	1,036,185	1,018,507	.
Tyska riket ²⁾ ..	6,372,575	6,881,466	7,312,766	8,143,132	8,520,540	7,835,204
Österrike	816,967	887,945	957,836	996,385	1,000,207	.
Ungern	400,815	420,478	469,404	471,279	455,558	.
Frankrike	2,339,537	2,484,191	2,534,427	2,567,388	2,699,424	2,400,240
Italien	6,987	8,393	12,387	13,250	12,200	.
Spanien	246,326	147,000	113,492	295,840	294,118	.
Ryska riket	1,629,810	1,835,647	2,195,042	2,673,120	2,874,988	.
Förenta staterna	8,761,097	9,807,123	11,962,317	13,838,634	14,009,869	16,132,408
Canada	48,931	30,161	66,246	95,582	87,647	248,896
Öfriga länder ..	387,733	419,422	554,769	764,012	764,012	.
Summa	31,288,852	33,463,765	36,489,359	40,873,756	41,347,453	42,000,000
C) Götjern³⁾ (stål).						
Sverige	257,629	275,128	265,121	273,454	300,536	270,000
Storbrit. och Irl.	4,306,211	4,559,736	4,639,042	4,933,010	4,979,471	.
Belgien	598,755	616,604	653,130	731,249	654,827	.
Tyska riket ²⁾ ..	4,820,981	5,136,557	5,781,004	6,328,665	6,361,650	5,800,000
Österrike-Ung.	520,000	553,000	605,500	660,000	675,000	.
Frankrike	1,159,970	1,281,595	1,433,717	1,529,182	1,624,048	1,550,000
Ryssland	625,000	831,000	1,130,383	1,321,328	1,500,000	.
Förenta staterna	5,366,518	7,289,300	9,075,783	10,736,806	10,382,069	.
Öfriga länder ..	454,000	488,350	526,355	584,000	608,634	.
Summa	18,109,064	21,031,270	24,110,035	27,097,694	27,086,235	27,500,000

¹⁾ Delvis efter den officiella svenska bergverksstatistiken. — ²⁾ Med Luxemburg. — ³⁾ Väsentligen efter Rothwell. — ⁴⁾ Delvis provisoriska tal. — ⁵⁾ Provisoriska tal.

Tab. 84. Årliga produktionen af stenkol och brunkol, 1866/1900.

I tusental ton.

Land.	1866/70.	1871/75.	1876/80.	1881/85.	1886/90.	1891/95.	1896/00.
Sverige	40	50	93	151	177	203	236
Storbrit. och Irland	107,130	126,972	138,472	161,474	172,335	184,819	212,310
Belgien	12,894	14,970	15,100	17,626	19,024	19,951	22,086
Tyska riket	32,038	44,158	52,178	68,630	81,228	96,998	129,307
Österrike	5,910	10,020	12,759	16,600	21,111	26,475	31,501
Ungern	952	1,509	1,632	2,291	2,760	3,942	5,533
Frankrike	12,358	15,862	17,468	20,248	22,838	26,658	31,718
Italien	52	107	126	185	341	296	342
Spanien	547	690	728	1,080	1,094	1,552	2,371
Ryssland	496	1,213	2,270	3,955	5,298	7,671	12,896
Kina	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000
Japan	300	400	600	1,075	2,064	3,798	6,301
Britt. Indien	519	729	926	1,247	1,783	2,802	4,822
Förenta staterna	30,874	45,283	55,347	93,902	124,341	160,832	205,789
Chile	400	500	500	540	355	691	697
Canada	625	937	1,023	1,653	2,371	3,260	4,031
Britt. Australien	894	1,199	1,710	3,003	4,106	4,970	6,417
Öfriga länder	.	200	200	238	301	630	3,470
Summa	209,029	267,799	304,132	396,898	464,527	548,548	682,827

Tab. 85. Produktionen af stenkol och brunkol, 1895/1901.

I tusental ton.

Land.	1895.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900. ¹⁾	1901. ²⁾
Sverige	224	226	224	236	239	252	.
Storbrit. och Irland	192,636	198,487	205,374	205,287	223,616	228,781	222,542
Belgien	20,551	21,252	21,555	22,088	22,072	23,463	22,074
Tyska riket	103,958	112,471	120,475	127,959	135,844	149,788	152,629
Österrike	28,112	28,782	30,951	32,031	33,207	32,532	.
Ungern	4,543	4,894	4,989	5,756	5,531	6,497	6,350
Frankrike	28,020	29,190	30,798	32,356	32,843	33,404	32,302
Italien	305	276	314	341	389	389	.
Spanien	1,784	1,923	2,074	2,481	2,770	2,606	.
Ryssland	8,990	9,351	11,171	12,242	13,824	17,893	.
Kina	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	.
Japan	4,843	5,100	5,271	6,803	6,830	7,500	.
Britt. Indien	3,595	3,910	4,129	4,679	5,175	6,217	.
Förenta staterna	175,185	174,159	181,629	199,548	228,705	244,902	272,135
Chile	992	1,000	1,000	1,000	242	242	.
Canada	3,155	3,397	3,562	3,785	4,577	4,836	5,610
Britt. Australien	4,768	5,429	5,985	6,417	6,637	7,617	.
Öfriga länder	1,500	2,000	3,040	3,000	4,315	5,000	.
Summa	586,221	604,847	635,541	669,009	729,816	774,922	795,000
Brunkol.							
(Inräknadt här oöfvan.)							
Tyska riket	24,788	26,781	29,420	31,649	31,205	40,498	44,212
Österrike	18,389	18,883	20,458	21,083	21,752	21,540	.
Ungern	3,475	3,762	3,871	4,517	4,293	5,130	.

¹⁾ Delvis provisoriska tal. — ²⁾ Provisoriska tal.

Tab. 86. Årliga förbrukningen af stenkol.¹⁾ Tusental ton.

Land.	1886/90.	1891/95.	1896/00.	1898.	1899.	1900. ²⁾	1901. ⁴⁾
Sverige.....	1,499	1,967	2,850	2,694	3,373	3,381	3,200
Norge.....	714	975	1,316	1,230	1,475	1,518	1,405
Danmark.....	1,161	1,366	1,819	1,805	1,979	1,940	2,022
Storbrit. och Irland	137,295	143,538	162,958	156,259	166,905	181,948	178,074
Belgien.....	14,619	15,619	18,466	18,349	19,092	19,847	18,840
Tyska riket.....	80,851	98,984	130,192	128,218	136,718	149,804	150,000
Österrike-Ungern...	21,191	27,025	33,624	34,438	35,000	35,000	.
Frankrike.....	32,730	37,222	43,772	43,295	45,228	48,500	.
Italien.....	3,740	4,090	4,495	4,414	4,839	4,923	.
Spanien.....	2,572	3,316	4,107	3,872	4,340	4,731	.
Ryssland.....	7,073	9,640	16,355	15,120	19,009	22,310	.
Japan.....	1,130	2,280	3,554	4,617	3,514	3,514	.
Brittiska Indien.....	2,583	3,512	4,718	4,731	5,196	5,196	.
Förenta staterna....	124,603	160,381	203,056	196,593	224,270	243,462	267,000
Öfriga länder.....	32,766	38,633	51,545	53,374	58,878	48,848	.
Summa	464,527	548,548	682,827	669,009	729,816	774,922	795,000

Tab. 87. Produktionen af salt, i olika länder.²⁾ I ton.

Land.	Årl. 1891/95.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900. ²⁾
Storbrit. o. Irl.....	2,099,885	2,054,715	1,934,039	1,908,725	1,945,532	1,891,128
Belgien.....	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000
Tyska riket.....	1,196,174	1,303,319	1,306,684	1,370,341	1,432,181	1,514,027
Österrike.....	297,181	308,933	331,084	342,059	324,908	330,277
Ungern.....	169,029	180,133	171,711	178,551	182,593	189,363
Schweiz.....	40,535	47,293	44,108	50,717	46,893	49,284
Frankrike.....	932,134	1,042,614	948,003	999,283	1,193,532	1,089,000
Italien.....	434,534	452,000	460,779	481,171	393,000	367,000
Spanien.....	385,874	521,751	508,605	479,358	598,108	450,041
Portugal.....	215,000	215,000	215,000	215,000	215,000	215,000
Ryssland.....	1,411,032	1,352,322	1,562,622	1,498,000	1,670,000	1,951,000
Rumänien.....	80,000	102,485	112,651	108,080	108,080	108,080
Grekland.....	20,650	22,800	20,421	37,125	22,411	22,411
Kina.....	1,650,000	1,650,000	1,650,000	1,650,000	1,650,000	1,650,000
Japan.....	1,054,887	916,129	1,081,166	1,081,166	1,081,166	1,081,166
Brittiska Indien.....	1,047,554	1,043,172	937,888	1,043,828	977,239	1,071,936
Algeriet.....	24,409	19,658	23,222	21,300	17,378	17,378
Förenta staterna....	1,575,061	1,995,017	2,009,625	2,382,197	2,522,610	2,650,075
Canada.....	47,607	39,880	46,584	51,828	51,785	56,384
Öfriga länder.....	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000
Summa	14,381,546	14,967,221	15,064,192	15,598,729	16,132,416	16,403,550

¹⁾ Hufvudsakligen efter en officiell engelsk rapport af C. Boyle. Brunkol ingår för de namngifna länder, i hvilka detsamma i någon väsentligare grad användes (Tyska riket, Österrike-Ungern och Frankrike); det öfriga beloppet ingår i summan för »Öfriga länder». Af en jämförelse med föregående tabeller framgår, att exportöfrerskottet af stenkol utgjorde årligen 1891/95, i tusental ton: Storbritannien och Irland 41,281, Belgien 4,332, Österrike-Ungern 3,392, Förenta staterna 451, o. s. v. Året 1900 är, såsom bekant, ett utomordentligt år i stenkolsindustriens historia genom den plötsliga prisförhöjningen (se t. ex. tab. 95) och den flerstädes trots den väldiga produktionen uppståndna stenkolsbristen. — ²⁾ Delvis efter Rothwell. — ³⁾ Delvis provisoriska tal. — ⁴⁾ Provisoriska tal.

Tab. 88. Hela produktionen af vissa bergverksprodukter, under olika tider.¹⁾ I tusental ton.

År.	Jernmalm.	Tackjern.	Stål. ²⁾	Koppar.	Tenn.	Zink.	Bly.	Stenkol.
År 1800	2,000	825	.	.	.	.	.	12,000
» 1820	4,000	1,650	.	27	.	.	.	17,500
» 1840	8,000	3,300	.	42	.	.	.	45,500
» 1860	18,000	7,360	.	90	.	98	.	144,500
Årl. 1861/65..	20,000	8,400	.	.	.	.	.	166,889
» 1866/70..	25,000	10,927	574	.	.	.	.	209,029
» 1871/75..	33,326	14,171	1,391	.	.	.	.	267,799
» 1876/80..	35,361	15,117	3,114	.	.	.	.	304,132
» 1881/85..	45,942	20,687	5,982	201	43	285	.	396,898
» 1886/90..	51,504	24,282	10,165	250	53	322	508	464,527
» 1891/95..	56,405	26,750	13,577	316	75	379	644	548,548
» 1896/00..	78,894	36,693	23,487	442	79	455	783	682,827
År 1865	21,000	9,100	420	100	.	109	.	188,087
» 1868	24,500	10,706	562	.	.	.	.	208,014
» 1869	27,500	11,950	659	.	.	.	.	218,094
» 1870	28,000	12,260	701	112	.	140	.	218,787
» 1871	30,682	12,852	925	.	.	.	.	237,366
» 1872	35,962	14,843	1,219	.	.	.	.	263,611
» 1873	35,398	15,125	1,345	.	.	.	.	279,572
» 1874	32,520	13,916	1,565	.	.	.	.	273,857
» 1875	32,069	14,119	1,900	127	.	163	.	284,589
» 1876	32,664	13,862	2,234	.	.	.	.	286,438
» 1877	33,563	14,193	2,496	.	.	.	.	291,639
» 1878	33,683	14,536	3,186	.	.	.	.	291,917
» 1879	33,491	14,411	3,374	154	.	.	.	311,110
» 1880	43,404	18,584	4,281	156	39	237	385	339,556
» 1881	44,836	19,819	5,384	166	40	264	.	366,415
» 1882	48,722	21,555	6,192	184	40	277	.	384,720
» 1883	48,041	21,756	6,053	203	46	284	.	410,140
» 1884	44,700	20,464	5,996	224	45	299	468	410,301
» 1885	43,413	19,842	6,283	229	45	299	452	412,914
» 1886	44,042	20,813	7,794	221	47	299	444	413,696
» 1887	48,464	22,820	9,811	228	52	306	482	440,387
» 1888	51,553	21,031	10,243	262	53	322	525	473,120
» 1889	55,101	25,877	10,877	265	56	335	549	482,662
» 1890	58,355	27,870	12,098	274	56	347	540	512,742
» 1891	55,073	26,171	12,075	281	65	363	615	535,727
» 1892	57,272	26,917	13,075	315	71	375	695	534,341
» 1893	52,544	25,263	12,603	308	75	375	641	531,349
» 1894	56,005	26,032	13,700	331	81	381	618	555,100
» 1895	61,130	29,369	16,446	342	83	404	651	586,221
» 1896	66,617	31,289	18,109	387	83	418	679	604,847
» 1897	72,159	33,464	21,031	413	76	438	740	635,541
» 1898	77,504	36,489	24,110	441	75	463	826	669,009
» 1899	88,375	40,874	27,098	479	79	486	822	729,816
» 1900	89,814	41,347	27,086	493	81	475	850	774,922
» 1901 ³⁾	91,000	42,000	27,500	520	87	501	.	795,000

Anm. Årliga produktionen 1891/95 utgjorde af *nickel* 4,411 ton, af *aluminium* 841 och af *quicksilfver* 3,781 ton. År 1899: *nickel* 7,505, *aluminium* 6,048, *quicksilfver* 3,424 ton. Se vidare årg. 1899, tab. 67.

¹⁾ Jernmalm och tackjern åren 1871/95 hufvudsakligen efter den officiella svenska bergverksstatistiken; stål, tenn, zink och bly mestadels efter Rothwell; stenkol delvis efter Rothwell; koppar efter Henry R. Merton & Cos årscirculär. Jfr vidare tab. 80—85 i det föregående samt tab. 67 i årg. 1899. — ²⁾ Götmetall. — ³⁾ Provisoriska tal.

Tab. 89. In- och utförseln i olika länder. ¹⁾ I millioner *francs*.

L a n d.		Årl. 1891-95.	Årl. 1896-00.	1898.	1899.	1900.	1901. ²⁾
(Inf. = införsel, Utf. = utförsel.)							
Sverige	{Inf.	488·8	628·7	632·8	701·7	743·6	648·2
	{Utf.	442·3	498·4	479·4	497·9	544·0	491·4
Norge	{Inf.	293·5	390·7	389·4	431·6	431·8	401·0
	{Utf.	184·1	224·4	221·5	221·5	240·4	217·8
Danmark	{Inf.	470·5	634·4	642·5	684·0	732·3	700·0
	{Utf.	352·8	471·6	453·6	506·7	547·1	565·0
Finland	{Inf.	141·5	226·8	237·0	251·0	270·7	.
	{Utf.	118·3	178·0	180·0	184·9	197·7	.
Storbrit. och Irland	{Inf.	10,546·1	11,952·3	11,857·7	12,222·9	13,181·5	13,160·4
	{Utf.	7,357·2	7,905·1	7,409·2	8,304·3	8,930·2	8,778·3
Nederländerna	{Inf.	2,874·7	3,752·9	3,735·2	3,986·3	4,093·4	.
	{Utf.	2,364·9	3,165·8	3,153·0	3,291·9	3,525·6	.
Belgien ³⁾	{Inf.	1,633·3	2,034·1	2,044·7	2,260·2	2,215·8	2,275·0
	{Utf.	1,386·7	1,750·7	1,787·0	1,949·3	1,922·9	1,890·0
Tyska riket	{Inf.	5,656·1	7,003·2	7,095·1	7,567·7	7,911·5	7,800·0
	{Utf.	4,409·8	5,519·3	5,324·3	5,772·3	6,300·2	6,380·0
Österrike-Ungern ²⁾ ..	{Inf.	1,404·5	1,651·4	1,721·6	1,689·3	1,778·0	1,787·5
	{Utf.	1,620·7	1,784·9	1,696·0	1,954·7	2,039·1	1,983·6
Schweiz ²⁾	{Inf.	874·3	1,072·3	1,065·3	1,159·9	1,111·1	1,050·0
	{Utf.	652·1	747·5	723·8	796·0	836·1	836·6
Frankrike	{Inf.	5,152·1	5,497·1	5,582·6	5,848·0	5,988·6	6,005·0
	{Utf.	4,468·0	5,025·1	4,673·5	5,533·5	5,521·6	5,580·0
Italien ²⁾	{Inf.	1,154·6	1,402·2	1,413·3	1,506·6	1,700·2	1,717·6
	{Utf.	972·7	1,232·0	1,203·6	1,431·4	1,338·2	1,374·5
Spanien	{Inf.	856·7	914·9	723·4	1,045·4	986·4	955·0
	{Utf.	776·0	943·5	918·9	864·4	836·1	780·0
Portugal	{Inf.	270·8	346·4	368·2	379·8	423·0	.
	{Utf.	199·3	241·0	269·6	259·3	263·4	.
Ryssland ⁴⁾	{Inf.	1,251·7	1,632·9	1,648·6	1,756·3	1,689·8	1,550·0
	{Utf.	1,698·9	1,871·5	1,956·2	1,692·9	1,927·5	2,040·0
Rumänien	{Inf.	394·9	326·8	389·9	333·3	217·0	.
	{Utf.	298·0	252·1	283·2	149·1	280·0	.
Serbien	{Inf.	38·6	44·3	41·1	46·4	54·0	.
	{Utf.	47·7	59·7	57·0	65·7	66·5	.
Bulgarien	{Inf.	83·6	67·9	72·7	60·2	46·3	70·0
	{Utf.	77·5	68·5	66·5	53·5	54·0	82·8
Grekland	{Inf.	121·3	134·0	153·3	131·3	130·0	.
	{Utf.	89·2	89·3	90·2	95·4	102·1	.
Turkiet	{Inf.	547·3	508·7	534·3	534·3	534·3	.
	{Utf.	339·4	348·6	336·2	330·2	330·2	.
Europa	{Inf.	34,254·9	40,222·0	40,348·7	42,506·2	44,239·3	44,000·0
	{Utf.	27,755·6	32,377·0	31,282·7	33,960·9	35,808·9	35,800·0
Förenata staterna ⁵⁾	{Inf.	4,064·7	3,820·0	3,289·1	4,138·7	4,295·0	4,560·6
	{Utf.	4,594·7	6,334·6	6,503·7	6,606·9	7,655·8	7,590·7

¹⁾ Talen afse generalhandeln, der ej annorlunda är angifvet. Jfr anm. sid. 286. Angående reduktionen till *francs* se sid. 262. — ²⁾ Specialhandel. — ³⁾ Delvis provisoriska tal. — ⁴⁾ Talen omfatta äfven asiatiska Ryssland, dock ej Kiva och Bokara. — ⁵⁾ Kalenderår.

Tab. 90. Värde af handelsomsättningen inbördes mellan de viktigaste länderna, år 1900. I millioner *francs*.

L a n d.	In-försel.	Ut-försel.	L a n d.	In-försel.	Ut-försel.
Sverige.			Nederländerna.		
Norge.....	30.3	9.9	Storbritannien o. Irland..	599.7	795.8
Danmark.....	86.9	66.3	Belgien.....	432.4	365.5
Finland.....	11.3	14.4	Tyska riket.....	738.6	1,822.7
Storbritannien o. Irland..	245.3	235.3	Frankrike.....	47.0	43.5
Nederländerna.....	15.6	41.6	Ryssland.....	300.6	22.7
Tyska riket.....	261.2	90.7	Rumänien.....	61.4	5.0
Frankrike.....	13.5	41.4	Brittiska Indien.....	83.0	6.0
Ryssland.....	36.5	5.1	Nederländska Indien.....	566.8	132.7
Öfriga länder.....	43.0	39.3	Förenta staterna.....	589.7	134.4
Summa.....	743.6	544.0	Öfriga länder.....	674.2	197.3
Norge.			Summa.....	4,093.4	3,525.6
Sverige.....	37.3	20.5	Belgien.		
Danmark.....	23.0	10.2	Storbritannien o. Irland..	300.9	359.1
Storbritannien o. Irland..	129.7	102.2	Nederländerna.....	196.4	217.9
Tyska riket.....	117.7	31.4	Tyska riket.....	323.9	426.6
Spanien.....	4.5	15.6	Frankrike.....	375.3	426.1
Ryssland o. Finland.....	37.8	7.5	Ryssland.....	125.5	31.5
Öfriga länder.....	81.8	53.0	Rumänien.....	73.5	4.4
Summa.....	431.8	240.4	Brittiska Indien.....	39.9	17.6
Danmark.			Kongostaten.....	46.0	11.5
Sverige.....	73.0	53.0	Förenta staterna.....	266.7	76.9
Norge.....	11.1	16.8	Argentina.....	118.6	20.9
Storbritannien o. Irland..	150.3	324.5	Öfriga länder.....	349.1	330.4
Tyska riket.....	213.2	94.2	Summa.....	2,215.8	1,922.9
Ryssland o. Finland.....	68.2	32.0	Tyska tullföreningen.¹⁾		
Öfriga länder.....	216.5	26.6	Storbritannien o. Irland..	1,038.3	1,126.6
Summa.....	732.3	547.1	Nederländerna.....	263.7	488.9
Finland.			Belgien.....	272.3	312.6
Sverige.....	13.7	7.4	Österrike-Ungern.....	897.4	628.4
Danmark.....	14.8	14.9	Schweiz.....	210.6	360.7
Storbritannien o. Irland..	34.1	57.8	Frankrike.....	377.3	342.8
Tyska riket.....	89.9	16.8	Italien.....	230.2	157.2
Frankrike.....	5.5	17.5	Ryssland.....	884.9	401.3
Ryssland.....	99.2	57.2	Brittiska Indien.....	253.1	69.5
Öfriga länder.....	13.6	26.1	Förenta staterna.....	1,260.7	542.9
Summa.....	270.8	197.7	Argentina.....	289.7	79.0
Storbrit. o. Irland.			Öfriga länder.....	1,484.9	1,359.6
Sverige, Norge, Danmark	737.8	383.3	Summa.....	7,463.1	5,869.5
Nederländerna.....	790.8	376.3	Österrike-Ungern.		
Belgien.....	592.3	374.1	Storbritannien o. Irland..	156.4	211.3
Tyska riket.....	785.8	971.3	Tyska riket.....	666.7	988.8
Frankrike.....	1,351.2	652.1	Schweiz.....	59.1	72.1
Spanien.....	400.2	159.6	Frankrike.....	56.6	71.9
Ryssland.....	554.0	412.3	Italien.....	120.0	154.3
Förenta staterna.....	3,495.5	941.0	Ryssland.....	93.6	75.2
Brasilien.....	129.9	155.4	Rumänien.....	33.8	45.4
Argentina.....	329.6	187.4	Brittiska Indien.....	88.2	47.9
Brittiska Indien.....	690.2	780.3	Förenta staterna.....	160.5	39.8
Brittiska Nordamerika...	560.5	243.4	Brasilien.....	45.7	5.6
Brittiska Australien.....	893.0	742.8	Öfriga länder.....	297.4	326.8
Öfriga kolonier.....	616.5	804.5	Summa.....	1,778.0	2,039.1
Öfriga länder.....	1,254.2	1,746.4			
Summa.....	13,181.5	8,930.2			

¹⁾ Specialhandeln.

Tab. 90. (Forts.)

L a n d.	In-försel.	Ut-försel.	L a n d.	In-försel.	Ut-försel.
Schweiz.³⁾			Ryssland.		
Storbritannien o. Irland..	62·3	178·1	Storbritannien o. Irland..	346·1	393·0
Tyska riket.....	354·5	209·4	Tyska riket.....	581·6	506·3
Österrike-Ungern.....	72·8	46·6	Österrike-Ungern.....	73·7	71·4
Frankrike.....	289·1	144·1	Frankrike.....	84·3	155·1
Italien.....	168·3	47·2	Italien.....	.	99·3
Ryssland.....	48·1	27·0	Kina.....	44·0	.
Förenta staterna.....	57·1	95·7	Egypten.....	32·3	.
Öfriga länder.....	154·6	136·8	Förenta staterna.....	117·8	.
Summa	1,206·8	884·9	Öfriga länder.....	.	.
Frankrike.			Summa	1,689·8	1,927·5
Storbritannien o. Irland..	834·6	1,579·0	Rumänien.		
Belgien.....	507·0	699·7	Storbritannien o. Irland..	31·2	16·9
Tyska riket.....	517·6	550·1	Belgien.....	7·0	140·5
Schweiz.....	462·2	378·0	Tyska riket.....	55·7	19·2
Italien.....	262·9	244·3	Österrike-Ungern.....	69·3	44·3
Spanien.....	297·4	244·0	Frankrike.....	16·1	7·7
Ryssland.....	315·0	52·2	Ryssland.....	5·8	5·2
Brittiska Indien.....	185·2	32·1	Öfriga länder.....	31·9	46·2
Algeriet.....	173·5	276·0	Summa	217·0	290·0
Öfriga franska kolonier.....	126·2	282·3	Japan.¹⁾		
Förenta staterna.....	539·0	381·8	Storbritannien o. Irland..	189·8	29·8
Argentina.....	302·8	71·9	Frankrike.....	21·4	50·7
Öfriga länder.....	1,465·2	730·2	Kina.....	79·4	84·5
Summa	5,988·6	5,521·6	Brittiska Indien.....	62·3	23·1
Italien.			Hongkong.....	28·2	103·8
Storbritannien o. Irland..	358·8	153·9	Förenta staterna.....	166·3	139·3
Tyska riket.....	203·4	221·4	Öfriga länder.....	213·8	109·5
Österrike-Ungern.....	191·4	144·3	Summa	761·2	540·7
Schweiz.....	57·4	206·9	Brittiska Indien.²⁾		
Frankrike.....	167·4	168·7	Storbritannien o. Irland..	818·8	527·1
Ryssland.....	135·5	9·2	Belgien.....	40·8	59·6
Brittiska Indien.....	61·4	29·4	Tyska riket.....	43·7	154·7
Förenta staterna ⁴⁾	226·3	121·4	Frankrike.....	18·6	100·5
Öfriga länder.....	298·6	283·0	Förenta staterna.....	21·0	121·2
Summa	1,700·2	1,338·2	Öfriga länder.....	338·6	841·5
Spanien.			Summa	1,281·5	1,804·6
Storbritannien o. Irland..	249·3	276·9	Förenta staterna, 1901.		
Frankrike.....	147·5	217·4	Storbritannien o. Irland..	804·4	3,101·6
Portugal.....	41·9	36·1	Nederländerna.....	110·7	443·6
Ryssland.....	42·7	2·8	Belgien.....	77·3	266·5
Förenta staterna.....	105·9	17·5	Tyska riket.....	517·8	956·6
Cuba.....	5·3	56·9	Frankrike.....	421·2	406·1
Portorico.....	3·2	9·9	Italien.....	143·1	176·4
Öfriga länder.....	390·6	218·6	Kina.....	93·9	94·1
Summa	986·4	836·1	Japan.....	190·9	109·6
Portugal.			Brittiska Nordamerika.....	237·7	567·7
Storbritannien o. Irland..	125·4	66·8	Cuba.....	241·7	139·1
Tyska riket.....	55·0	29·8	Mexiko.....	182·8	190·5
Förenta staterna.....	51·2	7·9	Brasilien.....	411·0	57·7
Brasilien.....	16·2	31·8	Öfriga länder.....	1,128·1	1,081·2
Öfriga länder.....	175·2	127·1	Summa	4,560·6	7,590·7
Summa	423·0	263·4			

¹⁾ En jen = 2·65 francs. — ²⁾ En rupee = 1·68 franc. Talen afse specialhandeln och omfatta ej guld och silver. — ³⁾ Inräknadt guld och silver (ej i tab. 89). — ⁴⁾ Jemte Canada.

Tab. 91. In- och utförselns fördelning å vigtigare varor, åren 1896/98.¹⁾ Millioner francs.

Varor.	1896.	1897.	1898.	Varor.	1896.	1897.	1898.
Sverige.				Danmark.			
<i>Införsel.</i>				<i>Införsel.</i>			
Till förbrukning.....	260.38	280.37	296.92	Till förbrukning ⁴⁾ ...	305.27	319.14	344.58
För produktion.....	236.62	286.50	334.88	För produktion ⁴⁾ ...	228.41	260.21	297.88
Mynt.....	1.06	0.71	1.00	Summa	533.68	579.35	642.46
Summa	498.06	567.58	632.80	Deraf:			
Deraf:				Smör.....	38.23	40.67	39.24
Spanmål o. prod.....	39.32	41.09	55.63	Spanmål.....	55.64	81.48	91.75
Kolonialvaror.....	58.17	57.83	51.55	Kolonialvaror, frukter	51.61	54.88	50.88
Spånadsämnen.....	27.70	31.68	32.45	Textilvaror ³⁾	71.79	80.45	92.61
Väfnader, garn, tråd..	79.52	88.11	88.40	Trävaror.....	31.40	33.65	38.39
Stenkol.....	43.26	50.60	62.35	Stenkol.....	30.77	31.15	41.97
Jern- o. stålvaror.....	19.07	19.49	23.90	Metaller o. -varor.....	61.54	45.13	52.97
Maskiner, redskap.....	23.01	27.63	40.05	Utförsel.			
Utförsel.				Lefvande djur.....	33.99	38.45	21.46
Landtbruksprod.....	103.82	86.78	86.75	Fläsk.....	61.16	77.88	70.23
Trävaruindustri ²⁾ ...	222.28	253.83	247.28	Smör.....	153.34	165.88	179.33
Väfnadsindustri ²⁾ ...	12.49	14.82	3.34	Spanmål.....	11.54	18.67	22.72
Pappersindustri ²⁾ ...	13.13	14.54	14.26	Kolonialv., frukter	18.57	19.82	18.35
Mineralier o. prod.....	35.48	40.89	44.84	Öfriga varor.....	115.99	135.39	141.55
Metaller o. prod.....	72.12	75.02	74.80	Summa	394.59	456.09	453.64
Öfriga artiklar.....	13.67	12.00	8.15	Finland.			
Summa	472.99	497.88	479.42	Införsel.			
Deraf:				Spanmål o. prod.....	29.23	40.96	44.45
Smör.....	62.00	57.56	55.45	Kolonialvaror.....	29.13	26.14	24.48
Hafre.....	6.65	2.57	5.91	Väfnader.....	14.57	18.03	19.29
Oarb. trävaror.....	182.38	208.92	203.50	Metaller o. -varor.....	13.42	15.85	22.77
Trämassa.....	20.06	23.25	21.59	Öfriga varor.....	86.29	101.52	126.05
Tändstickor.....	8.10	9.31	9.98	Summa	172.64	202.50	237.04
Jernmalm.....	11.04	14.31	15.15	Utförsel.			
Jern och stål.....	47.99	47.24	48.39	Hafre.....	6.90	3.72	3.08
Jern- o. stålvaror.....	10.17	12.22	8.46	Smör.....	28.37	30.30	27.03
Norge.				Oarb. trävaror.....	68.81	79.43	91.18
Införsel.				Trämassa.....	1.91	1.60	2.11
Till förbrukning.....	211.44	221.57	226.41	Papper.....	8.85	9.97	11.03
För produktion.....	122.46	145.00	163.04	Öfriga varor.....	44.10	43.67	45.59
Summa	333.90	366.57	389.45	Summa	158.94	168.69	180.02
Deraf:				Storbrit. o. Irl.			
Spanmål o. prod.....	49.68	53.19	63.32	Införsel.			
Kolonialvaror.....	36.72	33.60	34.04	Lefvande djur.....	263.06	286.78	261.73
Textilvaror ³⁾	59.61	64.82	55.94	Födoämnen.....	4,348.72	4,491.69	4,882.02
Metaller o. -varor.....	28.00	41.36	46.79	Tobak.....	109.67	102.47	97.95
Utförsel.				Metaller.....	516.40	536.19	550.67
Landtbruksprod.....	17.42	21.34	21.83	Kemikalier o. d.....	170.78	151.16	138.20
Trävaruindustri ²⁾ ...	72.71	86.06	81.89	Oljor.....	213.18	192.15	210.57
Fiskerivaror.....	57.07	69.57	63.02	Spånadsämnen.....	1,883.88	1,765.66	1,795.98
Mineral o. metallar.....	16.01	15.00	18.61	1,190.50	1,312.77	1,316.10	
Väfnadsindustri ²⁾ ...	8.93	9.44	0.63	Öfriga råämnen.....	2,050.76	2,145.39	2,194.32
Öfriga norska varor.....	19.34	20.54	24.57	Fabriksvaror.....	386.63	381.67	410.19
Reexport.....	13.92	11.15	10.95	Diverse varor.....			
Summa	205.40	233.10	221.50	Summa	11,133.58	11,365.93	11,857.73

¹⁾ Mestadels efter Statistical Abstract, Foreign countries. — ²⁾ Produkter af. — ³⁾ Spånadsämnen, garn, tråd, väfnader och öfriga alster af textilindustri. — ⁴⁾ Talen för 1897 äro ej fullt jämförliga med dem för föregående år.

Tab. 91. (Forts.)

Varor.	1896.	1897.	1898.	Varor.	1896.	1897.	1898.
Deraf:				Deraf:			
Spannmål	1,332 80	1,352 47	1,585 81	Spannmål o. mjöl	329 04	362 46	331 17
Bomull	915 59	812 68	859 98	Kaffe	50 82	51 50	56 42
Ull	639 71	625 72	602 66	Droger	383 02	469 79	447 22
Kött och fläsk	624 81	689 70	755 50	Margarin	65 70	81 71	71 71
Smör	387 32	401 78	402 24	Socker	103 83	103 10	107 10
Socker	463 69	402 64	433 99				
Trävaror	537 12	650 42	591 80	Belgien.⁶⁾			
Te	266 63	262 65	260 47	<i>Införsel.</i>			
Yllevaror	320 56	320 05	297 66	Spannmål	290 90	312 51	383 41
Sidenvaror	421 52	426 90	418 90	Kaffe	52 26	60 88	46 34
				Ull	83 87	75 21	92 50
<i>Utförsel.</i>				Hudar	49 74	64 87	64 71
Lefvande djur	23 73	28 53	27 82	Oljefrön	55 53	49 80	65 20
Födoämnen	294 44	305 67	305 05	Hartser m. m. ⁴⁾	81 10	83 68	94 61
Råämnen	445 72	507 37	531 14	Trävaror	78 68	89 88	91 80
Textilvaror	2,654 30	2,433 77	2,381 60	Öfriga varor	1,084 65	1,136 18	1,206 16
Metaller o. -varor	845 44	868 70	825 22				
Maskiner	428 76	409 64	463 43	Summa	1,776 73	1,873 01	2,044 73
Kläder m. m. ¹⁾	263 95	248 84	241 34				
Kemikalier, droger	207 72	219 21	211 40	<i>Utförsel.</i>			
Öfriga fabriksvaror	845 54	828 78	839 74	Spannmål	65 51	84 36	109 01
Diverse	42 07	51 83	53 90	Lin	47 50	47 45	51 77
Reexport	1,417 09	1,510 85	1,528 51	Garn (ull- och lin-)	103 71	99 78	97 87
Summa	7,468 76	7,413 19	7,409 15	Stenkol o. koks	95 85	101 50	107 39
				Jern, stål o. -varor	130 11	136 50	139 04
Deraf:				Maskiner	64 83	74 96	88 71
Bomullsväfnader	1,497 13	1,364 19	1,410 87	Glas o. -varor	78 34	76 08	80 60
Ylleväfnader	460 94	403 27	345 21	Öfriga varor	882 09	1,005 74	1,112 62
Stenkol	382 58	420 41	457 03				
Bomullsgarn o. -tråd	253 55	250 66	224 86	Summa	1,467 94	1,626 37	1,787 01
Ullgarn	142 74	166 22	162 39				
				Tyska tullför-			
Nederländerna.				eningen.⁶⁾			
<i>Införsel.</i>				<i>Införsel.</i>			
Födoämnen ²⁾	1,266 55	1,299 70	-	Födoämnen ²⁾	1,830 27	1,994 53	2,246 47
Råämnen	1,389 77	1,452 34	-	Råämnen	2,329 45	2,593 12	2,774 54
Fabriksvaror	635 44	672 27	-	Fabriksvaror	1,159 67	1,193 01	1,253 53
Ej klassificerade ³⁾	108 90	124 47	-	Summa	5,319 39	5,780 66	6,274 54
Summa	3,400 66	3,548 78	3,735 20				
Deraf:				Deraf:			
Spannmål	552 49	567 52	565 40	Spannmål o. prod. ⁵⁾	709 96	800 85	942 37
Kaffe	85 01	99 71	101 55	Kreatur	172 83	186 54	186 38
Ris	82 22	93 51	111 08	Kaffe	233 78	198 05	169 23
Droger	411 76	341 68	439 48	Silke	137 51	142 66	160 75
Trävaror	73 82	101 47	98 90	Ull	292 85	270 11	298 14
Jernvaror	200 29	204 19	209 35	Ullgarn	140 89	122 42	113 92
Stenkol	98 14	102 99	107 03	Bomull	294 93	300 38	309 73
				Hudar o. skinn	141 75	168 64	174 73
<i>Utförsel.</i>				Trävaror	230 94	308 99	381 24
Födoämnen ²⁾	1,119 88	1,218 53	-	Stenkol	75 47	82 18	85 15
Råämnen	1,042 37	1,211 62	-				
Fabriksvaror	556 72	585 98	-	<i>Utförsel.</i>			
Ej klassificerade ³⁾	62 96	60 50	-	Födoämnen ²⁾	556 99	637 26	622 44
Summa	2,781 93	3,076 63	3,153 00	Råämnen	954 77	1,006 53	1,057 90
				Fabriksvaror	2,841 74	2,845 44	2,959 06
				Summa	4,353 50	4,489 23	4,639 40

¹⁾ Inräknadt artiklar för personligt bruk. — ²⁾ Inräknadt lefvande djur. — ³⁾ Inräknadt guld och silfver. — ⁴⁾ Inräknadt asfalt och mineraloljor. — ⁵⁾ Inräknadt potatis. — ⁶⁾ Special-handeln.

Tab. 91. (Forts.)

Varor.	1896.	1897.	1898.	Varor.	1896.	1897.	1898.
Deraf:				Utförsel.			
Socker.....	291'89	283'92	262'26	Födoämnen ¹⁾	80'84	81'91	91'40
Yllefväfnader.....	198'74	192'36	177'69	Råämnen.....	81'47	82'15	85'02
Bomullsväfnader.....	205'94	219'44	224'30	Fabriksvaror.....	525'99	529'11	547'41
Sidenväfnader.....	150'81	138'51	159'04	Summa	688'30	693'17	723'83
Jern- o. stålvaror.....	337'69	328'27	484'93	Deraf:			
Stenkol o. koks.....	194'98	210'05	247'61	Ost.....	38'73	38'36	39'42
Läder o. lädervaror.....	150'02	152'03	155'75	Bomullsvaror.....	115'73	107'17	108'91
Maskiner.....	132'24	147'76	168'00	Silke.....	69'65	71'35	72'25
Kläder.....	149'64	142'13	118'91	Sidenvaror.....	129'82	132'50	138'95
Böcker, kartor o. d.....	138'83	147'90	159'09	Ur o. urdelar.....	97'28	101'01	106'50
Österrike-Ung.²⁾				Frankrike.²⁾			
Införsel.				Införsel.			
Råämnen.....	819'97	900'61	1,019'72	Födoämnen ¹⁾	1,006'60	1,028'60	1,505'60
Halfabrikat.....	232'86	223'62	221'83	Råämnen.....	2,173'60	2,318'90	2,348'50
Fabriksvaror.....	429'32	461'82	480'03	Fabriksvaror.....	618'40	608'50	618'40
Summa	1,482'15	1,586'05	1,721'58	Summa	3,798'60	3,956'00	4,472'50
Deraf:				Deraf:			
Kaffe.....	67'02	55'16	47'25	Kreatur.....	93'65	82'04	70'23
Tobak.....	57'98	54'54	57'07	Kaffe.....	175'18	105'37	107'20
Bomull.....	107'92	106'48	114'29	Vin.....	293'82	280'31	309'88
Ull.....	85'78	80'88	94'34	Fruktar o. oljefrön.....	147'57	135'72	137'84
Bomulls- o. ullgarn.....	72'12	57'50	51'23	Bomull.....	166'87	205'66	166'19
Stenkol o. koks.....	76'65	77'87	86'21	Ull.....	382'49	359'16	407'64
Utförsel.				Silke.....	179'86	266'44	233'89
Råämnen.....	668'42	683'47	721'92	Hudar o. skinn.....	110'84	116'50	129'71
Halfabrikat.....	217'29	242'40	254'60	Stenkol o. koks.....	173'67	189'47	207'19
Fabriksvaror.....	739'70	683'24	719'49	Trävaror.....	149'58	154'58	147'28
Summa	1,625'41	1,609'11	1,696'01	Utförsel.			
Deraf:				Födoämnen ¹⁾	651'80	720'70	662'80
Kreatur.....	98'40	95'61	93'45	Råämnen.....	836'20	943'90	932'30
Spanmål.....	85'16	81'44	65'17	Fabriksvaror.....	1,912'90	1,933'40	1,915'80
Ägg.....	83'79	92'23	84'00	Summa	3,400'90	3,598'00	3,510'90
Socker.....	157'79	128'90	140'88	Deraf:			
Hudar o. lädervaror.....	113'61	92'16	91'64	Vin.....	242'27	232'51	218'33
Stenkol.....	61'58	67'60	75'79	Kläder.....	98'83	95'36	91'75
Trävaror, arb. o. oarb.....	196'08	218'17	252'64	Korta varor, nipper.....	160'64	160'24	140'38
Schweiz.²⁾				Silke.....	93'22	117'68	118'88
Införsel.				Sidenvaror.....	246'97	270'86	250'59
Födoämnen ¹⁾	306'16	316'35	331'80	Ull.....	145'29	172'17	185'74
Råämnen.....	370'85	381'53	390'11	Yllevaror, inr. garn.....	323'74	289'58	252'32
Fabriksvaror.....	316'85	333'34	343'40	Hudar o. lädervaror.....	224'31	245'85	266'51
Summa	993'86	1,031'22	1,065'31	Bomullsvaror.....	131'45	119'33	128'74
Deraf:				Italien.²⁾			
Spanmål.....	99'74	99'95	105'35	Införsel.			
Silke.....	108'01	123'19	112'98	Födoämnen ¹⁾	259'82	221'97	391'60
Bomull.....	29'29	25'68	24'75	Råämnen.....	457'02	469'90	509'42
Yllevaror.....	36'72	34'14	34'08	Halfabrikat.....	214'51	245'31	249'69
Jern, stål o. -varor.....	59'74	59'27	59'28	Fabriksvaror.....	248'82	254'42	262'63
Vin.....	31'63	34'86	34'89	Summa	1,180'17	1,191'60	1,413'34

¹⁾ Inräknadt levande djur. — ²⁾ Specialhandeln.

Tab. 91. (Forts.)

Varor.	1896.	1897.	1898.	Varor.	1896.	1897.	1898.
Deraf:				<i>Utförsel.</i>			
Hvete.....	110'29	86'68	210'33	Lefvande djur.....	41'75	46'57	46'53
Bomull.....	112'75	110'63	111'60	Födoämnen.....	1,043'40	1,125'31	1,177'81
Silke.....	85'55	96'66	97'31	Råamn. o. halffabr....	695'25	686'79	644'24
Stenkol o. koks.....	85'71	97'97	137'38	Fabriksvaror.....	61'72	80'07	87'66
<i>Utförsel.</i>				Summa	1,842'12	1,938'74	1,956'24
Födoämnen.....	320'78	329'03	333'09	Deraf:			
Råämnen.....	181'91	194'45	201'65	Spanmål o. mjöl.....	860'95	944'85	990'34
Halffabrikat.....	332'61	348'36	404'57	Lin o. blånor.....	167'77	150'00	149'52
Fabriksvaror.....	216'80	219'89	264'26	Trävaror.....	124'86	146'42	153'47
Summa	1,052'10	1,091'73	1,203'57	Lysoljor.....	77'43	68'11	70'46
Deraf:				Socker.....	74'06	47'56	41'04
Apelsiner o. mandlar..	53'70	39'76	40'49	Rumänien.			
Vin.....	51'54	65'09	71'44	<i>Införsel.</i>			
Olivolja.....	54'91	57'86	36'08	Textilvaror.....	150'98	150'03	149'71
Silke.....	287'72	295'75	346'09	Metaller o. -varor...	61'18	74'87	91'77
Lin o. hampa.....	37'45	44'16	33'52	Öfriga varor.....	125'76	130'88	148'43
Spanien.				Summa	337'92	355'78	389'91
<i>Införsel.</i>				<i>Utförsel.</i>			
Hvete.....	35'62	34'02	14'87	Spanmål.....	276'52	179'77	241'42
Tobak.....	32'81	19'39	23'19	Öfriga varor.....	47'54	44'41	41'76
Bomull.....	68'80	85'08	71'91	Summa	324'06	224'18	283'18
Garn o. tråd m. m. ¹⁾	41'94	37'75	30'20	Japan.²⁾			
Stenkol o. koks.....	50'83	51'88	43'22	<i>Införsel.</i>			
Trävaror.....	36'07	41'48	30'91	Socker.....	37'01	53'89	77'12
Öfriga varor.....	643'19	639'94	509'14	Bomull.....	86'45	115'87	121'51
Summa	909'59	909'54	723'44	Bomullsvaror.....	64'77	56'45	58'32
<i>Utförsel.</i>				Ylleväfnader.....	38'58	21'79	25'76
Sydfrukter.....	78'58	97'72	65'88	Jern och stål.....	36'64	42'61	48'75
Vin.....	144'46	127'35	139'74	Öfriga varor.....	213'76	323'60	448'04
Bomullsvaror.....	52'12	61'88	38'32	Summa	477'21	614'21	779'50
Koppar och bly.....	77'03	82'08	85'65	<i>Utförsel.</i>			
Malmer.....	103'12	125'06	129'11	Ris.....	23'49	21'04	21'44
Öfriga varor.....	567'94	580'79	460'24	Te.....	32'42	39'17	38'32
Summa	1,023'25	1,074'88	918'94	Silke.....	83'73	155'42	118'46
Ryska riket.				Sidenvaror.....	33'13	36'14	44'53
<i>Införsel.</i>				Stenkol ⁴⁾	23'96	31'13	40'79
Lefvande djur.....	11'11	9'05	9'77	Öfriga varor.....	142'15	178'53	202'14
Födoämnen.....	269'53	261'47	281'40	Summa	338'88	461'43	465'68
Råamn. o. halffabr....	818'16	806'40	837'39	Britt. Indien.³⁾			
Fabriksvaror.....	445'99	418'27	520'06	<i>Införsel.</i>			
Summa	1,574'79	1,495'19	1,648'62	Socker.....	52'99	80'42	67'49
Deraf:				Bomullsvaror.....	499'80	443'43	457'46
Te.....	111'37	111'71	118'94	Metaller.....	89'44	100'46	82'83
Bomull.....	202'39	188'87	190'24	Mynt o. plantsar...	219'82	344'91	300'64
Ull.....	33'42	36'69	42'34	Öfriga varor.....	717'09	697'35	695'92
Ulgarn.....	35'93	17'71	54'33	Summa	1,579'14	1,666'57	1,604'34
Stenkol och koks.....	44'15	39'29	46'81				
Maskiner.....	174'74	146'30	208'54				
Jern o. stål.....	120'52	116'11	87'02				

¹⁾ Inräknadt väfnader. — ²⁾ En jen räknad = 2'65 francs. Guld och silver ingå icke. Formosa är inräknadt äfven 1896. — ³⁾ Handelsåren slutande med mars månad under nästföljande år. En rupee är räknad = 1'68 franc. — ⁴⁾ Jemte annat bränsle.

Tab. 91. (Forts.)

Varor.	1896.	1897.	1898.	Varor.	1896.	1897.	1898.
<i>Utförsel.</i>							
Ris	200 78	197 56	265 70	Yllevaror	277 10	254 66	76 79
Te	144 41	139 95	139 15	Silke o. sidenvaror ..	276 69	228 53	288 18
Opium	134 79	102 44	119 72	Kemikalier o. d.	250 25	232 84	214 82
Bomull	220 15	151 11	189 95	Linnevaror ⁴⁾	140 48	168 59	113 44
Jute	177 25	170 18	116 61	Hudar o. skinn	158 09	144 33	192 02
Bomullsgarn o. -varor	202 43	193 16	190 76	Jern- och stålvaror ..	131 25	83 37	65 40
Frö	134 65	144 49	199 11	<i>Utförsel.</i>			
Mynt o. plantsar	82 95	120 10	124 51	Landtbruksprod.	2,951 97	3,540 38	4,422 08
Öfriga varor	604 88	609 94	751 95	Grufprodukter	103 84	107 77	100 55
Summa	1,902 29	1,828 93	2,097 46	Skogsprodukter	174 66	209 73	196 32
Förenta sta- terna.¹⁾				Fiskerivaror	35 48	33 56	28 15
<i>Införsel.</i>				Fabriksvaror	21 43	18 02	16 40
Födoämnen ²⁾	1,185 73	1,319 13	884 47	Öfriga varor	1,184 00	1,436 34	1,505 81
Råämnen	1,045 58	1,073 65	978 24	Summa	4,471 38	5,345 80	6,269 31
Halfabrikat	411 56	361 68	301 33	Deraf:			
Fabriksvaror	829 86	854 81	491 06	Kreatur	216 74	225 68	239 53
Öfriga varor ³⁾	462 48	479 05	386 36	Spaumål o. mjöl	732 23	1,024 90	1,729 59
Summa	3,935 21	4,088 32	3,041 46	Köttvaror	649 09	660 37	810 28
Deraf:				Bomull	984 49	1,196 02	1,193 69
Kaffe	439 23	422 40	337 05	Bomullsvaror	87 22	108 98	88 18
Socker	466 13	516 33	316 07	Jern- o. stålvaror	213 21	297 84	364 71
Bomullsvaror	168 02	178 34	141 24	Läder o. lädervaror ..	104 86	99 25	109 37
				Mineraloljor	323 14	324 45	290 73
				Tobak, rå-	127 28	128 00	114 85
				Trävaror	127 02	159 19	147 19

¹⁾ Handelsåren slutande med juni månad angifna är. — ²⁾ Inräknadt levande djur. —

³⁾ Omfatta lyxartiklar, drycker, tobak m. m. — ⁴⁾ Inräknadt varor af hampa och jute.

Anmärkning till tab. 89—91.

I motsats till äldre årgångar har i denna årgång, liksom i de båda närmast föregående, redogjorts, såvidt möjligt, för den s. k. *generalhandeln*, d. v. s. samfälda importen och exporten. Till den s. k. *specialhandeln*, som omfattar införsel för förbrukning (eller förädling) inom landet samt utförsel af landets egna produkter (eller inom landet förädlade), är alltså här lagd äfven införseln af varor som äro afsedda att försälas till andra länder äfvensom utförseln af sådana varor. Hvad här kallas *generalhandel* är alltså den tyska statistikens »Gesamt-Eigenhandel». Ett stort antal länder upptaga derjemte i sin statistik siffror för transiterande varor, hvilka icke äro föremål för någon handelsverksamhet af landets egna köpmän; vanligen inräknas äfven dessa varor uti den s. k. »*generalhandeln*», hvilket dock icke synes lämpligt.

Så godt som alla utländska statistiska handböcker redogöra, vid internationella jämförelser, endast för *specialhandeln*. Att emellertid giltiga skäl ej föreligga att inskränka statistiken öfver *handeln* endast till de grenar af denna verksamhet, som afse förbrukning inom landet eller afyttring af egna produkter, har nyligen uppvisats af I. Flodström (i *Nationalekonomisk Tidskrift* samt von Mayrs Archiv). I de internationella översikter, som under de senare åren publicerats af Norges och Danmarks statistiska byråer, har man äfven valt att redogöra för den s. k. *generalhandeln*. En öfvergång härtill erbjuder emellertid i vissa fall svårigheter och har icke för denna årgång fullt medhunnits, till följd hvaraf de främmande världsdelarna äfven denna gång måst ur tab. 89 uteslutas.

Äfven beträffande flere europeiska länder kvarstå ännu svårigheter. Skillnaden mellan införsel för reexport äfvensom reexport å ena sidan, å andra sidan ren transitorörelse är mångenstädes icke med tillräcklig tydlighet genomförd. För Belgien, Österrike-Ungern, Schweiz och Italien hafva här tillsevidare bibehållits talen för *specialhandeln*, enär den öfriga internationella handelsrörelsen åtminstone i förnämnda tre länder synes till allra största delen utgöras af transit. För Frankrike har tillsevidare, såväl i tab. 89 som tab. 90, transitorörelsen inräknats.

Tab. 92. Införseltullarna och deras förhållande till importens värde.

L a n d.	Införseltullarna, årl. i tusental <i>francs</i> .				Importen 1891/95, årligen.	Årligatull- uppbörden.	D:o i % af importen.
	1881/85.	1886/90.	1891/95.	1896 00. ³⁾	Tusental <i>francs</i> . ¹⁾	Tusental <i>francs</i> .	
Sverige.....	43,813	50,704	51,947	70,082	488,800	51,947	10·6
Norge.....	23,602	26,520	27,871	42,192	282,300	27,871	9·9
Danmark.....	31,817	31,692	33,698	41,292	410,600	33,698	8·2
Finland.....	12,691	15,557	20,114	33,243	141,500	20,114	14·2
Storbrit. o. Irl.....	495,493	503,208	507,731	558,924	9,015,100	507,731	5·6
Nederländerna.....	10,397	10,925	12,560	18,584	2,874,700	12,560	0·4
Belgien.....	27,472	29,784	34,499	47,660	1,533,300	34,499	2·1
Tyska riket.....	267,089	396,831	482,381	604,794	4,995,900	482,381	9·7
Österrike-Ung.....	82,107	80,120	101,745	126,231	1,404,500	101,745	7·2
Schweiz.....	19,110	25,988	37,645	47,927	874,300	37,645	4·3
Frankrike.....	337,660	351,493	428,616	440,462	4,076,000	428,616	10·5
Italien.....	164,874	216,038	220,015	226,672	1,154,600	220,015	19·1
Spanien.....	90,831	88,669	116,285	115,129	789,600	116,285	14·7
Portugal.....	62,800	80,147	75,663	77,975	206,600	75,663	36·6
Ryssland.....	246,294	288,870	387,137	561,088	1,251,700	387,137	30·9
Rumänien.....	14,415	20,760	30,657	31,168	394,900	30,657	7·8
Serbien.....	2,627	2,863	3,055	4,094	38,600	3,055	7·9
Bulgarien.....	3,656	6,654	8,422	10,699	83,600	8,422	10·1
Grekland.....	18,006	23,950	25,636	30,387	113,700	25,636	22·5
Turkiet ²⁾	34,083	34,681	38,737	45,719	547,300	38,737	7·1
Europa.....	1,988,837	2,285,454	2,644,414	3,134,322	30,777,600	2,644,414	8·6
Förenta staterna ²⁾	1,053,534	1,150,434	874,616	995,569	4,084,400	874,616	21·4

Tab. 93. Införseltullarnas belopp, åren 1895 1900. Tusental *francs*.

L a n d.	1895.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900. ³⁾	1901. ⁴⁾
Sverige.....	53,858	57,773	59,681	71,395	82,580	78,981	67,800
Norge.....	28,637	32,152	37,233	46,069	49,547	45,960	48,522
Danmark.....	35,750	37,441	39,359	42,693	43,910	43,058	.
Finland.....	23,010	26,602	30,246	34,622	34,681	40,065	.
Storbrit. o. Irl.....	525,045	543,967	556,366	538,650	555,635	600,000	725,000
Nederländerna.....	14,109	17,579	17,877	18,242	19,080	20,140	.
Belgien.....	38,216	46,664	45,897	45,460	49,097	51,182	.
Tyska riket.....	513,300	573,121	583,275	624,576	613,000	630,000	.
Österrike-Ung.....	110,530	109,034	129,574	145,546	121,225	125,775	.
Schweiz.....	42,839	45,817	47,434	48,314	50,579	47,492	.
Frankrike.....	399,868	423,919	432,775	476,416	441,410	427,788	.
Italien.....	233,042	235,952	220,893	218,824	224,558	233,132	.
Spanien.....	121,289	120,267	105,377	69,260	133,556	147,183	.
Portugal.....	90,390	85,841	72,318	66,091	82,813	82,813	.
Ryssland.....	455,725	504,195	527,258	595,520	614,563	563,903	.
Rumänien.....	38,209	32,336	32,370	33,674	27,458	30,000	.
Serbien.....	2,927	3,275	4,199	4,144	4,872	3,980	.
Bulgarien.....	9,032	10,129	13,809	11,859	9,624	8,075	.
Grekland.....	25,107	27,370	26,638	34,465	32,813	30,651	.
Turkiet.....	43,700	42,189	46,608	46,600	46,600	46,600	.
Europa.....	2,794,583	2,975,623	3,029,187	3,172,420	3,237,601	3,256,778	.
Förenta stat. ²⁾	857,730	747,585	889,204	947,315	1,162,245	1,231,495	1,272,580

¹⁾ Specialhandeln. — ²⁾ Talen afse kalenderår (i föregående årgångar finansår). — ³⁾ Delvis provisoriska tal. — ⁴⁾ Provisoriska tal.

Tab. 94. Deklarerade värdet i Hamburg, åren 1856/1900, å vissa införda varor.¹⁾ Tyska riksmark pr deciton, ton eller kilogram.

V a r o r. (Dt = deciton å 100 kg).	1856 60.	1861 65.	1866 70.	1871 75.	1876 80.	1881 85.	1886 90.	1891 95.	1896 00.
Hvete, pr dt.....	20 75	19 83	21 02	24 46	20 97	18 02	14 73	13 45	13 60
Råg, pr dt.....	17 13	14 84	19 54	16 27	16 88	13 83	11 24	12 43	10 38
Korn, pr dt.....	15 96	13 17	17 84	16 44	14 09	12 18	10 15	9 74	9 29
Hafre, pr dt.....	14 81	12 95	16 66	15 79	15 63	13 54	11 11	11 76	11 09
Kaffe, brasil., pr kg.....	0 95	1 21	0 94	1 61	1 39	0 92	1 38	1 50	0 89
Kaffe, java, pr kg.....	1 08	1 51	1 32	1 67	1 87	1 35	1 50	1 81	1 31
Kaffe, portorico, pr kg.....	1 24	1 58	1 37	1 52	1 82	1 48	1 70	1 96	1 55
Te, pr kg.....	3 28	3 21	3 12	2 87	2 44	2 17	1 97	1 73	1 53
Kakao, pr kg.....	1 21	1 18	1 06	1 01	1 50	1 50	1 39	1 33	1 26
Ingefära, torr, pr kg.....	0 44	1 02	0 72	1 05	0 79	0 81	0 57	0 89	0 57
Kanel, pr kg.....	2 56	2 72	3 94	3 64	2 58	1 72	1 22	1 07	1 28
Peppar, pr kg.....	0 87	0 71	0 73	1 25	0 80	1 30	1 36	0 64	0 90
Fikon, pr kg.....	0 51	0 43	0 44	0 48	0 45	0 47	0 36	0 34	0 38
Korinter, pr kg.....	0 68	0 38	0 36	0 44	0 43	0 41	0 38	0 27	0 35
Mandel, pr kg.....	1 33	1 19	1 50	1 26	1 60	1 42	1 43	1 29	1 32
Russin, pr kg.....	0 74	0 53	0 56	0 58	0 49	0 52	0 43	0 35	0 50
Vin, pr kg ²⁾	0 74	0 62	0 57	0 65	0 76	0 80	0 78	0 79	0 74
Kognak, pr kg.....	1 75	1 35	1 11	1 37	1 59	2 07	2 35	2 32	2 38
Ull, pr kg ²⁾	3 06	2 83	2 89	3 47	2 95	2 32	1 70	1 55	1 48
Bomull, pr kg.....	1 11	2 79	1 97	1 50	1 14	1 06	0 98	0 79	0 70
Hampa, pr kg.....	0 80	0 62	0 85	0 84	0 63	0 73	0 59	0 55	0 60
Garn, ull-, pr kg ³⁾	5 28	6 78	5 99	6 79	5 37	4 50	4 01	3 96	3 74
Garn, bomulls-, pr kg.....	2 06	4 30	3 70	3 81	2 70	2 75	3 33	2 67	2 30
Läder, pr kg.....	3 86	3 68	2 71	2 66	2 48	2 52	2 25	2 50	2 53
Elfenben, pr kg.....	14 78	12 22	13 51	18 25	17 98	18 06	17 03	16 32	15 05
Stearin, pr kg.....	2 03	1 38	1 41	1 11	1 14	1 06	0 74	0 78	0 60
Talg, pr kg.....	0 98	0 84	0 88	0 85	0 77	0 80	0 57	0 57	0 49
Bomolja, pr kg.....	0 69	0 75	0 68	0 65	0 59	0 51	0 44	0 45	0 46
Linolja, pr kg.....	1 10	1 15	1 22	0 98	1 06	0 91	0 92	0 89	0 82
Olivolja, pr kg.....	1 10	1 15	1 22	0 98	1 06	0 91	0 92	0 89	0 82
Petroleum, pr kg ⁴⁾	0 69	0 60	0 43	0 31	0 21	0 15	0 13	0 11	0 11
Tran, pr kg.....	0 69	0 82	0 71	0 63	0 53	0 57	0 38	0 34	0 36
Guttaperka, pr kg.....	2 07	3 48	2 67	2 88	3 45	2 86	2 99	2 83	2 39
Vax, pr kg.....	2 75	2 66	3 10	2 81	1 93	1 73	1 38	1 74	1 92
Stenkol, pr ton ⁵⁾	15 90	15 80	15 50	20 70	13 80	12 10	12 70	14 00	13 80
Tackjern, pr dt ⁶⁾	7 93	7 02	6 56	10 56	6 73	5 74	5 59	5 41	6 07
Stångjern, svenskt ⁷⁾	29 77	25 68	23 01	32 72	23 04	20 99	17 53	16 83	16 78
Stångjern, engelskt ⁷⁾	20 28	18 83	18 07	27 41	17 25	14 33	13 68	13 11	14 97
Stål, pr dt.....	66 76	65 36	64 67	63 89	73 49	48 98	40 01	25 40	27 31
Koppar, pr kg.....	2 04	1 85	1 59	1 81	1 53	1 28	1 09	1 02	1 15
Bly, pr kg.....	0 48	0 45	0 41	0 53	0 51	0 35	0 45	0 33	0 37
Tenn, pr kg.....	2 75	2 32	2 08	2 51	1 63	1 89	1 87	1 62	1 64
Spik, pr dt.....	43 80	36 16	33 66	41 29	35 23	39 75	33 54	40 91	43 32
Jerntråd, pr dt.....	38 14	34 89	53 76	60 70	60 41	47 02	23 81	23 97	19 63
Jernvägsskenor, pr dt.....	19 03	14 96	15 97	20 62	15 21	14 73	14 54	12 09	13 48

¹⁾ Efter den officiella hamburgska handelsstatistiken. Deklarerade värden = sådana som framgå ur importörernas uppgifter angående hvarje särskildt varuparti. — ²⁾ Ull af får och lam. — ³⁾ Ull- och halfyllegarn. — ⁴⁾ Raffinerad. — ⁵⁾ Stenkol och koks. — ⁶⁾ Tack- och smältjern. — ⁷⁾ Stång-, band- och plattjern, pris pr deciton. — ⁸⁾ Utom champagne.

Tab. 95. Deklarerade värdet i Hamburg, åren 1892/1900, å vissa införda varor.¹⁾ Tyska riksmark pr deciton, ton eller kilogram.

V a r o r. (Dt = deciton å 100 kg).	1892.	1893.	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900.
Hvete, pr dt	16.07	12.02	10.07	10.64	11.75	14.58	15.54	13.00	13.13
Råg, pr dt	16.88	10.22	8.82	8.92	8.70	9.46	11.18	11.54	11.03
Korn, pr dt	9.99	9.44	8.11	8.38	8.62	7.99	9.41	9.56	10.87
Hafre, pr dt	11.44	12.26	11.22	10.46	10.34	10.76	11.56	11.47	11.31
Kaffe, brasil., pr kg...	1.39	1.57	1.48	1.51	1.24	0.96	0.72	0.68	0.84
Kaffe, java, pr kg....	1.79	1.77	1.83	1.75	1.71	1.41	1.16	1.16	1.09
Kaffe, portorico, pr kg	1.98	1.98	1.98	1.95	1.93	1.82	1.55	1.21	1.25
Te, pr kg	1.63	1.59	1.73	1.77	1.51	1.44	1.62	1.55	1.51
Kakao, pr kg	1.42	1.49	1.21	1.07	1.01	1.15	1.43	1.31	1.40
Ingefära, torr, pr kg.	0.97	1.07	0.93	0.74	0.49	0.50	0.65	0.56	0.65
Kanel, pr kg	1.07	1.08	0.99	1.08	1.43	1.37	1.24	1.13	1.24
Peppar, pr kg	0.67	0.62	0.52	0.51	0.53	0.69	0.94	1.09	1.25
Fikon, pr kg	0.34	0.30	0.32	0.33	0.33	0.45	0.36	0.42	0.33
Korinter, pr kg	0.35	0.24	0.20	0.22	0.26	0.35	0.36	0.31	0.49
Mandel, pr kg	1.35	1.23	1.04	1.08	0.99	1.04	1.33	1.50	1.73
Russin, pr kg	0.37	0.32	0.27	0.34	0.41	0.47	0.51	0.52	0.58
Vin, pr kg ⁸⁾	0.79	0.82	0.74	0.79	0.77	0.74	0.76	0.72	0.72
Kognak, pr kg	2.43	2.48	2.00	2.22	2.39	2.33	2.46	2.31	2.39
Ull, pr kg ²⁾	1.56	1.54	1.55	1.39	1.43	1.39	1.36	1.43	1.79
Bomull, pr kg	0.79	0.85	0.72	0.67	0.71	0.76	0.65	0.63	0.75
Hampa, pr kg	0.56	0.59	0.51	0.51	0.57	0.58	0.60	0.61	0.64
Garn, ull-, pr kg ³⁾ ...	3.88	4.02	4.08	3.89	4.00	3.84	3.78	3.49	3.58
Garn, bomulls-, pr kg	2.94	3.18	2.60	2.00	2.21	2.14	2.21	2.33	2.60
Läder, pr kg	2.46	2.45	2.53	2.66	2.53	2.24	2.40	2.74	2.74
Elfenben, pr kg	17.37	15.16	15.61	14.57	14.84	15.27	14.76	14.97	15.34
Stearin, pr kg	0.69	0.80	0.80	0.87	0.68	0.61	0.56	0.54	0.60
Talg, pr kg	0.58	0.64	0.57	0.50	0.43	0.44	0.46	0.53	0.60
Bomolja, pr kg	0.45	0.56	0.49	0.41	0.39	0.39	0.39	0.39	0.49
Linolja, pr kg	0.42	0.45	0.45	0.46	0.43	0.41	0.42	0.44	0.60
Olivolja, pr kg	0.92	0.91	0.77	0.83	0.79	0.85	0.81	0.80	0.87
Petroleum, pr kg ⁴⁾ ...	0.12	0.09	0.09	0.12	0.11	0.09	0.10	0.13	0.14
Tran, pr kg	0.34	0.31	0.31	0.37	0.40	0.36	0.32	0.34	0.37
Guttaperka, pr kg....	3.40	2.50	2.51	2.59	2.62	2.24	1.93	2.12	3.06
Vax, pr kg	1.51	1.56	2.13	2.07	2.00	1.78	1.78	1.92	2.14
Stenkol, pr ton ⁵⁾	14.80	13.90	13.00	12.00	11.80	12.20	12.50	13.60	19.10
Tackjern, pr dt ⁶⁾	5.43	5.68	5.08	5.29	5.12	5.51	5.41	6.60	7.71
Stångjern, svenskt ⁷⁾ ...	16.18	17.63	16.25	15.92	16.12	16.14	16.66	16.54	18.43
Stångjern, engelskt ⁷⁾ ...	13.88	12.26	12.98	10.90	11.46	11.99	13.00	14.98	23.44
Stål, pr dt	28.69	19.62	22.94	20.04	22.91	22.95	23.13	30.80	36.74
Koppar, pr kg	1.06	1.02	0.96	0.93	0.99	0.99	1.03	1.31	1.45
Bly, pr kg	0.33	0.26	0.26	0.34	0.37	0.38	0.36	0.37	0.39
Tenn, pr kg	1.72	1.77	1.52	1.37	1.27	1.26	1.38	2.04	2.24
Spik, pr dt	42.96	40.49	35.54	46.36	46.71	45.98	44.08	43.97	35.87
Jerntråd, pr dt	26.84	24.34	17.46	24.62	17.47	19.39	19.69	19.31	22.28
Jernvägsskenor, pr dt	12.69	14.00	13.07	11.71	14.84	16.42	10.57	12.97	12.61

¹⁾ Efter den officiella hamburgska handelstatistiken. Deklarerade värden = sådana som framgå ur importörernas uppgifter angående hvarje särskildt varuparti. — ²⁾ Ull af får och lam. — ³⁾ Ull- och halfyllegarn. — ⁴⁾ Raffinerad. — ⁵⁾ Stenkol och koks. — ⁶⁾ Tack- och smältjern. — ⁷⁾ Stång-, band- och plattjern, pris pr deciton. — ⁸⁾ Utom champagne.

Tab. 96. Deklarerade värdet å vissa importerade varor i Storbritannien och Irland, åren 1881/1900.¹⁾

V a r o r.	1881/85.	1886/90.	1891/95.	1896 00.	1898.	1899.	1900.
Hvete, shillings pr cwt.....	9.55	7.67	6.77	7.03	8.02	6.69	6.80
Hvetemjöl, shillings pr cwt.....	14.66	11.35	9.91	9.73	10.99	9.33	9.38
Korn, shillings pr cwt.....	6.96	5.69	5.43	5.47	5.55	5.76	6.04
Hafré, shillings pr cwt.....	6.74	5.47	5.83	5.21	5.63	5.38	5.21
Majs, shillings pr cwt.....	6.24	4.89	5.10	3.95	3.95	4.14	4.55
Oxar och tjurar, pounds pr styck	21.54	17.95	18.00	17.04	16.52	17.03	18.19
Får och lam, shillings pr styck	45.26	36.62	33.04	30.42	29.68	31.03	31.87
Oxkött, färskt, shillings pr cwt	54.24	44.62	41.19	38.52	38.16	38.63	39.55
Oxkött, saltadt, shillings pr cwt	40.69	30.06	27.83	25.57	26.13	25.92	26.58
Färkött, färskt, shillings pr cwt	58.51	41.22	38.47	31.68	29.58	31.57	31.43
Fläsk, shillings pr cwt.....	37.81	34.57	36.65	35.93	35.63	35.84	38.06
Smör, pounds pr cwt.....	5.23	5.29	5.33	5.04	4.97	5.08	5.17
Margarin, pounds pr cwt.....	.	3.01	2.80	2.67	2.65	2.67	2.68
Öst, pounds pr cwt.....	2.64	2.35	2.38	2.28	2.12	2.31	2.53
Ägg, pence pr dussin.....	8.50	8.00	7.94	7.52	7.42	7.48	7.69
Fisk, färsk, shillings pr cwt...	21.21	15.01	11.74	13.85	12.01	13.33	16.98
Fisk, rökt eller salt., d:o ...	37.14	38.07	36.94	39.45	36.63	41.33	42.36
Kaffe, pounds pr cwt.....	3.54	3.98	4.78	4.07	3.89	3.38	3.35
Te, pence pr lb.....	12.34	10.96	9.95	9.09	9.13	8.82	8.58
Socker, ²⁾ shillings pr cwt.....	17.06	12.80	12.17	9.69	9.26	9.94	10.00
Tobak, oarb., pence pr lb.....	7.59	7.32	7.60	7.12	7.36	7.18	7.16
Räsidan, shillings pr lb.....	15.72	13.58	13.03	12.63	12.52	12.77	12.97
Ull, af får, pence pr lb.....	12.05	9.81	8.68	8.51	8.16	8.58	9.47
Bomull, pounds pr cwt.....	2.89	2.58	2.28	2.14	1.80	1.91	2.61
Lin, shillings pr cwt.....	40.41	36.23	35.57	35.10	32.38	32.26	38.74
Trävaror, huggna, pounds pr load	1.99	1.61	1.42	1.46	1.47	1.45	1.54
Trävaror, sågade, pounds pr load	2.48	2.28	2.14	2.42	2.35	2.42	2.79
Trämassa, pounds pr engl. ton	.	5.95	5.30	5.00	4.68	4.79	5.37
Bly, pounds pr engl. ton.....	12.90	13.08	10.56	13.54	12.96	14.54	17.00
Zink, pounds pr engl. ton.....	15.57	17.76	18.35	19.29	18.64	23.78	20.74
Stångjern, pounds pr engl. ton	10.48	9.22	8.95	8.01	8.04	7.89	8.19

Tab. 97. Priset å importeradt hvete i England, åren 1861/1900.³⁾

År.	Francs pr dt.	År.	Francs pr dt.	År.	Francs pr dt.	År.	Francs pr dt.	År.	Francs pr dt.
1861.....	33.58	1869.....	25.76	1877.....	31.08	1885.....	19.49	1893.....	16.00
1862.....	29.36	1870.....	26.20	1878.....	27.34	1886.....	18.78	1894.....	13.30
1863.....	24.38	1871.....	29.45	1879.....	26.27	1887.....	19.03	1895.....	13.69
1864.....	22.64	1872.....	30.90	1880.....	27.56	1888.....	19.11	1896.....	15.35
1865.....	23.21	1873.....	32.37	1881.....	27.47	1889.....	19.14	1897.....	18.48
1866.....	27.87	1874.....	30.23	1882.....	26.55	1890.....	19.40	1898.....	19.89
1867.....	35.88	1875.....	26.40	1883.....	24.41	1891.....	22.07	1899.....	16.59
1868.....	33.64	1876.....	25.95	1884.....	20.92	1892.....	19.04	1900.....	16.86

¹⁾ Enligt Statistical Abstract for the United Kingdom. Ett pound sterling å 20 shillings å 12 pence = 25.20 francs = 18.16 kronor. Ett pound (lb) = 0.45359 kg. Ett centweight (cwt) å 112 lbs = 50.8 kg. Ett engelskt ton å 20 cwts = 1,016 kg. Ett pound sterling pr cwt = 49.65 francs eller 35.75 kr. pr dt. Ett pound sterling pr engelskt ton = 24.80 francs eller 17.88 kr. pr metriskt ton. En shilling pr lb = 2.78 francs eller 2 kr. pr kg. En shilling pr cwt = 2.48 francs eller 1.788 kr. pr dt. En penny pr lb = 0.232 francs eller 0.167 kr. pr kg. — ²⁾ Raffineradt betsocker. — ³⁾ Före 1896 efter antagen vikt af 77.6 kg. pr hl.

Tab. 98. A. Sauerbecks pris-index-tabell.¹⁾

(Prisen för hvarje år om medeltalen 1867/77 i hvarje fall sättas = 100).

Årligen.	Födoämnen.				Råvaror.				All-mänt medel-tal.	Bank-ränta- %. ²⁾
	Vegeta-biliska.	Ani-mal-iska.	Socker, kaffe, te.	Medel-tal.	Mine-ral-iska.	Textil-.	Di-verse.	Medel-tal.		
1818/27 ³⁾	109	90	151	111	128	105	106	112	111	.
1828/37 ³⁾	95	78	127	96	97	94	92	91	93	.
1838/47 ³⁾	102	80	122	99	93	82	93	90	93	.
1846/50.....	96	78	84	87	84	73	81	79	83	3.55
1851/55.....	99	79	84	88	97	82	96	92	90	3.65
1856/60.....	97	87	104	95	102	89	110	100	98	4.55
1861/65.....	90	90	99	92	92	132	102	110	102	4.90
1866/70.....	100	93	95	97	88	112	100	101	99	3.63
1871/75.....	100	104	103	102	116	100	101	105	104	3.75
1876/80.....	93	101	93	96	80	81	90	85	89	2.88
1881/85.....	78	99	73	84	73	71	82	76	80	3.44
1886/90.....	65	83	67	72	74	66	68	69	70	3.54
1891/95.....	62	82	68	70	68	56	67	64	67	2.60
1896/00.....	60	79	54	66	80	56	65	66	66	3.22
År 1867.....	115	89	94	101	87	110	100	100	100	2.50
» 1868.....	113	88	96	100	85	106	102	99	99	2.25
» 1869.....	91	96	98	94	89	109	100	100	98	3.25
» 1870.....	88	98	95	93	89	106	99	99	96	3.13
» 1871.....	94	100	100	98	93	103	105	101	100	2.87
» 1872.....	101	101	104	102	127	114	108	115	109	4.13
» 1873.....	106	109	106	107	141	103	106	114	111	4.75
» 1874.....	105	103	105	104	116	92	96	100	102	3.75
» 1875.....	93	108	100	100	101	88	92	93	96	3.25
» 1876.....	92	108	98	99	90	85	95	91	95	2.63
» 1877.....	100	101	103	101	84	85	94	89	94	2.87
» 1878.....	95	101	90	96	74	78	88	81	87	3.75
» 1879.....	87	94	87	90	73	74	85	78	83	2.38
» 1880.....	89	101	88	94	79	81	89	84	88	2.75
» 1881.....	84	101	84	91	77	77	86	80	85	3.50
» 1882.....	84	104	76	89	79	73	85	80	84	4.13
» 1883.....	82	103	77	89	76	70	84	77	82	3.56
» 1884.....	71	97	63	79	68	68	81	73	76	3.00
» 1885.....	68	88	63	74	66	65	76	70	72	3.00
» 1886.....	65	87	60	72	67	63	69	67	69	3.00
» 1887.....	64	79	67	70	69	65	67	67	68	3.30
» 1888.....	67	82	65	72	78	64	67	69	70	3.30
» 1889.....	65	86	75	75	75	70	68	70	72	3.60
» 1890.....	65	82	70	73	80	66	69	71	72	4.50
» 1891.....	75	81	71	77	76	59	69	68	72	3.30
» 1892.....	65	84	69	73	71	57	67	65	68	2.50
» 1893.....	59	85	75	72	68	59	68	65	68	3.10
» 1894.....	55	80	65	66	64	53	64	60	63	2.10
» 1895.....	54	78	62	64	62	52	65	60	62	2.00
» 1896.....	53	73	59	62	63	54	63	60	61	2.50
» 1897.....	60	79	52	65	66	51	62	59	62	2.60
» 1898.....	67	77	51	68	70	51	63	61	64	3.25
» 1899.....	60	79	53	65	92	58	65	70	68	3.75
» 1900.....	62	85	54	69	108	66	71	80	75	4.00
» 1901.....	62	85	46	67	89	60	71	72	70	3.75

¹⁾ Efter Journal of the Statistical Society. — ²⁾ Medelräntan i Bank of England (verkliga siffrorna, ej i förhållande till 1867/77). — ³⁾ Talen för dessa år influeras af då gällande protektionistiska lagstiftning.

Tab. 99. Handelsflottorna i olika länder, vid slutet af år 1894.¹⁾

Land.	Ångfartyg.		Segelfartyg.		Samtliga fartyg.		
	Antal.	Ton.	Antal.	Ton.	Antal.	Ton.	Förmedladt tontal. ²⁾
Sverige.....	455	127,800	1,521	319,600	1,976	447,400	779,500
Norge.....	568	240,500	3,169	1,260,600	3,737	1,501,100	2,126,400
Danmark.....	258	122,200	823	154,700	1,081	276,900	594,500
Finland.....	86	19,300	770	184,800	856	204,100	254,100
Storbrit. och Irl.	6,138	5,529,800	7,284	2,813,500	13,422	8,343,300	22,720,600
Nederländerna...	157	159,800	424	110,700	581	270,500	685,800
Belgien.....	51	65,700	4	400	55	66,100	236,800
Tyska riket.....	919	741,500	1,244	620,900	2,163	1,362,400	3,290,300
Österrike.....	104	88,800	126	45,600	230	134,400	365,300
Ungern.....	44	38,100	63	27,800	107	65,900	165,000
Frankrike.....	610	523,300	1,576	278,000	2,186	801,300	2,162,000
Italien.....	226	191,800	1,600	490,000	1,826	681,800	1,180,600
Spanien.....	390	274,100	730	134,300	1,120	408,400	1,121,000
Portugal.....	37	30,300	206	42,900	243	73,200	152,100
Ryssland.....	242	110,500	1,600	200,000	1,842	310,500	597,800
Rumänien.....	3	800	21	3,700	24	4,500	6,400
Montenegro.....	—	—	13	2,800	13	2,800	2,800
Grekland.....	117	72,500	814	184,500	931	257,000	445,500
Turkiet.....	75	36,500	1,004	202,400	1,079	238,900	333,800
Nordvesteuropa	8,736	7,095,400	15,365	5,510,800	24,101	12,606,200	31,053,300
Sydvesteuropa.	1,263	1,019,500	4,112	945,200	5,375	1,964,700	4,615,700
Vesteuropa.....	9,999	8,114,900	19,477	6,456,000	29,476	14,570,900	35,669,000
Östeuropa.....	481	258,400	3,515	621,200	3,996	879,600	1,551,300
Europa.....	10,480	8,373,300	22,992	7,077,200	33,472	15,450,500	37,220,300
<i>Britt. biländer.</i>							
I Asien.....	165	64,800	433	64,900	598	129,700	298,000
• Afrika.....	14	1,800	29	7,300	43	9,100	13,900
• Amerika.....	325	75,000	3,290	658,300	3,615	733,300	928,300
• Australien....	524	152,500	696	162,000	1,220	314,500	711,000
Summa.....	1,028	294,100	4,448	892,500	5,476	1,186,600	1,951,200
Danska biländer	—	—	6	400	6	400	400
Nederl. »	82	25,100	192	29,100	274	54,200	119,400
Franska »	5	1,400	168	13,400	173	14,800	18,500
Spanska »	113	30,200	516	56,200	629	86,400	164,800
Portugis. »	4	600	30	2,900	34	3,500	5,000
Summa.....	204	57,300	912	102,000	1,116	159,300	308,100
Japan.....	327	97,400	960	88,400	1,287	185,800	439,100
Förenta staterna	2,376	698,900	4,380	1,448,000	6,756	2,146,900	3,964,100
Mexiko.....	11	2,000	50	9,300	61	11,300	16,800
Centralamerika..	5	1,700	39	14,100	44	15,800	20,100
Ön Haiti.....	6	800	22	3,800	28	4,600	6,800
Peru.....	5	3,300	46	20,200	51	23,500	31,900
Brasilien.....	190	69,800	303	71,200	493	141,000	322,300
Argentina.....	54	17,900	140	35,700	194	53,600	100,200
Chile.....	36	24,100	141	74,300	177	98,400	161,000
Öfriga i Amerika	27	6,500	76	19,500	103	26,000	42,900
Summa.....	3,037	922,400	6,157	1,784,500	9,194	2,706,900	5,105,200
Summa.							
Europa med bil.	11,712	8,724,700	28,352	8,071,700	40,064	16,796,400	39,479,600
Öfriga länder...	3,037	922,400	6,157	1,784,500	9,194	2,706,900	5,105,200
Totalsumma	14,749	9,647,100	34,509	9,856,200	49,258	19,503,300	44,584,800

¹⁾ Efter A. N. Kiær. Talen afse fartyg om öfver 50 ton. Ångfartygens tontal efter engelska regeln. — ²⁾ Segelfartygens tontal + $\frac{3}{5}$ gånger ångfartygens.

Tab. 100. Handelsflottorna i olika länder, vid slutet af år 1899.¹⁾

Land.	Ångfartyg.		Segelfartyg.		Samtliga fartyg.		
	Antal.	Ton.	Antal.	Ton.	Antal.	Ton.	Förmedladt tontal. ²⁾
Sverige	589	234,000	1,236	257,000	1,825	491,000	1,099,000
Norge	790	475,000	2,409	981,000	3,199	1,456,000	2,691,000
Danmark	350	253,000	601	120,000	951	373,000	1,031,000
Finland	149	44,000	1,174	243,000	1,323	287,000	401,000
Storbrit. och Irl.	6,489	6,863,000	5,520	2,067,000	12,009	8,930,000	26,774,000
Nederländerna...	192	212,000	432	85,000	624	297,000	848,000
Belgien	67	90,000	6	3,000	73	93,000	327,000
Tyska riket	1,225	1,149,000	1,060	552,000	2,285	1,701,000	4,688,000
Österrike	112	154,000	45	18,000	157	172,000	572,000
Ungern	54	47,000	33	14,000	87	61,000	183,000
Frankrike	580	574,000	1,330	333,000	1,910	907,000	2,399,000
Italien, 1898	277	276,000	1,345	457,000	1,622	733,000	1,449,000
Spanien	460	351,000	567	95,000	1,027	446,000	1,359,000
Portugal	28	29,000	246	61,000	274	90,000	165,000
Ryssland, 1895.	264	108,000	1,035	128,000	1,299	236,000	518,000
Rumänien	15	13,000	27	4,000	42	17,000	51,000
Montenegro	—	—	13	3,000	13	3,000	3,000
Grekland	122	103,000	927	184,000	1,049	287,000	555,000
Turkiet	75	37,000	1,004	202,000	1,079	239,000	334,000
Nordvesteuropa	9,963	9,474,000	12,483	4,326,000	22,446	13,800,000	38,431,000
Sydvesteuropa.	1,345	1,230,000	3,488	946,000	4,833	2,176,000	5,372,000
Vesteuropa	11,308	10,704,000	15,971	5,272,000	27,279	15,976,000	43,803,000
Östeuropa	530	308,000	3,039	535,000	3,569	843,000	1,644,000
Europa	11,838	11,012,000	19,010	5,807,000	30,848	16,819,000	45,447,000
<i>Britt. biländer.</i>							
I Asien	184	84,000	557	72,000	741	156,000	374,000
» Afrika	14	2,000	29	7,000	43	9,000	14,000
» Amerika	379	99,000	2,760	469,000	3,139	568,000	825,000
» Australien	582	222,000	673	158,000	1,255	380,000	957,000
Summa	1,159	407,000	4,019	706,000	5,178	1,113,000	2,170,000
Danska biländer	—	—	6	400	6	400	400
Nederl. »	82	25,000	192	29,000	274	54,000	119,000
Franska »	5	1,500	168	13,000	173	14,500	18,500
Portugis. »	4	600	30	3,000	34	3,600	5,000
Summa	91	27,100	396	45,400	487	72,500	142,900
Japan	491	310,000	1,031	141,000	1,522	451,000	1,257,000
Förenta staterna	2,614	856,000	3,672	1,355,000	6,286	2,211,000	4,437,000
Dess biländer	113	30,000	516	56,000	629	86,000	165,000
Mexiko	11	2,000	50	9,300	61	11,300	16,800
Centralamerika	5	1,700	39	14,100	44	15,800	20,100
Ön Haiti	6	800	22	3,800	28	4,600	6,800
Peru	5	3,300	46	20,200	51	23,500	31,900
Brasilien	214	83,000	358	80,000	572	163,000	379,000
Argentina	76	35,000	155	40,000	231	75,000	166,000
Chile	39	31,000	112	50,000	151	81,000	162,000
Öfriga i Amerika	27	6,500	76	19,500	103	26,000	42,900
Summa	3,601	1,359,300	6,077	1,788,900	9,678	3,148,200	6,684,500
Summa.							
Europa med bil.	13,088	11,446,100	23,425	6,558,400	36,513	18,004,500	47,759,900
Öfriga länder	3,601	1,359,300	6,077	1,788,900	9,678	3,148,200	6,684,500
Totalsumma	16,689	12,805,400	29,502	8,347,300	46,191	21,152,700	54,444,400

¹⁾ Efter A. N. Kier. Talen afse fartyg om öfver 50 ton. Ångfartygens tontal efter engelska regeln. — ²⁾ Segelfartygens tontal + 3/6 gånger ångfartygens.

Tab. 101. Sammanlagda tontalet af in- och utklarerade fartyg, i utrikes fart, inom Europas olika länder.¹⁾ Tusental ton.

Land.	Årl. 1881/85.	Årl. 1886/90.	Årl. 1891/95.	Årl. 1896/00.	1899.	1900.	1901. ¹⁰⁾
Sverige.....	8,431	9,869	11,902	15,576	16,385	17,123	.
Norge ¹⁾	4,615	4,968	5,640	6,163	6,381	6,151	6,145
Danmark ²⁾	5,699	6,878	8,208	10,832	11,322	11,754	.
Finland ³⁾	2,214	2,320	2,932	3,816	4,004	4,058	.
Storbrit. o. Irland.....	62,591	68,539	77,278	92,586	97,783	98,524	98,200
Nederländerna.....	7,902	9,806	12,587	17,517	18,826	18,925	.
Belgien.....	7,885	9,805	12,467	16,304	17,154	16,978	.
Tyska riket.....	15,216	18,816	23,402	26,750	28,180	28,180	.
Österrike ⁴⁾	3,067	3,488	3,640	4,007	4,532	4,532	.
Ungern.....	815	1,000	1,200	1,570	1,707	1,707	.
Frankrike.....	26,157	27,870	28,841	33,675	35,693	37,600	37,700
Italien ⁵⁾	19,757	25,144	28,327	34,975	37,142	37,142	.
Spanien ⁶⁾	11,380	14,620	15,870	18,334	18,941	18,368	.
Portugal ³⁾	6,040	6,615	8,620	12,805	12,849	15,000	.
Ryssland ⁷⁾	10,213	12,560	13,403	17,794	17,366	17,200	.
Rumänien.....	1,721	2,716	3,203	3,385	3,500	4,087	.
Grekland.....	5,000	5,000	4,940	6,097	7,017	6,215	.
Nordvesteuropa.....	117,620	134,489	158,056	193,551	204,567	206,225	.
Sydvesteuropa.....	63,334	74,249	81,658	99,789	104,625	108,110	.
Vesteuropa.....	180,954	208,738	239,714	293,340	309,192	314,335	.
Östeuropa ⁴⁾	17,749	21,276	22,746	28,846	29,590	29,209	.
Europa ⁴⁾	198,703	230,014	262,460	322,186	338,782	343,544	.

Tab. 102. Utrikes sjöfarten. Summor för samtliga länder.

År.	Tusental ton.	År.	Tusental ton.	År.	Tusental ton.	År.	Tusental ton.
A) Samtliga länder.⁵⁾		1882, a.	256,201	1891.....	386,358	1888.....	232,098
1872.....	137,227	1882, b.	272,268	1892.....	382,481	1889.....	241,609
1873.....	146,201	1883.....	290,050	1893.....	391,270	1890.....	248,451
1874.....	152,147	1884.....	296,507	1894.....	412,688	1891.....	254,965
1875.....	153,238	1885.....	302,024	B) Europa.⁶⁾		1892.....	248,502
1876, a.	166,538	1886.....	304,554	1881.....	179,040	1893.....	256,043
1876, b.	189,785	1887.....	321,469	1882.....	195,908	1894.....	276,926
1877.....	195,354	1888.....	340,465	1883.....	208,137	1895.....	275,863
1878.....	209,640	1889, a.	364,270	1884.....	203,964	1896 ⁷⁾	296,876
1879.....	220,315	1885.....	360,971	1885.....	206,464	1897.....	310,861
1880.....	237,204	1886.....	373,367	1886.....	206,066	1898.....	320,865
1881.....	237,290	1887.....	373,367	1887.....	221,847	1899.....	338,782
						1900.....	343,544

¹⁾ Efter Statistical Abstract och A. N. Kiær. Talen afse olika mätningssätt (stundom äfven i samma land, såsom i Norge från och med 1894). — ²⁾ »Engelska regeln» tillämpad från 1895. — ³⁾ För Finland åren 1881/91 samt för Spanien 65 % och för Portugal under de senare åren 75 % af de uppgifna talen (dubbelräkningar). — ⁴⁾ Utom Turkiet och Bulgarien. Jfr äfven anm. 7. — ⁵⁾ Efter A. N. Kiær; uppgifterna afse den s. k. tyska regeln i fråga om ångfartygen. — ⁶⁾ Enl. tab. 101, således utan reduktion af de olika mätningssätten. Jfr vidare anm. 8. — ⁷⁾ Från och med 1896 ingå de kaukasiska hamnarna vid Svarta hafvet. — ⁸⁾ År 1897 genomfördes en omorganisation af Italiens sjöfartsstatistik. Talen för 1881/96 äro här approximativt höjda med 87 %. Möjligen voro dock för de äldre talen jemförliga med andra länders; en undersökning häraf måste anstå till nästa årgång. — ⁹⁾ Talen i föreg. årgångar för åren 1896/98 rättas till resp. 3,424, 3,470 och 4,078 tusental ton. — ¹⁰⁾ Provisoriska tal.

Tab. 103. Specifikationer rörande utrikes sjöfarten i Europas olika länder, år 1899.¹⁾

L a n d.	Tusental ton för		Deraf tusental ton för		Lastade fartyg.		Tusental ton.	
	Ankomna fartyg.	Afgångna fartyg.	Inhem-ska fartyg.	Främ-mande fartyg.	Ankomna.		Afgångna.	
					Inhem-ska.	Främ-mande.	Inhem-ska.	Främ-mande.
Sverige	8,186	8,199	6,271	10,114	2,100	1,766	2,412	3,369
Norge	3,150	3,231	4,219	2,162	1,335	793	1,839	777
Danmark	5,642	5,680	6,609	4,713	.	.	.	.
Finland	1,999	2,005	1,717	2,287	621	400	780	1,044
Storbrit. o. Irl.	48,876	48,907	65,649	32,134	25,453	10,773	28,968	14,020
Nederländerna	9,450	9,376	4,697	14,129	2,286	6,875	1,878	2,754
Belgien	8,633	8,521	2,831	14,323	611	6,940	549	4,873
Tyska riket	14,072	14,108	13,384	14,796	6,409	7,133	5,139	3,977
Österrike	2,259	2,273	.	.	.	.	.	.
Ungern	843	864	.	.	.	.	.	.
Frankrike	17,712	17,981	10,137	25,556	4,798	12,290	4,426	7,657
Italien ²⁾	18,521	18,621	.	.	.	.	.	.
Spanien	9,605	9,336	.	.	.	.	.	.
Portugal	6,417	6,432	.	.	.	.	.	.
Ryssland ³⁾	8,689	8,677	1,843	15,523	792	3,846	896	6,130
Rumänien	1,750	1,750	.	.	.	.	.	.
Grekland	3,516	3,901	.	.	.	.	.	.
Europa ⁴⁾	169,320	169,462	.	.	.	.	.	.

Tab. 104. Trafiken i Suez-kanalen, från kanalens öppnande år 1870 till och med år 1901.

Årligen.	Fartyg.	Totalt. ⁵⁾	Engel-ska fartyg. % ⁶⁾	Afgif-ter. Mil-lioner francs.	År.	Fartyg.	Totalt. ⁵⁾	Engel-ska fartyg. % ⁶⁾	Afgif-ter. Mil-lioner francs.
1870	486	436,609	.	5.17	1895	3,434	8,448,383	71.8	78.49
1871-75	1,156	1,384,892	78.4	20.42	1896	3,409	8,560,284	68.0	80.02
1876-80	1,643	2,408,730	78.6	32.73	1897	2,986	7,899,374	67.4	72.90
1881-85	3,227	5,438,941	78.3	60.66	1898	3,503	9,238,603	68.2	82.72
1886-90	3,298	6,396,959	77.7	61.92	1899	3,607	9,895,630	66.6	88.70
1891-95	3,579	8,111,486	75.2	76.30	1900	3,441	9,738,152	57.6	87.28
1896-00	3,389	9,066,409	65.4	82.32	1901	3,639	10,823,840	57.8	.

Anm. Anläggningskostnaden för kanalen uppgår till omkring 488 millioner francs. Samtliga inkomster uppgingo år 1900 till 93.45 mill. francs, utgifterna till 25.65 mill. och nettoafkastningen till 67.80 mill. francs.

¹⁾ Mestadels enligt Statistical Abstract, Foreign countries. Till följd af den stora olikformigheten i olika länders statistiska redogörelser angående sjöfarten kunna i de flesta fall inga slutsummor vinnas för Europa. Om talen för Italien, Spanien och Portugal se anmärkningarna till tab. 101. — ²⁾ Jfr anm. 8 å föregående sida. — ³⁾ Inräknadt de kausiska hamnarna vid Svarta hafvet. — ⁴⁾ Utom Turkiet. Jfr äfven föregående anmärkning. — ⁵⁾ Totalen i nettoton, såsom annars inom sjöfartstatistiken. Oftast uppgifves trafiken i Suezkanalen i bruttoton. — ⁶⁾ D. ä. engelska fartygs totalt i % af det samfälda totalt.

Tab. 105. Jernvägarnas längd, i kilometer, i olika länder.

Land.	1880.	1885.	1890.	1895.	1898.	1899.	1900. ¹⁾
Europa.							
Sverige	5,879	6,890	8,018	9,755	10,359	10,707	11,302
Norge	1,115	1,562	1,562	1,735	1,981	1,981	2,057
Danmark	1,584	1,936	1,986	2,267	2,526	2,754	2,914
Finland	885	1,211	1,928	2,424	2,623	2,832	2,931
Storbrit. o. Irl.	28,857	30,942	32,413	34,185	34,965	35,031	35,281
Nederländerna	1,841	2,392	2,610	2,661	2,777	2,770	2,778
Luxemburg	320	434	434	434	441	446	466
Belgien	4,112	4,410	5,263	5,683	6,112	6,210	6,350
Tyska riket ¹⁾	33,838	37,572	42,869	46,500	49,880	50,961	51,840
Österrike-Ungern	18,803	22,780	27,100	31,134	35,421	36,699	37,200
Schweiz	2,527	2,815	3,163	3,533	3,708	3,769	3,783
Frankrike	26,198	32,491	36,895	40,426	41,930	42,437	43,046
Italien	8,713	10,526	13,149	15,425	15,715	15,723	15,787
Spanien	7,494	8,933	9,878	12,298	13,132	13,281	13,351
Portugal	1,150	1,529	2,125	2,340	2,362	2,375	2,388
Ryssland	22,972	25,638	29,029	35,316	39,949	43,600	45,327
Rumänien	1,387	1,682	2,543	2,741	3,051	3,172	3,180
Serbien	—	385	510	540	570	578	578
Bulgarien ²⁾	224	224	729	838	1,489	1,562	1,645
Grekland	11	524	776	930	960	972	972
Turkiet ³⁾	1,170	1,170	1,036	1,512	1,993	2,043	2,043
Nordvesteuropa	90,792	101,095	112,542	122,509	129,804	132,317	134,788
Sydvesteuropa	43,555	53,479	62,047	70,489	73,139	73,816	74,572
Vesteuropa	134,347	154,574	174,589	192,998	202,943	206,133	209,360
Östeuropa	34,733	41,472	49,457	59,679	68,951	73,770	75,859
Europa	169,080	196,046	224,046	252,677	271,894	279,903	285,219
<i>Storbrit. o. Irland:</i>							
England o. Wales ...	20,366	21,906	22,722	23,579	24,151	24,211	24,441
Skottland	4,677	4,799	5,089	5,391	5,594	5,600	5,609
Irland	3,814	4,144	4,493	5,106	5,111	5,111	5,122
Jersey, Man, Malta ³⁾ ..	—	93	109	109	109	109	109
<i>Österrike-Ungern:</i>							
Vestra Österrike	9,834	10,931	12,296	13,332	14,482	14,856	19,086
Galizien-Bukovina	1,600	2,417	3,011	3,150	3,700	3,970	
Ungern	7,078	9,022	11,246	13,256	16,362	16,928	
Bosnien-Herzegovina ..	291	410	547	726	877	945	1,013
Asien.							
Persien	—	—	30	54	54	54	54
Siam	—	—	—	144	269	269	327
Kina	—	13	129	434	829	829	829
Korea	—	—	—	—	—	32	42
Japan	215	660	2,329	3,686	4,747	5,846	5,892
Britt. Indien	14,980	19,904	26,304	31,232	36,194	37,779	39,762
Ceylon	219	291	309	478	478	478	478
Öfriga britt. länder	—	13	148	351	408	442	442
Nederl. biländer	411	932	1,325	1,728	2,053	2,152	2,164
Franska biländer	—	83	83	123	291	291	291
Portugis. biländer	—	—	51	82	82	82	82
Ryska biländer ⁴⁾	—	825	1,433	3,486	6,969	8,698	8,869
Turkiska biländer	372	372	853	1,770	2,509	2,760	2,760
Filippinerna	—	—	—	196	230	230	230
Asien	16,197	23,093	32,997	43,764	55,113	59,942	62,222

¹⁾ Talen afse början af april nästefter angifna år. Den 31 dec. 1900 funnos 51,391 km., hvaraf i Preussen 30,801, Bayern 6,747, Sachsen 2,853, Württemberg 1,721, Baden 1,957,

Tab. 105. (Forts.)

L a n d.	1880.	1885.	1890.	1895.	1898.	1899.	1900. ¹⁰⁾
Afrika.							
Kongostaten	—	—	—	192	398	398	398
Sydafrikanska rep..	—	—	120	991	1,247	1,247	1,247
Oranjererepubliken ..	—	—	237	1,000	1,340	1,340	1,340
Brittiska biländer ⁶⁾	1,756	3,219	4,021	4,944	6,300	6,403	6,624
Egypten	1,518	1,532	1,547	2,327	3,358	3,392	4,646
Franska biländer ⁶⁾	1,405	2,562	3,597	3,859	5,086	5,374	5,374
Italienska biländer..	—	—	27	27	52	52	52
Portugis. biländer..	—	—	191	378	875	875	943
Afrika	4,679	7,313	9,740	13,718	18,656	19,081	20,624
Amerika.							
Förenta staterna ...	150,144	206,576	268,261	291,147	300,707	307,089	312,727
Portorico	—	18	18	18	223	223	223
Cuba	1,382	1,600	1,731	1,778	1,826	1,826	1,826
Mexiko	1,120	5,600	9,178	10,723	13,169	13,169	14,050
Centralamerika	252	698	900	944	1,269	1,269	1,269
Dominik. republiken	—	80	115	150	188	188	188
Venezuela	113	164	709	1,020	1,020	1,020	1,020
Columbia	121	265	380	520	644	644	644
Ecuador	60	122	300	300	300	300	300
Peru	1,895	1,309	1,489	1,531	1,531	1,531	1,531
Bolivia	56	70	209	972	972	972	972
Brasilien	3,200	7,062	9,500	13,023	14,038	14,798	14,798
Paraguay	72	72	240	253	253	253	253
Uruguay	370	500	1,127	1,604	1,738	1,738	1,841
Argentina	2,317	5,484	10,244	14,312	15,803	16,114	16,369
Chile	1,689	2,275	3,100	3,166	4,286	4,586	4,586
Britt. Nordamer. ⁷⁾ ..	11,090	16,479	21,513	26,463	27,932	28,788	29,735
Britt. Vestindien ⁸⁾	93	229	229	335	467	521	521
Britt. Guyana	35	35	35	35	64	88	88
Franska Vestindien	—	194	194	224	224	224	224
Nordamerika	164,081	231,474	302,139	331,782	346,005	353,297	360,763
Sydamerika.	9,928	17,358	27,333	36,736	40,649	42,044	42,402
Amerika	174,009	248,832	329,472	368,518	386,654	395,341	403,165
Australien.							
Fastlandet ⁹⁾	5,504	9,859	14,698	17,970	19,272	20,005	20,369
Tasmanien	269	414	642	764	819	874	880
Nya Zeeland	2,073	2,662	3,148	3,523	3,632	3,655	3,655
Hawai	—	51	90	114	142	142	142
Australien	7,846	12,986	18,578	22,371	23,865	24,676	25,046
Totalsumma	371,811	488,270	614,833	701,048	756,182	778,943	796,276

öfriga stater 5,491, Elsass-Lothringen 1,821 km. — ²⁾ Åren 1880 och 1885 är Östrumilien räknadt till Turkiet. — ³⁾ Jersey 16, Man 80, Malta 13 km. — ⁴⁾ Deraf år 1899: Centralasien 2,669, Sibirien 6,029 km. — ⁵⁾ Deraf år 1900: Kapkolonien 4,018, Natal 912, Bechuana-land 943, Vestafrika 582, Mauritius 169 km. — ⁶⁾ Deraf år 1898: Algeriet 2,933, Tunis 1,472, Senegal 396, Sudan 159, Réunion 126 km. — ⁷⁾ Deraf år 1900: Canada 28,703, New Found-land 1,032 km. — ⁸⁾ Deraf år 1900: Jamaica 298, Barbados 93, Trinidad 130 km. — ⁹⁾ Deraf år 1900: Nya Syd Wales 4,661, Victoria 5,159, Sydaustralien 2,824, Nordterritoriet 235, Vestaustralien 2,984, Queensland 4,506 km. — ¹⁰⁾ Delvis provisoriska tal.

Tab. 106. Jernvägarnas längd i samtliga länder, 1825/1900. Kilom.

Vid slutet af år	Europa.	Asien.	Afrika.	A m e r i k a.			Austra- lien.	Total- summa.
				Förenta staterna.	Öfriga länder.	Summa.		
1825.....	61	—	—	—	—	—	—	61
1830.....	138	—	—	37	—	37	—	175
1835.....	300	—	—	1,767	—	1,767	—	2,067
1840.....	3,127	—	—	4,535	194	4,729	—	7,856
1845.....	9,242	—	—	7,456	425	7,881	—	17,123
1850.....	23,847	—	—	14,518	477	14,995	—	38,842
1851.....	25,794	—	—	17,674	980	18,654	—	44,448
1852.....	27,357	—	—	20,773	1,395	22,168	—	49,525
1853.....	29,000	40	—	24,719	1,903	26,622	—	55,662
1854.....	31,276	56	—	26,908	2,384	29,292	5	60,629
1855.....	34,070	251	—	29,570	2,863	32,433	27	66,781
1856.....	37,100	378	211	35,431	3,073	38,504	53	76,246
1857.....	40,451	496	270	39,433	3,330	42,763	188	84,168
1858.....	44,693	600	330	43,400	3,556	46,956	212	92,791
1859.....	48,399	781	390	46,331	3,790	50,121	275	99,966
1860.....	51,568	1,397	446	49,287	4,012	53,299	346	107,056
1861.....	55,584	2,026	446	50,349	4,291	54,640	391	113,087
1862.....	61,319	3,107	557	51,692	4,594	56,286	600	121,869
1863.....	66,703	4,368	609	53,381	5,015	58,396	644	130,720
1864.....	70,640	5,051	678	54,569	5,441	60,010	763	137,142
1865.....	75,159	5,568	835	56,464	5,808	62,272	825	144,659
1866.....	81,012	6,720	835	59,225	6,377	65,602	813	155,042
1867.....	85,185	7,050	1,085	63,166	6,832	69,998	1,155	164,473
1868.....	90,862	7,703	1,234	67,960	7,277	75,237	1,270	176,306
1869.....	96,433	7,800	1,474	75,387	7,950	83,337	1,477	190,521
1870.....	104,861	8,038	1,790	85,169	8,452	93,621	1,569	209,879
1871.....	113,673	8,784	1,790	97,031	9,371	106,402	1,721	232,370
1872.....	119,834	9,297	1,878	106,491	10,713	117,204	1,953	250,166
1873.....	128,016	9,860	2,006	113,084	12,981	126,065	2,412	268,359
1874.....	136,031	10,830	2,229	116,491	13,821	130,312	2,865	282,267
1875.....	143,058	11,311	2,363	119,245	15,868	135,113	3,738	295,563
1876.....	149,085	11,872	2,550	123,609	18,048	141,657	4,477	309,641
1877.....	154,434	12,686	2,944	127,278	19,500	146,778	5,587	322,429
1878.....	159,287	14,244	3,574	131,590	21,163	152,753	6,393	336,251
1879.....	165,477	14,774	4,381	139,342	22,585	161,927	6,989	353,548
1880.....	169,080	16,197	4,679	150,144	23,865	174,009	7,846	371,811
1881.....	173,368	17,327	4,908	165,991	26,421	192,412	8,920	396,935
1882.....	178,498	18,115	5,207	184,609	29,901	214,510	10,034	426,364
1883.....	184,028	19,355	5,839	195,462	34,571	230,033	10,848	450,103
1884.....	190,477	21,688	6,471	201,776	39,060	240,836	12,052	471,524
1885.....	196,446	23,093	7,313	206,576	42,256	248,832	12,986	488,270
1886.....	201,868	25,275	7,710	219,480	44,851	264,331	14,131	513,315
1887.....	208,529	27,525	7,942	240,204	49,058	289,262	15,416	548,674
1888.....	214,505	30,068	8,424	251,328	52,632	303,960	16,276	573,233
1889.....	219,968	31,704	8,825	259,670	56,439	316,109	17,633	594,239
1890.....	224,046	32,997	9,740	268,261	61,211	329,472	18,578	614,833
1891.....	228,292	35,225	10,601	274,824	66,915	341,739	19,776	635,733
1892.....	232,759	37,386	11,650	281,936	70,821	352,757	20,203	654,755
1893.....	239,513	39,277	12,388	285,632	73,058	358,690	21,006	670,874
1894.....	246,275	42,052	13,133	288,703	74,991	363,694	22,071	687,225
1895.....	252,677	43,764	13,718	291,147	77,371	368,518	22,371	701,048
1896.....	257,856	47,137	15,010	294,136	80,165	374,301	22,444	717,048
1897.....	264,246	51,402	16,893	297,068	83,184	380,252	23,366	736,159
1898.....	271,894	55,113	18,656	300,707	85,347	386,054	23,865	756,182
1899.....	279,903	59,942	19,081	307,089	88,252	395,341	24,676	778,943
1900 ¹⁾	285,219	62,222	20,624	312,727	90,438	403,165	25,046	796,276

¹⁾ Delvis provisoriska tal.

Tab. 107. Stats- och enskilda banor. Anläggningskostnad. Vagnpark. År 1897.⁸⁾

L a n d.	Längd. Kilometer.		Anläggningskostnad.		Vagnpark. ¹⁾		
	Statsbanor.	Privatbanor.	För kilom.	Millioner francs.	Lokomotiv.	Personvagnar.	Godsvagnar.
Sverige	3,676	6,549	10,225	910·07	1,095	2,298	27,389
Norge	1,803	149	1,952	222·25	213	579	4,812
Danmark ¹⁾	1,750	715	2,465	340·00	358	978	5,564
Finland ¹⁾	2,473	80	2,506	208·50	209	543	5,778
Storbrit. o. Irland	—	34,493	34,493	27,508·28	19,479	44,053	664,833
Jersey, Man	—	96	—	—	—	—	—
Malta	13	—	—	—	—	—	—
Nederländerna ¹⁾	1,447	1,295	2,723	719·39	821	2,122	12,886
Luxemburg	—	434	—	—	—	—	—
Belgien	3,312	2,592	3,924	1,682·25	2,876	5,511	67,626
Tyska riket	43,522	4,927	48,449	14,748·80	17,186	34,444	368,814
Österrike	7,562	9,851	17,413	5,822·38	4,602	10,227	104,663
Ungern ²⁾	7,651	8,095	15,742	2,615·26	2,574	5,178	54,570
Bosnien-Herzeg.	104	641	—	—	—	—	—
Schweiz	—	3,646	3,646	1,142·01	1,049	2,592	11,836
Frankrike	2,661	33,908	41,301	16,361·69	10,611	27,179	279,534
Italien ¹⁾	9,878	5,765	15,447	5,052·90	2,946	8,536	50,444
Spanien ¹⁾	—	12,916	10,452	2,925·57	1,658	4,732	32,025
Portugal	834	1,528	—	—	390	1,110	7,513
Ryssland	24,082	13,853	37,935	10,566·02	9,553	10,896	212,964
Rumänien	2,880	—	2,880	757·24	441	877	9,036
Serbien	570	—	570	100·86	—	—	—
Bulgarien ¹⁾	673	310	673	116·94	53	129	1,318
Grekland	148	804	916	99·79	—	—	—
Turkiet	—	1,560	—	—	—	—	—
Återstoden ³⁾	—	—	10,534	2,196·34	1,623	3,245	32,454
Europa	115,039	149,207	264,246	94,006·54	77,737	165,229	1,954,059
Japan ⁵⁾	1,065	3,683	4,748	518·80	860	2,817	10,916
Brittiska Indien ⁴⁾	28,325	5,721	33,769	5,946·67	4,205	12,499	82,221
Nederl. Asien	1,617	421	2,038	338·66	356	625	4,394
Ryska Asien	5,614	—	3,801	530·00	—	—	—
Turkiska Asien	—	2,509	2,509	619·94	—	—	—
Filippinerna	—	230	196	55·60	—	—	—
Oranjerepubliken	1,303	37	589	65·69	—	—	—
Brittiska Afrika	3,904	1,532	3,843	654·08	—	—	—
Egypten ¹⁾	1,850	974	—	—	249	534	4,361
Franska Afrika ¹⁾	1,397	3,639	3,439	672·11	334	714	6,774
Förenta staterna	—	297,068	291,503	59,717·72	36,410	33,626	1,245,242
Mexiko	—	11,527	11,527	1,700·00	—	—	—
Nicaragua	—	145	145	14·00	—	—	—
Peru	1,290	241	1,531	757·55	—	—	—
Brasilien ¹⁾	3,190	10,848	3,190	1,805·61	225	289	2,704
Paraguay	—	253	252	37·53	—	—	—
Uruguay	—	1,624	1,602	143·17	—	—	—
Argentina	2,934	12,238	15,172	2,770·09	1,303	1,882	36,920
Chile	1,986	2,300	2,824	642·18	—	—	—
Canada ⁶⁾	2,299	24,339	26,638	4,779·56	2,096	1,999	58,428
Britt. Australien	22,045	1,179	23,224	3,354·71	2,113	4,508	41,734
Återstoden ¹⁾	1,813	10,773	39,373	6,865·40	6,857	6,857	137,134
Utom europ. länder	80,632	391,281	471,913	91,987·07	55,008	66,350	1,630,728
Totalsumma, 1897	195,671	540,488	736,159	186,083·61	132,745	231,579	3,584,787
D:o 1892 ⁹⁾	—	—	654,735	171,700·00	121,671	200,367	3,332,004
D:o 1884 ⁹⁾	—	—	471,524	124,181·00	94,918	141,674	2,436,511
D:o 1875 ⁹⁾	—	—	295,583	80,627·00	62,000	112,000	1,465,000

^{1)–9)}. Se sid. 305.

Tab. 108. Jernvägstrafiken i olika länder, år 1898.

L a n d.	Medel- längd. Kilom. ⁵⁾	Persontrafik.		Godstrafik.		Inkomster o. utgifter. Mill. francs.	
		Tusental resande.	Millioner person- km.	Tusental ton.	Millioner tonkm.	Inkom- ster.	Utgifter.
Sverige	10,230	25,470	683.3	18,878	1,260.4	107.29	61.17
Norge ¹⁾	1,983	9,355	219.7	2,236	149.0	20.13	13.64
Danmark	2,495	19,469	572.4	3,928	261.7	38.63	32.95
Finland	2,494	5,596	282.9	1,889	239.8	22.00	14.39
Storbrit. o. Irland ²⁾ ..	34,675	1,062,911	18,119.5	384,621	19,293.8	2,425.56	1,410.21
Nederländerna ³⁾ ..	3,060	26,805	771.3	10,221	1,034.0	77.27	65.00
Belgien ³⁾	4,591	116,482	2,462.3	49,238	2,699.6	216.42	129.07
Tyska riket ¹⁾	49,140	761,911	17,756.1	310,460	30,855.5	2,283.84	1,387.93
Österrike	17,798	126,087	4,439.9	111,198	10,471.1	604.42	305.07
Ungern ⁴⁾	16,055	60,312	2,247.8	38,624	4,942.4	266.54	144.40
Bosnien-Herzeg.	811	1,332	53.0	696	60.0	5.82	3.00
Schweiz	3,677	57,002	1,105.6	13,669	762.8	130.68	77.26
Frankrike	41,532	409,689	12,029.3	119,528	14,973.7	1,398.73	724.58
Italien	15,719	55,496	2,425.6	21,662	2,426.3	283.85	202.35
Spanien, 1896	12,690	34,065	1,600.0	17,000	2,200.0	222.00	97.36
Portugal	2,362	11,385	406.0	2,035	191.0	38.57	17.12
Ryssland	38,942	83,708	10,006.4	119,990	30,015.7	1,241.98	740.20
Rumänien	2,965	5,779	401.5	4,500	600.0	56.75	38.38
Serbien, 1895	540	655	43.4	289	32.0	5.84	3.73
Bulgarien, 1897	612	513	36.1	717	48.9	4.60	4.02
Grekland, 1893	917	800	50.0	1,000	100.0	7.80	4.43
Nordvesteuropa ⁵⁾ ..	126,576	2,198,479	45,969.0	895,218	65,980.6	5,865.80	3,466.18
Sydvesteuropa ⁵⁾ ..	72,303	510,635	16,460.9	160,225	19,791.0	1,943.15	1,041.41
Vesteuropa ⁵⁾	198,879	2,709,114	62,429.9	1,055,443	85,771.6	7,808.95	4,507.59
Östeuropa ⁵⁾	64,409	165,708	13,282.2	176,936	36,846.1	1,649.77	968.67
Summa ⁵⁾	263,288	2,874,822	75,712.1	1,232,379	122,617.7	9,458.72	5,476.26
Återstoden ⁴⁾	4,782	26,160	689.0	11,214	1,115.8	86.07	49.83
Europa	268,070	2,900,982	76,401.1	1,243,593	123,733.5	9,544.79	5,526.09
Siam	125	418	15.1	23	2.5	0.62	0.33
Japan ¹⁾	5,276	98,582	2,628.6	10,179	771.2	87.41	48.76
Britt. Indien	35,120	152,584	9,368.4	36,933	9,376.0	461.40	219.48
Nederl. Indien	2,047	7,290	310.0	3,000	200.0	32.78	17.35
Kapkolonien	3,600	10,013	.	1,367	.	74.42	50.71
Algeriet o. Tunis	3,482	3,809	174.0	2,591	206.2	29.28	23.43
Egypten	1,916	11,312	.	2,787	.	52.52	23.72
Förenta staterna	297,160	501,067	21,532.8	893,070	183,588.8	6,461.15	4,237.10
Mexiko, 1897	11,179	27,634	.	5,643	.	217.74	130.00
Paraguay	253	567	.	67	.	0.85	0.50
Argentina	15,488	16,044	.	9,002	.	160.70	91.68
Canada ¹⁾	26,905	19,133	.	28,309	.	322.42	210.86
Britt. Australien ¹⁾ ..	23,473	91,864	.	15,350	.	280.18	168.61
Återstoden ⁴⁾	52,076	57,453	.	61,609	.	499.86	319.06
Utomeurop. länder ..	478,100	997,770	.	1,069,930	.	8,681.33	5,541.59
Totalsumma	746,170	3,898,752	.	2,313,523	.	18,226.12	11,067.68

¹⁾ Trafikåret 1898-99. — ²⁾ Antalet personkm. och tonkm. approximativt beräknade, under antagande för Storbritannien och Irland af 1 personmile = 0.75 penny och 1 tonmile, engelsk vikt = 1 penny, för Belgien af 1 personkm. = 3 centimer och 1 tonkm. = 5 centimer, af resp. inkomsten af person- och af godstrafiken. — ³⁾ Jemte vissa främmande bandelar. — ⁴⁾ Beräknadt efter half trafik (resp. inkomst och utgift) pr km. i jämförelse med summan för banor med känd trafik. — ⁵⁾ Banor med känd trafik inom resp. länder. Af talen för Österrike äro 3,567 km. samt 10 % af trafiken förda på Östeuropa. — ⁶⁾ Fraktfritt gods inräknadt, liksom i nästa tabell (ej föregående år).

Tab. 109. Jernvägstrafiken i olika länder, år 1899.

L a n d.	Medel- längd. Kilom. ⁵⁾	Persontrafik.		Godstrafik.		Inkomster o. utgifter. Mill. francs.	
		Tusental resande.	Millioner person- km.	Tusental ton.	Millioner tonkm.	Inkom- ster.	Utgifter.
Sverige.....	10,429	28,704	771.3	19,666	1,337.7	116.21	73.95
Norge ⁷⁾	2,000	9,628	227.1	2,272	151.4	20.62	15.23
Danmark.....	2,640	20,842	606.1	4,225	285.7	41.52	36.33
Finland.....	2,540	6,224	318.9	2,209	285.0	25.05	17.50
Storbrit. o. Irland ²⁾	34,889	1,106,692	18,943.1	420,241	20,429.9	2,562.01	1,514.29
Nederländerna ³⁾	3,060	27,864	814.7	11,202	1,089.9	86.04	68.28
Belgien ²⁾	4,627	129,036	2,742.8	53,600	2,956.0	226.47	134.99
Tyska riket ¹⁾	50,395	826,016	18,768.5	327,869	33,049.0	2,414.82	1,485.30
Österrike ⁵⁾	18,504	142,296	4,893.7	114,733	10,698.3	623.36	328.57
Ungern.....	16,645	61,581	2,292.2	39,933	5,020.3	272.75	149.49
Bosnien-Herz., 1898.....	811	1,332	53.0	696	60.0	5.82	3.00
Schweiz.....	3,738	60,620	1,173.2	14,382	795.4	138.10	79.30
Frankrike.....	42,183	426,900	12,557.9	125,900	15,888.6	1,444.88	747.25
Italien.....	15,719	57,915	2,459.1	24,764	2,612.4	305.76	216.85
Spanien, 1896.....	12,690	34,065	1,600.0	17,000	2,200.0	222.00	97.36
Portugal.....	2,362	11,405	420.0	2,431	205.0	40.38	18.02
Ryssland.....	41,775	92,442	10,495.0	132,793	31,730.6	1,339.10	825.56
Rumänien.....	3,112	7,052	407.1	4,300	570.0	48.54	39.92
Serbien, 1895 ⁶⁾	540	655	43.4	289	32.0	6.40	4.00
Bulgarien, 1897.....	612	513	36.1	717	48.9	4.60	4.02
Grekland, 1893.....	917	800	50.0	1,000	100.0	7.80	4.43
Nordvesteuropa ⁵⁾	128,987	2,343,692	48,770.0	958,926	70,008.5	6,191.86	3,720.85
Sydvesteuropa ⁵⁾	72,954	530,285	17,037.0	170,095	20,856.0	2,013.02	1,079.48
Vesteuropa ⁵⁾	201,941	2,873,977	65,807.0	1,129,021	90,864.5	8,204.88	4,800.33
Östeuropa ⁵⁾	68,247	178,605	13,866.2	191,201	38,631.6	1,747.35	1,063.28
Summa ⁵⁾	270,188	3,052,582	79,673.2	1,320,222	129,496.1	9,952.23	5,863.61
Återstoden ⁴⁾	5,711	32,356	844.5	13,994	1,372.7	105.49	62.16
Europa.....	275,899	3,084,938	80,517.7	1,334,216	130,868.8	10,057.72	5,925.77
Siam, 1898.....	125	418	15.1	23	2.5	0.62	0.33
Japan.....	5,700	102,264	2,754.9	12,164	964.7	104.57	52.47
Brittiska Indien.....	36,986	162,944	9,979.6	41,248	10,130.6	487.93	235.23
Nederl. Indien.....	2,095	6,975	320.0	3,000	220.0	35.94	18.19
Kapkolonien.....	3,820	11,007	.	1,144	.	70.38	46.12
Algeriet o. Tunis.....	3,567	5,151	213.2	2,834	247.3	32.70	23.84
Egypten.....	2,227	11,284	.	3,056	.	55.82	25.42
Förenta staterna.....	301,807	523,177	23,482.3	975,121	199,021.8	6,804.50	4,439.10
Mexiko, 1897.....	11,179	27,634	.	5,643	.	217.74	130.00
Paraguay.....	253	539	.	51	.	0.95	0.60
Argentina.....	14,569	16,411	.	8,981	.	152.47	89.41
Canada ¹⁾	27,761	21,500	.	32,603	.	366.43	247.09
Britt. Australien ¹⁾	24,128	99,966	.	16,773	.	300.17	185.71
Återstoden ⁴⁾	57,447	65,391	.	72,884	.	570.45	363.12
Utom europ. länder.....	491,664	1,054,661	.	1,175,525	.	9,200.67	5,856.63
Totalsumma, 1899.....	767,563	4,139,599	.	2,509,741	.	19,258.39	11,782.40
D:o 1898.....	746,170	3,898,752	.	2,313,523	.	18,226.12	11,067.68
D:o 1897.....	726,668	3,719,028	.	2,143,013	.	16,866.84	10,289.82
D:o 1892 ⁸⁾	645,244	3,196,250	.	1,928,140	.	.	.
D:o 1884 ⁸⁾	460,814	2,030,670	.	1,261,850	.	.	.
D:o 1875 ⁸⁾	288,925	1,550,000	.	806,500	.	.	.

¹⁾ Trafikåret 1899—1900. — ²⁾—⁴⁾. Se föregående sida. — ⁵⁾ Banor med känd trafik inom resp. länder. Af talen för Österrike äro 3,835 km. och 10 % af trafiken förda på Östeuropa. — ⁶⁾ Talet för inkomsterna afser år 1899. — ⁷⁾ Då trafikåret 1899—1900 blott omfattade nio månader, äro här införda aritmetiska medla mellan närmast föregående och närmast efterföljande trafikår. — ⁸⁾ Efter von Neumann-Spallart och von Juraschek.

Tab. 110. Jernvägstrafiken. Summer för Europa åren 1893/1899.

Å r.	Medel- längd. Kilom.	Persontrafik.		Godstrafik.		Inkomster o. utgifter. Millioner <i>francs</i> .	
		Tusental resande.	Millioner person- km.	Tusental ton.	Millioner tonkm.	Inkomster.	Utgifter.
1893	236,015	2,255,000	58,551.0	970,000	93,000.0	7,743.41	4,543.63
1894	242,689	2,370,000	60,566.9	1,028,000	98,000.0	8,028.64	4,665.54
1895	249,256	2,479,512	64,679.1	1,058,081	102,391.5	8,321.90	4,753.67
1896	255,159	2,622,457	68,687.3	1,133,658	108,654.3	8,762.10	4,948.36
1897	261,051	2,749,296	71,222.5	1,188,854	114,724.5	9,056.09	5,211.18
1898	268,070	2,900,982	76,401.1	1,243,593	123,733.5	9,544.79	5,526.09
1899	275,899	3,084,938	80,517.7	1,334,216	130,868.8	10,057.72	5,925.77

Tab. 111. Bruttoinkomsten af jernvägarna. Millioner *francs*.

L a n d.	1895.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900. ¹⁾	1901. ²⁾
Sverige.....	84.02	90.49	100.93	107.29	116.21	125.17	126.00
Norge.....	14.79	16.26	18.43	20.13	20.62	21.11	21.00
Danmark.....	31.11	33.20	35.51	38.63	41.52	43.23	44.00
Finland.....	15.46	17.87	19.54	22.00	25.05	27.70	26.52
Storbrit. o. Irland.	2,165.25	2,271.00	2,366.14	2,425.56	2,562.01	2,641.01	2,650.00
Nederländerna	75.59	75.84	78.02	77.27	86.04	88.72	.
Belgien.....	196.63	203.62	212.92	216.42	226.47	237.32	.
Tyska riket.....	1,857.90	1,971.26	2,081.83	2,283.84	2,414.82	2,550.00	.
Österrike.....	521.47	555.85	583.02	604.42	623.36	655.00	.
Ungern.....	238.57	259.65	254.61	266.54	272.75	289.08	.
Bosnien-Herzeg.....	4.90	5.00	5.19	5.82	5.82	5.82	.
Schweiz.....	111.54	118.39	124.18	130.68	138.10	145.00	.
Frankrike.....	1,283.32	1,318.04	1,343.46	1,398.73	1,444.88	1,675.00	.
Italien.....	255.14	264.09	279.81	283.85	305.76	305.76	.
Spanien.....	205.31	222.00	222.00	222.00	222.00	222.00	.
Portugal.....	31.30	36.89	38.66	38.57	40.38	40.38	.
Ryssland.....	1,045.86	1,123.23	1,167.24	1,241.98	1,339.10	1,442.25	.
Rumänien.....	44.15	50.00	48.93	56.75	48.54	50.00	.
Serbien.....	5.84	5.98	6.12	6.26	6.40	6.78	.
Bulgarien.....	4.40	4.50	4.60	4.60	4.60	4.60	.
Grekland.....	7.80	7.80	7.80	7.80	7.80	7.80	.
Återstoden ³⁾	121.55	111.14	56.55	85.65	105.49	110.00	.
Europa	8,321.90	8,762.10	9,056.09	9,544.79	10,057.72	10,693.73	.

Reduktionstal till jernvägsstatistiken.

En dansk mil = 7.524 kilometer. En dansk centner = 50 kg. En dansk centnermil = 0.3762 tonkilometer. — En engelsk ton = 1,016 kilogram (i Canada, Kaplandet och vissa andra engelska biländer 907 kg.). En engelsk mile = 1.60933 kilometer. En engelsk tonmile = 1.635 tonkilometer, metrisk vikt. En penny pr personmile motsvarar 687 personkilometer för hvarje pound sterling. (Tre fjärdedels penny pr personmile, såsom räknas i tab. 108 och 109, motsvarar alltså 515 personkilometer för hvarje pound sterling). En penny pr engelsk tonmile motsvarar 392 tonkilometer, metrisk vikt, för hvarje pound sterling. — En rysk verst = 1.0668 kilometer. Ett pud = 16.38 kilogram. En pudverst = 0.017473 tonkilometer.

Angående reduktionen till *francs* se sid. 262 samt anm. till tab. 107.

¹⁾ Delvis provisoriska tal. — ²⁾ Provisoriska tal. — ³⁾ Ej i trafikberättelserna redovisade banor. Angående beräkningen af dessa tal se anm. 4 under tab. 108. Slutsummorna för Europa i dess helhet äro här bibehållna för hvarje år.

Tab. 112. Postväsendet i Europa år 1899.¹⁾(Talen för inkomster och utgifter omfatta både *post- och telegrafverken*, jfr tab. 114).

Land.	Post-anstalter. ²⁾	Försändelser, i millioner stycken.				Inkomster o. utgifter. Tusental francs.	
		Bref och brefkort.	Korsband.	Tidningar.	Summa.	Inkomster.	Utgifter.
Sverige.....	3,069	93'49	14'40	146'83	254'72	18,433	16,670
Norge.....	2,363	41'99	7'94	52'37	102'30	9,039	9,046
Danmark.....	1,126	82'39	7'99	83'50	173'88	12,449	12,536
Finland ³⁾	889	18'11	2'97	19'01	40'09	3,141	2,577
Storbrit. o. Irl.....	21,940	2,647'10	866'20	·	3,513'30	422,281	327,109
Nederländerna.....	1,315	148'76	154'08	0'01	302'85	23,499	19,761
Luxemburg.....	84	6'96	3'77	2'92	13'65	1,568	1,645
Belgien.....	1,120	185'00	251'20	54'16	490'36	29,123	18,581
Tyska riket.....	43,537	2,169'39	814'16	1,350'98	4,334'53	529,301	468,610
Österrike.....	6,204	909'32	127'08	111'00	1,147'40	104,273	89,922
Ungern.....	4,836	235'71	45'97	111'99	393'67	45,507	32,713
Bosnien—Herzeg.....	81	7'46	2'30	0'08	9'84	1,513	1,498
Schweiz.....	3,678	180'26	62'28	115'96	358'50	36,938	34,145
Frankrike ⁴⁾	9,830	954'73	1,318'53	0'32	2,273'58	234,673	188,541
Italien.....	8,039	340'77	321'00	2'45	664'22	73,385	58,965
Spanien.....	3,266	137'05	178'05	·	315'10	29,771	19,581
Portugal.....	2,810	35'35	26'15	0'00	61'50	6,045	4,312
Ryssland ⁵⁾	10,175	339'35	81'27	211'98	632'60	183,239	137,930
Rumänien.....	3,273	29'72	32'53	0'80	63'05	8,520	8,296
Serbien, 1891.....	106	7'36	4'89	3'19	15'44	1,311	1,231
Bulgarien.....	2,001	10'27	8'85	0'48	19'60	2,911	3,105
Montenegro, 1885.....	7	0'07	0'00	0'05	0'12	77	108
Grekland.....	401	8'92	7'51	·	16'43	3,162	3,206
Turkiet.....	1,031	10'53	4'26	·	14'79	19,392	7,418
Europa år 1899.....	131,181	8,600'06	4,343'38	2,268'08	15,211'52	1,799,551	1,467,506
D:o » 1898.....	126,609	8,002'67	4,158'59	2,156'76	14,318'02	1,732,370	1,406,367
D:o » 1897.....	123,139	7,464'19	3,957'81	1,998'59	13,420'59	1,627,222	1,338,716
D:o » 1896.....	117,942	6,969'76	3,692'24	1,835'75	12,497'75	1,566,511	1,279,649
D:o » 1895.....	113,218	6,642'13	3,458'92	1,785'45	11,886'50	·	·
D:o » 1894.....	108,459	6,402'47	3,264'77	1,675'44	11,342'68	·	·
D:o » 1893.....	104,707	6,119'28	3,156'92	1,568'67	10,844'87	·	·

Tab. 113. Postanstalternas antal i några utomeurop. länder.²⁾

Land.	Post-anstalter.	Land.	Post-anstalter.	Land.	Post-anstalter.
Persien.....	97	Tunis.....	308	Brasilien.....	2,687
Siam.....	176	Öfriga franska bil.	130	Paraguay.....	142
Kina.....	8,000	Portug. biländer.....	93	Uruguay.....	638
Japan.....	4,129	Afrika.....	3,321	Argentina.....	1,830
Britt. Indien.....	10,823	Förenta staterna.....	76,285	Chile.....	723
Nederl. Indien.....	1,456	Portorico.....	89	Canada.....	9,627
Franska biländer.....	213	Cuba.....	339	Nederl. biländer.....	19
Portug. biländer.....	22	Mexiko.....	2,082	Franska biländer.....	93
Filippinerna.....	505	Centralamerika.....	924	Amerika.....	96,496
Asien.....	25,421	Ön Haiti.....	54	Britt. biländer.....	7,827
Kongostaten.....	154	Venezuela.....	214	Franska biländer.....	51
Egypten.....	912	Columbia.....	·	Hawai.....	81
Kapkolonien.....	934	Ecuador.....	81	Australien.....	7,959
Oranjestaten.....	200	Peru.....	339	<i>Totalsumma</i>	133,197
Algeriet.....	590	Bolivia.....	330		

¹⁾ Mestadels efter den officiella internationella post- (och telegraf-)statistiken. — ²⁾ Efter Almanach de Gotha. — ³⁾ Inkomster och utgifter afse blott postverket. — ⁴⁾ Uppgifterna om försändelserna omfatta äfven Algeriet. — ⁵⁾ Inräknadt de asiatiska biländerna.

Tab. 114. Telegrafväsendet inom de europeiska staterna, år 1899.¹⁾

(Här upptagna belopp af inkomster och utgifter ingå i motsv. koll. af tab. 112).

L a n d.	Sta- tioner.	Längd, kilometer, af		Portobelagdä tele- gram. Tusental.		Inkomster o. utgifter. Tusental francs.	
		Linier.	Trådar.	Hela antalet.	Deraf ut- ländska.	Inkomster.	Utgifter.
Sverige	1,682	14,571	45,521	2,661	1,285	2,558	1,992
Norge	660	13,432	36,735	2,237	818	2,343	2,688
Danmark	611	5,848	19,631	2,056	1,461	1,485	1,680
Finland ²⁾	.	.	.	.	.	.	.
Storbrit. o. Irl. ³⁾ ..	11,188	71,896	528,623	91,617	10,621	84,744	83,079
Nederländerna ³⁾ ..	977	5,937	21,740	5,218	2,502	3,681	4,556
Luxemburg	158	959	1,912	153	123	68	.
Belgien	1,091	6,372	36,607	6,661	3,364	4,989	5,404
Tyska riket	23,716	162,343	618,459	41,879	11,966	.	.
Österrike	5,372	53,520	161,565	13,209	6,336	.	.
Ungern	3,165	22,565	112,317	7,124	2,863	.	.
Bosnien—Herzeg.	120	2,861	7,464	509	352	376	514
Schweiz	2,087	9,198	35,494	3,969	2,308	2,961	2,956
Frankrike	12,786	135,896	521,309	41,889	7,501	34,022	.
Italien	6,035	44,553	167,175	10,156	2,260	15,295	.
Spanien	1,470	32,021	74,506	4,317	1,124	7,584	7,613
Portugal, 1898 ³⁾ ..	429	8,030	16,971	1,680	976	1,313	.
Ryssland ⁴⁾	5,499	158,608	323,987	17,093	2,536	66,867	.
Rumänien ³⁾	563	6,930	17,860	1,945	535	2,426	.
Serbien	142	4,068	8,118	1,078	176	475	380
Bulgarien	192	5,275	10,858	1,137	200	996	.
Grekland	221	8,379	9,983	1,014	319	1,212	1,248
Turkiet, 1890	680	33,409	53,194	2,292	467	13,102	5,664
Summa	78,844	806,671	2,830,029	259,894	60,093	246,497	.

Tab. 115. Telegrafliniernas längd inom utomeuropeiska länder. ⁵⁾

L a n d.	Kilom.	L a n d.	Kilom.	L a n d.	Kilom.
Persien	7,700	Italienska biländer ..	1,229	Paraguay	820
Siam	4,735	Portugis. biländer	2,829	Uruguay	5,685
Kina	23,000	Afrika	56,225	Argentina	40,788
Japan	25,674			Chile	17,905
Britt. Indien	83,313	Förenta staterna	340,000	Canada	53,228
Öfr. britt. biländer ..	4,119	Portorico	778	New Foundland	2,115
Nederl. biländer	8,616	Cuba	3,711	Britt. Vestindien	1,974
Franska biländer	6,466	Mexiko	69,324	Britt. Guyana	829
Portug. biländer	177	Centralamerika	13,856	Amerika	603,715
Filippinerna	2,562	Dominik. republ.	690		
Asien	166,362	Venezuela	6,245	Britt. Australien	82,791
		Columbia	13,840	Hawai	400
		Ecuador	1,838	Australien	83,191
Egypten	3,510	Peru	3,111		
Brittiska biländer	19,885	Bolivia	6,641	Totalsumma	909,493
Oranjestaten	4,432	Brasilien	20,337		
Franska biländer	24,340				

¹⁾ Mestadels efter den officiella internationella telegrafstatistiken. Jernvägstelegrafen ingår så vidt möjligt, undantagandes i fråga om inkomster och utgifter. — ²⁾ Finlands telegrafväsen ingår under Rysslands. — ³⁾ Jernvägstelegrafens trådar och linier ingå ej. — ⁴⁾ Talen omfatta äfven asiatiska Ryssland. — ⁵⁾ Mestadels efter von Juraschek och Ahnemann de Gotha. Submarina kablar ingå ej (lika litet som, i regeln, i tab. 114).

Tab. 116. Telefonväsendet inom olika länder.

L a n d.	Apparater.	Trådar. ¹⁰⁾ Kilometer.	L a n d.	Apparater.	Trådar. ¹⁰⁾ Kilometer.
Sverige, 1901	92,000	175,000	Japan	8,137	50,337
Norge, 1900	34,000	98,000	Brittiska Indien	2,824	10,000
Danmark, 1899	26,889	70,272	Nederl. Indien	2,728	11,483
Finland, 1897	10,000	21,000	Franska Indokina ...	500	2,000
Storbrit. o. Irl., 1901	232,886	500,000	Filippinerna	452	950
Nederländerna, 1899.	14,990	33,126	Asien	14,641	74,770
Luxemburg	1,800	3,493	Kapkolonien o. Natal	1,000	2,500
Belgien, 1900	14,920	60,018	Algeriet, 1893	335	361
Tyska riket, 1899	229,391	618,423	Tunis, 1899	280	1,080
Österrike, 1899	31,032	110,217	Franska Senegal	100	200
Ungern, 1899	14,824	51,112	Afrika	1,715	4,141
Schweiz, 1900	41,801	132,596	Förenta staterna, 1900	1,952,412	3,157,192
Frankrike, 1899	63,167	322,933	Cuba	1,918	1,900
Italien, 1899	14,007	40,000	Canada, 1900	52,417	207,783
Spanien, 1899	12,401	45,291	Mexiko, 1898	17,000	28,428
Portugal, 1894	1,500	4,000	Ecuador	400	800
Ryssland, 1899	31,845	72,043	Peru	2,000	3,700
Rumänien, 1899	5,430	13,064	Paraguay, 1896	579	1,006
Serbien	200	392	Uruguay, 1898	3,665	14,705
Bulgarien, 1899	389	2,021	Chile	7,000	19,190
Grekland, 1898	500	949	Öfriga Amerika	2,000	5,000
Turkiet	..	..	Amerika	2,039,391	3,439,704
Nordvesteuropa	726,709	1,811,145	Commonwealth, 1899	21,130	65,000
Sydvesteuropa	91,075	412,224	Nya Zeeland, 1899 ...	7,150	10,208
Vesteuropa	817,784	2,223,369	Hawai	170	340
Östeuropa	56,188	150,581	Australien	28,450	75,548
Europa	873,972	2,373,950	Totalsumma	2,958,169	5,968,113

Anm. För beräkning af summorna för Vest- och Östeuropa hafva förutsatts 3,000 apparater och 11,000 km. trådar för Galizien-Bukovina.

Anmärkingar till tab. 107 (sid. 299) samt till föregående sida.

¹⁾ Talen för *vagnparken* afse samtliga banor, dock i Danmark endast 1,750 km., Finland 2,473, Nederländerna 3,036 (delvis utanför landet), Italien 15,447, Spanien 9,774, Bulgarien 673, Franska Afrika 3,439, Egypten 1,547, Brasilien 1,120 km. För Italien är linier- nas fördelning på *stats-* och *privatbanor* endast approximerad på grund af talen för 1892 (resp. 8,568 och 4,825 km.). — ²⁾ Talen för *vagnparken* afse 10,818 km. — ³⁾ *Statsstrafiken* om- fattar ett betydligt större kilometertal än ensamt statsbanorna. — ⁴⁾ Af statsbanorna tillhöra 25,078 km. indiska staten, 3,247 km. lydstaterna. En rupee är här räknad = 2·08 francs. — ⁵⁾ En jen räknad = 2·78 francs. — ⁶⁾ Med statsbanor afses här blott banor tillhörande Dominion. — ⁷⁾ *Statsbanor*, i kilometer: Ceylon 478, öfriga Brittiska Asien utom Indien 267, Franska Asien 100, Italienska Afrika 52, New Foundland 818, Brittiska Vestindien 98. För de icke i ta- bellen och i denna anm. upptagna utomeuropeiska länderna äro alla banor räknade såsom privata, hvilket i vissa fall är tvifvelaktigt. Talen för *vagnparken* omfatta å raden »Åter- stoden» 68,021 km. — ⁸⁾ I enstaka fall äro talen af äldre datum. — ⁹⁾ Efter von Neumann- Spallarts och von Jurascheks »Übersichten». — ¹⁰⁾ Uppgifterna om trädarnas längd torde ej alltid vara med hvarandra fullt jemförliga.

Tilläggstabell Nr 1.

De anglosachsiska folkens andel i verdensproduktionen och samfärdseln.

	Samtliga länder.	Anglosachsiska stater.	De senare i %.	Anglosachsiska stater.	
				Brittiska riket. ¹⁾	Förenta staterna. ¹⁾
Areal o. folkmängd.					
1. Areal, kvadratkilom.....	136,425,415	41,713,472	30.6	31,905,269	9,808,203
2. Folkmängd	1,637,091,000	510,400,955	31.2	422,228,408	88,172,547
Årlig produktion.					
3. Hvete, 1896, 00. Dt.....	730,948,000	259,756,000	35.5	108,139,000	151,617,000
4. Råg, do »	392,485,000	7,612,000	1.9	1,270,000	6,342,000
5. Korn, do »	246,545,000	63,275,000	25.7	48,608,000	14,667,000
6. Hafre, do »	463,239,000	166,060,000	35.8	55,284,000	110,776,000
7. Majs, do »	741,287,000	563,897,000	76.1	40,948,000	522,949,000
8. Vin, 1891, 95. Hl.....	123,662,000	1,247,000	1.0	431,000	816,000
9. Kaffe, do Dt.....	10,472,000	580,000	5.1	220,000	310,000
10. Te, do »	6,196,000	900,000	14.5	900,000	
11. Rörsocker, 1896, 00. » ..	50,437,000	37,649,000	74.6	27,000,000	10,649,000
12. Betsocker, do »	52,245,042	527,710	1.0		527,710
13. Tobak, 1891, 95. »	8,302,000	4,665,000	56.2	2,065,000	2,600,000
14. Bomull, do »	28,626,000	25,135,000	87.8	6,105,000	19,030,000
15. Silke, do »	264,620	15,100	5.7	15,100	
16. Petroleum, 1899. »	178,340,000	75,783,758	42.5	234,478	75,549,280
17. Guld, 1899. Kg.	468,947	274,927	58.6	169,456	105,471
18. Silfver, 1896, 00. »	5,526,318	2,430,417	44.0	664,472	1,765,945
19. Koppar, 1900. Ton.....	493,496	314,510	63.7	41,422	273,088
20. Tenn, do »	81,265	54,365	66.9	54,365	
21. Zink, do »	474,879	142,419	30.0	30,000	112,419
22. Bly, do »	850,382	375,600	44.2	147,100	228,500
23. Jernmalm, 1900. Ton....	89,814,423	40,584,730	45.2	14,252,659	26,332,071
24. Tackjern, do »	41,347,453	23,149,623	56.0	9,139,754	14,009,869
25. Stål, do »	27,086,235	15,361,540	56.7	4,979,471	10,382,069
26. Stenkol, do »	774,922,000	492,552,000	63.6	247,650,000	244,902,000
27. Salt, 1899. »	16,132,416	5,497,166	34.1	2,974,556	2,522,610
Kreatursstock.					
28. Hästar.....	77,296,000	21,814,000	28.2	7,691,000	14,123,000
29. Nötkreatur.....	314,333,000	147,228,000	42.8	100,840,000	46,388,000
30. Får.....	505,234,000	200,204,000	39.6	158,243,000	41,961,000
31. Getter.....	61,621,000	26,251,000	42.6	25,751,000	500,000
32. Svin.....	118,752,000	47,163,000	39.7	7,941,000	39,222,000
Utrikes handel.					
33. Införsel, 1899. Tusent. fr.	69,506,000	22,631,700	32.6	18,493,000	4,138,700
34. Utförsel, do » »	54,133,000	21,470,900	39.7	14,864,000	6,606,900
35. Tillsammans. » »	123,639,000	44,102,600	35.7	33,357,000	10,745,600
Handelsflotta.					
36. Fartyg.....	46,191	24,102	52.2	17,187	6,915
37. Tontal.....	21,152,700	12,340,000	58.3	10,043,000	2,297,000
38. Förmedladt tontal.....	54,444,400	33,546,000	61.6	28,944,000	4,602,000
Samfärdsmedel.					
39. Jernvägar, 1900. Kilom.	796,276	457,629	57.5	142,481	315,148
40. Postanstalter.....	264,378	129,362	48.9	52,063	77,299
41. Telegraflinier. ²⁾ Kilom.	1,716,164	671,111	39.1	323,660	347,451
42. Telefonapparater.....	2,958,169	2,272,359	76.8	317,407	1,954,952

Explications, voir la page 308.

¹⁾ Med kolonier och skyddsländer af alla slag. — ²⁾ Utom submarina kablar.

Tilläggsstabell N:o 2.

De skandinaviska rikenas andel i Europas produktion och samfärdsel.

	Europa.	De skandi- naviska rikena.	De senare i %.	De skandinaviska rikena.		
				Sverige.	Norge.	Danmark. ¹⁾
Areal o. folkmängd.						
1. Areal, kvadratkilom.....	9,803,615	914,731	9.33	447,862	322,304	144,565
2. Folkmängd	400,468,000	9,957,000	2.49	5,175,000	2,240,000	2,542,000
Areal, hektar, af:						
3. Odlad jord.....	271,823,000	6,736,000	2.48	3,534,000	636,000	2,566,000
4. Naturlig äng.....	138,657,000	2,091,000	1.51	1,438,000	376,000	277,000
5. Skog.....	312,644,000	27,395,000	8.76	20,290,000	6,822,000	283,000
Årlig produktion.						
6. Hvete, deciton.....	399,158,000	2,321,000	0.58	1,300,000	84,000	937,000
7. Råg, >.....	368,342,000	11,073,000	3.01	6,017,000	236,000	4,820,000
8. Korn, >.....	167,626,000	8,878,000	5.30	3,141,000	876,000	4,861,000
9. Hafre, >.....	309,609,000	18,730,000	6.05	10,434,000	1,614,000	6,682,000
10. Potatis, >.....	1,033,383,000	23,596,000	2.28	12,930,000	5,700,000	4,966,000
11. Betsocker, deciton.....	51,717,332	1,236,876	2.39	800,000	—	436,876
12. Silfver, kilogram.....	541,029	7,061	1.31	2,110	4,951	—
13. Koppar, ton.....	91,756	4,134	4.51	136	3,998	—
14. Zinkmalm, >.....	1,107,483	61,044	5.51	61,044	—	—
15. Bly, >.....	440,282	1,424	0.32	1,424	—	—
16. Jernmalm, >.....	59,921,000	2,614,076	4.36	2,609,500	4,576	—
17. Tackjern, >.....	26,486,000	527,274	1.99	526,868	406	—
18. Stål, >.....	16,704,166	300,536	1.80	300,536	—	—
19. Stenkol, >.....	495,608,000	252,000	0.05	252,000	—	—
Kreatursstock.						
20. Hästar.....	41,067,000	1,147,000	2.79	525,000	173,000	449,000
21. Kor.....	55,578,000	3,541,000	6.37	1,767,000	707,000	1,067,000
22. Andra nötkreatur.....	65,365,000	1,734,000	2.65	816,000	242,000	676,000
23. Får.....	193,709,000	3,352,000	1.73	1,284,000	994,000	1,074,000
24. Getter.....	21,823,000	327,000	1.50	81,000	214,000	32,000
25. Svin.....	64,315,000	2,155,000	3.35	811,000	165,000	1,179,000
Trävaruutförsel.						
26. Hela värdet, tusent. frcs.....	806,313	273,112	33.87	213,713	59,399	—
Utrikes handel, 1900.						
27. Införsel, tusental francs.....	41,239,300	1,907,700	4.31	743,600	431,800	732,300
28. Utförsel, >.....	35,808,900	1,331,600	3.72	544,000	240,400	547,100
29. Införseltull, >.....	3,255,778	167,999	5.16	78,981	45,960	43,058
Handelsflottan.						
30. Fartyg.....	30,848	5,975	19.37	1,825	3,199	951
31. Tontal.....	16,819,000	2,320,000	13.79	491,000	1,456,000	373,000
32. Förmedladt tontal.....	45,447,000	4,821,000	10.61	1,099,000	2,691,000	1,031,000
Utrikes sjöfart.						
33. Hela tontalet, 1900.....	343,544,000	35,028,000	10.20	17,123,000	6,151,000	11,754,000
Samfärdsmedel.						
34. Jernvägar, kilom.....	285,219	16,273	5.71	11,302	2,057	2,914
35. Postanstalter.....	131,181	6,558	5.00	3,069	2,363	1,126
36. Telegraflinier, kilom.....	806,671	33,851	4.20	14,571	13,432	5,848
37. Telefonapparater.....	873,972	152,889	17.49	92,000	34,000	26,889

Explications, voir la page 308.

¹⁾ Färöarna och Island ingå i areal och folkmängd, men ej under öfriga rubriker.

Explications au Tableau annexé No 1.

Le tableau montre la superficie, la population, la production annuelle des principaux articles de consommation et les moyens de communication, d'un côté en totaux pour tous les pays du monde (Samtliga länder) et de l'autre pour les pays anglo-saxons, ainsi que les pourcents des pays-ci des chiffres totaux.

L'Empire Britannique (Brittiska riket) comprend ici aussi les colonies, protectorats et dépendances, y inclus l'Egypte, le Transvaal et la colonie d'Orange, — les deux derniers territoires, pourtant, seulement sous les rubriques de la superficie et de la population. Sous les États-Unis d'Amérique (Förenta staterna) entrent Portorico, Cuba, Hawaï et les Philippines.

Traduction de quelques rubriques. 3. Froment. — 4. Seigle. — 5. Orge. — 6. Avoine. — 14. Cotton. — 20. Étain. — 22. Plomb. — 23. Minerais de fer. — 24. Fer de fonte. — 25. Acier. — 26. Houille (et lignite). — 28. Cheveaux. — 29. Bêtes à cornes. — 30. Moutons. — 31. Chèvres. — 32. Porcs. — 33. Valeur totale (en milliers de francs) de l'importation. — 34. Id. de l'exportation. — 35. Total. — 36. Marine marchande, nombre des navires. — 37. Id. Tonnage total. — 38. Id. Tonnage calculé (le tonnage des vapeurs étant multiplié par 3/6). — 39. Chemins de fer.

A observer. 1 deciton (Dt.) = 1 quintal métrique = 100 kilogrammes.

Explications au Tableau annexé No 2.

Les chiffres de ce tableau se réfèrent aux mêmes années que ceux du tableau précédent.

Traduction de quelques rubriques. 3. Terre cultivée. — 4. Prairies naturelles. — 5. Forêts. — 6. Froment. — 7. Seigle. — 8. Orge. — 9. Avoine. — 14. Minerais de zinc. — 15. Plomb. — 16. Minerais de fer. — 17. Fer de fonte. — 18. Acier. — 19. Houille (et lignite). — 20. Cheveaux. — 21. Vaches. — 22. Autres bêtes à cornes. — 23. Moutons. — 24. Chèvres. — 25. Porcs. — 26. Valeur totale (en milliers de francs) de l'exportation de bois brut. — 27. Valeur (en milliers de francs) de l'importation totale. — 28. Id. de l'exportation. — 29. Droits de douanes de l'importation (milliers de francs). — 30. Marine marchande, nombre des navires. — 31. Id. Tonnage total. — 32. Id. Tonnage calculé (le tonnage des vapeurs étant multiplié par 3/6). — 33. Navigation extérieure (tonnage total des navires entrés et sortis). — 34. Chemins de fer.

A observer. 1 deciton (Dt.) = 1 quintal métrique = 100 kilogrammes.

Befolkningsrörelsen i Finland, Norge och Belgien år 1900.

(Tillägg till tab. 12—18 samt tab. 25.)

Efter redaktionens afslutning har kännedom vunnits angående befolkningsrörelsen i Finland år 1900, och äro dessa siffror använda för Finland i de tabeller, som innehålla *relativa* tal. I tabellerna med absoluta siffror kvarstå deremot de förut provisoriskt insatta talen (= talen för 1899), enär en ändring här skulle föra med sig alltför många rubbningar i häraf beroende summor. De verkliga talen för år 1900 och för perioden 1896,00 äro följande:

	Giftermål.	Lefv. födde.	Döde.	Öfverskott.
År 1900.....	18,180	85,856	57,588	28,268
Årl. 1896,00.....	19,486	85,461	49,735	35,726

Medelfolkmängden är för år 1900 uppgifven till 2,688,000 personer och blir för perioden 1896,00 = 2,614,000.

I tab. 25 bör alltså nativitetsofverskottet för Finland 1891,00 ändras till 31,706 årligen, och då Finlands folkmängd år 1900 numera uppgifves till 2,702,077 personer, skulle årliga tillväxten 1891,00 blifva 32,194 personer. Såsom redan i anm. till tab. 25 angifvits, är dock folkkökningen i Finland upptagen för högt, hvadan det inflyttningsöfverskott, som här framträder, endast är skenbart.

I Norge utgjorde år 1900 giftermålens antal 15,300, antalet lefvande födde 66,200, antalet aflidne 34,800 och nativitetsofverskottet 31,400. — Giftermålens antal år 1900 i Belgien utgjorde 57,711; antalet födde och döde återfinnes i tab. 15.